

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI

OPERA.

PARISIIS. — EXCUDEBANT FIRMIN DIDOT FRATRES, VIA JACOB, 56.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI

OPERA.

GRÆCE ET LATINE.

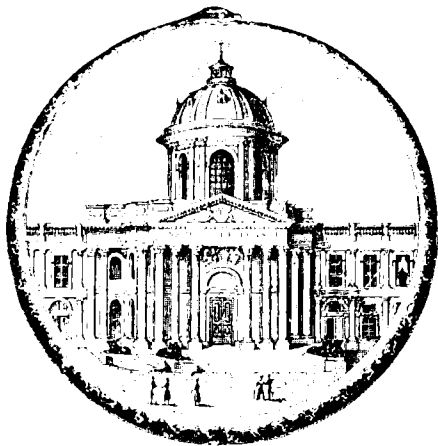
RECOGNOVIT

GUILELMUS DINDORFIUS.

VOLUMEN SECUNDUM.

ACCEDUNT EGLOGÆ PHOTIANÆ QUÆ PERTINENT AD HISTORIAM JUDÆORUM

SUBJECTI SUNT INDICES PLENISSIMI ET FRAGMENTA NOVA
POLYBII, DIONYSII, DEXIPPI, EUSEBII.

PARISIIS,

EDITORE AMBROSIO FIRMIN DIDOT,

INSTITUTI IMPERIALIS FRANCIÆ TYPOGRAPHO,

VIA JACOB, 56.

M DCCC LXV.

PRÆFATIO G. DINDORFII.

Josephi opera postquam proximis post inventam artem typographicam temporibus plusquam vices Latine edita essent, Græce primum prodierunt Basileæ a. 1544 opera Arnoldi Peraxyli Arlenii, codicibus ex quibus ederentur non prudenter delectis, sed, ut ferebat illorum temporum in arte critica infantia, omnium prope qui adhuc innotuerunt nequissimis arreptis. Ea editio postquam aliquoties alibi repetita esset, levissimis factis mutationibus, primus qui paullo diligentiores in hoc scriptore operam poneret Joannes Hudsonus exstitit, qui non solum novam interpretationem Latinam confecit, sed etiam melioris notæ exemplaria manuscripta, inter quæ eminent Vossiana Leidensia, conquirere cœpit, quorum ope innumera quidem priorum editionum vitia correxit in editione Oxoniensi a. 1720, sed longe plurima tamen aliis agenda reliquit. Quibus perficiendis prorsus imparem se gessit qui editionem Hudsonianam utilibus inutilibusque accessionibus auctam sex annis post Lugduni Batavorum repetivit Sigbertus Havercampus, licet non solum eadem omnes quæ Hudsono præsto ei essent librorum Mss. copię, sed novæ etiam et eximiæ suppeterent. Post Havercampum qui Josephi opera attigerunt duos tantum invenio quos hoc loco memorem clari nominis viros, alterum Jo. Aug. Ernestium, qui in Antiquitatum Judaicarum libris multa egregie emendavit in Observationibus post mortem ejus editis a. 1795, alterum Ed. Cardwellum, qui Belli Judaici historiam longe quam adhuc ferebatur emendatiorem cum amplo vetustiorum codicum apparatu Oxonii edidit a. 1837. Eo igitur in loco quum rem esse videret eruditissimus hujus Bibliothecæ editor, Ambr. F. Didot, nullamque quæ repeti posset editionem omnia Josephi scripta complectentem inveniret, ego exemplar Hudsonianum ei concessi, cujus in marginibus plurima vulgatæ lectionis vitia ex codicibus emendaveram, alia ex conjecturis vel aliorum vel meis correxeram, licet bene sentirem quam longe hæc omnia ab ea absint perfectione

quam non poterit attingere nisi qui præstantiores quosdam codices denuo et accuratius quam adhuc factum examinare diuturnamque in scriptore gravissimo et emendando et explanando operam ponere volet. Præterea spem feceram Didotio fore ut alteri huic volumini præfationem præmitterem ejusdem fere ambitus qualem Pausaniæ in alio hujus Bibliothecæ volumine nuper ab se edito præfixit L. Dindorfius. Verum quum post volumen prius aliquo abhinc tempore editum multorum, inprimis theologorum, desiderio satisfactum commodisque melius consultum iri cognovisset Didotius, si grandia nec parvo parabilia Havercampi volumina in posterum etiam adeundi necessitate illos liberaret, mutato consilio tertium, mediocri illud ambitu futurum, addere decrevit volumen, quo quæ ad emendationem et interpretationem utilia vel allata essent (*) vel nova conferri possent breviter exposita complecteretur, addito etiam qui pridem ab me confectus est exquisitoris Græcitatæ indice, certiore consilio quam Hudsonianus, quem Havercampus repetivit, instituto.

Scr. Lipsiæ Kal. Dec. 1846.

(*) [Præter edita delectus haberi poterit ex ineditis observationibus *Joannis Boivin*, quibus narratio *Joseph* multis locis vel explicatur docte vel aliis ex documentis corrigitur. Spes etiam facta nobis est excerptorum ex antiqua translatione Armeniaca, quæ codicum hodie deperditorum locum utilissime supplebit.]

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΦΛ. ΙΩΣΗΠΟΥ

ΠΕΡΙ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ ΙΟΥΔΑΙΩΝ,

ΚΑΤΑ ΑΠΙΩΝΟΣ

ΛΟΓΟΣ Α'.

Ἰκανῶς μὲν ὑπολαμβάνω καὶ διὰ τῆς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν συγγραφῆς, κράτιστε ἀνδρῶν Ἐπαφρόδιτε, τοῖς ἐντευζομένοις αὐτῇ πεποιθέναι φανερόν περὶ τοῦ γένους ἡμῶν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι καὶ παλαιότερον ἐστὶ καὶ τὴν πρώτην ὑπόστασιν ἔσχεν ἰδίαν, καὶ πῶς τὴν χώραν, ἣν νῦν ἔχομεν, κατώκησεν, ἣν πεντακισχλίων ἐτῶν ἱστορίαν περιέχουσαν ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ἱερῶν βιβλίων διὰ τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς συνεγραψάμην. Ἐπεὶ δὲ συχνοὺς ὄρω ταῖς ὑπὸ δυσμενείας ὑπὸ τινων εἰρημέναις προσέχοντας βλασφημίαις, καὶ τοῖς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν ὑπ' ἐμοῦ γεγραμμένοις ἀπιστοῦντας, τεκμήριόν τε ποιουμένους τοῦ νεώτερον εἶναι τὸ γένος ἡμῶν τὸ μηδεμίαν παρὰ τοῖς ἐπιφανέσι τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριογράφων μνήμης ἠξιώσθαι, περὶ τούτων ἀπάντων ἡγήθημι δεῖν γράψαι συντόμως, τῶν μὲν λοιδορούντων τὴν δυσμενείαν καὶ τὴν ἐκούσιον ἐλέγξει ψευδολογίαν, τῶν δὲ τὴν ἀγνοίαν ἐπανορθώσασθαι, διδάξαι δὲ πάντας ὅσοι τάληθες εἰδέναι βούλονται περὶ τῆς ἡμετέρας ἀρχαιότητος. Χρήσομαι δὲ τῶν μὲν ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενων μάρτυσι τοῖς ἀξιοπιστοτάτοις εἶναι περὶ πάσης ἀρχαιολογίας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κεκριμένους· τοὺς δὲ βλασφημῶς περὶ ἡμῶν καὶ ψευδῶς γεγραφότες αὐτοὺς δι' αὐτῶν ἐλεγχομένους παρέξω. Πειρασομαι δὲ καὶ τὰς αἰτίας ἀποδοῦναι, δι' ἃς οὐ πολλοὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἐν ταῖς ἱστορίαις Ἑλληνες ἐμνημονεύχασιν· ἔτι μέντοι καὶ τοὺς οὐ παραλείποντας τὴν περὶ ἡμῶν ἱστορίαν ποιήσω φανεροὺς τοῖς μὴ γινώσκουσιν ἢ προσποιουμένοις ἀγνοεῖν.

β'. Πρῶτον οὖν ἐπέρχεται μοι πάνυ θαυμάζειν τοὺς οἰομένους δεῖν περὶ τῶν παλαιωτάτων ἔργων μόνοις προσέχειν τοῖς Ἑλλήσι, καὶ παρὰ τούτων πυνθάνεσθαι τὴν ἀλήθειαν, ἡμῖν δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἀπιστεῖν. Πᾶν γὰρ ἐγὼ τοῦναντίον ὄρω συμβεβηκώς, εἴ γε δεῖ μὴ ταῖς ματαιαῖς δόξαις ἐπακολουθεῖν, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τὸ δίκαιον τῶν πραγμάτων λαμβάνειν. Τὰ μὲν γὰρ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἅπαντα νέα καὶ χθές καὶ πρόην, ὥς ἂν εἴποι τις, εὐρήσεις γενοτά· λέγω δὲ τὰς κτίσεις τῶν πόλεων καὶ τὰ περὶ τὰς ἐπινοίας τῶν τεχνῶν καὶ τὰ περὶ τὰς τῶν νόμων ἀναγραφάς· πάντων δὲ νεωτάτη σχεδὸν ἐστὶ παρ' αὐτοῖς ἡ περὶ τοῦ συγγράφειν τὰς ἱστορίας ἐπιμέλεια. Τὰ μέντοι

JOSEPHUS. II.

FLAVII JOSEPHI

DE

ANTIQUITATE JUDÆORUM,

CONTRA APIONEM

LIBER I.

Satis quidem arbitror me per libros etiam Antiquitatum, virorum præstantissime Epaphrodite, lectoris eos planum fecisse de gente nostra Judaica, quod et vetustissima sit, et primam originem sibi propriam habuerit, utque regionem quam nunc tenemus incoluerit, quos, annorum quinque millium historiam complectentes, ex sacris libris nostris Græca lingua conscripsi. Quoniam vero multos video qui maledicis sermonibus, malo animo a quibusdam jactatis, fidem habeant, eaque quæ ego de antiquitate scripsi non credant, et recentiorē esse gentem nostram colligant ex eo, quod nulla ejus mentio facta fuerit apud celebres Græcorum historicos; de hisce omnibus putavi scribendum breviter, tum ut obtrectorum malevolentiam voluntariumque falsiloquium arguerem, tum ut aliorum ignorantiam corrigerem, universosque de nostra antiquitate edocerem, qui veritatem scire desiderant. Eorum autem quæ a me dicuntur utar quidem testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græcos fide dignissimi habiti fuerunt: eos vero, qui probrose de nobis falsoque scripsere, ipsos suis verbis convictos dabo. Conabor etiam quid causæ fuerit aperire, quod non multi e Græcis in historiis gentis nostræ meminert; nec non eos quoque, qui de nobis scribere in historiis non omiserunt, producam iis qui aut nesciunt eos aut se nescire simulant.

2. Primum itaque vehementer eos mirari subit, qui de rebus antiquissimis non aliis fidem quam Græcis habendam esse, non nisi ab illis verum expectandum, proinde neque nobis neque aliis quibuscunque credendum arbitrantur. Equidem hoc in genere secus omnino statuendum intellico, si modo verum e rebus ipsis sumere potius, quam vanis opinionibus inhærere malimus. Enimvero nova apud Græcos omnia, et ante unum, ut ila loquar, alterumve diem exstitisse reperias, urbium molitionem, excogitationem artium, et legum perscriptionem: omnium vero novissime ad scribendam historiam se contulerunt. At vero et Ægyptiis et

παρ' Αἰγυπτίους τε καὶ Χαλδαίους καὶ Φοίνιξιν (ἔω γὰρ νῦν ἡμᾶς ἐκείνους συγκαταλέγειν) αὐτοὶ δῆπου-
θεν ὁμολογοῦσιν ἀρχαιοτάτην τε καὶ μονιμωτάτην ἔχειν
τῆς μνήμης τὴν παράδοσιν. Καὶ γὰρ τόπους ἀπαν-
τες οἰκοῦσιν ἥμισυα ταῖς ἐκ τοῦ περιέχοντος φθοραῖς
5 ὑποκειμένους, καὶ πολλὴν ἐποιήσαντο πρόνοιαν τοῦ
μηδὲν ἀμνηστον τῶν παρ' αὐτοῖς πραττομένων παρα-
λιπεῖν, ἀλλ' ἐν δημοσίαις ἀναγραφαῖς ὑπὸ τῶν σοφω-
τάτων αἰεὶ καθιερούσθαι. Τὸν δὲ περὶ τὴν Ἑλλάδα
10 τὸν μυρία μὲν φθοραὶ κατέσχον, ἐξαλείφουσαι τὴν
μνήμην τῶν γεγονότων· αἱ δὲ καίνους καθιστάμενοι
βίους τοῦ παντός ἐνόηζον ἄρχειν ἕκαστος τὸν ἄρ' ἑαυ-
τῶν. Ὅψε δὲ καὶ μόλις ἐγνώσαν φύσιν γραμμάτων.
Οἱ γοῦν ἀρχαιοτάτην αὐτῶν τὴν χρῆσιν εἶναι θέλοντες
15 παρὰ Φοινίκων καὶ Κάδμου σεμνύνονται μαθεῖν. Οὐ
μὴν οὐδ' ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου δύναίτο τις ἂν δεῖξει
σωζομένην ἀναγραφὴν οὐτ' ἐν ἱεροῖς οὐτ' ἐν δημοσίοις
ἀναθήμασιν, ὅπου γε καὶ περὶ τῶν ἐπὶ Τροίαν τοσού-
ταις ἔτεσι στρατευσάντων ὕστερον πολλὴ γέγονεν ἀπο-
20 ρία τε καὶ ζήτησις, εἰ γράμμασιν ἐχρῶντο· καὶ τῆλη-
θὲς ἐπικρατεῖ μᾶλλον περὶ τοῦ τὴν νῦν οὔσαν τῶν γραμ-
μάτων χρῆσιν ἐκείνους ἀγνοεῖν. Ὅλως δὲ παρὰ τοῖς
Ἑλλησιν οὐδὲν ὁμολογούμενον εὐρίσκεται γράμμα τῆς
Ὀμήρου ποιήσεως πρεσβύτερον. Οὗτος δὲ καὶ τῶν
25 Τρωϊκῶν ὕστερον φαίνεται γενομένος· καὶ φασὶν οὐδὲ
τοῦτον ἐν γράμμασι τὴν αὐτοῦ ποιήσιν καταλιπεῖν,
ἀλλὰ διὰ μνημονευομένην ἐκ τῶν ἡσμάτων ὕστερον συν-
τεθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς ἐν αὐτῇ σχεῖν τὰς δια-
φορίας. Οἱ μὲντοι τὰς ἱστορίας ἐπιχειρήσαντες συγ-
30 γράφειν παρ' αὐτοῖς, λέγω δὲ τοὺς περὶ Κάδμον τε τὸν
Μιλήσιον καὶ τὸν Ἀργεῖον Ἀκουσίλαον, καὶ μετὰ τοῦ-
τον εἰ τινες ἄλλοι λέγονται γενέσθαι, βραχὺ τῆς Περσῶν
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατείας τῷ χρόνῳ προύλαβον.
Ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς περὶ τῶν οὐρανίων τε καὶ θεῶν
35 πρῶτους παρ' Ἑλλῆσι φιλοσοφῆσαντας, ὃν Φερεκύ-
δην τε τὸν Σύριον καὶ Πυθαγόραν καὶ Θάλητα, πάντες
συμπῶνως ὁμολογοῦσιν Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων γε-
νομένους μαθητὰς ὀλίγα συγγράψαι· καὶ ταῦτα τοῖς
Ἑλλησιν εἶναι δοκεῖ πάντων ἀρχαιοτάτα, καὶ μόλις
40 αὐτὰ πιστεύουσιν ὑπ' ἐκείνων γεγράφθαι.

γ'. Πῶς οὖν οὐκ ἔστιν ἄλογον τετυρωθῆαι τοὺς
Ἑλληνας ὡς μόνους ἐπισταμένους τὰ ἀρχαῖα καὶ τὴν
ἀλήθειαν περὶ αὐτῶν ἀκριβῶς παραδιδόντας; ἢ τίς οὐ
παρ' αὐτῶν ἂν τῶν συγγραφῶν μάθοι βραδίως ὅτι μηδὲν
45 βεβαίως εἰδότες συνέγραψαν, ἀλλ' ὡς ἕκαστοι περὶ τῶν
πραγμάτων εἰκάζον; πλέον γοῦν διὰ τῶν βιβλίων ἀλ-
λήλους ἐλέγχουσι, καὶ τὰ ἐναντιώτατα περὶ τῶν αὐτῶν
λέγειν οὐκ ὀκνοῦσι. Περιέρχος δ' ἂν εἴην ἐγὼ τοὺς
ἐμοῦ μᾶλλον ἐπισταμένους διδάσκων ὅσα μὲν Ἑλλάνι-
60 κος Ἀκουσίλαος περὶ τῶν γενεαλογιῶν διαπεφώνηκεν,
ὅσα δὲ διορθοῦται τὸν Ἡσίοδον Ἀκουσίλαος, ἢ τίνα
τρόπον Ἐφρορος μὲν Ἑλλάνικον ἐν τοῖς πλείστοις ψευ-
δομένων ἐπιδείκνυσιν, Ἐφρορὸν δὲ Τίμαιος, καὶ Τίμαιον
οἱ μετ' ἐκείνον γεγόνητες, Ἡρόδοτος δὲ πάντες. Ἀλλ'

Chaldaeis et Phoenicibus (in hoc tempus enim nostrates cum
illis numerare omitto) vetustissimam atque constantissi-
mam rerum suarum habere memoriam fatentur ipsi. Ele-
nim quum regionem incolunt omnium minime cæli inten-
periei expositam, tum diligentiam in eo singularem adhi-
buerunt, uti ne quid e rebus suis oblivione consepultum
jaceret, sed potius omnia publicas in tabulas a viris sa-
pientissimis semper relata dedicarentur. Contra vero
tractum illum Græciæ universum infinitorum morborum
subinde depasta lues rerum gestarum memoriam funditus
abolevit; adeoque novo semper instituto vitæ curriculo,
suum quique sibi universæ principium et caput esse
facile persuaserunt. Idem sero admodum, vixque tan-
dem literarum naturam didicere. Nam qui vetustissi-
mum illarum usum esse volunt, eas illi sese a Phœ-
nicibus atque a Cadmo accepisse gloriantur. Neque
tamen quisquam aut in sacris aut in publicis usquam
monumentis ullum ejus temporis exstare vestigium osten-
derit; ubi etiam de iis qui Trojanam expeditionem tanto
post susceperè dubitatum perditū quæsitumque est, an hi
litteris usi fuerint. Qua de re verior ea constantiorque sen-
tentia jam obtinet, ignoratum ab iis hodiernum illarum
usum fuisse. Neque tu scriptum omnino apud Græcos ul-
lum, cujus de fide modo constet, Homericæ poesi antiquius
invenias. At eum post Trojana tempora natum esse nemo
non fatetur: imo ne ab ipso quidem litteris suam illam poe-
siam mandatam esse ferunt, sed posterorum memoria pro-
pagatam aliquamdiu, variis ex cantilenis collectam demum
et contextam fuisse, ac propterea tantum in ea vulgo dis-
crepantiæ reperiri. Verum qui ex illis ad scribendam hi-
storiam animum appulere, Cadmus, inquam, Milesius, et
Acusilaus Argivus, ac si qui præterea nominantur, paulum
admodum Persicam adversos Græcos expeditionem tem-
pore anteverterunt. Ad hæc qui de rebus cælestibus atque
divinis primi apud eos philosophari cœperunt, ut Pherecy-
des Sylius et Pythagoras et Thales, illos et Ægyptiorum
Chalæcorumque discipulos fuisse, nec nisi pauca scripsisse,
ore omnes uno pronunciant: atque illa Græci quum omnium
vetustissima esse arbitrantur, tum vix etiam ab illis ea
scripta fuisse credunt.

3. Quis igitur vano stolidoque fastu Græcos laborare non
videat, qui sibi et res antiquas tenere soli, et soli accu-
ratam illarum integramque veritatem tradere videantur?
imo quis non ex iisdem scriptoribus illud perfacile discat,
perspecti ab iis nihil exploratice conscriptum, sed tantum
quatenus assequi conjectura potuerint? scriptis enim suis
alios passim alii reprehendunt, nec iisdem omnino de rebus
longe diversa loqui dubitant. Ego vero importunus et
otiosus utique videar, si, quibus id quam ipsi mihi notius
est, perdocere velim, quam in genealogiæ rationibus multa
sint in quibus Hellenicus ab Acusilao dissideat; quam
apud Hesiodum Acusilaus multa castiget; quam sæpe men-
dacii reum Hellenicum Ephorus, Ephorum Timæus, Ti-
maumque recentiores, denique Herodotum universi pera-

οὐδὲ περὶ τῶν Σικελικῶν τοῖς περὶ Ἀντίοχον καὶ Φί-
 λιστον ἢ Καλλιῶν Τιμαίος συμφωνεῖν ἤξιώσεν, οὐδ' αὖ
 περὶ τῶν Ἀττικῶν οἱ τὰς Ἀτθίδας συγγεγραφότες, ἢ
 περὶ τῶν Ἀργολικῶν οἱ τὰ περὶ Ἄργος ἱστοροῦντες
 5 ἀλλήλοις κατηκολούθηκασιν. Καὶ τί δεῖ λέγειν περὶ
 τῶν κατὰ πόλεις καὶ βραχυτέρων, ὅπου γε περὶ [τῆς
 περιηγήσεως] τῆς Περσικῆς στρατείας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
 πραγθέντων οἱ δοκιμώτατοι διαπεφρονήκασιν; πολλὰ
 δὲ καὶ Θουκυδίδης ὡς ψευδόμενος ὑπὸ τινων κατηγο-
 10 ρεῖται, καίτοι δοκῶν ἀκριβεστάτην καθ' αὐτὸν ἱστορίαν
 συγγράφειν.

δ'. Αἱ τὰς δὲ τῆς τοσαύτης διαφωνίας πολλὰ μὲν
 ἴσως ἂν καὶ ἕτεραι τοῖς βουλομένοις ζητεῖν ἀναφανείν,
 ἐγὼ δὲ δυοὶ ταῖς λεχθησομέναις τὴν μέγιστην ἰσχὺν
 15 ἀνατίθηναι. Καὶ προτέραν ἐρῶ τὴν κυριωτέραν εἶναι μοι
 δοκοῦσαν· τὸ γὰρ ἐξ ἀρχῆς μὴ σπουδασθῆναι παρὰ τοῖς
 Ἑλλήσι δημοσίαις γενέσθαι περὶ τῶν ἐκάστοτε πραττομέ-
 νων ἀναγραφὰς, τοῦτο μάλιστα δὴ καὶ τὴν πλάνην καὶ
 τὴν ἐξουσίαν τοῦ ψεύδεσθαι τοῖς μετὰ ταῦτα βουλευθεῖσι
 20 περὶ τῶν παλαιῶν τι γράφειν παρέσχευεν. Οὐ γὰρ μόνον
 παρὰ τοῖς ὅλοις Ἑλλήσιν ἡμελήθη τὰ περὶ τῆς ἀνα-
 γραφῆς, ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οὓς αὐτόχθο-
 νας εἶναι λέγουσι καὶ παιδείας ἐπιμελεῖς, οὐδὲν τοιοῦτον
 εὐρίσκεται γεγόμενον, ἀλλὰ τῶν δημοσίων γραμμάτων
 25 ἀρχαιοτάτους εἶναι φασὶ τοὺς ὑπὸ Δράκοντος αὐτοῖς
 περὶ τῶν φονικῶν γραφέντας νόμους, ὀλίγῳ πρότερον
 τῆς Πεισιστράτου τυραννίδος ἀνθρώπου γεγονότος.
 Περὶ μὲν γὰρ Ἀρχαδῶν τί δεῖ λέγειν αὐχρύντων ἀρ-
 χιότητι α; μόλις γὰρ οὗτοι καὶ μετὰ ταῦτα γράμμασιν
 30 ἐπαιδεύθησαν.

ε'. Ἄτε δὴ τοίνυν οὐδεμιᾶς προκαταβεβλημένης
 ἀναγραφῆς, ἢ καὶ τοὺς μαθεῖν βουλομένους διδάξειν
 ἐμελλε καὶ τοὺς ψευδομένους ἐλέγξειν, ἢ πολλῇ πρὸς
 ἀλλήλους ἐγένετο διαφωνία τοῖς συγγραφεῦσι. Δευ-
 35 τέρην δὲ πρὸς ταύτῃ θετέον ἐκείνην τὴν αἰτίαν. Οἱ
 γὰρ ἐπὶ τὸ γράφειν βρυχάντες οὐ περὶ τὴν ἀλήθειαν
 ἐσπούδασαν, καίτοι τοῦτο πρόχειρόν ἐστιν αὐτοῖς
 τὸ ἐπάγγελμα, λόγων δὲ δύναμιν ἐπεδείκνυντο· καὶ καθ'
 40 ὅντινα τρόπον ἐν τούτῳ παρευδοκίμησιν τοὺς ἄλλους
 ὑπελάμβανον, κατὰ τοῦτον ἡρμῶζοντο, τινὲς μὲν ἐπὶ
 τὸ μυθολογεῖν τρεπόμενοι, τινὲς δὲ πρὸς χάριν ἢ τὰς
 πόλεις ἢ τοὺς βασιλεῖς ἐπαινοῦντες, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τὸ
 κατηγορεῖν τῶν πράξεων ἢ τῶν γεγραφότων ἐχώρη-
 45 σαν, ἐνευδοκίμησιν τούτῳ νομίζοντες. Ὅπως δὲ τὸ
 πάντων ἐναντιώτατον ἱστορίᾳ πράττοντες διατελοῦσι.
 Ἰῆς μὲν γὰρ ἀληθοῦς ἐστὶ τεκμήριον ἱστορίας, εἰ περὶ
 τῶν αὐτῶν ἅπαντες ταῦτ' αὖ καὶ λέγοιεν καὶ γράφοιεν·
 οἱ δ' εἰ ταῦτα γράψαιεν ἑτέρως, οὕτως ἐνομιζόν αὐτοὶ
 50 φανεῖσθαι πάντων ἀληθέστατοι. Λόγων μὲν οὖν ἕνεκα
 καὶ τῆς ἐν τούτοις δεινότητος δεῖ παραχωρεῖν ἡμᾶς τοῖς
 συγγραφεῦσι τοῖς Ἑλληνικοῖς, οὐ μὴν καὶ τῆς περὶ τῶν
 ἀρχαίων ἀληθοῦς ἱστορίας, καὶ μάλιστα γε τῆς περὶ
 τῶν ἐκάστοις ἐπιχωρίων.)

ς'. Ὅτι μὲν οὖν παρ' Αἰγυπτίους τε καὶ Βαβυλων-

gant. Neque vero aut de rebus Siculis eadem Timæus,
 quæ Antiochus et Philistus et Callias, sentire voluit. aut
 in Atticis qui Attidas scribere, vel in Argolicis qui de
 Argis, aliorum alii sensum mentemque sequuti sunt.
 Quamquam quid ea persequi attinet, quæ per urbes passim
 contigere, et angustioribus omnino regionibus continentur,
 quum in ipsa quoque Persica expeditione ac rebus in ea
 gestis, laudatissimorum scriptorum magna sit plerumque
 dissensio? in multis vero etiam Thucydides, licet accura-
 tissimam temporum suorum historiam perscribere videatur,
 a nonnullis accusatur falsa retulisse.

4. Cujus sane dissidii quum alie fortassis plurimæ aliis
 in illud anquirentibus occurrere possint, tum has præcipue
 duas summi momenti causas esse intellego. Atque ut ab
 ea, quæ mihi potior videtur, incipiam, quum totum illud res
 eas, quæ ubique fierent, publicas in tabulas referendi stu-
 dium a Græcis jam usque ab initio neglectum fuisset, id
 sane quum errori maxime viam aperuit, tum iis etiam omni-
 bus, qui de rebus antiquioribus scribere cogitarent, licen-
 tiam obtulit impune mentiendi. Nec enim reliqua duntaxat
 Græcorum natio hanc tabularum conficiendarum curam ja-
 cere permisit; sed ne apud Athenienses quidem, quos
 tamen et indigenas et disciplinarum apprime studiosos esse
 ferunt, quicquam ejusmodi factum reperias: quum e publicis
 quidem literis antiquissimas leges eas fuisse tradant, quas
 ipsis Draco de cæde tulit, homo qui non nisi paullo ante
 Pisistrati tyrannidem lucem aspexerat. Nam Arcadum
 meminisse quid attinet, qui quum de sua tantopere ve-
 luate gloriantur, vix tamen etiam post illa tempora literarum in-
 formari cognitione cæperunt?

5. Ita plane, quum velustior commentarius nullus exsta-
 ret, qui vel docere discendi cupidos vel mentientes arguere
 posset, maxima est scriptores inter excitata dissensio.
 Cui causæ hæc altera adjungenda est. Qui enim ad scri-
 bendum sese contulerunt, ii non veritatis utique studio
 ducebantur, licet hoc profiteri solenne passim omnibus
 tralatitiumque sit, sed vim orationis unam ostendebant·
 atque ita quo se quisque genere alios superaturum esse
 maxime confidebat, in eo elaborabant plurimum. Ergo
 alii fabulas texere, alii civitatum aut regum benevolentiam
 et gratiam laudationibus eblandiri cæperunt: nonnulli res
 ipsas, aut illarum scriptores carpere ac vituperare malue-
 runt, quod in eo sese facilius excellere posse sperarent.
 Ceterum isti cum historiæ legibus omnino pugnant. Quum
 enim eo potissimum argumento historiæ veritas compro-
 betur, si de rebus iisdem eadem omnes pronuncient ac
 scribant: ita sese demum isti maxime reliquos omnes ve-
 ritatis opinione superaturos putarunt, si ab reliquis maxime
 dissiderent. Certe dicendi genere et eloquentiæ vi cedere
 nos oportet scriptoribus Græcis; non autem historiæ de
 precisis veritate, et maxime de rebus propriæ uniuscujusque
 patriæ.

6. Jam quod apud Ægyptios et Babylonios ex lon-

νούς ἐκ μακροτάτων ἀνωθεν χρόνων τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμέλειαν, οὐκ μὲν οἱ ἱερεῖς ἦσαν ἐγχειρισμένοι, καὶ περὶ ταύτας ἐφιλοσόφουν, Χαλδαῖοι δὲ παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις, καὶ ὅτι μάλιστα δὲ τῶν Ἑλλήσιν ἐπιμιγνυμένων ἐχρήσαντο Φοίνικες γράμμασιν εἰς τε τὰς περὶ τὸν βίον οἰκονομίας καὶ πρὸς τὴν τῶν κοινῶν ἔργων παράδοσιν, ἐπειδὴ συγχωροῦσιν ἅπαντες, ἑάσειν μοι δοκῶ. Περὶ δὲ τῶν ἡμετέρων προγόνων, ὅτι τὴν αὐτὴν (ἐὼ γὰρ λέγειν εἰ καὶ πλείω τῶν εἰρη-
 10 μένων) ἐποίησαντο τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμέλειαν, τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς προφῆταις τοῦτο προστάξαντες, καὶ ὡς μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων πεφύλακται μετὰ πολλῆς ἀκριβείας, εἰ δὲ θρασύτερον εἰπεῖν καὶ φυλαχθήσεται, πειράσσομαι συντομῶς διδάσκειν.

15 Ζ'. Οὐ γὰρ μόνον ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τούτων τοὺς ἀρίστους καὶ τῇ θεραπείᾳ τοῦ Θεοῦ προσεδρεύοντας κατέστησαν, ἀλλ' ὅπως τὸ γένος τῶν ἱερῶν αἵκτον καὶ καθαρὸν διαμένῃ, προνοήσαν. Δεῖ γὰρ τὸν μετέχοντα τῆς ἱερωσύνης ἐξ ὁμοειδέος γυναικὸς παιδοποιεῖσθαι, καὶ
 20 μὴ πρὸς χρήματα μηδὲ τὰς ἄλλας ἀποδύεσθαι τιμὰς, ἀλλὰ τὸ γένος ἐξετάζειν ἐκ τῶν ἀρχαίων λαμβάνοντα τὴν διαδοχὴν, καὶ πολλοὺς παρασχόμενον μαρτυρας. Καὶ ταῦτα πράττομεν οὐ μόνον ἐπ' αὐτῆς Ἰουδαίας, ἀλλ' ὅπου ποτὲ σύστημα τοῦ γένους ἐστὶν ἡμῶν, κακεῖ
 25 τὸ ἀκριβὲς ἀποσώζεται τοῖς ἱερεῦσι περὶ τοὺς γάμους· λέγω δὲ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Βαβυλῶνι, καὶ εἰ ποὺ τῆς ἄλλης οἰκουμένης τοῦ γένους τῶν ἱερῶν εἰσὶ τινες διασπαρμένοι. Πέμπουσι γὰρ εἰς Ἱερουσόλυμα συγγράψαντες πατρώθεν τοῦνομα τῶν γειναμένων καὶ τῶν
 30 ἐπάνω προγόνων, καὶ τινες οἱ μαρτυροῦντες. Πόλεμος δ' εἰ κατάσχοι, καθάπερ ἤδη γέγονεν πολλάκις, Ἀντιόχου τε τοῦ Ἐπιφανοῦς εἰς τὴν χώραν ἐμβαλόντος καὶ Πομπηίου Μάρκου καὶ Κυντίλου Οὐάρου, μάλιστα δὲ καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, οἱ περιλειπο-
 35 μενοι τῶν ἱερῶν καινὰ πάλιν ἐκ τῶν ἀρχαίων γραμμάτων συνίστανται, καὶ δοκιμάζουσι τὰς ὑπολειφθεῖσας γυναῖκας. Οὐ γὰρ ἐτι τὰς αἰμαλώτους γενομένας προσίενται, πολλάκις γεγонуῖαν αὐταῖς τὴν πρὸς ἀλλόφυλον κοινωνίαν ὑπορώμενοι. Τεκμήριον δὲ μέγιστον
 40 τῆς ἀκριβείας· οἱ γὰρ ἀρχιερεῖς οἱ παρ' ἡμῖν ἀπὸ δισχισίων ἐτῶν ὀνομαστοὶ παῖδες ἐκ πατρὸς εἰσὶν ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς. Οἷς δὲ τῶν ἐιρημένων ὁτιοῦν γένοιτο εἰς παράβασιν, ἀπηγόρευται μήτε τοῖς βωμοῖς παρίστασθαι μήτε μετέγειν τῆς ἄλλης ἀγιστείας. Εἰκότως
 45 οὖν, μᾶλλον δὲ ἀναγκαίως, ἅτε μήτε τοῦ υπογράφειν αὐτεξουσίῳ πᾶσιν ὄντος μήτε τινὸς ἐν τοῖς γραφομένοις ἐνούσης διαφωνίας, ἀλλὰ μόνων τῶν προφητῶν τὰ μὲν ἀνωτάτω καὶ τὰ παλαιότατα κατὰ τὴν ἐπίπνοιαν τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μαθόντων, τὰ δὲ καθ' αὐτοὺς ὡς ἐγένετο
 50 σαφῶς συγγραφόντων.

Ἡ'. Οὐ γὰρ μυριάδες βιβλίων εἰσὶ παρ' ἡμῖν ἀσυμφώνων καὶ μαχομένων, δύο δὲ μόνα πρὸς τοῖς εἰκοσι βιβλία, τοῦ παντὸς ἔχοντα χρόνου τὴν ἀναγραφὴν, τὰ δικαίως θεῖα πεπιστευμένα. Καὶ τούτων πέντε μὲν

gissimis retro seculis in rebus conscribendis adhibita fuerit diligentia, quando sacerdotibus quidem id officii commissum erat, et circa eas ipsi philosophabantur, Chaldaei vero apud Babylonios, et maxime Phœnicibus qui Græcis immixti usi sunt literis, ut et vitæ rationem ordinarant, et opera publica memoriæ traderent, dum consentiant omnes, prætermittendum hoc puto. De nostris vero progenitoribus, quod eandem (mitto dicere an potius prædictis illis) habuerint in conscribenda historia curam, pontificibus et prophetis id muneris injungentes; quodque usque ad nostra tempora cum multa diligentia hoc ipsum servarint, et, si oportet audentius dicere, etiam servabitur, conabor breviter edocere.

7. Non enim tantum ab initio his rebus viros optimos et in Dei cultu assiduos præfecere, sed et curam habuere ut genus sacerdotale purum semper impermixtumque maneret. Debet enim quisquis sacerdotio fungitur ex populari sua conjuge liberos querere, neque ad pecunias aut honores respicere alios, sed genus exquirere secundum antiquam successionem multis probatum testimoniis. Et hæc observamus non in Judæa tantum, sed ubicunque pars aliqua est de nostra gente, ibi observatur sollicitè nuptiarum sacerdotalium regula: puta in Ægypto, in Babylone, et sicubi terrarum præterea sparsi sunt nostrorum sacerdotum aliqui. Mittunt enim Hierosolyma descripta nomina parentum et majorum, additis testium nominibus. Quodsi bellum enascatur, ut sæpe factum est, sicut quum Antiochus Epiphanes terram invasit, et quum Pompeius Magnus, et quum Quintilius Varus, maxime vero nostris temporibus, tum qui supersunt sacerdotum novas ex veteribus tabulas conficiunt, et inquirunt in feminas superstites. Nam nec eas quæ bello captæ fuerunt recipiunt, suspectantes eam quæ sæpe talibus accidit cum alienigenis consuetudinem. Est autem argumentum diligentiae maximum circa ista, quod summi sacerdotes apud nos in commentariis descripti sunt ab annis bis mille cum suis parentumque nominibus. Si quis adversus hæc vel tantillum deliquerit, ei non licet altari adstare, aut ceterarum ceremoniarum esse participem. Recte siquidem, potius autem ex necessitate, quum neque subscribendi potestas omnibus data, neque ulla sit in scriptis discrepantia; sed solummodo prophetis qui antiquissima et veterrima ex inspiratione divina cognita habuerint, suorum vero temporum res quo modo gestæ erant perspicue conscripserint.

8. Itaque apud nos nequaquam innumerabilis est librorum multitudo, dissidentium atque inter se pugnantium: sed duo duntaxat et viginti libri, totius temporis historiam complectentes, qui merito creduntur divini. Ex his quin-

ἔασι τὰ Μωϋσείως, & τοὺς τε νόμους περιέχει καὶ τὴν τῆς ἀνθρωπογονίας παράδοσιν μέχρι τῆς αὐτοῦ τελευτῆς. Οὗτος ὁ χρόνος ἀπολείπει τρισχιλίων ὀλίγον ἐτῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς Μωϋσείως τελευτῆς μέχρι τῆς Ἀρταξέρξου τοῦ μετὰ Ξέρξην Περσῶν βασιλείας ἀρχῆς, οἱ μετὰ Μωϋσῆν προφῆται τὰ κατ' αὐτοὺς πραχθέντα συνέγραψαν ἐν τρισὶ καὶ δέκα βιβλίοις· αἱ δὲ λοιπαὶ τέσσαρες ὕμνων εἰς τὸν Θεὸν καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὑποθήκας τοῦ βίου περιέχουσιν. Ἀπὸ δὲ Ἀρταξέρξου μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς χρόνου γέγραπται μὲν ἕκαστα, πίστεως δὲ οὐχ ὁμοίας ἡζῶνται τοῖς πρὸ αὐτῶν, διὰ τὸ μὴ γενέσθαι τὴν τῶν προφητῶν ἀκριβοῦς διαδοχὴν. Ἀπλὸν δ' ἐστὶν ἔργῳ πῶς ἡμεῖς τοῖς ἰδιοῖς γράμμασι πεπιστεύκαμεν. Τοσούτου γὰρ αἰῶνος ἤδη παρωχηκότες οὔτε προσθεῖναι τίς οὐδὲν οὔτε ἀφελεῖν αὐτῶν οὔτε μεταθεῖναι τετόλμηκεν. Πᾶσι δὲ σύμφορτόν ἐστιν εὐθὺς ἐκ τῆς πρώτης γενέσεως Ἰουδαίοις τὸ νομίζειν αὐτὰ Θεοῦ δόγματα, καὶ τούτοις ἐμμένειν, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, εἰ δέοι, θνήσκειν ἡδέως. Ἦδη οὖν πολλοὶ πολλὰκις ἐώρανται τῶν αἰγυπτιακῶν στρέβλας καὶ παντοίων θανάτων τρόπους ἐν θεάτροις ὑπομένοντες, ἐπὶ τὸ μηδὲν βῆμα προσεῖσαι παρὰ τοὺς νόμους καὶ τὰς μετὰ τούτων ἀναγραφάς. Ὁ τίς ἂν ὑπομείνειεν Ἑλλήνων ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ τοῦ καὶ πάντα τὰ παρ' αὐτοῖς ἀφανισθῆναι συγγράμματα, τὴν τυχοῦσαν ὑποστήσεται βλάβην; λόγους γὰρ αὐτὰ νομίζουσιν εἶναι κατὰ τὴν τῶν γραψάντων βούλησιν ἐσχεδιασμένους. Καὶ τοῦτο δικαίως καὶ περὶ τῶν παλαιότερων φρονούσιν, ἐπειδὴ καὶ τῶν νῦν ἐνίοις ὁρῶσι τολμῶντας περὶ τούτων συγγράφειν οἷς μήτ' αὐτοὶ παρεγόνοντα μήτε πυθέσθαι παρὰ τῶν εἰδόντων ἐφιλοτιμήθησαν. Ἀμέλει καὶ περὶ τοῦ γενομένου νῦν ἡμῖν πολέμου τινὲς ἱστορίας ἐπιγράψαντες ἐξηγητόχαις οὗτ' εἰς τοὺς τόπους παραβαλόντες οὔτε πλησίον τούτων πραττομένους προσελθόντες, ἀλλ' ἐκ παρακousμάτων ὀλίγα συνθέντες, τῇ τῆς ἱστορίας ὀνόματι λίαν ἀναιδῶς ἐνεπαρόντησαν.

β'. Ἐγὼ δὲ καὶ περὶ τοῦ πολέμου παντὸς καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτῷ κατὰ μέρος γενομένων ἀληθῆς τὴν ἀναγραφὴν ἐποιήσαμην, τοῖς πράγμασιν αὐτὸς ἅπασι παρευχόμενος. Ἐστρατήγου μὲν γὰρ τῶν παρ' ἡμῖν Γαλιλαίων ὀνομαζομένων, ἕως ἀντέχειν δυνατόν ἦν, ἐγενόμην δὲ παρὰ Ῥωμαίοις συλληφθεὶς αἰγυμάλωτος· καὶ με διὰ φυλακῆς Οὐδеспасиανδὸς καὶ Τίτος ἔχοντες αἰεὶ προσεδρεύειν αὐτοῖς ἠνάγκασαν, τὸ μὲν πρῶτον ἀδεδεμέναν, αὖθις δὲ λυθεὶς συνεπέμφθη ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας Τίτῳ πρὸς τὴν Ἱεροσολύμων πολιορκίαν. Ἐν ᾧ χρόνῳ τῶν πραττομένων οὐκ ἐστὶν ὃ τὴν ἐμὴν γνώσιν διέφυγε. Καὶ γὰρ τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον τὸ Ῥωμαίων ὁρῶν ἐπιμελῶς ἀνέγραφον καὶ τὰ παρὰ τῶν αὐτομολῶν ἀπαγγελλόμενα μόνος αὐτὸς συνήν· ἔκτα σχολῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ λαβόμενος πάσης μοι τῆς πραγματείας ἐν παρασκευῇ γεγεννημένης, χρησάμενος τισὶ πρὸς τὴν Ἑλληνίδα φωνὴν συνεργοῖς, οὕτως ἐποίησαμην τῶν πράξεων τὴν παράδοσιν. Τοσούτον δὲ μοι

que quidem sunt Moysis, qui et leges continent, et seriem rerum gestarum a conditu generis humani usque ad ipsius mortem. Atque hoc spatium temporis tria fere annorum millia comprehendit. A Moysis autem morte ad imperium usque Artaxerxis, qui post Xerxem regnavit apud Persas, prophetie qui Moysi successere res sua aetate gestas tredecim libris complexi sunt: quattuor vero reliqui hymnos in Dei laudem, et praecepta vitae hominum exhibent utilissima. Ceterum ab imperio Artaxerxis ad nostram usque memoriam sunt quidem singula literis mandata; sed nequaquam tantam fidem et auctoritatem meruerunt, quantam superiores ii libri, propterea quod minus explorata fuit successio prophetarum. Quanta porro veneratione libros nostros prosequamur, re ipsa apparet: Quum enim tot iam saecula effluxerint, nemo adhuc nec adjicere quicquam illis, nec demere, aut mutare aliquid est ausus. Sed omnibus Judaeis statim ab ipso nascendi exordio hoc institum atque innatum est, Dei ut haec esse praecepta credamus, iisdemque constanter adhaerescamus, et eorum causa, si opus fuerit, libenter mortem perferamus. Jam itaque multi captivorum frequenter et tormenta et omne genus mortem in theatris sustinere conspecti sunt, ne ullum verbum contra leges admitterent et scriptas de illis traditiones. Quis Graecorum tale aliquid subiret, imo vel minimum quidem ladi sufferret, licet omnia ab illis scripta interitus periculum adeant? quippe illa narrationes esse existimant, propere effusas prout allubesceret scriptoribus. Atque ita non immerito sentiunt etiam de antiquioribus, quoniam aliquos nunc quoque vident de istis scribere aggressientes, quibus neque ipsi interfuere, neque operam dedere ut a rerum gnaris illa acciperent. Scilicet etiam de bello quod nuperrime gessimus, quidam historias quas conscripserant ediderunt, quum neque ad ea loca pervenerint, neque in vicinia fuerint locorum ubi res gestae erant: sed ex fama et auditione paucula quaedam temere componentes, historiae nomine impudenter admodum et insolenter se effecerunt.

9. Ego autem et de omni bello, deque iis quae particulatim gesta erant, veritati congruenter scripsi, quum ipse rebus omnibus interfuerim. Et enim eorum dux exstiteram qui apud nos Galilaei audiunt, quamdiu resistendo eramus; comprehensus autem a Romanis factus sum captivus; quumque me Vespasianus et Titus in custodia haberent: illis semper assidere coegerunt, primo quidem vinctum: postea vero solutus ab Alexandria cum Tito missus eram ad Hierosolymorum obsidionem. Quo tempore eorum quae gerebantur nihil meam notitiam effugit. Nam et singula in Romanis castris conspecta diligenter notabam; quaeque a transfugis nunciabantur ego solus intellexi: deinde Romae otium nactus, opere omni jam praeparato, et quibusdam propter Graecam linguam in auxilium vocatis, res prout gestae erant literis mandabam. Adeoque veritati

περιτὴν θάρσος τῆς ἀληθείας, ὥστε πρώτους πάντων τοὺς αὐτοκράτορας τοῦ πολέμου γενομένους Οὐεσπασιανὸν καὶ Τίτον ἤξιωσα λαβεῖν μάρτυρας. Πρώτοις γὰρ δέδωκα τὰ βιβλία· καὶ μετ' ἐκείνους πολλοὺς μὲν Ῥωμαίων τοῖς συμπεπολημένοι, πολλοὺς δὲ τῶν ἡμετέρων ἐπίπρασκον, ἀνδράσι καὶ τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας μετεσχηκόσιν, ὧν ἔστιν Ἰούλιος Ἀρχέλαος, Ἡρώδης δ' σεμνότητος, καὶ αὐτὸς ὁ θαυμασιωτάτος βασιλεὺς Ἀγρίππας. Οὗτοι μὲν οὖν ἅπαντες ἐμαρτύρησαν ὅτι τῆς ἀληθείας πρὸς τὴν ἐπιμελῶς, οὐκ ἂν ὑποστείλαμενοι καὶ σιωπήσαντες, εἴ τι κατὰ ἄγνοιαν ἢ χαριζόμενος μετίθηκα τῶν γεγονότων ἢ περὶ ἑλπιον.

Γ'. Φαῦλοι δὲ τινες ἄνθρωποι διαβάλλειν μου τὴν ἱστορίαν ἐπιχειρήσαντες, ὥσπερ ἐν σχολῇ μερακίων γυμνασιακῶν προκείμεναι νομίζοντες κατηγορίας παραδοῖν καὶ διαβολῆς, δέον ἐκείνοι γιῶσκειν, ὅτι δὲ τὸν ἄλλοις παραδοῖν πράξεων ἀληθινῶν ὑπισχνόμενον αὐτὸν ἐπίστασθαι ταύτας πρότερον ἀκριβοῦς, ἢ παρηκολούθηκόντα τοῖς γεγονόσιν, ἢ παρὰ τὸν εἰδῶτον πυθανόμενον· ὅπερ ἐγὼ μάλιστα περὶ ἀμφοτέρων νομίζω πεποιημέναι τὰς πραγματείας. Τὴν μὲν γὰρ ἀρχαιολογίαν, ὥσπερ ἔφη, ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μεθρημῆνευκα, γεγανῶς ἱερεὺς ἐκ γένους καὶ μετεσχηκὸς τῆς φιλοσοφίας τῆς ἐν ἐκείνοις τοῖς γραμμασιν· τοῦ δὲ πολέμου τὴν ἱστορίαν ἐγγραψα, πολλῶν μὲν αὐτοῦργος πράξεων, πλείστον δ' αὐτόπτης γεγένημαι, ὅπως δὲ τῶν λεγθέντων ἢ πραγθέντων οὐδοῖον ἄγνοήσας. Πῶς οὖν οὐκ ἂν θρασεί τις ἡγήσαιο τοὺς ἀνταγωνίζεσθαι μοι περὶ τῆς ἀληθείας ἐπιχειρηκότας; οἱ καὶ τοῖς τῶν αὐτοκρατόρων ὑπομνήμασιν ἐντυχεῖν λέγουσιν, ἀλλ' οὐ γὰρ καὶ τοῖς ἡμετέροις τῶν ἀντιπολεμούντων πράγμασι παρέτυχον.

ΙΔ'. Περὶ μὲν οὖν τούτων ἀναγκάζειν ἐπιτηδεύειν τὴν περὶ ἐκείνων, ἐπισχημάσθαι βουλόμενος τῶν ἐπαγγελουμένων τὰς ἱστορίας συγγράφειν τὴν εὐχέριαν· ἱκανῶς δὲ φανερόν, ὡς οἶμαι, πεποιηκὸς ὡς ὅτι πατριὸς ἔστιν ἢ περὶ τῶν παλαιῶν ἀναγραπὴ τοῖς βαρβάροις μᾶλλον ἢ τοῖς Ἕλλησιν, βούλομαι μικρὰ πρότερον διολεγέσθαι πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας νέαν ἡμῶν ἀπορρίψαι τὴν κατὰστασιν, ἐκ τοῦ μηδὲν περὶ ἡμῶν, ὡς φασιν ἐκείνοι, λείβεσθαι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν συγγραφεῦσιν· εἴτα δὲ τὰς μαρτυρίας τῆς ἀρχαιότητος ἐκ τῶν παρ' ἄλλοις γραμμάτων παρέξω, καὶ τοὺς βεβλαστημηκότας ἡμῶν τὸ γένος ἀποδείξω λίαν ἀλόγως βλαστημένους.

ΙΕ'. Ἡμεῖς τοίνυν οὕτε χώρην οἰκοῦμεν παράλιον οὐτ' ἐμπορίαις χιρίμεν, οὐδὲ ταῖς πρὸς ἄλλους διὰ τούτων ἐπιμειναι· ἀλλ' εἰσι μὲν ἡμῶν αἱ πόλεις μακρὰν ἀπὸ θαλάσσης ἀπωκισμέναι, χώρην δὲ ἀγαθὴν νεμόμενοι ταύτην ἐκπονοῦμεν· μάλιστα δὲ πάντων περὶ παιδοτροφίαν φιλοκαλοῦντες, καὶ τὸ φυλάττειν τοὺς νόμους, καὶ τὴν κατὰ τούτους παραδεδομένην εὐσεβεῖν ἔργον ἀσκασιότατον παντὸς τοῦ βίου πεποιήμενοι. Προσούσης τοίνυν τοῖς εἰρημένοις καὶ τῆς περὶ τὸν βίον ἡμῶν ιδιότητος, οὐδὲν ἦν ἐν τοῖς παλαιοῖς

confidebam, ut omnium primos Vespasianum et Titum in eo bello imperatores mihi testes facere voluerim. Primum namque illis obtuli libros; et post illos multis quidem Romanorum qui bello interfui: plurimis etiam nostratum eos vendidi, viris Græcæ eruditionis non ignavis; in quibus erat Julius Archelaus, Herodes morum gravitate spectatissimus, et rex ipse Agrippa admiratione dignissimus. Isti igitur universi testimoniam perhibuerunt quod veritatem accuratam præ me ferebam, non dissimulaturi aut tacituri, si quid factorum per ignorantiam aut per gratiam committassem aut prætermissem.

10. Quidam vero homines male seriatim historiam meam calumniari conati sunt, tanquam ejusmodi esset ut adolescentibus in scholis ad ingenium exercendum proponi debeat ad accusationem incredibilem et calumniam, quum oporteat illud sciri, quod eum deceat qui se polliceatur rerum veritatem aliis traditurum, ipsum prius exacte eas nosse, aut quod adfuerit quum gererentur, aut quod ex gnaris eas didicerit. Id quod ego in utroque opere me fecisse existimo. Antiquitatis namque libros, sicuti dixi, ex voluminibus sacris interpretatus sum, quum essem genere sacerdos, et a philosophia in scriptis istis comprehensa non alienus: historiam vero belli conscripsi, ut qui ipse res quiklem multas gesserim, plurimas vero ipse viderim, et eorum quæ dicta vel gesta erant nihil prorsus ignorarim. Quomodo ergo non procaces isti existimarentur, qui mecum de veritate contendere aggressi sunt? qui licet imperatorum commentarios se legisse dicant, non tamen nostrorum qui illis adversabantur rebus intererant.

11. Et de istis quidem necessariam feci digressionem, significare volens facultatem eorum, qui historiam scribere promittunt: atque abunde me declaratum reliquisse arbitror quod rerum vetustarum memoriam scriptis consignare magis in usu sit apud barbaros quam apud Græcos. Volo igitur inprimis eos paucis redarguere, qui nostrum statum recentem esse contendunt, eo quod nihil de nobis, ut aiunt illi, memorarint scriptores Græci: deinde testimonia antiquitatis ex aliorum scriptis afferam, et eos qui nostræ genti maledixerunt, nulla prorsus cum ratione nobis maledicere ostendam.

12. Quod ad nos attinet, terram habitamus quæ neque mari vicina est, neque negotiationibus gaudemus, neque earum causa nobis consuetudo cum aliis gentibus est: sed sunt urbes quidem nostræ procul a mari sitæ; ipsi autem nos regionem bonam incoleantes, hanc cum labore exercemus: maxime vero omnium liberis educandis studentes et legum custodie, ut qui pietatem ad illas exactam opus totius vitæ maxime necessarium fecerimus. Quum igitur ad ea quæ dicta sunt accedat etiam vivendi ratio propria, nihil erat priscis temporibus quod faceret nobis

χρόνος τὸ ποιοῦν πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἡμῖν ἐπιμιξίαν,
 ὡς περ Αἰγυπτίοις μὲν τὰ παρ' αὐτῶν ἐξαγόμενα καὶ
 πρὸς αὐτοὺς εἰσαγόμενα, τοῖς δὲ τὴν παλαιὴν τῆς
 Φοινίκης κατοικοῦσιν ἡ περὶ τὰς καπηλείας καὶ τὰς
 10 ἐμπορίας σπουδὴ διὰ τὸ φιλοχρηματεῖν. Οὐ μὲν
 οὐδὲ πρὸς ληστείας ὡς περ ἄλλοι τινὲς ἢ τὸ πλέον ἔχειν
 ἀξιοῦν πολεμοῦντες ἐτρέψαν ἡμῶν οἱ πατέρες, καί-
 τοι πολλὰς τῆς χώρας ἐχρῶσας μυριάδας ἀνδρῶν οὐκ
 ἀπολμῶν. Διὰ τοῦτο Φοινίκης μὲν αὐτοὶ κατ' ἐμπο-
 15 ρίαν τοῖς Ἑλλησιν ἐπεισπλέοντες εὐθὺς ἐγνώσθησαν,
 καὶ δι' ἐκείνων Αἰγύπτιοι, καὶ πάντες ἀρ' ὧν τὸν φό-
 ρον εἰς τοὺς Ἑλληνας διεκρίβουν, μετὰ πειράγῃ
 διαίροντες. Μῆδρι δὲ μετὰ ταῦτα καὶ Πέρσαι φανε-
 ροὶ κατέστησαν τῆς Ἀσίας ἐπάρξαντες, οἱ δὲ καὶ μέγροι
 20 τῆς ἐτέρας ἡπείρου Πέρσαι στρατεύσαντες. Ὁρᾶκες δὲ
 διὰ γειτονίαν, καὶ τὸ Σκυθικὸν ἀπὸ τῶν εἰς τὸν Πόντον
 ἐγνώσθη πλεόντων· ὅπως γὰρ ἅπαντες οἱ παρὰ τὴν
 θάλατταν, καὶ τὴν πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς καὶ πρὸς τὴν
 ἐσπερίον κατοικοῦντες, τοῖς συγγράφειν τι βουλομένοις
 25 γνωριμώτεροι κατέστησαν. Οἱ δὲ ταύτης ἀνωτέρω
 τὰς οἰκῆσεις ἔροντες ἐπιπλεῖστον ἡγνοήθησαν. Καὶ
 τοῦτο φαίνεται καὶ περὶ τὴν Εὐρώπην συμβεβηκός,
 ὅπου γε τῆς Ῥωμαίων πόλεως, τοιαύτην ἐκ μικροῦ
 δύναμιν κεκτημένης, καὶ τοιαύτας πράξεις κατορθώσας,
 30 πολεμικὰς, οὐθ' ὁ Ἡρόδοτος οὐθ' ὁ Θουκυδίδης οὔτε
 τὴν ἅμα τούτοις γενομένων οὐδὲ εἰς ἐμνημόνευκεν,
 ἀλλ' ὅψε ποτε καὶ μόλις αὐτῶν εἰς τοὺς Ἑλληνας ἡ
 γνῶσις διεξῆλθον. Περὶ μὲν γὰρ Γαλατῶν τε καὶ
 35 Ἰβήρων οὕτως ἡγνοήσαν οἱ δοκῶντες ἀκριβεστάτοι
 συγγραφεῖς, ὧν ἔστιν Ἐφφορος, ὥστε πόλιν οἰεῖται μίαν
 εἶναι τοὺς Ἰβήρας, τοὺς τοσούτου μέρος τῆς ἐσπερίου
 γῆς κατοικοῦντας· καὶ τὰ μήτε γενομένα παρ' αὐτοῖς
 εἴη μήτε λεγόμενα γράφειν, ὡς ἐκείνων αὐτοῖς γνω-
 40 μένων, ἐτόλμησαν. Αἴτιον δὲ τοῦ μὲν μὴ γινώσκειν
 τὰ λήθες τὸ λίαν ἀνεπίμικτον, τοῦ δὲ γράφειν ψευδῆ τὸ
 βούλεσθαι δοκεῖν τι πλέον τῶν ἄλλων ἱστορεῖν. Πῶς
 οὖν ἔτι θαυμάζειν προσῆκεν, εἰ μὴ δὲ τὸ ἡμέτερον ἔθνος
 πολλοῖς ἐγινώσκετο, μὴ δὲ τῆς ἐν τοῖς συγγράμμασι
 45 μνήμης ἀπορρομὴν παρέσγεν, οὕτω μὲν ἀπωχισμένον
 τῆς θαλάσσης, οὕτω δὲ βιοτεύειν προσηρημένον;
 19'. Φέρε τοίνυν ἡμᾶς ἀξιοῦν τεκμηρίω χρῆσασθαι
 περὶ τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν παλαιὴν ἔστιν αὐτῶν τὸ γε-
 νος τῷ μὴδὲν ἐν ταῖς ἡμετέραις ἀναγραφαῖς περὶ αὐ-
 τῶν εἰρησθαι. Ἄρ' οὐχὶ πάντως ἂν κατεγέλιον, αὐτάς,
 45 οἶμαι, τὰς ἐπ' ἐμοῦ νῦν εἰρημένους κομίζοντας αἰτίας,
 καὶ μάρτυρας ἂν τοὺς πλησιονύμους παρίεντο τῆς
 αὐτῶν ἀρχιότητος; Καγὼ τοίνυν πειράσομαι τοῦτο
 ποιεῖν. Αἰγυπτίοις γὰρ καὶ Φοινίξιν μάλιστα δὴ
 χρῆσσομαι μάρτυσιν, οὐκ ἂν τινος ὡς ψευδῆ τὴν μαρτυ-
 50 ρίαν διαβάλλειν δυνήθέντος. Φαίνονται γὰρ καὶ δὴ
 μάλιστα πρὸς ἡμᾶς δυσμενεῖς διατεθέντες κοινῇ μὲν
 ἅπαντες Αἰγύπτιοι, Φοινίκων δὲ Τύριοι. Περὶ μέν-
 τοι Χαλδαίων οὐκέτι δυναμὴν ἂν ταυτὸ τοῦτο λέγειν,
 ἐπεὶ καὶ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγὸι καθεστῆκασι καὶ

commercium cum Græcis, sicut Ægyptiis mercumonia, ex
 rebus quas importarentur aut exportarentur; et Phœnicibus
 oram maritimam accolentibus, cauponandi et negotiandi
 studium ex amore pecuniæ. Sed neque ad latrocinia,
 sicut alii quidam, aut plus habendi studium, bellum
 exercendo conversi sunt patres nostri, licet regio multis
 virorum strenuorum myriadibus abundaret. Quo factum
 ut Phœnices negotiationis ergo ad Græcos navigantes sta-
 tim cogniti fuerint, et per illos Ægyptii, dein omnes a qui-
 bus ad Græcos onera perferebant, immensa maria per-
 transeunt. Medi vero postea atque Persæ illis innotue-
 runt postquam Asiæ imperarunt, Persæque, quum usque ad
 alteram continentem expeditiones fecissent; Thracæ autem
 propter vicinitatem, et Scythæ ab iis qui in Pontum navi-
 gant cogniti sunt: atque in universum omnes, ad mare vel
 Orientale vel Hesperium habitantes, in eorum notitiam
 facilius venerunt, quibus in animo fuit historiæ aliquid
 scribere. Superiora vero incolentes et procul a mari
 maximam in partem ignorati erant. Hoc idem et iis con-
 tigit qui in Europa habitant: siquidem Romanorum ur-
 bis, in tantam potentiam jam inde olim evertæ, et tantas
 res bellicas prospere gerentis, neque Herodotus neque
 Thucydides quoquo modo meninerunt, nec omnino alius
 eorum æqualis scriptor, sed sero et vix tandem eorum
 nomen in Græcia auditum. Gallorum et Hispanorum
 res usque adeo ignotæ iis fuerunt qui accuratissimi scripto-
 res fuisse perhibentur, in quibus est Ephorus, ut Iberos
 unam civitatem esse existimaverit, quum tam late in Oc-
 cidentem fines eorum pateant: et ritus eorum, qui nec fue-
 runt nec fuisse unquam dicti sunt, scribere, tanquam ita
 illis uterentur, non dubitarunt. Causa vero eorum quidem
 rerum ignorantia fuit, quod illi secum ipsi viverent com-
 mercia aliarum gentium aversantes; scriptorum vero men-
 darii, quod volebant illi quippiam ultra alios memoriæ
 mandasse videri. Quomodo ergo mirari convenit, si ne-
 que nostra gens plurimis erat nota, neque ad scribendum
 de se aliquam suppediavit occasionem, tam longo scilicet
 intervallo disjuncta a mari, talibus vitæ institutis sese ac-
 commodans?

13. Pone igitur nos argumento uti velle Græcorum,
 quod non sit genus eorum antiquum, eo quod nihil in libris
 nostris de iis dictum reperiatur. Nonne omnino nos risu
 exciperent, ipsas, ut arbitror, a me nunc allatas proferentes
 causas, et testes e vicinis regionibus adducerent antiqui-
 tatis suæ? Igitur et ego hoc conabor efficere. Ægyptiis enim
 et Phœnicibus præcipue testibus utar, quum nemo eorum
 testimonio tanquam falso detrudere potuerit. Videntur
 enim et maxime in nos iniqui, communiter quidem omnes
 Ægyptii, Phœnicum vero Tyrii. De Chaldaïs autem ne-
 quaquam hoc idem dicere potero, quoniam et generis no-
 stri principes existerunt, et propter cognationem in histo-

διὰ τὴν συγγένειαν ἐν ταῖς αὐτῶν ἀναγραφαῖς Ἰουδαίων μνημονεύουσιν. Ὅταν δὲ τὰς περὶ τούτων πίστει παρὰ σῶν, τότε καὶ τῶν Ἑλλήνων συγγραφῶν ἀποφανῶ τοὺς μνήμην Ἰουδαίων πεποιηκότας, ἵνα μὴ δὲ ταύτην ἐτι τὴν πρόφασιν οἱ βασκαίνοντες ἔχουσιν τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀντιλογίας.

15 ἰδ'. Ἀρξομαι δὴ πρῶτον ἀπὸ τῶν παρ' Αἰγυπτίους γραμμάτων. Αὐτὰ μὲν οὖν οὐχ ὁδόντε παρατίθεσθαι κακείνων. Μανεθὼν δ' ἦν τὸ γένος ἀνὴρ Αἰγύπτιος, 10 τῆς Ἑλληνικῆς μετεσχηκῶς παιδείας, ὡς δὴ λόγος ἐστὶ· γέγραφε γὰρ Ἑλλάδι φωνῇ τὴν πάτριαν ἱστορίαν, ἐκ τε τῶν ἱερῶν, ὅς φησιν αὐτὸς, μεταφράσας καὶ πολλὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐλέγχει τῶν Αἰγυπτιακῶν ὑπ' ἀγνοίας ἐψευσμένον. Αὐτὸς δὲ τοίνυν ὁ Μανεθὼν ἐν τῇ δευ- 15 τέρᾳ τῶν Αἰγυπτιακῶν ταῦτα περὶ ἡμῶν γράφει (παραθῆσομαι δὲ τὴν λέξιν αὐτοῦ, καθάπερ αὐτὸν ἐκείνον παραγαγὼν μάρτυρα)· « Ἐγένετο βασιλεὺς « ἡμῖν, Τίμαος ὄνομα· ἐπὶ τούτου οὐκ οἶδ' ὅπως ὁ Θεὸς « ἀντέπνευσεν, καὶ παραδόξως ἐκ τῶν πρὸς ἀνατολὴν 20 « μερῶν, ἀνθρωποὶ τὸ γένος ἀσσημοὶ, καταθαροσάντες « ἐπὶ τὴν χώραν ἐστράτευσαν, καὶ βαδίως ἀμαχητὶ « ταύτην κατὰ κράτος εἶλον. Καὶ τοὺς ἡγεμονεύσαν- « τας ἐν αὐτῇ χειρωσάμενοι τὸ λοιπὸν τὰς τε πόλεις « ὡμῶς ἐνέπρῃσαν καὶ τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν κατέσκαψαν· 25 « πᾶσι δὲ τοῖς ἐπιχωρίοις ἐχθρότάτᾳ πως ἐχρήσαντο, « τοὺς μὲν σφάζοντες, τῶν δὲ καὶ τὰ τέκνα καὶ γυναῖ- « κας εἰς δουλείαν ἀγοντες. Πέρας δὲ καὶ βασιλέα « ἓνα ἐξ αὐτῶν ἐποίησαν, ὃ ὄνομα ἦν Σάλατις. Καὶ « οὗτος ἐν τῇ Μέμφιδι κατεγίνετο, τὴν τε ἄνω καὶ κά- 30 « τω χώρᾳν δασμολογῶν καὶ φρουρὰν ἐν τοῖς ἐπιτηδείο- « τάτοις καταλείπων τοίοις. Μάλιστα δὲ καὶ τὰ πρὸς « ἀνατολὴν ἡσαλλίστατο μέρη, προορῶμενος Ἀσσυρίων, « τότε μείζον ἰσχυρόντων, ἐσομένην ἐπιθυμίαν τῆς αὐ- « τῆς βασιλείας ἐφόδου. Εὐρὼν δὲ ἐν νομῷ τῷ Σαίτῃ 35 « πόλιν ἐπικαιροτάτην, κειμένην μὲν πρὸς ἀνατολὴν « τοῦ Βουβαστιτοῦ ποταμοῦ, καλουμένην δ' ἀπὸ τινος « ἀρχαίας θεολογίας Αὐαριν, ταύτην ἐκτίσεν τε καὶ τοῖς « τείχεσιν ὀχυρωτάτην ἐποίησεν, ἐνοικίσας αὐτῇ καὶ « πλῆθος ὀπλιτῶν εἰς ἑξοκίαν καὶ τέσσαρας μυριάδας 40 « ἀνδρῶν πρὸς φυλακὴν. Ἐνθάδε κατὰ θέρειαν ἤρ- « χετο, τὰ μὲν σιτομετρῶν καὶ μισθοφορίαν παρεχό- « μενος, τὰ δὲ καὶ ταῖς ἐξοπλισίαις πρὸς φόβον τῶν « ἔξωθεν ἐπιμελῶς γυναιζών. Ἀρξας δ' ἐννεακαίδεκα « ἔτη τὸν βίον ἐτελεύτησεν. Μετὰ τοῦτον δὲ ἕτερος 45 « ἐδασίλευσε τέσσαρα καὶ τετταράκοντα ἔτη, καλού- « μενος Βηών. Μεθ' ὃν ἄλλος Ἀπαχνάς, ἑξ καὶ τριά- « κοντα ἔτη καὶ μῆνας ἐπτά. Ἐπειτα δὲ καὶ Ἀπω- « φης ἐν καὶ ἐξήκοντα, καὶ Ἰανίας πεντήκοντα καὶ « μῆνα ἓνα. Ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ Ἀσσις ἐννέα καὶ τεσ- 50 « σάρακοντα καὶ μῆνας δύο. Καὶ οὗτοι μὲν ἑξ ἐν « αὐτοῖς ἐγενήθησαν πρῶτοι ἄρχοντες, πολεμοῦντες « αἰεὶ καὶ ποθοῦντες μᾶλλον τῆς Αἰγύπτου ἑξῆσαι τὴν « ῥίζαν. Ἐκαλεῖτο δὲ τὸ σύμπαν αὐτῶν ἔθνος ὙΚΣΩΣ, « τοῦτο δὲ ἐστὶ βασιλεῖς ποιμένες· τὸ γὰρ ὙΚ καθ'

riis suis Judæorum meminerunt. Quum vero de istis probationes afferam, tunc etiam Græcorum historicos memorabo qui Judæorum mentionem fecere, ne quis ex invidia et detractione hujusmodi occasionem arripiat nobis contradicendi.

14. Initium jam faciam ab Ægyptiorum literis. Ipsas quidem eorum literas ut proferam fieri non potest: Manetho autem genere fuit Ægyptius, vir Græcam eruditio- nem assequutus, uti ex eo intelligitur, quod Græce patriam historiam scripserit, eam, ut ipse profitetur, e sacris interpretatus libris; qui etiam Herodotum in multis convincit de rebus Ægyptiacis per ignorantiam mentitum. Ille certe Manetho historiarum Ægyptiarum secundo ita de nobis scribit (ejus quippe verba proferre libet, ut qui ipsum pro teste producam.) « Regem olim habuimus Timaum, « cujus tempore, quum nobis Deus nescio quo pacto esset « iratior, ex partibus orientalibus homines ignobili genere, « audacia sumpta repentinum hanc in regionem impetum « fecerunt, eamque facile ac sine pugna subegerunt: atque « principibus ejus in suam potestatem redactis, de cetero « et civitates crudeliter incenderunt, et deorum templa « everterunt; porroque in omnes indigenas inimicissime « se gesserunt, alios quidem perimentes, aliorum vero et « liberos et conjuges in servitutem agentes. Tandem vero « unum ex illis regem creaverunt, cui nomen Salatis. Atque « hic in Memphide versabatur, provinciam superiorem et « inferiorem tributariam faciens, præsidiaque in locis op- « portunissimis relinquens. Maxime vero partes mu- « nivit orientales, prospiciens Assyriis, tunc aliis poteu- « tioribus, futuram cupiditatem invadendi illud ipsum re- « gnum. Quum autem nactus esset in Saite nomen civitatem « opportunissimam ad orientem fluvii Bubastitæ sitam, « quæ ab aliquo antiquæ theologiæ Auaris appellabatur, et « ipsam ædificavit et muris firmissimis communivit, post- « quam illic collocaverat ad custodiam ejus armatorum mul- « titudinem usque ad cccx. millia virorum. Illuc veniebat « ætatis tempore, tam ut frumenta meteret et conducti- « tiis mercedem solveret, quam ut armatos ad terrorem « extraneorum diligenter exerceret. Quum autem regnasset « annis xix, vitam finivit. Post hunc etiam regnavit alter « annis xlv, Beon nomine. Post quem alius Apachnas « nomine, annis xxxvi et mensibus vii. Dein etiam Apo- « phis lxi, et Janias l et mense uno. Post omnes autem « Asais annis xlix et mensibus ii. Et isti quidem sex inter « eos fuere primi principes, bellum semper gerentes, et « maxime Ægyptum radicitus extinguere cupientes. « Vocabatur autem gens universa Hycsos, id est reges « pastores: Hyc enim in sacra lingua regem sonat, Sos

« ἱερὰν γλῶσσαν βασιλέα σημαίνει, τὸ δὲ ΣΩΣ ποι-
 « μὴν ἔστι καὶ ποιμένες κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον,
 « καὶ οὕτως συντιθέμενον γίνεται ὙΚΣΩΣ. Τινὲς δὲ
 « λέγουσιν αὐτοὺς Ἀραβας εἶναι. » Ἐν δ' ἄλλῳ ἀντι-
 « γράφῃ οὐ βασιλεῖς σημαίνεσθαι διὰ τῆς τοῦ ὙΚ προση-
 « γορίας, ἀλλὰ τοῦναντίον αἰχμαλώτους δηλοῦσθαι ποι-
 « μένας· τὸ γὰρ ὙΚ πάλιν Αἰγυπτιστὶ καὶ τὸ ἈΚ
 « δασυνόμενον αἰχμαλώτους ῥητῶς μηνύει. Καὶ τοῦτο μᾶλ-
 « λον πιθανώτερόν μοι φαίνεται καὶ παλαιᾶς ἱστορίας ἐχό-
 « μενον. » Τούτους δὲ τοὺς προκατωνομασμένους βασι-
 « λέας τοὺς τῶν ποιμένων καλουμένων καὶ τοὺς ἐξ αὐ-
 « τῶν γενομένων κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου φησὶν ἔτη
 « πρὸς τοῖς πεντακοσίοις ἑνδεκά. Μετὰ ταῦτα δὲ τῶν
 « ἐκ τῆς Θηβαΐδος καὶ τῆς ἄλλης Αἰγύπτου βασιλέων
 « γενέσθαι φησὶν ἐπὶ τοὺς ποιμένας ἐπανάστασιν, καὶ
 « πόλεμον αὐτοῖς συραγῆναι μέγαν καὶ πολυχρό-
 « νιον. Ἐπὶ δὲ βασιλέως, ὃ ὄνομα εἶναι Ἀλίσφρα-
 « γμούθωσις, ἡττωμένους φησὶ τοὺς ποιμένας ὑπ' αὐτοῦ
 « ἐκ μὲν τῆς ἄλλης Αἰγύπτου πάσης ἐκπεσεῖν, κατα-
 « κλεισθῆναι δ' εἰς τόπον, ἀρουρῶν ἔχοντα μυρίων τὴν
 « περίμετρον. Αὐτῶν ὄνομα τῷ τόπῳ. Τούτων φησὶν δ'
 « Μανεθὼν ἅπαντα τείχει τε μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ περι-
 « βαλεῖν τοὺς ποιμένας, ὅπως τὴν τε κτήσιν ἅπασαν
 « ἔχουσιν ἐν ὄχυρῳ καὶ τὴν λείαν τὴν ἑαυτῶν. Τὸν δὲ
 « Ἀλίσφραγμούθωσις υἱὸν Θούμμουσιν ἐπιχειρῆσαι μὲν
 « αὐτοὺς διὰ πολιορκίας ἐλεῖν κατὰ κράτος, ὅκτω καὶ
 « τεσσαράκοντα μυριάσι προσεδρεύσαντα τοῖς τείχεσιν·
 « ἐπεὶ δὲ τῆς πολιορκίας ἀπέγνω, ποιήσασθαι συμβά-
 « σιν, ἵνα τὴν Αἰγυπτὸν ἐκλιπόντες ὅποι βούλονται
 « πάντες ἀβλαβεῖς ἀπέλθωσι. Τοὺς δὲ ἐπὶ ταῖς δημο-
 « λογίαις πανοικισίᾳ μετὰ τῶν κτήσεων οὐκ ἐλάττους
 « μυριάδων ὄντας εἰκοσι καὶ τεσσαρῶν ἀπὸ τῆς Αἰγύ-
 « πτου τὴν ἔρημον εἰς Συρίαν ὁδοπορῆσαι. Φοβου-
 « μένους δὲ τὴν Ἀσσυρίων δυναστείαν (τότε γὰρ
 « ἐκείνους τῆς Ἀσίας κρατεῖν), ἐν τῇ νῦν Ἰουδαίᾳ κα-
 « λυμένη πόλιν οἰκοδομησαμένους τοσαύτας μυριάσιν
 « ἀνδρώπων ἀρκέσοντας, Ἱεροσόλυμα ταύτην ὀνομά-
 « σαι. » Ἐν ἄλλῃ δέ τινι βίβλῳ τῶν Αἰγυπτιακῶν Μανεθὼν
 « ταῦτά φησιν ἔθνος τοὺς καλουμένους ποιμένας αἰχμαλώ-
 « τους ἐν ταῖς ἱεραῖς αὐτῶν βίβλοις γεγράφθαι, λέγων
 « ὁρθῶς. Καὶ γὰρ τοῖς ἀνωτάτω προγόνοις ἡμῶν τὸ
 « ποιμαίνειν πάτριον ἦν, καὶ νομαδικὸν ἔχοντες τὸν βίον
 « οὕτως ἐκαλοῦντο ποιμένες. Αἰχμαλώτοί τε πάλιν
 « οὐκ ἀλόγως ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀνεγράφησαν, ἐπειδή-
 « περ ὁ πρόγονος ἡμῶν Ἰώσηπος ἑαυτὸν ἔφη πρὸς τὸν
 « βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων αἰχμαλῶτων εἶναι, καὶ τοὺς
 « ἀδελφοὺς εἰς τὴν Αἰγυπτὸν ὑστερον μετεπέμψατο, τοῦ
 « βασιλέως ἐπιτρέψαντος. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν
 « ἄλλοις ποιήσομαι τὴν ἐξέτασιν ἀκριβεστέραν.
 « μ'. Νῦν δὲ τῆς ἀρχαιότητος ταύτης παρατίθεμαι
 « τοὺς Αἰγυπτίους μάρτυρας. Πάλιν οὖν τὰ τοῦ Μανε-
 « θῶνος πῶς ἔχει πρὸς τὴν τῶν χρόνων τάξιν ὑπογράψω.
 « Φησὶ δὲ οὕτω· « Μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τὸν
 « λαὸν τῶν ποιμένων εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ ἐκβολῶν αὐτοὺς

« vero pastorem et pastores secundum dialectum com-
 « munem, unde vox composita Hycsos. Sunt autem qui
 « Arabas illos exstitisse dicant. » In alio autem exem-
 « plari nomine illo Hycsos non reges significari comperi, sed
 « e diverso captivos pastores indicari. Hyc enim iterum
 « Ægyptiaca lingua, et Hyc cum aspiratione, captivos pro-
 « prie nominatimque significat. Atque id mihi verisimilius
 « videtur et magis cum antiqua historia censentiens.
 « Prædictos autem reges pastorum nomine appellatos, illo-
 « rumque posteros Ægyptum in sua potestate habuisse
 « dicit annis circiter xi supra quingentos. Tum vero sus-
 « ceptam adversus pastores a Thebaidis ac reliquæ Ægypti
 « regibus expeditionem, bellumque grave ac diuturnum
 « inter ipsos conflatum fuisse. Sub rege autem cui Ali-
 « sphragmuthosis nomen erat, debellatos pastores illos, ac
 « reliqua Ægypto pulsos, unum in locum inclusos esse
 « tradit, cujus ambitus decem jugerum millia contineret.
 « Auaris locus ille dicebatur. Hunc Manetho dicit uni-
 « versum a pastoribus ingenti validoque muro septum ac
 « munitum, ut quicquid sibi fortunarum esset ac præliæ
 « id omne tutum ac securum habere possent. At vero
 « Alisphragmuthoseos filium Thummosin cccclxxx millium
 « hominum exercitu muros obsedis, atque ipsos per
 « vim expugnare conatum illum quidem, sed, obsidionis
 « exitu desperato, cum iisdem ea conditione pepigisse, ut,
 « Ægypto relicta, omnes quocunque vellent sine ullo suo
 « detrimento commigrarent. Eos igitur cum universis fa-
 « miliis atque omni possessione sua, uti per ictum foedus
 « poterant, haud pauciores ccxl millibus ab Ægypto per
 « solitudinem in Syriam tetendisse. Quod autem sibi ab
 « Assyriorum principatu metuerent (tum enim illos Asiam
 « tenuisse), in ea quam hodie Judæam appellamus regione
 « urbem ædificasse, quæ tot hominum millia caperet,
 « eandemque Hierosolyma nominasse. » In alio vero quo-
 « dam de rebus Ægyptiacis libro Manetho dicit, « hanc gen-
 « tem pastores appellatam, captivos in sacris suorum libris
 « haberi; » idque recte. Nam antiquis progenitoribus nostris
 « patrium erat greges pascere : et pascualem agentes vitam,
 « inde pastores vocabantur. Rursusque captivi non temere
 « in Ægyptiorum libris dicti sunt, quoniam progenitor noster
 « Josephus dixit ad Ægyptiorum regem, se captivum esse,
 « et postea fratres in Ægyptum evocavit regis permissu. Sed
 « de istis quidem alibi inquisitionem faciam diligentioram.

15. Nunc autem hujus antiquitatis testes produco
 « Ægyptios. Itaque rursus ea quæ tradidit Manetho, ad
 « quod tempus referantur, subjiciam. Sic enim ait : « Post-
 « quam ex Ægypto egressus est Pastorum populus ad Hie-
 « rosolyma, qui illos ex Ægypto pepulit rex Tetlmosis,

« ἐξ Αἰγύπτου βασιλεὺς Τέθμωσις, ἐβασίλευσε μετὰ
 « ταῦτα ἑτη εἴκοσι πέντε καὶ μῆνας τέσσαρες, καὶ
 « ἐτελεύτησε, καὶ παρέλαβε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ υἱὸς
 « Χέβρων ἑτη τρισακίδεκα. Μεθ' ὃν Ἀμένωρις εἴκοσι
 5 « καὶ μῆνας ἑπτὰ. Τοῦ δὲ ἀδελφῆ Ἀμεσσίς εἴκοσι ἑν
 « καὶ μῆνας ἑννέα. Τῆς δὲ Μήφρης δώδεκα καὶ μῆνας
 « ἑννέα. Τοῦ δὲ Μηφραμούθωσις εἴκοσι πέντε καὶ
 « μῆνας δέκα. Τοῦ δὲ Θωῶσις ἑννέα καὶ μῆνας ὀκτώ.
 « Τοῦ δ' Ἀμένωρις τριάκοντα καὶ μῆνας δέκα. Τοῦ
 10 « Ὁρος τριάκοντα ἑξ καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δὲ θυ-
 « γάτρη Ἀκεγγρῆς δώδεκα καὶ μῆνα ἕνα. Τῆς δὲ Ῥά-
 « θωτις ἀδελφὸς ἑννέα. Τοῦ δὲ Ἀκεγγρῆς δώδεκα
 « καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δ' Ἀκεγγρῆς ἕτερος δώδεκα
 « καὶ μῆνας τρεῖς. Τοῦ δὲ Ἀρμαῖς τέσσαρα καὶ μῆνα
 15 « ἕνα. Τοῦ δὲ Ῥαμέσσης ἑν καὶ μῆνας τέσσαρας.
 « Τοῦ δὲ Ἀρμέσσης Μιαμμου ἐξήκοντα ἑξ καὶ μῆνας
 « δύο. Τοῦ δὲ Ἀμένωρις δέκα καὶ ἑννέα καὶ μῆνας
 « ἑξ. Τοῦ δὲ Σέθωσις, καὶ Ῥαμέσσης, ἱππικὴν καὶ
 « ναυτικὴν ἔχων δύναμιν. Οὗτος τὸν μὲν ἀδελφὸν
 20 « Ἀρμαῖν ἐπίτροπον τῆς Αἰγύπτου κατέστησε, καὶ
 « πᾶσαν μὲν αὐτῷ τὴν ἄλλην βασιλικὴν περιέθηκεν
 « ἔξουσιν, μόνον δὲ ἐνετείλατο διάδημα μὴ φορεῖν,
 « μηδὲ τὴν βασιλίδα μητέρα τε τῶν τέκνων ἀδικεῖν,
 « ἀπέχεσθαι δὲ καὶ τῶν ἄλλων βασιλικῶν παλλακίδων.
 25 « Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Κύπρον καὶ Φοινίκην καὶ πάλιν Ἀσου-
 « ρίους τε καὶ Μήδους στρατεύσας, ἅπαντας, τοὺς μὲν
 « δόρατι, τοὺς δὲ ἀμαχητὶ, φόβῳ δὲ τῆς πολλῆς ду-
 « νάμεως, ὑπογεγυρίους ἔλαβε. Καὶ μέγα φρονήσας
 « ἐπὶ ταῖς εὐπραγίαις, ἐπὶ καὶ θαρσαλεώτερον ἐπορεύετο,
 30 « τὰς πρὸς ἀνατολὰς πόλεις τε καὶ χώρας καταστρεφό-
 « μενος. Χρόνον τε ἱκανοῦ γεγονότος, Ἀρμαῖς ὁ κα-
 « ταλειφθεὶς ἐν Αἰγύπτῳ πάντα τοῦμαπλιν οἷς ἀδελφὸς
 « παρήγει μὴ ποιεῖν ἀδελῶς ἔπραττεν· καὶ γὰρ τὴν
 « βασιλίδα βιάτως ἔσχε, καὶ ταῖς ἄλλαις παλλακίσιν
 35 « ἀπειθῶς διετέλει γρώμενος· πειθόμενος δὲ ὑπὸ τῶν
 « φίλων διάδημα ἐφόρει, καὶ ἀντήρει τῷ ἀδελφῷ. Ὁ
 « δὲ τεταγμένος ἐπὶ τῶν ἱερῶν τῆς Αἰγύπτου γράψας
 « βιβλίον ἐπέμψεν τῷ Σέθῳσι, δηλῶν αὐτῷ πάντα,
 « καὶ ὅτι ἀντήρειν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀρμαῖς. Παρα-
 40 « γρημα οὖν ὑπέστρεψεν εἰς Πηλούσιον, καὶ ἐκράτησε
 « τῆς ἰδίας βασιλείας. Ἡ δὲ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ
 « αὐτοῦ ὀνόματος Αἰγύπτως. Λέγει γὰρ ὅτι ὁ μὲν
 « Σέθωσις ἐκαλεῖτο Αἰγυπτος, Ἀρμαῖς δὲ ὁ ἀδελφὸς
 « αὐτοῦ Δαναός. »
 45 « ἰς. Ταῦτα μὲν ὁ Μανεθὼν. Ἀλλ' ὅν ἐστιν ἐκ τῶν
 « εἰρημένων ἐτῶν τοῦ χρόνου συλλογισθέντος ὅτι οἱ κα-
 « λούμενοι ποιμένες, ἡμέτεροι δὲ πρόγονοι, τρισὶ καὶ
 « ἐνενήκοντα καὶ τριακασίοις πρόσθεν ἔτεσιν ἐκ τῆς Αἰ-
 γύπτου ἀπαλλαγέντες τὴν χώραν ταυτην ἐπώκησαν ἢ
 50 « Δαντὸν εἰς Ἄργος ἀφικέσθαι. Καίτοι τοῦτον ἀρχαιό-
 « τατον Ἀργεῖοι νομίζουσι. Δύο τοίνυν ὁ Μανεθὼν ἡμῖν
 « τὰ μέγιστα μεμαρτύρηκεν ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις
 « γραμμάτων· πρῶτον μὲν τὴν ἐτέρωθεν ἀφίξιν εἰς Αἴγυ-
 « πτον, ἔπειτα δὲ τὴν ἐκεῖθεν ἀπαλλαγὴν, οὕτως ἀρ-

« postea regnavit annis viginti et quinque, et mensibus
 « quattuor, et defunctus est : regnumque accepit filius
 « ejus Chebron, regnans annos tredecim. Post quem Ace-
 « nophis, annis viginti et mensibus vii. Hujus autem soror
 « Amessis, annis xxi et mensibus ix. Post hanc Mephres
 « annis xii et mensibus ix. Post hunc Mephramuthosis
 « annis xxv et mensibus x. Post eum Thmosis annis ix et
 « mensibus viii. Post eum Amenophis annis xxx et mēsi-
 « bus x. Post eum Orus annis xxxvi et mensibus v. Hujus
 « autem filia Acenchres annis xii et mense i. Post eam fra-
 « ter Rathotis annis ix. Post hunc Acencheres annis xii et
 « mensibus v. Post hunc Acencheres alter annis xii et
 « mensibus iii. Post hunc Armais annis iv et mense i. Post
 « hunc Ramesses anno i et mensibus iv. Post hunc Ames-
 « ses Miammi annis lxi et mensibus ii. Post hunc Ameno-
 « phis annis xix et mensibus vi. Post hunc Sethosis, et
 « Ramesses, qui plurimas copias habuit equestres et nava-
 « les. Illic fratrem quidem Armaui procuratorem Ægypti
 « constituit, et reliquam ei omnem regalem contulit potesta-
 « tem, tantummodo autem ei injunxit ne coronam gesta-
 « ret, neque reginam matremque liberorum injuria affice-
 « ret, insuperque ut abstinere ab ceteris regalibus concubi-
 « nis. Ipse vero in Cyprum et Phœnicen, rursusque in
 « Assyrios et Medos expeditione suscepta, universos, alios
 « quidem ferro, alios vero sine pugna magnæ suæ potesta-
 « tis terrore sibi subjugavit : atque prospero rerum suc-
 « cessu valde elatus, aliquanto audacius progrediebatur,
 « orientales urbes et provincias subvertendo. Quod tempus
 « quum in longum protraheretur, Armais, qui in Ægypto
 « fuerat relictus, omnia contra quam frater monuerat ne
 « faceret, sine timore faciebat : nam et reginæ vim inferebat,
 « ceterisque concubinis ad libitum misceri non cessabat :
 « persuasusque ab amicis corona utebatur, et contra fratrem
 « insurgebat. Is vero qui constitutus erat super sacra Ægy-
 « ptica, codicillos Sethosi misit, eum de omnibus certiore
 « faciens, quodque frater ipsius Armais contra eum bellum
 « moveret. Illico igitur Pelusium reversus est, et pro-
 « prium tenuit regnum. Provincia vero ex ejus nomine
 « appellata est Ægyptus. Dicit enim quod Sethosis qui-
 « dem Ægyptus vocabatur, Armais autem frater ejus Da-
 « naus. »

16. Atque hæc quidem Manetho. Ergo si tempus ad
 initam annorum istorum rationem exigemus, constabit
 omnino, quos Pastores ipsi vocabant, majores nostros, an-
 nis ante tribus et nonaginta supra trecentos, ubi ex Ægypto
 migrassent, regionem illam inedissee, quam Danaus Argos
 venisset, qui tamen ab Argivis pro antiquissimo celebratur.
 Ita duo nobis eaque sane præcipua, hoc Manethonis, quod
 Ægyptiarum literarum fidem sequitur, testimonio confecta
 sunt : alterum, eos in Ægyptum aliunde profectos esse ;
 alterum, indidem ipsos alio commigrasse, quod etiam po-

χαίν τοῖς χρόνοις, ὡς ἐγγύς που προτερεῖν αὐτὴν τῶν Ἰλιακῶν ἔτισι χιλίαις. Ὑπὲρ ὧν δ' ὁ Μανεθὼν οὐκ ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις γραμμάτων, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ὡμολόγηκεν, ἐκ τῶν ἀδεσπότης μυθολογουμένων προσ-
 1 τέθεικεν, ὕστερον ἐξελέγξω κατὰ μέρος, ἀποδείκνυς τὴν ἀπίθανον αὐτοῦ ψευδολογίαν.

εἴ. Βούλομαι τοῖνον ἀπὸ τούτων ἐτι μετελθεῖν ἐπὶ τὰ παρὰ τοῖς Φοινίκῃν ἀναγεγραμμένα περὶ τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ τὰς ἐξ ἐκείνων μαρτυρίας παρασχεῖν. Ἔστι τοῖνον παρὰ Τυρίοις πολλῶν ἐτῶν γράμματα, δημοσίᾳ γεγραμμένα καὶ πεφυλαγμένα λίαν ἐπιμελῶς, περὶ τῶν παρ' αὐτοῖς γενομένων καὶ πρὸς ἀλλήλους πραχθέντων μνήμης ἀξίων. Ἐν τούτοις γέγραπται ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ὠκοδομήθη ναὸς ὑπὸ Σολομῶνος τοῦ βασιλέως, ἔτισι θάκτον ἑκατὸν τεσσαράκοντα καὶ τρισὶν καὶ μυσὶν ὁκτὼ τοῦ κτίσαι Τυρίου Καρχηδόνα, ἀνεγάρφη δὲ παρ' ἐκείνοις ἡ τοῦ ναοῦ κατασκευὴ τοῦ παρ' ἡμῖν. Εἰρωμος γὰρ ὁ τῶν Τυρίων βασιλεὺς φίλος ἦν τοῦ βασιλέως ἡμῶν Σολομῶνος, πατρικὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν διὰδεγεμένος. Αὐτὸς οὖν συμριλιτομούμενος εἰς τὴν τοῦ κατασκευάσματος τῷ Σολομῶνι λαμπρότητα, χρυσίου μὲν εἰκοσι καὶ ἑκατὸν ἔδωκε τάλαντα, τεμνὼν δὲ καλλίστην ὕλην ἐκ τοῦ ὄρους, ὃ καλεῖται Αἰθανος, εἰς τὸν ὄρορον ἀπέστειλεν. Ἀντεδωρήσατο δὲ αὐτὸν ὁ Σολομῶν ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ γῇ κατὰ χώραν τῆς Γαλιλαίας τῇ Χαβουλὼν λεγομένῃ. Μάλιστα δὲ αὐτοῦς εἰς φιλίαν τῆς σοφίας συνῆγεν ἐπιθυμία· προβλήματα γὰρ ἀλλήλοις ἀντεπέστελλον λύειν κελεύοντες, καὶ κρείττων ἐν τούτοις ἦν ὁ Σολομῶν καὶ τῶν ἄλλων σοφώτερος. Σῶζονται δὲ μέχρι νῦν παρὰ τοῖς Τυρίοις πολλὰ καὶ τῶν ἐπιστολῶν, ἃς ἐκείνοι πρὸς ἀλλήλους ἔγραφαν. Ὅτι δ' οὐ λόγος ἐστὶν ὑπ' ἐμοῦ συγ-
 30 κείμενος ὁ περὶ τῶν παρὰ τοῖς Τυρίοις γραμμάτων παραθήσομαι μάρτυρα Διον, ἀνδρα περὶ τὴν Φοινικικὴν ἱστορίαν ἀκριβῆ γεγονέναι πεπιστευμένον. Οὗτος τοῖνον ἐν ταῖς περὶ Φοινίκην ἱστορίαις γράφει τὸν τρόπον τοῦτον· « Αἰθιχίλου τελευτήσαντος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εἰρωμος ἐβασίλευσεν. Οὗτος τὰ πρὸς ἀνατολὰς μέρη τῆς πόλεως προσέγνωσε, καὶ μείζον τὸ ἄστυ
 40 « πεποίηκε, καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς τὸ ἱερὸν αὐτῷ ἐκὺτὸ δν ἐν νήσῳ, χάσας τὸν μεταξὺ τόπον, συνῆψε « τῇ πόλει, καὶ χρυσοῖς ἀναθήμασιν ἐκόσμησεν ἀνα- « θὰς δὲ εἰς τὸν Αἰθανὸν ὕλοτομήσας πρὸς τὴν τῶν « ναῶν κατασκευὴν. Τὸν δὲ τυραννοῦντα Ἱεροσολύ-
 45 « μων Σολομῶνα πέμψαι φασὶ πρὸς τὸν Εἰρωμον αἰ- « νίγματα καὶ παρ' αὐτοῦ λαβεῖν ἀξιοῦν, τὸ δὲ μὴ δυ- « νηθέντα διακρίναι τῷ λύσαντι χρήματα ἀποτίνειν. « Ὁμολογήσαντα δὲ τὸν Εἰρωμον καὶ μὴ δυναθέντα « λύσαι τὰ αἰνίγματα πολλὰ τῶν χρημάτων εἰς τὸ ἐπι-
 50 « ζήμιον ἀναλῶσαι. Εἴτα δὲ Ἀδὲμόνον τινὰ Τύριον « ἀνδρα τὰ προτεθέντα λύσαι, καὶ αὐτὸν ἄλλα προβ- « λειν ἃ μὴ λύσαντα τὸν Σολομῶνα πολλὰ τῷ Εἰρωμῳ « προσπαρτίσαι χρήματα. » Αἷος μὲν οὕτως περὶ τῶν προειρημένων ἡμῖν μεμαρτύρηκεν.

sterius adeo vetustum, ut Trojana tempora annis prope mille antecederet. Ista vero quæ Manetho non ex literis Ægyptiacis, sed, sicut ipse professus est, ab incertis auctoribus memorata, adjecit, postea particulatim excutiam, ea mendacia esse ostendens sine verisimilitudine conficta.

17. Volo jam ab istis transire etiam ad ea, quæ apud Phœnices de nostro genere conscripta sunt; et in hanc rem testimonia ex illis afferam. Apud Tyrios sane literæ sunt a multis annis consignatæ publicis monumentis, et magna cum cura adservatæ, ad ea spectantes quæ memoria digna ab ipsis gesta erant et cum aliis intercesse-
 rant. In istis scriptum est, a Solomone rege Hierosoly-
 mis templum fuisse constructum, annis cxxiii et men-
 sibus octo priusquam a Tyriis Carthago ædificaretur, atque in illis templi nostri instructio descripta legitur. Hiromus enim Tyriorum rex amicus erat nostri Solomonis, patris in amicitia cum eo inita successor. Is itaque suam Solomoni munificentiam exhibens ad claritatem fabricæ, auri quidem talenta centum et viginti donavit; quumque pulcherrimam silvam ex monte, cui nomen Libanus, excidisset, lignum ad tecti contignationem misit: Solo-
 mon vero donis et aliis quamplurimis eum remuneravit, et terra in Galilææ regione quæ Chabulon dicitur. Præcipue autem illos sapientiæ studium ad invicem constrinxit: pro-
 blemata enim solvenda mutuo mittebant, et in his superior usquequaque erat Solomon, inque ceteris sapientia præstare visus est. Hactenus vero plures ex epistolis, quas illi ad se invicem scripserunt, apud Tyrios asservantur. Quod autem sermo de Tyriorum literis a me non fingitur, testem producam Dium, virum qui Phœnicum historiam accurate scripsisse creditur. Ille igitur in suis de Phœnici-
 bus historiis in hunc modum scribit: « Abibalo vivis erepto, « filius ejus Hiromus regnavit. Hic partes urbis orientales « aggere cinxit et ampliorem eam reddidit; et Olympii Jovis « templum, ab omni vicinarum ædium strue sejunctum et « in insula positum, aggere interjecto copulavit urbi, et « aureis donariis exornavit, ascendensque in Libanum ma-
 10 « teriam cecidit ad fanorum exstructionem. Regem autem « Hierosolymorum Solomonem ad eum aiunt æνίγματα « misisse et ab eo alia repoposcisse ea lege, ut qui dissolvere « non posset, dissolventi pecunias penderet. Quam con-
 20 « ditionem quum Hiromus accepisset, nec resolvere amba- « ges potuisset, multam ingentem pecuniarum pependisse. « Tunc virum quendam Tyrium nomine Abdemnonum exsti- « tisse, qui problemata solveret aliaque invicem proponeret: « quæ quum Solomon non solvisset, pecunias multas Hi-
 30 « romo insuper rependisse. » Ita quidem Dius de iis quæ supra diximus testatus est.

ιη'. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτω παρθίσομαι Μένανδρον τὸν
 Ἐφέσιον. Γέγραφε δὲ οὗτος τὰς ἐφ' ἑκάστου τῶν βασι-
 λεῶν πράξεις παρὰ τοῖς Ἑλλήσι καὶ βαρβάροις γενομέ-
 νας, ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ἐπιχωρίων γραμμάτων σπου-
 5 δάσας τὴν ἱστορίαν μαθεῖν. Γράφον δὲ περὶ τῶν βα-
 σιλευκότων ἐν Τύρῳ, εἰπετα γένόμενος κατὰ τὸν
 Εἰρώμιον, ταῦτα φησί· Ἀτελευτήσαντος δὲ Ἀβιδά-
 « λου, διεδέξατο τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εἰρώμος,
 « ὃς βιώσας ἔτη πεντήκοντα τρία ἐβασίλευσεν ἔτη
 10 « τριάκοντα τέσσαρα. Οὗτος ἔχωσε τὸν εὐρύχωρον
 « τὸν τε χρυσοῦν κίονα τὸν ἐν τοῖς τοῦ Διὸς ἀνέθηκεν,
 « ἔτι τε ὕλην ξύλων ἀπελθὼν ἔκοψεν ἀπὸ τοῦ λεγομέ-
 « νου ὄρους Λιβάνου, κέδρινα ξύλα εἰς τὰς τῶν ἱερῶν
 « στέγας, καθελὼν τε τὰ ἀρχαῖα ἱερὰ καινοῦς ὥκοδό-
 15 « μησε, τό τε τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ἀστάρτης τέ-
 « μενος ἀνιέρυσε, καὶ τὸ μὲν τοῦ Ἡρακλέους πρῶτον
 « ἐποίησατο ἐν τῇ Περιτίῳ μηνί, εἴτα τὸ τῆς Ἀστάρ-
 « τῆς, ὁπότε Τιτυοῖς ἐπεστράτευσε μὴ ἀποδιδούσι τοὺς
 « φόρους, οὓς καὶ ὑποτάξας ἑαυτῷ πάλιν ἀνέστρεψεν.
 20 « Ἐπὶ τούτου δὲ τις ἦν Ἀβδήμονος παῖς νεώτερος, ὃς
 « ἐνίκα τὰ προβλήματα, ἃ ἐπέτασσε Σολομὼν ὁ Ἱερο-
 « σολύμων βασιλεὺς. » Ψηφίζεται δὲ ὁ χρόνος ἀπὸ τού-
 « του τοῦ βασιλέως ἄχρι τῆς Καρχηδόνης κτίσεως οὕ-
 « τως· Ἀτελευτήσαντος Εἰρώμου διεδέξατο τὴν βασιλείαν
 25 « Βαλεάζαρος ὁ υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα τρία
 « ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτὰ. Μετὰ τοῦτον Ἀβδάστρατος ὁ
 « αὐτοῦ υἱὸς βιώσας ἔτη εἴκοσι ἐννέα ἐβασίλευσεν ἔτη ἐν-
 « νέα. Τοῦτον οἱ τῆς τροφῆς αὐτοῦ υἱοὶ τέσσαρες ἐπιβου-
 « λέυσαντες ἀπώλεσαν, ὧν ὁ πρεσβύτερος ἐβασίλευσεν
 30 « ἔτη δώδεκα. Μεθ' οὗς Ἀσταρτος ὁ Δελαιαστάρτου,
 « ὃς βιώσας ἔτη πεντήκοντα τέσσαρα ἐβασίλευσεν ἔτη
 « δώδεκα. Μετὰ τοῦτον ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσέρυμος
 « βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ πενήκοντα ἐβασίλευσεν
 « ἔτη ἐννέα. Οὗτος ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Φέ-
 35 « λητος, ὃς λαθὼν τὴν βασιλείαν ἤρξε μῆνας ὀκτώ,
 « βιώσας ἔτη πενήκοντα. Τοῦτον ἀνείλεν Εἰθώδα-
 « λος ὁ τῆς Ἀστάρτης ἱερεὺς, ὃς βασιλεύσας ἔτη τρια-
 « κονταδύο ἐβίωσεν ἔτη ἐξήκοντα ὀκτώ. Τοῦτον διε-
 « δέξατο Βαδέζωρος υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα
 40 « πέντε ἐβασίλευσεν ἔτη ἑξ. Τοῦτον διάδοχος γέγονε
 « Μάττηνος ὁ υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τριάκοντα δύο
 « ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Τούτου διάδοχος γέγονε
 « Φυγμαλίων, βιώσας δ' ἔτη πενήκοντα ἑξ ἐβασίλευ-
 « σεν ἔτη τεσσαράκοντα ἑπτὰ. Ἐν δὲ τῷ ἐπ' αὐτοῦ
 45 « ἐβδόμῳ ἔτει ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ φυγοῦσα ἐν τῇ Λιβύῃ
 « πόλιν ὥκοδόμησε Καρχηδόνα. » Συνάγεται δὲ πᾶς ὁ
 « χρόνος ἀπὸ τῆς Εἰρώμου βασιλείας ἄχρι Καρχηδόνης
 « κτίσεως ἔτη ρνέ μῆνες ἦ'. Ἐπεὶ δὲ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς
 « Εἰρώμου βασιλείας ἐν Ἱεροσολύμοις ὥκοδομήθη ὁ ναὸς,
 50 « γέγονεν οὖν ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆσεως τοῦ ναοῦ ἄχρι Καρ-
 « χηδόνης κτίσεως ἔτη ἑκατὸν τεσσαράκοντα τρία, μῆνες
 « ὀκτώ. Τῆς μὲν οὖν παρὰ Φοινίκων μαρτυρίας τί δεῖ
 « προσθεῖναι πλείω· βλέπεται γὰρ τὰ λήθεις ἰσχυρῶς ὁμο-
 « λογημένον. Καὶ πολλὴ δὴπου προάγει τῆς τοῦ νυνὶ κα-

18. Sed huic Menandrum Ephesium adjungam. Is
 autem res singulorum regum tempore apud Græcos Barba-
 rosque gestas memoriæ mandabat, ex vernaculis cujusque
 provinciarum vel gentis actis studens historiæ veritatem co-
 gnoscere. De iis itaque qui in Tyro regnarunt scribens, et
 deinde veniens ad Hiromum regem, ista dicit : « Abibal » vita
 « functo, Hiromus filius ejus regnum accepit, qui regnavit
 « annos xxxiv, vita ad annum liii producta. Hic agger :
 « Vastum qui dicitur locum exæquavit, prætereaque au-
 « ream columnam in Jovis templo collocavit : et ad ligno-
 « rum silvam profectus, e monte Libano appellato con-
 « struendis templorum tectis cedros excidit ; demolitusque
 « antiqua delubra, nova templa ædificavit, Herculisque et
 « Astartæ fana consecravit, primumque Herculis templum
 « fecit in mense Peritio, deinde Astartæ, quando bellum
 « movit adversus Tityos, quod tributa non solverent :
 « quos quum sibi etiam iterum subjecisset, reversus est.
 « Hujus ætate quidam Abdeomonus puer junior clarebat,
 « qui problemata, quæ Solomon rex Hierosolymorum ex-
 « plicari jussit, ingenio semper superabat. » Supputatur ve-
 « ro tempus ab hoc rege usque ad constructionem Carthagi-
 « nis, hoc modo : « Hiromo defuncto, in ejus regnum suc-
 « cessit Baleazarus filius, qui, quum vixisset annis xliii,
 « septem regnavit annis. Post hunc Abdastratus illius
 « filius vita exacta annorum xix regnavit novem. Hunc
 « nutricis suæ filii quattuor insidiis peremerunt, quorum
 « senior regnavit annis xii. Post quos Astartus filius De-
 « lavastarti regnavit, qui vixit annis lvi, regnavit annis
 « xii. Post hunc frater ejus Aserymus, qui vixit annis
 « liv, regnavit annis novem. Hic a fratre Phieleto interfe-
 « ctus est, et regno suscepto mensibus imperavit octo,
 « quum vixisset annis l. Hunc interfecit Ithobalus Astartæ
 « sacerdos, qui, quum vixisset annis lxxviii, regnavit an-
 « nis xxxii. Huic successit Badezorus filius, qui, quum
 « vixisset annis quadraginta quinque, regnavit annis sex.
 « Huic successor factus est Matgenus ejus filius, qui
 « quum vixisset annis xxxii, novem regnavit annis. Huic
 « successit Pygmalion, qui vixit annis lvi, et regnum te-
 « nuit xlvii. Hujus regni anno septimo soror ejus Dido,
 « fuga elapsa, in Libya civitatem condidit Carthaginem ».
 Itaque colligitur omne tempus a regno Hiromi usque ad
 conditam Carthaginem, ad annos clv et menses viii. Quum
 vero anno xii Hiromi regis in Hierosolymis ædificatum sit
 templum, fluxit igitur a templi conditu usque ad constru-
 ctionem Carthaginis tempus annorum cxliii, mensium viii.
 Et Phœnicum quidem testimoniis quid opus est plura
 adscribere? cernitur enim veritas valde comprobata. Et
 multum videlicet constructionem templi præcedit proge-

τασκευῆς ἢ τῶν προγόνων ἡμῶν εἰς τὴν χώραν ἀφίξεις· ὅτε γὰρ αὐτὴν πᾶσαν πολέμῳ παρέλαβον, τότε τὸν νῆον κατεσκευάσαν. Καὶ ταῦτα σαφῶς ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων ὑπ' ἐμοῦ δεδῶλγται διὰ τῆς ἀρχαιολο-
γίας.

18. Λέγω δὲ νῦν ἡδὴ τὰ παρὰ Χαλδαίοις ἀναγε-
γραμμένα καὶ ἱστορούμενα περὶ ἡμῶν, ἀπερ' ἐγὼ πολλὴν
ὁμολογίαν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοῖς ἡμετέροις γράμ-
μασι. Μάρτυς δὲ τούτων Βηρωσσός, ἀνὴρ Χαλδαῖος
10 μὲν τὸ γένος, γινώσκων δὲ τοῖς περὶ παιδείαν ἀνα-
στρεφόμενοις, ἐπειδὴ περὶ τε ἀστρονομίας καὶ περὶ τῶν
παρὰ Χαλδαίους φιλοσοφουμένων αὐτὸς εἰς τοὺς Ἑλ-
λήνας ἐξήνεγκε τὰς συγγραφάς. Οὗτος τοίνυν ὁ Βηρωσ-
σὸς ταῖς ἀρχαιοτάταις ἐπακολουθῶν ἀναγραφαῖς περὶ
15 τε τοῦ γενομένου κατακλισμοῦ καὶ τῆς ἐν αὐτῷ φθορᾶς
τῶν ἀνθρώπων, καθάπερ Μωϋσῆς οὕτως ἱστορεῖ καὶ
περὶ τῆς λάρνακος, ἐν ᾗ Νῶος ὁ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρ-
χηγὸς διεσώθη, προσενηθείσης αὐτῆς ταῖς ἀκρωρείαις
τῶν Ἀρμενίων ὄρων. Εἴτα τοὺς ἀπὸ Νῶου καταλέ-
20 γων καὶ τοὺς χρόνους αὐτοῖς προστιθείς, ἐπὶ Ναβοπα-
λάσσaron παραγίνεται, τὸν Βαβυλῶνος καὶ Χαλδαίων
βασιλέα, καὶ τὰς τούτου πράξεις ἀφηγούμενος λέγει,
« τίναν τρόπον πέμψας ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐπὶ τὴν
« ἡμετέραν γῆν τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ναβουχοδονόσσaron
25 « μετὰ πολλῆς δυνάμεως, ἐπειδὴ περ ἀπεστῶτας αὐ-
« τοὺς ἐπύθετο, πάντων ἐκράτησε, καὶ τὸν ναὸν ἐνέ-
« κρησε τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅπως τε πάντα τὸν παρ'
« ἡμῶν λαὸν ἀναστήσας εἰς Βαβυλῶνα μετήχισεν.
« Συνέβη δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐρημωθῆναι χρόνον ἐτῶν
30 « ἑβδομήκοντα μέχρι Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. »
Κρατῆσαι δὲ φησι τὸν Βαβυλῶνιον Αἰγύπτου, Συρίας,
Φοινίκης, Ἀραβίας, πάντας δὲ ὑπερβαλλόμενον ταῖς
πράξεσι τοὺς πρὸ αὐτοῦ Χαλδαίων καὶ Βαβυλωνίων
βεδασιλευκότας. Εἰτ' ἐξῆς ὑποκαταβὰς ὀλίγον ὁ Βη-
35 ρωσσὸς πάλιν παρατίθεται ἐν τῇ τῆς ἀρχαιότητος
ἱστοριογραφίᾳ· αὐτὰ δὲ παραθήσεται τὰ τοῦ Βηρωσσοῦ
τούτου ἔχοντα τὸν τρόπον· « Ἀκούσας δ' ὁ πατὴρ
« αὐτοῦ Ναβοπαλάσσarus ὅτι ὁ τεταγμένος σατράπης
« ἐν τε Αἰγύπτῳ καὶ τοῖς περὶ τὴν Συρίαν τὴν Κοίλην
40 « καὶ τὴν Φοινίκην τόποις ἀποστάτης γέγονεν, οὐ δυ-
« νάμενος αὐτὸς εἶτι κακοπαθεῖν, συστήσας τῷ υἱῷ
« Ναβουχοδονοσόρῳ ὄντι εἰ ἐν ἡλικίᾳ μέρη τινὰ τῆς
« δυνάμεως, ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτόν. Συμμιζας δὲ
« Ναβουχοδονόσσarus τῷ ἀποστάτῃ καὶ παραταξάμενος
45 « αὐτοῦ τε ἐκυρίευσεν καὶ τὴν χώραν ἐξαυτῆς ὑπὸ τὴν
« αὐτοῦ βασιλείαν ἐποίησεν. Τῷ δὲ πατρὶ αὐτοῦ συν-
« ἔβη Ναβοπαλάσσarus κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἄρρω-
« στήσαντι ἐν τῇ Βαβυλωνίων πόλει μεταλλάξαι τὸν
« βίον, εἴη βεδασιλευκὸς εἰκόσιν ἐννέα. Αἰσθόμενος
50 « δὲ μετ' οὐ πολὺ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν Ναβουχο-
« δονόσσarus, καταστήσας τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον πρῶ-
« γματα καὶ τὴν λοιπὴν χώραν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους
« Ἰουδαίων τε καὶ Φοινίκων καὶ Σύρων καὶ τῶν κατὰ
« τὴν Αἴγυπτον ἐθνῶν συντάξας τισὶ τῶν φίλων μετὰ

nitorum nostrorum in hac regionem adventus : quum enim
eam universam debellasset, tum denum templum ædificare
cæperunt. Et hæc aperte ex sacris literis a me declarata
sunt in Antiquitatum libris.

19. Jam vero ea nunc referam quæ de nobis apud Chal-
dæos literarum monumentis mandata sunt, quæ cum
libris nostris etiam super aliis rebus in plerisque con-
sentiant. Testis autem horum est Berosus, vir genere
quidem Chaldæus, iis vero non ignotus qui in literarum
studiis versantur, quoniam scripta de astronomia et Chal-
dæorum philosophia ipse Græcorum in usum edidit. Is
igitur Berosus, antiquissimas sequutus historias, de di-
ludio et hominibus in eo perentibus eadem plane ac
Moyse narravit : simul et de arca in qua Noeus generis
nostri princeps servatus est, ipsa scilicet in summitatem
montium Armeniorum delata. Deinde ortos a Noeo nume-
rans et sua quibusque tempora assignans, ad Nabopalassa-
rum tandem venit, Babylonis et Chaldæorum regem, resque
ab eo gestas memorans refert « quemadmodum in Ægyptum
« et terram nostram misso filio suo Nabuchodonosoro
« multis cum copiis, postquam eos defecisse intellexit,
« omnes devicit, et templum Hierosolymitanum incendit,
« cunctumque gentis nostræ populum suis e sedibus excita-
« tum Babylonem tulit. Unde et civitatem contigit desolatam
« mansisse annis lxx usque ad Cyrum regem Persarum. »
Dicit insuper quod Babylonius tenuerit Ægyptum, Syriam,
Phœnicen, Arabiam; quodque priores Chaldæorum et
Babyloniorum reges universos rebus a se gestis superarit.
Deinde inferius paullo hæc iterum refert Berosus in Anti-
quitatibus : ipsa vero Berosi verba proferam, ad hunc
modum se habentia : « Quum autem audisset pater ejus
« Nabopalassar, eum, qui in Ægypto et Cœle-Syria et
« Phœnice præpositus fuerat, satrapen ab eo defecisse, ipse,
« ferendis laboribus per ætatem impar, filio Nabuchodono-
« soro ætate valenti tradidit partem exercitus, misitque ad
« illum bello persequendum. Nabuchodonosorus autem,
« cum satrapa defectore congressus, idque justa acie, et
« devicit eum et regionem illico in regni sui ditionem rede-
« git. At sub id tempus evenit ut Nabopalassar pater,
« quum morbum contraxisset, in urbe Babyloniorum diem
« obiret supremum, postquam regnarat annis xxix. Nabu-
« chodonosorus autem, quum non multo post patris interi-
« tum accepisset, rebusque in Ægypto et reliqua regione
« ordinatis, Judæorum et Phœnicum ac Syrorum et gen-
« tium in Ægypto captivis amicorum quorundam fidei

α βαρυτάτης δυνάμεως καὶ τῆς λοιπῆς ὠφελείας ἀνα-
 α κομίζειν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, αὐτὸς ὁρμήσας ὀλιγοστός
 α παρεγένετο διὰ τῆς ἐρήμου εἰς Βαβυλῶνα. Κατα-
 α λαβὼν δὲ τὰ πρᾶγματα διοικούμενα ὑπὸ Χαλδαίων
 6 α καὶ διατρουμένῃ τὴν βασιλείαν ὑπὸ τοῦ βαλτίστου
 α αὐτῶν, κυριεύσας ἐξ ὀλοκλήρου τῆς πατρικῆς ἀρ-
 α χῆς, τοῖς μὲν αἰχμαλώτοις παραγενομένοις συνέταξεν
 α αὐτοῖς ἀποικίας ἐν τοῖς ἐπιτηδαιοτάτοις τῆς Βαβυλω-
 α νίης τόποις ἀποδείξαι, αὐτὸς δὲ ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ
 10 α πολέμου λαφύρων τό τε Βήλου ἱερὸν καὶ τὰ λοιπὰ
 α κοσμήσας φιλοτίμως, τὴν τε ὑπάρχουσαν ἐξ ἀρχῆς
 α πόλιν ἀνακαινίσας καὶ ἐτέραν ἔκωθεν προσχαρισάμε-
 α νος πρὸς τὸ μηκέτι δύνασθαι τοὺς πολιορκούντας τὸν
 α ποταμὸν ἀναστρέφοντας ἐπὶ τὴν πόλιν κατασκευάζειν,
 16 α ὑπερεβάλετο τρεῖς μὲν τῆς ἑνδον πόλεως περιθόλους,
 α τρεῖς δὲ τῆς ἑξω τούτων, τοὺς μὲν ἐξ ὀπτῆς πλίνθου
 α καὶ ἀσφάλτου, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῆς τῆς πλίνθου. Καὶ τει-
 α χίσας ἀξιολόγως τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας κο-
 α σμήσας ἱεροπρεπῶς, προσκατεσκεύακε τοῖς πατρικοῖς
 20 α βασιλείοις ἑτέρα βασιλεία ἐρχόμενα ἐκείνων, ὑπεραί-
 α ροντα ἀνάστημα καὶ τὴν πολλὴν πολυτέλειαν. Μα-
 α κρὰ δ' ἴσως ἔσται ἐάν τις ἐξηγῇται, πλὴν ὅσα γε εἰς
 α ὑπερβολὴν ὡς μεγάλα καὶ υπερήφανα συνετελέσθη
 α ἡμέραις πεντεκαίδεκα. Ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τοῦ-
 25 α τοῖς ἀναλήμματα λίθινα ὑψηλὰ ἀνοικοδομήσας καὶ
 α τὴν ὅψιν ἀποδοὺς ὁμοιοτάτην τοῖς ὄρεσι, καταρυτεύ-
 α σας δένδροις παντοδαποῖς, ἐξειργάσας, καὶ κατα-
 α σκευάσας τὸν καλούμενον κρεμαστὸν παράδεισον, διὰ
 α τὸ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐπιθυμεῖν τῆς ὁρείας διαθέ-
 30 α σως, τεθραμμένην ἐν τοῖς κατὰ τὴν Μηδίαν τό-
 α ποις. »

χ'. Ταῦτα μὲν οὗτος ἰστόρησε περὶ τοῦ προειρημέ-
 νου βασιλέως, καὶ πολλὰ πρὸς τούτοις ἐν τῇ τρίτῃ βί-
 βλῳ τῶν Χαλδαϊκῶν, ἐν ᾗ μέμφεται τοῖς Ἑλληνικοῖς
 35 α συγγραφεῦσιν ὡς μάτην οἰομένοις ὑπὸ Σεμιράμεως τῆς
 α Ἀσσυρίας κτισθῆναι τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὰ θαυμαστά
 α κατασκευασθῆναι περὶ αὐτὴν ὑπ' ἐκείνης ἔργα ψευδῶς
 α γεγραφόσι. Καὶ κατὰ ταῦτα τὴν μὲν τῶν Χαλδαίων
 α γραφὴν ἀξιόπιστον ἡγήτεον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρ-
 40 α χείοις τῶν Φοινίκων σύμφωνα τοῖς ὑπὸ Βηρωσσὸς λεγο-
 α μένοις ἀναγέγραπται περὶ τοῦ τῶν Βαβυλωνίων βασι-
 α λέως, ὅτι καὶ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Φοινίκην ἅπασαν
 α ἐκείνους κατεστρέψατο. Περὶ τούτων γοῦν συμφωνεῖ καὶ
 α Φιλόστρατος ἐν ταῖς ἱστορίαις, μεμνημένος τῆς Τύρου
 45 α πολιορκίας, καὶ Μεγασθένης ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἰνδι-
 α κῶν, δι' ἧς ἀποφαίνειν περὶ αὐτῶν τὸν προειρημένον βα-
 α σιλέα τῶν Βαβυλωνίων Πρακλέους ἀνδρείαν καὶ με-
 α γέθει πρᾶξεων διεννηοχέαν· καταστρέψασθαι γὰρ
 α αὐτὸν φησι καὶ Αἰθῶς τὴν πολλὴν καὶ Ἰβηρίαν. Τὰ
 50 α δὲ περὶ τοῦ ναοῦ προειρημένα τοῦ ἐν Ἱερουσολύμοις, ὅτι
 α κατεπρήσθη μὲν ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων ἐπιστρατευσάν-
 α των, ἤρξατο δὲ πάλιν ἀνοικοδομεῖσθαι Κύρου τῆς
 α Ἀσίας τὴν βασιλείαν παρειαληφτός, ἐκ τῶν Βηρωσσὸς
 α σαφῶς ἐκτελεσθῆναι παρατεθέντων. Λέγει γὰρ οὗτος

α commendatis, ut eos una cum gravis armaturæ militibus
 α et impeditis in Babyloniam deportarent, ipse cum
 α paucis itinere per desertum facto Babylonem venit. Po-
 α titus autem rerum quas Chaldæi administrabant, regni-
 α que sibi ab eorum potissimo adservati, totum patris quod
 α fuerat imperium adeptus, captivis quidem, ubi eo vene-
 α rant, colonias in Babylonie locis maxime opportunis
 α assignari jussit : ipse vero postquam de belli manulibus
 α Beli templum reliquaque largiter ornaverant, urbemque
 α Babylonis quæ jam erat, nova etiam altera extrinsecus
 α addita, instauraverat, ne possent posthac qui ad urbem
 α venirent obsidendam abaclo flumine eam aggredi, ternos
 α quidem interiori urbi ternosque pariter exteriori murorum
 α ambitus circumdedit, partim quidem e cocto latere et
 α bitumine, partim vero ex eodem latere solo. Quumque
 α urbem bene munitisset, et portas magnifice adornasset,
 α paternæ regiæ contiguam aliam exstruxit, supereminen-
 α tem et altitudine et plurimo splendore. Longum fortasse
 α esset ejus descriptionem facere : suffecerit dicere hoc
 α opus et magnitudine et omni rerum paratu eximium intra
 α dies perfectum esse quindecim. In hac autem regia
 α pilas e lapidibus exstruxit excelsas, easdemque omnis
 α generis arboribus consitas, ut speciem montibus quam
 α simillimam referrent, elaboravit, facto etiam paradiso,
 α qui nuncupatur pensilis, quod uxor ejus, utpote in
 α Mediæ locis educata, montosi situs desiderio teneretur. »

20. Atque hæc quidem Berosus de rege prædicto retulit,
 iasuperque multa in tertio Chaldaicorum libro, in quo re-
 prehendit historicos Græcos, ut qui vane arbitrentur a Se-
 mirami Assyria Babylonem ædificatam, falsoque scripserint
 miranda opera illic ab ipsa fuisse constructa. Atque in
 istis Chaldaeorum quidem historia fide digna habenda est ;
 maxime quod in archivis Phœnicum scripta reperiantur
 quæ cum iis conveniunt a Beroso narratis de rege Babylo-
 niorum, Syriam scilicet et universam Phœnicen illum sub-
 egisse. His sane adstipulatur Philostratus in Historiis,
 quo in loco Tyri obsidionis meminit ; et Megasthenes in
 quarto volumine rerum Indicarum, ubi ostendere contē-
 dit prædictum Babyloniorum regem fortitudine Hercu-
 lem et magnitudine præstitisse : dicit enim eum Libyæ
 bonam partem et Iberiam subjugasse. Quæ vero de Hiero-
 solymorum templo jam dicta sunt, concrematum esse
 a Babyloniorum exercitu, et cœptum rursus ædificari, quum
 Cyrus Asiæ imperium accepisset, ex iis quæ præterea re-
 fert Berosus clare manifestabimus. Sic enim in libro tertio

διὰ τῆς τρίτης· «Ναβουχοδονόσορος μὲν οὖν μετὰ τὸ
 «ἀρξασθαι τοῦ προειρημένου τείρους ἐμπέσιν εἰς ἀ-
 «ρωσίαν μετελλάξατο τὸν βίον, βεβασιλευκῶς ἔτη
 «τεσσαράκοντα τρία. Τῆς δὲ βασιλείας κύριος ἐγένετο ὁ
 5 «υἱὸς αὐτοῦ Εὐεὶλμαράδουχος. Οὗτος προστάς τῶν
 «πραγμάτων ἀνόμως καὶ ἀσελγῶς, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ
 «τοῦ τῆν ἀδελφὴν ἔχοντος αὐτοῦ Νηριγλισσοόρου ἀνη-
 «ρέθη, βασιλεύσας ἔτη δύο. Μετὰ δὲ τὸ ἀναιρεθῆναι
 «τούτον διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν ὁ ἐπιβουλεύσας αὐτῷ
 10 «Νηριγλισσοόρος ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσαρα. Τούτου
 «υἱὸς Λαθοροσοάργος ἐκυρίευσεν μὲν τῆς βασιλείας
 «παῖς ὢν μῆνας ἑννέα, ἐπιβουλευθεὶς δὲ, διὰ τὸ πολλὰ
 «ἐμψρῖνειν κακοήγη, ὑπὸ τῶν φίλων ἀπετυμπανίσθη.
 «Ἀπολομένου δὲ τούτου συνελθόντες οἱ ἐπιβουλεύ-
 15 «σαντες αὐτῷ κοινῇ τὴν βασιλείαν περιέβηκαν Ναβον-
 «νήδῳ τινὶ τῶν ἐκ Βαβυλῶνος, ὄντι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπισυ-
 «στάσεως. Ἐπὶ τούτου τὰ περὶ τὸν ποταμὸν τείχη
 «τῆς Βαβυλωνίων πόλεως ἐξ ὅπτης πλίνθου καὶ ἀσφάλ-
 «του κατεκοσμήθη. Οὕσης δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν
 20 «τῷ ἑπτακαίδεκάτῳ ἔτει, προεξεληλυθὺς Κύρος ἐκ τῆς
 «Περσίδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ καταστρεψά-
 «μενος τὴν λοιπὴν Ἀσίαν πᾶσαν, ὄρμησεν ἐπὶ τῆς
 «Βαβυλωνίας. Αἰσθόμενος δὲ Ναβόννηδος τὴν ἔρδον
 «αὐτοῦ, Ἀπραντήσας μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ παρατα-
 25 «ξάμενος, ἡτήθη εἰς τὴν μάχην καὶ φυγὸν ὀλιγοστός,
 «συνεκληίσθη εἰς τὴν Βορσιππῶν πόλιν. Κύρος δὲ
 «Βαβυλῶνα καταλαβόμενος, καὶ συντάξας τὰ ἔξω τῆς
 «πόλεως τείχη κατασκάψαι, διὰ τὸ λίαν αὐτῷ πρα-
 «γματικὴν καὶ δυσάλωτον φανῆναι τὴν πόλιν, ἀνέξεν-
 30 «ξεν ἐπὶ Βόρσιππον, ἐκπολιορκήσων τὸν Ναβόννηδον.
 «Τοῦ δὲ Ναβοννήδου οὐχ ὑπομείναντος τὴν πολιορκίαν,
 «ἀλλ' ἐγχειρήσας αὐτὸν, πρότερον χρησάμενος Κύ-
 «ρος φιλανθρωπικῶς, καὶ δοὺς οἰκητήριον αὐτῷ Καρμα-
 «νίαν, ἐξέπεμψεν ἐκ τῆς Βαβυλωνίας. Ναβόννηδος
 35 «μὲν οὖν τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου διαγενόμενος ἐν ἐκείνῃ
 «τῇ χώρᾳ κατέστρεψε τὸν βίον.»
 «κα'. Ταῦτα σύμφωνον ἔχει ταῖς ἡμετέραις βίβλοις
 τὴν ἀλήθειαν. Γέγραπται γάρ ἐν αὐταῖς ὅτι Ναβου-
 40 «χοδονόσορος ὀκτωκαίδεκάτῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτει
 «τὸν παρ' ἡμῖν νῶν ἡρῆμωσε, καὶ τὴν ἀφανὴς ἐπὶ ἔτη
 «πεντήκοντα· δευτέρῳ δὲ τῆς Κύρου βασιλείας ἔτει τῶν
 «θμελίων ὑποβληθέντων, δευτέρῳ πάλιν τῆς Δαρείου
 «βασιλείας ἀπετελέσθη. Προσθήσω δὲ καὶ τὰς τῶν Φοινί-
 «κων ἀναγραφάς· οὐ γὰρ παραλείπτειν τῶν ἀποδείξεων
 45 «τῶν περιουσίαν. Ἔστι δὲ τοιοῦτῃ τῶν χρόνων ἡ κα-
 «ταρίμμητις. «Ἐπὶ Εἰλωδάου τοῦ βασιλέως ἐπολιόρ-
 «κησε Ναβουχοδονόσορος τὴν Τύρον ἐπ' ἔτη τρισκαί-
 «δεκα. Μετὰ τούτον ἐβασίλευσε Βαχλ ἔτη δέκα. Μετὰ
 «τοῦτον δικασταὶ κατεστάθησαν καὶ ἐδίκασαν, Ἐκνί-
 50 «βαλος Βασλάχου μῆνας δύο, Χέλδης Ἀβδαίου μῆνας
 «δέκα, Ἀββαρος ἀρχιερεὺς μῆνας τρεῖς, Μύτγονος
 «καὶ Γεράστρατος τοῦ Ἀβδηλέμου δικασταὶ ἔτη ἑξ, ὧν
 «μεταξὺ ἐβασίλευσε Βαλάτορος ἑνιαυτὸν ἓνα. Τούτου
 «τελευτήσαντος ἀποστεύσαντες μετεπέμψαντο Μέρβα-

ait : « Et Nabuchodonosorus quidem, posteaquam inchoa-
 « vit prædictum murum, morbo implicatus, mox e vita ex-
 « cessit, quum regnasset annos tres et quadraginta. In
 « regnum autem succedebat filius ejus Evilmaraduchus.
 « Hic, quod summa rerum nefarie ac petulanter abuteretur,
 « anno altero quam regnare cœperat, Neriglissoori sororis
 « suæ conjugis insidiis occubuit. Hujus autem post necem
 « idem ipse Neriglissoorus, qui ei fecerat insidias, imperium
 « suscepit et annis regnavit quattuor. Hujus filius Laboro-
 « soarchodus, quum adhuc puer esset, regnum quidem te-
 « nuit menses novem; per insidias vero, quod multum
 « indolis pravitatem præ se ferret, a necessariis suis cum
 « cruciatu interfectus est. Hoc autem perempto, quum in-
 « ter se coiissent insidiatores ejus, communi consensu
 « regnum detulere ad Nabonnedum quemdam Babylonium,
 « qui et ipse in eadem conjuratione fuerat. Hoc regnante
 « Babylonis mœnia, quæ flumini adiacebant, ex cocto la-
 « tere et bitumine splendidius ædificata sunt. Quum autem
 « regni ejus annus decimus septimus ageretur, Cyrus ex
 « Perside cum ingenti profectus exercitu, ac reliquum ejus
 « imperium populatus, in Babyloniam ipsam invasit. Quam
 « ejus impressionem quum sensisset Nabonnedus, obviam
 « egressus cum exercitu, acieque conserta pugna victus,
 « et cum paucis fuga salutem quærens, sese in Borsippe-
 « norum oppidum inclusum dedit. Cyrus autem, Babylone
 « capta, constitutoque exteriora ejus urbis munimenta dirue-
 « re, quod civitatem videret ad res novas mobilem, ut beni-
 « vero expugnatum difficilem, inde in Borsippum proficiscitur,
 « Nabonnedum obsessurus. Nabonnedum autem, quum non
 « tulisset obsidionem, sed prius sese dedidisset, perluma-
 « niter habuit Cyrus, dataque ei ad habitandum Carmania,
 « Babylonia dimitti voluit. Et Nabonnedus quidem, reli-
 « quo tempore in ista regione exacto, diem obiit supre-
 « mum. »

21. Atque hæc narratio consentientem habet cum nostris
 scripturis veritatem. Proditum enim in illis est, Nabucho-
 donosorum anno regni sui decimo octavo templum nostrum
 diruisse, ejusque excidium totos quinquaginta annos du-
 rasse; anno autem Cyri regni secundo jactis fundamentis
 restitui cœptum, denuo vero Darii regni secundo partibus
 omnibus absolutum esse. Quin et adjiciam Phenicum li-
 storias : haud enim omittendum est probationum sat su-
 perque afferre. Est autem in illis temporum dinumeratio
 hujusmodi. « Ithobalo apud Tyrios regnante Nabuchodo-
 « nosorus Tyrum obsedit per annos xiii. Post hunc regnavit
 « Baal annos decem. Post hunc Judices constituti sunt
 « et ipsi rexere : Enibalus Baslachi menses duos, Chelbes
 « Abdæi menses decem, Abbarus summus pontifex menses
 « tres, Mytgonus et Gerastratus Abdelemi judices per annos
 « sex, inter quos annum unum cum potestale regia Tyro
 « præfuit Balatorus. Quo mortuo misere Tyrii qui ex
 « Babylone Merbalum advocarent, regnavitque hic annos

« λον ἐκ τῆς Βαβυλῶνος, καὶ ἐβασίλευσεν ἑτῆ τέσσαρα.
 « Τούτου τελευτήσαντος μετεπέμψαντο τὸν ἀδελφὸν αὐ-
 « τοῦ Εἰρώμου, δὲ ἐβασίλευσεν ἑτῆ εἴκοσιν. Ἐπὶ τούτου
 « Κῦρος Περσῶν ἐδυνάστευσεν. » Οὐκοῦν ὁ σύμπαξ χρό-
 νος ἑτῆ πεντήκοντα τέσσαρα καὶ τρεῖς μῆνες πρὸς αὐ-
 τοῖς. Ἐβδόμῳ μὲν γὰρ περὶ τῆς Ναβουχοδονοσόρου
 βασιλείας ἤρξατο πολιορκεῖν Τύρον, τεσσαρεσκαίδε-
 κάτῳ δ' ἔτει τῆς Εἰρώμου Κῦρος ὁ Πέρσης τὸ κράτος
 παρέλαβεν. Καὶ σύμφωνα μὲν ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοῖς ἡμε-
 10 τέροις γράμμασι τὰ Χαλδαίων καὶ Τυρίων, ὁμολογη-
 μένη δὲ καὶ ἀναντὶρρητος ἡ περὶ τῶν εἰρημένων μοι
 μαρτυρία τῆς τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχαιότητος. Τοῖς
 μὲν οὖν μὴ σφόδρα φιλονεικίαις ἀρκέσειν ὑπολαμβάνω
 τὰ προειρημένα.

15 κβ'. Δεῖ δ' ἄρα καὶ τῶν ἀπιστούντων ταῖς μὲν ἐν
 τοῖς βαρβάροις ἀναγραφαῖς, μόνοις δὲ τοῖς Ἑλλήσι πι-
 στεύειν ἀξιούντων, ἀποπληρῶσαι τὴν ἐπιζητήσιν, καὶ
 παρασχεῖν πολλοὺς καὶ τούτων ἐπισταμένους τὸ ἔθνος
 ἡμῶν, καὶ καθ' ὃ καιρὸς ἦν αὐτοῖς, μνημονεύοντας
 20 περὶ τῶν ἐν ἰδίοις αὐτῶν συγγραμμάτων. Πυθαγό-
 ρας τοῖνυν ὁ Σάμιος ἀρχαῖος ὢν, σοφία δὲ καὶ τῇ περὶ
 τοῦ θεοῦ εὐσεβεῖα πάντων ὑπειλημμένος διενεχεῖν τῶν
 φιλοσοφησάντων, οὐ μόνον ἐγνωκὼς τὰ παρ' ἡμῖν δῆ-
 25 λός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ζηλωτὴς αὐτῶν ἐκ πλείστου γεγε-
 νημένος. Αὐτοῦ μὲν οὖν οὐδὲν ὁμολογεῖται σύγγραμμα,
 πολλοὶ δὲ τὰ περὶ αὐτὸν ἱστορήκασιν, καὶ τούτων ἐπι-
 στημότατός ἐστιν Ἑρμιππος, ἀνὴρ περὶ πᾶσαν ἱστο-
 ρίαν ἐπιμελής. Λέγει τοῖνυν ἐν τῇ πρώτῃ τῶν περὶ
 30 Πυθαγόρου βιβλίων ὅτι « Πυθαγόρας, ἐνὸς αὐτῶν τῶν
 συνουσιαστῶν τελευτήσαντος, τοῦνομα Καλλιπῶντος,
 τὸ γένος Κροτωνιάτου, τὴν ἐκείνου ψυχὴν ἔλεγε συν-
 διατρεῖν αὐτῷ καὶ νύκτωρ καὶ καθ' ἡμέραν· καὶ ὅτι
 παρεκελεύετο μὴ διέρχεσθαι τόπον ἐφ' ὃν ἂν ὄνος
 35 ἀλάσῃ, καὶ τῶν διψίων ὑδάτων ἀπέχεσθαι, καὶ πάσης
 ἀπέχεσθαι βλασφημίας. » Εἶτα προστίθησι μετὰ ταῦτα
 καὶ τάδε· « Ταῦτα δ' ἔπραττε καὶ ἔλεγε, τὰς Ἰου-
 « δαίων καὶ Θρακῶν δόξας μιμούμενος καὶ μεταφέρειν
 « εἰς ἑαυτὸν. » Λέγεται γὰρ ὡς ἀληθοῦς ὁ ἀνὴρ ἐκεῖ-
 νος πολλὰ τῶν παρὰ Ἰουδαίους νομίμων εἰς τὴν αὐτοῦ
 40 μετενεχεῖν φιλοσοφίαν. Ἦν δὲ καὶ κατὰ πόλεις οὐκ
 ἄγνωστον ἡμῶν πάλαι τὸ ἔθνος, καὶ πολλὰ τῶν ἐθνῶν εἰς
 τινὰς ἤδη διαπεφοιτῆται καὶ ζήλου παρ' ἐνόιους ἡζιούτο.
 Δηλοὶ δὲ ὁ Θεόφραστος ἐν τοῖς περὶ νόμων. Λέγει
 γὰρ ὅτι κωλύουσιν οἱ Τυρίων νόμοι ξενικοὺς δροκούς
 45 ὀμνύνειν· ἐν οἷς μετὰ τινων ἄλλων καὶ τὸν καλού-
 μενον δροκὸν Κορβάν καταριθμεῖ. Παρ' οὐδενὶ δ' ἂν
 οὗτος εὐρεθείη πλὴν μόνοις Ἰουδαίοις. Δηλοὶ δ', ὡς
 ἂν εἴποι τις, ἐκ τῆς Ἑβραίων μεθερμηνεύμενος δια-
 λέκτου, δῶρον Θεοῦ. Καὶ μὴν οὐδὲ Ἡρόδοτος ὁ
 50 Ἀλικαρνασσεύς ἡγνόηκεν ἡμῶν τὸ ἔθνος, ἀλλὰ τρόπῳ
 τινὶ φαίνεται βέλῳ φησὶν οὕτως· « Μοῦνοι δὲ πάν-
 « των, φησί, Κόλχοι καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Αἰθίοπες
 « περιτάμνονται ἀπ' ἀρχῆς τὰ αἰδοῖα. Φοίνικες δὲ

« quattuor. Eo mortuo advocarunt fratrem ejus Hiromum,
 « qui regnavit annos xx. Hujus tempore Cyrus apud Persas
 « potens erat. » Quapropter omne tempus est annorum LIV,
 triumque insuper mensium. Septimo siquidem anno regni
 sui Nabuchodonosorus coepit obsidere Tyrum : quarto de-
 cimo autem anno regni Hiromi Cyrus Persa imperium ac-
 cepit. Et consonant quidem quæ de templo tradita a Chal-
 daeis ac Tyriis cum scriptis nostris ac manifestum, cui-
 que contradici nequeat, est testimonium de gentis nostræ
 antiquitate ex prædictis. Et his quidem, qui non sunt
 vehementer contentionis cupidi, sufficere arbitror quæ jam
 præmissa sunt.

22. Oportet autem non credentibus scriptis barbaricis,
 sed solis Græcis fidem habendam esse dicentibus, quæsitilis
 satisfacere, multosque etiam ex illis testes exhibere, quibus
 nota erat gens nostra, eosque afferre qui in scriptis suis,
 prout ipsis commodum visum est, nostri meminerunt. Py-
 thagoram igitur Samium, valde quidem antiquum, sapientia
 vero et erga Deum pietate philosophorum præstantissimum
 habitum, non solum nostra instituta cognovisse certum
 est, sed etiam in plerisque ea sequutum esse et æmulatum.
 Et ipsum quidem nihil scriptum reliquisse in confesso est,
 multi tamen de eo retulere, et ex illis celeberrimus est
 Hermippus, vir circa omnem historiam indagator diligens.
 Refert utique in primo de Pythagora libro, « quod Pytha-
 goras, uno familiarium suorum defuncto, nomine Calli-
 phonte, genere Crotoniate, illius animam dicebat secum
 degere die noctueque, et quod præciperet ut non transi-
 ret locum ubi asinus lapsus esset, et ab aqua sæculenta
 se averteret, et ab omni maledicto abstineret. » Deinde
 post hæc et ista adjicit : « Hæc autem faciebat dicebat-
 « que, Judæorum ac Thracum opiniones imitans et sibi
 « vindicans. » Vere enim dicitur quod vir ille multa Ju-
 dæorum instituta in suam philosophiam transtulit. Quin
 et per civitates olim non ignota fuit gens nostra, multæque
 ex illius consuetudinibus ad quasdam jam transierunt, et
 imitatione dignæ a nonnullis habebantur. Quod indicat
 Theophrastus in iis quæ scripsit de Legibus. Dicit enim
 Tyriorum legibus prohiberi ne quis adhibeat externa jura-
 menta : in quibus cum quibusdam aliis etiam id juramen-
 tum, quod Corban vocatur, recenset. Apud nullos autem
 hoc invenitur juramentum, nisi apud solos Judæos.
 Significat autem, quasi quis dicat, ex Hebraica dialecto
 vocem interpretans, donum Dei. Verum neque Herodotus
 Halicarnassensis nostram ignoravit gentem, sed quodam-
 modo ejus meminisse videtur. De Colchis enim referens,
 in secundo libro ista habet : « Soli autem omnium hominum
 « Colchi et Ægyptii et Æthiopes ab initio pudenda circum-
 « cidunt. Phœnices vero et Syri qui sunt in Palæstina, di-

• καὶ Σύριοι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, καὶ οὗτοι δημο-
 • γοῖσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι. Σύριοι δὲ οἱ
 • περὶ Θερμώδοντα καὶ Παρθένιον ποταμῶν, καὶ Μά-
 • κρωνες οἱ τοῦτοισιν ἀστυγείτονες ὄντες, ἀπὸ Κόλχων
 • • φασὶ νειωσθὶ μεμαθηκέναι. Οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ περι-
 • αταγόμενοι ἀνθρώπων μῦθοι, καὶ οὗτοι Αἰγυπτίοις
 • • φαίνονται ποιεῦντες κατὰ ταῦτά. Αὐτῶν δὲ Αἰγυ-
 • πτίων καὶ Αἰθιοπῶν οὐκ ἔχω εἰπεῖν ὁκότεροι παρὰ
 • • τῶν ἐτέρων ἐξέμαθον. » Οὐκοῦν εἴρηκε Σύρους τοὺς
 10 ἐν τῇ Παλαιστίνῃ περιτέμνεσθαι· τῶν δὲ τὴν Παλαι-
 • στίην κατοικοῦντων μόνου τοῦτο ποιοῦσιν Ἰουδαῖοι.
 Τοῦτο ἄρα γινώσκων εἴρηκε περὶ αὐτῶν. Καὶ Χοι-
 ρίλος δὲ ἀρχαιότερος γεγόμενος ποιητῆς, μέμνηται τοῦ
 Ἰθουκ ἡμῶν, ὅτι συνεστράτευται Ξέρξῃ τῷ Περσῶν
 15 βασιλεῖ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Καταριθμυσάμενος γὰρ
 πάντα τὰ ἔθνη τελευταῖον καὶ τὸ ἡμέτερον ἐνέταξε
 λέγων,

Τῷ δ' ὅπῃθεν διέβαινε γένος θαυμαστὸν ἰδεσθαι,
 γλῶσσαν μὲν φοίνισσαν ἀπὸ στομάτων ἀριέντες·
 20 ὤκειν δ' ἐν Σολύμοις ὄρεσι πλατὴν ἐνὶ λίμνῃ,
 αὐχιαλοὶ κορυφαί, τροχοκούφες· αὐτὰρ ὑπέρθεν
 ἱσπικὸν ὄρεα πρόσσωπ' ἐφόρειν ἐσληκτότα κακνῶ.

Ἄηλον οὖν ἐστίν, ὥς ἄμαι, πᾶσιν ἡμῶν αὐτὸν μεμνη-
 σθαι τῷ καὶ τὰ Σόλυμα ὄρη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἶναι χώρας,
 25 • κατοικοῦμεν, καὶ τὴν Ἀσφαλίτιν λεγομένην λίμνην.
 Αὕτη γὰρ πασῶν τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ λίμνῃ πλατυτέρα
 καὶ μείζων καθέστηκεν. Καὶ Χοιρίλος μὲν ὁὕτω
 μέμνηται ἡμῶν· ὅτι δὲ οὐ μόνον ἡπίσταντο τοὺς Ἰου-
 30 δαίους, ἀλλὰ καὶ ἐθαύμαζον ὅσοις αὐτῶν ἐντύχοιεν
 οὐχ οἱ φαυλοτάτοι τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' οἱ ἐπὶ σοφίᾳ
 μέλιστα τε θαυμασμένοι, ῥάδιον γνῶναι. Κλέαρχος γάρ,
 ὁ Ἀριστοτέλους ὢν μαθητῆς καὶ τῶν ἐκ τοῦ Περιπάτου
 φιλοσόφων οὐδενὸς δεύτερος, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὕπνου
 βιβλίῳ φησὶν Ἀριστοτέλην τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ περὶ
 35 • τινος ἀνδρὸς Ἰουδαίου ταῦτα ἰστορεῖν, αὐτῷ τε τὸν λό-
 γον Ἀριστοτέλει ἀνατίθαι. Ἔστι δ' οὕτω γεγραμ-
 μένον· « Ἀλλὰ τὰ μὲν πολλὰ μακρὸν ἂν εἴη λέγειν·
 • ὅσα δ' ἔχει τῶν ἐκείνου θαυμασιότητά τινα καὶ φιλο-
 • σοφίαν, ὁμοίως διελθεῖν οὐ χεῖρον. Σαφῶς δ' ἴσθι,
 40 • εἴπην, Ὑπεροχίδην, ὄνειροις ἴσα σοὶ δόξω λέγειν. Καὶ
 • ὁ Ὑπεροχίδης εὐλαβούμενος, Δι' αὐτὸ γὰρ, ἔφη, τοῦτο
 • καὶ ζητοῦμεν ἀκοῦσαι πάντες. Οὐκοῦν, εἶπεν ὁ
 • Ἀριστοτέλης, κατὰ τὸ τῶν ῥητορικῶν παράγγελμα,
 • τὸ γένος αὐτοῦ πρώτων διελθόμεν, ἵνα μὴ ἀπειθόμεν
 45 • τοῖς τῶν ἀπαγγελῶν διδασκάλοις. Λέγε, εἶπεν ὁ
 • Ὑπεροχίδης, ὅ τι σοι δοκεῖ. Κάκεινος τοίνυν τὸ
 • μὲν γένος ἦν Ἰουδαῖος ἐκ τῆς Κοίλης Συρίας, οὗτοι
 • δὲ εἰσιν ἀπόγονοι τῶν ἐν Ἰνδοῖς φιλοσόφων. Κα-
 • λοῦνται δὲ, ὥς φασιν, οἱ φιλόσοφοι παρὰ μὲν Ἰνδοῖς
 50 • Κάλανοι, παρὰ δὲ Σύροις Ἰουδαῖοι, τὸν νομα λα-
 • βόντες ἀπὸ τοῦ τόπου· προσαγορεύεται γὰρ ὃν κατοί-
 • κωσι τόπον, Ἰουδαία. Τὸ δὲ τῆς πόλεως αὐτῶν
 • ὄνομα πάνυ σχολιὸν ἐστίν, Ἰερουσαλὴμ γὰρ αὐτὴν
 • καλοῦσιν. Οὗτος οὖν ὁ ἄνθρωπος ἐπιζένομενός τε

« dicisse ab Ægyptiis et ipsi contentur. Syri autem qui flu-
 « vium Thermodontem et Parthenium accolunt, et horum
 « contermini Macrones, a Colchis se nuper id didicisse aiunt.
 « Hi enim ex hominibus soli sunt qui circumciduntur : et
 « apparet eos hoc facere more eodem atque Ægyptii. Ipso-
 « rum vero Ægyptiorum atque Æthiopum, non queo dicere
 « utri ab utris didicerint. » Dixit ergo Syros qui in Palæstina
 « sunt, circumcidi : omnium autem qui habitant Palæstinam
 soli Judæi circumciduntur. Hoc igitur sciens de ipsis
 pronunciavit. Porro Chærilus ex antiquioribus poetis de
 gente nostra meminit, quod cum Xerxe Persarum rege
 expeditionis contra Græcos particeps fuerit. Quum enim
 gentes omnes enumerasset, novissimam nostram posuit,
 dicens,

Exin miranda specie gens castra sequuta est,
 Phœnecium ignoto quæ voces ederet ore.
 Hæc Solymos habitans montes stagnum prope vastum,
 circumtonsa comis, squalenti vertice, equuli
 exuvias capitis duratas igne gerebat.

Palam ergo est, sicut arbitror, omnibus, nostri altum me-
 minisse, quod et Solymi montes in nostra regione sunt in
 quibus habitamus, et palus quæ dicitur Asphaltitis : hæc
 enim omnium quæ in Syria sunt latissima est et maxima. Et
 Chærilus quidem ita nostri meminit. Quod autem non
 noverunt solum Judæos, sed ut inciderant in eos ad-
 mirabantur, non e vulgo Græci, sed ob sapientiam maxime
 celebres, ostendere facile est. Clearchus enim Aristotelis
 discipulus, et Peripateticorum nulli secundus, libro primo
 de Somno dicit Aristotelem doctorem suum de quodam
 viro Judæo ista referre, Aristotelem in hunc modum lo-
 quentem inducens. Ita autem scriptum est. « Sed lon-
 « gum esset narrare plurima : quicquid vero hoc in ho-
 « mine admirationis aliquid habere ac philosophum sapere
 « videtur, eodem modo persequi utile fuerit. Tibi autem,
 « Hyperochida, ut aperte quod res est dicam, somniorum
 « quid persimile narrare videbor. Cui Hyperochides vere-
 « cunde, Et hac ipsa de causa, inquit, nobis omnibus au-
 « diendi desiderium cietur. Ergo, subjicit Aristoteles, ge-
 « nus hominis, ut præcipiant rhetores, in primis aperiamus,
 « ne harum narrationum magistris fidem denegemus. Tu
 « vero dic quod libuerit, inquit Hyperochides. Ille ergo
 « gente quidem Judæus erat ex Coele-Syria : isti vero ori-
 « ginem ducunt a philosophis apud Indos : vocanturque,
 « ut aiunt, philosophi apud Indos quidem Καλῶν, apud Syros
 « autem Judæi, nomen a loco accipientes ; quæ enim ab
 « iis regio incolitur, Judæam nominant. Urbis autem
 « ipsorum nomen tortuosum admodum ; Hierusalem enim
 « vocant. Hic igitur homo quum a plerisque hospitio exci-

« πολλοὺς καὶ τῶν ἄνω τόπων εἰς τοὺς ἐπιθαλαττίους
 « ὑποκαταβαίνων Ἑλληνικὸς ἦν, οὐ τῇ διαλέκτῳ μό-
 « ρον, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ. Καὶ τότε διατρίβόντων
 « ἡμῶν περὶ τὴν Ἀσίαν, παραβαλὼν εἰς τοὺς αὐτοὺς
 5 « τόπους ἐν οἷς ἤμεν, ἐντυγχάνει ἡμῖν τε καὶ τισιν ἐτέ-
 « ροις τῶν σχολαστικῶν, πειρώμενος αὐτῶν τῆς σοφίας.
 « Ὡς δὲ πολλοῖς τῶν ἐν παιδείᾳ συνηκείωτο, παρείδου
 « τι μᾶλλον ὧν εἶχεν. » Ταῦτ' εἶρκεν Ἀριστοτέλης
 παρὰ τῷ Κλεάρχῳ, καὶ προσέτι πολλὴν καὶ θαυμάσιον
 10 καρτερίαν τοῦ Ἰουδαίου ἀνδρὸς ἐν τῇ διαίτῃ καὶ σω-
 φροσύνῃ διεξιῶν. Ἐνέστι δὲ τοῖς βουλομένοις ἐξ
 αὐτοῦ τὸ πλεόν γινῶναι τοῦ βιβλίου· φυλάττομαι γὰρ
 ἐγὼ τὰ πλείω τῶν ἱκανῶν παρατίθεσθαι. Κλεάρχος
 μὲν οὖν ἐν παρεχθᾶσι ταῦτ' εἶρκεν (τὸ γὰρ προκει-
 15 μενον αὐτῷ ἦν ἕτερον), οὕτως ἡμῶν μνημονεύσας.
 Ἐκαταῖος δὲ ὁ Ἀδελφίτης, ἀνὴρ φιλόσοφος ἄμα καὶ
 περὶ τὰς πράξεις ἱκανώτατος, Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ
 συνακμάσας καὶ Πτολεμαίῳ τῷ Ἀγάθῳ συγγενόμενος
 οὐ παρέργως, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν Ἰουδαίων συγγέγραφε
 20 βιβλίον, ἐξ οὗ βούλομαι κεφαλαιωδῶς ἐπιδραμεῖν ἔνια
 τῶν εἰρημένων· καὶ πρῶτον ἐπιδείξω τὸν χρόνον· μνη-
 μονεύει γὰρ τῆς Πτολεμαίου περὶ Γάζαν πρὸς Δημή-
 τριον μάχης· αὕτη δὲ γέγονεν ἐνδεκάτῳ μὲν ἔτει τῆς
 Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, ἐπὶ δὲ Ὀλυμπιάδος ἐβδόμης
 25 καὶ δεκάτης καὶ ἑκατοστῆς, ὡς ἰστορεῖ Κάστωρ.
 Προσθεῖς γὰρ ταῦτην τὴν Ὀλυμπιάδα φησὶν, « Ἐπὶ
 « ταύτης Πτολεμαῖος ὁ Ἀγάθος ἐνίκα κατὰ Γάζαν μάχῃ
 « Δημήτριον τὸν Ἀντιγόνου, τὸν ἐπικληθέντα Πολιορ-
 « κητὴν. » Ἀλέξανδρον δὲ τεθνάναι πάντες ὁμολο-
 30 γοῦσιν ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης Ὀλυμ-
 πιάδος. Δὴλον οὖν ὅτι καὶ κατ' ἐκείνον καὶ κατὰ
 Ἀλέξανδρον ἤμαρκεν ἡμῶν τὸ ἔθνος. Λέγει τοίνυν ὁ
 Ἐκαταῖος πάλιν ταῦτα, ὅτι « μετὰ τὴν ἐν Γάζῃ μάχην
 « ὁ Πτολεμαῖος ἐγένετο τῶν περὶ Συρίαν τόπων ἐγγρα-
 35 « τῆς » καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων πυνθανόμενοι τὴν
 « ἡπιότητα καὶ φιλανθρωπίαν τοῦ Πτολεμαίου, συνα-
 « παίρειν εἰς Αἴγυπτον αὐτῷ καὶ κοινωεῖν τῶν πρα-
 « γμάτων ἡβουλήθησαν. Ὡν εἷς ἦν, φησὶν, Ἐζεχίας
 « ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀνθρώπος τὴν μὲν ἡλικίαν
 40 « ὡς ἐξήκοντα ἐξ ἑτῶν, τῷ δ' ἀξιώματι τῷ παρὰ τοῖς
 « ὁμοῦνοις μέγας καὶ τὴν ψυχὴν οὐκ ἀνόητος, ἔτι δὲ
 « καὶ λέγειν δυνατὸς καὶ [τοῖς περὶ] τῶν πραγμάτων,
 « εἴπερ τις ἄλλος, ἔμπειρος· καίτοι, φησὶν, οἱ πάντες
 « ἱερεῖς τῶν Ἰουδαίων, οἱ τὴν δεκάτην τῶν γινομένων
 45 « λαμβάνοντες, καὶ τὰ κοινὰ διοικοῦντες, περὶ χιλίους
 « μάλιστα καὶ πενταχοσίους εἰσὶν. » Πάλιν δὲ τοῦ
 προειρημένου μνημονεύων ἀνδρὸς, « Οὗτος, φησὶν, ὁ
 « ἀνθρώπος τετευχὼς τῆς τιμῆς ταύτης καὶ συνήθης
 « ἡμῖν γενόμενος, παραλαβὼν τινὰς τῶν μεθ' ἐαυτοῦ,
 50 « τὴν διαφορὰν ἀνέγνω πᾶσαν αὐτοῖς, εἶχε γὰρ τὴν
 « κατοίκησιν αὐτῶν καὶ τὴν πολιτείαν γεγραμμένην. »
 Εἶτα Ἐκαταῖος δηλοῖ πάλιν πῶς ἔχομεν πρὸς τοὺς
 νόμους, ὅτι πάντα πάσχειν ὑπὲρ τοῦ μὴ παραθῆναι
 τούτους προαιρούμεθα, καλὸν εἶναι νομίζοντες. « Τοι-

« peretur, et a superioribus partibus ad maritima loca de-
 « scenderet, non sermone tantum, sed etiam animo Græcus
 « erat. Et tunc nobis, in Asia forte degentibus, accidit utea-
 « dem appulsus ad loca, nobiscum aliquamdiu, simulque cum
 « aliis quibusdam philosophiæ studiosis, versaretur, eorum
 « sapientiæ experimentum faciens. Atque, ut cum plurimis
 « doctrina præstantibus familiariter vixerat, plus aliquanto
 « quam acciperet nobiscum ille communicabat. » Hæc dixit
 Aristoteles apud Clearchum, et super hæc nullam ac
 mirabilem Judæi viri in victu continentiam et castimoniam
 narrat. Licet autem volentibus plus ex ipso libro co-
 gnoscere : mihi enim cautum est ne plura quam sufficiat ad-
 jiciam. Et Clearchus quidem ex digressionem ista dixit
 (aliud enim ipsi propositum erat), nostri generis ad hunc
 modum mentione facta. Hecataeus autem Abderita, vir
 non modo philosophus, sed etiam rebus gerendis aptissi-
 mus, Alexandri regis æqualis, cum quo etiam floruit, et
 postea cum Ptolemæo Lagi conversatus est, non obiter,
 sed de Judæis ipsis librum conscripsit, ex quo volo sum-
 matim quedam eorum quæ ab eo sunt dicta percurrere :
 primumque tempus ostendam. Meminit enim prælii quo
 circa Gazam confligit Ptolemæus cum Demetrio : illud vero
 contigit undecimo quidem anno a morte Alexandri, Olym-
 piade vero cxvii, sicuti narrat Castor. Apposita enim hæc
 Olympiade, dicit : « Sub hac Ptolemæus Lagi circa Gazam
 « prælio superavit Demetrium Antigoni, qui vocabatur
 « Poliorceles. » Alexandrum vero agnoscunt universi Olym-
 piade cxiv e vita excessisse. Palam ergo est quod et illius
 tempore et sub Alexandro gens nostra floruerit. Igitur
 Hecataeus porro hæc dicit : « Ptolemæum post prælium
 « ad Gazam locorum in Syria factum esse compotem ;
 « magnumque hominum numerum, cognita Ptolemæi
 « mansuetudine et clementia, cum eo profectum esse ad
 « Egyptum, eo animo, ut rerum gerendarum participes
 « fierent. Quorum unus, inquit, erat Ezecias pontifex
 « Judæorum : homo ætate quidem quasi annorum lxxi,
 « dignitate vero apud populares suos magnus, et animi sa-
 « pientia non mediocri, et dicendi facultate pollens, et,
 « si quis alius, rerum peritus : quanquam, ut ait, omnes
 « Judæorum sacerdotes, qui decimas in lucem editorum
 « accipiunt et res in communi positas administrant, mille
 « omnes et quingenti sint. » Rursus autem viri jam laudati
 mentionem faciens, « Hic, inquit, homo hunc honorem
 « assequutus, factusque nobis familiaris, ubi quosdam e
 « suis assumptis, differenti omnem illis exposuit, et
 « habitationem eorum et civilem rationem, quam scriptam
 « habebat, pariter indicavit. » Deinde palam facit Heca-
 tæus, erga leges qualiter nosmet habemus, quodque omnia
 pati malimus, quam contra illas facere, hoc pulchrum esse
 persuasum habentes. « Quare, inquit, quanquam et ma-

« γαρῶν, φησὶ, καὶ κακῶς ἀκούοντες ὑπὸ τῶν ἀστυ-
 « γειτόνων καὶ τῶν εἰσαφικνουμένων πάντων, καὶ προ-
 « πηλακίζοντες πολλὰ καὶ ὑπὸ τῶν Περσικῶν βασιλέων
 « καὶ σατραπῶν, οὐ δύνανται μεταπεισθῆναι τῇ δι-
 « νοίᾳ, ἀλλὰ γεγυμνωμένως περὶ τούτων καὶ αἰκίαις
 « καὶ θανάτοις δεινотάτοις μάλιστα πάντων ἀπαντῶσι,
 « μὴ ἀρνούμενοι τὰ πατρῷα. » Παρέγεται δὲ καὶ
 τεκμηρία τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης τῆς περὶ τῶν νόμων
 οὐκ ὀλίγα. Φησὶ γάρ, « Ἀλεξάνδρου ποτὲ ἐν Βαβυ-
 « λῶνι γενομένου καὶ προελομένου τὸ τοῦ Βηθλου πε-
 « πτωκὸς ἱερὸν ἀνακαθῆραι, καὶ πᾶσιν αὐτοῦ τοῖς
 « στρατιώταις ὁμοίως φέρειν τὸν χοῦν προστάξαντος,
 « μόνους τοὺς Ἰουδαίους οὐ προσχεῖν, ἀλλὰ καὶ πολλὰς
 « ὑπομῖναι πληγὰς καὶ ζημίας ἀποτίσαι μεγάλας, ὥς
 « αὐτοῖς συγγόντα τὸν βασιλέα δοῦναι τὴν ἀδειαν. * *
 « Τῶν γε μὴν εἰς τὴν χώραν, φησὶ, πρὸς αὐτοὺς ἀφι-
 « κνουμένων καὶ νεῶς καὶ βωμοὺς κατασκευασάντων
 « ἅπαντα ταῦτα κατέσκαπτον, καὶ τῶν μὲν ζημίαν
 « τοῖς σατράπαις ἐξέτινον, περὶ τινῶν δὲ καὶ συγγώνης
 « μετελάμβανον. » Καὶ προσεπιτίθῃσιν ὅτι δίκαιον ἐπὶ
 τούτοις αὐτοὺς ἔστι θαυμάζειν. Λέγει δὲ καὶ περὶ τοῦ
 πολυανθρωποτάτου γεγονέναι ἡμῶν τὸ ἔθνος. « Πολ-
 « λὰς μὲν γὰρ ἡμῶν, φησὶν, ἀνασπάστους εἰς Βαβυ-
 « λῶνα Πέρσαι πρότερον αὐτῶν ἐποίησαν μυριάδας,
 « οὐκ ὀλίγαι δὲ καὶ μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον εἰς
 « Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην μετέστησαν, διὰ τὴν ἐν Συ-
 « ρίᾳ στάσιν. » Ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ καὶ τὸ μέγε-
 «θος τῆς χώρας, ἣν κατοικοῦμεν, καὶ τὸ κάλλος ἰστό-
 ρηκε. « Τριακοσίας γὰρ μυριάδας ἀρουρῶν σχεδὸν
 « τῆς ἀρίστης καὶ παμφορτωτάτης χώρας νέμονται,
 « φησὶν· ἡ γὰρ Ἰουδαία τοσαύτη πλάτος ἔστιν. »
 Ἄλλὰ μὴν ὅτι καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν τὰ Ἱεροσόλυμα
 καλλίστην τε καὶ μεγίστην ἐκ παλαιωτάτου κατοικοῦ-
 « μεν, καὶ περὶ πλῆθους ἀνδρῶν, καὶ περὶ τῆς τοῦ νεῶς
 « κατασκευῆς, οὕτως αὐτὸς διηγέεται. » Ἔστι γὰρ τῶν
 « Ἰουδαίων τὰ μὲν πολλὰ ὀχυρώματα κατὰ τὴν χώραν
 « καὶ κῶμαι· μία δὲ πόλις ὀχυρὰ πεντήκοντα μί-
 « λιστα σταδίων τὴν περίμετρον, ἣν οἰκοῦσι μὲν ἀνθρώ-
 « πων περὶ δώδεκα μυριάδες. Καλοῦσι δ' αὐτὴν Ἱε-
 « ροσόλυμα. Ἐνταῦθα δ' ἔστι κατὰ μέσον μάλιστα
 « τῆς πόλεως περίβολος λίθινος, μήκος ὡς πεντάπλε-
 « θρος, εὖρος δὲ πηγῶν ἑκατὸν, ἔχων διπλᾶς πύλας.
 « Ἐν ᾧ βωμὸς ἔστι τετράγωνος, οὐκ ἐκ τμητῶν, ἀλλ'
 « ἐκ συλλέκτων ἀργῶν λίθων οὕτω συγκαίμενος· πλε-
 « ρὰν μὲν ἑκάστην εἰκοσι πηγῶν, ὕψος δὲ δεκάπηγυ.
 « Καὶ παρ' αὐτὸν οἰκίμα μέγα, οὐ βωμὸς ἔστι καὶ λυ-
 « γνιον, ἀμρότερον χρυσοῦ, δύο τάλαντα τὴν ὀλκῆν.
 « Ἐπὶ τούτων φῶς ἔστιν ἀναπόσβεστον καὶ τὰς νύκτας
 « καὶ τὰς ἡμέρας. Ἀγαλμα δὲ οὐκ ἔστιν οὐδὲ ἀνά-
 « ῥημα τὸ παράπαν· οὐδὲ φύτευμα πανταλῶς οὐδὲν,
 « οἷον ἀλωῶδες ἢ τι τοιούτων. Διατρίβουσι δ' ἐν αὐτῷ
 « καὶ τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας ἱερεῖς, ἀγνεῖας τινὰς
 « ἀγνεύοντες, καὶ τὸ παράπαν οἶνον οὐ πίνοντες ἐν τῷ
 « ἱερῷ. » Ἔτι γε μὴν ὅτι καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ

« ledictis impeti solent a vicinis advenisque cunctis, et in-
 « juriose sæpe tractati sunt a Persicis regibus et satrapis,
 « non possunt a sententia deduci, sed pro ea maxime omnium
 « forti animo omne genus cruciatus sævissimasque mortes
 « subeunt, nec adduci possunt ut patria instituta abdicent. »
 Quin et indicia perhibet non exigua animi eorum propositi
 tenacis et validi circa legem observandam. Dicit enim,
 « quum aliquando apud Babylonem esset Alexander, et
 « vellet is Bēli templum quod conciderat reponere, et omni-
 « bus militibus præcepisset humum aggerere, solos Ju-
 « daeos non opitulatos, imo et verbera et multas graves
 « pertulisse, donec rex eis ignoscens laboris talis gratiam
 « fecit. * * Qui quum in regionem, inquit, ad suos reversi
 « fuissent, et templa et altaria exstruxissent, ista omnia
 « diruerunt : et pro aliis quidem multam satrapis quidem
 « exsolvere, pro aliis vero veniam consequuti sunt. » Et
 præterea adjicit quod merito ob hæc admirationem ha-
 bent. Atque insuper memorat gentem nostram populo
 maxime abundasse : « Nam multas nostrorum, inquit, my-
 « riadas e sedibus suis primum abduxerunt Persæ : non
 « paucæ autem etiam post obitum Alexandri in Ægyptum
 « et Phœnicen migrarunt, propter seditionem in Syria
 « factam. » Hic idem vir et magnitudinem regionis quam
 incolimus et pulchritudinem prodidit. « Ad tricies, inquit,
 centena millia arurum habitant optimi fere et feracissimi
 « soli : Judæa namque lujus est amplitudinis. » Imo quod
 et urbem, Hierosolyma, pulcherrimam et maximam ex
 multis retro seculis incolimus, et de virorum multitudine,
 et de templi exstrukione, idem ipse sic refert : Sunt enim
 « Judæorum castella multa et vici per regionem sparsi :
 « una autem urbs munita, ambitu ferme quinquaginta
 « stadiorum, quam incolunt quidem hominum circiter
 « centum et viginti millia. Istam vero Hierosolyma vo-
 « cant. Illic autem in medietate scilicet urbis septum
 « est lapideum, quinque fere jugerum longitudinis, latitu-
 « dinis cubitorum centum, portas habens geminas. Ibi
 « dem altare quadratum, ex impositorum et candidorum
 « lapidum coagmentatione conflatum ; cuius latera singula
 « viginti cubitorum sunt, altitudo vero decem. Et præter
 « hoc altare, ingens tabernaculum est, quo et ara et lychni-
 « chus continentur, utrumque aureum, pondus talentorum
 « duum. His impositum est lumen inextinctum, quod
 « dies noctesque contemperenter ardet. Nullum ibi simula-
 « crum, donarium omnino nullum, adeoque nec planta nec
 « lucus, nec aliud quicquam ejusmodi. Sacerdotes in eo,
 « noctu pariter atque interdii assidui, certis quibusdam
 « expiationibus dant operam, quos in templo vinum omnino
 « gustare nefas. » Sed præterea testis est militasse nos

συνεστρατεύομεν καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ
 μεμαρτύρηκεν· οἷς δ' αὐτοὺς παρατυγεῖν φησιν ὑπ' ἀνδρὸς
 Ἰουδαίου κατὰ τὴν στρατείαν γενομένοις, τοῦτο παρα-
 5 « θρῆν θαλάσσαν βαδίζοντος συνηκολούθει τις μετὰ
 « τῶν ἄλλων τῶν παρεμπεπόντων ἡμᾶς ἱππέων Ἰου-
 « δαίων, ὄνομα Μοσόλλαμος, ἄνθρωπος ἱκανὸς κατὰ
 « ψυχὴν, εὖρωστος, καὶ τοξότης ὑπὸ δὴ πάντων ὁμο-
 « λογούμενος καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων
 10 « ἀριστος. Οὗτος οὖν ὁ ἄνθρωπος, διαβαδίζόντων
 « πολλῶν κατὰ τὴν ὁδὸν, καὶ μάντεώς τινος ὀρνιθευο-
 « μένου καὶ πάντας ἐπισχεῖν ἀξιούντος, ἠρώτησε διὰ τί
 « προσμένονσι. Δειξάντος δὲ τοῦ μάντεως αὐτῷ τὸν
 « ὄρνιθα καὶ φήσαντος, ἔάν μὲν αὐτοῦ μένη, προσμένειν
 15 « συμπερίειν πᾶσιν, ἔάν δ' ἀναστὰς εἰς τοῦμ' προσθεν πέ-
 « τηται, προάγειν, ἔάν δὲ εἰς τοῦπισθεν, ἀναχωρεῖν αὐ-
 « θις, σωπῆσας καὶ παρελκύνσας τὸ τόξον ἔβαλε, καὶ
 « τὸν ὄρνιθα πατάξας ἀπέκτεινεν. Ἀγανακτούντων δὲ τοῦ
 « μάντεως καὶ τινῶν ἄλλων καὶ καταρωμένων αὐτῷ,
 20 « τί μαινέσθε, ἔφη, κακοδαίμονέστατον ὄρνιθα λαδόν-
 « τες εἰς τὰς χεῖρας; πῶς γὰρ οὕτως τὴν αὐτοῦ σωτη-
 « ρίαν οὐ προῖδων, περὶ τῆς ἡμετέρας πορείας ἡμῖν ἂν
 « τι ὑγιὲς ἀπήγγελλεν; εἰ γὰρ ἡδύνατο προγινώσκειν τὸ
 « μέλλον, εἰς τὸν τόπον τοῦτον οὐκ ἂν ἦλθε, φοβούμε-
 25 « νος μὴ τοξεύσας αὐτὸν ἀποκτείνει Μοσόλλαμος Ἰου-
 « δαῖος. » Ἀλλὰ τῶν μὲν Ἑκαταίου μαρτυριῶν ὅλιγ-
 « τοῖς γὰρ βουλομένοις πλείω μαθεῖν τῷ βιβλίῳ βῆδιδόν
 « ἐστὶν ἐντυχεῖν. Οὐκ ὀκνήσω δὲ καὶ τὸν ἐπ' εὐθειας
 « διασυρμῇ, καθάπερ αὐτὸς αἰεταί, μνημὴν πεποιημέ-
 30 « νον ἡμῶν Ἀγαθαρχίδην ὀνομάσαι. Διηγούμενος γὰρ
 « τὰ περὶ Στρατονίκην, « ὃν τρόπον ἦλθε μὲν εἰς Συρίαν
 « ἐκ Μακεδονίας, καταλιποῦσα τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα Δη-
 « μήτριον, Σελεύκου δὲ γαμεῖν αὐτὴν οὐ θελήσαντος,
 « ὅπερ ἐκείνη προσεδόκησε, ποιουμένου δὲ τὴν ἀπὸ
 35 « Βαβυλῶνος στρατιὰν αὐτοῦ, τὰ περὶ τὴν Ἀντιόγειαν
 « ἐνεωτέρισεν. Εἰθ' ὥς ἀνέστρεψεν ὁ βασιλεὺς, ὀλι-
 « σκόμενης τῆς Ἀντιοχείας, εἰς Σελεύκειαν φυγοῦσα,
 « παρὸν αὐτῇ ταχέως ἀποπλεῖν, ἐνυπνίῳ κωλύοντι πει-
 « σθεῖσα ἐλήφθη καὶ ἀπέθανεν. » Ταῦτα προειπὼν ὁ
 40 « Ἀγαθαρχίδης, καὶ ἐπισκώπτων τῇ Στρατονίκη τὴν δει-
 « σιδαιμονίαν, παραδείγματι χρῆται τῷ περὶ ἡμῶν λόγῳ
 « καὶ γέγραπεν οὕτως· « Οἱ καλούμενοι Ἰουδαῖοι πόλιν
 « οἰκοῦντες ὀχυρωτάτην πασῶν, ἣν καλεῖν Ἱεροσόλυμα
 « συμβαίνει τοὺς ἐγγυρῖους, ἀργεῖν εἰθισμένοι δι'
 45 « ἐβδομῆς ἡμέρας, καὶ μηδὲ τὰ ὅπλα βαστάζειν ἐν τοῖς
 « εἰρημένοις χρόνοις, μῆτε γαργίας ἀπτεσθαι, μῆτε
 « ἄλλης ἐπιμελεῖσθαι λειτουργίας μηδεμιᾶς, ἀλλ' ἐν
 « τοῖς ἱεροῖς ἐκτετακότες τὰς χεῖρας εὐχεσθαι μέχρι τῆς
 « ἑσπέρας, εἰσιόντος εἰς τὴν πόλιν Πτολεμαίου τοῦ
 50 « Λάγου μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀντὶ
 « τοῦ φυλάττειν τὴν πόλιν διατηρούντων τὴν ἀναιαν, ἣ
 « μὲν πατρίς εἰλῆφει δεσπότην πικρὸν, ὃ δὲ νόμος ἐξη-
 « λέγθη φαῦλον ἔχον ἐθισμὸν. Τὸ δὲ συμβῆναι πλὴν
 « ἐκείνων τοὺς ἄλλους πάντας δεοῖσθαι, τῆνικαῦτα

cum Alexandro, et postea ejus cum successoribus. Sub-
 jiciam illa, quibus ipse se interfuisse dicit, ab homine
 quodam Judæo gesta in expeditione. Ita enim narrat :
 « Quum profisciscerer ad mare Rubrum, una cum aliis
 « equitibus Judæis, quos itineris duces habebamus, unus
 « eorum aliquis comitabatur, nomine Mosollamus, vir
 « quum animi magnitudine tum corporis robore non vul-
 « gari, idemque sagittarius omnium tam Græcorum quam
 « barbarorum confessione peritissimus. Is igitur homo,
 « quum universa multitudo iter illud agerent, et vates qui-
 « dam augurium captaret peteretque ut cuncti starent, in-
 « terrogavit quorsum substitissent. Quum autem augur ei
 « avem ostendisset, simulque dixisset, si quidem ibi re-
 « sideret avis, omnibus ut eo in loco manerent expedire;
 « sin protinus volando contenderet, porro pergerent ipsi
 « quoque; sin denique retro, retro similiter ipsi redirent :
 « Judæus nihil contra, sed intento arcu jaculatur, avem-
 « que confixam peremit. Hic augure aliisque nonnullis
 « graviter indignantibus, ipsique una diras imprecantibus,
 « Quid, inquit, usque adeo furitis, infaustissimam avem in
 « manus sumentes? quomodo ista, quæ vitæ ipsa suæ pro-
 « videre non potuit, sani quicquam de suscepto a nobis
 « itinere prænunciare valuit? Enimvero si prænosse futu-
 « rum potuisset, nunquam hunc in locum venisset, præ
 « metu ne Mosollami Judæi sagittis confixa moreretur. »
 Verum testimoniorum ex Hecataeo satis : nam quibus in
 animo est plura cognoscere, facile est librum ipsum adire.
 Non vero me pigebit nominare Agatharchiden, cum irri-
 sione simplicitatis, ut ipsi visum est, nostrum mentionem
 facientem. Is enim narrans de Stratonice, « quemadmo-
 « dum in Syriam quidem e Macedonia venerit, viro suo
 « Demetrio derelicto : Seleuco autem uxorem eam ducere
 « nolente, id quod ipsa expectaverat, exercitum vero apud
 « Babylonem illo colligente, res novas circa Antiochiam
 « molita est. Deinde, post regis reversionem capta Antio-
 « chia, in Seleuciam fugerit : quumque liceret ipsi statim
 « navi discedere, somnio id facere prohibenti parendo capta
 « est et interiit. » Istia præfatus Agatharchides, et cum
 dicteris Stratonice exprobrans superstitionem, in exem-
 plum adhibet quod de genere nostro dicitur, et in hunc
 modum scripsit : « Li qui appellantur Judæi, quum urbem
 « habeant firmissimam, quam ab indigenis Hierosolyima
 « vocari accidit, soliti otiari diebus septimis, ita ut eo
 « tempore nec arma ferant, nec agrum colant, nec alius
 « omnino cujusquam ministerii curam habeant, sed in tem-
 « plo extensis manibus preces faciant ad vesperam usque,
 « quum illam urbem intraret Ptolemæus Lagi filius cum
 « exercitu, et hominibus, qui urbem custodire deherant,
 « stultitiam observantibus, patria quidem ipsorum acerbum
 « accepit dominum, lex vero convicta est stultam habere
 « consuetudinem. Docuit autem, alios omnes, præter i-

• φυγεῖν ἐνύπνια, καὶ τὴν περὶ τοῦ νόμου παραδεδω-
 • μένην ὑπόνοιαν, ἥνιχ' ἂν τοῖς ἀνθρωπίνους λογισμοῖς
 • περὶ τῶν διαπορευμένων ἐκασθενήσουσιν. » Τοῦτο μὲν
 Ἀγαθαρχίδῃ καταγέλως ἀξίον δοκεῖ, τοῖς δὲ μὴ μετὰ
 5 δυσμενείας ἐξετάζουσι φαίνεται μέγα καὶ πολλῶν
 ἀξίον ἐγκωμίων, εἰ καὶ σωτηρίας καὶ πατρίδος ἀνθρω-
 ποὶ τινες νόμων φυλακὴν καὶ τὴν πρὸς Θεὸν εὐσέβειαν
 ἀεὶ προτιμῶσιν.

κγ'. Ὅτι δὲ οὐκ ἀγνοοῦντες ἐνιοὶ τῶν συγγραφέων
 10 τὸ ἔθνος ἡμῶν, ἀλλ' ὑπὸ φθόνου τινὸς ἢ δι' ἄλλας αἰ-
 τίας οὐχ ὑγιεῖς τὴν μνήμην παρέλιπον, τεκμήριον ὀμαι-
 πρέζειν. Ἱερώνυμος γὰρ ὁ τὴν περὶ τῶν διαδόχων
 ἱστορίαν συγγεγραψὼς, κατὰ τὸν αὐτὸν μὲν ἦν Ἑκα-
 15 ταίω χρόνον, φίλος δ' ὢν Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως, τὴν
 Συρίαν ἐπετρόπευεν. Ἀλλ' ὁμοῖς Ἑκαταῖος μὲν καὶ
 βιβλίον ἔγραψε περὶ ἡμῶν. Ἱερώνυμος δ' οὐδαμοῦ κατὰ
 τὴν ἱστορίαν ἐμνημόνευσε, καίτοι σγεδὸν ἐν τοῖς τόποις
 διατετραφώς. Τοσούτον αἱ προαιρέσεις τῶν ἀνθρώπων
 διήνεγκαν· τῷ μὲν γὰρ ἐδόξαμεν καὶ σπουδαίας εἶναι
 20 μνήμης ἀξιοί, τῷ δὲ πρὸς τὴν ἀλήθειαν πάντως τι πάθος
 οὐκ εὐγνώμον ἐπεσκότησεν. Ἀρχοῦσι δὲ ὁμοῖς εἰς τὴν
 ἀπόδειξιν τῆς ἀρχαιότητος αἱ τε Αἰγυπτίων καὶ Χαλ-
 δαίων καὶ Φοινίκων ἀναγραφαί, πρὸς ἐκείναις τε το-
 σοῦτοι τῶν Ἑλλήνων συγγραφαί. Ἐτι δὲ καὶ πρὸς
 25 τοῖς εἰρημένους Θεόφιλος, καὶ Θεόδοτος, καὶ Μνασείας,
 καὶ Ἀριστοφάνης, καὶ Ἑρμογένης, Εὐήμερος τε καὶ
 Κόνων, καὶ Ζωπύριον, καὶ πολλοὶ τινες ἄλλοι τᾶχα (οὐ
 γὰρ ἐγωγε πᾶσιν ἐντετύχχα τοῖς βιβλίοις) οὐ παρέργως
 ἡμῶν ἐμνημονεύουσιν. Οἱ πολλοὶ δὲ τῶν εἰρημένων
 30 ἀνδρῶν τῆς μὲν ἀληθείας τῶν ἐξ ἀρχῆς πραγμάτων
 διήμαρτον, ὅτι μὴ ταῖς ἱεραῖς ἡμῶν βίβλοις ἐνέτυχον,
 κοινῶς μέντοι περὶ τῆς ἀρχαιότητος ἅπαντες μεμαρτυ-
 ρήκασιν, ὑπὲρ ἧς τὰ νῦν λέγειν προεβέβη. Ὁ μέντοι
 Φαληρεὺς Δημήτριος καὶ Φίλων ὁ πρεσβύτερος καὶ
 35 Εὐπόλεμος οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας διήμαρτον. Οἷς συγ-
 γινώσκειν ἀξίον· οὐ γὰρ ἐνῆν αὐτοῖς μετὰ πάσης ἀκρι-
 βείας τοῖς ἡμετέροις γράμμασι παρακολουθεῖν.

κδ'. Ἐν ἔτι μοι κεφάλαιον ὑπολείπεται τῶν κατὰ
 τὴν ἀρχὴν προτεθέντων τοῦ λόγου, τὰς διαβολὰς καὶ
 40 τὰς λοιδορίας, αἷς κέχρηται τινες κατὰ τοῦ γένους ἡμῶν,
 ἀποδείξαι ψευδεῖς καὶ τοῖς γεγραφόσι ταῦτα καθ' ἑαυ-
 τῶν χρῆσασθαι μάρτυσιν. Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἑτέροις
 τοῦτο πολλοῖς συμβέβηκε διὰ τὴν ἐνίων δυσμένειαν,
 ὅμαι γινώσκειν τοὺς πλεόν ταῖς ἱστορίαις ἐντυγχάνον-
 45 τας. Καὶ γὰρ ἐθνῶν τινες καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων πόλεων
 ρυπαίνειν τὴν εὐγένειαν καὶ τὰς πολιτείας ἐπεχείρησαν
 λοιδορεῖν, Θεόπομπος μὲν τὴν Ἀθηναίων, τὴν δὲ Λα-
 κεδαιμονίων Πολυκράτης· ὁ δὲ τὸν Τριπολιτικὸν γράψας
 (οὐ γὰρ δὴ Θεόπομπος ἐστίν, ὥς τινες οἰόνται) καὶ τὴν
 50 Θηβαίων πόλιν διέβαλε. Πολλὰ δὲ καὶ Ἱμάιος ἐν
 ταῖς ἱστορίαις περὶ τῶν προειρημένων καὶ περὶ ἄλλων
 βεβλασφήμηκεν. Μάλιστα δὲ τοῦτο ποιοῦσι τοῖς ἐν-
 δοξοτάτοις προσπλεκόμενοι, τινὲς μὲν διὰ φθόνον καὶ
 κακότηταν, ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ καυνολογεῖν μνήμης ἀξιοί-

« psos, eventus ille, ut tunc somnia fugerent, et a concepta
 « per legem opinione desisterent, ubi in rebus ambiguīs
 « humana eos consilia destituunt. » Hoc igitur Agathar-
 chidæ ridiculum videtur; eis autem qui non animo infenso
 hæc examinant, inagnum apparet et multa laude dignum, si
 et salutis patriæ quidam custodiam legum inque Deum
 pietatem semper præferunt.

23. Quod vero scriptorum nonnulli gentem nostram non
 ignorantes, sed propter invidiam quamdam aut alias ob cau-
 sas non justas memoriam nostri omiserint, indicium me-
 daturum esse arbitror. Hieronymus enim, qui successorum
 Alexandri historiam conscripsit, æqualis quidem Hecataei,
 regis vero Antigoni amicus, Syriæ erat procurator. Verum
 Hecateus etiam librum quidem scripsit de gente nostra :
 Hieronymus autem nequaquam nostri in historia meminit,
 licet pene in ipsis locis nutritus esset. In tantum hominum
 voluntates inter se dissident. Alter namque dignos existi-
 mavit quos studiosè memoraret; alteri vero omnino iniqua
 quedam passio ad veritatem discernendam tenebras offudit.
 Sufficiunt tamen ad fidem hujus antiquitatis faciendam Ægy-
 ptiorum et Chaldaeorum ac Phœnicum historiae, præterea-
 que tot e Græcis historici. Quibus insuper etiam licet ad-
 dere Theophilum, et Theodotum, et Mnaseam, et Aristopha-
 nem, et Hermogenem, et Euhemerum, et Cononem,
 et Zopyrionem, aliosque forte quamplurimos (nec enim
 omnes evolvi libros), qui rerum nostrarum non obiter tan-
 tum meminere. Et quamquam eorum, quos nominatim
 citavimus, plerique, quod literas nostras minime attigerint,
 a rerum jam inde ab initio gestarum veritate aberrarunt;
 communi tamen consensu omnes eidem antiquitati suffra-
 gati sunt, quod unum mihi hoc loco propositum fuerat. Ve-
 rum Demetrius Phalereus, et Philo senior, et Eupo-
 lemus, a vero propius absuerunt : quibus etiam, si quid
 peccarunt, veniam hoc nomine dare æquum utique sit,
 quod librorum nostrorum sensum accurate capere et asse-
 qui non potuerint.

24. Unum adhuc mihi caput restat ex iis quæ sub ini-
 tium orationis proposui, ut calumnias et convicia, quibus
 nostrum genus onerant nonnulli, falsa esse ostendam, au-
 ctioresque eorum testes contra semetipsos adducam. Et
 quod quidem multis aliis hoc evenit propter quorundam
 inimicitias, eos intelligere arbitror, qui majori studio in hi-
 storiis versantur. Nam et gentium nonnulli et gloriosissi-
 marum civitatum nobilitatem sedare, rerumque publicarum
 formas maledictis insectari tentarunt, Theopompus qui-
 dem Atheniensium, Lacedæmoniorum vero Polycrates;
 atque is qui Tripoliticum scripsit (non enim Theopompus
 est, ut quidam arbitrantur), etiam Thebanorum civitatem
 calumniatus est. Multa vero etiam Timæus in historiis de
 prædictis aliisque detraxit. Maximeque hoc faciunt quando
 rem habent cum præclarissimis, quidam propter invidiam
 atque malevolentiam, alii vero nova dicendo memoria sq

θήσεσθαι νομίζοντες. Παρὰ μὲν οὖν τοῖς ἀνοήτοις ταύτης οὐδαμῶς ἀμαρτάνουσι τῆς ἐλπίδος, οἱ δ' ὑγιαίνοντες τῇ κρίσει πολλὴν αὐτῶν μοχθηρίαν καταδικάζουσι.

6 κε'. Τῶν δὲ εἰς ἡμᾶς βλασφημιῶν ἤρξαντο μὲν Αἰγύπτιοι· βουλόμενοι δ' ἐκείνοις τινὲς χαρίζεσθαι παρατρέπειν ἐπεχείρησαν τὴν ἀλήθειαν, οὔτε τὴν εἰς Αἴγυπτον ἀριζίν ὡς ἐγένετο τῶν ἡμετέρων προγόνων ὁμολογοῦντας οὔτε τὴν ἐξοδὸν ἀληθεύοντας. Αἰτίας δὲ πολλὰς εἰλαβόν
10 τοῦ μισεῖν καὶ φθονεῖν, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ὅτι κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ἐδυναστεύσαν ἡμῶν οἱ πρόγονοι, κακείθεν ἀπαλλαγέντες ἐπὶ τὴν οἰκίαν πάλιν ἠθδαιμόνησαν, εἴθ' ἢ τῶν ἱερῶν ὑπεναντιότης πολλὴν αὐτοῖς ἐνεποίησεν ἔθραν, τοσοῦτον τῆς ἡμετέρας διαφερούσης εὐσεβείας
15 πρὸς τὴν ὑπ' ἐκείνων νονομισμένην δσὸν Θεοῦ φύσις ζῶων ἀλόγων διέστηκεν. Κοινὸν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἐστὶ πάτριον τὸ ταῦτα θεοὺς νομίζειν, ἰδίᾳ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐν ταῖς τιμαῖς αὐτῶν διαφέρονται, κοῦφοι δὲ καὶ ἀνόητοι παντάπασιν ἄνθρωποι, κακῶς ἐξ ἀρχῆς εἰθισμένοι δοξάζειν περὶ θεῶν. Μιμήσασθαι μὲν τὴν σεμνότητά
20 τῆς ἡμετέρας θεολογίας οὐκ ἐχώρησαν, ὁρῶντες δὲ ζηλουμένους ὑπὸ πολλῶν ἐφθόνησαν. Εἰς τοσοῦτον γὰρ ἤλθον ἀνοίας καὶ μικροφυχίας ἐνοι οὗν παρ' αὐτοῖς ὥστ' οὐδὲ ταῖς ἀρχαῖαις αὐτῶν ἀναγραφαῖς ὥκνησαν
25 τῶν ἀντιθέτων λέγειν, ἀλλὰ καὶ σφίσιν αὐτοῖς ἐναντία γράφοντες, ὑπὸ τυφλότητος τοῦ πάθους ἠγρόνησαν.

κς'. Ἐρ' ἐνὸς δὲ πρώτου στήσω τὸν λόγον ϕ καὶ μάρτυρι μικρὸν ἐμπροσθεν τῆς ἀρχαιότητος ἐχρησάμην. Ὁ γὰρ Μανεθὼν οὗτος, ὁ τὴν Αἰγυπτιακὴν ἱστορίαν
30 ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μεθερμηνεύειν ὑπεσχισμένος, προειπὼν τοὺς ἡμετέρους προγόνους πολλὰς μυριάσιν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐλθόντας κρατῆσαι τῶν ἐνοικούντων, εἴτ' αὐτοὺς ὁμολογῶν χρόνῳ πάλιν ὕστερον ἐκποσύντας τὴν νῦν Ἰουδαίαν καταστρεῖν, καὶ κτίσαντες
35 Ἱεροσόλυμα τὸν νῦν κατασκευάσασθαι, μέγρι μὲν τούτων ἠκολούθησε ταῖς ἀναγραφαῖς, ἔπειτα δὲ οὓς ἐξουσίαν αὐτῷ, διὰ τοῦ φάναι γράψαι τὰ μυθεύμενα καὶ λεγόμενα περὶ τῶν Ἰουδαίων, λόγους ἀπιθάνους παρενέβαλεν, ἀναμίξαι βουλόμενος ἡμῖν Αἰγυπτίῳ πληθὺ
40 λεπτῶν καὶ ἐπὶ ἀλλοῖς ἀρρωστημάτων, ὡς φησι, φυγεῖν ἐκ τῆς Αἰγύπτου καταγνωσθέντων. Ἀμένωφι γὰρ βασιλεὺς προσθεῖς, ψευδὲς ὄνομα, καὶ διὰ τοῦτο χρόνον αὐτοῦ τῆς βασιλείας δρῖσαι μὴ τολμήσας, καίτοι γε ἐπὶ
• τῶν ἄλλων βασιλέων ἀκριβῶς τὰ ἔτη προστιθεῖς, τούτῳ
45 προσάπτει τινὰς μυθολογίας, ἐπιλαθόμενος σχεδὸν ὅτι πεντακοσίους ἔτεσι καὶ ὀκτωκαιδέκα πρότερον ἱστέρηκε γενέσθαι τὴν τῶν παιμένων ἐξοδὸν εἰς Ἱεροσόλυμα. Τέθμωσις γὰρ ἦν βασιλεὺς ὅτε ἐξήρταν. Ἀπὸ δὲ τούτων μεταξὺ τῶν βασιλέων κατ' αὐτὸν ἐστὶ τριακόσια
50 ἐνενήκοντα τρία ἔτη, μέγρι τῶν δύο ἀδελφῶν Σέθου καὶ Ἑρμαίου, ὧν τὸν μὲν Σέθων Αἰγυπτον, τὸν δὲ Ἑρμῖον Δανκὸν μετονομασθῆναι φησιν. Ὅν ἐκβαλὼν ὁ Σέθως ἐδασίλευσεν ἔτη νθ' καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ῥάμψης ες'. Τοσοῦτοις οὖν πρότερον ἔτεσιν

dignos fore existimantes. Et apud stultos quidem nequam hac de spe decidunt; sani vero iudicii viri his hanc malignitatem vitio vertunt.

25. Quæ vero probra et maledicta in nostrates jactata sunt, his causam et originem Ægyptii præbuerunt; quorum gratiæ nonnulli scriptores inservire cupientes veritatem rerum gestarum pervertere aggressi sunt, nec majorum nostrorum adventum in Ægyptum, ut re vera fuit, ingenuè fatentes, nec inde egressum bona fide commemorantes. Causas autem multas odii atque invidiæ habuerunt, quæ in nostram gentem exstimulati sunt: et ab initio quidem quod nostri olim rerum in patria eorum potiti sunt; deinde quod illinc digressi in propriam patriam, secunda omnia nacti sunt: postremo religionum diversitas ingens eis odium in nos accendit, tantum religione nostra ab ea quam ipsi veram pietatem putant differente, quantum divina natura brutis animalibus præstat. Communis namque apud illos ritus est patrius, ejuscemodi bruta deos arbitrari; singillatim autem alii alia colunt, homines fatui omnino et insipientes, et ab initio malas de diis opiniones habere consueti. Non ceperunt quidem gravitatem nostræ de Deo doctrinæ, quum autem nostra instituta viderent a multis probata, nobis inviderunt. Nam eo quidem amentia: animique pusillit processere quidam apud ipsos, ut non pigeret eos etiam contra antiquas suorum historias aliqua dicere: imo odio et invidia occæcati ignorarunt, quod alimnet contraria scripserint.

26. Ad unum itaque præcipuum orationem referam, quem paullo ante antiquitatis nostras testem adhibui. Ille enim Manetho, qui historiam Ægyptiacam e sacris literis interpretari pollicitus est, præfatus nostros progenitores cum multis myriadibus in Ægyptum advenisse, ejusque incolas subjugasse, deinde ipse agnoscens quod tempore postea sequuto illa regione exciderint et Judæam nunc dictam occuparint, atque Hierosolymis ædificatis templum exstruxerint, eousque historias quidem antiquas sequutus est: postea vero sumpta sibi licentia, ut videretur scripsisse relata et dicta de Judæis, incredibilia quædam inseruit, volens permiscere nobis multitudinem Ægyptiorum leprosum et alios ob morbos, ut dicit, ex Ægypto fugere compulsum. Amenophin enim regem, falsum nomen, adiciens, et idcirco tempus ipsius regni definire non ausus, quamvis ceteris regibus accurate annos apponeret, huic unnectit quasdam fabulas, oblitus ferme tradidisse se, quingentis et octodecim annis prius evenisse Pastorum exitum ad Hierosolyma: rex enim, quando illi exierunt, fuit Tellmosis. Et ab hoc tempore regum qui postea fuere, anni sunt trecenti nonaginta tres, usque ad fratres Sethonem et Hermæum; quorum Sethonem quidem Ægyptum, Hermæum vero Danaum denominatum dicit. Quem quum Sethon expulisset, regnavit annis quinquaginta et novem, et post illum filiorum natu major Rampses annis LXVI. Ante

ἀπελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς πατέρας ἡμῶν ὁμολογηκώς, εἶτα τὸν Ἀμένωφιν εἰσποιήσας ἐμβόλιμον βασιλέα, φησὶ τοῦτον ἐπιθυμῆσαι θεῶν γενέσθαι θεατὴν, ὥσπερ Ὁρος εἰς τῶν πρὸ αὐτοῦ βεδασιλευκότην· ἀνενεγκεῖν δὲ τὴν ἐπιθυμίαν ὁμωνύμῳ μὲν αὐτῷ Ἀμενώφει, πατρὸς δὲ Παπίου ὄντι, θείας δὲ δοκοῦντι μετεσχηκέναι φύσεως κατὰ τὴν σοφίαν καὶ πρόφρωνσιν τῶν ἐσομένων. Εἰπεῖν οὖν αὐτῷ τοῦτον τὸν ὁμωνύμον ὅτι δυνήσεται θεοὺς ἰδεῖν, εἰ καθαρὰν ἀπὸ τε λεπτῶν καὶ τῶν ἄλλων μαιρῶν ἀνθρώπων τὴν χώραν ἔπασαν ποιήσειεν. Ἡσθόντα δὲ τὸν βασιλέα πάντας τοὺς τὰ σώματα λελωδημένους ἐκ τῆς Αἰγύπτου συναγαγεῖν (γενέσθαι δὲ τοῦ πλήθους μυριάδας ὀκτώ), καὶ τοὺτους εἰς τὰς λιθοτομίας τὰς ἐν τῷ πρὸς ἀνατολὴν μέρει τοῦ Νείλου ἐμβαλεῖν αὐτὸν, ὅπως ἐργάζοντο καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οἱ ἐργεχωρισμένοι. Εἶναι δὲ τινες ἐν αὐτοῖς καὶ τῶν λογίων ἱερέων φησὶ λέπρᾳ συγκεχυμένους. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν ἐκείνον, τὸν σοφὸν καὶ μαντικὸν ἄνδρα, ὑποδείσαι πρὸς αὐτὸν τε καὶ τὸν βασιλέα χόλον τῶν θεῶν, εἰ βιασθέντες ὀρθήσονται· καὶ προσθέμενον εἰπεῖν ὅτι συμμαχήσουσι τινες τοῖς μαιροῖς καὶ τῆς Αἰγύπτου κρατήσουσιν ἐπ' ἑπτὰ τρισαῖδεκα. Μὴ τολμῆσαι μὲν αὐτὸν εἰπεῖν ταῦτα τῷ βασιλεῖ, γράψῃν δὲ καταλιπόντα περὶ πάντων ἑαυτὸν ἀνελεῖν. Ἐν αὐθυμίᾳ δὲ εἶναι τὸν βασιλέα. Κάπειτα κατὰ λέξιν οὕτω γέγραπεν· « Τῶν δὲ ταῖς λαοποιαῖς ὡς χρόνος ἱκανὸς διῆλθεν ταλαιπωρούντων, ἀξιώθεις δὲ βασιλεὺς ἵνα πρὸς κατάλυσιν αὐτοῖς καὶ σκέπτῃ ἀπομερίσῃ τὴν τότε τῶν ποιμένων ἱερημοθεῖσαν πόλιν, Αὐαριν συνεχώρησεν. Ἔστι δ' ἡ πόλις κατὰ τὴν θεολογίαν ἄνωθεν Τυφώνιος. Οἱ δὲ εἰς ταύτην ἐισελθόντες καὶ τὸν τόπον τοῦτον εἰς ἀπόστασιν ἔχοντες ἡγεμόνα αὐτῶν λεγόμενόν τινα τῶν Ἡλιοπολιτῶν ἱερέων Ὁσάρσιφον ἐσθήσαντο· καὶ τούτῳ περὶ θαργήσαντες ἐν πᾶσιν ὥρκομύθησαν. Ὁ δὲ πρῶτον μὲν αὐτοῖς νόμον ἔθετο μήτε προσκυνεῖν θεοὺς μήτε τῶν μάλιστα ἐν Αἰγύπτῳ θεμιστευομένων ἱερῶν ζῶων ἀπέχεσθαι μηδενός, πάντα τε θύειν καὶ ἀναλοῦν, συνάπτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνωμοσμένων. Τοιαῦτα δὲ νομοθετήσας καὶ πλείστα ἄλλα, μάλιστα τοῖς Αἰγυπτίοις ἐθισμοῖς ἐναντιούμενα, ἐκέλευσε πολυχειρίᾳ τὰ τῆς πόλεως ἐπισκευάζειν τείχη, καὶ πρὸς πόλεμον ἐτοιμοὺς γίνεσθαι τὸν πρὸς Ἀμένωφιν τὸν βασιλέα. Αὐτὸς δὲ προσλαβόμενος μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἱερέων καὶ συμμαχιασμένων ἐπεμφε πρέσβεις πρὸς τοὺς ὑπὸ Τεθμύσεως ἀπελαθέντας ποιμένας εἰς πόλιν τὴν καλουμένην Ἱεροσόλυμα. Καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συνατιμασθέντας δηλώσας ἡξίου συνεπιστρατεύειν δημοθυμαδὸν ἐπ' Αἴγυπτον. Ἐπάξεν μὲν οὖν αὐτοὺς ἐπιγγελατο πρῶτον μὲν εἰς Αὐαριν τὴν προγονικὴν αὐτῶν πατρίδα, καὶ τὰ ἐπιτίδεια τοῖς ὅλοις παρέξεν ἀφρόνως, ὑπερμαχρήσεσθαι δὲ, ὅτε δέοι, καὶ ῥαδικῶς ὑποχέριον αὐτοῖς τὴν χώραν ποιήσειν. Οἱ δὲ ὑπερχαρεῖς γενόμενοι πάντες προθύμως εἰς εἴκοσι μυριάδας ἀνδρῶν συνεζώρμησαν, καὶ

tot igitur annos patres nostros ex Aegypto egressos confessus, dein quum Amenophin regem supposuisset, hunc ait concupivisse deorum spectatorem esse, sicut et Orum quendam priorum regum, et hoc suum desiderium communicasse cum filio cujusdam Paapios, cui idem cum eo nomen erat Amenophis, quique de divina visus est participare natura propter sapientiam praescientiamque futurorum. Itaque regi dixisse hunc cognominem, quod posset videre deos, si regionem universam de leprosis hominibus et immundis purgare vellet. Regem gaudio perfusum omnes corporis aliqua injuria affectos ex Aegypto congregasse dicit; et multitudinem crevisse ad numerum octo myriadum; eosque ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse, ut in opere exercerentur pariter ac alii Aegyptii eo destinati Fuisse autem quosdam inter eos etiam eruditorum sacerdotum lepra perfusos ait. Amenophin vero illum sapientem divinumque virum subveritum esse, ne in se regemque deorum iram concitaret, si illis vis adhiberetur; praetereaque dixisse nonnullos auxilio venturos pollutos, et Aegypto dominaturos tredecim annis. Et ipsum quidem ista regi dicere non ausum esse, omnia vero scripta reliquisse et semet interemisisse. Qua de causa regem anxietate laborasse. Deinde ad verbum ita scripsit: « Quum autem illi satis longo tempore in lapidinis graviter laborassent, rex imploratus ut ad requiem et tutamen eorum secerneret civitatem, urbem incolis exhaustam, quae fuerat Pastorum, nomine Auarin, eis concessit. Est autem haec urbs, juxta theologiam antiquam, Typhonis. Porro illi in eam ingressi, atque hunc locum ad res novas molientes opportunum nacti, ducem sibi met quendam Heliopolitanorum pontificum Osarsiphum constituere, et huic se in omnibus obtemperaturos juraverunt. At ille primam quidem eis legem posuit, ut neque deos adorarent, neque ab animalibus ullis, quae praecipue sacra apud Aegyptios erant, se abstinerent, sed ut omnia mactarent atque consumerent; nullique copularentur nisi qui ejusdem conjurationis esset. Quum autem ista sanxisset et alia quamplurima maxime Aegyptiorum moribus adversantia, multarum manuum opera jussit aedificare civitatis muros, et ad bellum sese parare adversus Amenophin regem. Ipse vero, assumptis secum etiam aliis sacerdotibus et pollutorum quibusdam, misit legatos ad Pastores, qui a Tetluposi depulsi in urbem Hierosolyma dictam se contulerant. Et declaratis iis quae sibi ceterisque ignominiose habitis acciderant, rogavit ut una expeditionem facerent in Aegyptum. Et quidem promisit se primum eos ducturum in Auarin avitam suam patriam, et necessaria se copiose exhibiturum turbae; propugnaturum autem quum opus foret, et facile regionem sub potestatem eorum redacturum. Illi vero supra modum laeti, omnes alacriter usque ad ducenta millia virorum pariter sunt egressi et non multo post ad Auarin

« μετ' οὐ πολὺ ἦγον εἰς Αὔθριν. Ἀμένωφιν δ', ὁ τῶν
 « Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ὡς ἐπύθετο τὰ κατὰ τὴν ἐκείνων
 « ἔρπον, οὐ μετρίως συνεχύθη, τῆς παρ' Ἀμενώφους
 « τοῦ Παάπιος μνησθεὶς προδηλώσεως. Καὶ πρότερον
 5 « συναγαγὼν πλῆθος Αἰγυπτίων, καὶ βουλευσάμενος
 « μετὰ τῶν ἐν τούτοις ἡγεμόνων, τὰ τε ἱερὰ ζῶα τὰ πρῶ-
 « τα μάλιστα ἐν τοῖς ἱεροῖς τιμώμενα ὡς γ' ἑαυτὸν
 « μετεπέμψατο, καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἱερεῦσιν παρήγ-
 « γειλεν ὡς ἀτραπέστατα τῶν θεῶν συγκρούει τὰ ζῶα.
 10 « Τὸν δὲ υἱὸν Σέθων τὸν καὶ Ῥαμέσσην ἀπὸ Ῥάμφους
 « τοῦ πατρὸς ὀνομασμένον, πενταετὴ ὄντα, ἐξέθετο
 « πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον. Αὐτὸς δὲ διαβάς τοῖς ἄλλοις
 « Αἰγυπτίοις, οὓσιν εἰς τριάκοντα μυριάδας ἀνδρῶν
 « μαχημωτάτων, καὶ τοῖς πολεμίοις ἀπαντήσασιν οὐ
 15 « συνέβαλεν, ἀλλὰ μέλλειν θεομαχεῖν νομίσας, παλιν-
 « δομήσας ἤκεν εἰς Μέμφιν· ἀναλαβὼν τε τὸν τε
 « ἄπιν καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐκεῖσε μεταπεμφθέντα ἱερὰ ζῶα,
 « εὐθὺς εἰς Αἰθιοπίαν σὺν ἅπαντι τῷ στόλῳ καὶ πλῆθει
 « τῶν Αἰγυπτίων ἀνέχθη. Χάρτι γὰρ ἦν αὐτῷ ὑπο-
 20 « χεῖριος ὁ τῶν Αἰθίοπων βασιλεὺς· ὅθεν ὑποδεξάμενος
 « καὶ τοὺς ὄχλους πάντας ὑπολαβὼν οἷς ἔσχεν ἡ χώρα
 « τῶν πρὸς ἀνθρωπίνην τροφὴν ἐπιτηδεύων, καὶ πόλεις
 « καὶ κώμας πρὸς τὴν τῶν πεπρωμένων τρισκαίδεκα
 « ἔτῳ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἑκπτώσιν αὐτάρχεις, οὐχ
 25 « ἥττον γε καὶ στρατόπεδον Αἰθιοπικὸν πρὸς φυλακὴν
 « ἐπέταξε τοῖς παρ' Ἀμενώφους τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῶν
 « ὁρίων τῆς Αἰγύπτου. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Αἰθιο-
 « πίαν τοιαῦτα. Οἱ δὲ Σολυμίται κατελθόντες σὺν τοῖς
 « μισοῦσι τῶν Αἰγυπτίων οὕτως ἀνοσίως τοῖς ἀνθρώποις
 30 « προσηγέθησαν, ὥστε τὴν τῶν προειρημένων κράτη-
 « σιν χειρίστην φαίνεσθαι τοῖς τότε τὰ τούτων ἀσεβή-
 « ματα θεομύνοις. Καὶ γὰρ οὐ μόνον πόλεις καὶ κώμας
 « ἐνέπρησαν, οὐδὲ ἱεροσουλῶντες οὐδὲ λυμαινόμενοι
 « ζῶα θεῶν ἠρκοῦντο, ἀλλὰ καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀπτανίοις
 35 « τῶν σεβαστατευμένων ἱερῶν ζώων ῥώμων διετέλουν,
 « καὶ θύτας καὶ σφαγεῖς τούτων ἱερεῖς καὶ προφῆτας
 « ἡνάγκαζον γίνεσθαι, καὶ γυμνοὺς ἐξέβαλον. Λέγεται
 « δ' ὅτι τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς νόμους αὐτοῖς καταβα-
 « λόμενος ἱερεὺς, τὸ γένος Ἡλιοπολίτης, ὄνομα Ὅσαρ-
 40 « σίφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἡλιουπόλει θεοῦ Ὁσίρεως, ὡς
 « μετέβη εἰς τοῦτο τὸ γένος, μετετίθη τούνομα καὶ
 « προσηγόρευθη Μωϋσῆς. »

κζ'. Ὁ μὲν οὖν Αἰγύπτιοι φέρουσι περὶ τῶν Ἰου-
 δαίων, ταῦτ' ἐστὶ καὶ ἕτερα πλείονα, ἃ παρίημι συντο-
 45 « τομίας ἕνεκα. Λέγει δὲ Ὁ Μανεθὼν πάλιν ὅτι μετὰ
 « ταῦτα ἐπῆλθεν ὁ Ἀμένωφιν ἀπὸ Αἰθιοπίας μετὰ μεγάλ-
 « λης δυνάμεως, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ῥάμφης καὶ αὐτὸς
 « ἔχων δύναμιν καὶ συμβαλόντες οἱ δύο τοῖς ποιμέσι καὶ
 « τοῖς μισοῦσι, ἐνίκησαν αὐτοὺς, καὶ πολλοὺς ἀποκτείν-
 50 « ναντες ἐδίωξαν αὐτοὺς ἄχρι τῶν ὁρίων τῆς Συρίας.
 « Ταῦτα μὲν καὶ τὰ τοιαῦτα Μανεθὼν συνέγραψεν· ὅτι
 « δὲ ληρεῖ καὶ ψεύδεται περιφανῶς ἐπιδείξω, προδιαστεί-
 « λάμενος ἐκεῖνο τῶν ὑστερον πρὸς αὐτὸν λεχθησομένων
 « ἕνεκα. Δέδωκε γὰρ οὗτος ἡμῖν καὶ ὁμολόγηκεν ἐξ ἀρ-

« veniebant. Amenophis autem Ægyptiorum rex, quum
 « primum illorum invasionem audivit, non mediocriter
 « animi despondere cepit, quum ei in mentem venirent
 « quæ prædixerat Amenophis Paapios filius. Et primum
 « quidem congregata plebe Ægyptiaca, initoque consilio
 « cum principibus eorum, et animalia sacra, maxime illa
 « quæ præcipue in templis colebantur, ad se arcessivit; et
 « sacerdotibus sigillation præcepit ut simulacra deorum
 « quam securissime occultarent. Filium vero Setlionem,
 « qui etiam Ramesses a Rampse patris nomine vocabatur,
 « quum quinquæ esset annorum, transportandum curavit ad
 « amicum. Ipse autem transgressus cum ceteris Ægyptiis, ad
 « trecenta millia virorum pugnacissimorum, hostibus ei
 « obviam factis prælio non congressus est: sed fore ratus
 « ut contra deos pugnaret, retrorsum reversus Memphi
 « petebat: assumptoque Api et reliquis animalibus sacris,
 « quæ ad se accersiverat, mox in Æthiopiam cum universis
 « navibus et Ægyptiorum multitudine se transtulit. Benefi-
 « ciis enim ipsi obstrictus erat Æthiopi rex: unde quum
 « eum suscepisset, populumque universum omnibus istius
 « regionis ad hominum victum necessariis excepisset, et
 « urbes et vicus, qui ad fatale illud tredecim annorum exsi-
 « lium sufficerent, tribui jussit, ut et exercitum Æthiopi-
 « cum, qui in custodiam Amenopheos suorumque excubias
 « ageret ad fines Ægypti. Et in Æthiopia quidem hæc gesta
 « sunt. Solymitæ vero, ubi descenderant, cum pollutis
 « Ægyptiorum adeo male homines tractarunt, ut eorum
 « victoria pessima illis videretur, qui tunc eorum impietates
 « inspiciebant. Etenim non solum urbes et vicus incende-
 « runt, neque sacrilegia committere, aut deorum simula-
 « cra vastare satis habebant; sed iisdem etiam continuo
 « utebantur ad assandas carnes animalium sacrorum quæ
 « cultu divino afficiebantur, hisque mactandis jugulandisque
 « sacerdotes et vates adhiberi coegerunt, nudosque ejece-
 « runt. Dicitur autem quod reipublicæ conditor erat le-
 « gumque lator, sacerdos, genere Heliopolitanus, nomine
 « Osarsiphi, ex Osiride deo, quem colit urbs Heliopolis,
 « denominatus, quum ad hoc genus transisset, nomen mu-
 « tavit, et vocatus erat Moyes. »

27. Et quæ quidem Ægyptii de Judæis ferunt, ejusmodi
 sunt cum aliis multis, quæ brevitas ergo prætereo. Rui-
 sus autem dicit Manethio, quod postea Amenophis ex Æthio-
 pia regressus est cum magna militum manu, et filius ejus
 Rampses itidem cum exercitu; quodque hi duo congressi
 cum Pastoribus atque pollutis eos superarint, et multis
 cæsis persequuti sint eos usque ad Syriæ fines. Hæc qui-
 dem et ejusmodi alia scripsit Manethio. Illum autem
 nugari et manifeste mentiri ostendam, facta prius distin-
 ctione illorum gratia quæ mox contra illum proferam. Is
 quippe concessit nobis atque agnovit, istos origine nequa-

ἤξει τε μὴ εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίους, ἀλλ' αὐτοὺς ἐξωθεν ἐπελθόντας κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου, καὶ πάλιν ἐξ αὐτῆς ἀπελθεῖν· ὅτι δ' οὐκ ἀνεμείχθησαν ἡμῖν ὕστερον τῶν Αἰγυπτίων οἱ τὰ σώματα λελωσθήμενοι, καὶ ὅτι ἐκ τούτων οὐκ ἦν Μωϋσῆς ὁ τὸν λαὸν ἀγαγὼν, ἀλλὰ πολλοὶς ἐγεγόνει γενεαῖς πρότερον, ταῦτα πειράσσομαι διὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ἐλέγχειν.

¹⁹ καὶ. Πρώτην δὲ τὴν αἰτίαν τοῦ πλάσματος ὑποτίθειται καταγέλαστον. «Ὁ βασιλεὺς γάρ, φησὶν, Ἀμένως ἐπεθύμησε τοὺς θεοὺς ἰδεῖν.» Ποίους; εἰ μὲν τοὺς παρ' αὐτοῖς νενομοθετημένους, τὸν βοῦν καὶ τὸν τράγον καὶ κροκοδείλους καὶ κυνοκεφάλους ἑώρα· τοὺς οὐρανίους δὲ πῶς ἠδύνατο; Καὶ διὰ τί ταύτην ἔσχε τὴν ἐπιθυμίαν; ὅτι νῆ Δία καὶ πρότερος αὐτοῦ βασιλεὺς ἦν ἄλλος ἐοράκει. Παρ' ἐκείνου τοίνυν ἐπίπυστο ποταποὶ τινὲς εἰσι καὶ τίνα τρόπον αὐτοὺς εἶδεν· ὥστε καινῆς αὐτῷ τέχνης οὐκ ἔδει. Ἀλλὰ σοφὸς ἦν ὁ μάντις, δι' οὗ τοῦτο κατορθώσιν ὁ βασιλεὺς ὑπελάμβανε. Καὶ πῶς οὐ προσέγνω τὸ ἀδυνάτον αὐτοῦ τῆς ἐπιθυμίας; οὐ γὰρ ἀπέβη. Τίνα δὲ καὶ λόγον εἶγε διὰ τοὺς ἡρωητῆριασμένους ἢ λεπρωτάς; ἀφανεῖς εἶναι τοὺς θεοὺς; ὀργίζονται γὰρ ἐπὶ τοῖς ἀσεδήμασιν, οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐλαττώμασι τῶν σωμάτων. Ὅκτοι δὲ μυριάδας τῶν λεπτῶν καὶ κακῶς διακειμένων πῶς οἴοντο μᾶλλον ἢ ὅσον ἡμέρα συλλεγῆναι; πῶς δὲ παρήκουσε τοῦ μάντιος ὁ βασιλεὺς; ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκέλευσε ἐξορίσαι τῆς Αἰγύπτου τοὺς λελωσθήμενους, ὁ δ' αὐτοὺς εἰς τὰς λιθοτομίας ἐπέβαλεν, ὥσπερ τῶν ἐργαζομένων δεόμενος, ἀλλ' οὐχὶ καὶ καθάραι τὴν χώραν προαιρούμενος. Φησὶ δὲ τὸν μὲν μάντιν αὐτὸν ἀνελεῖν, τὴν ὀργὴν τῶν θεῶν προορώμενον καὶ τὰ συμβησόμενα περὶ τὴν Αἰγύπτου, τῷ δὲ βασιλεῖ γεγραμμένην τὴν πρόρρησιν καταλιπεῖν. Ἔπειτα πῶς οὐκ ἐξ ἀρχῆς ὁ μάντις τὸν αὐτοῦ θάνατον προηπίστατο; πῶς δὲ οὐκ εὐθὺς ἀντίειπε τῷ βασιλεῖ βουλομένῳ τοὺς θεοὺς ἰδεῖν; πῶς δ' εὐλόγος ὁ φόβος τῶν μὴ παρ' αὐτὸν συμβησόμενων κακῶν; ἢ τί χειρόν ἔδει παθεῖν, διὸ ἀνελεῖν αὐτὸν ἐσπευδεν; Τὸ δὲ πάντων εὐχθέστατον ἴδωμεν. Πυθόμενος γὰρ ταῦτα, καὶ περὶ τῶν μελλόντων φορηθεὶς, τοὺς λελωσθήμενους ἐκείνους, ὃν αὐτῷ καθαρεῦσαι προεῖρητο τὴν Αἰγύπτου, οὐδὲ τότε τῆς χώρας ἐξήλασεν, ἀλλὰ «δεηθεῖσιν αὐτοῖς ἔδωκε πόλιν, ὥς φησι, τὴν πάλαι μὲν οἰκηθεῖσαν ὑπὸ τῶν ποιμένων, Αὐαριν δὲ καλουμένην. Εἰς ἣν ἀθροισθέντας αὐτοὺς ἡγεμόνα φησὶν ἐξελέσθαι τῶν ἐξ Ἡλιουπόλεως πάλαι γεγονότων τερέων, καὶ τούτων αὐτοῖς εἰσηγήσασθαι μήτε θεοὺς προσκυνεῖν μήτε τῶν ἐπ' Αἰγύπτῳ θρησκειομένων ζώων ἀπέχεσθαι, πάντα δὲ θύειν καὶ κατεσθίειν, συνάπτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνωμοσμένων· ὅκοις τε τὸ πλῆθος ἐνδυσάμενον, ἢ μὴν τούτοις ἐμμένειν τοῖς νόμοις, καὶ τειχίσαντα τὴν Αὐαριν πρὸς τὸν βασιλέα πόλεμον ἐξενεγκεῖν.» Καὶ προστίθησιν ὅτι «ἐπεμψεν εἰς Ἱεροσόλυμα, παρακαλὼν ἐκείνους αὐτοῖς συμμαχεῖν, καὶ δώσειν αὐτοῖς τὴν Αὐαριν ἐπισχυόμενος· εἶναι γὰρ αὐτὴν τοῖς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἀφιστομένοις προγονικήν·

quam Aegyptios esse, sed ipsos aliunde advenisse et Aegyptum occupasse, et inde rursus egressos esse. Quod vero nobis postea non permixti fuerint Aegyptii morbidi, quodque ex illis non fuerit Moyses populi ductor, sed multis eos aetatibus praecesserit, haec ex illius ipsius dictis probare conabor.

28. Primam itaque figmenti causam posuit ridiculam. «Rex enim, inquit, Amenophis videre deos desideravit.» Quos putas? siquidem legibus apud eos receptos, Bovem, et Hircum, et Crocodilos, Et Cynocephalos videbat: coelestes autem quomodo poterat? Et cur hoc habuit desiderium? quia utique et prior rex alius hos viderat. Ab illo ergo audierat, quales essent, et quemadmodum eos vidisset: adeo ut nova nequaquam egeret arte. Sed forsitan dicatur sapientem exstitisse vatem illum, per quem haec rex posse agere confidebat. Quod si ita fuisset, quomodo non praescivit, fieri id non posse cuius desiderio tenebatur? non enim evenit. Proinde quid causae fuit quod propter multos aut leprosos oculorum ejus obtutum efflugerent dii? irascuntur enim propter flagitia, non propter corpora mutilata et debilitata. Deinde qui fieri potuit ut octo myriadas leprosororum et male se habentium uno propemodum die congregaret? aut quomodo rex vati dicto audiens non erat? nam ille quidem praecipit corpore debilitatos Aegypti finibus pelli: illic vero eos in latumias conjiciendos curavit, tanquam operariis egeret, non autem regionem purgare vellet. Dicit etiam quod vates sibi met mortem consciverit, ut qui deorum iram praevideret et ea quae Aegypto evenitura essent mala; quodque praedictionem regi in scriptis reliquerit. Proinde quomodo non ab initio vates suum interitum praescivit? quomodo non e vestigio regi contradixit volenti videre deos? quomodo autem justus ille metus calamitatum non sui temporis? aut quid gravius patiendum ipsi instabat, ut se ipse interimere festinaret? Quod vero omnium stultissimum jam videamus. Quum enim ista audivisset et de futuris jam metuisset, debiles illos, quibus Aegyptum ex praedictione purgare debuerat, neque tunc de regione pepulit; sed «rogantibus eis, sicut ait, civitatem dedit dudum a Pastoribus habitatam, quae vocabatur Auaris. Ad quam congregati principem, inquit, delegere ex sacerdotibus olim Heliopolitanis: atque hunc apud illos introduxisse, ut neque deos adorarent, neque ab animalibus abstinerent quae in Aegypto cultu divino afficiebantur, sed omnia macarent atque consumerent, et nemini nisi ejusdem conjunctionis societate jungerentur; fideque jurejurando data eos devinxisse ad perseverandum in istis legibus; quumque Auarin munivisset, regi bellum intulisse.» Deinde adjicit quod «Hierosolyma misit, incolas obsecrans ut sese ipsis adjungerent, promittensque se iis daturum esse Auarin, avitam scilicet adventuris ex Hierosolymis pa-

ἀφ' ἧς δρυμωμένοι αὐτοὺς πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον καθέ-
 ξειν. » Εἶτα « τοὺς μὲν ἐπελθεῖν εἰκοσι στρατοῦ μυριάσι
 λέγει, τὸν δὲ βασιλᾶ τῶν Αἰγυπτίων Ἀμένωφιν, οὐκ
 οἴομενον δεῖν θεομαχεῖν, εἰς τὴν Αἰθιοπίαν εὐθὺς ἀπο-
 5 ἔρῃναι, τὸν δὲ Ἄπιν καὶ τινὰ τῶν ἄλλων ἱερῶν ζώων
 παρατεθεικέναι τοῖς ἱερεῦσι, διαφυλάττεσθαι κελεύ-
 σαντα. » Εἶτα « τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἐπελθόντας τὰς τε
 πόλεις ἀνίστάναι καὶ τὰ ἱερὰ κατακαίειν καὶ τοὺς ἱπ-
 10 νομίας μὴδὲ ὠμότητος. Ὁ δὲ τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς
 νόμους αὐτοὺς καταβαλόμενος ἱεροῦς, φησὶν, ἦν τὸ γένος
 Ἥλιουπολίτης, ὄνομα δ' Ὁσαρσίφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἥλιου-
 πόλει θεοῦ Ὁσίρεως μεταθήμενος δὲ Μωϋσῆν αὐτὸν
 προσηγόρευσεν. Τρισκαίδεκάτῃ δὲ, φησὶν, ἔτει τὸν
 15 Ἀμένωφιν (τοσοῦτον γὰρ αὐτῷ χρόνον εἶναι τῆς ἐκπτώ-
 σεις πεπωμένον) ἐξ Αἰθιοπίας ἐπελθόντα μετὰ πολλῆς
 στρατιᾶς, καὶ συμβαλόντα τοῖς ποιμέσι καὶ τοῖς μισοῖς,
 νικῆσαι τε τῇ μάχῃ, καὶ κτείνειν πολλοὺς ἐπιδιώξαντα
 μέγρι τῶν τῆς Συρίας δυνάμεων. »
 20 κθ'. Ἐν τούτοις πάλιν οὐ συνήσιν ἀπιθάνως ψευ-
 δόμενος. Οἱ γὰρ λεπροὶ καὶ τὸ μετ' αὐτῶν πλῆθος, εἰ
 καὶ πρότερον ὠργίζοντο τῷ βασιλεὶ καὶ τοῖς τὰ περὶ
 αὐτοὺς πεποιηκόσι κατὰ τε τὴν τοῦ μάντεως προαγό-
 25 ρευσιν, ἀλλ' ὅτε τῶν λεπτομυῶν ἐξῆλθον, καὶ πόλιν παρ'
 αὐτοῦ καὶ χώραν ἔλαβον, πάντως ἂν ἐγεγόνεισαν πρῶ-
 τεροι πρὸς αὐτόν. Εἰ δὲ δὴ κακείνον ἐμίσειον, ἰδίᾳ μὲν
 ἂν αὐτῷ ἐπεδοῦλεον, οὐκ ἂν δὲ πρὸς πάντας ἤσαν
 πόλεμον, δηλονότι πλείστας ἔχοντες συγγενείας, το-
 30 σοῦτοί γε τὸ πλῆθος ὄντες. Ὅμως δὲ καὶ τοῖς ἀνθρώ-
 ποις πολεμεῖν διεγνωχότες οὐκ ἂν εἰς τοὺς αὐτῶν θεοὺς
 πολεμεῖν ἐτόλμησαν, οὐδ' ὑπεναντιωτάτους ἔθεντο νό-
 μους τοῖς πατρίοις αὐτῶν καὶ οἷς ἐνετράφησαν. Δεῖ δ'
 ἡμᾶς τῷ Μανθεῶνι χάριν ἔχειν, ὅτι ταύτης τῆς παρα-
 νομίας οὐχὶ τοὺς ἐξ Ἱεροσολύμων ἐλθόντας ἀρχηγούς
 35 γενέσθαι φησὶν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐκείνους ὄντας Αἰγυπτίους,
 καὶ τούτων μάλιστα τοὺς ἱερέας ἐπινοῆσαι τε ταῦτα
 καὶ ὀρκιωτῆσαι τὸ πλῆθος. Ἐκεῖνο μέντοι πῶς οὐκ
 ἄλογον; τῶν μὲν οἰκειῶν αὐτοῖς καὶ τῶν φίλων συνα-
 ποστῆσαι οὐδένα, μηδὲ τοῦ πολέμου τὸν κίνδυνον συν-
 40 ἀρασθαι, πέμψαι δὲ τοὺς μισοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα,
 καὶ τὴν παρ' ἐκείνων ἐπάγεσθαι συμμαχίαν. Ποῖας
 αὐτοῖς φίλας, ἢ τίνος αὐτοῖς οἰκειότητος προὔπηργμέ-
 νης; τοῦναντίον γὰρ ἦσαν πολέμιοι καὶ τοῖς ἔθεσι πλεί-
 στον διέφερον. Ὁ δὲ φησὶν εὐθὺς ὑπακοῦσαι τοῖς
 45 ὑπισχνουμένοις, ὅτι τὴν Αἴγυπτον καθέξουσιν, ὥσπερ
 αὐτῶν οὐ σφόδρα τῆς χώρας ἐμπείρως ἐρόντων, ἧς βια-
 σθέντες ἐκπεπτώκασιν. Εἰ μὲν οὖν ἀπόρως ἢ κακῶς
 ἐπραττον, ἴσως ἂν καὶ παρεβάλλοντο· πόλιν δὲ κατοι-
 κῶντες εὐδαίμονα καὶ χώραν πολλὴν κρείττω τῆς Αἰ-
 50 γύπτου καρπούμενοι, διὰ τί ποτ' ἂν ἐχθροὶς μὲν παλαί,
 τὰ δὲ σύμματα λαλῶντες, οὐκ μὴδὲ τῶν οἰκειῶν οὐ-
 δεις ὑπομένει, τούτους ἐμέλλον παρακινδυνεύσειν βοη-
 θυῖντες; οὐ γὰρ δὴ γε τὸν γεννησόμενον προήδεσαν δρα-
 σμὸν τοῦ βασιλέως. Τούναντίον γὰρ αὐτὸς εἰρηκεν

triam : unde facto impetu posse illos Ægyptum omnem
 in suam potestatem redigere. » Mox subiungit, « illos
 quidem eo venisse cum ducentis armatorum millibus,
 regem vero Ægyptiorum Amenophin, ut qui putaret cum
 diis non esse pugnandum, statim in Æthiopiam se fuga
 recepissee, et Apin cum ceteris sacris animalibus apud sa-
 cerdotes deposuisse, ea servare iussos. » Dein, « Hie-
 rosolymitas, postquam venissent, urbes evertisse et tem-
 pla concremasse et equites peremisse, refert, et omnino
 nulla iniquitate aut crudelitate abstinuisse. Qui vero
 reipublice formam et leges eis posuit, erat, inquit, genere
 Heliopolites, nomine Osarsiph, ab Osiri Heliopolitano
 deo denominatus; qui quum nomen sibi mutasset, Moysen
 se appellavit. Amenophin vero dicit anno tertio decimo
 (tantum enim temporis quo regno pelleretur ei satis decre-
 tum fuisse) ex Æthiopia profectum cum magnis copiis, con-
 gressumque cum Pastoribus et pollutis, et prælio eos supe-
 rasse et multos interfecisse, ad fines usque Syriæ perse-
 quutum. »

29. In his iterum non intellexit sine verisimilitudine se
 mentiri. Leprosi namque et multitudo quæ cum illis erat,
 licet prius irascerentur regi et iis qui eos male adeo tra-
 ctarunt, etiam juxta prædictionem vatis: tamen quum lato-
 mis exiissent, et urbem ab ipso et provinciam accepissent,
 omnes in eum procul dubio mitiores evasissent. Quodsi
 etiam ipsum odio habuissent, seorsum ei insidiati essent,
 neque omnibus intulissent bellum, quum scilicet totidem
 numero plurimas illic cognationes habere deberent. Verum
 etiam si contra homines pugnare decreverint, non erat ut
 auderent contra deos ipsorum pugnare, et leges patriæ eo-
 rum et quibus educti erant contrarias ferre. Oportet
 vero nos Manthionem gratias agere, quod hujus iniquitatis
 principes exstitisse dicat, non eos qui Hierosolymis egressi
 sunt, sed illos ipsos utpote Ægyptios, et ex illis maxime
 sacerdotes ista excogitasse et multitudinem ad jurandum
 adegisse. Illud autem quomodo rationi non absonum?
 familiarium quidem et amicorum nemo a republica defecit,
 neque periculis belli particeps factus est; sed misere
 pollutos Hierosolyma, ut inde auxilia adducerent. Quanam
 amicitia aut familiaritate ipsis intercedente? nam contra
 hostes erant et moribus plurimum differebant. Illi vero,
 ut dicit, sine mora eis obsequuti sunt, pollicitationibus in-
 ducti, quod Ægyptum occupaturi essent: quasi ipsi non
 admodum fuissent ejus regionis gnari, ex qua per vim pulsi
 fuerant. Qui si tum miseram aut egenam vitam egissent,
 forsitan periculum adiissent. Atqui quum urbem habitarent
 beatam, et regione satis ampla Ægypto meliori fruerentur,
 quid tandem erat cur ob veteres hostes, eosque corporibus
 morbosos, quos nemo vel e suis libenter sustinet, illis ut
 opem ferant discrimen adituri essent? neque enim certe
 futuram regis fugam præsciebant. Immo contra ipse dixit,

ἴκ-δ παῖς τοῦ Ἀμενώφιος τριάκοντα μυριάδας ἔχων, εἰς Πηλούσιον ὑπηγείαζεν· καὶ τοῦτο μὲν ᾔδεισαν πάντως οἱ παραγινόμενοι· τὴν δὲ μετάνοιαν αὐτοῦ καὶ τὴν φυγὴν πόθεν εἰκάζειν ἔμελλον· Ἐὰ σιτία κρατήσαντάς φησι τῆς Αἰγύπτου πολλὰ καὶ δεινὰ ὄρᾶν τοὺς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπιστρατεύσαντας. Καὶ περὶ τούτων ὀνειδίζει, καθάπερ οὐ πολεμίους αὐτοῖς ἐπαγαγών, ἢ δέον τοῖς ἔξωθεν ἐπικληθεῖσιν ἐγκαλεῖν, ὅποτε ταῦτα πρὸ τῆς ἐκείνων ἀφίξεως ἐπραττον, καὶ πράξειν ὠμωμόκεσαν, οἱ
 10 τὸ γένος Αἰγύπτιοι. « Ἀλλὰ καὶ χρόνοις ὕστερον Ἀμενώφιος ἐπελθὼν ἐνίκησε μάχῃ, καὶ κτείνων τοὺς πολεμίους μέχρι τῆς Συρίας ἤλασεν. » Οὕτω γὰρ παντάπασις ἐστὶν ἡ Αἴγυπτος τοῖς ὁποθενδηποτοῦν ἐπιούσιν εὐάλωτος· καὶ οἱ τότε πολέμῳ κρατοῦντες αὐτὴν, ζῆν πυθανόμενοι τὸν Ἀμένωφιν, οὐτε τὰς ἐκ τῆς Αἰθιοπίας ἐμβολὰς ὠχύρωσαν, πολλὴν εἰς τοῦτο παρασκευὴν ἔχοντες, οὐτε τὴν ἄλλην ἡτοίμασαν δύναμιν. « Ὅ δὲ καὶ μέχρι τῆς Συρίας ἀναγῶν, φησὶν, αὐτοὺς, ἠκολούθησε διὰ τῆς ψάμμου τῆς ἀνύδρου. » Δηλονότι
 20 οὐ ῥᾶδιον ὃν ἀμαχεῖ στρατοπέδῳ διελεῖσιν.

Χ. Κατὰ μὲν οὖν τὸν Μανεθῶνα οὐτε ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὸ γένος ἡμῶν ἐστὶν οὐτε τῶν ἐκείθεν τινες ἀνέμχθησαν. Τῶν γὰρ λεπρῶν καὶ νοσούντων πολλοὺς μὲν εἰκὸς ἐν ταῖς λιθοτομίαις ἀποθανεῖν, πολλὸν χρόνον ἐκεῖ
 25 γενομένους καὶ κακοπαθεύοντας, πολλοὺς δ' ἐν ταῖς μετὰ ταῦτα μάχαις, πλείστους δ' ἐν τῇ τελευταίᾳ καὶ τῇ φυγῇ.

λα'. Λοιπὸν μοι πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν περὶ Μωϋσέως. Τοῦτον δὲ τὸν ἄνδρα θαυμαστὸν μὲν Αἰγύπτιοι καὶ θεῖον νομίζουσι, βούλονται δὲ προσποιεῖν αὐτοῖς μετὰ βλασφημίας ἀπιθάνου, λέγοντες Ἡλίουπολίτην εἶναι τῶν ἐκείθεν ἱερέων ἓνα, διὰ τὴν λέπραν συνεζηληγμένον. Δείκνυται δ' ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς ὀκτωκαίδεκα σὺν τοῖς πεντακχοῖσις πρότερον ἔτεσι γεγονῶς καὶ τοὺς ἡμετέρους
 35 ἔξαγαγὼν ἐκ τῆς Αἰγύπτου πτέρας εἰς τὴν γῆραν τὴν νῦν οἰκουμένην ὑπ' ἡμῶν. Ὅτι δὲ οὐδὲ συμφορὰ τινι τοιαύτῃ περὶ τὸ σῶμα κερχημένος ἦν, ἐκ τῶν λεγομένων ὑπ' αὐτοῦ δηλὸς ἐστί. Τοῖς γὰρ λεπρῶσιν ἀπείρηκε μῆτε μένειν ἐν πόλει μῆτ' ἐν κώμῃ κατοικεῖν,
 40 ἀλλὰ μόνους περιπατεῖν κατσίχισμένους τὰ ἱμάτια· καὶ τὸν ἀψάμενον αὐτῶν ἢ ὁμώροφον γενόμενον οὐ καθαρὸν ἡγείται. Καὶ μὴν κἀνθεραπευτῇ τὸ νόσημα καὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἀπολάβῃ, προεῖρηκέ τις ἀγνείας, καθαρμὸς πηγαίων ὑδάτων λουτροῖς, καὶ ξυρτήσεως πάσης
 45 τριχὸς, πολλὰς τε κελεύει καὶ παντοίας ἐπιτελέσαντα θυσίας, τότε παρελθεῖν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν. Καίτοι τούναντίον εἰκὸς ἦν προνοία τινι καὶ φιλανθρωπία χρησασθαι τὸν ἐν τῇ συμφορᾷ ταύτῃ γεγονότα πρὸς τοὺς ὁμοίως αὐτῷ δυστυχίσαντας. Οὐ μόνον δὲ περὶ τῶν
 50 λεπρῶν οὕτως ἐνομοθέτησεν, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς καὶ τὸ βρ-χύτατόν τι τοῦ σώματος ἡκρωτηριασμένοις ἐρᾶσθαι συγκεχώρηκεν· ἀλλ' εἰ καὶ μεταξὺ τῶν ἱερομένων τοιαύτῃ χρῆσαιτο συμφορᾷ, τὴν τιμὴν αὐτὸν ἀφείλετο. Πῶς οὖν εἰκὸς ἐκείνων ταῦτα νομοθετεῖν καθ' ἑαυτοῦ,

« filium Amenophios cum trecentis millibus ad Pelusium occurrisset : » id quod omnino cognitum erat universis qui advenerant : mutationem vero propositi et fugam ejus unde conjectare poterant? Deinde, occupatis horreis Ægypti, multa mala fecisse ait exercitum Hierosolymitanum. Atque hæc eis exprobrat, quasi non hostes eis induxisset, aut quasi hæc sint aliunde accito militi objicienda, quum eadem ante adventum eorum fecissent, facturosque se jurassent qui genere erant Ægyptii. « Verum aliquanto post Amenophis, ait, hostes aggressus prælio superavit, fusosque ac fugatos Syriam usque persequutus est. » Adeo scilicet Ægyptus est omnibus undecunque eam invadentibus captu facilis; et qui tunc ea jure belli potiebantur, quum scirent Amenophin vivere, neque aditus ex Æthiopia communi-verant, quum ad hoc bene parati instructique essent; neque de aliis copiis comparandis cogitaverant. « Ille vero etiam Syriam usque trucidans eos, ut ait, persequutus est per arenosa et inaquosa loca. » Scilicet quum haud facile esset exercitui etiam absque pugna ea pertransire.

30. Jam quidem juxta Manethionem neque ex Ægypto genus nostrum oriundum, neque inde aliqui admixti sunt. Leprosorum enim et morbidorum multos quidem in lapicidinis perisise verisimile est, qui longo tempore illic fuerint et duriter tractati; multos vero in pugnis quas postea in-
 verunt, plurimos denique in postrema et in fuga.

31. Reliquum mihi ut de Moyse illi contradicam. Hunc virum mirandum quidem Ægyptii et divinum existimant; volunt autem eum sibi vindicare cum obtreccatione incredibili, dicentes Heliopoliten esse, unum e sacerdotibus istius loci, ob lepram cum aliis pulsam. Ostenditur autem ex historiis eum XVIII annis priorem existisse, et patres nostros ex Ægypto in regionem quam nunc tenemus eduxisse. Quod vero nulla ejusmodi calamitas in corpus ejus incidit, manifestum est ex iis quæ ab ipso dicuntur. Lepa affectos vetuit aut in urbe aut in vico habitare, sed solos ambulare voluit, et quidem conscissis vestibus; et qui eos tetigerit, aut eodem usus fuerit tecto, eum censet impurum. Præterea si sanetur morbus, et corpus ad suam naturam redeat, imperat purificationes quasdam per ablutiones in fontanis aquis et per abrasiones omnium pilorum; multisque et multiplicibus sacris peractis, tum demum eis permittit redire ad sacram urbem. Quamquam econtra par erat ut qui talem calamitatem expertus esset, provida quadam cura et humanitate uteretur erga eos quibus accideret malo ejusmodi conflictari. Non solum autem de leprosis ad hunc modum leges tulit, sed ne minima quidem corporis parte mutilatos ad sacrorum curam admisit: verum etiam si quis sacris admotus in talem calamitatem in-cideret, honore eum privari jussit. Quomodo igitur verisimile est illum has adversus semetipsum cum opprobrio

εις δνειδός τε καὶ βλάβην νόμους συντιθεμένους; Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦνομα λίαν ἀπιθάνως μετατέθεικεν. « Ὁσαρσιφ γάρ, φησὶν, ἐκαλεῖτο ». Τοῦτο μὲν οὖν εἰς τὴν μετάθεσιν οὐκ ἐναρμόζει. Τὸ δ' ἀληθὲς ὄνομα δηλοῖ τὸν ἐκ τοῦ ὕδατος σωθέντα Μωϋσῆν· τὸ γὰρ ὕδωρ οἱ Αἰγύπτιοι μῶϋ καλοῦσιν. Ἰκανῶς οὖν γεγονέναι νομίζω καὶ δῆλον ὅτι Μανεθῶς, ἕως μὲν ἠκολούθει ταῖς ἀρχαίαις ἀναγραφαῖς, οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας διημάρτανεν, ἐπὶ δὲ τοὺς ἀδεσπότες μύθους τραπόμενος ἢ συνέθηκεν αὐτοὺς ἀπιθάνως, ἢ τισι τῶν πρὸς ἀπέχθειαν εἰρηκότων ἐπίστευεν.

λβ'. Μετὰ τοῦτον ἐξετάσαι βούλομαι Χαιρήμων. Καὶ γὰρ οὗτος Αἰγυπτιακὴν φάσκων ἱστορίαν συγγράφειν, καὶ προσθεὶς ταῦτο ὄνομα τοῦ βασιλέως, ὅπερ δ Μανεθῶς, Ἀμένωφιν, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ῥαμέσσην, φησὶν ὅτι « κατὰ τοὺς ὕπνους ἢ ἴσις ἐφάνη τῷ Ἀμενώφει, μεμφομένη αὐτὸν ὅτι τὸ ἱερὸν αὐτῆς ἐν τῷ πολέμῳ κατέσκαπται. Φριτιφάντην δὲ ἱερογραμματέα τέα φάναι, ἐάν τῶν τοὺς μολυσμούς ἐχόντων ἀνδρῶν καθάρῃ τὴν Αἴγυπτον, παύσασθαι τῆς πτοίας αὐτόν. Ἐπιλέξαντα δὲ τῶν ἐπισιγῶν μυριάδας εἴκοσι πέντε ἐκβαλεῖν. Ἠγεῖσθαι δ' αὐτῶν γραμματέας Μωϋσῆν τε καὶ Ἰώσηπον, καὶ τοῦτον ἱερογραμματέα· Αἰγύπτια δ' αὐτοῖς ὀνόματα εἶναι, τῷ μὲν Μωϋσεὶ Τιτισθὲν, τῷ δὲ Ἰωσήπῳ Πετεςεφ. Τούτους δ' εἰς Πηλούσιον ἐλθεῖν καὶ ἐπιτυχεῖν μυριάσι τριάκοντα ὀκτὼ καταλελειμμέναις ὑπὸ τοῦ Ἀμενώφιος, ἃς οὐ θέλειν εἰς τὴν Αἴγυπτον διακομίζειν. Οἷς φιλιαν συνθεμένους ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον στρατεῦσαι. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν οὐχ ὑπομείναντα τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν εἰς Αἰθιοπίαν φυγεῖν καταλιπόντα τὴν γυναῖκα ἐγκυον· ἣν κρυπτομένην ἐν τισὶ σπηλαίοις τεκεῖν παῖδα, ὄνομα Μεσσένην, δὲ ἀνδρωθέντα ἐκδιώξαι τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὴν Συρίαν, ὄντας περὶ εἴκοσι μυριάδας, καὶ τὸν πατέρα Ἀμένωφιν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας καταδέξασθαι. »

λγ'. Καὶ ταῦτα μὲν δ Χαιρήμων. Οἶμαι δ' αὐτόθεν φανεράν εἶναι ἐκ τῶν εἰρημένων τὴν ἀμφοῖν ψευδολογίαν. Ἀληθείας μὲν γὰρ τινος ὑποκειμένης ἀδύνατον ἦν διαφωνεῖν ἐπὶ τοσούτων. Οἱ δὲ τὰ ψευδῆ συντιθέντες οὐχ ἑτέροις σύμφωνα γράφουσιν, ἀλλ' αὐτοῖς τὰ δόξαντα πλάττουσιν. Ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐπιθυμίαν τοῦ βασιλέως ἵνα τοὺς θεοὺς ἰδῇ φησὶν ἀρχὴν γενέσθαι τῆς τῶν μιαρῶν ἐκβολῆς, ὃ δὲ Χαιρήμων ἴδιον ὡς τῆς Ἰσιδος ἐνύπνιον συντίθεικεν. Κάκεινος μὲν Ἀμένωφιν εἶναι λέγει τὸν προειπόντα τῷ βασιλεῖ τὸν καθαρμὸν, οὗτος δὲ Φριτιφάντην. Ὁ δὲ δὴ τοῦ πλήθους ἀριθμὸς καὶ σφόδρα σύγγγυς, ὀκτὼ μὲν μυριάδας ἐκείνου λέγοντος, τοῦτου δὲ πέντε πρὸς ταῖς εἴκοσιν. Ἐτι τοίνυν ὁ μὲν Μανεθῶς πρότερον εἰς τὰς λιθοτομίας τοὺς μιαρῶν ἐκβαλὼν, εἴτα αὐτοῖς τὴν Αὐαριν δούς ἐγκατοικεῖν, καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους ἐκπολεμώσας, τότε φησὶν ἐπικαλέσασθαι τὴν παρὰ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν αὐτοὺς ἐπικουρίαν· ὃ δὲ Χαιρήμων ἀπαλλαττομένους ἐκ τῆς Αἰγύπτου περὶ Πηλούσιον εὐ-

et damno leges tulisse? Quin etiam nomen ei valde incredibiliter mutatum. « Osarsiphi enim, inquit, vocatur. » Et hoc quidem mutationi parum congruum. Verum autem nomen significat ex aqua servatum Moysen : nam aquam moy vocant Aegyptii. Satis igitur declaratum esse existimo quod Manetho, quatenus veterum scripta sequitur, non multum a veritate aberraverit ; ubi vero ad fabulas ab incerto auctore se vertit, aut parum verisimiliter eas confinxit, aut iis qui ex odio in gentem eas narraverant fidem habuit.

32. Post hunc volo in Chæremonein inquirere. Hic enim Aegyptiacam se scribere historiam professus, asserensque idem nomen regi quod Manethon, Amenophin, et filium ejus Ramessen, ait « Isidem in soninis Amehophi apparuisse, de eo querentem, quod templum ipsius per bellum dirutum esset. Phritiphanten vero sacrum scribam dixisse, si de pollutis hominibus Aegyptum purgare vellet, fore ut liberetur a nocturnis terroribus. Atque ita morbidorum millia ccl collegisse et e finibus ejecisse. Duces vero eorum fuisse scribas Moysen et Josephum, atque hunc sacrorum scribam : Aegyptia vero eis nomina esse, Moysi quidem Tisithen, Josepho vero Peteseeph. Hos Pelusium venisse, ibique offendisse cccclxxx millia ab Amenophi relicta, quæ is in Aegyptum transferre noluerit. Cum his icto fœdere contra Aegyptum expeditionem factam. Amenophin autem, impetum illorum non sustentem, in Aegyptum fugisse, relicta uxore grvida : quam, in speluncas quasdam abditam, puerum enixam esse, nomine Messenen, eumque adultum expulisse Judæos in Syriam, numero circiter ducenta millia ; et patrem Amenophin ex Ethiopia recepissee. »

33. Et hæc quidem Chæremone. Reor autem ex his ipsis quæ dicta sunt amorum manifestam esse mentiendi voluntatem. Si quid enim veritatis subesset, fieri non potuit ut in tantum discreparent. At qui mendacia componunt, non quæ cum aliis consentiunt ista scribunt, sed quod ipsis visum est confingunt. Et ille quidem regiam cupiditatem videndi deos ait causam exstitisse ejiciendi impuros : Chæremone autem suum tanquam Isidis somnium sinxit. Et ille quidem Amenophin esse dicit qui regem præmonuerit de lustratione facienda ; hic vero Phritiphantem. In multitudinis autem numero sane non multum discordant, illo octoginta millia referente, hoc ducenta quinquaginta. Præterea Manetho quidem primum in lapidinas ejecit pollutos, deinde Auarin habitandam iis tradit ; ac reliqua Aegypto bello vexata, tum demum ab illis accita esse dicit Hierosolymitanorum auxilia : Chæremone autem Aegypto discedentes circa Pelusium invenisse trecenta et octoginta

ρεῖν ὅκτω καὶ τριάκοντα μυριάδας ἀνθρώπων, καταλειμμένας ὑπὸ τοῦ Ἀμενώριος, καὶ μετ' ἐκείνων πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐμβαλεῖν, φυγεῖν δὲ τὸν Ἀμένωριν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Τὸ δὲ δὴ γενναιότατον, οὐδὲ τίνες ἢ πόθεν ἦσαν αἱ τοσαῦται τοῦ στρατοῦ μυριάδες εἰρη-
 5 καν, εἴτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος εἰς' ἔξωθεν ἥκοντες, ἀλλ' οὐδὲ τὴν αἰτίαν διεσάφησε, δι' ἣν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀγαγεῖν οὐκ ἠθέλησεν, ὁ περὶ τῶν λεπρῶν τὸ τῆς Ἰσίδος ἐνύπνιον συμπλάσας. Τῷ δὲ
 10 Μοῦσῃ καὶ τὸν Ἰώσηπον ὁ Χαιρήμων, ὡς ἐν ταύτῃ χρόνῳ συνεξηλεαμένον, προστέθεικεν, τὸν πρό Μοῦσῆος πρεσβύτερον τέσσαρσι γενεαῖς τετελευτηκότα, ὃν ἔστιν ἔτι σχέδον ἐβδόμηκοντα καὶ ἑκατόν. Ἀλλὰ μὴν ὁ Ῥαμέσσης ὁ τοῦ Ἀμενώριος υἱός, κατὰ μὲν τὸν Μα-
 15 ναθῶνα νεανίας συμπολεμεῖ τῷ πατρὶ καὶ συνεκρίπτεται φυγὼν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, οὗτος δὲ πεποίηκεν αὐτὸν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ἐν σπηλαίῳ τινὶ γεγενη-
 μένον, καὶ μετὰ ταῦτα νικῶντα μάχῃ, καὶ τοὺς Ἰουδαίους εἰς Συρίαν ἐξελαύνοντα τὸν ἀριθμὸν ὄντας περὶ μυριάδας
 20 εἴκοσι. Ὁ τῆς εὐχρείας οὗτε γὰρ πρότερον ὀ-
 τινες ἦσαν αἱ τριάκοντα καὶ ὅκτω μυριάδες εἶπεν οὕτε πᾶς αἱ τεσσαράκοντα καὶ τρεῖς διεφάρησαν, πότερον ἐν τῇ μάχῃ κατέπεσον, ἢ πρὸς τὸν Ῥαμέσσην μετεβά-
 λοντο. Τὸ δὲ ὁ θαυμασιώτατον, οὐδὲ τίνας καλεῖ τοὺς
 25 Ἰουδαίους δυνατὸν ἐστί παρ' αὐτοῦ μαθεῖν, ἢ ποτέροις αὐτῶν τίθεται ταύτην τὴν προσηγορίαν, ταῖς εἴκοσι πάντε μυριάσι τῶν λεπρῶν, ἢ ταῖς ὅκτω καὶ τριάκοντα ταῖς περὶ τὸ Πηλούσιον. Ἀλλὰ γὰρ εὐηθες ἴσως ἂν εἴη διὰ πλείονων ἐλέγχειν τοὺς ὑπ' αὐτῶν ἐληλεγμένους·
 30 τὸ γὰρ ὑπ' ἄλλων ἦν μετρίωτερον.

λδ'. Ἐπεισάξω δὲ τούτοις Λυσίμαχον, εἰληφότα μὲν τὴν αὐτὴν τοῖς προειρημένοις ὑπόθεσιν τοῦ ψεύσματος, ὑπερπεπαικότα δὲ τὴν ἐκείνων ἀπίθανότητα τοῖς πλά-
 35 σμασι. Δι' ὃ καὶ δὴλός ἐστι συνθετικῶς κατὰ πολ-
 λὴν ἀπέχθειαν. Λέγει γὰρ « ἐπὶ Βοχχόρειος τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων λεπρὸς ὄν-
 τας καὶ ψωροὺς, καὶ ἄλλα νοσήματά τινα ἔχοντας, εἰς τὰ ἱερὰ καταφεύγοντας μετατεῖν τροφὴν. Παμπολ-
 40 λων δὲ ἀνθρώπων νοσηλὶα περιπεσόντων ἀκαρπία ἐν
 τῇ Αἰγύπτῳ γενέσθαι. Βόχχοριν δὲ, τὸν τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα, εἰς Ἀμμωνα πέμψαι περὶ τῆς ἀκαρπίας τοὺς μαντευσομένους· τὸν θεὸν δὲ εἰπεῖν τὰ ἱερὰ καθἄραι ἀπ' ἀνθρώπων ἀνάγων καὶ δυσσεδῶν, ἐκβαλόντα αὐ-
 45 τοὺς ἐκ τῶν ἱερῶν εἰς τόπους ἐρήμους, τοὺς δὲ ψωροὺς
 καὶ λεπρὸς βυθίσαι, ὡς τοῦ ἡλίου ἀγανακτοῦντος ἐπὶ τῇ τούτων ζωῇ, καὶ τὰ ἱερὰ ἀγνίσαι, καὶ οὕτω τὴν γῆν καρποφορήσειν. Τὸν δὲ Βόχχοριν τοὺς χρησμούς λαβόντα τοὺς τε ἱερεῖς καὶ ἐπιθωμίτας προσκαλεσάμε-
 50 νον κελεύσαι ἐπιλογὴν ποιησαμένους τῶν ἀκαθάρτων
 τοῖς στρατιώταις τούτους παραδόναι κατὰξιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον, τοὺς δὲ λεπρὸς εἰς μοιλιθίνους χάρτας ἐνδύσαντας, ἵνα καθύσιν εἰς τὸ πέλαγος. Βυθισθέν-
 των δὲ τῶν λεπρῶν καὶ ψωρῶν τοὺς ἄλλους συναθροί-
 σθέντας εἰς τόπους ἐρήμους ἐκτεθῆναι ἐπ' ἀπωλείᾳ·

millia hominum ab Amenophi relictā, et cum illis rur-
 5 sus Ægyptum invasisse, Amenophin vero in Æthio-
 piam se recepissee. Quod vero est omnium lepidissimum,
 ne illud quidem, quinam et unde erant tot militum myria-
 des dixit, neque Ægyptiine fuerint genere, an aliunde
 advenientes : sed neque causam indicavit, cur eos rex in
 Ægyptum ducere noluerit, qui de leprosis illud somnium
 Isidis confinxit. Moysi vero et Josephum, quasi eodem
 tempore simul expulsum, Clæremon adjunxit, et quidem
 quattuor ætatibus ante Moysen defunctum, quorum sunt
 anni centum fere et septuaginta. Quin et Ramesses Ame-
 10 nophios filius, secundum Manethonem quidem adolescens,
 bellum administrat cum patre, et cum eodem exsulat, fuga
 elapsus in Æthiopiam : hic autem finxit eum post patris
 obitum in spelunca quadam natum, et postea in prælio vi-
 ctoriam reportantem, et Judæos in Syriam abigentem, nu-
 15 mero circiter cc millia. O facilitatem hominis ! neque enim
 prius, quinam fuerint illa cccclxxx millia, dixit, neque quo-
 modo cdxix millia perierint, in aciem ceciderint, an ad
 Ramessen transfugerint. Quod vero maxime mirandum,
 ne cognoscere quidem ex eo licet quosnam vocet Judæos,
 vel utris eorum det hanc appellationem, illiane ccl milli-
 bus leprosorū, an his cccclxxx millibus, quæ circa Pelu-
 20 sium erant. Sed stultum fortasse fuerit eos pluribus redar-
 guere, qui a semetipsis redarguti sunt : nam si ab aliis, hoc
 lenius foret.

34. His autem addam Lysimachum, idem quidem ha-
 5 bentem cum prædictis mendacii argumentum, illorum vero
 incredibilitatem figmentorum enormitate superantem.
 Unde constat eum ex magno in nos odio sua continxisse.
 Dicit enim, « sub Bocchori rege Ægyptiorum, populum
 Judæorum, quod essent lepra, scabie et aliis quibusdam
 morbis infecti, ad templa confugisse, et victum mendicasse.
 Multis autem hominibus morbo correptis, sterilitatem in
 10 Ægypto accidisse. Bocchorim vero, Ægyptiorum regem,
 ad Ammonem scitatum oracula de sterilitate misisse : re-
 sponsūque a deo, repurganda esse templa ab hominibus
 impuris et impiis, ejiciendo eos e templis in loca deserta ;
 ceterum scabiosos ac leprosos mergendos, tanquam sole
 ut isti viverent ægre ferente ; et templa explanda, atque ita
 fore ut terra fructum ferat. Bocchorim autem, accepto ora-
 15 culo, accersitisque sacerdotibus et sacrificiis, jussisse ut
 impuri collecti militibus traderentur, deportandi in deser-
 tum ; utque leprosi plumbeis lamiis involuti in pelagus
 dejicerentur. Submersis autem leprosis ac impetiginosis,
 reliquos congregatos in loca deserta expositos esse ut peri-

συναχθέντας δὲ βουλευσασθαι περὶ αὐτῶν, νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης πῦρ καὶ λύχνους καύσαντας φυλάττειν ἑαυτοὺς, τὴν τ' ἐπιούσαν νύκτα νηστεύσαντας ἱλάσασθαι τοὺς θεοὺς, περὶ τοῦ αἰῶσαι αὐτοὺς. Τῇ δ' ἐπιούσῃ
 5 ἡμέρᾳ Μιούσῃν τινα συμβουλευσάαι αὐτοὺς παραβάλλοι-
 μένους μίαν ὁδὸν τέμνειν, ἄχρις ἂν ἔλθωσιν εἰς τόπους οἰκουμένους, παρακελεύεσθαι τε αὐτοῖς μῆτε ἀνθρώπων τινὶ εὐνοῆσειν μῆτε ἄριστα συμβουλευσεῖν, ἀλλὰ τὰ χεῖρονα, θεῶν τε ναοὺς καὶ βωμοὺς, οἷς ἂν περιτύ-
 10 χωσίν, ἀνατρέπειν. Συναινέσαντων δὲ τῶν ἄλλων, τὰ δοχθέντα ποιούντας διὰ τῆς ἐρήμου πορεύεσθαι, ἱκανῶς δὲ δοχθέντας ἐλθεῖν εἰς τὴν οἰκουμένην χώραν, καὶ τοὺς τε ἀνθρώπους ὑβρίζοντας καὶ τὰ ἱερὰ σὺλῶν-
 15 τας καὶ ἐμπρήσαντας, ἐλθεῖν εἰς τὴν νῦν Ἰουδαίαν προσαγορευομένην, κτίσαντας δὲ πόλιν ἐνταῦθα κατοικεῖν. Τὸ δὲ ἄστυ τοῦτο Ἱερσόλυα ἀπὸ τῆς ἐκείνων διαθέσεως ὠνομάσθαι· ὕστερον δ' αὐτοὺς ἐπικρατήσαν-
 20 τας χρόνῳ διαλλάξαι τὴν ὀνομασίαν πρὸς τὸ μὴ θνει-
 διζεσθαι, καὶ τὴν τε πόλιν Ἱεροσόλυμα, καὶ αὐτοὺς Ἱεροσολύμους προσαγορεύεσθαι. »

λέ'. Οὗτος δὲ οὐ τὸν αὐτὸν ἐκείνοις ἡῦρεν εἰπεῖν βασιλέα, κινώτερον δ' ὄνομα συντέθεικεν, καὶ παρὲς ἐνύπνιον καὶ προφήτην Αἰγύπτιον, εἰς Ἀμμωνα ἀπελήλυθε περὶ τῶν ψυχῶν καὶ λεπρῶν χρησὸν οἶσων.
 25 Φησὶ γὰρ εἰς τὰ ἱερὰ συλλέγεσθαι πλῆθος Ἰουδαίων, ἃρα γε τούτοις τοῖς λεπροῖς ὄνομα θέμενος, ἢ μόνων τῶν Ἰουδαίων τοῖς νοσήμασι περιπεσόντων; λέγει γὰρ ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων. Ὅποιοι; ἔφηλος, ἢ τὸ γένος ἐγγύριος; Διὰ τί τοίνυν Αἰγυπτίους αὐτοὺς ὄντας Ἰου-
 30 δαίους καλεῖς; εἰ δὲ ἔξνοι, διὰ τί πόθεν οὐ λέγεις; Πῶς δὲ, τοῦ βασιλέως πολλοὺς μὲν αὐτῶν βυθίσαντος εἰς τὴν θάλασσαν, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς ἐρήμους τόπους ἐκβαλόντος, τοσούτοι τοῖς πλῆθος ὑπελείφθησαν; ἢ τίνα τρόπον διεξῆλθον μὲν τὴν ἐρημον, ἐκράτησαν δὲ τῆς
 35 χώρας ἧς νῦν κατοικοῦμεν, ἔκτισαν δὲ καὶ πόλιν, καὶ νεῶν ὠκοδομήσαντο πᾶσι περιδοῦναι; Ἐγρήν δὲ καὶ περὶ τοῦ νομοθέτου μὴ μόνον εἰπεῖν τούνομα, δηλῶσαι δὲ καὶ τὸ γένος ὅστις ἦν καὶ τίνων, διὰ τί δὲ τοιούτους ἂν αὐτοῖς ἐπεχείρησε τιθέναι νόμους περὶ θεῶν, καὶ τῆς
 40 πρὸς ἀνθρώπους ἀδικίας κατὰ τὴν πορείαν. Εἴτε γὰρ Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν, οὐκ ἂν ἐκ τῶν πατρίων ἐθῶν οὕτω ῥαδίως μετεβάλλοντο· εἴτ' ἀλλαγῶν ἦσαν, πάντως τινὲς ὑπῆρχον αὐτοῖς νόμοι διὰ μακρᾶς συνηθείας πεφυλαγμένοι. Εἰ μὲν οὖν περὶ τῶν ἐξελασάντων αὐ-
 45 τοὺς ὤμωσαν μηδέποτε εὐνοῆσειν, λόγον εἶχεν εἰκότα, πᾶσι δὲ πόλεμον ἀνθρώποις ἀκήρυκτον ἄρασθαι τούτους, εἴπερ ἔπραττον ὡς αὐτὸς λέγει κακῶς, παρὰ πάντων βοήθειας δεομένους, ἀνοικν οὐκ ἐκείνων, ἀλλὰ τοῦ ψευδομένου πᾶν πολλὴν παρίστανει, ὅς γε καὶ τούνομα
 50 θέσθαι τῇ πόλει ἀπὸ τῆς Ἱεροσολίας αὐτοὺς ἐτόλμησεν εἰπεῖν, τοῦτο δὲ μετὰ ταῦτα παρτρέψαι. Ἀγλὸν γὰρ ὅτι τοῖς μὲν ὕστερον γενομένοις αἰσχρὴν τούνομα καὶ μῖσος ἔφερον, αὐτοὶ δ' οἱ κτίζοντες τὴν πόλιν κοσμή-
 σαι αὐτοὺς ὑπελάμβανον οὕτως ὀνομάσαντες. Ὁ δὲ

rent : eos autem habito concilio de se ipsis consultasse; et nocte superveniente, accensis ignibus ac lucernis custodias agitasse; sequentique nocte jejunasse, ut deos salutis sue propitios haberent. Insequenti vero luce a Moyse quodam ipsis consilium datum, ut irent intrepidi una via, usquedum ad loca culta perveniretur : tum præcepisse ne cui hominum in posterum benevoli essent, neque optima suggererent, sed deteriora ; utque deorum templa et altaria, prout in ea inciderent, everterent. Quum autem ceteri ista comprobassent, decreta peragentes iter fecisse per desertum, et post multa incommoda tandem ad loca culta pervenisse : dein et hominibus injuriose tractatis, et fanis compilatis ac incensis, venisse in regionem quæ nunc Judæa dicitur, conditaque civitate illic habitare. Istam autem urbem Ἱερσόλυα (id est Sacrilega) ab ipsorum dispositione nominatam esse : postea autem auctos viribus nomen mutasse, ut probro non afficerentur, et urbem Hierosolyma, et se ipsos Hierosolymos vocasse. »

35. Hic non eundem cum illis invenit regem quem memoraret, sed recentius nomen confinxit; et omisso somnio et vate Ægyptio, ad Ammonem abiit de impetiginosis ac leprosis responsum relaturus. Dicit enim ad templa collectam multitudinem Judæorum, leprosinis his nomen imponens, an quod solos Judæos morbus ille occuparit? ait enim, populus Judæorum. Qualis? advena, an indigena? Cur igitur eos, quum sint Ægyptii, Judæos vocas? Quod si hospites sint, cur undenam sint non dicis? Quomodo autem, quum rex tam multos ex his in mare demersisset, et reliquos in loca deserta ejecisset, tanta multitudo superfuisset? aut quo pacto desertum pertransierunt, et regionem occuparunt quam nunc tenemus, et urbem insuper condiderunt, et templum extruxerunt apud omnes celebre? Oportebat autem non solum nominasse legislatorem, sed et genus ejus indicasse, quisnam fuerit, et ex quibus ortus; et quamobrem eis inter eundem tales voluerit ferre leges de diis, deque iis quas hominibus cederent in injuriam. Sive enim Ægyptii erant genere, non tam facile patrios mores abdicassent : sive aliunde erant, omnino aliquas habebant leges, ad quas longa consuetudine instituti erant. At enim si quidem jurassent, nunquam se illis qui ipsos expulerant fore benevolos, non immerito factum fuisset; eos vero bellum acerrimum adversus omnes homines suscepisse, quum essent (ut ipse ait) miseri et omnium opis egeni, magnam plane non illorum, sed ejus qui ista finxit, stultitiam ostendit; qui scilicet affirmare ausus est, nomen impositum civitati a templorum spoliatione, et hoc postea fuisse mutatum. Manifestum enim posteris quidem tale nomen probrosum fuisse et odiosum : ipsi vero qui fundarunt urbem, sibi ornamento fore existimarunt ejusmodi nomen. Hic autem vir bonus præ immoderata con-

γενναῖος ὑπὸ πολλῆς τοῦ λοιδορεῖν ἀκρασίας οὐ συνή-
κεν ὅτι ἱεροσολεῖν οὐ κατὰ τὴν αὐτὴν φωνὴν Ἰουδαῖοι
τοῖς Ἑλλησιν ὀνομάζουмен. Τί οὖν ἐτι πλείω τις λέγοι
πρὸς τὸν ψευδόμενον οὕτως ἀνισχύντως; Ἀλλ' ἐπειδὴ
5 συμμέτρον ἦδὲ τὸ βιβλίον εἰληφε μέγεθος, ἐτέραν ποιη-
σάμενος ἀρχὴν, τὰ λοιπὰ τῶν εἰς τὸ προκείμενον περ-
ράσονται προσάποδούναι.

ΑΙΟΓΟΣ Β.

Διὰ μὲν οὖν τοῦ προτέρου βιβλίου, τιμωτάτῃ μοι
Ἐπαφρόδιτε, περὶ τε τῆς ἀρχαιοτάτης ἡμῶν ἐπάδειξα
10 τοῖς Φοινίκων καὶ Χαλδαίων καὶ Αἰγυπτίων γράμμασι
πιστωσάμενος τὴν ἀλήθειαν, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλή-
νων συγγραφεῖς παρασχόμενος μάρτυρας· τὴν τε ἀν-
τίρρησιν ἐποίησάμην πρὸς Μανεθῖνα καὶ Χαιρήμονα
καὶ τινὰς ἐτέρους. Ἀρξομαι δὲ νῦν τοὺς ὑπολειπομέ-
15 νους τῶν γεγραφότων τι καθ' ἡμῶν ἐλέγχειν, καίτοι
περὶ τῆς πρὸς Ἀπίωνα τὸν γραμματικὸν ἀντιρρήσεως
ἐπὶ ἡλθέ μοι διασπερσιν, εἰ χρή σπουδᾶσαι. Τὰ μὲν γάρ
ἐστι τῶν ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένων τοῖς ὑπ' ἄλλων εἰρη-
μένους ὅμοια, τὰ δὲ λίαν ψυχρῶς προστεθείκεν, τὰ
20 πλείστα δὲ βωμολοχίαν ἔχει καὶ πολλήν, εἰ δὲ τάλη-
θὲς εἰπεῖν, ἀπαιδεύσαν, ὥς ἂν ὑπ' ἀνθρώπου συγχεί-
μενα καὶ ψαύλου τὸν τρόπον καὶ παρὰ πάντα τὸν βίον
ὀχλαγωγῶ γεγονότας. Ἐπεὶ δ' οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώ-
πων διὰ τὴν ἀνοίαν ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀλίσκονται λό-
25 γων μᾶλλον ἢ τῶν μετὰ τινος σπουδῆς γεγραμμένων,
καὶ χαίρουσι μὲν ταῖς λοιδορίαις, ἄχθονται δὲ τοῖς ἐπαί-
νοις, ἀναγκαῖον ἡγήσάμην εἶναι μηδὲ τοῦτον ἀνεξέτα-
στον καταλιπεῖν, κατηγορίαν ἡμῶν ἀντικρυς ὡς ἐν δίκῃ
γεγραφότα. Καὶ γὰρ αὐ κακείνοις τοῖς πολλοῖς ἀνθρώ-
30 ποις δρῶν παρακολουθοῦν, τὸ λίαν ἐφήδεσθαι, ὅταν τις
ἀρξάμενος βλασφημεῖν ἕτερον αὐτὸς ἐλέγχῃται περὶ
τῶν αὐτῶ προσόντων κακῶν. Ἔστι μὲν οὖν οὐ βῆδιον
αὐτοῦ διελθεῖν τὸν λόγον, οὐδὲ σαφῶς γνῶναι τί λέγειν
βούλεται· σχεδὸν δ' ὡς ἐν πολλῇ παραγῇ καὶ ψευ-
35 σμάτων συγχύσει, τὰ μὲν εἰς τὴν ὁμοίαν ἰδέαν πίπτει
τοῖς προεξητασμένοις, περὶ τῆς ἐξ Αἰγύπτου τῶν ἡμε-
τέρων προγόνων μεταναστάσεως, τὰ δ' ἐστὶ κατηγορία
τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικούντων Ἰουδαίων. Τρί-
τον δ' ἐπὶ τούτοις μέμικται, περὶ τῆς ἀγιστείας τῆς
40 κατὰ τὸ ἱερὸν ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων νομίμων κατηγο-
ρίας.

β'. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν ἡμῶν
οἱ πατέρες, οὔτε διὰ λύμην σωμάτων ἢ τοιαύτας ἄλλας
συμφορὰς τινὰς ἐκείθεν ἐξηλάθησαν, οὐ μόνον μετρίως,
45 ἀλλὰ καὶ πέρα τοῦ συμμέτρου προαποδεδεῖσθαι νομίζω.
Περὶ ὧν δὲ προστίθωσιν ὁ Ἀπίων ἐπιμνησθήσομαι
συντόμως. Φησὶ γὰρ ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Αἰγυπτιακῶν
τάδε· «Μοῦσῆς, ὡς ἤκουσα παρὰ τῶν πρεσβυτέρων
«τῶν Αἰγυπτίων, ἦν Ἡλιοπολίτης· δς, πατρίους ἔθει
50 «κατηγγυγμένος, χιθόριους προσευχὰς ἀνῆγεν εἰς οἶκός

LIBER II.

Superiori quidem libro, mi carissime Epaphrodite, et
gentis nostrae antiquitatem demonstravi, veritatem ex Phœ-
nicum et Chaldaeorum et Ægyptiorum scriptis confirmando,
multis etiam Græcorum historicis in testes adductis, et ca-
lumnias Manethonis et Chæremonis et aliorum quorundam
refutavi. Nunc vero ad reliquos, qui aliquid contra nos
scripserunt, refellendos arguendosque aggrediar: quanquam
subit mihi dubitare an Apion grammatico refutando operam
impendere debeam. Nam eorum quæ ab ipso scripta sunt,
nonnulla quidem similia sunt dictis aliorum, quæ vero de
suo adjecit, valde frigida sunt; et in plerisque scurrilitatem
prodit, et magnam (si vere loquendum) ignorantiam, ut
quæ composita sint ab homine pravis moribus, quique omni
vita sua se pro circulatorum gessit. Quoniam vero multi
hominum præ stultitia istiusmodi potius orationibus ca-
piuntur, quam iis quæ cura quadam literis sunt mandatæ,
et contumeliis quidem gaudent, aliorum vero laudes mo-
leste ferunt, necessarium esse duxi ne huic quidem sine
examine dimittere, qui in nos palam tanquam in iudicio li-
bellum scripsit. Etenim illud quoque hominum plerisque
insitum video, ut valde delectentur, quum is, qui alteri orsus
est maledicere, sua ob vitia redarguitur. Ejus quidem certe
orationem nec legere facile est, neque plane intelligere quid
dicere velit: fere autem, ut est valde perturbatus et ex men-
daciis confusus, passim quidem in similia iucidit iis quæ
supra ad examen vocavimus de majorum nostrorum ex
Ægypto migratione; partim vero accusationem instituit
Judæorum Alexandriam habitantium. Tertium autem istis
admiscetur de sacris templi nostri ceremoniis et ceteris riti-
bus quos criminatur.

2. Jam quod nec genere Ægyptii fuerint patres nostri,
neque ob labem corporis aut alias quasdam ejusmodi cala-
mitates inde pulsi fuerint, non mediocriter solum, sed præne
ultra modum, superius a me demonstratum existimo. Quæ
vero istis adjungit Apion breviter memorabo. Ista enim
in tertio rerum Ægyptiacarum dicit: «Moyses, ut accepi a
«grandioribus natu Ægyptiis, Heliopolitanus erat; qui,
«patriis institutis obligatus, subdiales preces ad septa

« εἶχεν ἡ πόλις περιβολούς, πρὸς ἀφελιώτην δὲ πᾶσαν
 « ἀπέστρεφεν· ὥδε γὰρ καὶ Ἡλίου κεῖται πόλις.
 « Ἄντι δὲ ὁδελῶν ἔστησε χίονας, ὑφ' οἷς ἦν ἐκτύπωμα
 « σκάφης, σκιά δ' ἀπ' ἄκρων ἐπ' αὐτὴν διακείμενη,
 « ὥς, ὃν ἐν αἰθέρι, τοῦτον αἰετὸν δρόμον ἡλίῳ συμ-
 « περιπολεῖ. » Τοιαύτη μὲν τις ἡ θαυμαστὴ τοῦ γραμ-
 « ματικοῦ φράσις, τὸ δὲ ψεῦσμα λόγων οὐ δεόμενον, ἀλλ'
 « ἐκ τῶν ἔργων περιφανές. Οὕτε γὰρ αὐτὸς Μωϋσῆς,
 « ὅτε τὴν πρώτην σκηνὴν τῷ Θεῷ κατασκεύασεν, οὐδὲν
 10 ἐκτύπωμα τοιοῦτον εἰς αὐτὴν ἐνέθηκεν, οὔτε ποιεῖν τοῖς
 « ἔπειτα προσέταξεν· ὅ τε μετὰ ταῦτα κατασκευάσας τὸν
 « ναὸν τὸν ἐν Ἱερουσολύμοις Σολομὼν πάσης ἀπέσχετο
 « τοιαύτης περιεργίας, οἷαν συμπέπλεκεν Ἀπίων. Ἀκοῦ-
 «σαι δὲ φησι τῶν πρεσβυτέρων ὅτι Μωϋσῆς ὁ Ἡλιουπο-
 15 λίτης, δηλονότι νεώτερος μὲν ὢν αὐτὸς, ἐκείνοις δὲ
 « πιστεύσας, τοῖς διὰ τὴν ἡλικίαν ἐπισταμένοις αὐτὸν καὶ
 « συγγενομένοις. Καὶ περὶ μὲν Ὁμήρου τοῦ ποιητοῦ,
 « γραμματικὸς ὢν αὐτὸς, οὐκ ἂν ἔχοι τίς αὐτοῦ πατρὶς ἐστὶ
 « διαβεβαιωσάμενος εἰπεῖν, οὐδὲ περὶ Πυθαγόρου μόνον οὐκ
 20 ἐγθῆς καὶ πρόηγ γεγόνητος· περὶ δὲ Μωϋσέως τοσούτω
 « πληθεὶ προάγοντος ἐκείνους ἑτῶν, οὕτως ἀποφαίνεται
 « ῥαδίως πιστεύων ἄκοη πρεσβυτέρων, ὥς ὁ λόγος ἐστὶ κα-
 « ταψευσάμενος. Τὰ δὲ ὅλ' τῶν χρόνων, ἐν οἷς φησι τὸν
 « Μωϋσῆν ἐξαγαγεῖν τοὺς λεπρώντας καὶ τυφλοὺς καὶ τὰς
 25 βάσεις πεπηρωμένους, σφόδρα δὲ τοῖς πρὸ αὐτοῦ συμπε-
 « φώνηκεν, ὥς οἶμαι, ὁ γραμματικὸς ὁ ἀκριβέστατος.
 « Μανθεῖς μὲν γὰρ κατὰ τὴν Τεθμώσιος βασιλείαν ἀπαλ-
 « λαγήναί φησιν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους, πρὸ ἑτῶν
 « τριακοσίων ἐνενηκόντα τριῶν τῆς εἰς Ἄργος Δαναοῦ φυ-
 30 γῆς, Λυσίμαχος δὲ κατὰ Βόρχοριν τὸν βασιλέα, τούτεστι
 « πρὸ ἑτῶν χιλίων ἑπτακοσίων, Μόλων δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς
 « ὥς αὐτοῖς ἔδοξεν· ὁ δὲ γε πάντων πιστότατος Ἀπίων
 « ὠρίσατο τὴν ἔξοδον ἀκριβῶς, κατὰ τὴν ἐβδόμην Ὀλυμ-
 « πιάδα, καὶ ταύτης ἔτος εἶναι πρῶτον, ἐν ᾧ, φησὶ,
 35 Καρχηδόνα Φοινίκης ἔκτισαν. Τοῦτο δὲ πάντως προσ-
 « ἔθηκε τὸ Καρχηδόνα, τευχήμερον οἰόμενος αὐτῷ γενέ-
 « σθαι τῆς ἀληθείας ἐναργέστατον· οὐ συνῆκε δὲ καθ'
 « ἑαυτοῦ τὸν ἐλεγχον ἐπισπώμενος. Εἰ γὰρ περὶ τῆς
 « ἀποικίας πιστεύειν δεῖ ταῖς Φοινίκων ἀναγραφαῖς, ἐν
 40 ἐκείναις Εἰρωμος ὁ βασιλεὺς γέγραπται πρεσβύτερος τῆς
 « Καρχηδόνης κτίσεως, ἔτεσι πλείοσι πρὸς τοῖς πενήκοντα
 « καὶ ἑκατὸν, περὶ οὗ τὰς πίστει ἀνωτέρω παρέσχον ἐκ
 « τῶν Φοινίκων ἀναγραφῶν, καὶ ὅτι Σολομῶνι, τῷ τὸν
 « ναὸν οἰκοδομησαμένῳ τὸν ἐν Ἱερουσολύμοις, φίλος ἦν
 45 Εἰρωμος, καὶ πολλὰ συνεβάλλετο πρὸς τὴν τοῦ ναοῦ
 « κατασκευήν. Αὐτὸς δὲ ὁ Σολομὼν ὠκοδόμησε τὸν ναὸν
 « μετὰ τὸ ἐξελεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους δώδεκα
 « καὶ ἑξακοσίους ἔτεσιν ὑστερον. Τὸν δὲ ἀριθμὸν τῶν
 « ἐλαθέντων τὸν αὐτὸν Λυσιμάχῳ σχεδιάσας (ἐνδεκα γὰρ
 50 αὐτοὺς εἶναι φησι μυριάδας) θαυμαστὴν τινα καὶ πι-
 « θανὴν ἀποδίδωμι αἰτίαν, ἀφ' ἧς φησι τὸ σάββατον
 « ὠνομάσθαι· « Ὁδεύσαντες γὰρ, φησὶν, ἐξ ἡμερῶν
 « ὁδὸν βουδῶνας ἔσχον, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τῇ
 « ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαύσαντο σωθέντες εἰς τὴν χώραν

« qualia urbs habebat, reduxit : totam autem civitatem ad
 « subsolanum convertebat ; ita enim Heliopolis sita est.
 « Pro gnomonibus autem columnas statuit, quibus scaphæ
 « forma subjecta erat ; ab harum vero summitatibus umbra
 « in eam incidebat, ita ut eundem cursum quem sol in
 « æthere absolveret. » Atque hujuscemodi est admiranda
 illa hujus grammatici phrasis : mendacium autem verbis
 argui non desiderat, sed ex operibus Moysis abunde constat.
 Neque enim, quum primum tabernaculum Deo construeret,
 Moyses aut ipse ullam talem formam ei indidit, aut poste-
 ros facere præcepit : neque Solomon, qui postea templum
 construxit Hierosolymis, se ita curiosum exhibuit, qualiter
 confinxit Apion. Accepisse autem dicit a senioribus, Moysen
 fuisse Heliopolitanum : scilicet ipse quidem junior, illis
 vero fidem habens, qui per ætatem illum noverant, et cum
 eo versati fuerant. Ac de Homero quidem poeta, ipse,
 licet grammaticus, non potuerit quamnam ejus sit patria certo
 affirmare ; neque de Pythagora tantum non veri nudiusve
 tertius nato : de Moyse vero tam multis annis illos præce-
 dente tam facile decernit, credens iis quæ a senioribus
 acceperat. Unde manifeste illum mentiri apparet. Quod
 ad temporum vero rationem, quibus Moysen ait eduxisse
 leprosos et cæcos et claudos, belle antecessoribus suis, uti
 puto, concinit grammaticus exactissimus. Nam Mane-
 tho quidem Judæos dicit regnante Tethmosi ex Ægypto dis-
 cecessisse, annis cccxciii antequam exsilium apud Argos ege-
 rit Danaus ; Lysimachus vero tempore Bocchoris regis, hoc
 est ante annos mccc ; Molon autem et alii quidam, ut cui-
 que visum est. At vero Apion ceteris fide dignior exacte illum
 exitum definivit septima Olympiade, ejusque anno primo,
 in quo, ut ait, Pœni Carthaginem condiderunt. Carthagi-
 nis autem mentionem adjecit, ratus id veritatis argumen-
 tum fore evidentissimum : nec animadvertit a semetipso
 adductum quo coargueretur. Si enim de hac colonia
 monumentis Phœnicum credendum est, in illis Hiromus
 rex traditur antiquior Carthaginis conditu annis plus quam
 cii, de quo superius ex Phœnicum commentariis confirma-
 tum dedi quod Solomoni, qui templum Hierosolymitanum
 exstruxit, amicus fuerit Hiromus, et multa ad templi
 fabricam contulerit. Ipse vero Solomou templum redifi-
 cavit post Judæorum discesum ex Ægypto annis dcxii.
 Porro numerum pulsorum eundem quem Lysimachus
 commentus (ait enim eorum fuisse millia cx) miram
 quandam et credibilem reidit causam, cur Sabbatum no-
 minari dicit diem septimam : « Exacto enim, inquit, sex
 « dierum itinere, inguinum ulceribus affecti sunt, et hac
 « de causa septima die quieverunt, incolumes constituti

« τὴν νῦν Ἰουδαίαν λεγομένην, καὶ ἐκάλεσαν τὴν ἡμέ-
 « ραν σάββατον, σώζοντες τὴν Αἰγυπτίων γλώτταν·
 « τὸ γὰρ βουδῶνος ἄλγος καλοῦσιν Αἰγύπτιοι σαββά-
 « τισιν. » Οὐκ ἂν οὖν τις ἢ καταγέλασσει τῆς φλυα-
 5 ρίας, ἢ τοῦ παντίον μισήσσει τὴν ἐν τῷ τοιαύτῳ γράφειν
 ἀναίδειαν; ὅτληον γὰρ ὅτι πάντες ἐβουδωνίασαν ἑνδεκά
 μυριάδες ἀνθρώπων· (ἀλλ' εἰ μὲν ἦσαν ἐκείνοι τυφλοὶ
 καὶ γυῖοι καὶ πάντα τρόπον νοσοῦντες), ὁποίους αὐτοὺς
 εἶναι φησιν Ἀπίων, οὐδ' ἂν μιᾶς ἡμέρας προλαθεῖν ὁδὸν
 16 ᾗ δυνήθησαν· εἰ δ' οἷοι βαδίζειν διὰ πολλῆς ἐρημίας,
 καὶ προσέτι νικᾶν τοὺς αὐτοὺς ἀνθισταμένους μαρόμε-
 νοι πάντες, οὐκ ἂν ἄνθρωποι μετὰ τὴν ἑκτην ἡμέραν ἐβου-
 δωνίασαν. Οὐτε γὰρ φύσει πως γίνεται τοιοῦτον τοῖς
 βαδίζουσιν ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ πολλαὶ μυριάδες στρα-
 15 τοπέδων τὸ σύμμετρον αἰεὶ βαδίζουσιν), οὔτε κατ' αὐτό-
 ματον εἰκόσ οὕτω συμβῆναι· πάντων γὰρ ἀλογότατον.
 Ὁ δὲ θαυμαστός Ἀπίων διὰ μὲν ἐξ ἡμερῶν αὐτοὺς ἐλ-
 θεῖν εἰς τὴν Ἰουδαίαν προείρηκε, πάλιν δὲ « τὸν Μωϋσῆν
 εἰς τὸ μεταξὺ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀραβίας ὁρος, ὃ
 20 καλεῖται Σίναιον, ἀναβάντα φησὶν ἡμέρας τεσσαρά-
 κοντα κρυφθῆναι, καθεῖθεν καταβάντα δοῦναι τοῖς Ἰου-
 δαίοις τοὺς νόμους. » Καίτοι πῶς οἶόντε τοὺς αὐτοὺς
 καὶ τεσσαράκοντα μένειν ἡμέρας ἐν ἐρήμῳ καὶ ἀνύδρῳ
 τόπῳ καὶ τὴν μεταξὺ πᾶσαν ἐν ἡμέραις ἐξ διελθεῖν; Ἡ
 25 δὲ περὶ τὴν ὀνομασίαν τοῦ σαββάτου γραμματικὴ με-
 τήθεσις ἀναίδειαν ἔχει πολλὴν ἢ δεινὴν ἀμαθίαν. Τὸ
 γὰρ σαββῶ καὶ σάββατον πλεῖστον ἀλλήλων διαφέρει·
 τὸ μὲν γὰρ σάββατον κατὰ τὴν Ἰουδαίαν διάλεκτον
 ἀνάπαυσις ἔστιν ἀπὸ παντός ἔργου, τὸ δὲ σαββῶ, κα-
 30 θάπερ ἐκεῖνός φησι, δηλοῖ παρ' Αἰγυπτίους τὸ βουδῶνος
 ἄλγος.

γ'. Τοιαῦτα μὲν τινα περὶ Μωϋσεώς καὶ τῆς ἐξ Αἰ-
 γύπτου γενομένης τοῖς Ἰουδαίοις ἀπαλλαγῆς ὁ Αἰγύ-
 πτιος Ἀπίων ἐκαινοποίησε, παρὰ τοὺς ἄλλους ἐπινοήσας.
 35 Καὶ τί γε δεῖ θαυμάζειν, εἰ περὶ τῶν ἡμετέρων ψεύδε-
 ται προγόνων, λέγων αὐτοὺς εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίους;
 αὐτὸς γὰρ περὶ αὐτοῦ τοῦ παντίον ἐψεύδετο, καὶ γεγε-
 νημένος ἐν Ὁάσει τῆς Αἰγύπτου, πάντων Αἰγυπτίων
 πρῶτος ὢν, ὡς ἂν εἴποι τις, τὴν μὲν ἀληθῆ πατρίδα
 40 καὶ τὸ γένος ἐξωμόσατο, Ἀλεξανδρεὺς δὲ εἶναι κατα-
 ψευδόμενος βμολογεῖ τὴν μοχθηρίαν τοῦ γένους. Εἰκό-
 τως οὖν οὐς μισεῖ καὶ βούλεται λοιδορεῖν, τούτους Αἰ-
 γυπτίους καλεῖ. Εἰ μὴ γὰρ φαυλοτάτους εἶναι ἐνόμιζεν
 Αἰγυπτίους, οὐκ ἂν τοῦ γένους αὐτὸς ἐξυγεν, ὡς οἱ γε
 45 μεγαλοφρονοῦντες ἐπὶ ταῖς ἑαυτῶν πατρίσι σεμνύνον-
 ται μὲν ἀπὸ τούτων αὐτοὶ χρηματίζοντες, τοὺς ἀδίκως
 δ' αὐτῶν ἀντιποιουμένους ἐλέγχουσι. Πρὸς ἡμᾶς δὲ
 ὁσὸν θάτερον Αἰγύπτιοι πεπόνθασιν, ἢ γὰρ ὡς ἐπισε-
 μνυόμενοι προσποιούνται τὴν συγγένειαν, ἢ κοινοῦ
 50 ἡμᾶς ἐπισπῶνται τῆς αὐτῶν κακοδοξίας. Ὁ δὲ γεν-
 ναῖος Ἀπίων δοκεῖ μὲν τὴν βλασφημίαν τὴν καθ' ἡμῶν
 ὥσπερ τινα μισθὸν ἐδεῖσθαι παρασχέιν Ἀλεξανδρεῦσι
 τῆς δοθείσης αὐτῷ πολιτείας, καὶ τὴν ἀπέχθειαν αὐ-
 τῶν ἐπιστάμενος τὴν πρὸς τοὺς συνοικοῦντας αὐτοῖς ἐπὶ

« in regione, quæ nunc Judæa vocatur : et appellaverunt
 « eam diem Sabbatum, servata Ægyptiorum voce; nam
 « inguinis dolorem Ægyptii vocant Sabbatosin. » Annon
 igitur vel deridenda hæc nugacitas, vel contra odio habenda
 talis in scribendo impudentia? apparet enim quod omnes
 inguinibus laboraverint, hominum millia centum et decem.
 Atqui si erant illi cæci et claudi et omne genus morbis vexati,
 quales eos fuisse ait Apion, ne unius quidem diei iter pro-
 gredi valuisent : sin autem poterant per magnam solitu-
 dinem proficisci, prætereaque sibi obsistentes vincere ad
 unum omnes pugnando, nequaquam universi post sextam
 diem inguinum morbo correpti fuissent. Neque enim a
 natura tale quippiam venire iter agentibus necesse est :
 (sed plurimarum myriadum exercitus definita semper itinera
 peragunt); neque temere ita accidisse verisimile videtur :
 hoc enim omnium absurdissimum est. At vero mirificus
 Apion sex quidem diebus eos pervenisse in Judæam ante
 dixit : rursus autem « Moysen consensu monte Ægyptum
 inter et Arabiam medio, qui Sinæus appellatur, quadraginta
 diebus delituisse dicit, indeque descendente Judæis le-
 ges dedisse. » Quanquam quomodo fieri potest ut iidem
 et quadraginta dies in deserto ac inaquoso loco maneant,
 et quod in medio spatium est, id totum sex diebus per-
 transeant? Grammatica autem translatio de appellatione
 Sabbati multam præ se fert impudentiam vel certe magnam
 imperitiam. Nam Sabbo et Sabbatum plurimum inter se
 differunt : quippe Sabbatum ex Judæorum dialecto est
 cessatio ab omni opere ; Sabbo vero, ut ille affirmat, apud
 Ægyptios inguinum dolorem significat.

3. Hujuscemodi quidem nonnulla de Moyse et Judæorum
 ex Ægypto discessu nuper excogitavit Ægyptius Apion,
 præter alios ista commentus. Et quid mirum, si de nostris
 mentitur patribus, dicens eos genere Ægyptios esse? ipse
 enim econtra de se ipso mentiebatur, et natus in Oasi
 Ægypti, et Ægyptiorum omnium (ut sic dixerim) primus,
 veram quidem patriam et genus suum ejuravit, Alexandri-
 num autem se mentitus, generis sui pravitatem agnoscit.
 Merito igitur quos odit et conviciis insectatur, eos Ægy-
 ptios appellat. Nisi enim pessimos esse existimaret Ægy-
 ptios, genus suum haud ipse negasset : quandoquidem qui
 se patriæ celebritate efferunt, honorificum quidem ducunt
 ab ea cognominari, eos vero redarguunt qui præter jus eam
 sibi vindicant. Erga nos autem alterutro modo affecti sunt
 Ægyptii : aut enim quasi sese efferentes cognationem si-
 mulant, aut nos in infamiae suæ societatem adiscunt. At
 præclarus iste Apion videtur contumeliosam nostrum inse-
 ctationem quasi mercedem voluisse reddere Alexandrinis
 pro data sibi civitate ; cognitoque illis cum Judæis una so-

τῆς Ἀλεξανδρείας Ἰουδαίους προϋτίθετο μὲν ἐκείνους λοιδορεῖσθαι, συμπεριλαμβάνει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, ἐν ἀμφοτέροις ἀναισχύντως ψευδόμενος.

δ'. Τίνα τοίνυν ἐστὶ τὰ δεινὰ καὶ σφέτλια τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικούντων Ἰουδαίων, ἃ κατηγοροῦσιν αὐτῶν, ἰδόμεν. « Ἐλθόντες, φησὶν, ἀπὸ Συρίας ὄκησαν πρὸς ἀλίμενον θάλασσαν, γειτνιάσαντες ταῖς τῶν κυμάτων ἐκβολαῖς. » Οὐκοῦν ὁ τόπος εἰ λοιδορίαν ἔχει, τὴν οὐ πατρίδα μὲν, λεγομένην δὲ αὐτοῦ, τὴν Ἀλεξανδρείαν λοιδορεῖ. Ἐκείνης γὰρ καὶ τὸ παράλιόν ἐστὶ μέρος, ὡς πάντες ὁμολογοῦσιν, εἰς κατοίκησιν τὸ καλλιστον. Ἰουδαῖοι δ' εἰ μὲν βιασάμενοι κατέσχον, ὡς μὴδ' ὕστερον ἐκπεσεῖν, ἀνδρείας τεκμήριόν ἐστ' αὐτοῖς. Εἰς κατοίκησιν δὲ αὐτοῖς ἔδωκε τόπον Ἀλέξανδρος, καὶ ἴσως παρὰ τοῖς Μακεδόσι τιμῆς ἐπέτυχον. Οὐκ οἶδα δὲ τί ποτ' ἂν ἔλεγεν Ἀπίων, εἰ πρὸς τῇ Νεκροπόλει κατόικουν, καὶ μὴ πρὸς τοῖς βασιλείοις ἦσαν ἰδρυμένοι, καὶ μέχρι νῦν αὐτῶν ἡ φυλὴ τὴν προσηγορίαν εἶχε Μακεδόνες. Εἰ μὲν οὖν ἀναγνοῦς τὰς ἐπιστολάς Ἀλεξανδρόου τοῦ βασιλέως καὶ τὰς Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, καὶ τῶν μετ' ἐκείνων τῆς Αἰγύπτου βασιλέων ἐντυχὼν τοῖς γράμμασι, καὶ τὴν στήλην τὴν ἐστῶσαν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τὰ δικαίωματα περιέχουσαν, ἃ Καῖσαρ ὁ μέγας τοῖς Ἰουδαίοις ἔδωκεν· εἰ μὲν οὖν ταῦτα, φημί, γινώσκων, τὰναντία γράφειν ἐτόλμησε, πονηρὸς ἦν· εἰ δὲ μὴδὲν ἡπίστατο τούτων, ἀπαιδευτος. Τὸ δὲ ὅλ' ὑπαυάζειν πῶς Ἰουδαῖοι ὄντες Ἀλεξανδρεῖς ἐκλήθησαν, τῆς ὁμοίως ἀπαιδευσίας. Πάντες γὰρ οἱ εἰς ἀποικίαν τινὰ κατακληθέντες, ἂν πλείστον ἀλλήλων τοῖς γένεσι διαφέρωσιν, ἀπὸ τῶν οἰκιστῶν τὴν προσηγορίαν λαμβάνουσι. Καὶ τί δεῖ περὶ τῶν ἄλλων λέγειν; αὐτῶν γὰρ ἡμῶν οἱ τὴν Ἀντιόχειαν κατοικοῦντες Ἀντιοχεῖς ὀνομάζονται· τὴν γὰρ πολιτείαν αὐτοῖς ἔδωκεν ὁ κτίστης Σέλευκος. Ὁμοίως οἱ ἐν Ἐφέσῳ καὶ κατὰ τὴν ἄλλην Ἰωνίαν τοῖς αὐθυγενέσι πολίταις δημονομοῦσι, τοῦτο παρασχόντων αὐτοῖς τὸν διαδόχον. Ἡ δὲ Ῥωμαίων φιλάνθρωπία πᾶσι μικροῦ δεῖν τῆς αὐτῶν προσηγορίας μεταδέδωκεν, οὐ μόνον ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ μεγάλους ἔθνεσιν ὅλοις. Ἰθῆρες γοῦν οἱ Πάλαι καὶ Τυρρηνοὶ καὶ Σαβῖνοι Ῥωμαῖοι καλοῦνται. Εἰ δὲ τοῦτον ἀφαιρέται τὸν τρόπον τῆς πολιτείας Ἀπίων, παυσάσθω λέγων αὐτὸν Ἀλεξανδρέα. Γεννηθεὶς γὰρ, ὡς προεῖπον, ἐν τῷ βαθυτάτῳ τῆς Αἰγύπτου, πῶς ἂν Ἀλεξανδρεὺς εἴη, τῆς κατὰ δόσιν πολιτείας ὡς αὐτὸς ἐφ' ἡμῶν ἡζήωκεν ἀναιρουμένης; Καίτοι μόνους Αἰγυπτίους οἱ κύριοι νῦν Ῥωμαῖοι τῆς οἰκουμένης μεταλαμβάνειν ἡστισσοῦν πολιτείας ἀπειρήκασιν. Ὁ δ' οὕτως ἐστὶ γενναῖος ὡς μετέγειν ἀξίων αὐτὸς ὢν τυχεῖν ἐκυλιέτο, συκοφαντεῖν ἐπεχείρησε τοὺς δικαίως λαβόντας. Οὐ γὰρ ἀπορία γε τῶν οἰκιστῶν τὴν μετὰ σπουδῆς ὑπ' αὐτοῦ πόλιν κτιζομένην Ἀλέξανδρος τῶν ἡμετέρων τινὰς ἐκεῖ συνήθροισεν, ἀλλὰ πάντας δοκιμάζων ἐπιμελῶς ἀρετῆς καὶ πίστεως, τοῦτο τοῖς ἡμετέροις τὸ γέρας ἔδωκεν. Ἐτίμα γὰρ ἡμῶν τὸ ἔθνος, ὡς καὶ φησιν Ἐκαταῖος περὶ ἡμῶν,

cum Alexandriam habitantibus intercedere inimicitiam, proposuit sibi illis convicium facere, reliquos vero universos simul comprehendit, de utrisque impudenter mentiens.

4. Videamus igitur quænam sint illa gravia et non ferenda, de quibus Judæos Alexandriam habitantes accusat. « E Syria, inquit, profecti sedes fixerunt ad importuosum mare, « in vicinia allisionis fluctuum. » Ergo si locus opprobrium habet, non quidem patriæ suæ, sed tamen quam patriam dicit, Alexandriæ conviciatur. Illius enim etiam ora maritima pars est, ut omnes fatentur, ad inhabitandum optima. Sin autem per vim eam Judæi occupaverint, ita ut ne post quidem ejicerentur, fortitudinis eorum argumentum est. Verum Alexander eis locum ad habitandum dedit, et parem cum Macedonibus honorem consequuti sunt. Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim habitassent, ac non circa regiam sedes posuissent, et hodieque eorum tribus appellaretur Macedones. Sane si legit epistolas Alexandri regis, et Ptolemæi Lagi, atque in successorum illius Ægypti regum rescripta incidit, et columnam stantem Alexandriæ, et jura continentem quæ Cæsar magnus Judæis concessit : hæc, inquam, si sciens contraria his scribere ausus est, improbus erat : sin vero nihil horum novit, indoctus. Illud autem quod se mirari dicit, quomodo, quum Judæi essent, Alexandrini vocarentur, similis inscientiæ est. Omnes enim in coloniam aliquam evocati, etsi plurimum invicem genere differunt, a conditoribus appellationem accipiunt. Et quid opus est de aliis dicere? nostrorum enim ipsorum qui Antiochiam inhabitant, Antiocheni nominantur : jus enim civium eis dedit conditor Seleucus. Similiter qui in Epheso sunt et in reliqua Ionia, eandem cum civibus inde natis appellationem sortiuntur, illis hoc præstantibus Alexandri successoribus. Romanoque autem clementia omnibus fere de suo nomine appellari concessit, non solum viris singulis, sed et maximis gentibus in universum. Hispani scilicet antiqui et Tyrrheni et Sabini vocantur Romani. Si vero hunc modum juris civilis tollit Apion, desinat semetipsum Alexandrinum dicere. Natus enim, ut antea dixi, in intima Ægypto, quomodo erit Alexandrinus, jure civitatis concessæ, quod ipse de nobis prædicat, sublato? Atqui solis Ægyptiæ orbis nunc Romani domini participare cujuscunque civitatis interdixerunt. Ille vero adeo generosus est, ut, quum vellet obtinere quæ impetrare prohibetur, conatus fuerit eos calumniari, qui ista justissime assequuti sunt. Non enim Alexander propter inopiam habitatorum civitatis, quam studiose ædificabat, nostrorum aliquos illic congregavit ; sed, omnes probitatis ergo et fidei accurate perspectos et exploratos habens, hoc præmium nostris tribuit. Nostram enim gentem honorabat, ut etiam de nobis dicit Hecataeus, quod propter pro-

præparaverat evenere. Elephanti enim relinquentes sibi appositos Judæos, impetu facto super amicos ejus, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidem aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus: concubina vero sua carissima, quam alii quidem Ithacam, alii vero Hirenem denominant, supplicante ne tantam impietatem perageret, ei concessit, et ex his, quæ jam egerat vel acturus erat, poenitentiam egit. Unde recte hanc diem Judæi Alexandriæ constituti, eo quod aperte a Deo salutem promeruerunt, celebrare noscuntur. Apion autem omnium calumniator, etiam propter bellum adversus Physconem gestum Judæos accusare præsumpsit, quum eos laudare debuerit. Is autem etiam ultimæ Cleopatæ reginæ Alexandrinorum meminuit, veluti nobis improperans, quoniam circa nos fuit ingrata: et non potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino injustitiæ et malorum operum defuit, vel circa generis necessarios, vel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, vel in communi contra Romanos omnes, et benefactores suos imperatores, quæ etiam sororem Arsinoen occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autem et fratrem insidiis; paternosque deos, et sepulcra progenitorum depopulata est. Perripiensque regnum a primo Cæsare, ejus filio et successori rebellare præsumpsit: Antoniumque corrumpens amatoris rebus et patriæ inimicum fecit, et infidelem circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spolians, alios autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dicere, quum illum ipsum in navali certamine relinquens, id est maritum et parentem communium filiorum, tradere cum exercitu principatum, et se sequi coegit? Novissime vero Alexandria a Cæsare capta, ad hoc usque perducta est, ut saltem hinc sperare se judicaret, si posset ipse manu sua Judæos perimere: eo quod circa omnes crudelis et infidelis exstaret. Putasne gloriandum nobis non esse, si, quemadmodum dicit Apion, famis tempore Judæis triticum non est mensa? Sed illa quidem penam subiit competentem. Nos autem maximo Cæsare utimur teste auxilii atque fidei quam circa eum contra Ægyptios gessimus, nec non et senatu ejusque consultis, et epistolis Cæsaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apionem portebat inspicere, et secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, et omnibus Ptolemæis, et quæ a senatu constituta sunt, nec non et maximis Romanis Imperatoribus. Si vero Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuriæ frumentorum, non accusatio Judæorum. Quid enim sentiant omnes Imperatores de Judæis in Alexandria commorantibus, palam est. Nam administratio tritici nihilo magis ab eis, quam ab aliis Alexandrinis translata est. Maximam vero eis fidem olim a regibus datam conservare voluerunt, id est, fluminis custodiam, totiusque custodiæ, nequaquam his rebus indignos esse judicantes.

6. Sed super hoc: quomodo ergo, inquit, si sunt cives, eosdem deos, quos Alexandrini, non colunt? Cui respondeo:

Quomodo etiam, quum vos sitis Ægyptii, inter alterutros prælio magno et sine fœdere de religione contenditis? aut certe propterea non vos omnes dicimus Ægyptios, et neque communiter homines, quoniam bestias adversantes naturæ [nostræ] colitis, multa diligentia nutriendes? quum genus utique nostrorum unum atque idem esse videatur. Si autem in vobis Ægyptiis tantæ differentię opinionum sum, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandriam advenērunt, si legibus a principio constitutis, circa talia permansere? Is autem seditionis causas nobis apponit: qui si cum veritate ob hoc accusat Judæos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpare possit, eo quod noscamur habere concordiam? Porro etiam seditionis auctores quilibet inveniet Apionis similes Alexandrinorum fuisse cives. Donec enim Græci fuere et Macedones hanc civitatem habentes, nullam seditionem adversus nos gessere, sed antiquis cessere sollemnitatibus. Quum vero multitudo Ægyptiorum crevisset inter eos, propter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrum vero genus permansit purum. Ipsi igitur molestiæ hujus fuere principium, nequaquam populo Macedonicam habente constantiam, neque prudentiam Græcam, sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Ægyptiorum, et antiquas inimicitias adversum nos exercentibus. E diverso namque factum est quod nobis improperare præsumunt. Nam quum plurimi eorum non opportune jus ejus civitatis obtineant, peregrinos vocantes eos, qui hoc privilegium ad omnes impetrasse noscuntur. Nam Ægyptiis neque regum quisquam videtur jus civitatis fuisse largitus, neque nunc quilibet Imperatorum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani vero semper custodire dignati sunt. Itaque derogare nobis Apion voluit, quia Imperatorum non statuamus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigentibus: quum potius debuerit admirari magnanimitatem modestiamque Romanorum, quoniam subjectos non cogunt patria jura transcendere; sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes pium atque legitimum est. Non enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate et violentia conferuntur. Græcis itaque et aliis quibusdam bonum esse creditur imagines instituere. Denique et patrum et uxorum filiorumque figuras depingentes exsultant, quidam vero etiam nihil sibi competentium sumunt imagines. Alii vero et servos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hunc honorem præbere videantur? Porro autem Legislator, non quasi prophetans Romanorum potentiam non honorandam, sed tanquam causam neque Deo neque hominibus utilem despiciens, et quoniam totius animati, multo magis Dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. Aliis autem honoribus post Deum colendos non prohibuit viros bonos, quibus nos et Imperatores et populum Romanum dignitatibus ampliamus. Facimus autem pro eis continua sacrificia: et non solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Judæorum talia celebramus; verum quum

nullas alias hostias ex communi, neque pro filiis peragamus, solis Imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli persolvimus. Hæc itaque communiter satisfactio posita sit adversus Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt.

7. Admiror autem etiam eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Posidonium et Apollonium Molonius : quoniam accusant quidem nos, quare nos eosdem deos cum aliis non colimus. Mentientes autem pariter, et de nostro templo blasphemias componentes incongruas, non se putant impie agere : quum sit valde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tanta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion præsumpsit edicere, « asini caput » collocasse Judæos, et id colere, ac dignum facere tanta religione : et hoc affirmat fuisse depalatum, dum Antiochus Epiphanes et exspoliasset templum, et illud caput invenisset ex auro compositum multis pecuniis dignum. Ad hoc igitur primum quidem respondeo, quoniam Ægyptius, vel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquam deberat increpare, quum non sit deterior asinus furonibus et hircis et aliis, qui sunt apud eos dii. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de incredibili suo mendacio? Legibus namque semper utimur iisdem : in quibus sine fine consistimus. Et quum varii casus nostram civitatem, sicut etiam aliorum vexaverint, et [Antiochus] Theos, ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, et ad novissimum Titus Cæsar, bello vincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic invenire ; sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia vero Antiochus neque justam fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, quum non esset hostis, et sociis insuper nos suos et amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic invenit. Multi et digni conscriptores super hoc quoque testantur, Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, et Castor chronographus, et Apollodorus : qui omnes dicunt pecuniis indigentem Antiochum transgressum fœdera Judæorum, et spoliasse templum auro argentoque plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, et impudentiam canis, qui apud ipsos assolet coli. Neque enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaque asinis neque honorem neque potestatem aliquam damus, sicut Ægyptii crocodilis et aspidibus : quando eos, qui ab istis moriuntur et a crocodilis rapiuntur, felices et Deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes viros, onera sibi imposita sustinentes : et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas valde plagas accipiunt, quippe operibus et ad agriculturam rebus necessariis ministrantes. Sed aut omnium rudissimus fuit Apion ad componendum verba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non valuit, quando nulla potest contra nos blasphemia provenire.

7. Alteram vero fabulam, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit : de quo hoc dicere sat erit, quoniam qui de pietate loqui præsumunt, oportet eos non ignorare minus esse immundum per templa transire, quam sacerdotibus scelestas verba confingere. Isti vero magis studuere defendere sacrilegum regem, quam justa et veracia de nostris et de templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari et perfidiam ac sacrilegium ejus tegere, quo circa gentem nostram est usus propter egestatem pecuniarum, detrahentes nobis etiam quæ in futuris essent, mentiti sunt. Propheta vero aliorum factus est Apion, et dixit « Antiochus in templo invenisse lectum et hominem in eo jacentem, et appositam ei mensulam maritimis terrenisque » volatilium dapibus plenam, et quod obstupisset his « homo. Illum vero mox adorasse regis ingressum, tantam quam maximam sibi opem præbituri : ac procidentem ad ejus genua, extensa dextera poposcisse libertatem ; et jubente rege ut consideret, et diceret quis esset, vel cur ibidem habitaret, vel quæ esset causa ciborum ejus, tunc hominem cum gemitu et lacrimis lamentabiliter suam narrasse necessitatem. Ait, inquit, esse se Græcum : et dum peragraret provinciam parandi victus causa, correptum se subito ab alienigenis hominibus, atque deductum ad templum, et inclusum illic, et a nullo conspici, sed cuncta dapium apparatione saginari. Et primum quidem hæc sibi inopinabilia beneficia visa attulisse latitiam ; deinde suspicionem, postea stuporem : postremum consulentem a ministris ad se accedentibus audisse legem ineffabilem Judæorum, pro qua nutriebatur ; et hoc illos facere singulis annis quodam tempore constituto. Et comprehendere quidem Græcum peregrinum, eumque annuo tempore saginare, et deductum ad quandam silvam occidere quidem eum hominem, ejusque corpus sacrificare secundum suas solemnitates, et gustare ex ejus visceribus, et jusjurandum facere in immolatione Græci, ut inimicitias contra Græcos haberent : et tunc in quadam foveam reliqua hominis pereuntis abjicere. » Deinde refert eum dixisse, « paucos jam dies debitos sibi in superesse, atque rogasse, ut reveritus Græcorum deos, et superans in suo sanguine insidias Judæorum, de malis eum circumstantibus deliberaret. » Huiusmodi ergo fabula non tantum omni tragœdia plenissima est, sed etiam crudeli impudentia redundat. Non tamen a sacrilegio privat Antiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiam conscribere. Non enim præsumpsit aliquid tale, ut ad templum accederet ; sed sic invenit non sperans. Fuit ergo voluntatibus iniquis impius, et nihilominus sine Deo, quicquid jussit mendacii superfluitas, quam ex ipsa re cognoscere valde facillimum est. Non enim circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime adversus Ægyptios et plurimos alios. Cujus enim regionis homines non contigit aliquando apud nos peregrinari, ut adversus solos Græcos renovata conjuratione per effusionem sanguinis ageremus : vel quomodo possibile, ut ad

has hostias omnes Judæi colligerentur, et tantis millibus ad gustandum viscera illa sufficerent, sicut ait Apion? vel cur inventum hominem quicumque fuit (non enim suo nomine conscripsit) aut quomodo eum in suam patriam rex non cum pompa deduxit? dum posset hoc faciens, ipse quidem putari pius, et Græcorum amator eximius, assumere vero contra Judæorum odium auxilia magna cunctorum. Sed hæc relinquo: insensatos enim, non verbis, sed operibus decet arguere. Sciunt igitur omnes, qui videre constructionem templi nostri, qualis fuerit, et intransgressibilem ejus purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, et harum singulæ propriam secundum legem habuere custodiam. In exteriorem itaque ingredi licentia fuit omnibus etiam alienis: mulieres tantummodo menstruatæ transire prohibebantur: in secundam vero porticum cuncti Judæi ingrediebantur, eorumque conjuges cum essent ab omni pollutione mundæ. In tertiam masculi Judæorum mundi existentes atque purificati: in quartam autem sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus: in adytum vero soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta vero est circa omnia providentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes ingredi constitutum sit. Mane etiam aperto templo oportebat facientes traditas hostias introire: et meridie rursus, dum clauderetur templum. Denique ne vas quidem aliquod portari licet in templum, sed erant in eo solummodo posita, altare, mensa, thuribulum, candelabrum, quæ omnia in lege conscripta sunt. Etenim nihil amplius neque mysteriorum aliquorum ineffabilem agitur, neque intus ulla epulatio administratur. Hæc enim quæ prædicta sunt, habent totius populi testimonium manifestum, rationemque gestorum. Licet enim sint tribus quattuor sacerdotum, et

harum tribuum singulæ habeant hominum plus quam quinque millia, fit tamen observatio particulariter per dies certos: et his transactis, alii succedentes ad sacrificia veniunt: et congregati in templum mediante die a præcedentibus claves templi, et ad numerum vasa omnia percipiunt, nulla re quæ ad cibum aut potum attineat in templum delata. Talia namque etiam ad altaria offerre prohibitum est, præter illa quæ ad sacrificia præparantur.

8. Quid ergo Apionem dicimus, nisi, nihil horum examinantem, verba incredula protulisse? Sed turpe est, historię veram notitiam si proferre grammaticus non possit. Et sciens templi nostri pietatem, hanc quidem prætermisit: hominis autem Græci comprehensionem finxit, pabulum ineffabile, et ciborum opulentissimam claritatem: et prævos ingredientes, ubi nec nobilissimos Judæorum licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hæc ergo pessima est impietas, atque mendacium spontaneum, ad eorum seductionem, qui noluerunt discutere veritatem. Per ea siquidem mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrahere tentavere.

9. Rursumque tanquam piissimus deridet, adjiciens fabulæ inania facta. Ait enim illum retulisse, « dum bellum Judæi contra Idumæos haberent longo quodam tempore, ex aliqua civitate Idumæorum, qui in ea Apollinem colebat venisse ad Judæos, cujus hominis nomen dicitur Zabidus, deinde eis promississe traditurum se eis Apollinem deum Dorsium: venturumque illum ad nostrum templum, si omnes ascenderent, et adducerent omnem multitudinem Judæorum. Zabidum vero fecisse quoddam machinamentum ligneum, et circumposuisse sibi, et in eo tres ordines finxisse lucernarum, et ita ambulasse, ut

« τὴν πορείαν ποιούμενων. Τοὺς μὲν Ἰουδαίους ὑπὸ
« τοῦ παραδόξου τῆς θεάς καταπεπληγμένους, πόρρω
« μὲν ὄντας ἡσυχίαν ἄγειν· τὸν δὲ Ζάβιδον ἐπὶ πολλῆς
« ἡσυχίας εἰς τὸν ναὸν παρελθεῖν, καὶ τὴν χρυσῆν ἀπο-
« σῦραι τοῦ κἀνθωνος κεφαλὴν (οὕτω γὰρ ἀστεϊζόμενος
« γέγραφε), καὶ πάλιν εἰς Δώραν κατὰ τάχος ἀπελθεῖν. »
« Ἄρ' οὐν καὶ ἡμεῖς ἂν εἰποίμεν ὅτι τὸν κἀνθωνα, τούτέ-
« στιν ἑαυτὸν, Ἀπίων ἐπιφορτίζει καὶ ποιεῖ τῆς μυρολογίας
« ἅμα καὶ τῶν ψευσμάτων κατὰγομον; καὶ γὰρ τόπους
« οὐκ ὄντας γράφει καὶ πόλεις οὐκ εἰδὼς μετατίθισιν.
« Ἡ μὲν γὰρ Ἰδουμαία τῆς ἡμετέρας χώρας ἐστὶν ὁμο-
« ρος, κατὰ Γάζαν χειμένη, καὶ Δώρα ταύτης ἐστὶν ὁ-
« δεμία πόλις· τῆς μὲντοι Φοινίκης παρὰ τὸ Καρμήλιον
« ὄρος Δώρα πόλις ὀνομάζεται, μὴδὲν ἐπικοινωνοῦσα τοῖς
« Ἀπίωνος φλυαρήμασι· τεσσαῶρον γὰρ ἡμερῶν ὁδὸν
« τῆς Ἰουδαίας ἀφίστηκεν. Τί δ' ἡμῶν ἔτι κατηγορεῖ
« τὸ μὴ κοινοὺς ἔχειν τοῖς ἄλλοις θεοῖς, εἰ βραδίως οὕτως
« ἐπίσθησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἥξειν τὸν Ἀπολλωνα πρὸς
« αὐτοὺς, καὶ μετὰ τὸν ἄστρον ἐπὶ τῆς γῆς ὤθησαν
« δρᾶν αὐτὸν περιπατοῦντα; λύγρον γὰρ οὐδέπω δῆλον
« ὅτι πρόσθεν ἐόρακασιν οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας
« λυγροκαίας ἐπιτελοῦντες. Ἄλλ' οὐδὲ τις αὐτῷ βαθί-

« procul stantibus appareret, quasi stella per terram iter
« agens. Judæos quidem, inexpectata visione obstupe-
« factos, quum procul quidem abessent, quiescere: Zabidum
« vero multa quiete ad templum venisse, et aureum de-
« traxisse cantherii caput (ita enim scripsit, facetus videri
« volens) et rursus Doram velociter se contulisse. » Igitur
« et nos dicere possumus quod asinum, hoc est semetipsum,
« gravat Apion, facitque stultitia simul et mendacii opera-
« tum. Nam et loca ponit, quæ nusquam terrarum exstant,
« et civitates earum ignarus transfert. Nam Idumæa quidem
« regioni nostræ confinis est, sita juxta Gazam, et nulla in
« ea est urbs Dora: in Phœnice vero juxta montem Carnie-
« lum civitas Dora appellatur, quæ nihil commune habet cum
« Apionis nugis: quattuor enim dierum itinere distat a Ju-
« dæa. Cur itaque nos præterea accusat, quod non habeamus
« communes cum aliis deos, si sic facile credidere patres
« nostri ad se venturum Apollinem, et cum stellis super
« terram cum ambulanti intueri se putaverunt? scilicet enim
« manifestum quod lucernam nunquam prius conspexerunt,
« qui tot et tanta lucernarum accensionis festa celebrant.
« Sed nec aliquis ei per regionem ambulanti e tot myriadibus
« obviam ivit: quin et muros sine custodibus invenit bello

ζοντι κατὰ τὴν χώραν τῶν τασούτων μυριάδων ὑπὴν-
τησεν, ἔρημα δὲ καὶ τὰ τεῖχη φυλάκων ἤρε πολέμου
συνεστηκότος. Ἐὼ τὰλλα· τοῦ ναοῦ δ' αἱ θύραι τὸ
μὲν ὕψος ἦσαν ἐπὶ πηχῶν, εἰκοσι δὲ τὸ πλάτος, κατὰ
6 γρυσὶ δὲ πᾶσαι καὶ μικροὶ δὲιν σφυρήλατοι· ταύτας
ἔκλειον οὐκ ἐλάττους ὄντες ἄνδρες διακόσιοι καθ' ἑκά-
στην ἡμέραν, καὶ τὸ καταλιπεῖν ἡνοιγμένας ἦν ἀθέμι-
τον. Ῥαδίως οὖν αὐτὰς ὁ λυχνοφόρος ἐκεῖνος ἠνέωξεν
ἂν ἀνοῖξιν οἰόμενος καὶ τὴν τοῦ κήρυκος, ὡς ᾤετο,
10 κεφαλὴν ἔχων. Πότερον οὖν αὐτὴν πάλιν ὡς ἡμᾶς
ἀνέστρεψεν, ἢ λαβὼν Ἀπίων αὐτὴν εἰσεκόμισεν, ἢ
Ἀντίοχος εὖρη πρὸς δευτέραν Ἀπίων μυθολογίαν;

1. Καταφεύδεται δὲ καὶ ὁρκον ἡμῶν ὡς ὁμνούντων
τὸν Θεόν, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
15 τὴν θάλασσαν, μηδενὶ εὐνοήσιν ἄλλοφύλῳ, μάλιστα
δὲ Ἑλλήσιν. Ἐδεῖ δὲ καταφευδόμενον ἅπαξ εἰπεῖν,
μηδενὶ εὐνοήσιν ἄλλοφύλῳ, μάλιστα δ' Αἰγυπτίοις.
Οὕτω γὰρ ἂν τοῖς ἐξ ἀρχῆς αὐτοῦ πλάσμασιν ἤρμοττε
τὰ περὶ τὸν ὁρκον, εἴπερ ἦσαν ὑπὸ Αἰγυπτίων τῶν συγ-
20 γενῶν οἱ πατέρες ἡμῶν, οὐχὶ διὰ πονηρίαν, ἀλλ' ἐπὶ συμ-
φοραῖς ἐξελθασμένοι. Τῶν Ἑλλήνων δὲ πλεόν τοῖς
τοποῖς ἢ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἀφροσύνη, ὥστε μηδε-
μίαν ἡμῖν εἶναι πρὸς αὐτοὺς ἔχθραν μηδὲ ζηλοτυπίαν.
Τούτωντι μόντοι πολλοὶ παρ' αὐτῶν εἰς τοὺς ἡμετέ-
25 ρους νόμους συνέβησαν εἰσελθεῖν, καὶ τινὲς μὲν ἐμείναν,
εἰσὶ δ' οἱ τὴν καρτερίαν οὐχ ὑπομείναντες πάλιν ἀπέ-
στησαν. Καὶ τοῦτον οὐδεὶς πώποτε τὸν ὁρκον εἶπεν
ἀκούσαι παρ' ἡμῖν ὁμοιοσμένον, ἀλλὰ μόνος Ἀπίων,
ὅς τοις, ἤκουσεν αὐτὸς γὰρ ὁ συνθεὶς αὐτὸν ἦν.

30 1α'. Σφόδρα τοίνυν τῆς πολλῆς συνέσεως καὶ ἐπὶ τῷ
μέλλοντι ῥηθῆσθαι θαυμάζειν ἀξίον ἔστιν Ἀπίωνα.
Τεκμήριον γὰρ εἶναι φησὶ τοῦ μήτε νόμοις ἡμᾶς χρῆ-
σθαι δικαίοις μήτε τὸν Θεὸν εὐσεβεῖν ὡς προσήκε, τὸ μὴ
ἀρῆναι, δουλεύειν δὲ μάλλον ἔθνησι καὶ ἄλλοτε ἄλλοις,
35 καὶ τὸ κεχρησθαι συμφοραῖς τισὶ περὶ τὴν πόλιν, αὐ-
τῶν δηλονότι πόλεως ἡγεμονικωτάτης ἐκ τῶν ἀνωθεν
ἀρχεῖν, ἀλλὰ μὴ Ῥωμαίοις δουλεύειν συνεπισμένων
καίτοι τοῦτων ἂν τις ἀπόσχοιτο τοιαύτης μεγαλοφυρίας.
Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων οὐκ ἔστιν ὅστις ἀνθρώπων οὐχ
40 ἱκανῶς καθ' αὐτοῦ φαίη τοῦτον ὑπ' Ἀπίωνος λελέχθαι
τὸν λόγον. Ὀλίγοις μὲν γὰρ ὑπῆρξεν ἐφ' ἡγεμονίας
διὰ καιροπτίας γενέσθαι, καὶ τούτους αἱ μεταβολαὶ πάλ-
ιν ἄλλοις δουλεύειν ὑπέβουζαν. Τὸ πλείστον δὲ ψῆλον
ἄλλων ὑπακίχον πολλὰκις. Αἰγύπτιοι δ' ἄρα μόνον
45 διὰ τὸ καταφυγεῖν, ὡς φασι, εἰς τὴν χώραν αὐτῶν τοὺς
θεοὺς καὶ σωθῆναι μεταβαλόντας εἰς μορφὰς θηρίων,
ἐξαίρετον γέρας ἤνουν τὸ μηδενὶ δουλεύειν τῶν τῆς
Ἀσίας ἢ τῆς Εὐρώπης κρατησάντων· οἱ μίαν ἡμέραν
ἐκ τοῦ παντός αἰῶνος ἐλευθερίας οὐ τυχόντες φαίνονται,
50 ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τῶν οἰκοδεσποτῶν. Ὅντινα μὲν γὰρ
αὐτοῖς ἐγρήσαντο Πέρσαι τρόπον οὐχ ἅπαξ μόνον, ἀλλὰ
καὶ πολλὰκις πορθούντες τὰς πόλεις, ἱερὰ κατασκά-
πτοντες, τοὺς παρ' αὐτῶν νομιζομένους θεοὺς κατασφά-
ζοντες, οὐκ ἂν ὀνειδίσαιμι· μιμῆσθαι γὰρ οὐ προσήκε

conflato. Cetera praetereo : januae autem templi altitudine
quidem erant cubitorum vii, latitudine vero xx, omnes
etiam deauratae, et fere ex auro solido; has singulis diebus
clauderant viri non minus quam ducenti [viginti], easque
aperitas relinquere nefas erat. Facile igitur illas lucernifer iste
aperuit, aut si aperuisse creditur, etiam cantherii, id quod
putabatur, caput habens. Utrum igitur cum hoc capite ad
nos reversus est, aut illud quum sumpsisset Apion intro-
duxit, ut Antiochus inveniret quo alteram Apionis fabulam
narrandi occasionem suppeditaret?

10. Mentitur autem et de juramento nostro, quod jure-
mus per Deum, et caeli et terrae et maris creatorem, nemini
fauturos alienigenae, praecipue si Graeci fuerint. Oportebat
autem mentientem plane dicere, nemini fauturos alienigenae,
praecipue si fuerint Aegyptii. Ita enim primis ipsius figmentis
congruissent ista de juramento, si a cognatis Aegyptiis pa-
tres nostri non propter improbitatem, sed ob calamitates
expulsi fuissent. A Graecis autem magis locis quam studiis
disjuncti sumus, ita ut nullae inter nos et illos inimicitiae
intercedant aut obsecrationes. Verumtamen econtra mul-
tos eorum ad nostras leges accessisse contigit : et nonnulli
quidem istis institutis adhæserunt, alii vero, in illis perse-
verare non ferentes, iterum recesserunt. Et hoc iusjuran-
dum nunquam se quisquam audisse meminit apud nos
habitu; sed solus Apion, ut apparet, audivit : ipse enim
ille erat qui id confinxit.

11. Vehementer igitur in Apione admiranda est eximia
prudentia, etiam ob hoc quod mox dicetur. Nam indicio
esse, affirmat, quod neque legibus justis utamur, neque
Deum convenienter ejus naturae colamus, hoc quod non im-
peremus, sed diversis potius gentibus serviamus, et in
ipsa civitate calamitates quasdam perferamus, utique quum
ipsi ex urbe primaria a multis retro saeculis imperare, sed non
Romanis servire consueverint; quanquam nemo fere non
expertus est horum egregiam magnanimitatem. Nullus
etenim aliorum est qui non affirmet, istiusmodi verborum
abunde contra se ipsum fecisse Apionem. Paucis etenim
contigit in principatu continue praesidere, atque hi rursus
aliis facta mutatione servibant. Plurimae namque gentes aliae
saepae aliis obedire coactae sunt. Aegyptii autem soli, eo
quod se receperint, sicut aiunt, in ipsorum regionem dii, et
salutem consequuti fuerint assumendo bestiarum formas,
eximiam gratiam invenerunt ut eorum nemini servirent,
qui Asiam Europamve tenuere : qui scilicet per unam diem
ex omni aeo non habuere libertatem, ne apud indigenas
quidem dominos. Nam quemadmodum eis usi sunt Persae,
non semel solummodo, sed frequenter urbes eorum vastan-
tes, sacra evertebant, et quos deos esse credunt inter-
ficientes, illis exprobrare non studeo. Haud enim convenit

τὴν Ἀπίωνος ἀπαιδευσίαν, ὃς οὐτε τὰς Ἀθηναίων τύχας οὐτε τὰς Λακεδαιμονίων ἐνενόησεν, ὧν τοὺς μὲν ἀνδρείο-
τάτους, τοὺς δὲ εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλλήνων ἅπαντες
λέγουσιν. Ἐὼ βασιλέας τοὺς ἐπ' εὐσεβείᾳ διαβοηθέν-
τας, ὧν ἕνα Κροῖσον, οἷας ἐχρήσατο συμφοραῖς βίον
ἑῷ τὴν καταπρησθεῖσαν Ἀθηναίων ἀρόπολιν, τὸν ἐν
Ἑφέσῳ ναόν, τὸν ἐν Δελφοῖς, ἄλλους μυρίους, καὶ οὐ-
δεὶς ὠνεῖδισε ταῦτα τοῖς παθοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς δράσασσι.
Καινὸς δὲ κατήγορος ἡμῶν Ἀπίων ὑρέθη, τὸν ἰδίῳν
αὐτοῦ περὶ τὴν Αἰγύπτου κακῶν ἐκλαθόμενος. Ἀλλὰ Σέ-
σωστρις αὐτὸν ὁ μυθεύμενος Αἰγύπτου βασιλεὺς ἐτύ-
φλωσεν. Ἡμεῖς δὲ τοὺς ἡμετέρους οὐκ ἂν εἰποιμεν βα-
σιλέας, Δαυίδην καὶ Σολομῶνα, πολλὰ χειρωσαμένους
ἔθνη. Τούτους μὲν οὖν παραλίπουμεν· τὰ δὲ γινώριμα
πᾶσιν Ἀπίων ἡγνόηκεν, ὅτι Περσῶν καὶ μετ' ἐκείνου
ἡγουμένων τῆς Ἀσίας Μακεδόνων Αἰγύπτιοι μὲν ἐδού-
λευον ἀνδραπόδων οὐδὲν διαφέροντες, ἡμεῖς δὲ ὄντες
ἐλεύθεροι προσέτι καὶ τῶν περὶ πόλευν ἤρχομεν, ἔτη
σχεδὸν εἰκοσὶ πού καὶ ἑκατὸν, μέχρι Μάγνου Πομπηίου.
Καὶ πάντων ἐκπολεμηθέντων πρὸς Ῥωμαίων τῶν παν-
ταχοῦ βασιλέων, μόνον διὰ πίστιν οἱ παρ' ἡμῖν σύμμα-
χοι καὶ φίλοι διεφυλάχθησαν.

ιβ'. « Ἀλλὰ θαυμαστοὺς ἀνδρας οὐ παρεσχίκαμεν,
« οἷον τεχνῶν τινων εὐρετὰς, ἢ σοφίᾳ διαφέροντας. »
Καὶ καταριθμεῖ Σωκράτην καὶ Ζήνωνα καὶ Κλεάνθην
καὶ τοιοῦτους τινάς· εἶτα τὸ θαυμασιώτατον τῶν εἰ-
ρημένων αὐτὸς ἑαυτὸν προστίθει, καὶ μακαρίζει τὴν
Ἀλεξάνδρειαν, ὅτι τοιοῦτον ἔχει πολίτην. Ἐδεῖ γὰρ
αὐτῷ μάρτυρος ἑαυτοῦ. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἄπαντες
ὁ γλαυκῶς ἐδόκει πονηρὸς εἶναι, καὶ τῷ βίῳ καὶ τῇ
λόγῳ διεφθαρμένος, ὥστε εἰκότως ἐλεῆσαι τις ἂν τὴν
Ἀλεξάνδρειαν, εἴπερ ἐπὶ τούτῳ μέγα ἐφρόνει. Περὶ δὲ
τῶν παρ' ἡμῖν ἀνδρῶν γεγονότων, οὐδενὸς ἦπτον ἐπαινῶν
τυγχάνειν ἀξίων, ἴσασιν οἱ ταῖς ἡμετέραις ἀρχαιολογίαις
ἐντυγχάνοντες.

ιγ'. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν ἐν τῇ κατηγορίᾳ γεγραμμένων
ἀξιον ἦν ἴσως ἀναπολόγητα παραλιπεῖν, ἐν' αὐτὸς αὐτοῦ
καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων ἢ ὁ κατήγορος. Ἐγκαλεῖ
γὰρ ὅτι ζῶν θύομεν, καὶ χοῖρον οὐκ ἐσθίμεν, καὶ τὴν
τῶν αἰδίων γλευθεῖ περιτομήν. Τὸ μὲν οὖν περὶ τῆς
τῶν ἡμέρων ζῶων ἀναίρεσως κοινόν ἐστι καὶ πρὸς τοὺς
ἄλλους ἀνθρώπους ἅπαντας, Ἀπίων δὲ τοῖς θύουσιν
ἐγκαλῶν, αὐτὸν ἐξήλεγξεν ὄντα τὸ γένος Αἰγύπτιον· οὐ
γὰρ ἂν Ἑλλήν ὧν ἡ Μακεδὼν ἐγκαλέπαινε. Οὗτοι
γὰρ εὐχονται θύειν ἑκατόμβας τοῖς θεοῖς, καὶ γρῶνται
τοῖς ἱερείοις πρὸς εὐωχίαν, καὶ οὐ διὰ τοῦτο συμβέβηκεν
ἐρημῶσθαι τὸν κόσμον τῶν βοσκημάτων, ὅπερ Ἀπίων
ἔδειξεν. Εἰ μέντοι τοῖς Αἰγυπτίων ἔσιν ἡκολούθουν
ἅπαντες, ἡρήμυτο μὲν ἂν ὁ κόσμος τῶν ἀνθρώπων, τῶν
ἀγρωτάτων δὲ θηρίων ἐπληθύνθη, θεοὺς οὗτοι νομίζον-
τες ἐπιμελῶς ἐκτρέφουσι. Καὶ μὴν εἰ τις αὐτὸν ἤρετο,
τῶν πάντων Αἰγυπτίων τίνας εἶναι καὶ σωφροτάτους καὶ
θεοσεβεῖς νομίζει, πάντως ἂν ὡμολόγησε τοὺς ἱερεῖς. Δύο
γὰρ αὐτοὺς φασιν ὑπὸ τῶν βασιλέων εἰ ἀρχῆς ταῦτα προσ-

ut nos indoctam Apionis stultitiam imitemur, qui neque
de casibus Atheniensium neque Lacedaemoniorum cogitavit;
quorum hos quidem fortissimos, illos vero Graecorum reli-
giosissimos esse omnes affirmant. Taceo reges ob pietatem
omnium sermone celebratos, interque eos Cræsum, in quas
vitæ calamitates inciderit : taceo incensam Atheniensium
arcein, templum Ephesinum et Delphicum, aliaque mul-
ta, ac nemo calamitatem passis, sed inferentibus casus
exprobravit. Novus autem nostrorum accusator inventus
est Apion, malorum suorum, quæ in Ægypto ei acciderant,
prorsus oblitus. Sed Sesostris illum excæcavit, Ægypti
rex, cujus res fabulis sunt aspersæ. Non est autem ut
reges nostros nos memoremus, Davidem et Solomonem,
qui multas subegerunt gentes. Et hos quidem missos fa-
ciamus : hæc vero cunctis nota ignoravit Apion, quod Per-
sis, et post illos Asiæ dominantibus Macedonibus Ægyptii
servierunt, a mancipiis nihil differentes, nos autem liberi
existentes etiam civitatum finitimarum dominatum et prin-
cipatum tenuimus, annis centum et viginti usque ad Pom-
peium Magnum. Et quum omnes a Romanis rerum ubique
dominis expugnati fuissent, soli majores nostri propter fidem
suam socii et amici conservati sunt.

12. « Sed viros admirabiles non tulimus, veluti artium
« quarundam inventores, aut sapientia præcellentes. »
Atque enumerat Socratem, et Zenonem, et Cleanthen, alios-
que hujusmodi : deinde, quod ex dictis maxime miran-
dum, semetipsum adjicit, et Alexandriam beatam præ-
dicat, quæ civem habuerit tali ingenio præditum. Oportebat
enim ipsum de se testimonium dare. Nam ceteris
quidem circulator esse videbatur improbus, et vita et ser-
mone pravus : adeo ut merito quis Alexandriam miseretur,
si super isto sese efferat. De vigis autem qui fuere apud
nos, non minus quam alii quicumque laude digni, probe
sciunt qui in nostris versati sunt originum libris.

13. Reliqua autem eorum quæ complectitur accusatio,
mereantur forsitan ut præteream tanquam responso indigna,
ita ut ipse sui et reliquorum Ægyptiorum accusator habe-
atur. Nam vitio nobis vertit quod animalia pro victimis mactem-
us, et non vescamur carne suilla; et pudendorum cir-
cumcisionem irridet. Sane quod attinet ad mansuetorum
animalium mactationem, id nobis cum ceteris hominibus
universis commune est : Apion autem, nos sacra facientes
redarguens, indicat semetipsum genere esse Ægyptium :
non enim, si Græcus fuisset ad Macedo, hoc ægre tulisset.
Isti enim vovent Hecatombas diis sacrificare, et victimas
epulis apponunt. Et non ideo contigit mundum in pe-
nuria esse pecorum, quod veritus est Apion. Verumtamen
si Ægyptiorum moribus omnes semet addicerent, mundus
de titulus quidem esset hominibus, ferocissimis autem
bestiis abundaret, quas pro diis isti habentes cum cura stu-
dioque nutriunt. Quodsi quis eum interroget, quos
putaret omnium Ægyptiorum esse sapientissimos et maxime
religiosos, illos procul dubio sacerdotes esse agnosceret.

τετάχθαι, τὴν τε τῶν θεῶν θεραπείαν καὶ τῆς σωφίας τὴν ἐπιμέλειαν. Ἐκεῖνοι τοίνυν ἅπαντες καὶ περιτέμνονται καὶ χοιρεῖον ἀπέχονται βρωμάτων. Οὐ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οὐδὲ εἰς συνθῆαι τοῖς θεοῖς. Ἄρ' οὖν τυφλὸς ἦν τὸν νοῦν Ἀπίων ὑπὲρ Αἰγυπτίων ἡμᾶς λοιδορεῖν συνθέμενος, ἐκείνων δὲ κατηγορῶν, οἷ γε μὴ μόνον χρωῖνται τοῖς ὑπὸ τούτου λοιδορουμένοις ἔθουσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδαξαν περιτέμνεσθαι, καθάπερ εἰρηκεν Ἡρόδοτος; Ὅθεν εἰκότως μοι δοκεῖ τῆς εἰς τοὺς πατριῶς αὐτοῦ νόμους βλασφημίας δοῦναι δίκην Ἀπίων τὴν πρέπουσαν. Περιετμήθη γὰρ ἐξ ἀνάγκης, ἐλκώσεως αὐτοῦ περὶ τὸ αἰδοῖον γενομένης, καὶ μηδὲν ὤφελθεις ὑπὸ τῆς περιτομῆς, ἀλλὰ σηπόμενος ἐν δειναῖς δόυναις ἀπέθανεν. Δεῖ γὰρ τοὺς εὖ φρονούντας τοῖς μὲν οἰκείοις νόμοις περὶ τὴν εὐσέβειαν ἀκριβῶς ἐμμένειν, τοὺς δὲ τῶν ἄλλων μὴ λοιδορεῖν. Ὁ δὲ τούτους μὲν ἔφυγε, τῶν ἡμετέρων δὲ κατεβύσατο. Τοῦτο μὲν Ἀπίωνι τοῦ βίου τὸ τέλος ἐγένετο, καὶ τοῦτο παρ' ἡμῶν ἐνταῦθα τὸ πέρας ἔστω τοῦ λόγου.

10 18. Ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Μολων καὶ Λυσίμαχος καὶ τινες ἄλλοι τὰ μὲν ὑπ' ἀγνοίας, τὸ πλείστον δὲ κατὰ δυσμένειαν, περὶ τε τοῦ νομοθετήσαντος ἡμῖν Μωϋσέως καὶ περὶ τῶν νόμων πεποιήναι λόγους οὔτε δίκαιους οὔτε ἀληθεῖς, τὸν μὲν ὡς γόητα καὶ ἀπατεῖνα 25 διαβάλλοντες, τοὺς νόμους δὲ κακίας ἡμῖν καὶ οὐδεμιᾶς ἀρετῆς φάσκοντες εἶναι διδασκάλους, βούλομαι συντόμως καὶ περὶ τῆς ὅλης ἡμῶν καταστάσεως τοῦ πολιτεύματος καὶ περὶ τῶν κατὰ μέρος, ὡς ἂν ὀφείδω, εἰπεῖν. Οἶμαι γὰρ ἔσσεσθαι φανερόν ὅτι καὶ πρὸς εὐσέβειαν καὶ πρὸς κοινωνίαν τὴν μετ' ἀλλήλων καὶ πρὸς τὴν καθόλου φιλανθρωπίαν, ἐτι δὲ πρὸς δικαιοσύνην καὶ τὴν ἐν τοῖς πόνοις καρτερίαν καὶ θανάτου περιφρόνησιν ἄριστα κειμένους ἔχομεν τοὺς νόμους. Παρκαλῶ δὲ τοὺς ἐντευζομένους τῇ γραφῇ μὴ μετὰ 30 φθόνου ποιῆσθαι τὴν ἀνάνωσιν. Οὐ γὰρ ἐγκώμιον ἡμῶν αὐτῶν προειλόγηται συγγραφεῖν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ ψευδῆ κατηγορημένοις ἡμῖν ταύτην ἀπολογίαν δικαιοτάτην εἶναι νομίζω, τὴν ἀπὸ τῶν νόμων, καθ' οὓς ζῶντες διατελοῦμεν· ἄλλως τε καὶ τὴν κατηγορίαν 40 ὁ Ἀπολλώνιος οὐκ ἠθρόαν ὥσπερ ὁ Ἀπίων ἔταξεν, ἀλλὰ σποράδην καὶ διὰ πάσης τῆς συγγραφῆς. Ποτὲ μὲν ὡς ἀθέους καὶ μισανθρώπους λοιδορεῖ, ποτὲ δ' αὖ δειλίαν ἡμῖν ὀνειδίζει, καὶ τοῦμπάλιν ἔστιν ὅπου τόλμαν κατηγορεῖ καὶ ἀπόνοιν. Λέγει δὲ καὶ ἀφυστάτους εἶναι 45 τῶν βαρβάρων, καὶ διὰ τοῦτο μηδὲν εἰς τὸν βίον εὐρημα συμβεβῆσθαι μόνους. Ταῦτα δὲ πάντα διελεγχθῆσθαι νομίζω σαφῶς, εἰ τάναντία τῶν εἰρημένων φανείη διὰ τῶν νόμων ἡμῖν προσεταγμένα καὶ πραττόμενα μετὰ πάσης ἀκριβείας ὑπ' ἡμῶν. Εἰ δ' ἄρα βιασθῇ 50 μνησθῆναι τῶν παρ' ἑτέροις ὑπεναντίας νομομισμένων, τούτου δίκαιον τὴν αἰτίαν ἔχειν εἰσὶν οἱ τὰ παρ' ἡμῖν ὡς γούνο παραβάλλοντες ἀξιούντες. Οἷς οὐδέτερον ἀπολειφθήσεσθαι νομίζω λέγειν, οὐθ' ὡς οὐχὶ τούτους ἔχομεν τοὺς νόμους, ὧν ἐγὼ παρητήσομαι τοὺς κεφαλαιω-

Hæc enim duo dicunt sibi met ab initio a regibus esse præcepta, ut deos colant et sapientiam diligant. Illi igitur et circumciduntur omnes, et a porciniis abstinent carnibus. Sed neque ullus alius Ægyptiorum cum eis sacra diis facere dignoscitur. Mentem igitur occæcatam habuit Apion, qui Ægyptiorum gratia nos data opera conviciis insectatur, illosque accusat, qui non solum utuntur iisdem, quos in nobis reprehendit, moribus, sed etiam alios circumcidi docuerunt, sicuti dixit Herodotus. Unde jure mihi videtur Apion ob maledicta in patriæ suæ leges pœnas dedisse quas commeruit. Nam ex necessitate circumciscus erat, utpote ulkeratus circa pudenda: et quum nihil ei profuerit circumcisio, sed putresceret, magnis doloribus exspiravit. Oportet enim bene ac sapienter institutos legibus propriis circa pietatem adherere, ceterorum vero leges minime carpere. At iste suas quidem deseruit, de nostris vero mentitus est. Atque ita quidem vitam finivit Apion, et hic etiam de eo nobis finem dicendi facere par sit.

14. Quoniam vero et Apollonius Molonis et Lysimachus et alii quidem nonnulli, partim quidem per ignorantiam, maxima vero ex parte per malevolentiam de legislatore nostro Moyse et legibus ejus verba fecerunt nec justa nec vera, hunc quidem ut præstigiatorum et deceptorum calumniantes, leges autem malitiæ apud nos, nulliusque virtutis magistras esse affirmantes, volo breviter et de omni reipublicæ nostræ constitutione, et de qualibet re singillatim, sicuti potero, sermonem proferre. Puto enim evidens fore, quod et ad pietatem et societatem inter homines servandam, et ad omnia humanitatis officia tuenda, prætereaque ad justitiam, et tolerantiam laborum, mortisque contemptum, optime factas habeamus leges. Rogo tamen eos qui in hanc scripturionem inciderint, ut non cum invidia lectionem adhibeant. Non enim proposui nosmetipsum laudibus prosequi; sed defensionem esse justissimam puto, ductam a legibus juxta quas adhuc vivimus, adversus eos, qui multa nobis eaque falsa objecerunt: præsertim quum Apollonius accusationem non continue sicut Apion instituit, sed sparsim et hinc inde per totam orationem. Quippe qui aliquando quidem nobis tanquam atheis et hominum osoribus conviciatur, aliquando vero iterum formidinem nobis exprobat: et e diverso rursus aliquando temerariæ audaciæ et amentię nos insinulat. Quin et nos e barbaris maxime omnium ineptos esse dicit: et propterea nos solos nihil ad vitæ emolumentum utile contulisse. Hæc autem omnia manifeste redargui posse existimo, si universa contra quam ab eo sunt dicta appareant et legibus imperata, et a nobis accurate admodum observata. Si vero coactus fuero mentionem facere legum contrariarum apud alios constitutarum, ob hoc merito culpandi sunt quibus in animo est nostra ut pejora cum iis conferre quæ apud alios sunt. Quibus neutrum puto relictum fore quod dicant, neque quod non eas habeamus le-

δεστάτους, οὐθ' ὡς οὐχὶ μάλιστα πάντων ἐμμένονεν τοῖς ἑαυτῶν νόμοις.

ιε'. Μικρὸν οὖν ἀναλαβὼν τὸν λόγον τοῦτ' ἂν εἴποιμι πρῶτον, ὅτι τῶν ἀνόμως καὶ ἀτάκτως βιούντων οἱ τάξεως καὶ νόμου κοινωνίας ἐπιθυμηταὶ γενόμενοι καὶ πρῶτοι κατάρξαντες εἰκότως ἂν ἡμερότῃ καὶ φύσεως ἀρετῇ διενεγκεῖν μαρτυρηθεῖεν. Ἀμέλει πειρῶνται τὰ παρ' ἑαυτοῖς ἕκαστοι πρὸς τὸ ἀρχαιότατον ἀνάγειν, ἵνα μὴ μιμῆσθαι δόξωσιν ἑτέρους, ἀλλ' αὐτοὶ τοῦ ζῆν νομίμως ἄλλοις ὑψηλίσσασθαι. Τούτων δὲ τοῦτον ἔχοντων τὸν τρόπον ἀρετὴ μὲν ἐστὶ νομοθέτων τὰ βέλτιστα συνιδεῖν καὶ πείσαι τοὺς χρηστούμενους περὶ τῶν ὑπ' αὐτῷ τιθεμένων, πλήθους δὲ τὸ πᾶσι τοῖς δόξασιν ἐμμεῖναι, καὶ μήτε εὐτυχεῖς μήτε συμφοραῖς αὐτῶν μηδὲν μεταβάλλειν. Φημί τοίνυν τὸν ἡμέτερον νομοθέτην τῶν ὁπουδηποτοῦν μνημονευομένων νομοθετῶν προάγειν ἀρχαιότητι. Λυκοῦργοι γὰρ καὶ Σόλωνες καὶ Ζάλευκος ὁ τῶν Λακρῶν καὶ πάντες οἱ θαυμάζομενοι παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐχθρὸς δὴ καὶ πρῶτος ὡς πρὸς ἐκεῖνον παραβαλλόμενοι φαίνονται γεγονότες, ὅπου γε μὴδ' αὐτὸ τοῦνομα πάλαι ἐγινώσκετο τοῦ νόμου παρὰ τοῖς Ἑλλήσι· καὶ μάρτυς Ὀμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως αὐτῷ χρῆσάμενος. Οὐδὲ γὰρ ἦν κατὰ τοῦτον, ἀλλὰ γνώμαις ἀορίστοις τὰ πλήθη διωκεῖτο καὶ προσταγμάσι τῶν βασιλέων. Ἀφ' οὗ καὶ μέχρι πολλοῦ διέμεναι ἀγράφους χρόμμενοι, καὶ πολλὰ τούτων αἰεὶ πρὸς τὸ συντηγάνον μετατιθέντες. Ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ἀρχαιότατος γεγονώς (τοῦτο γὰρ δήπουθεν δμολογεῖται καὶ παρὰ τοῖς πάντα καθ' ἡμῶν λέγουσιν), ἑαυτὸν τε παρέσχεον ἀριστον τοῖς πλήθεσιν ἡγεμόνα καὶ σύμβουλον, τὴν τε κατασκευὴν αὐτοῖς ὅλην τοῦ βίου τῷ νόμῳ παραλαβὼν ἐπεισε παραδέξασθαι καὶ βεβαιωτάτην ἴσασι φυλαχθῆναι παρεσκεύασεν.

ις'. Ἰδόμεν δὲ τῶν ἔργων αὐτοῦ τὸ πρῶτον μεγαλείων. Ἐκεῖνος γὰρ τοὺς προγόνους ἡμῶν, ἐπέπερ ἔδοξεν αὐτοῖς τὴν Αἴγυπτον ἐκλιποῦσιν ἐπὶ τὴν πατριὸν γῆν ἐπανιέναι, πολλὰς τὰς μυριάδας παραλαβὼν ἐκ πολλῶν καὶ ἀμυγχανῶν διέσωσεν εἰς ἀσφάλειαν· καὶ γὰρ τὴν ἀνδρῶν αὐτοῦ καὶ πολλὴν ψάμμον ἔδει διοδοιπορῆσαι, καὶ νικῆσαι πολέμους, καὶ τέχνα καὶ γυναικάς καὶ λείαν ὁμοῦ σῶζειν μαχομένους. Ἐν οἷς ἅπασι καὶ στρατηγὸς ἀριστος ἐγένετο καὶ σύμβουλος συνετώτατος καὶ πάντων κηδεμὼν ἀληθέστατος. Ἄπαν δὲ τὸ πλήθος εἰς ἑαυτὸν ἀνηρτῆσθαι παρεσκεύασε, καὶ περὶ παντὸς ἔχων πεισθέντας αὐτοῦς τοῦ κελευθέντος, εἰς οὐδεμίαν οἰκειὰν ἔλαβε ταῦτα πλεονεξίαν. Ἐν ᾧ μάλιστα τῷ καιρῷ δυνάμεις μὲν αὐτοῖς περιβάλλονται καὶ τυραννίδας οἱ προεστηχότες, εὐίχουσι δὲ τὰ πλήθη μετὰ πολλῆς ἀνομίας ζῆν, ἐν τούτῳ τῆς ἐξουσίας ἐκεῖνος καθεστηκώς τούναντιον ὥθηται δεῖν εὐσεβεῖν, καὶ πολλὰν εὖνοιαν τοῖς λαοῖς ἐμπαράσχῃν· οὕτως αὐτοῦ τε τὰ μάλιστα τὴν ἀρετὴν ἐπιδείξειν τὴν αὐτοῦ νομίζων καὶ σωτηρίαν τοῖς αὐτὸν ἡγεμόνα ποιοῦμένοις βεβαιωτάτην

ges, quarum ego sum mas in medium proferam; neque quod non maxime omnium in legibus propriis perseveremus.

15. Paulo ergo altius exorsus volo primum dicere quod ii qui ordinis et communium legum primi amatores exstiterunt, eis qui sine lege et ordine vivunt, mansuetudine et bonitate naturae non immerito praestantiores habeantur. Hinc fit quod singuli legum latores summam suis vetustatem tribui affectant, ut non imitatores aliorum videantur, sed ipsi potius aliis legitime vivendi duces exstiterint. Istis hunc in modum se habentibus, virtus quidem legislatoris est, quae optima sunt perspicere, et de constitutis in bonam opinionem adducere eos qui illis usuri sunt: populi vero, ut maneat in omnibus quae scita et jussa fuerint; et neque ex felicitate, neque ex calamitatibus horum aliquid immutare. Dico igitur nostrum legislatorem quoslibet qui memorantur legislatores antiquitate praecedere. Lycurgus enim, et Solon, et Zaleucus Locrensis, et omnes qui in admiratione sunt apud Graecos, non ita pridem exstitisse videntur, si illi conferantur: quando ne ipsum quidem legis nomen olim apud Graecos cognoscebatur; quod et testatur Homerus, qui nusquam in poesi sua isto est usus. Nihil quippe huiusmodi erat ipsis tempore, sed sententiis non definitis, et regum jussis populi regebantur. Unde etiam longo tempore permansere consuetudinibus non scriptis utentes, multasque illarum semper, prout res ceciderit, subinde mutantes. Noster vero legislator, qui et antiquissimus (hoc etenim in confesso est etiam apud universos, qui omnia contra nos loquuntur), et semetipsum populo exhibuit ducem consultoremque praestantissimum; et totam vitae rationem lege complexus, eis suavitatem hanc libenter excipere, fecitque ut diligentissime observaretur a scientibus prudentibusque.

16. Primum autem videamus quod inter opera ejus magnificentum est. Ille enim progenitorum nostrorum, postquam eis visum est Aegypto relicta ad terram patriam revertere, quum multa millia assumpsisset, illos ex multis difficultatibus ad incolumitatem perduxit: nam et inaquosam eos et valde arenosam oportebat viam transire, et bella prodigare, et liberos ac uxores cum praeda inter pugnandum servare. In quibus omnibus et ducem egregium et consiliarium sapientissimum se praestitit, et omnium curatorem verissimum. Fecit autem ut omnis ab ipso penderet multitudo, et quum omnia quae vellet iis persuadere posset, in nullo horum vindicavit sibi potestatem. Sed in quo maxime tempore potentiam quidem sibi comparant et tyrannidem occupant qui aliis praesunt, populum vero licenter admodum vivere assuefaciunt, in hac ille potestate constitutus, e contrario ipsum oportere pie vivere censuit, multumque benevolentiae populo praestare: ita se et ipsum maxime virtutem suam ostensurum esse existimans, et salutem certissimam illis daturum qui ipsum sibi ducem

παρέξειν. Καλῆς οὖν αὐτῇ προκρίσεως καὶ πράξεων
 μεγάλων ἐπιτυγχανομένων εἰκότως ἐνομιζόμεν ἡγεμόνα
 τε καὶ σύμβουλον θεῖον ἔχειν καὶ πείσας πρότερον
 αὐτὸν ὅτι κατὰ τὴν ἐκείνου βούλησιν ἅπαντα πράττει
 καὶ διανοεῖται, ταύτην ὥστε δεῖν πρὸ παντὸς ἐμποιῆσαι
 τὴν ὑποληψίαν τοῖς πλήθεσιν. Οἱ γὰρ πιστεύσαντες
 ἐπισκοπεῖν Θεὸν τοὺς αὐτῶν βίους οὐδὲν ἀνέχονται ἐξα-
 μαρτεῖν. Τοιοῦτος μὲν δὴ τις αὐτὸς ἡμῶν ὁ νομοθέτης,
 οὗ γῆρας, οὐδ' ἀπατεῶν, ἀπερ λαιδοροῦντες λέγουσιν
 10 εὐδίκως, ἀλλ' ὅσον παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν αὐγούσι τὸν
 Μῖνω γεγονέναι καὶ μετ' αὐτὸν τοὺς ἄλλους νομοθέτας.
 Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν τοὺς νόμους ** ὑποτίθενται, ὁ δὲ γε
 Μῖνος ὡλεγεῖν ὅτι εἰς τὸν Ἀπόλλω καὶ τὸ Δελφικὸν αὐτοῦ
 μαντεῖον τὰς τῶν νόμων μαντείας ἀνέφερεν, ἥτοι τὰ
 15 ληθῆς οὕτως ἔχειν νομίζοντες ἢ πείσειν ἢ πρὸν ὑπολαμ-
 βάνοντες. Τίς δ' ἦν ὁ μάλιστα κατορθώσας τοὺς νόμους,
 καὶ τίς ὁ δικαιοτάτα περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ πίστεως ἐπιτυ-
 χῶν, πάρεστιν ἐξ αὐτῶν κατανοεῖν τῶν νόμων ἀντιπα-
 ραβάλλοντας· ἥδη γὰρ περὶ τούτων λεχτέον. Οὐκοῦν
 20 ἀπειροὶ μὲν αἱ κατὰ μέρος τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν νόμων
 παρὰ τοῖς ἄπασιν ἀνθρώποις διαχωραί· οἱ μὲν γὰρ μο-
 ναρχίαι, οἱ δὲ ταῖς ὀλίγων δυναστείαις, ἄλλοι δὲ τοῖς
 πλήθεσιν ἐπέτρεψαν τὴν ἐξουσίαν τῶν πολιτευμάτων.
 Ὅδ' ἡμέτερος νομοθέτης εἰς μὲν τούτων οὐδοτιοῦν
 25 ἀπέιδεν, ὡς δ' ἂν τις εἴποι βισπάμενος τὸν λόγον, θεο-
 κρατίαν ἀπέδειξε τὸ πολίτευμα, Θεῷ τὴν ἀρχὴν καὶ
 τὸ κράτος ἀναθείς, καὶ πείσας εἰς ἐκείνους ἅπαντας
 ἀπορᾶν ὡς αἴτιον μὲν ἀπάντων ὄντα τῶν ἀγαθῶν, ἃ
 κοινῇ τε πᾶσιν ἀνθρώποις ἰδίᾳ τε ἐκάστοις ὑπάρχει,
 30 καὶ ὅσων ἔτυχον αὐτοὶ δεσθῆντες ἐν ἀμυγῶνι· λαθεῖν
 δὲ τὴν ἐκείνου γνώμην οὐκ ἐνὸν οὔτε τι τῶν πραττομέ-
 νων οὐδὲν οὐδ' ὦν ἂν τις παρ' αὐτῷ διανοσθῇ. Ἀλλ'
 αὐτὸν ἀπέφηνε καὶ ἀγέννητον καὶ πρὸς τὸν ἰδίον χρόνον
 ἀναλλοίωτον, πάσης ἰδέας θνητῆς κάλλει διακρίνοντα,
 35 καὶ δυνάμει μὲν ἡμῖν γνωρίμων, ὁποῖος δὲ κατ' οὐσίαν
 ἐστὶν ἄγνωστον. Ταῦτα περὶ Θεοῦ φρονεῖν οἱ σοφώ-
 τατοι παρ' Ἑλλήσιν ὅτι μὲν ἐδιδάχθησαν, ἐκείνου τὰς
 ἀρχὰς παρασχόντος, ὡς νῦν λέγειν· ὅτι ὁ ἐστὶ καλὰ καὶ
 πρέποντα τῇ τοῦ Θεοῦ φύσει καὶ μεγαλειότητι σφόδρα
 40 μεμαρτυρήκασιν. Καὶ γὰρ Πυθαγόρας καὶ Ἀναξαγόρας
 καὶ Πλάτων καὶ οἱ μετ' ἐκείνους ἀπὸ τῆς Στοᾶς φιλό-
 σοφοι, καὶ μικροῦ δεῖν ἅπαντες οὕτω φαίνονται περὶ
 τῆς τοῦ Θεοῦ φύσεως περρονηχότες. Ἄλλ' οἱ μὲν πρὸς
 ὀλίγους φιλοσοφοῦντες εἰς πλήθη δόξαις προκατελιμ-
 45 μένα τὴν ἀλήθειαν τοῦ δόγματος ἐξενεγκεῖν οὐκ ἐτόλ-
 μησαν, ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ὅτε δὴ τὰ ἔργα πα-
 ρέχων τοῖς νόμοις σύμφωνε, οὐ μόνον τοὺς καθ' αὐτὸν
 ἐπέσειεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐξ ἐκείνων αἰεὶ γεννησομένοις τὴν
 περὶ τοῦ Θεοῦ πίστιν ἐνέφυσεν ἀμετακίνητον. Αἴτιον
 50 δ' ὅτι καὶ τῷ τρόπῳ τῆς νομοθεσίας πρὸς τὸ χρήσιμον
 πάντων αἰεὶ πολὺ διήνεγκεν· οὐ γὰρ μέρος τῆς ἀρετῆς
 ἐποίησε τὴν εὐσέβειαν, ἀλλὰ ταύτης τὰ μέρη τὰλλα
 συνεῖδε καὶ κατέστησε· λέγου δὲ τὴν δικαιοσύνην, τὴν
 καρτερίαν, τὴν σωφροσύνην, τὴν τῶν πολιτῶν πρὸς ἀλ-

fecerunt. Itaque cum bonum ei propositum fuerit, et magnas
 res gesserit, jure ceusebamus eum ducem atque consiliarium
 Deum habere : et quum sibi prius persuasisset quod
 secundum illius voluntatem omnia ageret atque mentis agi-
 faret, credidit modis omnibus oportere ut etiam populus in
 ejusmodi opinionem adduceretur. Nam qui Deum suam
 vitam respicere credunt, nulla in re peccare sustinent.
 Hujusmodi quidem noster legislator fuit, non magus, non
 impostor, sicut conviciatores injuste pronunciant; sed qua-
 lem apud Græcos gloriantur fuisse Minoem, et post eum
 legislatores alios. Namque quidam eorum leges *positas a*
Deo dicebant : Minos vero ad Apollinem et Delphicum ejus
 oraculum legum vaticinia referebat, sive hoc verum esse
 credentes, sive hoc facile aliis persuasuros esse existiman-
 tes. Qui vero maxime perfectissimam legum rationem in-
 stituerit, et justissimam de Deo persuasionem habuerit, ex
 mutua legum ipsarum contentione quis intelligat : jam
 enim tempus est ut ad eas veniamus. Enimvero infinita qui-
 dem, si singula expendantur, morum atque legum toto pas-
 sim hominum genere discrimina sunt. Alii quippe uni tan-
 tum, paucis quibusdam alii, alii denique populo summam
 reipublice potestatem commiserunt. At legislator noster,
 hisce neglectis omnibus, Theocraticam (liceat enim hac voce
 tametsi paullo duriore uti) reipublice formam instituit :
 atque ita summi principatu Dei nunini attributo, id egit
 maxime ut in eo cunctorum oculi ac mentes acquiescerent,
 tanquam in eo qui et omnium bonorum, seu quæ univæse
 hominum generi eveniunt, seu quæ privatim singuli, dif-
 ficilioribus suis temporibus, votis ac precibus impetrant,
 auctor et causa sit : adeo ut ejus cognitionem nullum
 omnino factum, cogitatio nulla fugere ac latere possit.
 Eum præterea quum ortu carere, tum nullam tota æter-
 nitate mutationem subire, omnia quoque mortalium forma-
 dignitatem pulchritudine superare, postremo ut sua nobis
 potestate notum, sic natura et essentia prorsus ignotum
 esse profiteatur. Mitto sane Græcorum sapientissimos hu-
 jus de Deo sententiæ magistrum illum ac ducem habuisse :
 quam præclara vero illa quamvis Dei cum natura ac
 majestate conjuncta foret, gravissime testatum ipsi quoque
 reliquerunt. Pythagoras enim, et Anaxagoras, et Plato,
 quique Platonem exceperunt Stoici philosophi, ac ceteri
 prope omnes, in hujus de natura divina sententiæ commu-
 nionem societatemque venerunt. At enimvero, quum isti
 fere non nisi cum paucis philosopharentur, et dogmatis hu-
 jus veritatem in vulgus aliis jam opinionibus occupatum
 offerre metuerent : tum noster hic legislator, qui suarum
 ad legum æquitatem operum consensionem adjuugeret, non
 eos modo qui sua ætate viverent, in eam secum mentem
 adduxit, verum etiam nepotibus ac posteris illorum omni-
 bus firmam hanc atque constantem de divino numine fidem
 iniecit. Quod autem in ea legum suarum informatione
 fructum etiam fuerit longo quam ceteri majorem assequutus,
 eo maxime factum est, quod non religionem virtutis partem
 aliquam fecerit, sed religionis potius alias partes esse quas-
 dam et viderit et vero statuerit : justitiam dico, patientiam,
 temperantiam, ac mutuam civium inter se rebus in omnibus

λήλους ἐν ἅπασι συμφωνίαν. Ἄπασαι γὰρ αἱ πράξεις καὶ διατριβαὶ καὶ λόγοι πάντες ἐπὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῖν εὐσέβειαν ἔχουσι τὴν ἀναφορὰν· οὐδὲν γὰρ τούτων ἀνεξέταστον οὐδὲ ἀόριστον παρέλιπε. Δύο μὲν γὰρ εἰσὶν ἀπάσης παιδείας τρόποι καὶ τῆς περὶ τὰ ἔθνη κατασκευῆς, ὧν δ' μὲν λόγων διδασκαλικὸς, ἕτερος δὲ δ' διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν ἔθων. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι νομοθεταὶ ταῖς γνώμαις διέστησαν, καὶ τὸν ἕτερον αὐτῶν, ὃν ἔδοξαν ἕκαστοι ἐλόμενοι, τὸν ἄλλον παρέλιπον, οἷον

10 Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Κρήτες ἔθεσι ἐπαίδευσαν, οὐ λόγους, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ σχεδὸν οἱ ἄλλοι πάντες Ἑλληνες, ἃ μὲν χρὴ πράττειν ἢ μὴ, προσέτασσον διὰ τῶν νόμων, τοῦ δὲ πρὸς αὐτὰ διὰ τῶν ἔργων ἐθίζειν ὠλήγῳσαν.

15 ιζ. Ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης ἄμφω ταῦτα συνήρμοσε κατὰ πολλὴν ἐπιμέλειαν· οὔτε γὰρ κωφὴν ἀπέλιπε τὴν τῶν ἔθων ἀσκήσιν, οὔτε τὸν ἐκ τοῦ λόγου νόμον ἀπρακτόν εἰσεν, ἀλλ' εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχαίμενος τροπῆς καὶ τῆς κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐκάστῳ

20 διαίτης, οὐδὲν οὔτε τῶν βραχυτάτων αὐτεξούσιον ἐπὶ ταῖς βουλήσεσι τῶν χρησομένων κατέλιπε, ἀλλὰ καὶ περὶ αἰτίων, ὅσων ἀπέχεσθαι χρὴ καὶ τίνα προσφύρεσθαι, καὶ περὶ τῶν κοινωνησάντων τῆς διαίτης, ἔργων τε εὐτονίας περὶ τὰς τέχνας καὶ τοῦμπαλιν ἀναπαύσεως

25 ὅρον ἔθηκεν αὐτοῖς καὶ κανόνα τὸν νόμον, ἵν' ὥσπερ ὑπὸ πατρὶ τούτῳ καὶ δεσπότη ζῶντες μὴ τε βυολόμενοι μὴδὲν μὴθ' ὑπ' ἀγνοίας ἀμαρτάνωμεν. Οὐδὲ γὰρ τὴν ἂν ἀγνοίας ὑποτίμησιν ἡνέσχετο καταλιπεῖν, ἀλλὰ καὶ κάλλιστον καὶ ἀναγκαιότατον ἀπέδειξε παιδευμάτων

30 τὸν νόμον, οὐκ εἰσάπαξ ἀχροασαμένους οὐδὲ δις ἢ πολλάκις, ἀλλ' ἐκάστης ἐβδομάδος τῶν ἄλλων ἔργων ἀρεμένους ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν τοῦ νόμου ἐκέλευσε συλλέγεσθαι, καὶ τοῦτον ἀκριβῶς ἐκμανθάνειν· ὃ δὲ πάντες οἱ νομοθεταὶ ἐόικασιν παραλιπεῖν.

35 ιη'. Καὶ τοσοῦτον οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων ἀπέχουσι τοῦ κατὰ τοὺς οἰκείους ζῆν νόμους, ὥστε σχεδὸν αὐτοὺς οὐδ' ἴσασιν, ἀλλ' ὅταν ἐξαμάρτωσι, τότε παρ' ἄλλων μαυθάνουσιν ὅτι τὸν νόμον παραβέβηκασιν. Οἱ τε τὰς μεγίστας καὶ κυριωτάτας παρ' αὐτοῖς ἀρχὰς

40 διοικοῦντες ὁμολογοῦσι τὴν ἄγνοιαν· ἐπιστάτας γὰρ παρακαθίστανται τῆς τῶν πραγμάτων οἰκονομίας τοὺς ἐμπειρίαν ἔχειν τῶν νόμων ὑπισχνουμένους. Ἡμῶν δ' οὐκ οὐκ εἰ τις ἔροιτο τοὺς νόμους, ῥῶν ἂν εἴποι πάντα ἢ τοῦνομα τὸ ἑαυτοῦ. Ἰδίγαρ οὖν ἀπὸ τῆς πρώ-

45 τῆς εὐθὺς αἰσθήσεως αὐτοὺς ἐκμανθάνοντες ἔχομεν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὥσπερ ἐγκεχαραγμένους. Καὶ σπάνιος μὲν δὲ παραβαίνων, ἀδύνατος δ' ἡ τῆς κολάσεως παραίτησις.

ιθ'. Τοῦτο πρῶτον ἀπάντων τὴν θαυμαστὴν ὁμόνοian ἡμῖν ἐμπεποίηκεν. Τὸ γὰρ μίαν μὲν ἔχειν καὶ τὴν αὐτὴν δόξαν περὶ Θεοῦ, τῷ βίῳ δὲ καὶ τοῖς ἔθεσι μὴδὲν ἀλλήλων διαφέρειν, καλλίστην ἐν ἔθεσι ἀνθρώπων συμφωνίαν ἀποτελεῖ. Παρ' ἡμῖν γὰρ μόνους οὔτε περὶ τοῦ Θεοῦ λόγους ἀκούσεται τις ἀλλήλους

conjunctionem. Quippe quod actionum, studiorum ac sermonum omnium rationes ex una divini numinis religione suspensas habere nos oportet : quum nihil penitus aut non expensum, aut non definitum constitutumque reliquerit. Nam quum duæ omnino sint cujusvis disciplinæ, ac morum instituendorum viæ, quarum altera præceptis, altera conformatione vitæ continetur : ceteri quidem legislatores, dissidentium opinionum varietate distracti, atque alteram utram suo quisque sensu viam sequuti, alteram omisere. Ita igitur Lacedæmonii simul et Cretenses moribus ipsis docebant, non præceptis : Athenienses autem Græci que propemodum universi, quid agendum esset, quidve fugiendum, legibus edicebant, suos tamen ad utrumque rebus ipsis consuefacere negligebant.

17. At legislator hic noster præcipuo quodam studio ambo ista conjunxit : dum neque mutam vitæ morumque conformationem reliquit, neque legis præcepta operum societate carere permisit ; sed, jam inde ab ipsomet alimentis genere, et domestica singulorum victus ratione auspicatus, ne minutissimum quidem aliquid eorum qui illis uterentur potestatis et arbitrii facere voluit : imo quibus abstinendum cibis, quibus item vesci liceat, quinam in victus communionem ac societatem vocandi, quam in operibus contentionem adhibere, quem in otio tenere modum oporteat, certis quasi legis finibus regulisque descripsit : uti sub ejus tanquam parentis cujusdam aut dominæ imperio nutuque viventes, nihil omnino vel malitia vel ignoracione peccemus. Ita ne ignoracionem illam, velut aliquam deprecandæ pænæ speciem, relinqueret, longe pulcherrimum nobis maximeque necessarium disciplinæ genus legem ipsam esse voluit : nec satis id futurum putavit, ut semel, iterum aut sæpius eam audivissemus, nisi hebdomadis quoque singulis ab alio quolibet opere feriatos omnes ad illam dum recitaretur audiendam, animoque penitus informandam, convenire juberet. Id quod ab reliquis omnibus legumlatoribus prætermisum videmus.

18. Ac tantum plerique mortalium a vita suarum ex legum præceptis instituenda absunt, ut in summa fere illarum ignoracione versentur, atque ubi peccaverint, eas tum demum abs se violatas, ex aliis intelligant. Quam ignorantiam summi quoque et principes eorum magistratus confitentur, dum eos rerum administrationi præesse potissimum ac sibi assidere volunt, qui præcipuam quandam legum peritiam præ se ferant. At ex nostris, quemcunque de legum uostrarum capitibus interrogas, universas facilius quam suum ipse nomen edisseret. Proinde eas jam usque ab ea qua primum aliquid sentire cœpimus ætate, haustas, mentibus deinceps inustas quodammodo impressasque tenemus. Ac rari admodum sunt qui eas violent ; qui autem violarit, nulla prorsus ei deprecandæ pænæ ratio superest.

19. Atque hic admirabilis inter nos animorum consensionis fons est præcipuus. Nam et idem omnes de Deo sentire, et nullo vitæ morumque dissidio laborare, id vero pulcherrimam ac jucundissimam hominibus animorum studiorumque conjunctionem alferre solet. Enimvero soli omnino sumus, apud quos neque discrepantes unquam de

ὑπεναντίους, ὅποια πολλὰ παρ' ἑτέροις (οὐδ' ὑπὸ τῶν
 τυγνόντων μόνον κατὰ τὸ προσπεσὸν ἐκάστῳ λέγεται
 πάθος, ἀλλὰ καὶ παρὰ τισι τῶν φιλοσόφων αὐτῶν τε-
 τοιμῆται, τῶν μὲν τὴν θλῆν τοῦ Θεοῦ φύσιν ἀναιρεῖν
 6 τοῖς λόγοις ἐπικειρηκώτων, ἄλλων δὲ τὴν ὑπὲρ ἀν-
 θρώπων αὐτοῦ πρόνοιαν ἀφαιρουμένων), οὐτ' ἐν τοῖς
 ἐπιτηδεύμασι τῶν βίων ὀφείτῃ διαφορὰν, ἀλλὰ κοινὰ
 μὲν ἔργα πάντων παρ' ἡμῖν, εἰς δὲ ὁ λόγος ὁ τοῦ νόμου
 συμφωνῶν περὶ Θεοῦ, πάντα λέγων ἐκείνον ἐφορᾶν.
 10 Καὶ μὴν περὶ τῶν κατὰ τὸν βίον ἐπιτηδευμάτων ὅτι
 δεῖ πάντα τὰ ἄλλα τέλος ἔχειν τὴν εὐσέβειαν καὶ γυ-
 ναικῶν ἀκούσειεν ἂν τις καὶ τῶν οἰκετῶν.

κ'. Ὅθεν δὴ καὶ τὸ προπερόμενον ἡμῖν ὑπὸ τινων
 ἐγκλημα, τὸ δὴ μὴ καινῶν εὐρετάς ἐργων ἢ λόγων
 15 ἄνδρας παρασχέιν, ἐντεῦθεν συμβέβηκεν. Οἱ μὲν γὰρ
 ἄλλοι τὸ μηδενὶ τῶν πατρίων ἐμμένειν καλὸν εἶναι
 νομίζουσι, καὶ τοῖς μάλιστα τολμῶσι ταῦτα παραβαί-
 νειν σοφίας δεινότητα μαρτυροῦσιν· ἡμεῖς δὲ τούναντιον
 μίαν εἶναι καὶ φρόνησιν καὶ ἀρετὴν ὑπελήφαμεν τὸ
 20 μηδὲν θλῶς ὑπεναντίον μήτε πράξει μήτε διανοηθῆναι
 τοῖς ἐξ ἀρχῆς νομοθετηθεῖσιν. Ὅπερ εἰκότως ἂν εἴη
 τεκμήριον τοῦ κάλλιστα τεθῆναι τὸν νόμον. Τὰ γὰρ
 μὴ τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον αἱ πεῖραι δοόμενα διορ-
 θώσεως ἐλέγχουσιν.

κα'. Ἡμῖν δὲ τοῖς πεισθεῖσιν ἐξ ἀρχῆς τεθῆναι τὸν
 νόμον κατὰ Θεοῦ βούλησιν, αὐδ' εὐσεβὲς ἦν ἐν τούτῳ
 μὴ φυλάττειν. Τί γὰρ αὐτοῦ τις ἂν μετακινήσειεν, ἢ
 τί κάλλιον ἐξεύροι, ἢ τί παρ' ἑτέρων ὡς ἄμεινον ἐξε-
 νέγκοι; ἄρα γε τὴν θλῆν κατὰστασιν τοῦ πολιτεύμα-
 30 τος; καὶ τίς ἢ καλλίων ἢ δικαιοτέρα γένοιτο τῆς Θεὸν
 μὲν ἡγεμόνα τῶν θλῶν ἡγεῖσθαι πεποιημένης, τοῖς
 ἱερεῦσι δὲ κοινῇ μὲν τὰ μέγιστα διοικεῖν ἐπιτροπύσσης,
 τῷ δὲ πάντων ἀρχιερεῖ πάλιν αὖ πεπιστευκυίας τὴν τῶν
 ἄλλων ἱερέων ἡγεμονίαν; οὗς οὐ κατὰ πλοῦτον οὐδέ
 35 πῶς ἄλλαις προύχοντα· αὐτομάτως πλεονεξίαις πρῶτον
 εὐθὺς ὁ νομοθέτης ἐπὶ τὴν τιμὴν ἔταξεν, ἀλλ' ὅσοι τῶν
 μετ' αὐτοῦ πειθοῖ τε καὶ σωφροσύνῃ τῶν ἄλλων διέ-
 φερον, τούτοις τὴν περὶ τὸν Θεὸν μάλιστα θεραπείαν
 ἐνεχείρισεν. Τούτοις δ' ἦν καὶ τοῦ νόμου καὶ τῶν
 40 ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἀκριβὲς ἐπιμέλεια· καὶ γὰρ
 ἐπόπται πάντων καὶ δικασταὶ τῶν ἀμφισβητουμέ-
 νων καὶ κολασταὶ τῶν κατεγνωσμένων οἱ ἱερεῖς ἐτά-
 χθησαν.

κβ'. Τίς ἂν οὖν ἀρχὴ γένοιτο ταύτης δσιωτέρας; τίς
 45 δὲ Θεῷ τιμὴ μᾶλλον ἀμολύουσα; παντὸς μὲν τοῦ πλῆ-
 θους κατεσκευασμένου πρὸς τὴν εὐσέβειαν, ἐξάρτεον δὲ
 τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἱερέων πεπιστευμένων, ὥσπερ δὲ
 τελετῆς τινος τῆς θλῆς πολιτείας οἰκονομουμένης; ἢ
 γὰρ ὀλίγων ἡμερῶν ἀριθμὸν ἐπιτηδεύοντες ἀλλόφυλοι
 50 φυλάττειν οὐ δύνανται, μυστήρια καὶ τελετὰς ὀνομά-
 ζοντες, ταῦτα μετὰ πολλῆς ἡδονῆς καὶ γνώμης ἀμέ-
 ταπείστου φυλάττομεν ἡμεῖς διὰ τοῦ παντὸς αἰῶνος.
 Τίνες οὖν εἰσιν αἱ προρρησίαι καὶ ἀπαγορεύσεις;
 ἀπλᾶι τε καὶ γνώριμοι. Πρώτῃ δ' ἡγεῖται περὶ Θεοῦ,

Deo sententias audies, quod apud alios frequentissimum
 est (nec enim vulgaris tantum ac plebeius qui libet, prout
 peculiaris animi sensus impulerit, de Deo loquitur; sed
 hoc temeritatis vitium ad nonnullos etiam philosophos
 permanavit, quorum alii omnem Dei naturam funditus ex-
 terminare conati sunt, alii eundem omni hominum cura
 providentiaque spoliaverunt), nec ullum in vitæ rationibus
 dissidium videbis: imo vero, quum summa quædam apud
 nos omnium sit operum functionumque communio, tum
 vox similiter eadem et cum ipsa lege de Deo consentiens,
 quæ omnia divini oculi sapientia regi proficitur. Ac quod
 ad vitæ instituta spectat, ex ipsis quoque mulierculis ac
 mancipiis intelliges, nihil non ex ceteris ad unum reli-
 gionis finem esse referendum.

20. Atque hinc profectum illud est, quod a nonnullis
 probro nobis et crimini vertitur, neminem ex nobis illum
 aut nova orationis, aut operis novi auctorem prodiisse.
 Nam ceteri quidem, in nulla patriarum consuetudinum
 acquiescere, præclarum quiddam ac laude dignum arbi-
 trantur, eosque potissimum qui aliquid earum labefactare
 conantur, a singulari prudentiæ vi solertiaque commendant:
 nos contra, unam hanc et prudentiam et virtutem esse
 statuimus, nihil omnino quod cum legibus ante sancitis
 quoquo modo pugnet, aut invehere aut moliri. Quod sane
 argumento certissimo est, optime conditam hanc fuisse le-
 gem. Quæ enim secus instituta sunt, ea correctione indi-
 gere, experientia comprobatur.

21. At nos, qui hanc primam legem ex divinæ voluntatis
 arbitrio latam fuisse credimus, hanc deinceps violare sine
 impietate non possumus. Et vero, quid tandem aut ex ea
 mutare quis possit, aut excogitare melius, aut ab aliis con-
 venientius mutuari? Num forte genus ipsum reipublicæ
 totum immutabit? At quodnam, obsecro, possit eo vel me-
 lius vel æquius institui, quod Deum quidem rerum univer-
 sarum moderatorem constituat, sacerdotes vero ita publicæ
 maximorum negotiorum administrationi præficiat, ut illis
 ipsis sacerdotibus summum omnium pontificem præcesse
 velit? quod eosdem ab ipso jam initio legislator, non pro
 census magnitudine, aut aliarum ejusmodi rerum, quam
 fortuna pepererit, copia, in tanto honoris gradu collocari
 voluerit, sed iis duntaxat suorum qui aliis partim orationis
 vi, partim etiam æquitate morum anteirent, divini cultus
 ritus commiserit. Ab his autem accurata et legis et reli-
 quorum institutorum conservatio fiebat; quum et summi
 omnium quæsitores, et controversiarum iudices, et damna-
 torum punitores constituti sacerdotes essent.

22. Quodnam igitur imperii genus hoc sanctius esse
 queat? aut qui Deo cultus convenientior exhiberi? ubi non
 multitudo tantum universa ad pietatem studiosissime infor-
 metur, sed etiam insignis quædam a sacerdotibus in rerum
 administratione diligentia exigatur, et solemnem sacri
 alicujus festi religionem tota reipublicæ ratio imitetur?
 nam quæ alienigenæ paucis aliquot diebus, mysteria ap-
 pellantes statasque ceremonias, custodire non possunt, ea
 nos perpetuo quum suavissime, tum etiam constantissime
 retinemus. Quænam vero et cujusmodi sunt nostra illa
 vel edicta vel interdicta? Simplicia prorsus et illustra.
 Princeps quidem et caput omnium illud est, quod ita de

λέγουσα, ὁ Θεὸς ἔχει τὰ πάντα παντελὴς καὶ μακάριος, αὐτὸς ἑαυτῷ καὶ πᾶσιν αὐτάρχης, ἀρχὴ καὶ μέσα καὶ τέλος πάντων· οὗτος ἔργους μὲν καὶ χάρισιν ἐναργῆς καὶ παντὸς οὐτινοσούν φανερώτερος, μορφὴν δὲ καὶ μέγεθος ἡμῖν ἀφανέστατος· πᾶσα μὲν γὰρ ὕλη πρὸς εἰκόνα τὴν τούτου, καὶ ἡ πολυτελής, ἄτιμος, πᾶσα δὲ τέχνη πρὸς μιμήσεως ἐπινόειαν ἀτεχνος· οὐδὲν ὁμοιον οὐτ' ἐπινοοῦμεν οὐτ' εἰκάζειν ἐστὶν ὄσιον. Ἔργα βλέπομεν αὐτοῦ, φῶς, οὐρανὸν, γῆν, ἥλιον καὶ σελήνην, 10 ὕδατα, ζῶων γενέσεις, καρπῶν ἀναδόσεις. Ταῦτα ὁ Θεὸς ἐποίησεν οὐ χερσίν, οὐ νόμοις, οὐδέ τινων συνεργασαμένων ἐπιδηθείς, ἀλλ' αὐτοῦ καλὰ θελήσαντος καλῶς ἦν εὐθὺς γεγονότα. Τούτῳ δεῖ πάντας ἀκολουθεῖν καὶ θεραπεύειν αὐτὸν ἀσχοῦντας ἀρετὴν τρόπος 15 γὰρ Θεοῦ θεραπείας οὗτος ὁσιώτατος.

κγ'. Εἷς ναὸς ἐνὸς Θεοῦ (φίλον γὰρ αἰεὶ παντὶ τὸ ὁμοιον), κοινὸς ἀπάντων κοινῷ Θεῷ ἀπάντων. Τούτων θεραπεύουσι μὲν διὰ παντὸς οἱ ἱερεῖς, ἡγεῖται δὲ τούτων ὁ πρῶτος αἰεὶ κατὰ γένος· οὗτος μετὰ τῶν συνιερέων 20 θύσει τῷ Θεῷ, φυλάξει τοὺς νόμους, δικάσει περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων, κολάσει τοὺς ἐλεγχθέντας ἐπ' ἀδίκῳ. Ὁ δὲ γε τούτῳ μὴ πειθόμενος ὑψέει δίκην ὡς εἰς τὸν Θεὸν αὐτὸν ἀσεβῶν. Θύομεν τὰς θυσίας οὐκ εἰς πληρωσιν ἑαυτῶν καὶ μέθην (ἀδούλητα γὰρ τῷ Θεῷ τᾶδε, 25 καὶ πρόφασιν ἂν ὕβρεως γίνοντο καὶ πολυτελείας), ἀλλὰ σώφρονας, εὐτάκτους, εὐσταθεῖς, ὅπως μάλιστα σωφρονῶσι. Καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις ὑπὲρ τῆς κοινῆς εὐχέσθαι δεῖ πρῶτον σωτηρίας, εἴθ' ὑπὲρ ἑαυτῶν (ἐπὶ γὰρ κοινωνίᾳ γεγονάμεν), καὶ ταύτην ὁ προτιμῶν τοῦ καθ' 30 ἑαυτὸν ἰδίου μάλιστα εἰη Θεῷ κεχρησμένος. Παράκλησις δὲ πρὸς τὸν Θεὸν ἔστω διὰ τῆς εὐχῆς καὶ δέησις οὐ, ὅπως διδῶν τὰ ἀγαθὰ (δέδωκε γὰρ αὐτὸς ἐκὼν καὶ πᾶσιν εἰς μέσον κατέθηκεν), ἀλλ' ὅπως δέχεσθαι δυνάμεθα καὶ λαβόντες φυλάττωμεν. Ἀγνείας ἐπὶ ταῖς 35 θυσίαις διέτηκεν ὁ νόμος ἀπὸ κήδους, ἀπὸ λέγου, ἀπὸ κοινωνίας τῆς πρὸς γυναῖκα, καὶ πολλῶν ἄλλων, ἀ μακρὸν ἂν εἴη νῦν γράφειν. Τοιοῦτος μὲν ὁ περὶ Θεοῦ καὶ τῆς ἐκείνου θεραπείας λόγος ἡμῖν ἐστίν, ὁ δ' αὐτὸς ἅμα καὶ νόμος.

40 κδ'. Τίνες δὲ οἱ περὶ γάμων; μῖζιν μόνην οἶδεν ὁ νόμος κατὰ φύσιν τὴν πρὸς γυναῖκα, καὶ ταύτην εἰ μέλλοι τέκνων ἐνεκα γίνεσθαι· τὴν δὲ πρὸς ἄρρενας ἐστύγηκε, καὶ θάνατος τὸ ἐπιτίμιον, εἰ τις ἐπιχειρήσειεν. Γαμεῖν δὲ κελεύει μὴ προικὶ προτέγοντας, 45 μὴδὲ βιαίαις ἄρπαγαῖς, μὴδ' ἂν δόλῳ καὶ ἀπάτῃ πείσαντας, ἀλλὰ μνηστεύειν παρὰ τοῦ δοῦναι κυρίου καὶ κατὰ συγγένειαν ἐπιτήδειον. Γυνὴ δὲ χείρων, φησὶν, ἀνδρός εἰς ἅπαντα. Τοιγαροῦν ὑπακούετω, μὴ πρὸς ὕβριν, ἀλλ' ἵνα ἀρχῇται· Θεὸς γὰρ ἀνδρὶ τὸ κράτος 40 ἰδῶκε. Ταύτη συνείνειν δεῖ τὸν γάμαντα μόνῃ, τὸ δὲ τὴν ἄλλου πειρᾶν ἀνόσιον. Εἰ δέ τις τοῦτο πράξειεν, οὐδεμία θανάτου παραίτησις, οὐτ' εἰ βιάσαιτο παρθένον ἐτέρῳ προσομολογημένην, οὐτ' εἰ πείσειε γεγαμημένην τέχνα τρέφειν ἅπαντα προσέταξε. Καὶ γυναῖξιν ἀπειπε

Deo statuit : Deum universa complecti; perfectissimum illum esse atque beatissimum; sibi ipsi ac ceteris omnibus satis unum esse, principium, media, finemque cunctorum : eundem ut operibus ac beneficiis conspicuum, imo rerum omnium longe nobilissimum, ita quum figura, tum etiam magnitudine nobis ignotissimum : materiam omnem, ut genere ipso pretiosissima, vilem, si ad ejus imaginem exigatur, futuram; artem etiam omnem, si ad illius imitationem aspiret, incertum jacere : nihil ejus simile nec videri, nec cogitari fas esse. Hujus tamen opera sub aspectum cadere, lumen, celum, terram, solem, lunam, aquas, animantium procreations, fructuumque proventus : hæc autem a Deo nō manibus, non labore ullo, non precaria cujusquam opera, sed uno voluntatis suæ nutu perfecta continuo, proque eo ac statuerat, bonitatem sortita esse. Ad illum omnes adhaerescere, unum virtutis exercitio colere oportere, quod æ cultus divini ratio sanctissima sit.

23 Unius Dei templum unum esse (quod simili simile delectetur), adeoque commune cum omnibus, quia Numini omnium communi sacrum. Ac sacerdotum quidem proprias ejus placandi partes esse, iis tamen unum semper aliquem præesse genere principem, qui cum aliis sacerdotibus Deo sacrificet, leges custodiat, si quid erit contrarium arbitrio definiat, peractos denique reos justo supplicio coerceat. Ei qui minus paruerit, penam huic luendam esse quasi adversus Deum impie fecerit. Ceterum ea sacrificiorum lex est, uti ne ipsis ad ebrietatis turpitudinem abutatur (nam horret id Deus, tum vero et injuriarum et luxus occasionem præbet); verum modica, honesta, et sobria illa sint oportet, ut qui sacra faciunt, maxime modestiam præ se ferant. Jam inter sacrificandum, in primis pro communi, tum pro sua cuique salute nuncupanda vota sunt (nam ad mutuum societatem nati sumus); et qui illam sua vita potiore habuerit, is Deum sibi maxime conciliet. Porro votorum ac precationum summa hæc sit, non uti beneficia nobis conferat (conferat enim ille per sese, atque omnibus passim ingerit), verum ut ea quum rite accipere, tum diligenter conservare possimus. Ad extremum cui sacrificium faciendum erit, ei lex certa quadam præscribit lustrationum genera, quibus, susceptæ si quæ sint ex funere, lecto, uxoris consuetudine, et aliis multis rebus, quas nunc percensere longum esset, labe expientur. Atque hujusmodi nobis de Deo doctrina et divini cultus tradita ratio est, quæ legis simul vim obtinet.

24. De nuptiis vero quid? Eam tantum consuetudinem, quam cum uxore natura concedit, lex nostra probat, modo tamen ea prolis suscipiendæ causa ineatur : at marium cum maribus congressiones execratur, ejusque flagitii reos capitali supplicio damnat. Ceterum in matrimonio neque dotis rationem haberi, neque per vim rapi conjugem, neque dolo malo pellici vult; sed ab eo qui collocandæ potestatem habeat, postulari, sic tamen ut cognitionis ratio habeatur. Ac mulier quidem, inquit scriptura, viro per omnia deterior est. Viro igitur obtemperet, non tamen contumeliæ causa, sed ut alterius imperium ac ductum sequatur : vim enim et potestatem viro Deus concessit. Unius porro tantum, quacum conjunctus fueris, expetenda consuetudo est; alterius enim uxorem tentare, nefas. Quod in scelus si quis inciderit, certum ei capitis supplicium : ut si quis aut virgini desponsæ cuiquam vim obtulerit, aut alii nuptam illexerit; liberorum quicquid susceptum erit, educari lex jubet. Velat ne qua mulier

μήτ' ἀμβλοῦν τὸ σπαρὲν μήτε διαφθείρειν, ἀλλὰ ἢ φανεῖν, τεκνοκτόνος ἂν εἴη ψυχὴν ἀφανίζουσα καὶ τὸ γένος ἐλαττοῦσα. Τοιγαροῦν εἰ τις ἐπὶ λέγος ἢ φθορὰν παρέλθοι, καθαρὸς εἶναι οὐ δύναται. Ἡ καὶ μετὰ τὴν νόμιμον συνουσίαν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἀπολούσασθαι κελεύει ὁ νόμος. Ψυχῆς τε γὰρ καὶ σώματος ἐγγίνεται μολυσμὸς, ὡς πρὸς ἄλλην γῶραν ὑποβαλόντων. Καὶ γὰρ ἐμφοιμένη σώμασι κακοπαθεῖ ἡ ψυχὴ, καὶ τούτων αὐτὴ πάλιν ὡς θανάτῳ διακριθεῖσα. Δι' ὅπερ ἀγνείας ἐπὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις προστάζειν.

κ'. Οὐ μὴν οὐδ' ἐπὶ ταῖς τῶν παίδων γενέσεσιν ἐπέτρεπεν εὐωχίας συνάγειν καὶ προφάσεις ποιεῖσθαι μείθης, ἀλλὰ σώφρονα τὴν ἀρχὴν εὐθὺς τῆς τροφῆς ἔταξε καὶ γράμματα παιδεύειν ἐκέλευσε, περὶ τε τοὺς νόμους ἀναστρέφειν καὶ τῶν προγόνων τὰς πράξεις ἐπίστασθαι, τὰς μὲν ἵνα μιμῶνται, τοῖς δ' ἵνα συντηρόμενοι μήτε παραβαίνωσι μήτε σκῆψιν ἀγνοίας ἔχωσι.

κζ'. Τῆς δ' εἰς τοὺς τετελευτηκότας προϋνόησεν ὁσίας οὔτε πολυτελείας ἐνταφίων οὔτε κατασκευαῖς μνημείων ἐπιφανῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τὴν κηδείαν προστάζει τοῖς οικειοτάτοις ἐπιτελεῖν. Πᾶσι δὲ τοῖς παριοῦσι θαπτομένου τινὸς καὶ συνελθεῖν καὶ συναποδύρασθαι ἐποίησε νόμιμον, καθαίρειν δὲ καὶ τὸν οἶκον καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἀπὸ κήδους, ἵνα πλείστον ἀπέχῃ τοῦ δοκεῖν καθαρὸς εἶναι τις φόνον ἐργασάμενος.

κζ'. Γονέων τιμὴν μετὰ τὴν πρὸς Θεὸν δευτέραν ἔταξε, καὶ τὸν οὐκ ἀμειβόμενον τὰς παρ' αὐτῶν χάριτας, ἀλλ' εἰς ὅτιον ἐκκλίνοντα, λιθασθῆσόμενον παραδίδουσαι κελεύει. Καὶ παντὸς τοῦ πρεσβυτέρου τιμὴν ἔχειν τοὺς νέους φησὶν, ἐπεὶ πρεσβύτατον ὁ Θεός. Κρύπτειν οὐδὲν ἔξ πρὸς φίλους· οὐ γὰρ εἶναι φιλικὴν τὴν μὴ πάντα πιστεύουσιν. Κἂν συμβῇ δὲ τις ἐγθρα τούτων ἀπόρρητα λέγειν κεχώλυκε. Δικάζων εἰ δῶρά τις λάβοι, θάνατος ἢ ζημία. Περιορῶν ἰκέτην, βοηθεῖν ἐνὸν, ὑπεύθυνος. Ὁ μὴ κατέθηκε τις, οὐκ ἀναιρήσεται. Τῶν ἀλλοτρίων οὐδενὸς ἄψεται· δανείσας, τόκον οὐ λήψεται. Ταῦτα καὶ πολλὰ τούτοις ὅμοια τὴν πρὸς ἀλλήλους ἡμῶν συνέχει κοινωνίαν.

κθ'. Πῶς δὲ καὶ περὶ τῆς πρὸς ἀλλοφύλους ἐπιεικείας ἐφρόνησεν ὁ νομοθέτης ἄξιον ἰδεῖν. Φανεῖται γὰρ ἄριστα πάντων προνοησάμενος, ὅπως μήτε τὰ οἰκεία διαφθείρωμεν, μήτε φονήσωμεν τοῖς μετέχειν τῶν ἡμετέρων προαιρουμένοις. Ὅσοι μὲν γὰρ θέλουσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν νόμους εἶναι ὑπελθόντες, δέχεται φιλοφρόνως, οὐ τῷ γένει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ προαιρέσει τοῦ βίου νομίζων εἶναι τὴν οἰκειότητα. Τοὺς δ' ἐκ παρέρρου προσιόντας ἀναιμῶνσθαι ταῖς συνηθείαις οὐκ ἠθέλησε.

χθ'. Τάλλα δὲ προεῖρηκεν ὧν ἔστιν ἡ μετάδοσις ἀναγκαῖα· πᾶσι παρέχειν τοῖς δεομένοις πῦρ, ὕδωρ, τροφὴν, δόους φράζειν, ἄταφον μὴ περιορᾶν. Ἐπιεικῆ

susceptum semen aut ejiciat, aut exstinguat : quæ secus faxit, pro liberorum interfectrice haberi vult, perinde ac si re ipsa et fœtus vitam oppresserit, et generis sui propagationem inhibuerit. Ergo si quis ad corruptionem stuprumque processerit, mundus esse non potest. Imo etiam post viri ac mulieris legitimam conjunctionem lavare jubet lex. Animæ siquidem et corporis pollutio innascitur, velut quasi ad aliam regionem animam demittant. Etenim anima corporibus insita male habet, atque ab iis iterum per mortem velut sacernitur. Ideo lustrationes in omni hoc genere præcepit.

25. Jam nec liberorum natalitia lautioribus convivii celebrari voluit, ne ebrietati color inde aliquis quæreretur : sed eos ab ipsa jam ætate ineunte quum ad moderatum victum assuescere, tum literis informari, legisque præcepta simul et res majorum præclaras edoceri : ut harum ad imitationem excitentur, illa vero cum ipso lacte combibentes, nec deinceps violare conentur, nec eorum ignorationem excusare possint.

26. Defunctorum etiam justis ita prospexit, ut neque profusis sumptibus, neque illustrium sepulcrorum apparatu luxus aleretur : sed quæ funeri necessaria sunt, ea propinquioribus perficienda mandavit. Et quicumque, dum cadaver esseretur, illac iter haberent, ii ut ad funebrem sese pompam comparant, lacrimasque suas adjungerent, pro lege sancivit. Domum præterea familiamque lustrari a funere voluit, ut ex eo jure quivis intelligeret, quam ille contaminatus haberetur qui cædem fecisset.

27. Liberorum erga parentes observantiam secundum a Dei cultu locum tenere jussit : et qui mutuam eorum beneficiis gratiam referre ulla in re neglexerit, eum lapidibus obruendum esse statuit. Junioribus suum erga seniores, quia omnium antiquissimus Deus, honorem imperavit. Amicis occultum mutuo nihil esse patitur, quod nulla ea sit amicitia, quæ amicorum fidei omnia non credat. Quod si postea suboriantur inimicitiae, eorum tamen arcana vulgari prohibet. Judex si munera acceperit, morte multatur. Qui supplicem, cui præsto esse potuisset, neglexerit, reus est. Quod non deposueris, auferre non licet. Alieni quicquam attingere nemo potest; nemo fœnus pro mutuo exigere. His multisque aliis vinculis mutua inter nos societas continetur.

28. Sed et operæ pretium fuerit videre, qua nos erga extraneos æquitate noster hic legislator esse voluerit. Quivis enim intelliget, omnium optime ab eo provisum id fuisse, uti nec patriorum ipsi ritum integritatem labefactemus, nec communionem rerum nostrarum cupidis earum invidemus. Quotquot enim legibus nostris vivere optaverint, omnes peramanter excipit, utique non solo genere, sed etiam voluntaria instituti societate communionem istam contineri ratus. Qui vero non nisi obiter ad nos atque aliud agentes accederent, eos in consuetudinem penitus admitti noluit.

29. Cetera quoque edixit, quorum omnino copiam fieri necesse est : cujusmodi sunt, indigentibus ignem, aquam, cibumque præbere, monstrare viam, insepultum neminem

δὲ καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους κριθέντα εἶναι. Οὐδὲ γὰρ ἔξ τὴν γῆν αὐτῶν πυρπολεῖν, οὐδὲ κόπτειν ἡμέρα δένδρα συγκεχώρηκεν· ἀλλὰ καὶ σκυλεύειν ἀπέιρηκε τοὺς ἐν μάχῃ πεσόντας. Καὶ τῶν αἰχμαλώτων προὔ-
 5 νόησεν ὅπως αὐτῶν ὕβρις ἀπῆ, μάλιστα δὲ γυναικῶν. Οὕτω δὲ ἡμερότητα καὶ φιλανθρωπίαν ἡμᾶς ἐπαίδευσεν, ὥς οὐδὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὠλιγόρηκεν. Ἀλλὰ μόνην μὲν ἀφῆκε τούτων χρῆσιν τὴν νόμιμον, πᾶσαν δ' ἑτέραν ἐκώλυεν. Ἄ δ' ὥσπερ ἰκετεύοντα προσφεύγει
 10 ταῖς οἰκίαις, ἀπέπειν ἀνελεῖν. Οὐδὲ νεοττοῖς ἐπέτρεψε τοὺς γονέας αὐτῶν συνεξαίρειν· φείδεσθαι δὲ καὶ τῇ πολεμείᾳ τῶν ἐργαζομένων ζώων, καὶ μὴ φονεύειν. Οὕτω πανταχόθεν τὰ πρὸς ἐπιεικείαν περισκέψατο, διδασκα-
 15 λικοῖς μὲν τοῖς προειρημένοις χρησάμενος νόμοις, τοὺς δ' αὖ κατὰ τῶν παραβαίνόντων τιμωρητικούς τάξας ἀνευ προφάσεως.

λ'. Ζημίᾳ γὰρ ἐπὶ τοῖς πλείστοις τῶν παραβαίνόντων ἐστὶ θάνατος, ἂν μοιχεύσῃ τις, ἂν βιάσῃται κόρην, ἂν ἄρσενι τολμῇσῃ πείραν προσφέρειν, ἂν ὑπομείνῃ
 20 παθεῖν πειρασθεῖς. Ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ δούλοις ὁμοίως ὁ νόμος ἀπαραίτητος. Ἀλλὰ καὶ περὶ μέτρων εἴ τις κακουργήσῃ, ἢ σταθμῶν, ἢ περὶ πράξεως ἀδίκου καὶ δόλῳ γενομένης, καὶ ὑφελήται τις ἀλλότριον, καὶ ὃ μὴ κατέθηκεν ἀνέλθῃται· πάντων εἰς κόλασεις, οὐχ οἷαι
 25 παρ' ἑτέροις, ἀλλ' ἐπὶ τῷ μείζον. Περὶ μὲν γὰρ γονέων ἀδικίας, ἢ τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἀσεβείας, καὶ μέλλῃ τις, εὐθέως ἀπόλλυται. Τοῖς μέντοι γε κατὰ τοὺς νόμους πάντα πράττουσι τὸ γέρας ἐστὶν οὐκ ἄργυρος, οὐδὲ χρυσὸς, οὐ μὴν οὐδὲ κοτίνου στέφανος, ἢ σελίνου, καὶ
 30 τοιαύτη τις ἀνακήρυξις, ἀλλ' αὐτὸς ἕκαστος αὐτῷ τὸ συνειδὸς ἔχων μαρτυροῦν πεπίστευκε (τοῦ μὲν νομοθέτου προφητεύσαντος, τοῦ δὲ Θεοῦ τὴν πίστιν ἰσχυρὰν παρεσχηκότος) ὅτι τοῖς τοὺς νόμους διαφυλάξας, καὶ εἰ δέοι θνήσκειν ὑπὲρ αὐτῶν προθύμους ἀποθανοῦσιν,
 35 ἔδωκεν ὁ Θεὸς γενέσθαι τε πάλιν καὶ βίον ἀμείνῳ λαβεῖν ἐκ περιτροπῆς. Ὡκουν δ' ἂν ἐγὼ νῦν ταῦτα γράφειν, εἰ μὴ διὰ τῶν ἔργων ἅπασιν ἦν φανερόν ὅτι πολλοὶ καὶ πολλάκις ἤδη τῶν ἡμετέρων περὶ τοῦ μηδὲ βῆμα φθέγξασθαι παρὰ τὸν νόμον πάντα παθεῖν γενναίως
 40 προείλοντο.

λα'. Καίτοι γε εἰ μὴ συμβεβήκει γνώριμον ἡμῶν τὸ ἔθνος ἅπασιν ἀνθρώποις ὑπάρχειν καὶ φανερῷ κεῖσθαι τὴν ἐθελούσιον ἡμῶν τοῖς νόμοις ἀκολουθίαν, ἀλλὰ τις ἢ συγγράψαι λέγων αὐτὸς ἀνεγίνωσκε τοῖς Ἕλλησιν, ἢ
 45 που γε περιτυχεῖν ἔξω τῆς γινωσκομένης γῆς ἔρασκεν ἀνθρώποις, τοιαύτην μὲν ἔχουσι δοξάν οὕτω σεμνὴν περὶ τοῦ Θεοῦ, τοιούτοις δὲ νόμοις πολλὴν αἰῶνα βεβαίως ἐμμεμενηκόσι, πάντας ἂν οἶμαι θαυμάσαι διὰ τὰς συνε-
 50 χεῖς παρ' αὐτοῖς μεταβολάς. Ἀμέλει τῶν γράψαι τι παραπλήσιον εἰς πολιτείαν καὶ νόμους ἐπιχειρησάντων, ὥς θαυμαστά συνθέντων κατηγοροῦσι, φάσκοντες αὐτοὺς λαβεῖν ἀδυνάτους ὑποθέσεις. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους παραλείπω φιλοσόφους, ὅσοι τι τοιοῦτον ἐν τοῖς συγ-
 γράμμασιν ἐπραγματεύσαντο. Πλάτων δὲ θαυμαζόμε-

πρᾶτερε. Imo suam quoque adversus hostes appellatos æquitatem constare voluit : dum nec illorum agros igne vastari, nec mites arbores succidi permisit ; sed et eos, qui in acie cecidissent, a victoribus spoliari prohibuit. Et captivos, maximeque mulieres, ab injuriis vindicavit. Ac nos ita ad inansuetudinem et humanitatem repetitis longius præceptis-condocfecit, ut ne brutarum quidem animantium curam neglexerit. Nam ubi a legitimo, quem unum concedit, earum usu discesseris, omni alio interdixit. Si quæ supplicum instar nostras in aedes confugerint, eas interfici vetuit : aut parentes cum pullis e nido tolli, aut animantes illas, quarum opera homines uti solent, etiam in hostili solo mactari noluit. Tantopere benignitati consultum esse cupiebat, partim ferendis iis, quæ adhuc commemorata sunt, quæque ad morum informationem pertinent, legibus ; partim aliis sancendis, quibus in superiorum violatores, citra excusationem omnem, pœnæ statuuntur.

30. Pœnam enim capitis proposuit plurimis delinquentium, ut ei qui adulterium patraverit ; qui puellæ vim attulerit ; qui vel marem de stupro appellare ausus, vel appellanti sponte obsequutus sit. Exstat etiam de servis lex ejusmodi, quam deprecari nemo queat. De mensuris item atque ponderibus, si quis flagitium commiserit, aut injuste quidpiam doloque malo vendiderit : qui vel ex rebus alienis furatus aliquid fuerit, vel quod abs se depositum non esset abstulerit : pœnæ omnium sunt non quales utique apud ceteros obtinent, sed quas summa fere severitas postulabat, constitutæ. Nam aut de parentum injuria, aut in Deum impietate, qui vel cogitarit, is ad mortem continuo rapitur. Jam qui legis ad præcepta rebus in omnibus adhærescunt, iis præmiū est, non argentum, vel aurum, neque etiam corona ex oleastro, vel apio, aut aliquid ejusmodi præconium : sed conscientiæ quisque suæ testimonio freti, quod et legislator prædixit, et Deus certissimæ fidei pigmore confirmavit, futurum omnino credant, ut illis qui leges constanter servaverint, proque eis, si opus sit mori, libenter strenueque mortem susceperint, et novum deinceps ortum, et vitæ vicissim alterius longeque melioris fructum Deus largiatur. Quæ sane ego nunc scribere reformidarem, nisi ex factis cognitum id omnibus intelligerem, hominum plerosque nostrorum, sæpiuscule, ne vel una sibi contra legem vocula excideret, omnia fortiter pertulisse.

31. Quod si non usque adeo in hominum cognitionem gens nostra venisset, neque singulare voluntatis studium, quo legibus obsequimur, in eorum oculis ac luce versaretur, si quis exsisteret, qui vel instituta nostra, quæ descripta abs sese diceret, Græcis audientibus recitaret, aut extra noti orbis terminis, in eos se alicubi homines incidisse naret, qui quum tam graviter ac sublimē de Deo sentirent, tum etiam iis legibus plura jam sæcula constantissime viverent : equidem in summa omnes admiratione tum futuros existimo, quum iis simul tam crebrarum apud se conversionum in mentem veniret. Enimvero qui ex illis simile quiddam de republica et legibus scribere conati sunt, eos quasi monstra quædam ac prodigia composuissent, et argumenta humanis viribus majora suscepissent, reprehendi ab omni-

νος παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ὥς καὶ σεμνότητι βίου διενε-
 γκῶν καὶ δυνάμει λόγων, καὶ πειθοῖ πάντας ὑπεράρας
 τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ γεγονότας, ὑπὸ τῶν φασκόντων
 δεινούς εἶναι τὰ πολιτικά μικροῦ δεῖν χλευαζόμενος
 5 καὶ κοιμωδούμενος διατελεῖ. Καίτοι τάκείνου σκοπῶν
 συγχῶς τις ἂν εὖροι βράνα ὄντα καὶ τὰς τῶν πολλῶν
 ἔγῃον συνθηθείας. Αὐτὸς δὲ Πλάτων ὁμολόγησεν ὅτι
 τὴν ἀληθῆ περὶ τοῦ Θεοῦ δοξάν εἰς τὴν τῶν δόχλων ἀγνοίαν
 οὐκ ἦν ἀσφαλὲς ἐξενεγκεῖν. Ἀλλὰ τὰ μὲν Πλάτωνος
 10 λόγους τινὰς εἶναι κενοὺς νομίζουσι, κατὰ πολλὴν ἐξου-
 σίαν κεκαλλιγραφημένους. Μάλιστα δὲ τῶν νομοθετῶν
 Λουκοῦργον τε θαυμάζουσι καὶ τὴν Σπάρτην ἅπαντες
 ὑμνοῦσιν ὅτι τοῖς ἐκείνου νόμοις ἐπὶ πλείστον ἐνεκατέ-
 ρησεν. Οὐκοῦν τοῦτο μὲν ὁμολογεσθῶ τεκμήριον
 15 ἀρετῆς εἶναι, τὸ πείθεσθαι τοῖς νόμοις. Οἱ δὲ Λακε-
 δαιμονίους θαυμάζοντες τὸν ἐκείνων χρόνον ἀντιπα-
 ραβάλλετ' αὐτοῖς πλείους ἢ δισχιλίους ἔτεσι τῆς ἡμετέ-
 ρας πολιτείας, καὶ προσέτι λογιζέσθωσαν ὅτι Λακεδαι-
 μόνιοι μὲν ὅσον ἐφ' ἑαυτῶν χρόνον εἶχον τὴν ἐλευθερίαν,
 20 ἀκριβῶς ἔδοξαν τοὺς νόμους διαφυλάττειν· ἐπεὶ μέντοι
 περὶ αὐτοὺς ἐγένοντο μεταβολαὶ τῆς τύχης, μικροῦ δεῖν
 ἁπάντων ἐξελάθοντο τῶν νόμων. Ἡμεῖς δ' ἐν τύχαις
 μυρίαίς γεγενησθαι, διὰ τὰς τῶν βασιλευσάντων τῆς
 Ἀσίας μεταβολάς, οὐδ' ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῶν ἑνῶν
 25 τοὺς νόμους προὔδομεν, οὐκ ἀργίας οὐδὲ τρυφῆς αὐτοὺς
 χάριν περιέποντες, ἀλλ' εἴ τις ἐθέλοι σκοπεῖν, πολλῶν
 τι τῆς δοκούσης ἐπιτετάχθαι Λακεδαιμονίους καρτε-
 ρίας μείζονας ἄλλους καὶ πόνους ἡμῖν ἐπιτιθέντας. Οἱ
 μὲν γε μήτε γῆν ἐργαζόμενοι μήτε περὶ τέχνης πονου-
 30 ντες, ἀλλὰ πάσης ἐργασίας ἄφροι, λιπαροὶ, καὶ τὰ σώ-
 ματα πρὸς κάλλος ἀσχοῦντες, ἐπὶ τῆς πόλεως διτῇγον,
 ἄλλοις ὑπηρέταις πρὸς ἅπαντα τὰ τοῦ βίου χρώμενοι
 καὶ τροφὴν ἐτοιμὴν παρ' ἐκείνων λαμβάνοντες. Ἐφ'
 ἦν δὲ τοῦτο μόνον τὸ καλὸν ἔργον καὶ φιλάνθρωπον,
 35 ἅπαντα καὶ πράττειν καὶ πάσχειν ὑπομένοντες, τὸ κρα-
 τεῖν πάντων ἐφ' οὓς ἂν στρατεύουσιν. Ὅτι δὲ μηδὲ
 τοῦτο κατάρθωσαν, ἐὼ λέγειν· οὐ γὰρ καθ' ἓνα μό-
 νον, ἀλλὰ πολλοὶ πολλὰκις ἀθρόως τῶν τοῦ νόμου προ-
 σταγμάτων ἀμελήσαντες αὐτοὺς μετὰ τῶν ὀπλων παρέ-
 40 δοσαν τοῖς πολεμίοις.
 16'. Ἀρ' οὐν καὶ παρ' ἡμῖν, οὐ λέγω τοσοῦτους, ἀλ-
 λά δύο ἢ τρεῖς ἔγνων τις προδότας γενομένους τῶν νόμων,
 ἢ θάνατον φοβηθέντας, οὐχὶ τὸν βῆστον ἐκείνων λέγω,
 τὸν συμβαίνοντα τοῖς μαχομένοις, ἀλλὰ τὸν μετὰ λύ-
 45 μης τῶν σωμάτων, ὁποῖος εἶναι δοκεῖ πάντων χαλεπώ-
 τας· ὥστ' ἐγὼ νομίζω τινὰς κρατήσαντας ἡμῶν οὐχ
 ὑπὸ μίσους προσφέρεισθαι ὥς ὑποχειρίους, ἀλλ' ὥς θαυ-
 μαστόν τι θέαμα βουλομένους ἰδεῖν, εἰ τινὲς εἰσιν ἄνθρω-
 50 ποι οἱ μόνον εἶναι κακὸν αὐτοῖς πεπιστευότες, εἰ
 πρᾶξαι τι παρὰ τοὺς ἑαυτῶν νόμους, ἢ λόγον εἰπεῖν
 παρ' ἐκείνους παραβιασθεῖν. Οὐ χρὴ δὲ θαυμάζειν
 εἰ πρὸς θάνατον ἀνδρείως ἔχομεν ὑπὲρ τῶν νόμων παρὰ
 τοὺς ἄλλους ἅπαντας. Οὐδὲ γὰρ τὰ βῆστα δοκοῦντα
 τῶν ἡμετέρων ἐπιτηδευμάτων ἄλλοι βράδῳς ὑπομένου-

bus et accusari videmus. Alios philosophos prætereo, qui
 in simili disputationis genere versati sunt : Plato certe
 quidem, is qui propter singularem vitæ morumque gravi-
 tatem, et eximiam dicendi ac persuadendi vim, qua philo-
 sophorum nationem longe superavit, Græcorum omnium
 ore ad miraculum usque celebratur ; ille, inquam, Plato,
 eorum qui aliquid se in republica gerenda videre arbitran-
 tur, risu prope ac sibilis tanquam in theatro traducitur.
 Cujus tamen si quis hac de re scripta diligenter evolverit,
 is molliora pleraque vulgique consuetudini propiora repe-
 riet. Nam ipse quidem ita proficitur, veram de Deo sen-
 tentiam multitudinis stultitiæ secure committi non posse.
 Ceterum ista Platonis instituta sunt quibus verba tantum
 inania et exquisito quodam artificio contexta videantur. At
 Lycurgum quod attinet, illum maxime omnium legisla-
 torum in admiratione habent, Spartamque omnes celebrant,
 quod ejus in legibus diutissime acq̄uieverit. Ergo primum
 hoc habemus, virtutis argumento esse, quod legibus obtine-
 rent. Deinde præcones isti Lacedæmoniorum, exiguum
 illorum constantiæ tempus cum duobus et amplius reipub-
 licæ nostræ annorum millibus conferant, tumula secum ipsi
 reputant ; Lacedæmonios quam diu solum antiquam liberta-
 tem retinere potuerunt, suarum quoque legum retinentes
 fuisse : ubi vero fortunæ inclinationes factæ essent, tum ea-
 rum simul omnem prope memoriam abjecisse. Verum
 nos, infinitis casibus ob frequentes regum Asiæ mutationes
 jactati, ne in supremis quidem periculis nostras unquam
 leges prodidimus, non ut in otio viveremus aut luxuriæ
 nosmet daremus, eas observantes ; sed, si quis considerare
 voluerit, multo majora nobis certamina et opera imposita
 esse videbit, quam fuit illa tolerantia, quæ Lacedæmoniis
 jussa esse censetur. Illi quippe neque agrum colentes, ne-
 que circa opificia sese exercentes, sed ab omni opere vacui,
 pingues, et corpora ad pulchritudinem exercentes in civi-
 tate degebant, aliis ministris ad omnia vitæ necessaria
 utentes, et cibum paratum ab illis accipientes. Quam sane
 ob rem, id quod solum opus bonum et humanum, omnia
 facere et pati sustineant, ut victoriam in bello reportent.
 Quod autem ne hoc quidem perficere potuerunt, omitto
 dicere : non enim singuli solummodo, sed et frequenter
 multi confertim legis præcepta negligentes semetipsos cum
 armis hostibus tradidere.

32. Utrum igitur apud nos, non dico totidem, sed duo
 vel tres agniti fuerint legis proditores, vel mortem formi-
 dantes, non dico illam facilem, quæ solet præliantibus
 accidere, sed quæ cum corporis vexatione juncta omnium
 videri solet gravissima ? quam (ut ego puto) quidam præ-
 valentes nobis in potestatem suam redactis non per odium
 inflixerunt, sed desiderio videndi admirandum quoddam
 spectaculum, an homines sint qui unum tantummodo
 ipsis malum esse crederent, si agere quicquam contra le-
 ges suas, aut aliquid contra ipsas dicere ulla vi adigeren-
 tur. Nihil igitur miri esse debet, si mortem super alios
 omnes pro legibus fortiter appetimus. Haud enim quæ ex
 nostris institutis facillima videntur, alii facile patiuntur,

σιν, αὐτουργίαν λέγω καὶ τροφῆς λιτότητα, καὶ τὸ μηδὲν εἰκῇ μηδ' ὥς ἐτυχεν ἕκαστος, ἐπιτεθυμηκώς φαγεῖν ἢ πίνειν, ἢ συνουσίᾳ προσελθεῖν, ἢ πολυτελείᾳ, καὶ πάλιν ἀργίας ὑπομεῖναι τᾶξιν ἀμετακίνητον. Ἄλλ' οἱ τοὺς ζήρεσιν ὁμοσε χωροῦντες καὶ τοὺς πολεμίους ἐξ ἐπόδου τρεπόμενοι, τοῖς προσταγμασι τοῖς περὶ διαίτης οὐκ ἀντέβλεψαν. Ἡμῖν δὲ πάλιν ἐκ τοῦ περὶ ταῦτα τῷ νόμῳ πειθαρχεῖν ἡδέως καὶ ἐπερίεστιν ἐπιδείκνυσθαι τὸ γενναῖον.

10 λγ'. Ἐἴτα Λυσίμαχοι καὶ Μόλωνες καὶ τοιοῦτοί τινες ἄλλοι συγγραφεῖς, ἀδόκιμοι σοφισταί, μεираκίων ἀπατεῶνες, ὡς πάνν ἡμᾶς φαυλοτάτους ἀνθρώπων λοιδοροῦσιν. Ἐγὼ δ' οὐκ ἂν ἐβουλόμην περὶ τῶν παρ' ἑτέροις νομίων ἐξετάζειν. Τὰ γὰρ αὐτῶν ἡμῖν φυλάττειν πάτριόν ἐστιν, οὐ τῶν ἀλλοτριῶν κατηγορεῖν· καὶ περὶ γε τοῦ μήτε χλευάζειν μήτε βλασφημεῖν τοὺς νομιζομένους θεοὺς παρ' ἑτέροις ἀντικρυς ἡμῖν ὁ νομοθέτης ἀπείρηκεν, αὐτῆς ἐνεκα προσηγορίας τοῦ Θεοῦ. Τῶν δὲ κατηγορῶν διὰ τῆς ἀντιπαράθεως ἡμᾶς ἐλέγχειν 20 οἰόμενων, οὐχ οἶόν τε κατασιωπᾶν, ἄλλως τε καὶ τοῦ λόγου μέλλοντος οὐχ ὑπ' ἡρῶν ἐλεγθῆσεσθαι τῶν νῦν αὐτὸν συντιθέντων, ἀλλ' ὑπὸ πολλῶν εἰρημένου καὶ λίαν εὐδοκιμούντων. Τίς γὰρ τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ἐπὶ σοφίᾳ θεταυμασμένον οὐκ ἐπιτετίμηκε καὶ ποιητῶν 25 τοῖς ἐπιφανεστάτοις, καὶ νομοθετῶν τοῖς μάλιστα πεπιστευμένοις, οἳ τοιαύτας δόξας περὶ θεῶν ἐξ ἀρχῆς τοῖς πλῆθεσιν ἐγκατέσπειραν; ἀριθμῶ μὲν ὁπόσους ἂν αὐτοὶ ἐβελήσωσιν ἀποφύνασθαι, ἐξ ἀλλήλων δὲ γινόμενους, καὶ κατὰ παντοίους τρόπους γενέσειον· τούτους δὲ καὶ διαίρουντες τόποις καὶ διαίταις ὥσπερ τῶν 30 ζώων τὰ γένη, τοὺς μὲν ὑπὸ γῆν, τοὺς δὲ ἐν θαλάττῃ, τοὺς μέντοι πρεσβυτάτους αὐτῶν ἐν ταρτάρῳ δεδεμένους· ὅσοις δὲ τὸν οὐρανὸν ἀπένειμαν, τούτοις πατέρα μὲν τῷ λόγῳ, τύραννον δὲ τοῖς ἔργοις καὶ δεσπότην 35 ἐπιστάντες· καὶ διὰ τοῦτο συνισταμένῳ ἐπιβουλήν ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ γυναικὸς καὶ ἀδελφοῦ καὶ θυγατρὸς, ἣν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς ἐγέννησεν, ἵνα δὴ συλλαβόντες αὐτὸν καθείρξωσιν, ὥσπερ αὐτὸς ἐκείνος τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ.

40 λδ'. Ταῦτα δικαίως μέμψους πολλῆς ἀξιοῦσιν οἱ φρονήσει διαφέροντες, καὶ πρὸς τούτοις καταγελωσιν, εἰ τῶν θεῶν τοὺς μὲν ἀγενεῖους καὶ μεираκία, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους καὶ γενειῶντας εἶναι χρὴ δοκεῖν, ἄλλους δὲ τετάχθαι πρὸς ταῖς τέχνας, χαλκευόντά τινα, τὴν 45 δὲ ὑφαίνουσιν, τὸν δὲ πολεμοῦντα καὶ μετὰ ἀνθρώπων μαχόμενον, τοὺς δὲ κλιθρίζοντας, ἢ τοξικῇ χαίροντας· εἴτ' αὐτοῖς ἐγγινόμενας πρὸς ἀλλήλους στάσεις καὶ περὶ ἀνθρώπων φιλονεικίας, μέχρι τοῦ μη μόνον ἀλλήλοις τὰς χεῖρας προσφέρειν, ἀλλὰ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων τραυματιζομένους ὀδύρεσθαι καὶ κακοπαθεῖν. Τὸ δὲ 50 δὴ πάντων ἀσελγέστερον, τὴν περὶ τὰς μίξεις ἀκρασίαν καὶ τοὺς ἔρωτας, πῶς οἷα ἄτοπον μικροῦ δεῖν ἅπασιν προσάψαι, καὶ τοῖς ἀρρεσι τῶν θεῶν καὶ ταῖς θηλείαις; Ἐἴθ' ὁ γενναϊότατος καὶ πρῶτος αὐτὸς ὁ πατήρ, τὰς

videlicet manuum laborem, simplicemque et tenuem victum, et ut nihil fortuito neque quod quisque expetat id comedat aut bibat, aut ad concubitum accedat, aut splendide vestiat, rursusque ut cessationis a labore modus immutabilis observetur. Quin et quum acie congregiuntur, et hostes ex incursibus et populationibus fugant, ordinationibus de vivendi ratione non reluctantur. Nobis vero rursus gratum est circa hæc legibus obedire, et illic abunde habemus ad fortitudinis speciem exhibendum.

33. Et jam Lysimachi et Molones, et quidam hujusmodi alii scriptores, improbi sophistæ, adolescentum deceptores, nos quasi mortalium ignavissimos conviciis insectantur. Ego sane nolo in instituta aliena inquirere. Quippe nostratibus moris est patrii propria servare, non aliena accusatum ire; et ridere eos quos gentium aliarum opinio deos confinxit, iisve maledicere, id expresse legislator noster vetuit ob ipsam Dei appellationem. Sed quum accusatores nos facta contentione a se refelli arbitrentur, tacere neque, præsertim quum quæ dicturus sum, ea non nunc primum a nobis excogitata, sed jam ante a multis et quidem probatissimis dicta fuisse constet. Quis enim eorum qui apud Græcos ob sapientiam in admiratione habentur, non redarguit nobilissimos poetas, et leges maxime fidei, quod tales de diis opiniones ab initio populis inseverint? facientes eos numero quidem quantos ipsi voluere, ex alterutris vero et variis nascendi modis procreatos: hos autem separantes locis et habitaculis, tanquam genera animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, illorum vero antiquissimos in Tartaro vinctos collocarunt: quibus vero cælum attribuerunt, his verbo quidem patrem, re autem vera tyrannum et dominum præficiendo: ideoque conflatas finxerunt in eum insidias ab uxore et fratre et filia, quam suo e capite procreavit, ut ipsum comprehensum vincerent, sicut ille ipse suum patrem.

34. Ista multa reprehensione digna existimant viri sapientia præcellentes, et præterea in ridiculo habent, quod deorum quidem aliquos imberbes et adolescentulos, alios vero ætate proveciores et barbatos esse credendum sit; quin et alios artibus præfectos esse, unum quippe fabrum, aliumque textricem, hunc vero belligerantem et cum hominibus pugnantem, aliosque citharizantes, aut arcu gaudentes: deinde inter se invicem seditiones exortas et hominum gratia contentiones, adeo ut non solum inter se alii aliis manus injicerent, sed etiam ab hominibus vulnerati lugerent et mala perferrent. Quod vero omnium flagitiosissimum, coitus intemperantiam et amores omnibus fere tum maribus tum feminis diis tribuere, quomodo non absurdum? Deinde, præstantissimus illorum et princeps,

ἀπατηθείσας ὑπ' αὐτοῦ καὶ γενομένας ἐγκλούς, καθειρ-
 γνυμένας ἢ καταποντιζομένας περιορᾷ· καὶ τοὺς ἐξ
 αὐτοῦ γεγονότας οὔτε σώζειν δύναται, κρατούμενος
 ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης, οὔτ' ἀδακρυτὶ τοὺς θανάτους αὐτῶν
 ὑπομένειν. Καλὰ γε ταῦτα καὶ τοῖσι ἄλλοις ἐπόμενα,
 μοιχείας μὲν ἐν οὐρανῷ βλεπομένης οὕτως ἀναισχύντως
 ὑπὸ τῶν θεῶν, ὥστε τινὰς καὶ ζηλοῦν ὁμολογεῖν τοὺς
 ἐπ' αὐτῇ δεδεμένους. Τί γὰρ οὐκ ἐμελλον, ὁπότε
 μὴδ' ὁ πρεσβύτατος καὶ βασιλεὺς ἐδυνήθη τῆς πρὸς τὴν
 10 γυναικα μίξεως ἐπισχεῖν τὴν ὁρμὴν ὅσον γούν εἰς τὸ δω-
 μάτιον ἀπελθεῖν; Οἱ δὲ δὴ δουλεύοντες τοῖς ἀνθρώποις
 θεοί, καὶ νῦν μὲν οἰκοδομοῦντες ἐπὶ μισθῷ, νῦν δὲ
 ποιμαίνοντες, ἄλλοι δὲ τρόπον κακούργουν ἐν γαλῶν
 δεδεμένοι δεσμωτηρίῳ, τίνα τῶν εὐ φρονούντων οὐκ ἂν
 15 παροξύνειαν, καὶ τοῖς ταῦτα συνθεῖσιν ἐπιπλῆξαι, καὶ
 πολλὴν εὐθθειαν καταγνώναι τῶν προδιδόντων; Οἱ δὲ
 καὶ δεῖμόν τινα καὶ φόβον, ᾗδὴ καὶ λύσσαν καὶ
 ἀπάτην, καὶ τί γὰρ οὐχὶ τῶν κακίστων παθῶν εἰς θεοῦ
 φύσιν καὶ μορφήν ἀνέπλασαν. Τοῖς δὲ εὐφημότεροις
 20 τούτων καὶ θύειν τὰς πόλεις ἔπεισαν. Τοιγαροῦν εἰς
 πολλὴν ἀνάγκην καθίστανται, τοὺς μὲν τινὰς τῶν θεῶν
 νομίζοντες δοτῆρας ἀγαθῶν, τοὺς δὲ καλεῖν ἀποτροπαίους.
 Εἴτα δὲ τούτους, ὥσπερ τοὺς πονηροτάτους τῶν ἀνθρώ-
 πων, χάρισι καὶ δώροις ἀποσείονται, μέγα τι λήψεσθαι
 25 κακὸν ὑπ' αὐτῶν προσδοκῶντες, εἰ μὴ μισθὸν αὐτοῖς
 παράσχοιεν.

λέ'. Τί τοίνυν τὸ αἴτιον τῆς τοσούτης ἀνωμαλίας
 καὶ περὶ τὸ θεῖον πλημμελείας; ἐγὼ μὲν ὑπολαμβάνω
 τὸ μήτε τὴν ἀληθῆ τοῦ Θεοῦ φύσιν ἐξ ἀρχῆς συνιδεῖν
 30 αὐτῶν τοὺς νομοθέτας μὴθ' ὅσον καὶ λαβεῖν ἔδυνήθησαν
 ἀκριβῆ γνῶσιν διορίσαντας, πρὸς τοῦτο ποιήσασθαι τὴν
 ἄλλην τάξιν τοῦ πολιτεύματος, ἀλλ' ὥσπερ ἄλλο τι τῶν
 φαυλοτάτων ἐφῆκαν, τοῖς μὲν ποιηταῖς, οὕστινας ἂν
 βούλωνται θεοὺς εἰσαγεῖν, πάντα πάσχοντες, τοῖς δὲ βῆ-
 35 τοσι, πολιτογραφεῖν διὰ ψηφισμάτων ξένων θεῶν τὸν
 ἐπιτήδειον. Πολλῆς δὲ καὶ ζωγράφου καὶ πλάσται
 τῆς εἰς τοῦτο παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἀπέλαυσαν ἐξουσίας,
 αὐτοὺς ἑκαστὸς τινα μορφήν ἐπινοῶν, ὃ μὲν ἐκ πηλοῦ
 πλάττων, ὃ δὲ γραφῶν· οἱ δὲ μάλιστα θαυμαζόμενοι
 40 τῶν δημιουργῶν τὸν ἑλέραντα καὶ τὸν χρυσοῦν ἐχρυσί,
 τῆς αἰὲ καίνουργίας τὴν ὑπόθεσιν. [Καὶ τὰ μὲν τῶν
 ἱερῶν ἐν ἐρημίᾳ παντελοῦς εἰσιν, τὰ δὲ ἐμπερισπούδαστα
 καθάρσας παντοδαπαῖς περικοσμούμενα.] Εἴθ' οἱ
 μὲν πρότερον ἐν ταῖς τιμαῖς ἀκμάσαντες θεοὶ γεγηρά-
 45 κασιν· [οἱ δὲ ἐπακμάζοντες τούτων ἐν δευτέρᾳ τάξει
 ὑποβέβληνται· οὕτω γὰρ εὐφημότερον λέγειν.] ἄλλοι δὲ
 καὶ νῦν εἰσαγόμενοι θρησκείας τυγχάνουσιν, [ὥς,
 ἐν παρεχόμενῳ ὧν προείπομεν, τοὺς τόπους ἐρημωθέντας
 καταλιπεῖν]. Καὶ τῶν ἱερῶν τὰ μὲν ἐρημιοῦνται, τὰ
 50 δὲ νεώστει κατὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων βούλησιν ἑκαστος
 ιδρύεται, δέον τοῖς ἀντιτίον τὴν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν
 αὐτοῦ καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν τιμὴν ἀμετακίνητον διαφυ-
 λᾶν.

λς'. Ἀπολλώνιος μὲν οὖν ὁ Μολων τῶν ἀνοήτων εἰς

idemque pater, seductas a semetipso et gravidas factas mu-
 lieres in carcerem inclusas aut in mare demersas insuper
 habet; eosque qui ex ipso nati sunt nec liberare potest, ut-
 pote fato constrictus, neque sine lacrimis eorum perferre
 mortes. Pulchra sane haec, et his alia consequentia: quod
 adulterium in caelo ita impudenter spectetur a diis, ut alii
 invidere se faterentur in tali foeditate victis. Quid enim
 facili non essent, quum nec vetustissimus quidem illorum
 et rex ab uxoris congressu continere se potuerit donec sal-
 tem in cubiculum venissent? Alii vero dii servientes ho-
 minibus, et nunc mercedis gratia aedificantes, nunc autem
 greges pascentes, alii iterum maleficorum more in aeneo
 carcere victi, quem sapientum non irritarent, et ad eos
 redarguendos qui talia finxerunt, et ad magnam credulitatis
 stultitiam condemnamdam? Alii vero et pavorem quandam
 et terrorem, necnon et rabiem atque fraudem, et quas non
 perturbationes pessimas in dei naturam formamque effinxer-
 unt. Horumque honestioribus sacra facere etiam civitatibus
 persuaserunt. Unde necesse habent ut deorum quosdam
 bonorum largitores, aliosque vocent malorum depulsores.
 Drinde vero eos veluti malignissimos homines muneribus
 atque donis placare contendunt, magni quid mali se ab illis
 passuros expectantes, nisi mercedem eis studiose praebe-
 rint.

35. Quæ igitur causa est tantæ inæqualitatis, tantique in
 Deum delicti? Ego quidem arbitror, quod neque veram Dei
 naturam principio perspexerint eorum legislatores, neque,
 quantum consequi valuerant, cognitione accurate expli-
 cata, inde reliquam ordinariunt rempublicam, sed quasi res
 esset parvi itidem ut aliæ momenti, neglexerint, dantes
 potestatem poetis, ut quos vellet deos introducerent omnia
 pati paratos; rhetoribus vero, deos peregrinos, ut queni-
 que maxime idoneum judicarent, plebiscito admittere. Præterea
 pictores et plastæ in hoc apud Græcos multam habuere
 potestatem, ut cuilibet liceret formam quandam excogitare,
 alius quidem ex luto quod vellet fingens, alius vero pin-
 gens: qui vero opificum maxime in admiratione sunt, ebur
 et aurum habent, subjectam perpetuo rei novæ exprimeudæ
 materiam. Proinde sanorum quidem alia plane jacent in
 solitudine, alia singulari studio frequentantur et expiatio-
 num omni genere exornantur. Et qui antea honoribus
 floruerunt dii, consenuere; qui vero ætate vigent, ii in se-
 cundam classem, ut honorificentius dicam, surrogati sunt,
 alii novi, nescio qui, introducti religione potiuntur, ut in-
 terim, quod diximus, deserta loca derelinquantur. Et fa-
 norum alia deseruntur; alia cujusvis ad arbitrium recens
 construuntur: quum contra oporteat ipsos opinionem de
 Deo, honoremque ei debitum absque omni mutatione ser-
 vare.

36. Et Apollonius quidem Molon erat e numero stulto-

ἦν καὶ τετυφωμένον. Τοὺς μέντοι κατὰ ἀλήθειαν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς φιλοσοφῆσαντας οὐτε τῶν προειρημένων οὐδὲν διελαθεν οὐτε τὰς ψυχρὰς προτάσεις τῶν ἀλληγοριῶν ἡγήσαντο. Δι' ὅπερ τῶν μὲν εἰκότως κατεφρόνησαν, εἰς δὲ τὴν ἀληθῆ καὶ πρέπουσαν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν ἡμῖν συνεφώνησαν. Ἀφ' ἧς ὁρμηθεὶς δ Πλάτων οὐτε τῶν ἄλλων οὐδένα ποιητῶν φησι δεῖν εἰς τὴν πολιτείαν παραδέχεσθαι, καὶ τὸν Ὅμηρον εὐφήμεως ἀποπέμπεται, στεφανώσας καὶ μύρον αὐτοῦ καταχέας, ἵνα δὴ μὴ τὴν ὀρθὴν δόξαν περὶ Θεοῦ τοῖς μύθοις ἀφανίσαι. Μάλιστα δὲ Πλάτων μεμνηται τὸν ἡμέτερον νομοθέτην κἂν τῷ μὲν οὕτω παίδευμα προστάττειν τοῖς πολίταις, ὡς τὸ πάντας ἀκριβοῶς τοὺς νόμους ἐκμανθάνειν καὶ μὴ καὶ περὶ τοῦ μὴ δεῖν ὡς ἔτυχεν ἐπιμύγεσθαι τινας ἔξωθεν, ἀλλ' εἶναι καθαρὸν τὸ πολιτεύμα τῶν ἐμμενόντων τοῖς νόμοις προϋνόησεν. Ὡς οὐδὲν λογισάμενος ὁ Μόλων Ἀπολλώνιος ἡμῶν κατηγορήσεν, ὅτι μὴ παραδεχόμεθα τοὺς ἄλλαις προκατελημμένους δόξαι περὶ Θεοῦ, μὴδὲ κοινωνεῖν ἐθέλομεν τοῖς καθ' ἑτέραν συνήθειαν βίου ζῆν προαιρουμένοις. Ἀλλ' οὐδὲ τούτ' ἐστὶν ἴδιον ἡμῶν κοινὸν δὲ πάντων, οὐχ Ἑλλήνων δὲ μόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τοῖς Ἑλλησπιν εὐδοκίμοις. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ ξηνηλασίας ποιοῦμενοι διετέλουν, καὶ τοῖς αὐτῶν ἀποδημεῖν πολίταις οὐκ ἐπέτρεπον, διαφθορὰν ἐξ ἀμφοῖν ὑφορούμενοι γενήσασθαι περὶ τοὺς νόμους. Ἐκεῖνοι μὲν οὖν τάχα δυσκολίαν τις ὀνειδίσειεν ἂν εἰκότως· οὐδενὶ γὰρ οὔτε τῆς πολιτείας οὔτε τῆς παρ' αὐτοῖς μετεδίδωσαν διατριβῆς. Ἡμεῖς δὲ τὰ μὲν τῶν ἄλλων ζηλοῦν οὐκ ἀξιοῦμεν, τοὺς μέντοι μετέχειν τῶν ἡμετέρων βουλομένους ἡδέως δεχόμεθα. Καὶ τούτῳ ἂν εἴη τεκμήριον, οἴμαι, φιλανθρωπίας ἅμα καὶ μεγαλοψυχίας.

λζ'. Ἐὼ περὶ Λακεδαιμονίων ἐπὶ πλείω λέγειν. Οἱ δὲ κοινὴν εἶναι τὴν αὐτῶν δόξαντες πόλιν Ἀθηναῖοι, πῶς περὶ τούτων εἶχον, Ἀπολλώνιος ἡγήσεν· ὅτι καὶ τοὺς ῥῆμα μόνον παρὰ τοὺς ἐκείνων νόμους φθεγγόμενοι περὶ θεῶν ἀπαραιτήτως ἐκόλασαν. Τίνος γὰρ ἑτέρου χάριν Σωκράτης ἀπέθανεν; οὐ γὰρ δὴ προσεδίδου τὴν πόλιν τοῖς πολεμίοις, οὐδὲ τῶν ἱερῶν ἐσύλησεν οὐδὲν, ἀλλ' ὅτι καινοὺς ὄρκους ὤμνυε, καὶ τι δαιμόνιον αὐτῷ σημαίνειν ἐφασκεν, ἢ σπουδάζων, ἢ διαπαίζων, ὡς ἐνίοι λέγουσι, διὰ ταῦτα κατεγνώσθη κώνειον πῖον ἀποθανεῖν· καὶ διαφθεῖρειν δὲ τοὺς νέους ὁ κατήγορος αὐτὸν ἡτιᾶτο, τῆς πατρίδος πολιτείας καὶ τῶν νόμων ὅτι προῆγεν αὐτοὺς καταρροεῖν. Σωκράτης μὲν οὖν πολίτης Ἀθηναίων τοιαύτην ὑπέμεινε τιμωρίαν. Ἀναξαγόρας δὲ Κλαζομέσιος ἦν· ἀλλ' ὅτι νομιζόντων Ἀθηναίων τὸν ἥλιον εἶναι θεὸν, ὁ δ' αὐτὸν ἔφη μύδρον εἶναι διάπυρον, θάνατον αὐτοῦ παρ' ὀλίγας ψήφους κατέγνωσαν. Καὶ Διαγόρα τῷ Μηλίῳ τάλαντον ἐπέκλῃσαν, εἰ τις αὐτὸν ἀνέλοι, ἐπεὶ τὰ παρ' αὐτοῖς μυστήρια γλευάζειν ἐλέγετο. Καὶ Πρωταγόρας, εἰ μὴ θάπτον ἐφυγε, συλληφθεὶς ἂν ἐτεθνήκει, γράψαι τι δοῦσας οὐχ ὁμολογούμενον τοῖς Ἀθηναίοις περὶ θεῶν.

rum et superbia inflatorum. Eos autem de Græcis qui in scriptis suis vere philosophati sunt, neque prædictorum aliquid latuit, neque frigidæ allegiarum excusationes ignorare. Itaque illos quidem juste sprevere, et in vera decentique de Deo opinione nobiscum consenserunt. Qua re motus Plato neque ullum quempiam poetarum censet in rempublicam esse admittendum; et Homerum honorifice amovet, coronatum et unguento delibutum, ne rectam de Deo opinionem fabulis destrueret. Plato autem potissimum innotuit est legislatorem nostrum, in hoc quod nihil magis civibus præcepit, quam ut accurate omnes leges ediscerent, et ne temere extraneorum ulli suis miscerentur, sed ex solis iis constaret respublica qui legibus parerent, curavit. De quibus nihil cogitans Apollonius Molo accusationem in nos instituit, quod eos non recepimus, qui aliis de Deo opinionibus sunt præoccupati, neque cum eis consortium habere volumus, qui aliud vitæ institutum elegerint. Verum neque hoc proprium generis nostri; sed commune omnium, non modo Græcorum, verum etiam eorum qui inter Græcos probatissimi habentur. Ac Lacedæmonii curæ erat perpetuæ peregrinos expellere, neque suis civibus peregrinari permittebant: quod utroque modo leges labefactari suspicarentur. Et hos quidem juste forsitan difficiles morososque esse quis existimet: nemini enim aut civitatem suam aut diutinam apud ipsos commorationem concedunt. Nos autem aliorum instituta imitari nolumus: qui vero nostrorum participes esse cupiunt, eos libenter excipimus. Quod utique reor indicium humanitatis et magnanimitatis nostræ.

37. Sed desino jam de Lacedæmoniiis amplius dicere. Athenienses vero, qui suam civitatem omnibus communem esse gloriantur, quomodo se his de rebus habuerint, Apollonius ignoravit: quod scilicet in animadversione pænæque inexorabiles erant, si qui vel verbum præter legem de diis loquerentur. Cujus enim rei alterius gratia Socrates diem obiit supremum? non enim hostibus prodidit civitatem, neque sanum aliquod spoliavit; sed ei vitio vertitur quod novo more jurabat, et dæmonem quendam id ipsum ei indicasse referebat, sive serio sive (ut dicunt quidam) joco, et propter hoc morti damnatus est cicuta bibendo: insuper et juvenem eum corruptorem esse aiebat accusator, quod auctor illis fuerit patria instituta legesque contemnere. Et Socrates quidem civis Atheniensis hujusmodi pœnam sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius erat: sed quia Athenienses solem esse deum existimabant, ille vero eum massam candentem esse dixit, in paucis tantum suffragiis vertebatur quin capitis condemnaretur. Eique qui Diagoram Melium occideret, talentum datum iri edicto pronunciarunt, utpote qui eorum mysteria deridere ferebatur. Et Protagoras, nisi ocius aufugisset, comprehensus interiisset, quod aliquid scripsisse putaretur

Τί δὲ δεῖ θαυμάζειν εἰ πρὸς ἄνδρας οὕτως ἀξιοπίστους
 διετέθησαν, οἳ γε μὴδὲ γυναικῶν ἐφείσαντο; νῦν μὲν
 γὰρ τινα ἱέρειαν ἀπέκτειναν, ἐπεὶ τις αὐτῆς κατηγο-
 ρήσεν, ὅτι ξένους ἐμίμει θεούς· νόμῳ δ' ἦν τοῦτο παρ'
 αὐτοῖς κεκαλυμμένον, καὶ τιμωρία κατὰ τῶν ξένων εἰς-
 αγόντων θεὸν ὄριστο θάνατος. Ὅι δὲ τοιοῦτω νόμῳ
 χρώμενοι δῆλον ὅτι τοὺς τῶν ἄλλων οὐκ ἐνόμιζον εἶναι
 θεούς· οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς πλείονιν ἀπολαύειν ἐφθάνουν.
 Τὰ μὲν οὖν Ἀθηναίων ὥχεται καλῶς. Σκύθαι δὲ νόμοις
 χαίροντες ἀνθρώπων καὶ βρῦχ' τῶν θηρίων διαφέροντες,
 ὅμως τὰ παρ' αὐτοῖς οἰονται δεῖν περιστέλλειν· καὶ τὸν
 ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ σοφίᾳ θαυμασθέντα, τὸν Ἀνά-
 χαρσιν, ἐπανελθόντα πρὸς αὐτοὺς ἀνέλκον, ἐπεὶ τῶν
 Ἑλληνικῶν ἐθῶν ἔδοξεν ἔχειν ἀνάπλευς. Πολλοὺς δὲ
 καὶ παρὰ Πέρσαις ἂν τις εὖροι καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν
 κεκολασμένους. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι τοῖς Περσῶν ἔρχαιρε
 νόμοις ὁ Ἀπολλώνιος, κάκεινους θαυμάζειν, ὅτι τῆς
 ἀνδρείας αὐτῶν ἀπέλαυσαν οἱ Ἕλληνες καὶ τῆς ὁμο-
 γνωμοσύνης ἧς εἶχον περὶ θεῶν ταύτης μὲν οὖν ἐν τοῖς
 ἱεροῖς οἷς κατέπρυσαν, τῆς ἀνδρείας δὲ δουλώσαι παρὰ
 μικρὸν ἔλθόντες. Ἀπάντων δὲ καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων
 μιμητῆς ἐγένετο τῶν Περσικῶν, γυναικας ἄλλοτρίας
 ὑβρίζων, καὶ παῖδας ἐκτέμνων. Παρ' ἡμῖν δὲ θάνατος
 ὀρίζεται, καὶ ἀλογόν τας ζῶον οὕτως ἀδικῇ· καὶ τούτων
 ἡμᾶς τῶν νόμων ἀπαγαγεῖν οὔτε φόβος ἴσχυσε τῶν κρα-
 τησάντων οὔτε ζῆλος τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις τιμημένων.
 Οὐδὲ τὴν ἀνδρείαν ἠσκήσαμεν ἐπὶ τῷ πολέμῳ ἀρα-
 σθαι χάριν πλεονεξίας, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τοὺς νόμους δικ-
 φυλάττειν. Τὰς γοῦν ἄλλας ἐλαττώσεις πρῶτος ὑπο-
 μένοντες, ἐπειδὴν τινες ἡμᾶς τὰ νόμιμα κινεῖν ἀναγ-
 κάωσι, τότε καὶ παρὰ δύναμιν αἰρούμεθα πολέμους
 καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων ταῖς συμφοραῖς ἐγκαρτεροῦμεν.
 Διὰ τί γὰρ ἂν καὶ ζηλώσωμεν τοὺς ἐτέρων νόμους,
 θρῶντες μὴδὲ παρὰ τοῖς θεμένοις αὐτοὺς τετηρημένους;
 πῶς γὰρ οὐκ ἔμελλον Λακεδαιμόνιοι μὲν τῆς ἀντιμύ-
 κτου καταγνώσεσθαι πολιτείας καὶ τῆς περὶ τοὺς γάμους
 διαγωρίας, Ἥλαιοι δὲ καὶ Θηβαῖοι τῆς παρὰ φύσιν
 καὶ ἄγαν ἀνέδην πρὸς τοὺς ἀρρενας μίξεως; Ἀ γοῦν
 πάλαι κάλλιστα καὶ συμφορώτατα πράττειν ὑπελάμ-
 νοντες, ταῦτ' εἰ καὶ μὴ παντάπασιν τοῖς ἔργοις πεφεύ-
 γασιν, ὡχ' ὁμολογοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς περὶ αὐτῶν
 νόμους ἀπομίμυνται, τοσούτον ποτὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν
 ἰσχύσαντας ὥστε καὶ τοῖς θεοῖς τὰς τῶν ἀρρένων μίξεις
 ἐπιφήμισαν, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ τοὺς τῶν
 γυναικῶν ἀδελφῶν γάμους, ταύτην ἀπολογίαν αὐταῖς
 τῶν ἀτόπων καὶ παρὰ φύσιν ἡδονῶν συντιθέντες.
 λή'. Ἐὼ νῦν περὶ τῶν τιμωριῶν λέγειν, ὅσας μὲν
 ἐξ ἀρχῆς ἔδοσαν οἱ πλείστοι νομοθέται τοῖς πονηροῖς
 διαλύσεις ἐπὶ μοιχείας μὲν ζημίας χρημάτων, ἐπὶ
 φόρῳ δὲ γάμους νομοθετήσαντες, ὅσας δὲ περὶ τῆς
 ἀσεβείας προφάσεις περιέχουσιν ἀρνήσεως, εἰ καὶ τις
 ἐπιχειρήσειεν ἐξετάζειν. Ἦδη γὰρ παρὰ τοῖς πλείοσι
 μελέτη γέγονε τοῦ παραβαίνειν τοὺς νόμους· οὐ μὴν
 καὶ παρ' ἡμῖν. Ἀλλὰ καὶ πλούτου καὶ πόλεως καὶ

discrepans ab Atheniensium de diis opinionibus. Quid au-
 tem miri esse debet si in viros adeo fide dignos eo animo
 fuerint, qui ne mulieribus quidem pepercere? Etenim sacer-
 dotem quandam interfecerunt, quodam eam accusante quod
 deos colendos docuerit peregrinos; lege quippe hoc vetitum
 erat, morsque eis in penam decreta qui deos peregrinos in-
 troducerent. Igitur qui tali lege utebantur, aliorum sanc-
 deos non credebant esse deos: non enim si credidissent, se
 ipsos beneficio ex pluribus diis privassent. Tam bene scilicet
 administrabatur Atheniensium respublica. Scythæ autem
 cædibus gaudentes humanis, et parum admodum differen-
 tes a bestis, arbitrantur tamen sua mysteria esse custo-
 dienda: et Anacharsim, quem Græci sapientiæ ergo mirati
 sunt, ad ipsos reversum occiderunt, quod visus sit morum
 Græcorum plenus ad ipsos venire. Etiam apud Persas in-
 venire est multos hujusmodi de causa supplicio affectos.
 Sed palam est, quod Apollonio placuerint leges Persarum,
 illosque in admiratione habuerit, quod eorum fortitudo et
 de diis concors opinio Græcis fuisset conducibilis: hæc vide-
 licet in templorum concrematione, illa in eo quod propemo-
 dum in servitutem ab illis redacta fuerit Græcia. Is autem
 morum omnium imitator exstitit Persicorum, uxoribus alienis
 injurias faciens, et filios castrans. Apud nos autem mors
 decreta est, si quis vel animalia rationis expertia hoc modo
 lædat: et ab his legibus nos abducere neque timor potuit
 dominorum præpotentium, neque desiderium eos æmulandi
 qui apud alios honorantur. Neque fortitudinem exercuimus,
 ad bella suscipienda ut res nostras augeamus, sed ut leges
 nobis permaneant. Cetera igitur damna ferentes leniter, ubi
 sunt qui nos a legibus cogant discedere, hinc etiam supra
 vires bella sumimus, et ad ultima usque mala duramus. Cur
 itaque nos aliorum æmulemur leges, quum eas ne a legisla-
 toribus quidem suis servatas videamus? quidni enim da-
 mnarent Lacedæmonii insociabilem illam formam reipublicæ
 neglectumque nuptiarum; et Elei et Thebani projectissimum
 illum et contra naturam cum maribus concubitum? Nam
 quæ olim honestissime et utilissime a se fieri arbitrabantur,
 ea nisl re ipsa prorsus fugerunt, non consistunt: quinimo
 latas de eis leges admisceant, quæ quondam tantum apud
 Græcos valuerunt, ut etiam diis marium coitus tribuerint;
 eademque ratione germanarum sororum connubia, hanc
 sibi illicitarum et naturæ repugnantium voluptatum excu-
 sationem comminiscens.

38. Supersedeo nunc de præmis dicere, quot dederint
 olim plerique legislatores improbis compositiones, dum in
 adulterio mulctam pecuniariam, in corruptela connubium
 sanciunt, quot etiam impietatis crimine occasiones suppe-
 ditentur negandi, si quis reum examinare conetur. Jam
 enim apud plerosque meditatio inolevit leges violandi: At
 apud nos non ita est. Quin etiam si divitiis et urbibus ce-

των ἄλλων ἀγαθῶν στερηθῶμεν, ὁ γοῦν νόμος ἡμῶν ἀθάνατος διαμένει· καὶ οὐδεὶς Ἰουδαίων οὔτε μακρὴν οὕτως ἂν ἀπέλθοι τῆς πατρίδος οὐτ' ἐπίπικρον φοβηθήσεται δεσπότην, ὥς μὴ πρὸ ἐκείνου δεδιέναι τὸν νόμον. Εἰ μὲν οὖν διὰ τὴν ἀρετὴν τῶν νόμων οὕτω πρὸς αὐτοὺς διακαίμεθα, συγχωρησάτωσαν ὅτι κρατὶ τοὺς ἔχομεν νόμους· εἰ δὲ φαύλοις οὕτως ἡμᾶς ἐμμένειν ὑπολαμβάνουσι, τί οὐκ ἂν αὐτοὶ δικαίως πάθοιεν τοὺς κρείττους οὐ φυλάττοντες; Ἐπεὶ τοίνυν ὁ πολλὸς χρόνος πιστεύεται πάντων εἶναι δοκιμαστῆς ἀληθέστατος, τοῦτον ἂν ποιησαίμην ἐγὼ μάρτυρα τῆς ἀρετῆς ἡμῶν τοῦ νομοθέτου καὶ τῆς ὑπ' ἐκείνου φήμης περὶ τοῦ Θεοῦ παραδοθείσης. Ἀπείρου γὰρ τοῦ χρόνου γεγονότος, εἴ τις αὐτὸν παραβάλλοι ταῖς τῶν ἄλλων ἡλικίαις νομοθε-

10 τῶν, παρὰ πάντας ἂν εὖροι τοῦτον.
 15 λθ'. Ὡφ' ἡμῶν τε διηλέγχθησαν οἱ νόμοι καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις, αἱ καὶ μᾶλλον αὐτῶν ζῆλον ἐμπεποιήκασιν. Πρῶτοι μὲν γὰρ οἱ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι φιλοσοφῆσαντες τῷ μὲν δοκεῖν τὰ πάτρια διεφύλαττον, 20 ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τῷ φιλοσοφεῖν ἐκείνῳ κατηκολούθησαν, ὅμοια μὲν περὶ Θεοῦ φρονούντες, εὐτέλειαν δὲ βίου καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν διδάσκοντες. Οὐ μὴν ἄλλα καὶ πλήθεισιν ἡδὴ πολλὸς ζῆλος γέγονεν ἐκ μακροῦ τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας, οὐδ' ἔστιν οὐ πόλις 25 Ἑλλήνων οὐδητισοῦν οὐδὲ βάρβαρος, οὐδὲ ἐν ἔθνος, ἔθνη μὴ τὸ τῆς ἐδομαχίας, ἣν ἀργούμεν ἡμεῖς, ἔθος οὐ διαπεφοίτηκε, καὶ αἱ νηστεία καὶ λύχνων ἀνακαύσεις καὶ πολλὰ τῶν εἰς βρῶσιν ἡμῶν οὐ νευομισμένων παρατετήρηται. Μιμῆσθαι δὲ πειρῶνται καὶ τὴν πρὸς 30 ἀλλήλους ἡμῶν ὁμόνοιαν καὶ τὴν τῶν ὄντων ἀνάδοσιν καὶ τὸ φιλεργὸν ἐν ταῖς τέχναις καὶ τὸ καρτερικὸν ἐν ταῖς ὑπὲρ τῶν νόμων ἀνάγκαις. Τὸ γὰρ θαυμασιώτατον, ὅτι χωρὶς τοῦ τῆς ἡδονῆς ἐπαγωγῆς οὐ δελεαστὸς αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἰσχυρὸς ὁ νόμος· καὶ ὥσπερ ὁ Θεός 35 διὰ παντός τοῦ κόσμου πεφοίτηκεν, οὕτως ὁ νόμος διὰ πάντων ἀνθρώπων βεβάδιεν. Αὐτὸς δὲ τις ἕκαστος τὴν πατρίδα καὶ τὸν οἶκον ἐπισκοπῶν τὸν αὐτοῦ τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις οὐκ ἀπιστήσιν. Χρὴ τοίνυν πάντων ἀνθρώπων καταγῶναι πονηρίαν ἐβελούσιον, εἰ 40 τᾶλλότρια καὶ φαῦλα πρὸ τῶν οἰκείων καὶ καλῶν ζηλοῦν ἐπιτεθυμήκασιν, ἢ παύσασθαι βασκαίνοντας ἡμῶν τοὺς κατηγοροῦντας. Οὐδὲ γὰρ ἐπιφθόνου τινὸς ἀντιποιούμεθα πράγματος, τὸν αὐτῶν τιμῶντες νομοθέτην καὶ τοῖς ὅπ' ἐκείνου προφητευθεῖσι περὶ τοῦ Θεοῦ πεπιστευ- 45 κότες. Καὶ γὰρ εἰ μὴ συνίμεν αὐτοὶ τῆς ἀρετῆς τῶν νόμων ἀπάντων, ὑπὸ τοῦ πλήθους γοῦν τῶν ζηλούντων μέγα φρονεῖν ἐπ' αὐτοῖς προήχθημεν.

μ'. Ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας τὴν ἀκριβεῆ πεποίθημα παράδοσιν ἐν τοῖς περὶ 50 ἀρχαιολογίας μοι γραφεῖσι· νυνὶ δ' αὐτῶν ἐπεμνήσθην, ἐφ' ὅσον ἦν ἀναγκαῖον, οὔτε τὰ τῶν ἄλλων ψέγειν οὔτε τὰ παρ' ἡμῶν ἐγκωμιάζειν προθέμενος, ἀλλ' ἵνα τοὺς περὶ ἡμῶν ἀδίκως γεγραφότας ἐλέγξω, πρὸς αὐτὴν ἐναντιῶς τὴν ἀλήθειαν περιφρονεικχότας. Καὶ δὴ μοι

terisque bonis privemur, at lex quidem nobis permanet immortalis : nec ullus unquam Judæorum vel tam procul discesserit a patria, vel peracerbum ita formidaverit dominum, quum legem magis formidet. Si igitur ob legum virtutes sic sumus in eas animati, fateantur nos optimas habere leges : sin malis legibus sic nos obtemperare arbitrantur, quamnam pena digni sunt ipsi qui melioribus non pareant? Et quoniam temporis longinquitas exploratrix creditur esse omnium verissima, hanc ego testem non dubitem facere tum virtutis nostri legislatoris, tum tradite ab illo de Deo persuasionis. Nam quum immensum tempus elapsum sit, si quis eum cum ceterorum legislatorum conferat aetilibus, inveniet eum longe ante omnes fuisse.

39. Jam ipsius leges cæteris omnibus mortalibus semper magis magisque æmulationem sui commovisse, a nobis demonstratum est. Primi enim qui apud Græcos philosophati sunt, patria quidem instituta visi sunt servare; sed in actionibus studioque sapientiæ illum sequuti sunt, tum eadem de Deo sentientes, tum victus tenuitatem et mutuam inter homines communionem docentes. Quin et jam pridem nostrorum Dei colendi rituum imitandorum quamplurimis desiderium incessit; neque ulla vel Græcorum urbs est vel barbarorum, neque ulla gens, ad quam non pervenerit septimi diei, quem otiosi traducimus, celebrandi consuetudo; et apud quam jejunia, et lucernarum incensiones, et multa quæ nobis comedere nefas est non observentur. Conantur autem mutuam nostram imitari concordiam et bonorum largitionem, et in artibus exercendis sedulitatem, et tolerantiam in tormentis quæ pro legibus nostris sustinemus. Etenim, quod est omnium maxime admirandum, citra voluptatis illecebram ipsa per se lex invaluit : ac sicuti Deus universum mundum permeavit, ita lex universos mortales pervasit. Quodsi suam quisque patriam domumque consideraverit, is meis dictis non diffidet. Quo fit ut aut condemnandi sint universi mortales voluntariæ pravitatis, si aliena, eademque vitiosa, ante domestica, eademque honesta, æmulari concupiverint; aut invidiæ suæ finem facere debeant accusatores nostri. Neque enim invidiosum quiddam nobis vindicamus, dum nostrum legislatorem honoramus et ejus de Deo effatis credimus. Nam etiamsi legum omnium virtutem non intelligeremus; vel æmulantium multitudo fecisset, ut de eis nobis placeremus.

40. Verum de legibus quidem et republica in meo Antiquitatum opere accurate tradidi : nunc ea commemoravi quantum erat necessarium, non quod aliena recensere, vel nostra collaudare mihi propositum esset; sed ut eos qui de nobis inique scripserunt, evincerem in ipsam veritatem impudenter invectos fuisse. Et sane mihi videor

δοκῶ πεπληρωῆσθαι διὰ τῆς γραφῆς ἰκανῶς ἃ προὔπε-
σχόμην. Καὶ γὰρ ἀρχαιότητι προὔπαρχον ἐπέδειξα
τὸ γένος, τῶν κατηγόρων ὅτι νεωτάτον ἐστὶ εἰρηκότων·
καὶ γὰρ πολλοὺς ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἐμνημονευκότας
ἡμῶν ἀρχαίους παρέσχομεν μάρτυρας, ἐκείνων ὅτι μη-
δεὶς ἐστὶ διαβεβαιουμένων. Ἀλλὰ μὴν Αἰγυπτίους
ἔρασαν ἡμῶν τοὺς προγόνους· ἐδείχθησαν δ' εἰς Αἴγυ-
πτον ἐλθόντες ἐτέρωθεν. Διὰ δὲ λύμην σωμάτων αὐτοὺς
ἐκβλήθηναι κατεψεύσαντο· προαίρεσι καὶ περιουσίᾳ
ῥώμης ἐφάνησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ὑποστρέψαντες γῆν.
Οἱ μὲν ὡς φαυλότατον ἡμῶν τὸν νομοθέτην ἐλοιδόρησαν,
τῷ δὲ τῆς ἀρετῆς πάλαι μὲν ὁ Θεὸς, μετ' ἐκείνων δὲ
μάρτυς ὁ χρόνος ἡβήθηται γεγεννημένους.

μα'. Περὶ τῶν νόμων οὐκ ἐδέησε λόγου πλείονος.
15 Αὐτοὶ γὰρ ἐπαράθησαν δι' αὐτῶν, οὐκ ἀσέβειαν μὲν, εὐ-
σέβειαν δ' ἀληθεστάτην διδάσκοντες, οὐδ' ἐπὶ μισαν-
θρωπίαν, ἀλλ' ἐπὶ τὴν τῶν ὄντων κοινωσίαν παρακα-
λοῦντες, ἀδικίας ἐχθροὶ, δικαιοσύνης ἐπιμελεῖς, ἀργίαν
καὶ πολυτέλειαν ἐξορίζοντες, αὐτάρχεις καὶ φιλοπόνους
20 εἶναι διδάσκοντες, πολέμων μὲν ἀπειργοντες εἰς πλεονε-
ξίαν, ἀνδρείους δ' ὑπὲρ αὐτῶν εἶναι παρασκευάζοντες,
ἀπαραίτητοι πρὸς τὰς τιμωρίας, ἀσόφιστοι λόγων πα-
ρασκευαῖς, τοῖς ἔργοις αἰεὶ βεβαιούμενοι· ταῦτα γὰρ
αἰεὶ ἡμεῖς παρέχομεν τῶν γραμμάτων ἐναργέστερα.
25 Δι' ὅπερ ἐγὼ θαρσύνσας ἂν εἴποιμι, πλείστων ἅμα καὶ
καλλίστων ἡμᾶς εἰσηγητάς τοις ἄλλοις γεγονέναι. Τί
γὰρ εὐσεβείας ἀπαραβάτου κάλλιον; τί δὲ τοῦ πειθαρ-
χεῖν τοῖς νόμοις δικαιοτέρον; ἢ τί συμφορώτερον τοῦ
πρὸς ἀλλήλους ὁμονοεῖν, καὶ μήτ' ἐν συμφοραῖς διίστα-
30 σθαι μήτ' ἐν εὐτυχίαις στασιάζειν ἐξυβρίζοντας, ἀλλ'
ἐν πολέμῳ μὲν θανάτου καταφρονεῖν, ἐν εἰρήνῃ δὲ
τέχναις ἢ γεωργίαις προσανέχειν, πάντα δὲ καὶ παν-
ταχοῦ πεπεισθαι τὸν Θεὸν ἐποπτεύοντα διέπειν; Ταῦτ'
εἰ μὲν παρ' ἐτέροις ἢ ἐγράφῃ πρότερον, ἢ ἐφυλάχθη
35 βεβαιώτερον, ἡμεῖς ἂν ἐκείνοις χάριν ὀφειλομεν ὡς
μαθηταὶ γεγονότες· εἰ δὲ καὶ χρώμενοι μάλιστα
πάντων βλεπόμεθα καὶ τὴν πρώτην εὕρεσιν αὐτῶν
ἡμετέραν οἶσαν ἐπεδείξαμεν, Ἀπίωνες μὲν καὶ Μό-
λωνες καὶ πάντες ὅσοι τῷ ψεύδεσθαι καὶ λοιδορεῖν χαί-
40 ρουσιν ἐξελέγχθησαν· σοὶ δὲ, Ἐπαφρόδιτε, μάλιστα
τὴν ἀλήθειαν ἀγαπῶντι, καὶ διὰ σὲ τοῖς ὁμοίως βουλευ-
σαμένοις περὶ τοῦ γένους ἡμῶν εἰδέναι, τοῦτ' οὖν καὶ τὸ
πρὸ αὐτοῦ γεγράφθω βιβλίον.

scripto meo satis praestitisse promissa. Etenim inprimis
vetustum esse demonstravi genus nostrum, quod accusa-
tores recentissimum esse dixerant : et multos allegavi
testes, qui antiquitatis nostrae in scriptis suis mentionem
fecerunt, illis nullos esse affirmantibus. Quumque Aegyptios
fuisse majores nostros dixerint, demonstratum est eos in
Aegyptum aliunde venisse. Et quum ob corporum vitium
eos ejectos fuisse mentiti sint, planum factum est eos et
volentes et cum singulari robore patriam terram repetiisse.
Et quum illi in legislatorem nostrum tanquam virtuosissi-
mum inveci sint, compertum est virtutis ejus et olim
Deum et post illum tempus existisse testem.

41. De legibus nihil opus fuit oratione longiore. Nam
ipseas per se perspectum est non impietatem, sed pietatem
docere verissimam; neque ad hominum odium, sed ad fa-
cultatum communitatem incitare; injustitiae inimicas, justi-
tiae curam gerentes; expultrices otii et luxus; et quae ho-
mines suis contentos et laboriosos esse doceant; et a bellis
habendi cupidine gerendis avocent; et pro legibus fortes
esse faciant; et in poenis irrogandis sint inexorabiles; et
verborum eloquentia indeceptae, operibus semper confirme-
tur : haec enim nos semper exhibemus literis manifestiora.
Itaque ausim equidem dicere plurimorum simul et pul-
cherrimorum nos ceteris auctores exstitisse. Quid enim
inviolata pietate pulchrius? quid justius quam parere le-
gibus? quid utilius quam mutuam fovere concordiam, et
neque in calamitatibus divelli, neque in rebus secundis
saevis seditionibus; sed in bello mortem contemnere, in
pace artibus et agriculturae operam navare, et omnia et
ubique ab arbitro Deo gubernari persuasum habere? Haec
si apud alios vel prius scripta vel constantius fuissent
servata, nos illis, ut discipuli magistris, gratiam debe-
remus : sin vero his nos maxime omnium uti cernimur,
et eorum inventionem primam nostram esse demonstravi-
mus, valeant refutati Apiones et Molones, et quicumque
mentiri et conviciari gaudent. Tibi vero, Epaphrodite,
veritatem maxime amanti, et propter te iis qui illidem
genus nostrum cognoscere voluerint, et hic et superior liber
scriptus esto.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

INDEX

NOMINUM ET RERUM.

(A. J. Antiquitates Judaicae. — B. J. Bellum Judaicum. — C. A. Contra Apionem. — V. J. Vita Josephi. — M. De Maccabæis.)

A.

Aaron, Moysis frater, A. J. II, 15, 2. Pontifex maximus constituitur Dei jussu, III, 8, 1. Ejus filii quatuor, *ibid.* Pontificatus ei a Deo bis confirmatur, IV, 4, 2 sq. Moritur in Arabia, 4, 7. Cf. XX, 11.

Abaneth, zona sacerdotum, A. J. III, 7, 2.

Abaris (*Abarim*), mons Palæst., A. J. IV, 8, 49.

Abarus, Aseri f., A. J. II, 7, 4.

Abassarus, Persæ, Syriæ et Phœnicie præfectus, A. J. XI, 1, 3; 4, 4; 6.

Abba, mensis apud Judæos, qui Atheniensibus est Hecatombaron, A. J. IV, 4, 7.

Abbarus, judex apud Tyrios, C. A. I, 21.

Abdagases, Parthorum dux, A. J. XVIII, 9, 4.

Abdastratus, Tyriorum rex, C. A. I, 18.

Abdeelus, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.

Abdemon, Tyrius, A. J. VIII, 5, 3.

Abdemonus, Tyrius, C. A. I, 17, 18.

Abdenago. V. Azarias.

Abdon, e tribu Ephraimitide, Eloni in imperio apud Judæos succedit, A. J. V, 7, 15.

Abela, urbs Palæst., A. J. VIII, 13, 7.

Abellan a, urbs Palæst., A. J. VIII, 12, 4.

Abelmacheu, urbs Palæst., a Joabo obsidetur, A. J. VII, 11, 8.

Abelus, Adami f., a Cal fratre interficitur, A. J. I, 2, 1.

Abenerus, Neri f., Sauli dux, A. J. VI, 6, 6. Ejus opera Jebosthus post Sauli mortem rex constituitur, VII, 1, 3. A Jebostho offensus ad Davidem deficit, I, 4. A Joabo interficitur, I, 5.

Abennerigus, Spasinæ Castri rex, Samachonem filiam Izatæ nuptum dat, A. J. XX, 2, 1.

Abesace, Davidis concubina, A. J. VII, 14, 3; VIII, 1, 2.

Abesalomus, Davidis ex Machana f., A. J. VII, 1, 4. Ob fratris cædem in exilium pellitur, postea a patre revocatur, 8, 1 sqq. Populi benevolentiam captat et patrem regno ejicere anñititur, 9, 1 sqq. Ejus exercitus funditur, ipse in arbore suspensus a Joabo interficitur, 10, 2. Ejus cesaries pulcherrima, 8, 5.

Abesarius, urbs Palæst., A. J. VI, 13, 8.

Abesarus, Davidis nepos, Joabi frater, A. J. VII, 1, 3; cf. 10, 1; 11, 2. Idumæos vincit, 5, 4. Davidi vitam servat, 12, 1. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4.

Abia, Samueli f. rempublicam ipsius curæ a patre commissam pessime administrat, A. J. VI, 3, 2.

Abia, Roboami f. ex Machana, A. J. VII, 8, 5. VIII, 10, 1. Patri succedit, VIII, 10, 4. Ab Hieroboamo bello

laccessitur; ante prælium omnes Judæos, amicos et hostes, alloquitur, 11, 2. Hieroboamum fundit fugatque, 11, 3. Non multo post moritur, *ibid.*

Abia, uxor Achazæ regis, A. J. IX, 12, 3.

Abias, Arabum rex, inita cum Adiabænorum primoribus societate, contra Stazem, eorum regem expeditionem fecit, A. J. XX, 4, 1. Vincitur; semet ipsum interficit, *ibid.*

Abiatharus, Abimelech f., A. J. VI, 12, 8. Pontifex constituitur a Davide, VII, 5, 4; cf. VII, 9, 2; 9, 7. Cum Adonia facit, qui regnum affectat, 14, 4. A Solomone pontificatu privatur, VIII, 1, 3.

Abibalus, Tyriorum rex, A. J. VIII, 5, 3. C. A. I, 17; 18.

Abida, Asani Judæorum regis uxor, A. J. VIII, 12, 6.

Abiezeres, Phineesis f., pontificatum obtinet post patris mortem, A. J. V, 11, 5.

Abigæa, Nabali uxor, Davidem in maritum ira incensum placat; post mariti mortem Davidi nubit, A. J. VI, 13, 7 sqq. VII, 10, 1.

Abila, urbs Perææ, A. J. IV, 8, 1; V, 1, 1; XII, 3, 3. A Romanis capitur, B. J. IV, 7, 6.

Abila Lysaniæ, urbs Syriæ, prius ad Lysaniæ dynastiam pertinebat, a Claudio Cesare Agrippæ M. tribuitur, A. J. XIX, 5, 1.

Abilamarodachus, Nabuchodonosori f., Babyloniorum rex, A. J. X, 11, 2.

Abimaelus, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.

Abimelechus, Gararorum rex, Sarram, Abrami uxorem, corrumpere cupiens, a Deo pœna afficitur, A. J. I, 12, 1. Abramo agrorum suorum partem cedit, *ibid.* Jacobum Gararis benigne excipit, sed mox ei inimicus redditur, 18, 2. Amicitiam cum eo renovat, 18, 3.

Abimelechus, Gedeonis f., fratribus præter Joathamum omnibus occisis, tyrannidem occupat, A. J. V, 7, 1. Joatham auctore, Sicimis expellitur, 7, 3. Sicima redit omnesque incolas cædit, 7, 4. Thebas expugnat; frusto molæ ictus perit, 7, 5.

Abimelechus, pontifex, a Saulo cum tota sua familia occiditur, A. J. VI, 12, 1; 12, 4.

Abinadabus, sub Solomone regionis maritimæ præfectus, A. J. VIII, 2, 3.

Abramus, Moysis adversarius, A. J. IV, 2, 2; 3, 1; cf. M. 3.

Abistæus, Saruiz Davidis sororis f., A. J. VI, 13, 9.

Abitaala, Davidis uxor, A. J. VII, 1, 4.

Abius, Aaronis f., A. J. III, 8, 1; 8, 7.

Abramus, Tharri f., Sarram Aranis filiam uxorem ducit; cum patre ex Chaldæa in Mesopotamiam migrat, A. J.

- 1, 5, 5. Hoc factum est mille viginti annis ante templum exstructum, VIII, 3. 1. Ex Mesopotamia in Chanaanæam contendit; Lotum, fratris f., adoptat, I, 7, 1. Abrami sententia de Deo deque universo, *ibid.* Fame Chanaanæam premente, in Ægyptum migrat, 8, 1. Cf. *B. J. V*, 9, 4. Ægyptios arithmetica et astronomia instituit, *A. J.* I, 8, 2. In Chanaanæam reversus, loca montibus adjacentia occupat; Chabrone domicilium collocat, 8, 3. Sodomitis opitulus, Assyrios prælio vincit, 10, 1 sqq. Ex Agara ancilla Ismaelum procreat, 10, 4. Dei jussu se ipsam et filium parituram esse, 11, 1. Gerara proficiscitur; Abimelech ei agrorum suorum partem cedit, 12, 1. Isaacus ex Sarra ei nascitur, 12, 2. Agaram cum Ismaelo domo sua expellit, 12, 3. Isaacum pro victima Deo offert, Deus ei parcat, 13, 1 sqq. Sarra mortua Chaturam in matrimonium ducit, ex qua sex filios procreat, 14 et 15. Moritur, 17.
- Abrami domus*, vicus regionis Damascentæ, *A. J.* I, 7, 2.
- Absalomus*, Mattathie pater, *A. J.* XIII, 5, 7.
- Absalomus*, Aristobuli avunculus, a Pompeio capitur, *A. J.* XIV, 4, 4.
- Absalomus*, Manabemi sectator, *B. J.* II, 17, 9.
- Abuma*, urbs Palest., *A. J.* X, 5, 2.
- Accaron* (Acaron), urbs Palest., una ex quinque civitatibus potentioribus Palestinorum, *A. J.* VI, 1, 2. Cf. *V*, 1, 22; *V*, 2, 4; *V*, 8, 1; *VI*, 2, 3; *IX*, 2, 1, XIII, 4, 4.
- Acc*, urbs Phœnic., postea Ptolemais vocata, *A. J.* IX, 14, 2.
- Acencheres I*, Ægypti rex, *C. A.* I, 15.
- Acencheres II*, Ægypti rex, *C. A.* I, 15.
- Acencheres*, Ægypti regina, *C. A.* I, 15.
- Achabarorum petra* (*Achabare*), in Galil. superiori, munitur, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
- Achabus*, Amarini f., Israelitarum rex, *A. J.* VIII, 12, 5. Iezabelam, Tyriorum regis filiam uxorem ducit, ejusque deos colit, 13, 1. Ab Elia vate reprehenditur, 13, 5. Occiso Nabutho iterum ab Elia reprehensus facinora sua expliare studet, 13, 8. Bis ab Adado, Syriæ rege, bello petitus superior discedit, 14, 1. Adado vitam concedit, 14, 4. Cum Josaphato, Judææ rege, Adadam aggressus vincitur et occiditur, 15, 3 sqq. Septuaginta ejus liberi Jehu jussu interficiuntur, IX, 5.
- Achata*, regio Græciæ, *B. J.* I, 26, 4; III, 1, 3.
- Achamon*, prætor urbanus sub Achabo rege, *A. J.* VIII, 15, 4.
- Acharus*, Zebedie f., prædæ Deo consecratæ partem surripit, *A. J.* V, 1, 10 sqq. Furto obiecto occiditur, 1, 15.
- Achazes*, Judæorum rex, Jothami f., a Syris et Israelitis cladibus afficitur, *A. J.* IX, 12, 1. Cum Assyriis societatem init contra Israelitas, 12, 3. Syrorum et Assyriorum deos colit; regnat sedecim annos, *ibid.*
- Achemneus*, pater Iessami, *A. J.* VII, 12, 4.
- Achibab*, Herodis M. consobrinus, Alexandræ consilium regnum occupandi regi prodit, *A. J.* XV, 7, 8. Herodem prohibet ne manus sibi inferat, XVII, 7; cf. *B. J.* I, 33, 7. Romanos adjuvat in Judæis seditiosis coercendis post mortem Herodis, *A. J.* XVII, 10, 4; 10, 10. *B. J.* II, 4, 1; 5, 3.
- Achiala*, Amasie regis uxor, Ozie mater, *A. J.* IX, 10, 2.
- Achias*, pontifex, *A. J.* VI, 6, 2.
- Achias*, vates, Hieroboamo regnum vaticinatur, *A. J.* VIII, 7, 7. Alterum ejus de Hieroboami stirpe et de tota Israelitarum gente vaticinium, VIII, 11, 1. Cf. X, 4, 4.
- Achiba*, Ezechie uxore, Manasse mater, *A. J.* X, 3, 1.
- Achilaus*, Davidis actarius, *A. J.* VII, 11, 8.
- Achilus*, Josaphati pater, *A. J.* VII, 5, 4.
- Achima*, Davidis uxor, *A. J.* VI, 13, 10.
- Achimanus*, Berzelai f., *A. J.* VII, 11, 4.
- Achimas*, Sadoci f., pontifex, *A. J.* VII, 9, 2; 10, 4; X, 8, 6.
- Achimelechus*, pontifex, v. *Abimelechus*.
- Achina*, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Achinadabus*, sub Solomone Gallilæam administrat, *A. J.* VIII, 2, 3.
- Achitobus*, Arophæi f., pontifex, *A. J.* VI, 6, 2; VIII, 1, 3.
- Achitophelus*, cum Abesalomo seditionem movet contra Davidem, *A. J.* VII, 9, 2 sqq. Abesalomo suadet ut Davidem interimat, 9, 6. De Abesalomi successu desperans semet ipsum interficit, 9, 8.
- Achoni*, Hierosolymita nobilis, *A. J.* XI, 5, 4.
- Achrathus*, eunuchus, *A. J.* XI, 6, 7.
- Acme*, Liviæ Augusti conjugis serva ab Antipatro sollicitatur ad struendam Salomæ Herodis sorori insidias, *A. J.* XVII, 5, 7. *B. J.* I, 32, 6. Ejus ad Herodem litteræ, *ibid.* Ab Augusto morte mulctatur, *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7.
- Acmon*, Palæstinus ex genere gigantum, *A. J.* VII, 12, 1.
- Acra*, pars Hierosolymorum urbis, describitur, *B. J.* V, 4, 1. A Romanis capitur et incenditur, VI, 6, 3. Cf. I, 1, 5.
- Acrabatta* (*Acrabattæ*), urbs Judææ, *B. J.* III, 3, 5.
- Acrabalena toparchia*, una ex undecim Judææ topp., *A. J.* XII, 8, 1. *B. J.* II, 20, 4; III, 2, 5; IV, 9, 3. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 9, 9.
- Actipus*. V. *Arce*.
- Actium*, urbs Græciæ, *B. J.* I, 20, 1. Actiaca pugna, *A. J.* XV, 5, 1 sqq.; 6, 1.
- Acusilaus*, Argivus, quando vixerit, *C. A.* I, 2. Multa apud Hesiodum castigat, 1, 3. Laudatur, *A. J.* I, 3, 9.
- Ada*, Lamechi uxor, *A. J.* I, 2, 2.
- Ada*, Helonis fil., Esavi uxor, *A. J.* I, 18, 4.
- Adadus*, Damasci et Syriæ rex, a Davide vincitur, *A. J.* VII, 5, 2. Ejus posterii per decem ætates regnarunt, idem omnes nomen habentes, *ibid.*
- Adadus*, Damasci et Syriæ rex societate inita cum triginta duobus regibus, expeditionem facit contra Achabum, Israelitarum regem, *A. J.* VIII, 14, 1. Clade afficitur, 14, 2. Israelitas iterum adortus iterum vincitur; Achabus ei vitam concedit, 14, 3 sqq. Postea ab Achabo bello petitus superior discedit, 15, 5 sqq. Joramum adoritur, Samariam obsidet; ejus exercitus a Deo terrore percussus fugit, IX, 4, 4 sqq. Ab Azælo occiditur, 4, 6. Post mortem tanquam deus colitur, *ibid.* Cf. VII, 5, 2.
- Adadus*, Syriæ rex, bello laeessitur a Joaso, *A. J.* IX, 8, 7.
- Adæus*, Syriæ præf. sub Xerxe I, *A. J.* XI, 5, 6.
- Adamus*, a Deo ex limo creatur, *A. J.* I, 1, 2. Quot annos ante templum exstructum creatus sit, *A. J.* VIII, 3, 1. Quid nomen significet, I, 1, 2. Paradiso expellitur, 1, 4. Ejus liberi, 2, 3. Quot annos vixerit, 3, 3.
- Adar*, ultimus anni mensis apud Judæos, Macedonibus Dystrus appellatur, *A. J.* IV, 8, 49; XI, 6, 2; 12, 4, 7; XII, 10, 5.
- Adasa*, vicus Judææ, *B. J.* I, 1, 6. Triginta stadia a Bethoro distat, *A. J.* XII, 10, 5.
- Addida*, (*Adida*), oppidum Judææ, *A. J.* XIII, 6, 4; 15, 2. A Vespasiano occupatur, *B. J.* IV, 9, 1.
- Aderus*, Idumæus, in Idumæorum internecione fuga elapsus ad Pharaonem Ægypti regem confugit, *A. J.* VIII, 7, 6. Syriæ partem occupat et Judæam infestat, *ibid.*
- Adiabene*, regio Assyriæ, *A. J.* XX, 2, 3. *B. J.* II, 16, 4.

Adiabenorum rex Monobazus et post eum Izates, *A. J.* XX, 2. 1. sqq.
Adonias, Davidis filius quartus, *A. J.* VII, 1, 4. Regnum affectat, 14, 4. Solomo ei ignoscit, 14, 6. Abisacen in matrimonium petit, VIII, 1, 2. A Banaja Solomonis jussu occiditur, 1, 3.
Adonibezecus, Bezeceorum rex, a Judæis vincitur, *A. J.* V, 2, 2.
Adora, urbs Idumæe, ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. Cf. XIII, 6, 4; 15, 4.
Adoraim, urbs Judææ, a Roboamo condita, *A. J.* VIII, 10, 1.
Adoramus, Thæni f., *A. J.* VII, 5, 4. Tributis exigendis a Solomone præfectus, VIII, 2, 9.
Adoreus, urbs Judææ, *B. J.* I, 8, 4.
Adramlechus, Senacheribi Assyriæ regis f., ob patris cædem in exilium pellitur, *A. J.* X, 1, 5.
Adrazarus, rex Sophenes, a Davide vincitur, *A. J.* VII, 5. 1. Cf. VIII, 7, 6.
Adria, sive mare Adriaticum, *V. J.* 3.
Adytum tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 4. Adytum templi Hierosol. *A. J.* VIII, 3, 3.
Adullana, urbs Judææ, *A. J.* VI, 12, 3.
Ebutus, campi magni præf. expeditionem facit contra Josephum Fl., *V. J.* 24.
Ægæ, urbs Macedon., *A. J.* XI, 8, 1.
Ægiltha, Davidis uxor, *A. J.* VII, 14, 4.
Ægla, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
Ægyptus, *Ægyptii*. Ægyptus a Judæis Mestre vocatur, *A. J.* I, 5, 2. Unde nomen habeat, *C. A.* I, 15. Omni ex parte locorum natura bene munita est, *B. J.* IV, 10, 5. Incolarum numerus, *B. J.* II, 16, 4. Romæ frumentum suppeditat. *B. J.* IV, 10, 5. — Ægyptii ab Abramo arithmetica et astronomia instituuntur, *A. J.* I, 8, 3. Omnes Ægypti reges a Minæo usque ad eum qui Solomonis socer fuit, Pharaothæ dicti sunt; cur?, *A. J.* VIII, 6, 2. Per septem annos abundantie totidemque sterilitatis Ægyptus a Josepho prudenter administratur, *A. J.* 6, 1 sq. Exteri undique in eam confluent ad frumentum coemendum, *ibid.* Jacobus cum tota sua progenie in Ægyptum migrat, 7, 1 sqq. Fame in Ægypto grassante, omnes agri a rege coemuntur, postea ea conditione incolis redduntur, ut quinta pars frugum regi solvatur, 7, 7. Israelitis inhumantur ab Ægyptiis tractantur, 9. Ilycos Ægyptum occupant, *C. A.* I, 14. A Tutlmosi expelluntur, *C. A.* I, 15. Enumerantur reges, qui post Tutlmasin regnarunt, *ibid.* Ægyptus infestatur ab Æthiopibus; Moyses eos repellit, *A. J.* II, 10. Decem plagis affligitur, quod Israelitis venia recusatur in patriam redeundi, *A. J.* II, 14. Israelitæ, duce Moysæ, ex Ægypto discedunt; Ægyptii qui eos persequuntur, maris Rubri fluctibus obruti pereunt, 15, 3 sqq. Sub rege Soa Ægyptii societatem jungunt cum Israelitis contra Assyrios, *A. J.* IX, 13, 1. A Senacheribo bello petuntur, X, 1. Expeditionem faciunt in Asiam sub Nechaone totamque Syriam sibi subjiciunt, X, 5. A Nabuchodonosoro inde repelluntur, 6. A Babylonis identidem funduntur, 7, 3; 9. 5. A Cambyse Persarum rege subiguntur XI, 2, 2. Ægyptus a Ptolemæo Lagi f. occupatur, XII, 1. V. *Ptolemæos*. — Ægyptii antiquissimis jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A.* I, 6. Quando in Græcorum notitiam venerint, I, 12. Judæis semper infensi, I, 13; cf. I, 24. Pudenda circumcidunt secundum Herodotum, I, 22. Ægyptios nemini unquam servisse contendit Apion, Josephus contra, eos nunquam fuisse liberos II, 11.
Ægyptus. Cf. *Sethosis*.

Ælana, Arabiæ urbs, ad mare Rubrum sita, *A. J.* VIII, 6, 4.
Ælius Gallus, Ægypti præfectus, *A. J.* XV, 9, 3.
Emilia, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 19.
Emilius secundus, magister equitum, *B. J.* II, 19, 17.
Emilius. Regulus, conspirationis in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3. sqq.
Æneas, Antipatri f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 22.
Æneas, V. *Æretas*.
Æoles. a Judæis Elysæi vocantur, *A. J.* I, 6, 1.
Ærines, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
Æsomia (?), tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 19.
Ætopus, Alexandræ servus, *A. J.* XV, 3, 2.
Æta, Judææ castellum, *A. J.* V, 8, 8.
Æthiopia, Ægypto contermina, *A. J.* II, 10, 1. Æthiopes a semet ipsis et omnibus Asiæ populis Chusæi appellantur, *A. J.* I, 6, 2. Ægyptiis bellum inferunt; a Moysæ repelluntur, II, 10. A Romanis subiguntur, *B. J.* II, 16, 4. Æthiopes pudenda circumcidunt, *C. A.* I, 22. Hic mos ex Ægypto ad eos pervenit, *A. J.* VIII, 10, 3.
Æzelus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
Africa, ab Apha, Abrami f., denominata, *A. J.* I, 15.
Agaba, urbs Palæst., *A. J.* XIII, 16, 5.
Agagus, rex Amalecitarum, in horum interecone solus a Saulo servatur, sed Samueli hortatu interficitur, *A. J.* VI, 7, 2 sqq.
Agalla, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
Agara, ancilla, Abramo parit Ismaelum, *A. J.* I, 10, 4.
Agatharchides Cnidius scripsit de rebus gestis successorum Alexandri M., *A. J.* XII, 1. Refert Hierosol. a Ptolem. Lagi capta esse, *ibid.* Judæorum irrisor, *C. A.* I, 22.
Agathocles, archon Athen., *A. J.* XIV, 8, 5.
Agessilaus, Spartanorum rex, *B. J.* II, 16, 4.
Aggæus, templum Hierosol. sub Cyri regno reedificat. *B. J.* VI, 4, 8.
Aggæus, vates, *A. J.* XI, 4, 6; 4, 7.
Aggiltha, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
Agrippa (*Marcus*) consul, *A. J.* XIV, 16, 4. Ab Augusto in Asiam mittitur; Herodes eum adit Mitylenæ, *A. J.* XV, 10, 2. Denuo in Asiam missus in Judæam venit, ubi magnifice ab Herode excipitur, XVI, 2, 1. Expeditionem in Bosporum facit, 2, 2. Intercedente Herode Judæis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat multaque beneficia etiam in alias civitates confert, 2, 3 sqq. cf. XII, 2, 2. Romam redit, 3, 3. Ejus rescripta ad Ephesios et Cyrenæos de Judæis, 6, 4 sq.
Agrippa Magnus, Aristobuli f., Herodis M. nepos, *B. J.* I, 28, 1. Cypron, Phasaeli fil., uxorem ducit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4. Romæ degens magna liberalitate ad inopiam redigitur, 6, 1. Post reditum in Judæam ab Antipatæ sustentatur, 6, 2. Deinde ad Flaccum, Syr. præf., se confert; Flaccus ab eo abalienatur Aristobuli opera, 6, 3. Ab omnibus desertus in Italiam rursus tendit, *ibid.* Antomæ et Casi amicitiam sibi conciliat, 6, 4. Ab Eutycho accusatus, a Tiberio in carcerem conjicitur, 6, 5 sq. Germani cujusdam de eo prædictio, 6, 7. Tiberio mortuo a Caio imperatore vinculis solvitur et Philippi tetrarchiæ rex constituitur, 6, 10. *B. J.* II, 9, 6. In Judæam redit, *A. J.* XVIII, 6, 11. Herodem apud Caïum accusat, 7, 2. *B. J.* II, 9, 6. Herode in exilium acto, ejus tetrarchiam et opes a Caio accipit, *ibid.* Caio Claudio ad imperium evecto operam suam præstat, *A. J.* XIX, 4, 1 sqq. *B. J.* II, 11, 1 sqq. Claudius Agrippæ regno addit Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem, *A. J.* 5, 1. *B. J.* II, 5. In Judæam redit; catenam auream a Caio olim acceptam in templi thesauro deponit, *A. J.* 6, 1.

- Ejus in Hierosolymitanos liberalitas, 6, 3. Hierosolyma munitoria reddere cepit; sed a Claudio in hac re pergere vetatur, *A. J. 7, 2. B. J. 11, 6.* Comparatur cum Herode M., *A. J. 7, 3.* Ejus in Berytios munificentia, 7, 5. Tiberiade plures reges splendide excipit; hoc Marso, Syriae praef., suspectum est, 8, 1. Moritur Cæsareae post regnum septem annorum, 8, 2, ejus progenies, 9, 1.
- Agrippa**, Agrippae M. ex Cypro f., *A. J. XVIII, 5, 4.* Romae educatur, XIX, 9, 2. Eo tempore quo pater moritur adolescentulus admodum, ad regnum suscipiendum nondum idoneus, *ibid.* Pro Judæis apud Claudium intercedit, XX, 1, 1, 6, 3. Post Herodis avunculi mortem Chalcidis regnum obtinet, 5, 2. Claudius ei Philippi tetrarchiam tribuit, Chalcidem vero rursus adimit, *A. J. 7, 1. B. J. 11, 12, 8.* Nero ejus regno addit Peræ et Galilæae partem, *A. J. 8, 4. B. J. 13, 2.* Hierosolymitis se invisum reddit, *A. J. 8, 11.* A Judæis apud Neronem accusatur, *ibid.* Cæsaream Philippi Neroniadem appellat, Berytum ornamentis auget, *A. J. 9, 4.* Magna in externos liberalitate offendit Judæos, *ibid.* Præscriptionibus suis de Levitis patria instituta violat, 9, 5. Alexandriam proficiscitur Alexandro Ægypti procuratori congratulatum, *B. J. 11, 15, 1.* Hierosolyma reversus concionem habet apud populum, qua a bello adversus Romanos eum dehortatur, 16, 3 sqq. A Hierosolymitis contumelia affectus in regnum suum discedit, 17, 1. Optimatibus Hieros. exercitum auxilio mittit contra seditiosos, 17, 4. Legatione Hierosolyma missa iterum a bello Judæos dehortatur, 19, 3. Vespasiano auxilium mittit, III, 4, 2. Cæsareae Philippi Vespasianum laute excipit, 9, 7. Gamalalem septem menses obsederat ante Vespasiani adventum, IV, 1, 1. A funditore lapide percutitur, 43. Post Neronis mortem Romanam proficiscitur novum imperatorem salutatum, 9, 2. A Tyriis apud Vespasianum accusatur, *V. J. 74.* — Justus historicus Agrippae ab epistolis est, *V. J. 65.* Agrippae literæ ad Flavium Josephum, *ibid.* Cf. *C. A. 1, 9.*
- Agrippa**, Herodis amicus, *A. J. XV, 9, 3; 10, 3. B. J. 1, 20, 4; 21, 1.*
- Agrippa**, Aristobuli f. ex Salome, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Agrippa**, Felicis Judæae procuratoris f. ex Drusilla, *A. J. XX, 7, 2.*
- Agrippa**, Flav. Josephi f., *V. J. 1, 76.*
- Agrippeum**, oecus in regia Herodis, *B. J. 1, 21, 1.*
- Agrippias**. V. *Anthedon.*
- Agrippina**, primum Domitii Aenobarbi, deinde Claudii Cæsaris uxor, *A. J. XX, 8, 1.* Claudium veneno interficit, ipsa a Nerone fil. interficitur, 8, 2.
- Agrippinus**, Demetrii ex Mariamne f., *A. J. XX, 7, 3.*
- Ahion**, urbs Palæst., *A. J. VIII, 12, 4.*
- Aicamus**, pater Godoliæ, *A. J. X, 9, 1.*
- Ailath**, urbs Arabiæ prope mare Rubrum sita, ab Arsace capitur, *A. J. IX, 12, 1.*
- Aina**, urbs Judæae, a Jesu Naveni oppugnatur et capitur, *A. J. V, 1, 12 sqq.*
- Alani**, Scytharum gens, ubi sedes habeant, *B. J. VIII, 7, 4.* In Mediam et Armeniam irrumpunt sub regno Vespasiani, *ibid.*
- Albani**, populus Asiæ; Tiberius iis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J. XVIII, 4, 4.*
- Albinus**, Judæae procurator constituitur a Nerone, *A. J. XX, 9, 1.* Latrones debellat, 9, 2. Sed et ipse civium bona diripit et totam Judæorum gentem omni modo vexat, *B. J. 11, 14, 1.* Ante discessum Judæorum gratiam sibi conciliare studet, *A. J. 9, 5.*
- Alcimus**, vocatus etiam Jacinus, ab Antiocho Eupat. pontifex constituitur, *A. J. XII, 9, 7.* Judam Maccab. apud Demetrium criminatur, 10, 1. Cum Juda de principatu contendit, 10, 3. A Demetrio auxilium petit contra Judam, 10, 3 et 4. Moritur, 10, 6.
- Alycon**, medicus, *A. J. XIX, 1, 20.*
- Alexander Jannæus**, Hyrcani f., ab Aristobulo fratre in vincula conjicitur, *A. J. XIII, 11, 1. B. J. 1, 3, 1.* Post fratris mortem, ab Alexandra (Salome) vinculis solvitur et rex constituitur, *A. J. 12, 1. B. J. 4, 1.* Ptolemaidem obsidet; metuens Ptolemaum Lathyr. obsidionem solvit, *A. J. 12, 2 sqq. B. J. 4, 2.* Cum Cleopatra Ægypti regina societatem jungit contra Ptolemaum, *A. J. 12, 4.* A Ptolemæo vincitur, 12, 5. Multas urbes in potestatem suam redigit; Gazæorum magnam stragem edit, *A. J. 13, 3. B. J. 4, 2.* Cladem accipit ab Obedæ rege Arabia; Judæi contra eum seditioem movent, *A. J. 13, 5. B. J. 4, 3 sq.* A Demetrio Eucæro superatur, *A. J. 14, 1. B. J. 4, 4 sq.* Crudelissimum se præbet in Judæos iterum seditioem moventes, *A. J. 14, 2. B. J. 4, 6.* Ob crudelitatem Thracidas appellatur, *A. J. 14, 2.* Fossam ducit murumque erigit inde a Chabarbaba usque ad Jopicum mare, ut Antiochum Dionysium Judæae finibus arceat, *A. J. 15, 1. B. J. 4, 7.* Ab Areta vincitur, *A. J. 15, 2. B. J. 4, 8.* Essam, Gaulanam, Seleuciam, Antiochi vallem et Gamalalem sibi subjicit, *A. J. 15, 3. B. J. 4, 8.* Ejus mors, *A. J. 15, 5.*
- Alexander**, Aristobuli Judæorum regis f., quum pater a Pompeio captus Romam abduceretur, fuga evadit, *A. J. XIV, 4, 4.* Judæam Romanis eripere conatur, *A. J. XIV, 5, 2. B. J. 1, 8, 4.* A Gabinio vincitur, *ibid.* Regnum occupat; sed iterum victus a Gabinio regno dejicitur, *A. J. 6, 2 sq. B. J. 8, 7.* Jussu Pompeii a Scipione interficitur, *A. J. 7, 4. B. J. 9, 2.*
- Alexander**, Herodis M. f., juvenis a patre Romam mittitur, *A. J. XV, 10, 1.* In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur; Glaphyram Archelai Cappadocum regis filiam uxorem ducit, *A. J. XVI, 1, 2; 3, 2.* Antipater Herodis odium in Alexandrum ejusque fratrem Aristobulum incendere studet, *A. J. 4, 1. B. J. 1, 23, 1 sq.* Alexander cum Aristobulo apud Casarem Octav. a patre accusatus, se suumque fratrem præclare defendit, *A. J. 4, 1 sqq. B. J. 23, 3.* Caesar Alexandrum et Aristobulum in gratiam cum patre reducit, *A. J. 4, 4. B. J. 23, 3.* Pheroras eum contra patrem irritare studet, *A. J. 7, 4.* Alexander patris eunuchos pecunia corrumpit, *A. J. 8, 1. B. J. 24, 7.* Conjuracionis in patrem facies suspectus in vincula conjicitur; Archelai regis opera patri reconciliatur, *A. J. 8, 2 sqq. B. J. 24, 8; 25, 1 sqq.* Ab Eurycle patri denuo suspectus redditur, *A. J. 10, 1. B. J. 26, 1 sq.* Questio in eum habetur, *A. J. 10, 2 sqq. B. J. 26, 2 sqq.* Cum Aristobulo fratre in carcerem conjicitur, *A. J. 10, 5. B. J. 26, 4.* A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J. 11, 2 sq. B. J. 27, 2.* Sebastæ strangulatur, *A. J. 11, 6. B. J. 27, 6.* Si quid criminis ei dari possit, *A. J. 11, 7.* Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J. XVII, 1, 2. B. J. 1, 28, 2.* Cf. *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Alexander**, Alexandri f. ex Glaphyra, Herodis M. nepos, *B. J. 1, 28, 1; A. J. XVIII, 5, 4.*
- Alexander Lysimachus**, Alabarcha Alexandriæ, Agrippæ regi pecuniam mutuo dat, *A. J. XVIII, 6, 3.* Philonis frater, 8, 1. Antoniae procurator; a Caio Cæsare in vincula conjicitur, a Claudio dimittitur, XIX, 5, 1.
- Alexander**, Judæus Cyrenensis a Catullo e medio tollitur, *B. J. VII, 11, 12.*
- Alexander**, Dorothei f., *A. J. XII, 8, 5.*
- Alexander**, Iasonis f., *A. J. XII, 8, 5.*
- Alexander**, Iatro, *B. J. 11, 12, 4.*

Alexander, Phasaeli f. ex Salampsione, Herodis M. nepos, A. J. XVIII, 5, 4.

Alexander, Theodori f., A. J. XIV, 10, 10; 10, 12.

Alexander Magnus, Philippo patri in regno succedit, A. J. XI, 8, 1. In Asiam ei trajicienti mare Pamphylium cedit viamque patefacit, A. J. II, 16, 5. Darium ad Granicum vincit, Asiam minorem sibi subijcit, A. J. XI, 8, 1; 8, 3. Syria occupata, in Phoeniciam expeditionem facit; Tyrum et Gazam obsidet; Judæis dedicationem detrectantibus iratus est, 8, 3. Sanaballetæ permittit ut templum in monte Garizin extruat, 8, 4. Hierosolyma contendit; ejus somnium, 8, 4 sq. Judæi ei obviam eunt supplices; templum adit, 8, 5. Judæis privilegia concedit, *ibid.* Samaritæ eadem ab eo petunt, 8, 6. In Ægyptum discedit, *ibid.* Alexandria partem Judæis assignat, C. A. II, 4. Babylonē Beli templum instaurat, C. A. I, 22. Quando mortuus sit, *ibid.* Alexandro defuncto, ejus imperium dividitur, A. J. XI, 8, 7. Alexandri epistolæ, C. A. II, 4. Alexandri arma Elymaide servata, A. J. XII, 9, 1.

Alexander Balas, Antiochi Epiphanis f., Syriæ regnum occupare moliens Jonathan Judæorum principem sibi conciliare studet, A. J. XIII, 2, 1 sq. Demetrium prælio vincit, 2, 4. Ptolemæi Philomet. filiam ducit uxorem, 4, 1. Ptolemæo per Ammonium insidias struit, 4, 6. Ptolemæus affinitatem cum Alexandro dirimit, 5, 7. Antiochia ejectus Ciliciam petit, *ibid.* A Ptolemæo et Demetrio Nicatore superatur, 5, 8; In Arabia interficitur, *ibid.*

Alexander Zebina, a Ptolemæo Physc. Syriæ rex constituitur; mox vero ab Antiocho Grypo devictus occumbit, A. J. XIII, 9, 3.

Alexander, Tigranis Armeniæ regis f., Jotapen Antiochi Commagenæ regis filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4. Eleusæ (?) insulæ rex factus est a Vespasiano, *ibid.*

Alexander, M. Antonii amicus, A. J. XV, 6, 7; B. J. I, 20, 3.

Alexander Polyhistor, quid referat de Abrami filiis, A. J. I, 15.

Alexander, Ægypti præfectus, v. *Tiberius*.

Alexandra, (a Judæis Salome vocata), Aristobuli uxor, post mariti mortem Alexandrum Jannæum vinculis solvit et regem constituit, A. J. XIII, 16, 1. B. J. I, 4, 1.

Alexandra, Alexandri Jannæi uxor, post mariti mortem regnum administrat, A. J. XII, 16, 1; B. J. I, 5, 1. Phariseis omnia permittit gerenda, A. J. 16, 2; B. J. 5, 2 sq. Phariseorum consilio multos Judæos trucidari jubet, *ibid.* Ad Tigranem Syriam invadentem legatos mittit, A. J. 16, 4. B. J. 5, 3. Aristobulus fil. contra eam seditionem movet; moritur, A. J. 16, 5 sq. B. J. 5, 4.

Alexandra, Hyrcani f., Alexandri Aristobuli regis filii conjux, Aristobulo filio per Cleopatram ab Antonio pontificatum petit, A. J. XV, 2, 5. Herodes eam sibi conciliare studet, 2, 7. In Ægyptum fugere conatur, 3, 2. Filii necem Cleopatæ per literas significat, 3, 5. Ab Herode in custodiam datur, 3, 9. Hyrcanum contra Herodem incitat, 6, 2. Mariamnæ capite damnatæ conviciatur, 7, 5. Herode absente arcem et templum in suam potestatem redigere conatur; quam ob rem ab Herode interficitur, 7, 8.

Alexandra, Aristobuli regis fil., primum Philippionis, deinde ejus patris Ptolemæi Mennæi conjux, A. J. XIV, 7, 4; B. J. I, 9, 2.

Alexandra, Phasaeli filia, Herodis M. neptis nubit Timio Cyprio, B. J. XVIII, 3, 4.

Alexandria, urbs Ægypti. Ejus ambitus et opulentia, B. J. II, 16, 4. Portus describitur, B. J. IV, 10, 5. — *Judæi Alexandrini*. Alexander filis urbis partem assignat eosque æquo cum Græcis jure esse vult, B. J. II,

18, 7; C. A. II, 4 sqq. Suum habent ethnarcham, A. J. XIV, 7, 2. A primis Ptolemæis itenque a Julio Casare magno in honore habentur, C. A. II, 4; B. J. II, 18, 7. A Ptolemæo Physc. et a Cleopatra crudeliter tractantur, C. A. II, 5. Religionem patriam semper servarunt, C. A. II, 6. Contentio inter Judæos et Samaritas oritur, A. J. XIII, 3, 4. — Lite orta inter Græcos et Judæos regnante Caligula, utrique legatos ad eum mittunt, A. J. XVIII, 3. 1. Nova inter eos dissensio sub Claudio; Claudius Judæis jura confirmat, quæ antea iis concessa fuerant, A. J. XIX, 5, 2. Initio belli Judaici magnus Judæorum numerus cæditur, B. J. II, 18, 7 sq. Sub finem belli Jud. multi sicarii Judæa ejecti Alexandriae seditionem movent, mox a Judæis Alexandrinis magistratibus traduntur, B. J. VII, 10, 1.

Alexandrina palus, B. J. III, 10, 8.

Alexandrium, castellum Judææ, A. J. XIII, 16, 3. B. J. I, 6, 5. In montis vertice situm, A. J. XIV, 1, 4. A Gabinio funditus diruitur, A. J. XIV, 5, 4; B. J. I, 8, 5. A Pherora instauratur, A. J. XIV, 15, 4; B. J. I, 16, 3.

Alexas, Herodis M. amicus, ejus sororem Salomen uxorem ducit, A. J. XVII, 1, 1; B. J. I, 28, 6. Ab Herode jubetur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum non exsequitur, A. J. XVII, 6, 5; 8, 2. B. J. I, 33, 6; 33, 8.

Alexis, vir fortissimus, B. J. VI, 1, 8; 2, 6.

Alexias Selcias. Cypron Antipatri filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4.

Alibama, Esebeonis filia, Esavi uxor, A. J. I, 18, 4.

Atisphragmuthosis, Ægypti rex, C. A. I, 14.

Aliturus, mimus, magna in gratia apud Neronem, V. J. 2.

Alpes, montes, B. J. II, 16, 4.

Alurus, vicus Judææ, B. J. IV, 9, 6.

Amadathes, Amanis pater, A. J. XI, 6, 5.

Amalecitiæ, populus Arabiæ Petr., Gobolindem et Petram incolunt, A. J. III, 2, 1. cf. II, 1, 2. Omnes populos finitimos ad bellum Judæis inferendum concitant, A. J. III, 2, 1. A Judæis vincuntur, 2, 2 sqq. Moyses paulo ante mortem Judæis imperat, ut penas sumant de Amalecitis, IV, 8, 44. Amaleciti a Madianitis in auxilium vocantur contra Judæos, V, 6, 1. A Saulo ad internecionem delentur, VI, 7. Palestinam invadunt magnamque prædam faciunt, Davides eos persequitur prædamque recuperat, VI, 14, 6. Ab Amasia Judæorum rege debellantur, IX, 9, 1.

Amalecitis, regio Arabiæ Petr., ab Amalecitis habitata, A. J. II, 1, 2.

Amalecus, Eliphazæ f., Amalecitis nomen dedit, A. J. II, 1, 2.

Amanes, genere Amalecita, magna in gratia est apud Artaxerxem, Persarum regem, A. J. 6, 5. Judæis insensus a rege impetrat ut omnes interim jubeat, 6, 6. Mardocheum, quem cruci affigere apud se constituerat honorare cogitur, 6, 10. Ab Esthere apud regem accusatur, 6, 11. Morte mulctatur, *ibid.*

Amanus, puer nobilis. Adado regi serviens, A. J. VIII, 15, 4.

Amanus, mons Ciliciæ, A. J. I, 6, 1; 6, 2.

Amaræi filii Joannem, Mattathias f., interficiunt, A. J. XIII, 1, 2.

Amarames, pater Moysis, A. J. II, 9, 8. Visionem habet ante Moysis nativitatem, *ibid.*

Amaranus, Peræus, a Fado in exsilium agitur, A. J. XX, 1, 1.

Amaraspis, Assyriorum dux, A. J. I, 9.

- Amarinus**, Israelitarum rex, duodecim annos regnavit, A. J. VIII, 12, 5.
- Amasias**, Joasi f., Judæorum rex, initio regni sui justitiæ exercendæ admodum studiosus, A. J. IX, 9, 1. Amalecitas, Idumæos et Gabalitan debellat, *ibid.* Amalecitarum deos colit, 9, 2. Joaso Israelitarum regi bellum infert, ab eo vincitur, 9, 3. Regnavit quatuordecim annos, *ibid.*
- Amasias**, sacerdos, A. J. IX, 1, 1.
- Amasias**, Achazæ regis f., A. J. IX, 12, 1.
- Amasias**, prætor urbanus, sub regno Josuæ, A. J. X, 4, 1.
- Amatha**. V. **Amathus**.
- Amathe** (sive **Amathine**) urbis Phœnic. ab Amathio condita, A. J. I, 6, 2. Cf. III, 14, 2; V, 1, 22; VII, 5, 4; VIII, 6, 3.
- Amathine**. V. **Amathe**.
- Amathitis**, regio Phœnic. circa Amathen urbem, A. J. XIII, 5, 10.
- Amathius**, Chanaani f., Amathen Phœniciæ urbem condidit, A. J. I, 6, 2.
- Amathus**, castellum Perææ, A. J. IX, 10, 1. Vocatur etiam **Amatha** et **Betharamathum**, A. J. XVII, 10, 6. B. J. II, 4, 2. Cf. A. J. X, 5, 2. Theodorus, Zenonis f., ibi thesauros suos condit, B. J. I, 4, 3. Ab Alexandro Janæo castellum capitur et diruitur, A. J. XIII, 13, 3 sqq. Gabinius ibi synedrum constituit, A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5.
- M. Ambivius**, Judææ procurator, A. J. XVIII, 2, 2.
- Amenophis**, tres hujus nominis Ægypti reges, C. A. I, 15. Manetho supponit quantum quem fingit Judæos una cum leprosis Ægypto expulisse, 26 sqq.
- Amessa**, Jethranæ f., Abesalomi exercitus dux, A. J. VII, 10, 1. Davidi reconciliatus ab eo toti Judæorum exercitui præficitur loco Joabi, 11, 1. A Joabo interficitur, 11, 6 sq; cf. 15, 1.
- Amesses**, Ægypti regina, C. A. I, 15.
- Aminadabus**, Davidis frater, A. J. VI, 8, 1.
- Aminadabus**, Sauli f., in prælio cum Philistæis commisso cadit, A. J. VI, 14, 1.
- Aminadabus**, sacerdos, in cujus domo arca viginti annos servata est, A. J. VI, 1, 4; VII, 4, 2.
- Amitala**, Josiæ uxor, Joachazi mater, A. J. X, 5, 2.
- Ammanitæ**, pop. Palæst. nomen habent ab Ammano, A. J. I, 11, 5. Judæam invadunt, fugantur a Jephthe, V, 7, 7 sqq. Judæis trans Jordanem habitantibus bellum inferunt, mox vero a Saulo profligantur, VI, 5, 1 sqq. A Josaphato et Hieroboamo II debellantur, IX, 10, 3. Ab Ozia tributum iis imperatur, 11, 2.
- Ammanitis**, Ammanitarum terra, A. J. IV, 5, 3.
- Ammanus**, Loti f., Ammanitis nomen dedit, A. J. I, 11, 5.
- Amata**, oppidum Palæst., A. J. VII, 1, 3.
- Ammaus**, V. **Emmaus**.
- Ammonius**, jubente Ptolemæo Philometore Alexandro Balæ insidias struit, A. J. XIII, 4, 6.
- Amnon** (**Amnus**), Davidis f., A. J. VII, 1, 4; 3, 3. Thamar sororem stuprat, 8, 1. Ab Abesalomo fratre occiditur, 9, 2 sqq.
- Amoritis**, regio Palæst., a Judæis occupatur, A. J. IV, 5. Gadis et Rubeli tribubus dimidiæque Manassitidi assignatur, 7, 3.
- Amorrhæi**, pop. Palæst. nomen habent ab Amorrhæo, A. J. I, 6, 2. A Judæis superantur, IV, 5.
- Amorrhæus**, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Amydalon**, piscina Hierosol. urbis, B. J. V, 11, 4.
- Amyrus**, Phareai f., A. J. II, 7, 4.
- Anacharis**, Assyriorum dux, A. J. X, 1, 1.
- Anacharsis**, Scythia e Græcia in patriam reversus occiditur, C. A. II, 37.
- Ananelus**, homo ignobilis, ab Herode M. pontifex constituitur, A. J. XV, 2, 4. Pontificatus ei abrogatur, 3, 1. Restituitur, 3, 3.
- Ananias**, (Sedrachus), Judæus a Nabuchodonosoro liberalliter educatur, A. J. X, 10, 1. In flammis coniectus, mirum in modum servatur, A. J. 10, 5. M. 16.
- Ananias**, a Judæis ad Darium mittitur legatus, A. J. XI, 4, 8.
- Ananias**, Judæus, Oniæ f., a Cleopatra Ægyptiorum dux constituitur, A. J. XIII, 10, 4; 13, 1; 13, 2.
- Ananias**, mercator Judæus, Izatem Adiabænorum regem religione Judaica instituit, A. J. XX, 2, 3.
- Ananias**, Nebedæi f., pontifex, A. J. XX, 5, 2. Vinculus Romam mittitur a Quadrato; A. J. XX, 6, 2. B. J. II, 12, 6. Ob liberalitatem magno in honore apud Judæos, A. J. XX, 9, 2. Ejus domus incenditur, ipse a latronibus interficitur, B. J. II, 17, 6; 17, 9.
- Ananias**, Sadduci f., B. J. II, 17, 10.
- Ananias**, Phariseus, a Simonis et Anani factione cum tribus aliis Judæis in Galil. mittitur; ut Flav. Josepho præfecturam adimant, V. J. 39—53. Cf. B. J. II, 21, 7. Cum collegis Josepho necem machinatur, V. J. 53 sqq. Ejus indoles, 56. A Josepho captus Hierosolyma mittitur, 61; 64.
- Ananias**; duo hujus nominis zelotæ, B. J. IV, 4, 1.
- Ananias**, Masambali f., pontifex, a Simone Gioræ interficitur, B. J. V, 13, 1.
- Anani monumentum**, Hierosol., B. J. V, 12, 2.
- Ananus**, Sethi f., pontifex creatur a Quirino, A. J. XVIII, 2, 1. A Valerio Grato pontificatu privatur, 2, 2. Omnes ejus filii pontificatu functi sunt, XX, 9, 1.
- Ananus**, Ananiæ pontif. f., vinculus cum patre Romam mittitur, A. J. XX, 6, 2. B. J. II, 12, 6.
- Ananus**, Anani f., pontifex, homo ferox, Jacobum Jesu Christi fratrem lapidari jubet, A. J. XX, 9, 1. A Judæis apud Albinum accusatur; pontificatum amittit, *ibid.*
- Ananus**, pontifex, initio belli Jud. cum Josepho Goriōni Hierosol. urbi præficitur, B. J. II, 20, 3. Muros instaurat; 20, 1. A Joanne Levi pecunia corruptus, Flav. Josepho Galilææ præfecturam abrogat, V. J. 38 sq. Populum hortatur, ut contra zelotas arma ferat, B. J. IV, 3, 9 sqq. Populi dux zelotas vincit, 3, 12. A Joanne Levi proditionis accusatur, 3, 14. Solumæis a zelotis in auxilium vocatis portas claudit; 4, 3. Ab Idumæis interficitur, 5, 2. Ejus elogium, *ibid.*
- Ananus**, Jonathæ f., Hierosol. Romanis prodere molitur, B. J. II, 19, 5.
- Ananus**, **Bamadi** f., Simonis Gioræ satelles, B. J. V, 13, 1; VI, 4, 2.
- Anathoth**, oppid. Judææ, Hieremæ patria, A. J. X, 7, 3.
- Anaxagoras**, Clazomenius ab Atheniensibus accusatur, C. A. II, 37. In placitis suis de Dei natura Moysem habet ducem, II, 16.
- Anchus Gittensium** rex, Davidem benigne excipit, A. J. VI, 12, 2; 13, 10.
- Ancyra**, urbs Asiæ, A. J. XVI, 6, 2.
- Andreas**, Ptolemæi Philad. satellitum præfectus, A. J. XII, 2, 2; cf. C. A. II, 4.
- Andromachus** magna fuit auctoritate apud Herodem M.; conjurationis suspectus honoribus privatur, A. J. XVI, 8, 3.
- Andromedæ** vinculorum vestigia prope Jopen, B. J. III, 9, 3.
- Andronicus**, Messalami f., A. J. XIII, 3, 4.

Anilæus. V. Asinæus.

Anna, Eleane uxore, mater Samueli, *A. J. V*, 10, 2 sq.

Anna, urbs Palæst., a Judæis expugnatur, *A. J. V*, 1, 15.

Annæus, Taricheata, *B. J. II*, 21, 3.

Annibæus, Peræus, seditionis auctor supplicio afficitur, *A. J. XX*, 1, 1.

Annitæ, gens Chanan., initio feliciter res gerunt contra Judæos Chananæam invadentes; deinde vero ab iis superantur omnesque interimuntur, *A. J. V*, 1, 12—16.

Annius (*Lucius*) tribun. milit. Gerasa capit, *B. J. IV*, 9, 1.

Annus Jubilæus, *A. J. III*, 12, 3. Cf. *Jobelus*.

Annus Magnus, *A. J. I*, 3, 9.

Annus Sabbaticus, *A. J. III*, 12, 3; *XIV*, 16, 2; *XV*, 1, 1.

Anocha, urbs a Cai condita, *A. J. I*, 2, 2.

Anochus, Cais f., *A. J. I*, 2, 2.

Anochus, Jaredis f., *A. J. I*, 3, 4.

Anochus, Madianis f., *A. J. I*, 15.

Anochus, Rubeli f., *A. J. II*, 7, 4.

Antæus, ab Hercule bello lacessitur, *A. J. I*, 15.

Anthedon, urbs Judææ, ab Alexandro Jann. vi capitur, *A. J. XIII*, 3, 4. *B. J. I*, 4, 2. A Gabinio instauratur, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 4. Ab Augusto tribuitur Herodi M., a quo Agrippias appellatur, *A. J. XV*, 7, 3. *B. J. I*, 21, 8; cf. *A. J. XIII*, 3, 4. Initio belli Jud. a Judæis funditus evertitur, *B. J. II*, 18, 1.

Antejus, a Caio Cæsare in exilium agitur et postea interficitur, *A. J. XIX*, 1, 15.

Antejus, Antei f., a Cai Cæsaris satellitibus interficitur, *A. J. XIX*, 1, 15.

Antigonus, post mortem Alexandri Asia potitur, *A. J. XII*, 1, 1. Ejus classis a Ptolemæo fugatur, 2, 19.

Antigonus, Hyrcani f., cum Aristobulo fratre Sámariam obsidet, *A. J. XIII*, 10, 2. *B. J. I*, 2, 7. A fratre regni socius constituitur, *A. J. XIII*, 11, 1. *B. J. I*, 3, 1. A fratre occiditur, *A. J. II*, 2. *B. J. I*, 3, 2.

Antigonus, Aristobuli Judæorum regis f., cum patre captus Romam abducitur, *A. J. XIV*, 4, 4. Roma cum patre elapsus a Gabinio iterum capitur, sed mox in patriam dimittitur, *A. J. XIV*, 6, 1. *B. J. I*, 8, 6. Hyrcanum et Antipatrum apud Cæsarem accusat, *A. J. I*, 8, 3. *B. J. I*, 10, 3. Adjunctis sibi Ptolemæo Mennæi et Marione, regnum occupare molitur, sed ab Herode vincitur et ex Judæa expellitur, *A. J. XII*, 1. *B. J. I*, 2, 2 sq. A Parthis in Judæam reducit et rex declaratur, *A. J. I*, 13, 3 sq. *B. J. I*, 1 sqq. Phasaelus et Hyrcanus vincti ei traduntur, Hyrcano aures abscedit, *A. J. I*, 13, 10. *B. J. I*, 13, 9. Masadam castellum obsidet, *A. J. I*, 14, 6. *B. J. I*, 15, 1. Ventidium et Silonem Romanorum duces pecunia corrumpit, *ibid.* Herodem copias contra ipsum ducentem Hierosolymis repellit, *A. J. I*, 15, 2. *B. J. I*, 15, 5. Josephum, Herodis fratrem, superat, *A. J. I*, 15, 10. *B. J. I*, 17, 1. Pappus, quem contra Herodem in Sámariam mittit, vincitur, *A. J. I*, 15, 12. *B. J. I*, 17, 5 sq. Herodi et Sosio Hierosolyma oppugnantibus fortiter resistit, urbe expugnata Sosio se dedit, *A. J. I*, 16, 1 sq. *B. J. I*, 18, 1 sq. Vincitur ducitur ad Antonium, *A. J. I*, 16, 4. Antiochæ securi perculitur ab Antonio, *A. J. XV*, 1, 2. *B. J. I*, 18, 3.

Antiochi vallis, locus Palæst., *A. J. XIII*, 15, 3. *B. J. I*, 4, 8.

Antiochia, metropolis Syriæ a Seleuco Nicat. condita, *C. A. II*, 4. Cf. *A. J. XII*, 9, 7; 10, 2; *XIII*, 4, 3; 4, 9; 5, 8. Cognominata *Epidauphnes* (ad Daphnem) *A. J. XVII*, 2, 1. Platearum una ab Herode M. porticibus ornata est, *A. J. XVI*, 5, 4. *B. J. I*, 21, 11. — Judæi Antiocheni civitate donati, *A. J. XII*, 3, 1. Antiocheni Alexandrum Balam urbe ejiciunt, Ptolemæo Philomet. diadema offerunt, *A. J. XIII*, 4, 7. Demetrium Nicat. in regia obsi-

dent; a Jonathæ Maccab. militibus funduntur, 5, 3. M. Antonius Antiochenis imperat, ut Judæa restituant, quæ iis eripissent, *A. J. XIV*, 12, 6. Antiocheni parantur Judæis initio belli Jud., *B. J. II*, 18, 5. Judæi ab Antiocho quodam accusati ab Antiochenis misere vexantur, *B. J. VII*, 3, 3 sq. Antiocheni Titum post Hierosolymorum expugnationem laute excipiunt, 5, 2. Frustra ab eo petunt, ut Judæos urbe expellat, aut saltem jura iis concessa aboleat, *ibid.*

Antiochia Mygdonia, urbs Mesopotamiæ, a Macedonibus condita (? A Macedonibus solummodo nomen urbis mutatum est, quæ prius Nisibis vocabatur), *A. J. XX*, 3, 4.

Antiochus II, *Deus*, Syriæ rex, Judæos in Syria habitantes civitate donat, *A. J. XII*, 3, 2.

Antiochus III, *Magnus*, Syriæ rex, Judæam occupat et Judæorum erga se studium remuneratur, *A. J. XII*, 3, 3. Ejus ad Ptolemæum literæ, *ibid.* Coloniam Judæorum in Lydiam et Phrygiam transferre constituit, 3, 4. Ejus hac de re literæ ad Zeuxidem, *ibid.* Cleopatram filiam Ptolemæo Epiph. nuptum locat eique Coesariam, Judæam, Sámariam et Phœniciam pro dote dat, 4, 1.

Antiochus IV, *Epiphanes*, rex Syriæ, Seleuci Philop. frater, *A. J. XII*, 4, 11. Hierosolymis pontifices ex arbitrio suo constituit, 5, 1. Antiochus expeditionem facit in Ægyptum, sed Romanorum jussu revertitur, 5, 2. Hierosolyma capit, templum spoliatur, Judæos cogit patrium cultum patriosque mores relinquere, 5, 4. Cf. *C. A. II*, 7. *B. J. I*, 1, 1 sqq. M. 4. sq; 18. Samaritanæ sponte sibi obediens habet, *A. J. I*, 5, 5. Maccabæi ejus mandata contemnunt, 6. Apollonii et Seronis exercitus a Juda Maccabæo vincuntur, 7, 1. Antiochus in Persidem se confert ad tributa colligenda; Lysiam relinquit qui Judæos ab obsequio reducat, 7, 2. Lysiae exercitus funditur, 7, 3 sqq. Elymaïdem obsidet, repellitur, 9, 1. Moritur, *ibid.*

Antiochus V, *Eupator*, Syriæ rex, a Lysia educatur, *A. J. XII*, 7, 2. Post mortem patris a Lysia rex declaratur, 9, 2. Expeditionem facit contra Judam Maccabæum, 9, 4. Cf. *B. J. I*, 1, 5. Philippo regnum occupare moliente, fœdus init cum Judæis, *A. J. I*, 9, 7. Philippum devinct et occidit, *ibid.* A Demetrio comprehensus interficitur, 10, 1.

Antiochus VI, *Eutheus*, Alexandri Balæ, Syriæ regis, fil., a patre puer relictus, educatur a Malcho, *A. J. XIII*, 5, 1. Malchus eum Diodoto tradit, *ibid.* Demetrio Nicat. superato, rex fit admodum adolescentulus, 5, 3. Cum Jonathæ Judæorum principe societatem jungit, 5, 4. A Diodoro occiditur, 7, 1.

Antiochus VII, *Soter*, (Sidetes) Demetrii Nicatoris frater, a Cleopatra Demetrii uxore, Seleuciam accessit, ut Syriæ regnum suscipiat et conjugio cum ipsa se jungat, *A. J. XIII*, 7, 1. Diodoto bellum infert, 7, 2. Ejus indoles, 7, 3. Cendebarus Antiochi dux a Simone Judæorum principe vincitur, *ibid.* Judæam invadit, Hierosolyma obsidet; a Judæis *Pius* cognominatur, 8, 2. Acceptis obsidibus magnaque pecuniæ vi cum Hyrcano societatem init, 8, 3. In expeditione contra Parthos suscepta moritur, 8, 4. Cf. *B. J. I*, 2, 2; 2, 5.

Antiochus VIII, *Grypus*, (Aspendius) Demetrii Nicat. f., devicto Alexandro Zebina, Syriæ regnum adipiscitur, *A. J. XIII*, 9, 3. Cum Antiocho Cyziceno fratre de regno certat, 10, 1. Ab Heracleone interficitur, 13, 4. Cf. *B. J. I*, 2, 7.

Antiochus IX, *Cyzicenus*, Antiochi Soteris ex Cleopatra f., cum Antiocho Grypo fratre de Syriæ regno certat, *A. J. XIII*, 10, 1. Samaritanis contra Hyrcanum opem ferens vin-

citur, 10, 2. sq. A Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4.

Antiochus X, Eusebes, Antiochi Cyziceni, Syriae regis, fil. et successor, *A. J.* XII, 13, 4. Seleucum Epiphanem Syria expellit; Laodice Galadenorum reginae opem ferens in praelio cedit, *ibid.*

Antiochus XI, Antiochi Grypi Syriae regis f., post fratrem Seleucum Epiph. regnum suscipit, *A. J.* XIII, 13, 4. Antiochum Pium adortus vitam simul et exercitum perdit, *ibid.*

Antiochus XII, Antiochi Grypi f., post Demetrii Eucari fratris mortem Damasco politur, *A. J.* XIII, 15, 1. Cum Philippo fratre bellum gerit; Judaeam invadit; in expeditione contra Arabes facta occumbit, *ibid.* Cf. *B. J.* I, 4, 7.

Antiochus, rex Commagenae, a Marco Antonio Samosatis oppugnatur, *A. J.* XIV, 15, 9. *B. J.* I, 16, 7.

Antiochus, rex Commagenae, post cuius mortem scditio orta est inter proceres et plebeios, *A. J.* XVIII, 2, 5.

Antiochus, rex Commagenae a Caio Caesare regno privatur, a Claudio id recuperat, *A. J.* XIX, 5, 1. Ad Agrippam venit, 8, 1. Ejus filius Epiphanes, 9, 1. Ejus filia Jotape Alexandro Tigranis f. nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Vespasiano auxilium mittit contra Judaeos, *B. J.* III, 4, 2. Omnium regum qui Romanis parebant felicissimus, *B. J.* V, 11, 3. Sed sub vitae finem, a Pato apud Vespasianum accusatus regno expellitur, VII, 7, 1 sq. Vespasianus humanissimum erga eum se praebet eumque omni honore Romae excipit, 7, 3.

Antiochus Epiphanes, Antiochi Commagenae regis f., Tito Hierosol. obsidenti opem fert, *B. J.* V, 11, 3. Fortitudinis praclarum dat specimen, *ibid.* Strenue pugnat contra Patum; patre a Pato regno expulso ad Vologesen Parthorum regem confugit, VII, 7, 1 sq. Romam se confert cum patre ubi honorifice a Vespasiano excipitur, 7, 2 Cf. *A. J.* XIX, 9, 1. XX, 7, 1.

Antiochus, Judaeus Antiochensis populares suos in magnum periculum adducit, *B. J.* VII, 3, 3 sq.

Antiochus, rerum Sicularum scriptor, *C. A.* I, 3.

Antipas Herodes, Herodis M. fil. ex Malthace Samaritana, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Herodes in testamento suo eum regem designat, mox vero mutato testamento eum tetrarcham Galilaeae et Peraeae constituit, et Archelao regnum dat, *A. J.* 6, 1; 8, 1. *B. J.* 32, 7; 33, 7. Romam se confert cum fratre de regno disceptaturus, *A. J.* 9, 4 sqq. *B. J.* II, 2, 3 sqq. Augustus ei Galilaeae et Peraeae ditionem confirmat, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J.* XVIII, 2, 1; 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Vitellium Syriae praefectum sibi infensum reddit, *A. J.* 4, 5. Herodiadis fratris conjugis amore captus, uxorem suam, Aretae regis Arabiae fil., repudiat; inde bellum oritur cum Aretae; Antipas clade afficitur, *A. J.* 5, 1. Joannem Baptistam interfici jubet, 5, 2. Herodiadi nubit, 5, 4. Agrippae victum suppeditat, mox eum offendit, 6, 2. Agrippa regnum adepto et ipse instigante uxore regiam dignitatem a Caligula petit, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* 9, 6. Ab Agrippa apud Caligulam accusatus cum uxore in exilium mittitur Lugdunum; ejus tetrarchia et opes Agrippae tribuuntur, *ibid.* Moritur, *B. J.* 9, 6.

Antipas, Agrippae regis cognatus, legatus ad eum mittitur ab Hierosolymitanis, *B. J.* II, 17, 4.

Antipas, Judaeus nobilis, a zelotis necatur, *B. J.* IV, 8, 4.

Antipater, prius Antipas dictus, Idumaeus Hyrcanum eo perducit, ut regnum sibi vindicare conetur, *A. J.* XIV, 1, 3. *B. J.* I, 6, 2. Aretae auxilium ei comparat, *A. J.*

1, 4. *B. J.* 6, 2. Ab Hyrcano ad Pompeium mittitur, *A. J.* 3, 2. A Scauro ad Arelam legatus mittitur, *A. J.* 5, 1, *B. J.* 8, 1. Apud Solumaeos magna auctoritate est; ejus uxor et liberi *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 9. Caesari in Aegypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 1 sq. *B. J.* 9, 3 sq. Ab Antigono accusatus coram Caesare se defendit, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 10, 1 sq. Totius Judaeae procurator a Caesare declaratur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Urbis moenia reficit et tumultus compescit, *A. J.* 9, 1. *B. J.* 10, 4. Phasaelum filium Hierosolymis, Herodem filium Galilaeae praeficit, *A. J.* 9, 3. *B. J.* 10, 4. In Judaeorum primariorum invidiam incurrit, *A. J.* 9, 3 sq. *B. J.* 10, 6. Herodem filium prohibet ne Hyrcano bellum inferat, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. J. Caesaris ducibus subsidium mittit contra Bassum Caecilium, Sexti Caesaris interfectorem, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 10, 10. Cassio obsequutus magnam pecuniarum vim in Judaea exigit, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 2. A Malicho ex insidiis interficitur, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 11, 4.

Antipater, Herodis M. filius ex Doride, Alexandro et Aristobulo fratribus insidias struit; ab Herode ad honores evehitur Romanque mittitur ut Octaviani gratiam sibi conciliet, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1 sq. Lileris Roma ad patrem missis eum in fratres irritare studet, *A. J.* 4, 1. Fratribus Octaviani opera in gratiam cum patre restitutis, laetitiam simulat, *A. J.* 4, 5. Herodes in templo populo declarat, Antipatrum primum post se regnaturum esse, deinde Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* 4, 6. *B. J.* 23, 5. Antipater fratribus insidiari pergit captique Herodis gratiam, *A. J.* 7, 2; 8, 1. *B. J.* 24, 1 sq; 24, 8. Eurycle Lacedaemonio ulitur ad fratres calumnifandos, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 2. Alexandro et Aristobulo sublati cum patre regnat; patris necem machinatur, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus odium in fratribus liberos, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 1. Aristobuli filia ei spondetur, *ibid.* Cum Pherora amicitiam facit, *A. J.* 2, 4. *B. J.* 29, 1. A patre vetitus cum Pherora habere commercium Romanam proficiscitur; Syllaum apud Augustum accusat, *A. J.* 3, 1 sq. *B. J.* 59, 2 sq. Insidiae, quas Antipater patri struxit, deteguntur, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 30, 1 sqq. Roma in patriam reversus in judicium adducitur; a patre et Nicolao Damasceno accusatur; se defendere studet, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq. In vincula conjicitur, *A. J.* 5, 7. *B. J.* 32, 5. In carcere patris jussu interficitur *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7.

Antipater, Jasonis fil., a Jonatha Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 5, 8.

Antipater, Samaritanus, Antipatri Herodis M. filii procurator, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5.

Antipater, Phasaeli fil. ex Salampsione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Antipater, Salomae Herodis M. sororis f., homo inprimis disertus, Archelaum regem apud Augustum accusat, *A. J.* XVII, 9, 5. *B. J.* II, 2, 5. Cypron Herodis M. fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Antipatris, urbs Judaeae, ab Herode M. in Antipatri patris memoriam condita, *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 9; cf. *B. J.* I, 4, 7; II, 19, 1; 19, 9; IV, 8, 1. V. *Capharsaba* et *Chaborzaba*.

Antiphilus, Antipatri Herodis M. f. amicus, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5. Cf. *A. J.* XVII, 5, 7. *B. J.* I, 32, 6.

Antonia, Drusi uxor, Germanici et Claudii mater, magna apud Tiberium auctoritate valet; ejus benevolentia erga Agrippam, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 4 sq. Sejani in Tiberium conspirationem detegit, 6, 6.

Antonia; Claudii Caesaris ex Petina fil., *A. J.* XX, 8, 1. **Antonia**, arx Hierosolymorum, prope templum sita, olim

- Baris dicta, ab Herode M. illo nomine in honorem M. Antonii appellata est, *A. J. XV*, 11, 4. In ea stola pontificalis custodiebatur, *ibid.* Antonie accurata descriptio, *B. J. V*, 5, 8. Cf. *A. J. XIII*, 11, 2; *XV*, 9, 4; *XVIII*, 4, 3. *B. J. I*, 3, 3; 5, 4; 21, 1; *II*, 15, 6; 16, 5; 17, 7.
- M. Antonius* fortiter pugnat in prolio cum Alexandro, Aristob. f., commissio, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 3. Post J. Caesaris mortem consul amicitiae fudus cum Judæis facit, *A. J. 10*, 9. Victis Cassio et Bruto in Asiam venit; ibi et aliorum populorum et Judæorum legationes ei occurrunt, *A. J. 12*, 2. *B. J. 12*, 4. Judæis restituit quæ Cassius iis eripuerat; ejus hac de re literæ ad Tyrios aliosque populos, *A. J. 62*, 3 sqq. Cleopatram deperit; Herodem et Phasaelum accusatos absolvit et tetrarchas constituit, *A. J. 13*, *B. J. 12*, 5. Herodem qui ipsum supplex adit Romæ honorifice excipit, *A. J. 14*, 3. *B. J. 14*, 3. Antonii et Caesaris Augusti consilio Herodes a senatu rex Judææ creatur, *A. J. 14*, 4. *B. J. 14*, 4. Athenis memoratur, *A. J. 15*, 5. *B. J. 16*, 4. Samosata obsidet; urbe ab Antiocho tradita, Sossium Syriæ præficit, Herodi subsidia mittit, et ipse in Ægyptum proficiscitur, *A. J. 15*, 8 sq. *B. J. 16*, 7. Antigonum securi percuti jubet, *A. J. XV*, 1, 2. Herodem necis Aristobuli accusatum ad causam dicendam evocat; ab Herode muneribus placatur, *A. J. XV*, 3, 5; 3, 8. Cleopatram Judææ et Arabiæ partem tribuit eique in omnibus rebus gratificatur, *A. J. 4*, 1. *B. J. I*, 18, 4. sq. Armeniam subjungat, Artabazem cum ejus filiis et satrapis Cleopatram dono dat, *A. J. 4*, 3. *B. J. 18*, 5. Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J. 5*, 1. *B. J. 19*, 1. Ab Octaviano in pugna Actiaca vincitur, *A. J. 6*, 1. *B. J. 20*, 1.
- C. Antonius*, consul Roman., *A. J. XIV*, 4, 3.
- L. Antonius*, proprætor Roman., *A. J. XIV*, 10, 17.
- J. Antonii*, procons. Romani, pro Judæis rescriptum ad Ephesios, *A. J. XVI*, 6, 7.
- Antonius*, præsidii Romani Ascalonis urbis præf., Judæos bis vincit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.
- Antonius Sito*, tribun. milit., *B. J. III*, 10, 3.
- Antonius*, centurio Roman., *B. J. III*, 7, 35.
- Antonius Primus*, Mæsiæ præf., cum Vespasiano faciens Cæcinnæ legionem superat, *B. J. IV*, 11, 2 sq. Vitellianus vincit Romæ, 11, 3.
- M. Antonius Julianus*, Judææ procurator, *B. J. VI*, 4, 3.
- Anuath Barceps*, vicus Palæst., *A. J. III*, 3, 5.
- Anubis*, deus apud Ægyptios, *A. J. XVIII*, 2, 4.
- Apachnas*, Ægypti rex, *C. A. I*, 14.
- Apame*, Rabezaci Thaumasi f., *A. J. XI*, 3, 5.
- Apamea*, urbs Syriæ, ab Antiocho Sotere obsidetur, *A. J. XIII*, 7, 2. A Pompeio funditus evertitur, *A. J. XIV*, 3, 2. Apameni parcent Judæis initio belli Jud., *B. J. II*, 13, 5. Cf. *XIV*, 11, 1. *B. J. I*, 10, 10.
- Apelles*, Antiochi Epiphaniis dux, interficitur a Mattathia, *A. J. XII*, 6, 2.
- Apheca*, urt a Judææ, *A. J. V*, 11, 1; *VIII*, 14, 4.
- Apheci* turris in Samaria, *B. J. II*, 19, 1.
- Aphas*, Abrami f. ex Chatura secundum Alexandrum Polyhistorum, *A. J. I*, 15.
- Apherima*, urbs Palæst., *A. J. XIII*, 4, 9.
- Aphra*, urbs Judææ ab Aphera Abrami f. condita, *A. J. I*, 15.
- Aphramades*, Semæ f., Chaldæorum princeps, *A. J. I*, 6, 4.
- Aphtha*, vicus Judææ, *B. J. IV*, 3, 8.
- Apion*, grammaticus natus est Oasi, Ægypti urbe, sed ipse contendit se esse Alexandrinum, *C. A. II*, 3. Qualis homo sit, *C. A. II*, 1. A Græcis Alexandrimis legatus mittitur ad Caium Cæsarem, *A. J. XVIII*, 8, 1. Libellum scripsit contra Judæos, *C. A. II*, 1. Ejus de Judæis signimenta a Josepho refutantur, *C. A. II*, 2-14. Alexandriam beatam prædicat, quod ipsum tanto ingenio præditum pro civē habeat, *II*, 12. Ejus mors, *II*, 13.
- Apobaterion*, locus Armeniæ, ubi Noes ex arca egressus est, *A. J. I*, 3, 5.
- Apollinis templum*, ab Augusto Romæ splendide exstructum, *A. J. XVII*, 11, 1. *B. J. II*, 6, 1.
- Apollodorus* laudatur, *C. A. II*, 7.
- Apollodotus*, Gazæorum dux a Lysimacho fratre occiditur, *A. J. XIII*, 13, 1.
- Apollonia*, urbs Palæst., *A. J. XIII*, 15, 4. *B. J. I*, 8, 4.
- Apollonius*, Samariæ præf. sub Antiocho Epiphane, *A. J. XII*, 5, 5. A Juda Maccab. vincitur et occiditur, 7, 1. (Cf. *M. 4*, ubi Apollonio adtribuuntur, quæ alias de Heliodoro narrantur).
- Apollonius Daus*, sub Alexandro Bala Cæsariæ præf., a Jonatha Maccab. vincitur, *A. J. XIII*, 4, 3. sqq.
- Apollonius*, Alexandri f., ab Hyrcano legatus mittitur ad Romanos, *A. J. XIII*, 3, 2; *XIV*, 10, 22.
- Apollonius Molo* Moyen omnesque Judæos convicilis insectatur, *C. A. II*, 2; 7; 14; 33; 36. Morum Persicorum imitator, *II*, 37.
- Aponius*, senator Romar., *A. J. XIX*, 4, 5.
- Apophis*, rex Ægypti, *C. A. I*, 14.
- Apsanes*, Judæorum dux, *A. J. V*, 7, 13.
- Aquilas*, unus ex Caligulæ interfectores, *A. J. XIX*, 1, 14.
- Ara templi Hierosol.* describitur, *B. J. V*, 5, 6. *C. A. I*, 22.
- Ara suffitus* in tabernaculo posita describitur, *A. J. III*, 6, 8.
- Arabes*, a Madianitis in auxilium vocantur contra Judæos, *A. J. V*, 6, 1. Josaphato tributum pendunt, *VIII*, 15, 2. Ab Herode M. vincuntur, *XIV*, 5, 1; sqq. *B. J. I*, 19, 1 sqq. — Arabes liberos circumcidunt ad annum decimum tertium provectos; hujus moris origo, *A. J. I*, 12, 3. Arabica: mulieres veneficii peritissimæ, *A. J. XVII*, 4, 1.
- Arabia* Judææ confinis, *A. J. XIV*, 1, 4. Arabia Felix, ab Abrami filiis occupata, *A. J. I*, 15.
- Aradius*, Chanaani f., *A. J. I*, 6, 2.
- Aradus*, insula Phœnic. ab Aradio denominata, *A. J. 6*, 2. Urbs in insula exstructa, *A. J. XIII*, 4, 4. — Aradii a M. Antonio jubentur Judæis reddere quæ iis eripuerant, *A. J. XIV*, 12, 6.
- Aradus*, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Aramæi*, (Syri) ab Aramo, Semæ f., originem trahunt, *A. J. I*, 6, 4.
- Aramatha*, (Ramatha Arimanus), urbs Galaaditidis a Syris Israelitis eripitur; Achabus frustra eam recipere studet, *A. J. VIII*, 15, 3 sqq. A Joram Achabi f. capitur, *IX*, 16, 1. Cf. *IV*, 7, 4.
- Aramus*, Semæ f., *A. J. I*, 6, 4.
- Aranes*, Tharri f., pater Loti, *A. J. I*, 6, 5.
- Arasea*, templum Assyriorum, *A. J. X*, 1, 5.
- Arases*, rex Syriæ et Damasci, Hierosolyma frustra obsidet, Ailath, urbem Judææ, capit, *A. J. IX*, 12, 1, A Theglaphalassare, Assyriorum rege, vincitur et occiditur, 12, 3.
- Arbela*, vicus Galil., *A. J. XIV*, 15, 4. *B. J. I*, 16, 2. *V. J. 60*. Cf. *A. J. XII*, 11, 1, ubi urbs dicitur.
- Arbelorum spelunca*, in Galil. inter. munitur a Josepho, *V. J. 37*.
- Arca Noei*, describitur, *A. J. I*, 3, 2. In montem Armeniæ delata est, *C. A. I*, 19. Ejus reliquiæ in Armenia servantur, *A. J. I*, 3, 5.
- Arca sacra*, hebraice Eron dicta, describitur *A. J. III*, 6, 5. In Palæstinorum potestate venit, *V*, 11, 2; cf. *B. J. V*, 3, 4. Palæstinis multorum malorum causa est, *A. J. VI*, 1, 1 sqq. Ad Judæos remittitur, 1, 3. Cariathiarinam transfertur, ubi viginti annos manet, 1, 4. Jussu David Hierosolyma deportatur, *VII*, 4, 2.

- Arce*, urbs in Libano sita, ab Aruceo condita, *A. J. I*, 6, 2.
- Arce*, urbs Arabiae, postea Petra dicta, *A. J. IV*, 4, 7.
- Arce* (*Araca*, *Actipus*), urbs Phoeniciae, *A. J. V*, 1, 22; *VIII*, 2, 3. *B. J. 5*, 1.
- Arcades*, de vetustate sua gloriantur, *C. A. I*, 4.
- Archelais*, vicus Judaeae ab Archelao ethnarcha exstructus, *A. J. XVII*, 13, 1. A Salome Juliae (*Liviae*) Augusti uxori legatur, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1.
- Archelaus*, Cappadocum rex, filiam suam Glaphyram Alexandro, Herodis filio, nuptum dat, *A. J. XVI*, 1, 2. Herodem, Roma in Judaeam redeuntem cum filiis, comiter excipit in insula Eleusa, *A. J. 4*, 6, *B. J. I*, 23, 4. Alexandrum generum suum et Pheroram Herodi astute reconciliat, *A. J. 3*, 6. *B. J. 25*, 1 sqq. Lis inter Archelaum et Titium Syriae praefectum ab Herode componitur, *A. J. 8*, 6. Eurycles Lacedaemonius pecuniam ei extorquet, *A. J. 10*, 1. *B. J. 26*, 4. Archelaus accusatur, quod Alexandro genero contra patrem conjurationem facienti auxilium promiserit, *A. J. 10*, 7. Ad consilium Berytense, in quo de Alexandro et Aristobulo iudicium habetur, non admittitur, *B. J. 27*, 2.
- Archelaus*, Herodis fil. ex Malthace Samaritana, *A. J. XVII*, 1, 3. *B. J. I*, 28, 4. Archelaus ejusque frater Philippus educantur Romae; Antipater eos apud patrem calumniatur, *A. J. 4*, 3. *B. J. 31*, 1. Herodes in testamento suo eum declarat regem, *A. J. 8*, 1. *B. J. 33*, 7.) Post Herodis mortem Archelao acclamatur ut regi, *A. J. 8*, 2. *B. J. 33*, 9. Splendidas exsequias Herodi solvit, *A. J. 33*, 9. Populo promissa dat, 8, 4. *B. J. II*, 1, 1. Populus seditionem contra eum movet; seditiosorum tria millia occiduntur, *A. J. XVII*, 9, 1 sqq. *B. J. II*, 1, 2 sq. Romam proficiscitur, ut regnum sibi ab Augusto confirmetur, *A. J. 9*, 3. *B. J. 2*, 1. Ab Antipa et Antipatro, Salomae filio, apud Augustum accusatur, *A. J. 9*, 4 sqq. *B. J. 2*, 3. sqq. Judaeorum legati conqueruntur de Archelao apud Augustum, *A. J. 11*, 2. *B. J. 6*, 2. Augustus eum ethnarcham facit, dimidiam Herodis regni partem ei tribuens, alteram vero dimidiam inter ejus fratres Antipatram et Philippum dividens, *A. J. 11*, 4, *B. J. 6*. Archelaus Archelaidem urbem exstruit; Glaphyram quae Alexandri fuerat uxor in matrimonium ducit, *A. J. 13*, 1. *B. J. 7*, 3. A fratribus et Judaeorum primoribus iterum accusatus apud Caesarem, ab eo Viennam relegatur, *A. J. 13*, 2. *B. J. 7*, 3. Somnium ominosum habet antequam in exilium mittatur, *A. J. 13*, 3. *B. J. 7*, 3.
- Archelaus*, Berenices Aegypti reginae maritus, *A. J. XIV*, 6, 2.
- Archelaus*, Archelai ethnarchae procurator, *A. J. XVII*, 13, 2.
- Archelaus* (*Julius*) Chelciae sive Helciae f., Mariannem Agrippae M. fil. uxorem ducit, *A. J. XIX*, 9, 1. *XX*, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 3. Cf. *C. A. I*, 9.
- Archelaus*, Magadati f., Simonis Gior. sectator, ad Romanos transfugit, *B. J. VI*, 4, 2.
- Ardalas*, unus e seditiosorum Hierosol. ducibus, *B. J. VII*, 7, 1.
- Arcece*, urbs Arabiae, Graecis Petra vocata, *A. J. VII*, 7, 1.
- Aremmanus*, Babyloniorum dux, *A. J. X*, 8, 2.
- Aretas*, rex Arabiae, a Damascenis contra Ptolemaeum Mennaei auxilio vocatur, *A. J. XIII*, 15, 2. Gazaeis promittit auxilium contra Alexandrum Jann., *A. J. XIII*, 13, 2. Judaeam invadit, Alexandrum Jann. vincit, *A. J. XIII*, 15, 2. *B. J. I*, 4, 8. Hyrcano opitulatur contra Aristobulum, *A. J. XIV*, 14. *B. J. I*, 6, 2. Hierosolyma cum Hyrcano obsidet, sed a Scauro obsidionem solvere cogitur; ad Papyronem ab Aristobulo vincitur, 2, 1 sqq. *B. J. 6*, 3. A Scauro bello petitur; cum eo paciscitur, *A. J. 5*, 1. *B. J. 8*, 1.
- Aretas Petraeus*, mortuo Obeda, regnum Arabiae occupat; prius Aeneas appellatus erat, *A. J. XVI*, 9, 4. Regnum ei confirmat Augustus, 10, 9. Syllaem multorum criminum apud Augustum accusat, *A. J. XVII*, 3, 2. *B. J. I*, 29, 3. Romanis suppetias fert contra Judaeos seditiosos, *A. J. XVII*, 10, 9. *B. J. II*, 5, 1. Ejus filia, Herodis Antipae uxor, a marito repudiatur; Aretas Herodi bellum infert eumque clade afficit, *A. J. XVIII*, 5, 1. Vitellius Syriae praefectus bellum parat contra Arelam jussu Tiberii; sed de Tiberii morte certior factus ab expeditione desistit. *A. J. 5*, 2 sq.
- Arcthusa*, urbs Syriae, Judaeis a Pompeio erepta, *A. J. XIV*, 4, 4. *B. J. I*, 7, 7.
- Arcus*, rex Lacedaemoniorum legatos mittit ad Judaeos, *A. J. XII*, 4, 10. Ejus ad Oniam pontif. literae, *ibid.*
- Argos*, *Argivi*, *C. A. I*, 16.
- Aria* (*Ariana*), regio Asiae, *A. J. I*, 6, 4.
- Aridei* (*Arithai*), pop. Phoeniciae, *A. J. V*, 1, 23.
- Ariela*, Gadis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Aries Romanus* describitur, *B. J. III*, 7, 19.
- Arimanus* (?), urbs Galaaditidis; quae alias *Aramatha* sive *Ramatha* dicitur, *A. J. IV*, 7, 4.
- Arion* Josephi Tobiae procurator, *A. J. XII*, 4, 7.
- Ariochus*, Babylonius, *A. J. X*, 10, 3.
- Aristeus* Ptolemaei Philad. suadet ut Judaeos in Aegyptum captivos abductos manu mittat, *A. J. XII*, 2, 2 sqq.
- Aristeas* Ptolemaei Philad. satellitum praefectus, *C. A. II*, 4.
- Aristeus*, Judaeus nobilis a Simone Gior. interficitur, *B. J. V*, 13, 1.
- Aristo* Silam interficit, *A. J. XIX*, 8, 3.
- Aristobulus*, Hyrcani f., cum Antigono fratre Samariam obsidet, *A. J. XIII*, 10, 2. *B. J. I*, 2, 7. Post patris mortem principatum in regnum commutat, Antigonom fratrem regni socium constituit, ceteros fratres in vincula conjicit, matrem necat, *A. J. XIII*, 11, 1. *B. J. I*, 3, 1. Antigonom fratrem, quem sibi insidiari putat, occidit, *A. J. 11*, 2. *B. J. I*, 3, 2 sq. Poenitentia cruciatus moritur, quem unum annum tenuisset regnum, *A. J. 11*, 3. *B. J. 3*, 6.
- Aristobulus*, Alexandri Jannaei f., post patris mortem ad rempublicam gerendam ab Alexandra matre non admittitur, *A. J. XIII*, 16, 1. Phariseorum apud matrem auctoritatem aegre fert, 16, 2. *B. J. I*, 5, 2. Cum exercitu mittitur adversus Ptolemaeum Mennaei, *A. J. 16*, 3. *B. J. 5*, 3. Contra matrem seditionem movet, *A. J. 16*, 4. *B. J. 6*, 1. Matre mortua, cum Hyrcano fratre de regno certat; facta reconciliatione, regnum obtinet, *A. J. XIV*, 1, 2. *B. J. I*, 6, 1. Instigante Antipatro, Hyrcanus regnum sibi vindicare conatur, cum Aretae copiis Aristobulum superat, Hierosolyma obsidet, *A. J. 1*, 3 sqq. *B. J. 6*, 2. Scaurus, accepta ab Aristobulo pecunia, obsidionem solvit et Arelam discedere jubet, *A. J. 2*, 3. *B. J. 6*, 2. Aristobulus Hyrcanum et Arelam ad Papyronem vincit, *ibid.* Legatos mittit ad Pompeium; mox ipse coram Pompeio causam suam defendit, *A. J. 3*, 1 et 2. *B. J. 6*, 4. sq. A Pompeio de vi damnatus ad Alexandrum conligit, *A. J. 3*, 3. *B. J. 6*, 5. Castella Pompeio tradit, Hierosolyma contendit ad bellum se parans, *A. J. 3*, 4. *B. J. 6*, 5. Mutata sententia pacem a Pompeio petit, pecuniam se ei daturum promittens; pecunia non soluta, in vincula conjicitur, *A. J. 4*, 1. *B. J. 6*, 6; 7, 1. Captivus cum liberis Romam abducitur, 4, 5. *B. J. 7*, 7. Roma elapsus regnum recuperare conatur, sed a Gabinio vincitur et iterum Romam abducitur, *A. J. 6*.

- B. J. 8, 6.* A Cesare vinculis liberatur et cum duabus legionibus Judæam mittitur; mox vero a Pompeianis veneno perimitur, *A. J. 7, 4. B. J. 9, 1.* Ejus corpus postea ab Antonio in Judæam mittitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Alexandri ex Alexandra filia Hyrcani f., puer pulcherrimus, *A. J. XV, 2, 5 sq.* Ab Herode pontifex constituitur, 3, 1. Populi in eum benevolentia, 3, 3. Ab Herode e medio tollitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Herodis M. fil., juvenis a patre Romam mittitur; *A. J. XV, 10, 1.* In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur, Berenice, Salomæ filiam, uxorem ducit, *A. J. XVI, 1, 2, 3, 2.* Antipater Herodis odium in eum incendere studet, *A. J. 3, 3; 4, 1. B. J. I, 23, 1 sq.* Herodes cum Aristobulo ejusque fratre Alexandro in Italiam profectus, eos apud Cæsarem Octav. accusat, sed Cæsare intercedente cum iis in gratiam redit, *A. J. 4, 1 sqq. B. J. 23, 3 sq.* Berenice mariti secreta Salomæ prodit, *A. J. 7, 3.* Aristobulus iterum conjunctionis suspectus in carcerem conjicitur, *A. J. 10, 5. B. J. 26, 4.* A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J. 11, 2 sq. B. J. 27, 2.* Sebastæ strangulatur, *A. J. 11, 6. B. J. 27, 6.* Si quid criminis ei dari possit, *A. J. 11, 7.* Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J. XVII, 1, 2. B. J. I, 28, 2. Cf. A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, Aristobuli filius, Herodis M. nepos, Jotapen Sampaigerami filiam uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.* Ejus cum Agrippa fratre inimicitiae, *A. J. XVIII, 6, 3.* Pro Judæis deprecatur apud Petronium, *A. J. 8, 4.* Moritur, *B. J. II, 11, 6.*
- Aristobulus*, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Mariamne, *A. J. XX, 5, 2. B. J. II, 11, 6.* Armeniæ minoris præfecturam a Nerone accipit, *A. J. XX, 8, 4.* Ejus uxor Salome Herodis filia ex Herodiade, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, rex Chalcidice, *B. J. VII, 7, 1.*
- Aristobulus*, Amyntæ f., ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, *A. J. XIV, 10, 22.*
- Aristocratia* a Moysæ commendatur, *A. J. IV, 8, 17.*
- Aristophanes* Judæorum mentionem facit, *C. A. I, 23.*
- Aristotelis* de Judæis testimonium, *C. A. I, 22.*
- Artuchus* (?), Assyriorum dux, *A. J. I, 9.*
- Arius*, centurio Roman., *A. J. XVII, 10, 7. B. J. II, 4, 3; 5, 1.*
- Armais* a Sethosi fratre Ægypti procurator constitutus regnum affectat, *C. A. I, 15. Cf. Danaus.*
- Armais*, Ægypti rex, *C. A. I, 15.*
- Armatha* (*Rhamatha*, *Ramatho*, *Aramatho*) urbs Judææ quadraginta stadiis ab Hierosolymis distans, *A. J. VIII, 12, 3.* A Basane capitur; *ibid.* Samueli patria, *V, 10, 2. Cf. VI, 4, 1; 9, 4; 13, 5.*
- Armenia*. Regni conditor Ulus, Arami f., *A. J. I, 6, 4.* Vonones, Parthia expulsus, regnum apud Armenios affectat; jussu Tiberii comatu desistit; regnum traditur Orodi Artabani, Parthorum regis, filio, *A. J. XVIII, 2, 4.* Alexandri, Herodis M. filii posteri regnum adipiscuntur in Armenia majori; Aristobuli, Alexandri fratris, posteri in Armenia minori, *B. J. II, 11, 6; 13, 2. A. J. XVIII, 5, 4. Cf. XX, 8, 4.* Armenia magna vastatur ab Alanis, *B. J. VII, 7, 4.* — In Armenia servantur Noei arcae reliquiae, *A. J. I, 3, 5.*
- Armesses*, Ægypti rex, *C. A. I, 15.*
- Arno*, fluv. ex Arabiæ montibus ortus in lacum Asphal. influit, *A. J. IV, 5, 1.*
- Arophæus*, Maræothi f., *A. J. VIII, 1, 3.*
- Arpha*, vicus Judææ, *B. J. III, 3, 5.*
- Arphaxades*, Semæ f., Chananæorum princeps, *A. J. I, 6, 4, 1.*
- Arruntius* (Euaristus) Caii Cæsaris interitum in theatro proclamat, *A. J. XIX, 1, 18.*
- P. Arruntius*, *A. J. XIX, 1, 14.*
- Arsaces*, Parthorum rex, Demetrium Nicat. clade afficit; eum vivum capit, *A. J. XIII, 5, 11.* Antiochum Soterem superat, Demetrium in libertatem restituit, 8, 4.
- Arsacidarum* genus regnum tenet apud Parthos, *A. J. XVIII, 2, 4.*
- Arsamus*, castellum Arabiæ, *A. J. XX, 4, 1.*
- Arsinoe*, Ptolemæi Philad. uxor, *A. J. XII, 2, 5.*
- Arsinoe*, soror Cleopatrarum Ægypti reginæ, ab hac interficitur, *A. J. XIV, 4, 1.*
- Artabanus III.* rex Mediæ, victo Vonone, regnum oblinet apud Parthos; Orodi filio regnum Armeniæ tradit, *A. J. XVIII, 2, 4.* Bello petitur a Scythis; insidiarum ei struunt cognati et amici a Vitellio corrupti; Daharum et Sacarum opera inimicos debellat regnumque suum firmat, 4, 4. Amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Cum Asinæo et Anilæo amicitiam init, *A. J. XVIII, 9, 3 sqq.* Izates, Adiabænorum rex fratres ad eum mittit, *A. J. XX, 2, 3.* Regno pulsus ad Izatem confugit, 3, 1. Regnum ei restituitur, 3, 2. Izati Armeniæ partem tribuit, 3, 3. Moritur, 3, 4.
- Artabazes*, rex Armeniæ, ab Antonio victus mittitur in Ægyptum, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artaxerxes I.* rex Persarum, Xerxis fil., a Persis Cyrus appellatus, centum viginti satrapas in regno suo constituit; Vasten conjugem repudiat, *A. J. XI, 6, 1.* Estherem in matrimonium ducit, 6, 2. Bagathous et Theodestes contra eum conjunctionem faciunt, 6, 4. Amani veniam dat Judæorum gentem extinguendi, 6, 5 sqq. Esthere pro Judæis intercedente, Amanis edictum rescindit, 6, 9 sqq. Amanem jubet cruci affigi, 6, 12. Mardochæum honoribus cumulat, 6, 13.
- Artaxias*, Artabazis, Parthorum regis f., quum pater in captivitatem abductus esset, regno potitur; postea regno dejicitur a Romanis, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artemon*, prytanis Ephesiorum, *B. J. XIV, 10, 12.*
- Arucae*, pop. Phœnic., *A. J. V, 1, 22.*
- Aruceus*, Chanaani f., *A. J. I, 6, 2.*
- Arura*, locus Judææ, *A. J. VI, 12, 4.*
- Arus*, vicus Judææ, *A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1.*
- Asabelus*, Benjaminis f., *A. J. II, 7, 4.*
- Asælus*, Davidis nepos, ab Abenero in prælio occiditur, *A. J. VIII, 1, 3.*
- Asanus*, Abiæ Judææ regis f., patri in regno succedit, *A. J. VIII, 11, 3.* Vir probus atque pius, 12, 1. A Zaræo Æthiopiarum rege bello petitur, *ibid.* Æthiopes vincit, 12, 2. Basane ipsius regnum infestante, auxilium petit a Damascenorum rege; Basanes repellitur, 11, 4. Gabam et Maspham urbes condit, *ibid.*
- Asamon*, mons Galil., *B. J. II, 18, 11.*
- Asamonæi*, quamdiu principatum apud Judæos tenuerint, *A. J. XIV, 16, 4.*
- Asaphi* lili, *A. J. XI, 4, 2.*
- Ascalon*, urbs Judææ, erat olim una ex quinque Philistæorum civitatibus primariis, *A. J. VI, 1, 2.* Judæe tribui assignatur, *V, 1, 22.* Ascalonitæ quum arcam sacram in urbem recepissent, multis malis vexantur, *VI, 1, 2.* Herodis M. in Ascalonitis liberalitas, *B. J. I, 21, 11.* Regia Ascalonia ab Augusto Salomæ, Herodis M. sorori datur, *A. J. XVII, 11, 5. B. J. II, 6, 3.* Ascalon bello Jud. flammis vastatur, *B. J. II, 18, 1; 18, 5.* — *Cf. A. J. V, 2, 4; 3, 1; XII, 4, 5; 5, 5; 5, 10. XIV, 18, 3. B. J. III, 2, 1 sqq.*
- Aschanazi*, (Rhegini) ab Aschanaxo nomen duxerunt, *A. J. I, 6, 1.*

Aschanaxus, Gomari f., Aschanaxorum (Rheginorum princeps, A. J. I, 6, 1.
Aschanes, eunuchus, A. J. X, 10, 2.
Asenetha, Josephi uxor, A. J. II, 6, 1.
Asernæus, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
Aserus, Jacobi ex Zelpha ancilla f., A. J. I, 19, 8. Ejus liberi septem, II, 7, 4. Aseri tribus, quamnam Palæst. partem obtinuerit, V, 1, 22.
Aserymus, Tyrionum rex, C. A. I, 18.
Asineus et *Anitæus* fratres, Judæi Babylonii; eorum gesta et infelix exitus, A. J. XVIII, 9.
Asinius; ejus de Hyrcano testimonium a Strabone adducitur, A. J. XIV, 8, 3.
C. Asinius Pollio, consul Roman., A. J. XIV, 14, 5.
Asochæus, rex Ægypti, B. J. VI, 10.
Asochis, oppidum Galil., a Ptolem. Lathyr. expugnatur, A. J. XIII, 12, 4. Cf. B. J. I, 4, 2. V. J. 41; 68.
Asophos, urbs Galil., A. J. XIII, 12, 5.
Asor, campus Galil., A. J. XII, 5, 7.
Asorius, urbs Galil. ad lacum Semechonitidem, A. J. V, 3, 1; 5, 4. Cf. VIII, 6, 1.
Asprenas, senator Roman. A. J. XIX, 1, 3; 1, 15.
Asphaltites lacus, in Judæa, describitur, B. J. IV, 8, 4. Callirrhoen fontem et Arnonem fluvium recipit, A. J. IV, 5, 1; XVII, 6, 5. B. J. I, 33, 5. Secat eum Jordanes, B. J. III, 10, 7. Cf. A. J. I, 9; IX, 10, 1.
Asphar, lacus Judææ, B. J. XIII, 1, 2.
Assarachoddas, Assyriorum rex, Senacheribi successor, A. J. X, 1, 5.
Assaron, Rubeli f., A. J. II, 7, 4.
Assaron, mensura apud Judæos, A. J. III, 6, 6. VIII, 3, 8.
Assis, Ægyptiorum rex, C. A. I, 14.
Assurus, Semæ f., Assyrii nomen dedit, A. J. I, 6, 4.
Assuris, Dadanis f., A. J. I, 15.
Assyrii, nomen habent ab Assura, Semæ f., A. J. I, 6, 4. Secundum Alexandrum Polyhist. a Suri, Abrami f., I, 15. Assyrii Asiæ imperio potiuntur; Sodomitibus tributum imperant; Syriam vastant; gigantum sobolem extinguunt, A. J. I, 9. Sub regno Chusarthis Judæos sibi subijciunt; ab Iiothnielo repelluntur, A. J. IX, 3, 2 sq. Sub Phulho Israelitis bellum inferunt, A. J. 18, 11, 1. Theglaphalassare regnante Israelitarum regni magnam partem occupant, *ibid.* Syros et Damascenos subigunt, Samaritanos invadunt, multosque Israelitis captivos abducunt 12, 3. Sub Salmanasare Israelitarum regnum evertunt eosque in terras peregrinas transferunt, 14, 1. Syriam et Phoeniciam invadunt, 14, 2. Contra Judæos et Ægyptios expeditionem faciunt sub regno Senacheribi, X, 1. Assyriorum imperium a Medis et Babyloniiis eversum X, 2, 2; 5, 1.
Assyriorum castra, locus Hierosol. urbis, B. J. V, 7, 3, 12, 2.
Astabari, pop. Arab., A. J. I, 6, 2.
Astabora, fluv. Æthiopiæ, A. J. XI, 10, 2.
Astapus, fluv. Æthiopiæ, A. J. II, 10, 2.
Astartus, Syriorum rex, C. A. I, 18.
Astartæ templum a Hiram, Syriorum rege, exstructum, A. J. VIII, 5, 3. C. A. I, 1, 18.
Astyages, pater Darii, A. J. X, 11, 4.
Asyla, quænam a Moyse homicidis constituta sint, A. J. IV, 6, 4.
Athenienses, Xerxem devicerunt, B. J. II, 16, 4. A Romanis subacti sunt, *ibid.* Hyrcanum Judæorum principem magno in honore habuerunt, A. J. XIV, 8, 5. Herodis M. in eos liberalitas, B. J. I, 21, 11. — Athenienses, bonis legibus instructi, in iis observandis parum constantes

sunt, C. A. II, 16. Severa poena eos afficiunt, qui nova de diis docent; deos peregrinos non admittunt, C. A. II, 37.
Athenion, Ptolem. Everget. amicus, A. J. XII, 4, 1 sqq.
Athenion, Cleopatrac Ægypti reg. dux Herodi M. insidias struit, A. J. XV, 5, 1. B. J. I, 19, 2.
Athone, urbs Arab. A. J. XIV, 1, 4.
Athronges, (Athrongeus) pastor, post Herodis M. mortem regnum affectat; cum fratribus Romanis et militibus regis bellum infert; a Grato et Ptolemæo et ipse et fratres devincuntur, A. J. XVII, 10, 7. B. J. II, 4, 3.
Atratinus, Romanus, pro Herode M. verba facit in senatu, A. J. XIV, 14, 4. B. J. I, 14, 4.
Atthidum, scriptores sæpe inter se dissentiunt, C. A. I, 3.
Avaris, urbs Ægypti, C. A. I, 14. A leprosis occupatur, I, 26.
Auctores, qui apud Josephum laudantur, hi sunt: Acusilaus, Agatharchides, Alexander Polyhistor, Anaxagoras, Apion, Apollodorus, Apollonius Molo, Aristophanes, Aristoteles, Asinius, Atthidum scriptores; Berosus, Cadmus, Callias, Castor, Chæremón, Chærilus, Clearchus, Cleodemus, Conon, Demetrius Phalereus, Diogenes, Diocles, Dios, Ephorus, Euemerus, Eupolemus, Hecataeus, Hellanicus, Hermippus, Hermogenes, Herodotus, Hesiodus, Hestiaeus, Hieronymus, Ilomerus, Justus, Livius, Lysimachus, Malchus, Manetho, Megasthenes, Menedemus, Mnaseas, Mochus, Nicolaus, Pherecydes, Phylistus, Philo, Philostephanus, Philostratus, Plato, Polybius, Polycrates, Posidonius, Protagoras, Pythagoras, Socrates, Stoici, Strabo, Thales, Theodectes, Theodotus, Theophilus, Theophrastus, Theopompus, Thucydides, Timæus, Timagenes, Tripolitici auctor, Zopyrion.
Auyis, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
Auranitis, regis Palæst., a Cæsare Augusto Herodi M. datur, A. J. XV, 10, 1. B. J. I, 20, 4. Pars est tetrarchiæ Philippi, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.
Aurea terra, in India, olim Sophira dicta, A. J. VIII, 6, 4; 7, 1.
Auca, urbs Libyæ ab Ithobalo condita, A. J. VIII, 13, 2.
Axiarum, Isi fil., pontif. maximus, A. J. X, 8, 6.
Aza, mons Palæst. A. J. XII, 11, 2.
Azabon, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
Azaelus, Elias a Deo jubetur eum Syrorum regem constituere, A. J. VIII, 13, 7. Azaelus Adadum regem Syriæ occidit, regnum occupat, IX, 4, 6. Israelitas aggressus regionem Transjordanianam necnon terram Galaaditicam et Balanæam occupat, 8, 1. Judæam invadit, Gittam evertit, ab obsidione Hierosolymorum magna vi pecuniæ avertitur, 8, 4. Ioazo Israelitarum regi bellum infert multasque urbes ei eripit, 8, 5. Moritur, 8, 7.
Azarias, Achimæ f., pontif. max., A. J. X, 8, 6.
Azarias, (Abdenachus) Judæus, e genere Sedeziæ Babylonem abductus, a Nabuchodonosoro liberaliter educatur, A. J. X, 10, 1 sqq. In flammis conjectus mirum in modum servatur, A. J., 10, 5. M. 16.
Azarias, vates, A. J. VIII, 12, 2.
Azarias, Judæorum dux sub Juda Macab., Gorgiam Jaminæ pref. adortus vincitur, B. J. XII, 8, 2; 8, 6.
Azavus, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
Azeca, urbs Judææ, A. J. VI, 9, 1; VIII, 10, 1.
Azmotes, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
Azicus, Emesorum rex, Drusillam Agrippæ M. fil. ducit uxorem, A. J. XX, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 2. Moritur, 8, 4.
Azotus, urbs Judææ, olim Philistæorum civitas, A. J. VI, 1, 2. Azotii quum arcam sacram in urbe servarent, multis

malis vexantur, VI, 1, 1. Azotus a Jonatha Maccab. incenditur, XIII, 4, 4. A Pompeio Judæis crepta Syriæ provinc. adjicitur, XIV, 4, 4. A Gabinio restauratur, XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Ab Herode M. Salomæ tribuitur, *A. J.* XVII, 8, 1. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 3, 2. Cf. *A. J.* V, 1, 22; 2, 4; XII, 7, 4; 8, 6. *B. J.* I, 7, 7. *Azora*, urbs Galil. a Theglaphalassare capta, *A. J.* IX, 11, 1. *Azymorum festum*; ejus origo, *A. J.* II, 15, 1. *B. J.* IV, 7, 2. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 11, 5. *B. J.* VI, 9, 3. Post Solomonis tempora diu intermissum, ab Ezecia renovatur, *A. J.* IX, 13, 2 sqq. Cf. X, 4, 5.

B.

Baal, Tyriorum deus, *A. J.* IX, 6, 6. Ejus cultus ab Israelitis receptus, *ibid.*

Baal, Tyriorum rex, *C. A.* I, 21.

Baalis, Ammanitarum rex, *A. J.* X, 9, 2; 9, 5.

Baaras, planta mirabilis, *B. J.* VII, 6, 3

Baaras, vallis Galil. *B. J.* VII, 6, 3.

Babe filii, Antigono opitulantur contra Herodem M.; quum Antigonus victus esset, clam a Costobaro servantur; ab Herode deprehensi necantur, *A. J.* XV, 7, 10.

Babel, vox hebr., quid significet, *A. J.* I, 4, 3.

Babylon, urbs Egypti, olim Letopolis, *A. J.* II, 15, 1.

Babylon, urbs Chaldeæ, unde nomen habeat, *A. J.* I, 4, 3. Eam a Semirami conditam esse contendunt historici Græci, *C. A.* I, 20. A Nabuchodonosoro splendide instauratur et munitur, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 19. A Cyro capitur, *C. A.* I, 19. *A. J.* X, 11, 4. — Turris Babylonia, *B. J.* I, 4, 3.

Babylonia, Babylonii. Reges Babyloniæ secundum Berosum, *C. A.* I, 19 sq. Babyloniis societatem cum Judæis ineunt sub regno Baladæ, *A. J.* X, 2, 2. Judæam invadunt et Manasse regem in captivitatem abducunt, 3, 2. Sub Nabuchodonosoro Syriam et Judæam occupant, 6, 1 sqq. Cf. *Nabuchodonosorus*. Quinam fuerint post Nabuch. Babyloniæ reges, 11, 2. Babyloniurum imperium evertitur a Cyro et Dario, 11, 4. Babylonia Parthis subjecta, XVIII, 9. — Judæi in Babylonia et Mesopotamia habitantes Nearda potissimum et Nisibin urbes tenent, ibique ærarium commune habent, XVIII, 9, 1. A Babyloniis valde vexati Seleuciam migrant, ubi mox magna ex parte a Græcis et Syris cæduntur, 9, 8 sqq. Qui reliqui sunt, primum Cleiphontem se recipiunt, deinde vero Nearda et Nisibin redeunt, 9, 9.

Baca, vicus Galil., *B. J.* III, 3, 1.

Bachares, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Bachides, ab Antiocho Epiph. Hierosolymis præfectus, in Judæos scavit, *B. J.* I, 1, 2. A Mattathia Asamonæi f. interficitur, 1, 3.

Bachides a Demetrio contra Judam Maccab. missus, huic frustra insidias struit, multos vero Judæos cædit, *A. J.* XII, 10, 2. Judam vincit prope vicum Bethzetho, 11. Bellum gerit cum Jonatha Maccab., XIII, 1. Pacem cum eo componit, 1, 6.

Bactriani originem trahunt a Gathero Arami f., *A. J.* I, 6, 4. Cf. XX, 4, 2.

Bachures, vicus Judææ prope Hierosolyma, *A. J.* VII, 9, 7.

Badacrus, Judæorum dux, *A. J.* IX, 6, 3.

Badezorus, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.

Bæon, rex Egypti, *C. A.* I, 14.

Bagathous cum Theodeste conjurationem facit contra Artaxerxem Persarum regem, *A. J.* XI, 6, 4; 6, 10.

Bagoas, eunuchus, *A. J.* XVII, 2, 4.

Bagoas, Artaxerxis dux templum Hierosol. polluit, *A. J.* XI, 7, 1.

Bajæ, oppidum Campaniæ, thermis celebre, ab imperatoribus splendidissimis ornamentis auctum, *A. J.* XVIII, 7, 1.

Balacus, Moabitarum rex, artibus et fallaciis Judæos a suis et Madianitarum finibus arcere studet, *A. J.* IV, 6, 1 sqq.

Baladas, Babyloniorum rex, societatem init cum Ezecia, *A. J.* X, 2, 2.

Balamus vates a Madianitis et Moabitibus accitus, ut Judæis diras imprecetur, iis benedicit, urgente Dei spiritu, *A. J.* IV, 6, 2 sqq. Ejus asina, 6, 3. Balaco regi suadet ut puellas formosas in Judæorum castra mittat, 6, 6.

Balanra, urbs Syriæ; Herodis M. in Balaneotas liberalitas, *B. J.* I, 21, 12.

Balalorus, Tyriorum rex, *C. A.* I, 21.

Baleni, Sodomitarum tribus, *A. J.* I, 9.

Baleth, urbs Judææ a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1.

Balla, Jacobi concubina, *A. J.* I, 19, 8.

Ballas, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9.

Baltasarus, rex Babyloniæ, a Babyloniis Naboandelus appellatus, *A. J.* X, 11, 2. Ejus visionem interpretatur Danielus, 11, 2 sq. A Cyro regno dejicitur, 11, 4.

Baltasarus, V. Danielus.

Banacales, sub Solomone provinciæ maritimæ præfectus, *A. J.* VIII, 2, 3.

Banajas, Joadæ f., Davidis satellitum præfectus, *A. J.* VII, 5, 4; 11, 8. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4. Davidi fidem servat, quum Adoniam regnum affectaret, 14, 4. Jussu Solomonis regis Adoniam interimat, VIII, 1, 3. Joabo occiso, a Solomone toti exercitui præficitur, 1, 4.

Banajas, Achili f., sub Solomone campi magni præfectus, *A. J.* VIII, 2, 3.

Banaothas, Jeboothum accidit, a Davide morte mulctatur, *A. J.* VII, 2, 1.

Banus, eremita, Flav. Josephi præceptor, *V. J.* 2.

Barachias, Israelita, magnæ apud populum auctoritatis, *A. J.* IX, 12, 2.

Baracas, una cum Debora Judæos a Chananæis subjugatos liberat, quadraginta annos deinde apud Judæos imperium tenet, *A. J.* V, 5.

Bardanes, Parthorum rex, Artabani III f., bellum cum Romanis gerere molitur; contra Izatem, Adiabænorum regem expeditionem facit, *A. J.* 3, 4. A Parthis e medio tollitur, *ibid.*

Baris, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4.

Baris, mons Armeniæ, 4. *J. I.* 3, 6.

Baris, arx Hierosolymorum, ab Herode Antonia appellata est, *A. J.* XV, 11, 4. Cf. *Antonia*.

Barnabazus conjurationem contra Artaxerxem factam detegit, *A. J.* XI, 6, 4.

Baras, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9.

Barsube, urbs Judææ, *A. J.* VI, 3, 2.

Baruchus, Hieremiæ scriba et discipulus, *A. J.* X, 6, 2; 9, 1.

Barzapharnes, Parthorum satrapa, cum Pacoro Syriam occupat; deinde Judæam invadit Antigoni in regno collocaturus, *A. J.* XIV, 13, 3 sqq. *B. J.* I, 13, 1 sqq.

Basanes, Macheli f., interempto Nadabo, Israelitarum regem se facit; totam Hieroboami stirpem delet, *A. J.* VIII, 11, 4.

Basara, urbs Galil., *V. J.* 34.

Basca, urbs Palest., *A. J.* XIII, 6, 5.

Baselus, torrens Palest., *A. J.* VI, 14, 6.

Basemmatha, Ismaeli fil., Esavi uxor, *A. J.* I, 18, 19.

- Basima*, Solomonis fil., Achinadabi uxor, A. J. VIII, 2, 3.
- Bassus*. V. *Ventidius*.
- Bassus* (*Cæcilius*) Sextum Cæsarem in Syria ex insidiis interficit, A. J. XIV, 11, 1. B. J. I, 10, 10. Cum Cassio facit ejusque opera Murco reconciliatur, A. J. 11, 2. B. J. 11, 1.
- Bassus* (*Lucillus*) legatus in Judæam missus Machærontem castellum capit, B. J. VII, 6, 1 sqq. Judæos, qui Hierosolymis, et Machæronte profugerant, in Jarde silva cecidit, 6, 6. Moritur, 8, 1.
- Batanæa* (*Bataneas* A. J. IV, 7, 5), regio Palæst., a Syris occupatur, A. J. IX, 8, 1. Herodi M. tribuitur ab Augusto, A. J. XV, 10, 1 sqq. B. J. I, 20, 4. Zamaris in Batanæam vocatur ad reprimenda Trachonitarum latrocinia, A. J. XVII, 2, 1. Batanæa pars est Philippi tetrarchiæ, A. J. XVII, 8, 1; 11, 4. B. J. II, 6, 3.
- Bathuelus*, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
- Batus*, mensura apud Judæos, A. J. VIII, 2, 9.
- Bathyllus*, Antipatri Herodis M. filii libertus, A. J. XVII, 4, 3. B. J. I, 31, 1.
- Bathyra*, urbs Batanææ a Tamari condita, vivente Herode omnium rerum immunitate fruitur lætaque capit incrementa; ab Agrippa M. ejusque filio valde vexatur, A. J. XVII, 2, 2.
- Bauzus*, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
- Bebeemeses*, Gazæ urbis præf., A. J. XI, 8, 3.
- Hedriacum*, oppidum Italiæ, B. J. IV, 9, 7.
- Beersabe* (*Beethsabe*), Uriæ uxor, a Davide ad adulterium pellicitur, A. J. VII, 7, 1. Davidi nubit, 7, 2. Mater Solomonis, 7, 4. A. Davide petit ut Solomoni f. regnum tradat, 15, 4. A. Solomone petit ut Abisacen Adoniæ in matrimonium det, VIII, 1, 2.
- Beethsabe*. V. *Beersabe*.
- Belæus* (*Belus*), fluv. Phœnicæ, B. J. II, 10, 2.
- Beleazarus*, Tyriorum rex, C. A. II, 18.
- Belus*, Tyriorum deus, A. J. VIII, 13, 1. Beli templum, quod Babylone erat ab Alexandro M. restauratum, C. A. I, 22. Cf. A. J. X, 11, 1.
- Belsemus*, Persæ, A. J. XI, 2, 1.
- Belsephon*, urbs Egypti ad mare Rubrum sita, A. J. II, 15, 1.
- Belsephon*, urbs Judææ, A. J. VII, 8, 2.
- Bemesells*, urbs Judææ, B. J. I, 4, 6.
- Benjamin*, Jacobi f. ex Rachela, A. J. I, 21, 3. Cum fratribus in Egyptum proficiscitur; furti accusatur, II, 6, 5 sqq. Ejus decem filii, 7, 4.
- Benjaminis tribus*, quamnam Palæst. partem sortita sit, A. J. V, 1, 22. Benjamitæ Chananæis parant; eorum exemplum ceteræ tribus sequuntur, 2, 5. Benjamitæ ob stuprum Levitæ uxori inflicto a ceteris Israelitis bello lacerantur; caduntur omnes exceptis sexcentis qui fuga evadunt, 2, 10 sq. Sexcenti illi Benjamitæ in patriam revocantur atque in integrum restituuntur, 2, 12.
- Berenice*, Agrippæ M. fil. ex Cypro, A. J. XVIII, 5, 4. B. J. II, 11, 6. Spondetur Marco Alexandri Alaharchæ f., post ejus mortem nuptum datur Herodi Agrippæ fratri, A. J. XIX, 5, 1. Post Herodis obitum nubit Polemoni, regi Ciliciæ, XX, 7, 3. Polemonem deserit, *ibid.* Floro pro Hierosolymitanis supplicat, B. J. II, 15, 1. Cestio scribit de Flori immanitate, 16, 1. Ejus regia incenditur, 17, 6. Cf. V. J. 11; 24; 65.
- Berenice*, Salomæ f., Aristobuli Herodis M. filii uxor, A. J. XVI, 1, 2. Mariti secreta matri prodit, 7, 3. Post Aristobuli mortem Theudioni Doridis Herodis uxoris fratri nubit, A. J. XVII, 1, 1. B. J. I, 28, 1. Amicitia ei intercedit cum Antonia Drusi uxore, A. J. XVIII, 6, 1; 6, 3.
- Berenice*, Julii Archelai ex Mariamne filia, A. J. XX, 7, 1.
- Berenice*, Alexandri, Judæi Cyrenensis uxor, B. J. VII, 11, 2.
- Berenice*, urbs Arabiæ ad mare Rubrum sita, olim Gasion-gabel appellata, A. J. VIII, 6, 4.
- Berenicianus*, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Berenice, A. J. XX, 5, 2. B. J. II, 11, 6.
- Beræa*, urbs Syriæ, A. J. XII, 9, 7; XIII, 14, 3.
- Berosus*, Chaldaeus, rerum Chaldaicarum scriptor, C. A. I, 19. Ejus fides, I, 20. Laudantur quæ refert de diluvio, A. J. I, 3, 6. De primorum hominum longævitate, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Senacheribo, X, 1, 4. De Balada; 2, 2. De Nabuchodonosoro et Nabopalassare, A. J. X, 11, 1. C. A. I, 19 sq. De Noe arca, C. A. I, 19.
- Bertha*, oppidum Galil. superior., A. J. V, 1, 18.
- Bersabee* (*Bersabe*, *Bersobe*), B. J. III, 3, 1. Munitur a Flav. Josepho, B. J. II, 20, 6. V. J. 37.
- Bersubæ*, puteus in regione Gerarensi, A. J. I, 12, 1.
- Bersubæ*, urbs Judææ, in tribu Judæ prope Idumææ fines, A. J. VIII, 13, 7.
- Berytus*, urbs Phœnic., B. J. I, 21, 11. Herodis M. in Berytenses liberalitas, *ibid.* Herodes in hac urbe judicium habet de filiis suis Alexandro et Aristobulo, A. J. XVI, 11, 2. B. J. I, 27, 2. Berytenses Q. Varo Syriæ præfecto auxilium ferunt contra Judæos seditiosos, A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1. Agrippa M. Berytensibus theatrum et amphitheatrum exadificat, A. J. XIX, 7, 5. Berytus splendidis ornamentis augetur ab Agrippa jun. XX, 9, 4. Titus post expugnata Hierosol. spectacula ibi edit, B. J. VII, 3, 1.
- Berzelæus*, Galadita, A. J. VII, 9, 8; 11, 4.
- Besara* (*Basara*), urbs Galil. viginti stadiis a Gaba distans, V. J. 24.
- Beseleelus*, Uri f., architectus, tabernaculum exstruxit, A. J. III, 6, 1; 8, 4.
- Besimoth*, oppidum Perææ, a Romanis capitur, B. J. IV, 7, 6.
- Besira*, urbs Judææ, viginti stadiis a Chebrone dissita, A. J. VII, 1, 5.
- Belaris*, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, B. J. IV, 8, 1.
- Bethchora* (*Betachora*), urbs Judææ a Solomone condita, A. J. VIII, 6, 1.
- Bethalage*, vicus Palæst., ubi Jonathas a Bachide oppugnatur, A. J. XIII, 1, 5.
- Betharamathum*, urbs Perææ inferioris, B. J. II, 4, 2. Vide *Amathus*.
- Betharamphtha*, urbs Palæst., ab Herode Antipa munitur et Julias (Livia) appellatur in honorem uxoris Augusti, A. J. XVIII, 2, 1. B. J. II, 9, 1.
- Bethel* (*Bethela*, *Bethele*, *Bethella*) urbs Judææ, unde nomen habet, A. J. I, 19, 3; 21, 2. Ab Ephraimitis capitur, V, 2, 6; 2, 9. Hieroboamus in ea delubrum exstruit ad vitulas aureas colendas, VIII, 8, 4; 11, 3. A. Bachide munitur, XIII, 1, 3, A. Vespasiano capitur, B. J. IV, 9, 8.
- Bethennabris*, vicus Perææ, B. J. IV, 7, 4.
- Bethesob*, vicus Palæst., B. J. 3, 4.
- Bethleem* (*Bethlema*, *Bethlema*, *Bethleme*) urbs Judææ, V, 2, 8; 7, 13; 9, 2; VI, 8, 1; VII, 1, 3; VIII, 10, 1.
- Bethleptephorum*, toparchia ad Judæam pertinens, B. J. IV, 8, 1.
- Bethmaus*, vicus Galil., V. J. 12.
- Bethoma*, urbs Judææ, A. J. XIII, 14, 2,

Bethoron, Bethora, (inferior), urbs Samariæ, *A. J.* V, 1, 17; XII, 7, 1; 10, 5; XIII, 1, 3. *B. J.* 12, 2; 19, 1; 19, 8.

Bethsaida, urbs Galilææ, a Philippo amplificatur et Julias appellatur in honorem Caesaris Augusti filiae, *A. J.* XVIII, 2, 1.

Bethsame, vicus Judææ, in tribu Judæ, *A. J.* VI, 1, 3; 1, 4.

Bethsana, Bethsan, Bethsa, urbs Samariæ postea Scythopolis dicta, *A. J.* V, 1, 22; VI, 14, 3; XII, 8, 5; XIII, 6, 1. *V. Scythopolis*.

Bethsemera (?), locus Judææ, *A. J.* IX, 9, 1.

Bethso, locus Hierosol. urbis, *B. J.* V, 4, 2.

Bethzelho, vicus Judææ, *A. J.* XII, 11, 1.

Bethsura, Bethsur, urbs Judææ, *A. J.* VIII, 10, 1; XII, 7, 5; 8, 3; 9, 4; 9, 5; XIII, 5, 6. *B. J.* I, 1, 5.

Bethsacharia, locus Judææ, *A. J.* XII, 9, 4. *B. J.* I, 1, 5.

Bethza, urbs Adrazari regis Sophenes, a Davide capta, *A. J.* VII, 5, 4.

Bezeca, urbs Palæst., *A. J.* V, 2, 2.

Besedel, vicus Palæst., *B. J.* III, 2, 3.

Bezetha (sive *Cænopolis*, urbs nova), pars Hierosolymorum, *B. J.* II, 15, 5; 19, 4; V, 4, 2; 5, 8.

Bithyni, pop. Asiæ, *B. J.* II, 16, 4.

Bitumen, quod e lacu Asphaltite provenit, describitur, *B. J.* IV, 8, 4.

Boaz, nomen columnæ templi Hierosol., *A. J.* VIII, 3, 4.

Boazus, Naamin et Rutham hospitio excipit, *A. J.* V, 9, 2. Rutham uxorem ducit ex eaque procreat Obedem, qui Davidis avus est, 9, 3 sqq.

Bobel, Darii Persarum regis dux, *A. J.* XI, 4, 8.

Bocchoris, Ægyptiorum rex, *C. A.* I, 34.

Bocclias, Josephi f., *A. J.* VIII, 1, 3.

Boccrus, Abiezerae f., pontif. max., *A. J.* V, 11, 5.

Bœotus, archon Deliorum, *A. J.* XIV, 10, 14.

Bolosor, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Borcæus, ab Agrippa jun. rege legatus mittitur ad Judæos seditiosos, *B. J.* II, 19, 3.

Borsippus, urbs Chaldææ, *C. A.* I, 20.

Boscethi, urbs Judææ, *A. J.* X, 4, 1.

Bosora, Bosor, urbs Galaadit., *A. J.* 8, 3.

Bosporus Thracius, *A. J.* XVI, 3, 2.

Bosporani, pop. Asiæ, *B. J.* II, 16, 4.

Botrys, urbs Phœniciæ, *A. J.* VIII, 13, 2.

Bovis aureæ templum in Syria prope Daphnen, *B. J.* IV, 1, 1.

Britanni a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.

Brilannicus, Claudii Caesaris fil. ex Messalina a Nerone e medio tollitur, *A. J.* XX, 8, 1 sq.

Brizellum, oppidum Italiæ, *B. J.* IV, 9, 9.

Broccus, senator Rom. *A. J.* XIX, 3, 4.

Brundisium, urbs Italiæ, *A. J.* XIV, 14, 3. *B. J.* I, 14, 3.

Brutus J. Cæsarem interficit, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 1.

Bubastis; Dianæ Bubastis templum in Ægypto prope Leontopolin, *A. J.* XIII, 3, 1; 3, 2.

Bubastita, fluv. Ægypti, *C. A.* I, 14.

Buccina, a Moysè inventæ forma, *A. J.* III, 12, 6.

Burrus, præfectus militiæ, Neronem in castris prætorianis imperatorem declarat, *A. J.* XX, 8, 2. Neroni persuadet ut Judæis Cæsarensibus jus civitatis adimat, 8, 9.

Byblus, urbs Phœniciæ, *B. J.* I, 21, 11.

Byzantium, urbs Thraciæ, *A. J.* XVI, 2, 2.

C.

Caathus, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

Cabrothaba, locus deserti, unde nomen habet, *A. J.* III, 13, 1.

Cadmus, Milesius quando vixerit, *C. A.* I, 2.

Cæcinna, Vitellii dux cum Valente Othonem vincit, *B. J.* IV, 9, 9. Ad Vespasiani partes transit, II, 2 sq.

Cæna (Nova), locus Palæst. in Ziphenorum terra, *A. J.* VII, 13, 2.

Cænopolis sive urbs Nova, pars Hierosolymorum, *B. J.* II, 19, 4, V, 8, 1; 12, 2. *V. Bezetha*.

J. Cæsar, Roma potitus Aristobulum regem Judææ vinculis solvit et cum duabus legionibus in Syriam mittit, *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 1. In Ægypto bellum gerens ab Antipatro et Mithridate adjuvatur, *A. J.* 8, 1 sq. *B. J.* 9, 3. In Syriam profectus magnum honorem habet Antipatro, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 9, 5. Hircano pontificatum confirmat, Antipatrum totius Judææ procuratorem constituit, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Decreta quæ in Judæorum gratiam fecit, *A. J.* 10, 1 sqq. In Affricam proficiscitur cum Scipione et Catone bellum gesturus, *ibid.* A Bruto et Cassio interficitur, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 11, 1.

Cæsar Octavianus, victis Bruto et Cassio ad Philippos in Italiam proficiscitur, *B. J.* I, 12, 4. Cf. *A. J.* XIV, 12, 2. Ejus in Herodem benevolentia, *A. J.* 14, 4. *B. J.* 14, 4. Antonium vincit in pugna Actiaca, *A. J.* XV, 6, 1. *B. J.* I, 20, 1. Herodi regnum confirmat, *A. J.* 6, 6 sq. *B. J.* 20, 2. In Ægyptum proficiscens honorifice excipitur ab Herode apud Ptolemaidem magnisque ab eo donatur muneribus, *A. J.* 6, 7. *B. J.* 20, 3. Ægyptum in suam ditionem redigit; Herodi eam Judææ partem restituit, quam Antonius Cleopatæ dederat, pluresque insuper urbes ejus regno addit, *A. J.* 7, 3. Herodes duo templa ei consecrat, alterum Cæsareæ, alterum prope Panium, *A. J.* XV, 9 6; 10, 3. *B. J.* I, 21, 7. In Syriam profectus Herodem a Zenodoro et Gadarenis accusatum absolvit eique Trachonem, Batanæam, Auranitidem et Zenodori tetrarchiam tribuit, *A. J.* 10, 1 sqq. *B. J.* 20, 4. Alexandrum et Aristobulum in gratiam reducit cum Herode eorum patre, *A. J.* XVI, 4, 4. *B. J.* I, 23, 3. Ejus edictum de Judæorum juriis servandis, *A. J.* 6, 1 sqq. Herodi a Syllæo accusato offensus est, *A. J.* 9, 3 sq. Herode criminibus purgato a Nicolao Damasceno, Syllaum capitis damnat; Aræte regnum Arabiæ confirmat, *A. J.* 10, 8 sq. Herodi potestatem facit de filiis, conjurationis accusatis, pro arbitrio statuendi, *A. J.* 11, 1; XVII, 7, 1. *B. J.* I, 27, 1; 33, 1. Herodes magnam pecuniæ vim Cæsari legat omniaque quæ in testamento suo constituit, ei relinquit confirmanda, *A. J.* XVII, 6, 1; 8, 1. *B. J.* 32, 7; 33, 8. Archelaus et Antipas, Herodis filii, coram Cæsare de regno disceptant, *A. J.* 9, 4 sqq. *B. J.* II, 2, 2 sqq. Judæorum legati Archelaum apud Cæsarem accusant, *A. J.* 11, 2 sqq. *B. J.* 6, 2 sqq. Cæsar Archelaum facit ethnarcham eique dimidiam Herodis regni partem tribuit, alteram vero dimidiam inter Archelai fratres, Antipam et Philippum dividit; cætera, paucis exceptis, Herodis testamentum confirmat, *A. J.* 11, 4 sq. *B. J.* 6, 3. Pseudalexandri fraudem detegit, *A. J.* 17, 2. *B. J.* 7, 2. Archelaum iterum a fratribus et Judæorum primoribus accusatum Viennam relegat ejusque ethnarchiam in provinciæ formam redigit, *A. J.* 13, 3; 13, 5. *B. J.* 7, 3. Moritur ætatis anno septuagesimo septimo, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.

Cæsarea maritima, urbs Palæst., olim Stratonis turris appellata, ab Herode M. splendide exadificatur portuque tutissimo ornatur, *A. J.* XV, 8, 5; 9, 6. *B. J.* I, 21, 5; cf. *A. J.* XIII, 11, 2. *B. J.* I, 2, 5. Cæsarenses ob mor-

- tem Agrippæ M. immodice exsultant, quare Claudius iis offensus est, *A. J. XIX*, 9, 1 sq. Inter Judæos et Syros qui urbem incolunt rixa; Felix Judææ procurator turbas reprimat, *A. J. XX*, 8, 7. *B. J. II*, 13, 7. Judæi Cæsarienses Felicem apud Neronem accusant, *A. J. 8*, 9. Nero iis civitatem adimit, *ibid.* Novum certamen inter Græcos et Judæos, *B. J. 14*, 4 sq. Judæi cum legum libro in Nabata secedunt, 5. Judæi fere omnes cæduntur a Græcis, 18, 1. Cæsarienses libenter excipiunt Vespasianum; Josephi Flavii supplicium ab eo petunt, *B. J. III*, 9, 1. Titus, expugnatis Hierosolymis Cæsareæ spectacula edit, *VII*, 3, 1.
- Cæsarea Philippi**, urbs Palæst. ad Jordanis fontes sita, a Philippo ita appellata est; prius dicebatur Paneas, *A. J. XVIII*, 2, 1. *B. J. II*, 9, 1. *III*, 9, 7. Ab Agrippa jun. amplificatur et Neronias appellatur, *A. J. XX*, 9, 4. Titus splendida spectacula in ea edit, *B. J. VII*, 2, 1.
- Cæsareum**, cæcus in regia Herodis M., *B. J. I*, 21, 1.
- Cæsennius Pætus**, Syriæ præfectus, *A. J. VIII*, 3, 4. Antiochum, regem Commagenes apud Vespasianum accusat et deinde regno expellit, *VIII*, 7, 1 sq.
- Cæsonia**, Caji Cæsaris uxor; diversæ de ea sententiæ, *A. J. XIX*, 2, 4. Fortiter moritur, *ibid.*
- Cais**, Adami f., Abelum fratrem interficit, *A. J. I*, 2, 1. Naidem condit; voluptatibus indulget; Anocham condit et mœnibus circumdat, 2, 2. Ejus progenies pessima, *ibid.*
- Cataphas**. V. Josephus.
- Cainas**, Enosi f., *A. J. I*, 3, 4.
- Cajus**, Agrippæ f., ex Julia, ab Augusto adoptatur, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 4.
- Cajus**, tribun. milit. Roman., Quinct. Vari amicus, *B. J. II*, 5, 1.
- Cajus Cæsar Caligula**, Germanici f. apud populum ob patris virtutem gratus, *A. J. XVIII*, 6, 8. Ejus amicitiam sibi conciliat Agrippa, 6, 4 sqq. Cajus a Tiberio constituitur imperii successor, 6, 8 sq. Agrippam Philippi tetrarchiæ facit regem, *A. J. 6*, 10. *B. J. II*, 9, 5. Antipam ejusque uxorem in exilium agit; Agrippæ Antipæ tetrarchiam tribuit, *A. J. 7*, 2. *B. J. 9*, 6. Cajus primis imperii annis res bene gerit, *ibid.* Odium concipit in Judæos, *A. J. 8*, 1. Petronium Syriæ præfectum constituit eumque jubet ipsius statuam in Judæorum templo erigere, *A. J. 8*, 2. *B. J. 10*, 1. Rogatu Agrippæ hoc mandatum revocat, *A. J. 8*, 7 sq. Ejus sævitia et insania, *A. J. XIX*, 1, 1 sq. Conspiratur in eum, 1, 3 sqq. Trucidatur, 1, 14. Populi post facinus perturbatio, 1, 16. Mox ejus uxor quoque et filia occiduntur, 2, 4. De Caji ingenio et moribus, 2, 5.
- Calani** philosophi apud Indos appellantur, *C. A. I*, 22.
- Callias** (?) Salomæ, Herodis M. sororis, filiam ducit uxorem, *A. J. XVII*, 1, 1.
- Callias**, rerum Sicularum scriptor, *C. A. I*, 3.
- Callistus**, Caligulæ libertus, ad summam potestatem evehitur; conspirationis in Caligulam particeps est, *A. J. XIX*, 1, 10.
- Callinander**, Syrorum dux, *A. J. XIII*, 10, 2.
- Callinicus**, Antiochi Commagenorum regis f., *B. J. VII*, 7, 2.
- Callicphon**, Crotoniates, Pythagoræ discipulus, *C. A. I*, 22.
- Callirrhoe**, fons calidus prope lacum Asphaltiten situs, aquarum salubritate celebris, *A. J. XVII*, 6, 5. *B. J. I*, 33, 5.
- Cambyzes**, Persarum rex, Cyri fil., Hierosolymorum instaurationem prohibet, *A. J. XI*, 2, 1 et 2. Sabam, urbem Æthiop. ex sororis nomine appellat Meroen, *II*, 10, 2.
- Ægyptum** subigit; inde reversus diem obit supremum apud Damascus, *IX*, 2, 2. Cf. *II*, 13, 1.
- Camillus**, pater Simonis pontificis, *A. J. XVIII*, 2, 2.
- Canon**, urbs Galaadit, *A. J. V*, 7, 6.
- Campania**, regio Ital., *A. J. XVIII*, 7, 2; *XIX*, 1, 1.
- Campus Magnus**, qui a vico Ginnabri usque ad lacum Asphaltiten pertinet, describitur, *B. J. IV*, 8, 2. Cf. *A. J. V*, 1, 22; *XII*, 8, 5; *XV*, 8, 5; *XX*, 6, 1. Alius Campus Magnus in confiniis Galilææ et Samariæ est, *B. J. III*, 4, 1; *II*, 12, 3. *A. J. VIII*, 2, 3.
- Campus Regius**, in Palæst., *A. J. I*, 10, 2.
- Cana**, vicus Galil., *V. J. 16*. *B. J. I*, 17, 5. *A. J. XIII*, 15, 1.
- Cana**, vicus Judææ, *B. J. I*, 4, 7.
- Canatha** (*Cana*), oppidum Cœlesyriæ, *A. J. XV*, 5, 1. *B. J. I*, 19, 2.
- Candelabrum sacrum** describitur, *A. J. III*, 6, 7.
- Cantabri**, pop. Hispaniæ, *B. J. II*, 16, 4.
- Canthera**. V. Simon.
- Capellus**, (Julius) Tiberiensis, factionis dux, *V. J. 9*; 12; 13; 57.
- Capharabis**, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Capharnaum**, fons Galil., *B. J. III*, 10, 8.
- Capharsaba**, campus Palæst., in quo Herodes Antipatridem urbem exstruxit, *A. J. XVI*, 5, 2. (*Prius in eodem loco alia urbs fuisse videtur, quæ Capharsaba sive Chabarzaba appellata erat, cf. A. J. XIII*, 15, 1).
- Capharsalama**, vicus Judææ, *A. J. XII*, 10, 4.
- Caphartoba**, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 8, 1.
- Capharecho**, vicus Galil., munitur, *B. J. II*, 20, 6. *V. J. 37*.
- Caphettra**, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Capito**, centurio Roman., *B. J. II*, 14, 7.
- Capitolium**, Jovis templum, in Roma urbe, *A. J. XIX*, 1, 1. *B. J. IV*, 11, 4; *VII*, 5, 6.
- Cappadoces**, olim Mosocheni dicti a Mosochæ, *A. J. I*, 6, 1. Cf. *XVI*, 3, 2; 8; 10, 1. Romanis tributum pendunt, *B. J. II*, 16, 4.
- Cappadocia**. Ejus rex Archelaus, *A. J. XVI*, 1, 2; 2, 2. Cf. *B. J. IV*, 11, 1; *VII*, 1, 3.
- Capræ**, insula maris Tyrreni, in qua Tiberius Cæsar domicilium habuit, *A. J. XVIII*, 6, 4, sq.
- Careas**, pater Joannis, *A. J. X*, 9, 2.
- Caria**, regio Asiæ, ab Alexandro M. occupatur, *A. J. XI*, 8, 1.
- Cariathiarima**, urbs Judææ, *A. J. VI*, 1, 4. Arca sacra ibi viginti annos servata est, *ibid.* Cf. *VII*, 4, 2.
- Carmelum promontorium**, in litore Phœniciæ, *B. J. II*, 10, 2.
- Carmelus mons**, olim ad Galilæam pertinens, postea in Tyriorum ditione, *B. J. III*, 3, 1. Cf. *V*, 1, 22; *VIII*, 13, 5.
- Carnain**, τὸ τέμενος ἐν Καρναίῳ, fanum Syriæ, *A. J. XII*, 8, 4.
- Carræ** (sive *Chara*, *Charra*,) urbs Mesopotamiæ, *A. J. XX*, 2, 2. Regio circa Carras, anomie feracissima, in ditione regis Adiabænorum, *ibid.* Ostenduntur ibi arcae Noë reliquæ, *ibid.* Cf. 1, 16, 1; 19, 4; 5, 5.
- Carthaginienses**, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4; *VI*, 6, 2.
- Carthago**, a Tyriis condita, *C. A. I*, 17; 18. Quando?, *C. A. II*, 2.
- Carus**, Herodis M. pusio, *A. J. XVII*, 2, 4.

- Casius*; Jovis Casii templum in Ægypto, *B. J.* IV, 11, 5.
Caspiae portæ, *A. J.* XVIII, 4, 4.
Cassander, post mortem Alexandri M. Macedoniam occupat, *A. J.* XII, 1, 1.
Cassius, Parthos a Syriæ finibus arcere studet; in Judæa seditionem a Pitholao motam reprimat, *A. J.* XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Cassius, interfecto Cæsare in Syriam venit, Bassum et Murcum sibi conciliat, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 1. Judæam vexat, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 1 sq. Herodi suadet ut Antipatri patris mortem ulciscatur; Laodiceam capit, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 11, 6 sq. In multis Asiæ civitatibus constituit tyrannos, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2. Ad Philippos clade affectus se interficit, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4.
Cassius Longinus, Syriæ præfectus, Judæis imperat ut stolam pontificalem in arce reponant, *A. J.* XV, 11, 4. Cf. XX, 1, 1. Cum exercitu Hierosolyma venit Cuspio Fado auxiliaturus, XX, 1, 1.
Castor, chronographus, laudatur, *C. A.* II, 7.
Castor, Judæus versutissimus, Romanis insidias struit. *B. J.* V, 7, 4.
Castra Judæorum describuntur *A. J.* III, 12, 5. Romanorum, *B. J.* III, 5, 1 sqq.
Castra Dei, locus Palæst. *A. J.* I, 20, 1.
Castra (Παρεβολαι), urbs Palæst. Transjordan. pulcherrima et munitissima, *A. J.* VIII, 9, 8; 10, 1; 11, 4, 15, 1.
Castrare homines aut animalia Judæis vetitum, *A. J.* IV, 8, 40.
Calpurnius, Libyæ Pentapolitanæ præfectus, Judæorum Cyrenensium locupletissimos a Jonatha falso accusatos diripit, *B. J.* VII, 11, 1 sq. Jonathæ persuadet ut etiam Judæos Alexandr. et Rom. insimulet, 11, 3. Ejus scelera a Deo puniuntur, 11, 4.
Cedarus, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedasa (*Cedesa*), urbs Galil., homicidarum asylum, *A. J.* V, 1, 24; cf. 1, 18. Olim in Tyriorum potestate fuit, *A. J.* XIII, 5, 6; 5, 7. *B. J.* II, 18, 1.
Cedmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedron torrens prope Hierosol., *A. J.* VIII, 1, 5.
Cedron, vallis quæ Hierosol. urbem a monte Olivarum separat, *B. J.* V, 2, 4; 4, 2; 6, 1; VI, 3, 2.
Celndus, Cæsaris Augusti libertus, *A. J.* XVII, 12, 2. *B. J.* II, 7, 2.
Celenderis, urbs Ciliciæ, *A. J.* XVII, 5, 1. *B. J.* I, 31, 3.
Ceter, tribunus militum, *A. J.* XX, 6, 2 sq. *B. J.* II, 12, 7.
Cellica legio, *A. J.* XIX, 1, 15.
Cendebeus, Antiochi Soteris dux a Simone Maccab. vincitur, *A. J.* XIII, 7, 3. *B. J.* I, 2, 2.
Cenedæus, Monobazi Adiabenorum regis propinquus, *B. J.* II, 19, 2.
Cenezus, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
Cenezus, Hothnieli pater, *A. J.* V, 3, 3.
Cepharnome, vicus Galil., *V. J.* 72.
Cepheritæ, gens Chanan., *A. J.* V, 1, 36.
Cerastes, pater Pausaniæ, *A. J.* XI, 8, 1.
Cercalis, (*Sextus*) a Vespasiano contra Samaritas mittitur, *B. J.* III, 7, 32; 7, 34. Solimanam superiorem in Romanorum potestatem redigit, *B. J.* IV, 9, 9. Templum agreditur, VI, 2, 5. Quintæ legionis dux, 4, 3. Cf. *V. J.* 75.
Cerealis (*Petilius*) a Vespasiano mittitur ad Britanniam administrandam; Germanorum seditionem comprimit, *B. J.* IV, 4, 2.
Cesabæus, Ili f., *A. J.* VII, 12, 4.
Cestius Gallus, Syriæ præses, Hierosolyma venit, *B. J.* II, 14, 3. Non satisfacit Judæorum querelis contra Florum, *ibid.* Neapolitanum mittit ad Judæorum animos explorandos, 16, 1. Cum magno exercitu contra Judæos proficiscitur; Zabulonem et Jopen urbes capit et incendit, 18, 9 sq. Gallum in Galileam mittit, 18, 11. Cum Judæis prope Bethharon conflictatur, 19, 1 sq. Hierosolyma usque progressus Bezetham capit, superiorem irritum conatu oppugnat, 19, 4 sq. Obsidionem solvit, 19, 6. Cum exercitu se recipiens, a Judæis pressus impedimenta multosque milites amittit, 19, 7 sqq. Legatos mittit ad Neronem qui inchoati belli culpam in Florum vertant, 20, 1. Sepphoritis qui in fide erga Romanos permanserant, auxilium mittit contra seditiosos, *V. J.* 71; cf. 69.
Chabalon, *Chabulon*, regio Galil., *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17. (*B. J.* III, 3, 12.)
Chabarzaba, urbs Judææ, ab Herode M. amplificata et Antipatri appellata est, *A. J.* XIII, 15, 1. Cf. *Capharsaba* et *Antipatris*.
Chabolo, vicus Galil. *V. J.*
Chabulon. *V. Chabalon*.
Chabrothaba, urbs Arabiæ, *A. J.* III, 13.
Chæreus (*Cassius*) prætorianorum tribunus, a Cajo Cæsare offensus, conjurationem contra eum facit cum Regulo et Minuciano, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq. Cæsari plagam infligit non mortiferam, 1, 14. Lupum jubet Cæsaris uxorem et filiam e medio tollere, 2, 4. Patriam in libertatem restituere vult, 4, 4. Supplicio afficitur a Claudio, 4, 5.
Chæremon, historiæ Ægyptiacæ auctor, laudatur, *C. A.* I, 32 sq.
Chagiras, Adiabenus fortitudine conspicuus, *B. J.* V, 11, 5.
Chalamas, Syrorum rex, Ammanitis auxilium fert contra Judæos, *A. J.* VII, 6, 3.
Chalceus, Emsonis f., vir sapientia præclarus, *A. J.* VIII, 2, 5.
Chalcidica, regio Syriæ, *B. J.* VIII, 7.
Chalcis urbs Syriæ sub monte Libano sita; ejus tyrannus Ptolemæus Mennæi f., *A. J.* XIV, 7, 4; cf. 3, 2. Herodes Agrippæ M. frater regnum hujus urbis obtinet a Claudio, *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* II, 11, 5.
Chaldæi originem trahunt ab Aphraxade Semæ f., *A. J.* I, 6, 4. Seditionem movent contra Abramum, 7, 1. Cf. X, 3, 2. Chaldæi antiquissimis jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A.* I, 6. Chaldæorum scripta in plebisque rebus cum Judæorum libris sacris consentiunt, *C. A.* I, 19.
Chalebus a Moyse in Chananæam mittitur, *A. J.* III, 14, 4; cf. V, 2, 3.
Chamas, Noe f., centum annos ante diluvium natus, *A. J.* I, 1, 1. Noeum inebriatum et nudatum fratribus per ludibrium monstrat; punitur, 6, 3. Chamæ filii quas terras occupaverunt, 6, 2.
Chanaanus, Semæ f., Chananææ nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Chananæa nomen habet a Chanan, Chamæ f., *A. J.* I, 6, 2. Ejus fines; IX, 10, 11. — Abramus in ea sedem figit, I, 7, 1. Occupatur a Judæis post reditum ex Ægypto, V, 1 sqq.
Chananæi Judæis ex Ægypto redeuntibus cladem inferunt, *A. J.* IV, 1. Moyses eos exstingui jubet, IV, 8, 44. Chananæi a Judæis subjiciuntur, V, 1 sqq. Chananæi qui in Libano habitant Solomon tributum imperat, VIII, 6, 3.
Chapsæus, Judæ pater, *A. J.* XIII, 5, 7.
Chara sive *Charra*. *V. Carræ*.
Charax. *V. (Spasinæ) Charax*.

- Charchamesa* (*Circesium*?), urbs Mesopotamiæ ad Euphratem, A. J. X, 6, 1.
- Chares*, Gamalensis, Gamalensium contra Romanos dux, B. J. IV, 1, 4. A seditionis occiditur, V. J. 35; 37; cf. B. J. 1, 9.
- Charmis*, Rubeli fr., A. J. II, 7, 4.
- Chasteus*, mensis nonus apud Judæos, A. J. XI, 5, 4.
- Chasphoma*, urbs Galaadit., A. J. XII, 8, 3.
- Chatura*, Abrami uxor, A. J. I, 15.
- Chazadus*, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
- Chebron Chabron*, urbs Judææ, quando condita sit, A. J. I, 8, 3. B. J. IV, 9, 7, Abramus in ea sedem figit, B. J. IV, 9, 7. Inter urbes sacras numeratur ex Jesu decreto A. J. V, 1, 24; 2, 3. Davides initio regni sui in ea domicilium habet, A. J. VII, 1, 2. A Romanis capitur, B. J. IV, 9, 9. Cf. A. J. I, 21, 3; 22, 1; III, 14, 2; VIII, 10, 1; XII, 8, 6.
- Chelbes*, Judex apud Tyrios, C. A. I, 21.
- Chelcias*, Judæus, a Cleopatra Ægyptiorum dux constituitur, A. J. XIII, 10, 4; 13, 1.
- Chellion*, Elimechi f., A. J. V, 9, 1.
- Chephthorimus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Cherubes* auro efficti in templi Hierosol. adyto, A. J. VIII, 3, 3; cf. III, 6, 6.
- Chestæmus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Chethomene*, tunica sacerdotalis, describitur, A. J. III, 7, 2.
- Chethim*; ita insulæ omnes et pleraque loca maritima a Judæis appellantur, A. J. I, 6, 1.
- Chethima* (*Cyprus*), insula a Chethimo denominata, A. J. I, 6, 1.
- Chethimus*, Jovani f., Chethimam insulam occupat, A. J. I, 6, 1.
- Chettæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Chidontis area*, locus Judææ, A. J. VII, 4, 2.
- Chiramus*, Uriæ f., architectus, A. J. VIII, 3, 4.
- Chius*, insula, A. J. XVI, 2, 2. Chii muneribus donantur ab Herode M., *ibid.*
- Chodollamorus*, Assyriorum dux, A. J. I, 9.
- Chodatus*, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Charrili* poetæ de Judæis testimonium, C. A. I, 22.
- Chosbia*, Zambriæ uxor, A. J. IV, 6, 10.
- Christianorum secta* a Jesu Christo denominata, A. J. XVIII, 3, 3.
- Christus*. V. *Jesus*.
- Chusæi* (*Æthiopes*) a Chuso nomen habent, A. J. I, 6, 2.
- Chusarthes*, Assyriorum rex, Judæos subigit, A. J. V, 3, 2 sq.
- Chusi*, Davidis amicus, A. J. VII, 9, 2 sqq.
- Chusus*, Chamæ f., Chusæorum princeps, A. J. I, 6, 2.
- Chutha*, regio Persidis, A. J. IX, 14, 3.
- Chuthæi* a Salmanasare ex Chutha in Samariam transferuntur, A. J. IX, 14, 1; 14, 3. A Græcis Samaritæ vocantur, 14, 3. Cf. X, 9, 5; XI, 2, 1; 4, 3. V. *Samaria*.
- Chuthus*, fluv. Persidis, A. J. IX, 14, 1.
- Chuthus*, locus Persidis; A. J. IX, 14, 1.
- Cicero* (M. T.), consul, A. J. XIV, 4, 3.
- Cicerum domus*, vicus prope Hierosolyma, B. J. V, 12, 2.
- Cilicia* olim Tharsus appellata a Tharso Cilicum principe, A. J. I, 6, 1. Cf. IX, 10, 2; XIII, 13, 4. B. J. I, 7, 7.
- Cilices*, Alexandri Jannæi mercenarii, A. J. XIII, 13, 4. B. J. I, 4, 3.
- Cilicum vallis*, oppidum in Moabitarum finibus, A. J. XIII, 15, 4.
- Cilla*, oppidum Judææ, A. J. VI, 13, 1. Davides Cillanis opem fert contra Philistæos, *ibid.*
- Cinchares*, uummus apud Judæos, A. J. III, 6, 7.
- Cinnamus*, post Artabani fugam regnum apud Parthos suscipit; mox Artabano regnum restituit, A. J. XX, 3, 2.
- Cinyras*, fabula de Cinyra representatur a pantomimis, A. J. XIX, 1, 13.
- Circenses ludi*, In his moris est populo, quidquid desiderat, ab imperatore postulare, et imperatori postulata concedere, A. J. XIX, 1, 4.
- Circumcisio*, ab Abramo Instituitur Dei jussu, A. J. I, 10, 5. Ithuræi adiguntur ad eam recipiendam, XIII, II, 3. Arabum liberi tertio decimo ætatis anno circumciduntur, I, 12, 2. Circumcisio secundum Herodotum inde ab antiquissimis temporibus usitata fuit apud Colchos, Æthiopes et Ægyptios; Phœnices et Syri Palæstini (i. e. Judæi) eam a Ægyptiis receperunt, A. J. VIII, 10, 3. C. A. I, 22. Cf. V. J. 23.
- Citium*, urbs Cyprî insul.; nominis origo, A. J. I, 6, 1. — *Cittæi* (?) ab Elulæo Tyriorum rege, ad obsequium reducuntur, A. J. IX, 14, 2.
- Claudius* (*Tiberius*), apud Cajum accusator a Polluce, servo suo, A. J. XIX, 1, 2. Post Caligulæ interitum a magna militum parte imperator creatur, dum senatus antiquæ reipublicæ restorationem decernit, A. J. 2, 1 sqq. B. J. II, 11. Palatio extrahitur, ad imperium rapitur, A. J. 3, 1 sqq. consilio Agrippæ regis utitur, 4, 1. Mitem se præbet erga senatum; 4, 5. Chæream et Lupum supplicii affici jubet, *ibid.* Agrippæ regno Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem addit; ejus fratri Herodi Chalcididis regnum tribuit; Antiocho Ciliciæ partem et Commagenam dat, A. J. 5, 1. B. J. 11, 5. Ejus edictum de Judæis, A. J. 5, 2. Agrippam vetat Hierosolyma reddere munitiora, A. J. 7, 2. Post Agrippæ mortem Cuspium Fadum Judææ procuratorem facit, A. J. 9, 2. Judæis permittit ut stolam pontificalem in templo custodiant, A. J. XX, 1, 1 sq. Herodem Agrippæ fratrem templi et sacræ pecuniæ curatorem facit, 1, 3. Litem inter Judæos et Samaritas discernit, reos punit, 6, 3. Agrippæ juniori Philippi tetrarchiam et Abilam tribuit, A. J. 7, 1. B. J. 12, 8. Ejus uxores et liberi, A. J. 8, 1. Ab Agrippina veneno interficitur, 8, 2.
- Classicus*, Germanorum princeps, seditionem movet contra Romanos; mox vincitur, B. J. VII, 4, 2.
- Clearchus* Peripateticus; ejus de Judæis testimonium (in libro de Somno), C. A. I, 22.
- Cleanthus*, pictor, C. A. II, 12.
- Clemens*, præfectus prætorii sub Caligula, A. J. XIX, 1, 6.
- Cleodemus*, (qui etiam Malchus dicitur), vates et rerum Judaicarum scriptor, A. J. I, 15. Ejus testimonium de Abrami filiis, *ibid.*
- Cleopatra*, Antiochi M. filia, Ptolemæi Epiph. uxor, A. J. XII, 4, 1.
- Cleopatra*, Ptolemæi Philometoris uxor, C. A. II, 5.
- Cleopatra*, Ptolemæi Philomet. filia Alexandro Balæ, postea Demetrio Nicat. nuptum datur, A. J. XIII, 4, 1; 4, 7. Demetrio ab Arsace capto, Antiocho ejus fratri nubit, 7, 1. Demetrium ad ipsam confugientem non recipit, 9, 3. Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni mater; 10, 1.
- Cleopatra*, Ptolem. Physconis uxor, Ptolem. Lathyrum, filium suum, regno deturbat, A. J. XIII, 10, 2. Chelciam et Ananiam Judæos exercitus duces constituit, 10, 4. Ab Alexandro Jannæo arcessitur in Judæam contra Ptolemæum Lath. 12, 4. Oppugnat Ptolemæum in urbe

- Ptolemaide, 13, 1. Capta Ptolemaide cum Alexandro Jan. societatem init, 13, 2.
- Cleopatra**, regina Ægypti in Cilicia obvia fit Antonio, qui ejus amore incenditur, *A. J. XIV*, 13, 1. *B. J. I*, 12, 5. Herodem patria profugum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet, *A. J. XIV*, 2. *B. J. I*, 2. Instigante Alexandra Herodem apud Antonium necis Aristobuli accusat, *A. J. XV*, 3, 5. Ejus avaritia, fratrem et sororem interficit, Lysoniæ necem machinatur; Arabia et Judææ partem ab Antonio impetrat, *A. J. XV*, 4, 1. *B. J. I*, 18, 4. Herodem ad stuprum sollicitat; ille vero eam necare molitur, *A. J. 4*, 2. Antonius ei Artabazem, Armeniæ regem cum filiis et satrapis dono dat, *A. J. 4*, 3. *B. J. I*, 5. Suadente Cleopatra Antonius Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J. 5*, 1. *B. J. I*, 19, 1. Cf. *B. J. VII*, 8, 4. Ejus mores perversi, *C. A. II*, 5.
- Cleopatra**, Herodis M. uxor Herodis et Philippi mater, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
- Cleopatra**, Gessii Flori uxor, *A. J. XX*, 11, 1.
- Cleopatra**, Syriæ regina. V. *Selene*.
- Climax Tyrriorum**, mons Phœnicie, *B. J. II*, 10, 2.
- Clitus**, Tiberienses ad seditionem incitat; a Flav. Josepho poena afficitur, *V. J. 34*.
- Cluvius**, senator Roman., *A. J. XIX*, 1, 13.
- Coban**, hebr. dicuntur qui voto deo se consecrant, *A. J. IV*, 4, 4.
- Cobolitis**, regio Idumææ, *A. J. II*, 1, 2.
- Cœlesyria**, a Nabuchodonosoro occupatur, *A. J. X*, 9, 7. Antiocho M. eripitur a Ptolemæo Epiph.; mox vero ab Antiocho recuperatur, *XII*, 3, 3. Ptolemæus Epiph., quum Cleopatram Antiochii fil. uxorem duceret, Cœlesyriam pro dote accipit, 4, 1.
- Colchi**, pop. Asiæ, pudenda circumcidunt, *C. A. I*, 22. Cf. *B. J. II*, 16, 4.
- Collega (Cneus)**, Antiochenorum turbas comprimit, *B. J. VII*, 3, 4.
- Collina**, tribus Romæ urbis, *A. J. XIV*, 8, 5; 10, 9.
- Commagene**, regio Syriæ. Post Antiochi Commagenorum regis mortem contentio oritur inter nobiles et plebejos de regni forma, *A. J. XVIII*, 2, 5. Cf. *XIX*, 5, 1.
- Compsus**, Compsi f., Tiberiensis, *V. J. 9*.
- Connubium**; quid Moyses de eo sanciverit, *A. J. IV*, 8, 23.
- Conon** Judæorum in scriptis suis meminit, *A. J. I*, 23.
- Copentus**, Judææ procurator, *A. J. XVIII*, 1, 1; 2, 1. *B. J. II*, 8, 1.
- Cophene**, fluv. Indiæ, *A. J. I*, 6, 4.
- Coptus**, urbs Ægypti, *B. J. IV*, 10, 5.
- Corban**, Judæorum sacramentum, *C. A. I*, 22.
- Corbanas**, Judæorum sacer thesaurus, *B. J. II*, 9, 4.
- Corcyra**, insula, *B. J. VII*, 2, 1.
- Cordæi** montes in Armenia, *A. J. I*, 3, 6.
- Corduba**, urbs Hispaniæ, *A. J. XIX*, 1, 3.
- Coreæ**, *Corea*, urbs Judææ, *A. J. XIV*, 3, 4. *B. J. I*, 6, 5; *IV*, 8, 1.
- Cores**, seditionem movet contra Moysen, *A. J. IV*, 2. Igne a deo in terram immisso consumitur, 3, 4.
- Coreus**, Esavi f., *A. J. II*, 1, 2.
- Corinthus**, Arabs, a Syllæo sollicitatur ad Herodem M. interficiendum, *A. J. XVII*, 3, 2. *B. J. I*, 29, 3.
- Cornelius Faustus**, *A. J. XIV*, 4, 4.
- Cornelius**, Longi frater, *B. J. VI*, 3, 2.
- Corræa**, locus Judææ, *A. J. VI*, 2, 2.
- Corus**, mensura frumenti, *A. J. XV*, 9, 2. *III*, 15, 3.
- Cos**, insula maris Æg., pecunia ibi a Cleopatra et Judæis deposita, *A. J. XIV*, 7, 2. *C. Fannii*, consul. Roman.
- ad Coos literæ, 10, 15. Herodis M. in Coos liberalitas, *B. J. I*, 21, 11. Cf. *A. J. XVI*, 2, 2.
- Costobarus**, Idumæus, Salomes maritus, principatum apud Idumæos obtinere studet; Herodes, a matre et sorore exoratus ei ignoscit, *A. J. XV*, 7, 9. Diasidium inter Costobarum et Salomen; Costobarus a Salome apud Herodem accusatur ab eoque interficitur, 7, 10; cf. 7, 8.
- Costobarus**, Agrippæ jun. regis cognatus, *A. J. XX*, 9, 8. Ad Agrippam ab Hierosolymitis legatus mittitur, *B. J. II*, 17, 17, 4. Ad Romanos transit, *B. J. II*, 21, 1.
- Cotylas**, V. *Zeno*.
- Cotys**, rex Armeniæ minoris ad Agrippam M. venit, *A. J. XIX*, 8, 1.
- Coze**, deus Idumæorum, *A. J. XV*, 7, 9.
- Crassus**, expeditionem contra Parthos parans, templum Hierosol. spoliatur, *A. J. XIV*, 7, 1. *B. J. I*, 8, 8. Cum toto suo exercitu perit, *A. J. 7*, 3. *B. J. I*, 8, 8.
- Cralippus**, prytanis Pergamenorum, *A. J. XIV*, 10, 22.
- Cremona**, urbs Italiæ, *B. J. IV*, 11, 3.
- Creta**, insula. Cretenses moribus docent, non præceptis, *C. A. II*, 16. Judæi Cretenses a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J. XVII*, 12, 1 sq. *B. J. II*, 7.
- Crispus**, Compsi f., sub Agrippa M. præfectus Tiberiadis, *V. J. 9*.
- Crispus**, Agrippæ jun. regis satelles, *V. J. 68* sq.
- Cræsus**, omnium sermone ob pietatem celebratus, *C. A. II*, 11.
- Crustumina**, Romæ tribus, *A. J. XIV*, 10, 13; 10, 19.
- Ctesiphon**, urbs Assyriæ, *A. J. XVIII*, 2, 4. Reges Parthorum in ea hiemem agunt, *A. J. XVIII*, 8, 9. Judæi Babylonii Seleucia pulsi in ea sedem figunt, *ibid.*
- Cumanus**, Judææ procurator, Judæorum seditionem reprimat, *A. J. XX*, 5, 3. *B. J. II*, 12, 1. Stephani necem ulciscitur, *A. J. 5*, 4. *B. J. II*, 2. Lite orta inter Galilæos et Samaritas, ab his pecunia corrumpitur; Judæos Galilæis auxiliantes fundit, *A. J. 6*, 1. *B. J. II*, 3 sq. A Judæis apud Quadratum accusatur, *A. J. 6*, 3, *B. J. II*, 12, 5. A Claudio Casare in exilium agitur, *A. J. 6*, 3. *B. J. II*, 7.
- Cuspius Fadus**, post Agrippæ regis mortem Judææ procurator, *A. J. XIX*, 9, 2. In Judæos Pereos animadvertit qui Philadelphensibus arma intulissent, *XX*, 1, 1. Judæis imperat, ut stolam pontificalem in arce repellant, 1, 2. Cf. *XV*, 11, 4. Theudam præstigiorem supplicio afficit, *XX*, 5, 1.
- Cyane scopuli**, *A. J. XVI*, 2, 2.
- Cydisa**, urbs Palæst., a Theglaphassare capta, *A. J. IX*, 11, 1.
- Cydyssa**, vicus Tyrriorum, *B. J. IV*, 2, 3.
- Cymbala** area a Davide confecta, *A. J. VII*, 12, 3.
- Cypros**, Antipatri uxor, Herodis M. mater, *A. J. XV*, 6, 5.
- Cypros**, Herodis M. filia ex Mariamne, Antipatro Salomæ Herodis M. sororis filio nubit; ejus liberi, *A. J. XVIII*, 5, 4.
- Cypros**, Herodis M. filia, nuptum datur filio Pheroræ tetrarchæ, *A. J. XVI*, 7, 6. *B. J. I*, 24, 5.
- Cypros**, Antipatri filia ex Cypro, Alexiæ Selciæ uxor, *A. J. XVIII*, 5, 4.
- Cypros**, Alexiæ Selciæ filia ex Cypro, *A. J. XVIII*, 5, 4.
- Cypros**, Phasaëli filia ex Salampsione Herodis M. filia, nubit Agrippæ Aristobuli filio, *A. J. XVIII*, 5, 4; 6, 2 sq. Ejus liberi, *ibid.* Cf. *B. J. II*, 11, 6.
- Cypros**, castellum prope Hierichuntem, *A. J. XVI*, 5, 2. *B. J. I*, 21, 4. Judæi seditiosi, interfecto præsidio, munimenta solo aquant, *A. J. II*, 18, 6.

Cyprus insula, A. J. XVII, 12, 2. B. J. II, 7, 2.
Cyrene, urbs Libyæ; quatuor ibi civium classes, quarum una Judæos comprehendit, A. J. XIV, 7, 2. Agrippa ad Cyrenæos literæ de Judæis, A. J. XVI, 6, 5. Cf. B. J. II, 16, 4. Judæi Cyrenenses a Jonatha sicario ad seditionem stimulantur; eorum locupletissimi a Jonatha falso accusati, a Catullo Libyæ præf. diripiuntur, B. J. VII, 11, 1 sqq.
Cyrus, Persarum rex, quando regnum suscepit, C. A. I, 12. Cum Dario Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 4. Judæis permittit in patriam redire et templum ædificare, XI, 1, 1 sqq. Ejus literæ hac de re ad Syriæ satrapas, 1, 3. In expeditione contra Massagetæ suscepta vitam finit, 2, 1. — Cf. C. A. I, 20 sq. B. J. V, 9, 4.
Cyrus, rex Persarum, a Græcis Artaxerxes appellatus, A. J. XI, 6, 1. Cf. *Artaxerxes* 1.
Cyzicus, urbs ad Hellespontum, A. J. XIII, 10, 1.

D.

Dabaritta, Galil. vicus, V. J. 62. B. J. II, 21, 3. Juvenes Dabaritteni Ptolemæi Agrippæ procuratoris uxorem spoliant, V. J. 26.
Daci, a Romanis debellantur, B. J. II, 16, 4. Cf. A. J. XVIII, 1, 5 (XX, 4, 2, ?).
Dadanes, Sui f., A. J. I, 15, 1.
Dæsius, mensis, B. J. III, 7, 33.
Dagon, castell. Judææ prope Hierichuntem, A. J. XIII, 8, 1.
Dagon, Philistæorum deus; ejus simulacrum ante arcam sacram prosternitur, A. J. VI, 1, 1. B. J. V, 9, 4.
Dahæ, pop. Asiæ, A. J. XVIII, 4, 4; (XX, 4, 2, ?)
Dalila, Samsonis concubina, A. J. V, 8, 11. Samsonem inimicis prodit, *ibid.*
Dalmatæ, sub Romanorum imperio sæpe insurrexerunt, B. J. II, 16, 4.
Damascus, urbs Syriæ, ab Uso condita A. J. I, 6, 4. Damascene inter Palæstinam et Cœlesyriam media, *ibid.*
Damasci rex Adadus, 5, 2. Damascus ab Assyriis capitur; Damasceni in Mediam superiorem transferuntur, IX, 12, 3. Damascus ab Alexandro M. expugnatur, XI, 8, 3. Damasceni Aretam Mennæi fil. regem Cœlesyriæ constituunt, B. J. I, 4, 8. Damascus capitur a Romanis, A. J. XIV, 2, 3. Damascenorum cum Sidoniis contentio, A. J. XVIII, 6, 3. Herodis M. in Damascenos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Omnes Judæi in urbe degentes trucidantur initio belli Jud., B. J. II, 20, 1; VII 8, 7. V. J. 6.
Dan, Jacobi fil., A. J. I, 19, 8; II, 7, 4. — Danitica tribus quam Palæst. partem sortita sit, V, 1, 22. Danitæ a Chananæis pressi in montana se recipiunt, coloniam deducunt ad Jordanis fontes, ubi Danam condunt, V, 3, 1.
Dan sive Dana, urbs Galil. ad fontes Jordanis sita, a Danitis condita, A. J. V, 3, 1. Hieroboamus delubrum in ea exstruit, VIII, 8, 4; 12, 4.
Danaus, Sethosis Ægypti regis frater, ab Ægyptiis Armais sive Hermæus appellatur, C. A. I, 15; I, 26. Primus Argivorum rex, I, 16.
Danielus, Davidis f., A. J. VII, 1, 4.
Danielus, propheta (a Nabuchodonosoro Baltasarus appellatus), liberaliter Babylone educatur, A. J. X, 10, 1. Ejus vivendi ratio et sapientia, 10, 2. Nabuchodonosoro regi somnia interpretatur et valde ab eo honoratur, 10, 4 sqq. Baltasaro regi explicat literas a Deo scriptas, 11, 3. Honoribus cumulat a Baltasaro, 11, 4. Capta Babylone

Darius eum in Mediam abducit et mox satrapen constituit, *ibid.* Ceteri satrapæ contra eum conspirant, 11, 5. Leonibus objectus miraculo servatur, 11, 6. Cf. M. 16. Turrim Ecbatanis ædificat; ejus visa, A. J. 11, 7. Danieli liber Alexandro Magno Hierosolymis monstratur, A. J. XI, 8, 5.
Danus, bicipitis Jordanis fons alter, A. J. I, 10, 1.
Daphne, Antiochiæ Syriæ urbis suburbanum, A. J. XIV, 13, 1; 15, 11; XVII, 2, 1. B. J. I, 12, 5; 17, 3.
Daphne, regio Palæst., prope Semechonitidem lacum sita, describitur, B. J. IV, 1, 1.
Dardanus, Emaonis f., vir sapientia præcellens, A. J. VIII, 2, 5.
Darius (alio nomine a Græcis appellatus), Medorum rex, Astyagis fil., cum Cyro Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 2; 11, 4. Danielum magno in honore habet, 11, 7.
Darius I, *Hystaspis fil.*, sublati magis regnum apud Persas obtinet, A. J. XI, 3, 1. Ante regnum susceptum voverat se Hierosolyma instauraturum esse, 3, 1 et 7. Instigante Zorobabelo volum persolvit, 3, 8. Samaritis imperat ut in Judæorum sacra tributa conferant, 4, 9. Cf. C. A. I, 21.
Darius III, Persarum rex, ab Alexandro M. ad Granicum vincitur, A. J. XI, 8, 1; 8, 3. Iterum victus fugit, 8, 3.
Darius, Artabani Parthorum regis fil., a patre Tiberio obses datur, A. J. XVIII, 4, 5.
Darius, Agrippæ jun. dux, B. J. II, 17, 4.
Dasia, V. *Saira*.
Dassion, Tarichæata nobilis, V. J. 26.
Dathamnes, seditionem movet contra Moysem, A. J. IV, 2, 2; 3, 1. Cum tota sua familia terræ hiatu absorbetur, 3, 3. Cf. M. 3.
Dathema, castell. Palæst., A. J. XII, 8, 1.
Davides, Jessei filius, a Samuele inungitur, A. J. VI, 8, 1. Apud Saulum quem daemonibus liberat, magno in honore habetur, 8, 2. Goliathum gigantem interficit, 9. Saulus ei invidet ob res præclare gestas insidiasque struit; Davides periculo elapsus, Michalam Sauli filiam in matrimonium accipit, 10. Saulo iterum insidias parante, Ionathæ studio Michalæque uxoris artibus servatur, 11. Amicitie fœdus inter Jonatham et Davidem ictum, 11, 8. Sauli insidias evitaturus in urbem Noabam ad Achimelechum fuga se recipit; inde Gittam fugit, ubi insaniam simulando e periculo evadit; deinde aliquantum temporis in spelunca prope urbem Adullamam moratus ad Moabitaram regem se confert, 12. Cillanis opem ferens cedit Palæstinos, 13, 1. Deinde apud Ziphenos sedem figit; Zipheni Saulum hac de re certiores faciunt; Saulus frustra eum cum exercitu persequitur, 13, 2. Saulo parcit, copiam nactus eum tollendi, 13, 4. Injuriam a Nabalo sibi illatam ulcisci molientem placat Abigæa, Nabali uxor, 13, 6 et 7. Nabalo mortuo Abigæam in matrimonium ducit, 13, 8. Saulus iterum eum persequitur, Davides iterum Saulo parcit, data sibi eum perdendi potestate, 13, 9. Ad Anchum Gittæ regem se confert et Secellam vicum ad habitandum ab eo accipit, 13, 10. Ancho auxilium contra Judæos se latum pollicetur, 14, 1. Proceres Palæstinorum nolunt eum in ipsorum acie pugnare, 14, 5. Davides Amalecitas qui ipso absente Secellam devastarant uxoresque captivas abduxerant, persequitur et fundit; prædam recipit suisque ex æquo dividit, 14, 6. Saulo mortuo, a Judæa tribu rex creatur sedenque figit Chebrone, VII, 1, 2; cf. 3, 2. Reliquæ tribus quum Jehosthum, Sauli filium, regem constituerint, bellum civile inter Judæos conflatur, 1, 3 sqq. Abennerus, a Jehostho offensus, ad Davidem deficit, 1, 4. Jehostho occiso, ab omnibus

tribus rex creatur, 2, 2. Hierosolyma expugnat in eaque turbe regiam suam constituit; foedus init cum Hiram Tyriorum rege, qui ligna cedrina et artifices, qui regiam extruant, ei mittit, 3, Cf. *B. J.* VI, 10, 2. Victis Palaestinis, qui bellum ei intulerant, arcem Dei Hierosolyma transfert; templum ei construere volenti deus per Nathanam vatem nunciat, hanc curam filio, qui post cum regnatus sit, relinquendam esse, 4. Palaestinos iterum proelio devinct magnamque eorum terrae partem in suam ditionem redigit; Moabitibus annuum tributum imperat; Adazarum, regem Sophenes, et Adadum Damasci Syriaeque regem superat; Idumaeam sibi subijcit; cum Thaeo, rege Amathes, foedus init, 5. Benignum se praebet erga Jonathanem filium, 5, 5. Ab Ammanitarum rege injuria affectus, bellum iis infert eosque per Joabum sibi subijcit 6 et 7. Cum Beersabee Uriae uxore consuetudinem habet, utque delictum occultetur, ejus marito mortem afferri jubet, 7, 1 sqq. Ammonem filium ab Abesalomo interfectum lueat, 8, 3. Abesalomo reconciliatur, 8, 4 sqq. Seditione contra ipsum ab Abesalomo concitata, trans Jordanem cum amicis fugit, 9, 2 sqq. Chusi consilio redit, 9, 7. Abesalomi exercitus funditur, 10, 2. Davides Abesalomi mortem deplorat, 10, 5. Ab omnibus tribus in regnum restituitur, 11, 2. Novam contra eum seditionem movet Sabaeus: hic vero mox ab incolis Abelmachae urbis, in quam fuga se recipit, interimitur, 11, 6 sqq. Rem praecare gerit contra Palaestinos, 12, 1 Bellis et periculis perfunctus odas hymnosque componit, 12, 3. Populum numerari jubet; quam ob rem luit supplicium; deo iubente extrahit aram in area Oronnae, 13. Congerit materiam ad dei templum extruendum, 14, 1 sqq. Adonia regnum affectante, Solomonem regem declarat, 14, 4 sqq. Sacerdotes et Levitas in classes dividitisque munera assignat, 14, 7, sqq. Reliquum populum in cohortes distribuit 14, 8. Ad Solomonem et populum verba facit de templo extruendo, 14, 9 sqq. Moriens Solomoni praecepta dat, 15; 1. Moritur; ejus virtutes, 15, 2. Ejus sepultura et monumentum, 15, 3. Regnavit Chebrone, solius Judae tribus imperium habens, septem annos et sex menses, Hierosolymis, totius Judae rex, annos triginta tres, 15, 2. — Davides octo viros spectatae fortitudinis circa se habere solebat, VII, 12, 4. Ejus uxores et liberi, VII, 1, 4; 3, 3. Ministeria ab eo instituta, VII, 5, 4; 11, 8. Organa musica ab eo confecta, VII, 12, 3.

Delora, vates, una cum Baraco Judaeos a Chanaanis subjugatos servitute liberat, *A. J.* V, 5.

Derapolis, regio Palaest., *B. J.* III, 9, 7. *V. J.* 65; 74.

Declas, Juctae f., *A. J.* I, 6, 4.

Delium, urbs Syriae, *A. J.* XIV, 3, 2.

Dellius, M. Antonii amicus, ab eo cum mandatis mittitur ad Ventidium et Silonem, *A. J.* XIV, 15, 1. *B. J.* I, 15, 3. Mariannen et Aristobulum, Alexandri liberos, Antiocho commendat, *A. J.* XV, 2, 5.

Delos, insula; Deliorum decretum pro Judaeis, *A. J.* XIV, 10, 11.

Delta, regio Egypti; multi Judaei in ea habitant, *B. J.* II, 18, 8.

Demetrius, Ptolemaeusibus anadet, ne Ptolemaum Lathyrum auxilio vocent, *A. J.* XIII, 12, 3.

Demetrius I, Seleuci fil., Roma profugus regnum occupat apud Syros, Antiochum Eupat. occidit, *A. J.* XII, 10, 1. Barchidem, deinde Nicanorem mittit contra Judaeos, 10, 2 sqq. Nicanore clade affecto et caeso, iterum Barchidem in Judaeam mittit, qui Judaeos devinct, 11. Barchidem contra Jonathanem Maccab. mittit, XIII, 1, 5. Cum Jonathan pax componitur, 1, 6. Alexandro Bala regnum occupare moliente, Jonathanem sibi conciliare studet, 3, 1

sqq. In proelio cum Alexandro commisso cedit, 2, 4. *Demetrius II. Nicator*, Demetrii, Syriae regis fil., Alexandrum regno dejecturus ex Creta in Ciliciam se confert, *A. J.* XIII, 4, 3. Ptolemaei Philomet. filiam ducit; ab Antiochenis rex declaratur, 4, 7. Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Judaeis immunitatem concedit, 4, 9. Militum in eum odium, *ibid.* Antiochenes Demetrio infensi eum in regia obsident, 5, 3. Jonathanem fidem fallit, quare hic ad Antiochum, Alexandri fil., deficit, 5, 3 et 4. Ejus duces a Jonathan vincuntur, 5, 6 et 10. Parthis bellum infert; amisso toto exercitu ab Arsace vivus capitur, 5, 11. Ex captivitate liberatus, regnum recuperat, 6, 4. Mithribus invisus est, regno deijcitur ab Alexandro Zebina; Tyri diem obit, 9, 3.

Demetrius III. Eucerus, Antiochi Grypi f., a Ptolemaeo Lathyro rex Damasci constituitur, *A. J.* XIII, 13, 4. A Judaeis contra Alexandrum Jannaeum arcessitur, Alexandrum vincit, 13, 5; 14, 1 sq. Cum Philippo fratre bellum gerit; a Mithridate, Philippi socio captus in Parthiam abducitur, ubi moritur, 14, 3. Cf. *B. J.* I, 4 sq.

Demetrius Phalereus, regis bibliothecis Alexandriae a Ptolemaeo Philad. praefectus, *A. J.* XII, 2, 1. Regi snadet ut libros sacros Judaeorum in linguam Graecam vertendos curet, *A. J.* XII, 2, 1; 2, 3. *C. A.* II, 4. Vir doctrina eminentissimus, *C. A.* II, 4. Judaeorum antiquitatem testatur, *C. A.* I, 23.

Demetrius, Judaeus, Andromachi f., *A. J.* XVI, 8, 3.

Demetrius, Gadarensis, Pompeji libertus, *A. J.* XIV, 4, 4.

Demetrius, Alexandriae Alabarcha, Mariammem, Agrippae M. fil., uxorem ducit, *A. J.* XX, 7, 3.

Demoteles, Lacedaemonius, *A. J.* XIII, 5, 8.

Diagoras, Mellus, mysteriorum derisor, *C. A.* II, 37.

Dianae, templum in Elymaide urbe, *A. J.* XII, 9, 4. *Dianae* agrestis templum in Aegypto prope Leontopolin, XIII, 3, 2.

Dicæarchia (Puteoli), urbs Ital., *A. J.* XVII, 12, 1. *B. J.* II, 7, 1. *V. J.* 2.

Q. Didius, Syriae praef., *A. J.* XIV, 6, 7. *B. J.* I, 20, 2. *Dido*, Pygmalionis soror, Carthaginem condidit, *C. A.* I, 18.

Didorus, Herculis f., *A. J.* I, 15.

Diglath (Tigris), fluv. Asiae, *A. J.* I, 1, 3.

Diluvium, quando acciderit, *A. J.* VII, 3, 4.

Dina, Jacobi filia ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. A Sicheme stupratur, 21, 1.

Dioclerus, sub Solomone toparchiae Bethlemiticae praef., *A. J.* VIII, 2, 3.

Diocles in libro de rebus Persicis meminit Nabuchodonosori, *A. J.* X, 11, 1.

Diodorus, Iasonis f., Romam mittitur legatus ab Hyrcano, *A. J.* XIII, 9, 2.

Diodotus, Tryphon cognominatus, Malcho persuadet ut Antiochum sibi tradat, *A. J.* XIII, 5, 1. Superato Demetrio Nicator. Antiochum constituit regem, 5, 3. Jonathanem, Judaeorum principem, dolo capit et occidit, 6, 1 sqq. Antiochum interficit, a militibus rex creatur; mox vero in militum odium incurrit, 7, 1. In urbe Dora ab Antiocho Sotere oppugnat; Apameae occiditur, 7, 2.

Diogenes, Pharissorum consilio interficitur, *A. J.* XIII, 16, 2. Cf. *B. J.* I, 5, 3.

Dionysia, festum Athen., *A. J.* XIV, 8, 5.

Dionysius, Tripolis tyrannus, *A. J.* XIV, 3, 2.

Dionysius, Dionysii f., Atheniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.

Dionysius, Asclepiadis f. Atheniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.

Diophantus, Herodis M. notarius, ob literas suppositas capitis damnatur, *A. J.* XVI, 10, 4. *B. J.* I, 26, 3.

Diospolis, urbs Arabiae, *A. J.* XV, 5, 2 (*B. J.* I, 6, 4, ?)
Dium, urbs Syriae, ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 2.
Dium, urbs Macedoniae, *A. J.* XI, 8, 5.
Dius, Phœnicum historiae auctor, laudatur, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17.
Dodias, Eleazari pater, *A. J.* VII, 12, 4.
Dæcus, Sauli servus, *A. J.* VI, 12, 1; 12, 4.
P. Dolabella, consul, amicitiae fœdus cum Judæis facit, *A. J.* XIV, 10, 9. Ejus ad Ephesios literæ 10, 12.
Dolesus, Gadarensium dignitate princeps, a seditiosis interficitur, *B. J.* IV, 7, 3.
Domitia, Domitiani uxor, Flav. Josephum magno in honore habuit, *V. J.* 76.
Domitianus, Vespasiani f., cum Sabino Romæ adversus Vitellium pugnat, *B. J.* IV, 11, 4. Vitellio victo et occiso, imperium administrat, usque dum pater Romam veniat, *ibid.* Contra Germanos et Gallos rebelles mittitur, VII, 4, 2. Ejus ingenium, *ibid.* Flavius Josephum magno in honore habet, *V. J.* 76.
Domitius Aenobarbus, Agrippinæ conjux, Neronis pater, *A. J.* XX, 8, 1.
C. Domitius Calvinus, consul, *A. J.* XIV, 14, 5.
Domitius Sabinus, tribunus militum, *B. J.* III, 7, 34; V, 8, 4.
Dora, urbs Phœniciae maritima juxta Carmelum montem alta, *C. A.* II, 9. Urbem hujus nominis in Idumaea fuisse Apion singit, *ibid.* Ora maritima inter Jopen et Doram describitur, *B. J.* I, 21, 5. Dora obsidetur ab Antiocho Sotere, *A. J.* XIII, 7, 2. Urbis tyrannus Zoilus, XIII, 12, 2; 12, 4. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinis restauratur, 5, 3. Cf. *A. J.* V, 1, 22; XIX, 6, 3. *B. J.* I, 2, 2; 7, 7. *V. J.* 8.
Doris, Herodis M. uxor, *A. J.* XIV, 12, 1. Antipatri mater, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1. Magna apud Herodem auctoritate esse cepit, *A. J.* 7, 2. *B. J.* 24, 2. Antipatri insidiis detectis, Doris regia ejicitur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 4.
Dorotheus, Ptolemæi Philad. procurator, *A. J.* XII, 2, 11.
Dortus, Judæus nobilis, rebus novis studet, supplicio afficitur, *A. J.* XX, 6, 2.
Dositheus, Judæus, Ægyptiorum dux, *C. A.* II, 5.
Dositheus, Judæus nobilis; ejus perfidia in Hyrcanum, *A. J.* XV, 6, 2. Rerum novarum studii a Salome accusatus ab Herode occiditur, 7, 8 sq.
Dothaim, urbs Samariæ, *A. J.* IX, 4, 3.
Draconis leges literis consignatæ, *C. A.* I, 4.
Drusilla, Agrippæ M. filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Epiphani Antiochi Commagenorum regis fil. a patre despondetur, *A. J.* XIX, 9, 1. Epiphane nuptias recusante, Azico Emesorum regi in matrimonium collocatur, XX, 7, 1. Repudiato Azico, Felici Judææ procuratori nubit, 7, 2.
Drusus, turris ad portum Cæsareensem sita, a Druso Cæsaris Oct. privigno denominata, *A. J.* XV, 9, 6. *B. J.* I, 21, 6.
Drusus, Cæsaris Octaviani privignus, juvenis oblit, *A. J.* XV, 9, 6.
Drusus, Tiberii Cæsaris fil., *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 8.
Drusus, Agrippæ M. f. ex Cypro, puer mortem oblit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
Dryni (*Drymus*), locus Phœniciae prope Carmelum montem situs, *A. J.* XIV, 13, 2. *B. J.* I, 13, 2.

E.

Ebalus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
Eban, Davidis f., *A. J.* VII, 3, 3.

Ebidas, Madianis f., *A. J.* I, 15.
Ebutius, decurio Roman. *B. J.* III, 7, 3. Cadit, IV, 1, 5.
Ecbatana, urbs Mediæ, *A. J.* X, 11, 6; XI, 4, 6.
Echalana, urbs Batanæ, *V. J.* 11.
Ecdippa (*Ecdippon*?), oppidum Phœniciae, *B. J.* I, 13, 4.
Echurampsaris, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 18, 2.
Ecnibalus, judex apud Tyrios, *C. A.* I, 21.
Ednæus, Judæorum dux, *A. J.* VIII, 15, 2.
Egleon, Moabitarum rex, Judæos sibi subjicit; ab Ehude vincitur et occiditur, *A. J.* V, 4, 1.
Ehudes, Judæos a Moabitis subjugatos in libertatem vindicat, *A. J.* V, 4, 1 sqq. Principatum deinde octoginta annos apud Judæos tenet, 4, 3.
Eiræes, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
Elamæi, (Persæ) originem trahunt ab Elamo, *A. J.* I, 6, 4.
Elamus, Semæ f., Elamæorum (Persarum) princeps, *A. J.* I, 6, 4.
Elanus, Basanis Israelitarum regis fil., patri succedit; insidiis Zamaris perit, *A. J.* VIII, 12, 4.
Elca, Judæorum dux, *A. J.* IX, 12, 1.
Elcanes, Levita, Samueli pater, *A. J.* V, 10, 2.
Elcias, Sallumi f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
Eldas, Madianis f., *A. J.* I, 15.
Eleazarus, Moysis f. e Sapphora, *A. J.* II, 13, 1.
Eleazarus, Aaronis f., post patris mortem pontificalum obtinet, *A. J.* III, 8, 1. IV 4, 7. V, 1, 29. In Eleazari familia pontificatus manet usque ad Ozin; transit deinde in Ithamari familiam; sub Solomone vero Eleazari posterum recuperant, V, 11, 5.
Eleazarus, Dodia fil., fortitudine præcellens, *A. J.* VII, 12, 4.
Eleazarus, pontifex, *A. J.* XII, 12, 4. Ptolemæi Philad. ad eum literæ, *ibid.* Eleazari responsum, 2, 5. Septuaginta duos legis Jud. interpretes ad Ptolem. mittit, 2, 6. Dona accipit a Ptolem., 2, 14. Moritur, 4, 1. Cf. *B. J.* pr. 3.
Eleazarus, Mattathæe f., *Auran* cognominatus, *A. J.* XIII, 6, 1. In prelio cum Antiocho Eup. commisso cadit, 9, 4. Cf. *B. J.* I, 4, 5.
Eleazarus, Phariseus conviciatur Hrycano, *A. J.* XIII, 10, 5 et 6.
Eleazarus, sacerdos, quom patriam legem violare nollet, ab Antiocho Epiplane crudelissimo supplicio afficitur, M. 5 sqq.
Eleazarus, sacerdos, thesauri custos, Crasso trabem auream tradit, *A. J.* XIV, 7, 1.
Eleazarus, Joazari frater, pontificatum obtinet ab Archelao ethnarcha, mox vero eo rursus privatur, *A. J.* XVII, 13, 1.
Eleazarus, Anani fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
Eleazarus, gigas, ab Artabano Parthorum rege Tiberio dono datur, *A. J.* XVIII, 4, 5.
Eleazarus, Perrus, a Cuspido Fado in exilium agitur, *A. J.* XX, 1, 1.
Eleazarus, Judæus, Izati regi circumcisionem commendat, *A. J.* XX, 2, 4.
Eleazarus, Dinæi f., latro, *A. J.* XX, 6, 1. *B. J.* II, 12, 4.
Eleazarus, Ananie f., templi præfectus, juvenis audacissimus, Judæis persuadet ut sacrificia pro Cæsare offerri solita rejiciant, *B. J.* II, 17, 2. Seditiosorum dux contra optimates et Romanos, 17, 5. Manahemi factionem superat, 17, 9. A populo mittitur cum Jesu Sapphiæ ad Idumæam administrandam, 20, 4.
Eleazarus, Simonis fil., tyrannidem affectat, *B. J.* II, 20, 3. Inter zelotas plurimum valet, IV, 4, 1. A Joanne cum multis aliis zelotis secedit et interius templi septum

- occupat, crebris pugnis cum Joanne dimicat, V, 1, 2. Joannes Eleazar factionem opprimit ipseque templi septum occupat, 3, 1. Joanni cum sectatoribus suis se rursus adjungit, 6, 1.
- Eleazarus*, Jairi f., sectator Manahemi, B. J. II, 17, 9.
- Eleazarus*, Samae f., Judaeus fortitudine insignis, B. J. III, 7, 21.
- Eleazarus*, Simonis Gorionis socius, B. J. IV, 9, 5.
- Eleazarus*, Giorae f., Simonis frater, strenue se gerit contra Romanos, B. J. VI, 4, 1.
- Eleazarus*, Machabaeus castelli strenuus defensor contra Romanos, B. J. VII, 6, 4. A Romanis captus efficit ut Machabaei se dedant, *ibid.*
- Eleazarus*, sicariorum qui Masadam occupatam tenent dux, B. J. VII, 7, 1. Masada obsidione pressa a Romanis socios hortatur ut se invicem interficiant, 8, 6 sqq., 9, 1.
- Eleazarus*, Josephi historici aequalis, daemones ejiciendi peritus, A. J. VIII, 2, 5.
- Elei*, Herodis M. in eos liberalitas, A. J. VI, 5, 4. B. J. I, 21, 12. Cf. C. A. II, 37.
- Eleon*, decem annos principatum tenet apud Judaeos, A. J. V, 7, 14.
- Elephantine*, urbs Aegypti, B. J. 10, 5.
- Eleus*, insula prope Ciliciam, postea Sebaste dicta, A. J. XVI, 4, 6; 10, 7. B. J. I, 23, 4.
- Eleustina*, Graecorum festum, A. J. XIV, 6, 5.
- Eleutheri*, ordo militum in Parthorum exercitu, A. J. XIV, 13, 5. B. J. I, 13, 3.
- Eleutherus*, filius Phoenicius, A. J. XIII, 4, 5; 5, 10; XV, 4, 1. B. J. I, 18, 5.
- Eli*, pontifex, post Samsonis obitum Judaeis praest, A. J. V, 9, 1. Ejus filii nequissime se gerunt; Deus filiorum cladem ei praedicit, 10, 1. Filiis casis et arca a Palaestinis rapta, dolore moritur, 11, 3; 11, 5.
- Elias*, vates, Thesbae natus, Achabo siccitatem praedicit; hospitio excipitur a vidua Sarephata, A. J. VIII, 13, 2. Ejus filium in vitam reducit, 13, 3. Achabum increpat quod peregrinorum deos colat; ceteris vaticiniis fidem non esse habendam ostendit, 13, 5. Ejus jussu falsi vates cremantur, 13, 6. Deus cum eo loquitur, 13, 7. Elias Elisaeum sibi socium adjungit, *ibid.* Achabo novum quod commisit flagitium exprobrat, 13, 9. Ejus de Achabo vaticinium, *ibid.* Hoc vaticinium eventu confirmatur, 15, 6. Ochozia regis mortem praedicit, IX, 2, 1. Ex hominum conspectu sublatus est, 2, 2. Ejus de Joram vaticinium, 5, 2.
- Eliab*, Isamachi f., architectus, tabernaculum exstruit, A. J. III, 6, 1; 8, 4.
- Eliacias*, pontifex, A. J. X, 4, 1. sq.
- Eliacimus*, Ezechie regis procurator, A. J. X, 1, 1.
- Eliacimus*, V. Joacimus.
- Eliasibus*, Joacimi f., pontifex, A. J. XI, 5, 5.
- Elien*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Elimelech*, e tribu Judae cum filiis in terram Moabiticam migrat, A. J. V, 9, 1.
- Eliouez*, Simonis Cantherae f., pontifex constituitur ab Agrippa, A. J. XIX, 8, 1.
- Ehphale*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Elipharzes*, Esavi f., A. J. II, 1, 2.
- Ehs*, locus Arab., A. J. III, 1, 3.
- Elisaeus*, a Deo Eliae vatis successor constituitur; Eliae se adjungit socium, A. J. VIII, 13, 7. Josaphato et Joram bellum contra Moabitas parantibus victoriam vaticinatur, IX, 3, 1. Cum Joram rege Samariam se confert, 4, 1. Miracula ab eo edita, 4, 2. sqq. Ejus de Azael, Syriae rege, vaticinium, 4, 6. Discipulum mittit Aramathiam, qui Jehum sacro oleo unguat, 6, 1. A Joaso rege magnopere honoratur; ejus laudes, 8, 6. Hierichuntinorum hospitio utens, fonti cuidam prope eorum urbem sito mirandam vim tribuit, B. J. IV, 8, 3.
- Elissaeus* sacerdos, A. J. XII, 2, 11.
- Elmodadus*, Juctae f., A. J. I, 6, 4.
- Elon*, urbs Judaeae, A. J. VIII, 10, 1.
- Elona*, Zabulon f., A. J. II, 7, 4.
- Elpis*, Herodis M. uxor, mater Salomae, A. J. XVII, 2, 3. B. J. I, 28, 4.
- Elthemus*, Arabum dux, B. J. I, 19, 5.
- Elulaeus* (Pyas), Tyriorum rex, Cittaos ad obedientiam redigit, bellum gerit cum Assyriis, A. J. IX, 14, 2.
- Elymais*, urbs Asiae cum templo Dianae opulentissimo, A. J. XII, 9, 1. Ab Antiocho Epiph. frustra obsidetur, *ibid.*
- Elysaei* (Aeoles), ab Elysa originem trahunt, A. J. I, 6, 1.
- Elysas*, Jovani f., Elysaorum (Aeolum) princeps, A. J. I, 6, 1.
- Emalsema*, uxor Manassae, mater Amosi, A. J. X, 3, 2.
- Emaonis filii*, viri sapientia conspicui, A. J. VIII, 2, 5.
- Emesa*, urbs Syriae, B. J. VII, 7, 1. Emesorum reges, A. J. XVIII, 5, 4; XIX, 8, 1; XX, 7, 1; 8, 4.
- Emian*, zona sacerdotalis, A. J. III, 7, 2.
- Emma*, urbs Palaest., A. J. VI, 13, 6.
- Emmaus*, (Emaus, Ammaus), urbs Judaeae, caput toparchiae, B. J. III, 3, 3. A Bachide munitur, A. J. XIII, 1, 3. Incolae a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I, 11, 2. Emmaus a Quinct. Varo incenditur, A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1. Militibus Romanis emeritis incolenda datur a Vespasiano, B. J. VII, 6, 6. Cf. A. J. 7, 3. B. J. IV, 8, 1.
- Emmaus*, (Ammaus), vicus Galil. prope Tiberiadem, thermis celebris, A. J. XVIII, 2, 3. Unde nomen habeat, B. J. IV, 1, 3.
- Emmorus*, Sicimitarum rex, interficitur a Simyone et Levi, A. J. I, 21, 1.
- Emnus*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Enodorus*, urbs Galil., A. J. VI, 14, 2.
- Enemimus*, Mestrai f., A. J. I, 6, 2.
- Engaddi* (Engadda, Engaddae), oppidum Judaeae ad lacum Asphaliten, trecentis stadiis ab Hierosolymis distans, A. J. IX, 1, 2. Toparchia Judaeae, B. J. III, 3, 5. Diripitur a sicariis, B. J. IV, 7, 2. Solitudo prope urbem, A. J. VI, 13, 1; 13, 4.
- Eniachim*, tribus, B. J. IV, 3, 8.
- Ennaphen*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Ennerus*, Abrami commilito, A. J. I, 10, 2.
- Enochus*, qui ante diluvium vixit, ex hominum conspectu a Deo sublatus est, A. J. IX, 2, 2.
- Enosus*, Sethi f., A. J. I, 3, 4.
- Epaphroditus*, Fl. Josephi historici amicus, A. J. I, pr. 2. C. A. II, 41. Josephus ei librum de Antiquitatibus Jud. dedicat, A. J. I, pr. 2. C. A. I, 1. V. J. 76.
- Ephas*, Madian f., A. J. I, 15.
- Ephesus*, urbs Ioniae, A. J. XVI, 2, 2. Dolabelae litterae ad Ephesios, XIV, 10, 12. Ephesiorum decretum de Judaeis, 10, 25. Agrippae et Julii Antonii ad eos rescripta de servandis Judaeorum juribus, XVI, 6, 5; 6, 7.
- Ephodes*, tunica superior pontif. max. describitur, A. J. III, 7, 5.
- Ephorus*, historicus accuratissimus, C. A. I, 2. A Timaeo saepe mendacii arguitur, 1, 3. Laudantur quae dicit de primorum hominum longevitate, A. J. I, 3, 9.
- Ephraim*, urbs Judaeae, a Vespasiano capitur, B. J. IV, 9, 9.
- Ephraïmes*, Josephi fil. ex Asenetha, A. J. II, 6, 1. Josephi loco inter Judaeorum principes refertur, II, 8, 1; III,

- 12, 4. Ephraimae tribus quam partem Palaestinae sortita sit, V, 1, 22. — Ephraimitae Bethela capiunt, V, 2, 6. Bellum molientes contra ceteros Judaeos a Gedeone placentur, V, 6, 6. Arma ferunt contra Jephthen, ab eo vero clade afficiuntur, V, 7, 11.
- Ephraïmes*, Chebronensis, A. J. I, 14.
- Ephran*, urbs Palaest., Gedeonis patria, A. J. V, 6, 5.
- Ephratanus ager*, in Palaestina, A. J. I, 21, 3.
- Ephron*, urbs Palaest., a Juda Maccab. expugnatur, A. J. XII, 8, 5.
- Epicrates*, Syrorum dux, A. J. XIII, 10, 3.
- Epicurei*, erroris arguuntur, A. J. XIII, 10, 3.
- Epiphania*, urbs Phoeniciae, a Judaeis Amathe vocata, A. J. I, 6, 2.
- Eponis*, vestimentum Graecorum, cum Ephode tunica pontificali, comparatur, A. J. VIII, 7, 5.
- Erebinthorum*, (Cicerum) domus, vicus Judaeae, B. J. V, 12, 2.
- Erica*, procurator Achazae regis, A. J. IX, 12, 1.
- Erædes*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Eroge*, vicus Judaeae prope Hierosol., A. J. IX, 10, 3.
- Eron*, nomen hebr. arcae sacrae, A. J. III, 6, 5.
- Esaias*, vates, A. J. IX, 3, 3. Ejus vaticinia de Assyriis, de Cyro et de Oniae templo, X, 1, 3; XI, 1, 1. B. J. VII, 10, 3. Ejus elogium, A. J. X, 2, 2.
- Esauus*, Isaci fil. ex Rebecca, unde nomen habeat, A. J. I, 18, 1. Ejus uxores, 18, 4; 18, 9. Preces quas Isacus pro Esavo facit, fraudulenter in se convertit Jacobus, 18, 5 sqq. Esavus cum Jacobo in gratiam redit, 1, 20. Post patris obitum Idumaeam obtinet; Edomus cognominatus est, II, 1. Ejus progenies, II, 2.
- Escholes*, Abrami convulso, A. J. I, 10, 2.
- Escon*, puteus prope Gerara, A. J. I, 18, 2.
- Esdras*, sacerdos Judaeorum Babylone degentium, Xerxis regis amicus, A. J. XI, 5, 1. Xerxis ad eum literae, *ibid.* Cum aliis Judaeis Hierosolyma migrat, 5, 2. Judaeis interdicit connubium cum mulieribus peregrinis, 5, 3 sqq. Moysis leges populo recitat, 5, 5.
- Esebeo*, Chananæus, A. J. I, 18, 4.
- Esermoth*, locus Arab., A. J. III, 13, 1.
- Esroneus*, Pharesi f., A. J. II, 7, 4.
- Essa*, urbs Syriae, ab Alexandro Jannæo capta, A. J. XIII, 45, 3.
- Essai*. V. *Esseni*.
- Essebon* (Essebonitis), castellum Peræae, A. J. XV, 8, 5. XIII, 15, 4; XII, 4, 11.
- Essenes*, pars vestimenti pontif. maximi splendidis lapidibus ornata, A. J. III, 7, 5. Cur a Graecis λόγιον (oraculum) appelletur, 8, 9. Quando lapides fulgorem emittere cessaverint, *ibid.*
- Esseni* (Essæi), Judaeorum secta. Eorum placita et instituta, B. J. II, 8, A. J. XIII, 5, 9, XVIII, 1, 5. Omnia a fato pendere putant, A. J. XIII, 5, 9. A voluptatibus abhorrent; vitam caelibem agunt, B. J. II, 8, 2. Divitias contemnunt; bonorum communionem habent, 8, 3 sq. Magna sunt pietate; modeste vivunt, 8, 5. Animi affectus coercent; fidem servant; non jurant, 8, 6. Si quis in eorum sectam recipi velit, probationem trium annorum subire debet, 8, 7. Qui in peccatis gravioribus deprehenduntur, excluduntur, 8, 8. Legislatorem maxime venerantur; aetate provecioribus honorem habent, 8, 9. In quatuor classes distribuuntur; medicinae studiosi et longævi sunt, 8, 10. Animam esse immortalem credunt, 8, 11. Vaticinantur, 8, 12. Est peculiaris quidam Essenorum ordo, qui matrimonium permittit, 8, 13. Esseni magno in honore fuerunt apud Herodem M. A. J. XV, 10, 5. Simili vitæ instituto utuntur ac Pythagorei. *ibid.*
- Essenorum porta*, Hierosol., B. J. V, 4.
- Esther*, pulcritudine omnibus puellis præstans, ab Artaxerxe rege in matrimonium ducitur, A. J. XI, 6, 2. Urgente Mardocheo patruo, Judaeorum, quos Amanes perdere molitur, patrociniū suscipit, 6, 7 sqq. Regem adit, 6, 9. Amanem accusat, 6, 11. A rege impetrat ut Amanis in Judaeos edictum rescindatur, 6, 12.
- Elame*, urbs Judaeae a Roboamo condita, A. J. VIII, 10, 1.
- Ethæus*, Davidis amicus, A. J. VII, 10, 1.
- Elham*, locus prope Hierosol., A. J. VIII, 7, 3.
- Ethanus*, vir sapientissimus, A. J. VIII, 2, 5.
- Euæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euaratus*, Cous, Alexandri Herodis filii amicus, B. J. I, 26, 5. A. J. XVI, 10, 2.
- Eucei* (?); Hiram Tyriorum regis contra eos expeditio, A. J. VIII, 5, 3.
- Eucles*, Menandri f., A. J. XIV, 8, 5.
- Eudæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euhemerus*, Judaeorum meminit, C. A. I, 23.
- Euodius*, Tiberii Caesaris libertus, A. J. XVIII, 6, 9.
- Eupolemus*, Joannis f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, A. J. XII, 10, 6.
- Eupolemus*, Judaeorum antiquitatem testatur, C. A. I, 23.
- Euphrates*, fluv. Asiae, Judaeis dicitur Phora, A. J. I, 1. 3. Cf. X, 6, 2.
- Europa*, a Japhethae filiis occupata, A. J. I, 6, 1.
- Eurycles*, Lacedæmonius, Herodis et Antipatri hospitio utens Hierosolymis, Alexandrum Herodis fil. calumniatur; ab Herode et Archelao muneribus donatur; postea ob multa facinora patria expellitur, A. J. XVI, 10, 1. B. J. I, 26, 1 sqq.
- Eutyclus*, Agrippæ M. libertus, eum apud Tiberium Cæsarem accusat, A. J. XVIII, 6, 5 sqq.
- Eutyclus*, Caii Caesaris stabulis præfectus, A. J. XIX, 4, 4.
- Eva*, ex Adami costa facta, A. J. I, 1, 2. Adamum ad peccatum sollicitat; cum Adamo paradiso expellitur, 1, 4.
- Evilæi*, (Gæuli) nomen habent ab Evila, A. J. I, 6, 2.
- Evilas*, Chusi f., Evileorum princeps, A. J. I, 6, 2.
- Evilates*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Evilmaraduchus*, rex Babylonis, C. A. I, 20.
- Expiationis dies* (ἡμέρα ἱλασμοῦ) quomodo celebrandus sit, A. J. III, 10, 4.
- Ezechias*, latronum dux ab Herode M. supplicio afficitur, A. J. XIV, 9, 2. B. J. I, 10, 5. Pater Judæ, qui regnum affectavit, A. J. XVII, 10, 5. B. J. II, 4, 1.
- Ezechias*, Ananiae pontif. frater, B. J. II, 17, 8.
- Ezechias*, Chobari f., B. J. V, 1, 2.
- Ezechas*, Judaeorum rex, Achazæ fil., A. J. IX, 12, 3. Vir justus et pius, 13, 1. Templum lustrat; ad Azymorum festum celebrandum etiam Israelitas invitat, 13, 2. Palaestinis bellum infert; Assyriis tributum solvere recusat, 13, 3. A Sanecheribo bello petitur, Hierosolyma obsidetur, sed peste in Assyriorum exercitu grassante, obsidio solvitur, X, 1. Deus ei vitam prorogat, 2, 1. Societatem jungit cum Balada Babyloniorum rege, 2, 2. Moritur post regnum annorum viginti novem, 3, 1.
- Ezechas*, pontifex vir sapientissimus, cum Ptolemæo Lagi in Egyptum se confert, C. A. I, 22.
- F.
- Fabatus*, Caesaris Augusti in Arabia procurator, a Sylleaco accusatur, B. J. I, 29, 3. A. J. XVII, 3, 2.
- Fabius*, Damasci præfectus, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I,

- 12, 1. Antigonum Judææ regnum affectantem adjuvat, A. J. 12, 1. B. J. 12, 2.
- Fabius**, centurio Roman. fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. 1, 7, 4.
- Fadus**, V. *Cuspius*.
- Fannius**, Marci f., prætor Roman., A. J. XIII, 9, 2.
- Fannius**, (C.) consul Roman. Ejus rescriptum ad Coos, A. J. XIV, 10, 5.
- Faustus**, Cornelius, Sullæ f., fortitudine excellit in Hierosol. expugnatione, B. J. I, 7, 4; 7, 6. A. J. XIV, 4, 4.
- Felix**, a Claudio Cæsare Judææ procurator constituitur, A. J. XX, 7, 1. B. J. II, 12, 8. Drusillam Agrippæ M. filiam uxorem ducit, A. J. 7, 2. Jonatham pontif. per insidias e medio tollit, A. J. 8, 5, B. J. 13, 3. Latrones et impostores castigat, A. J. 8, 5 sqq. B. J. 13, 3 sqq. Cæsareæ reprimi tumultus, A. J. 8, 7. B. J. 13, 7. A. Judæis Cæsariensibus apud Neronem accusatur; intercedente Pallante fratre absolvitur, A. J. 8, 9.
- Felix** (?) seditionem movet Hierosolymis, superatur a Phasaelo, A. J. XIV, 11, 8. B. J. 1, 12, 1.
- Fenus** exercere Judæis non licet, A. J. IV, 8, 25.
- Festa** Judæorum a Moyse constituta, A. J. IV, 8, 7. — Cf. *Sabbata*, *Expiationis dies*, *Scenopegia*, *Azymorum*, *Pascha*, *Pentecoste*.
- Festus** (*Porcius*) a Nerone Judææ præfectus, latrones opprimit, A. J. XX, 8, 9. B. J. II, 14, 1. Moritur, A. J. 9, 1.
- Filiarum** jus hereditarium a Moyse definitum, A. J. IV, 7, 5.
- Flaccus**, Syriæ præfectus Agrippam benigne excipit; ab eo abalienatur per Aristobulum, A. J. XVIII, 6, 2 sq.
- Flavius Silva**, Judææ præfectus sub regno Vespasiani, Masadam capit, B. J. VII, 8, 1 sqq.
- Florus** (*Gessius*) procurator Judææ constituitur a Nerone, A. J. XX, 11, 1. B. J. II, 14, 2. Homo pessimus, belli Judaici auctor, *ibid.* Cf. A. J. XVIII, 1, 6. Frustra apud Cestium Gallium accusatur, B. J. 14, 3. Litem inter Judæos et Græcos Cæsarienses componere recusat, 14, 4 sq. Judæos, qui querelas ad ipsum deferunt, in vincula conjicit, 14, 5. Sacrum thesaurum diripit; Hierosolymitanos ad seditionem adigit, 14, 6. Magnam Hierosolymitanorum cladem edit, 14, 7 sqq. Denuo in eos sævit, 15, 1 sqq. Optimatibus Hierosol. contra seditiones auxilium mittere recusat, 17, 4. Id agit ut bellum cum Judæis trahatur, 19, 4. A Cestio apud Neronem accusatur, 20, 1.
- Fontejt Agrippæ**, legati consularis, cædes, B. J. VII, 4, 3.
- Fortunatus**, Agrippæ M. libertus, A. J. XVIII, 7, 2.
- Fronto** (*Æternius*), tribun. milit. Roman., B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
- Fullonis monumentum**, prope Hierosol., B. J. V, 4, 2.
- Fulvia**, femina nobilis, ad religionem Judaicam amplectendam perducta pecunia emungitur, A. J. XVIII, 3, 5.
- Fures**, Novam legem de iis fert Herodes M., A. J. XVI, 1, 1.
- Furius**, centurio, in Hierosolymorum obsidione fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. I, 7, 4.

G.

- Gaales**, Sicimitis auxilium fert contra Abimelechum, A. J. V, 7, 3.
- Gaamus**, Nachoræ f., A. J. I, 6, 3.
- Gaba**, urbs Judææ in tribu Benjaminis, A. J. V, 2, 8; VI, 8, 1; VIII, 12, 4. — Gabænorum culpa bellum oritur inter Benjamitas et ceteros Judæos, A. J. V, 2, 8. sqq.

- Gaba**, urbs Galil., urbs equitum dicta, ab Herode M. colonia equestri aucta, B. J. III, 3, 1. Cf. A. J. XV, 8, 5. V. J. 24.
- Gabala**, urbs Syriæ, A. J. XIII, 15, 4. Gabalitæ ab Amasia debellantur, A. J. IX, 9, 1.
- Gabaon**, urbs Judææ, quadraginta stadiis ab Hierosol. distans, A. J. VII, 11, 7. Cf. VI, 6, 2; VII, 1, 3. B. J. II, 19, 1; 19, 7. — Gabaonitæ cum Jesu fraudulenter paciscuntur; pro fraude poenam luunt, A. J. V, 1, 16. Gabaonitæ, in quos Saulus crudelissime sævierat, vindicantur, VII, 12, 1.
- Gabara** (*Gabarothe*), urbs Galil., V. J. 10; 25; 45; 47.
- Gabares**, Galaaditidis et Gaulanitidis præfectus sub Solomone, A. J. VIII, 2, 3.
- Gabatha**, *Gabatho*, *Gabathona* (?), urbs Philistæorum V, 1, 29; VIII, 12, 4; 12, 5; XIII, 1, 4.
- Gabatha**, *Gabathsaula*, urbs Judææ, Sauli patria, A. J. VI, 4, 6. B. J. V, 2, 1.
- Gabinus**, a Pompeio Hierosolyma missus, ab urbe excluditur, A. J. XIV, 4, 1. Scauro in Syria administranda succedit, A. J. 5, 2. B. J. 8, 2. Alexandrum Aristob. fil. prælio superat, *ibid.* Multas Palestinæ urbes instaurat, A. J. 5, 3. B. J. 8, 4. Quinque synedria in Judæa instituit rerumque administrationem optimatibus tradit, A. J. 5, 4. B. J. 8, 5. Aristobulum regnum recuperare adnitentem vincit, A. J. 6, 1. B. J. 8, 6. Ptolemæum Aul. in Egyptum reducit, A. J. 6, 2. B. J. 8, 7. Alexandrum iterum vincit, A. J. 6, 3. B. J. 8, 7. Nabataeos fundit, Mithradatem et Orsanem, Parthorum perfugas, clam dimittit, A. J. 6, 4. B. J. 8, 7. Romam redit, *ibid.*
- Gadara**, metropolis Perææ, B. J. IV, 7, 3. Sexaginta stadiis distat a Tiberiade, V. J. 65. Ab Alexandro Jannæo expugnatur, A. J. XIII, 13, 3. A Pompeio instauratur, A. J. XIV, 4, 4. B. J. I, 7, 7. Synedrium ibi constituitur a Gabinio, A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5. Ab Augusto Herodi M. tribuitur, A. J. XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provinciæ adjicitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3. Urbs capitur et incenditur a Vespasiano, incolæ cæduntur, B. J. III, 7, 1. — Dicitur civitas græcanica, A. J. XVII, 11, 4; vicus (?) Galaaditidis, A. J. XIII, 13, 5. — *Gadareni* Herodem M. apud Augustum accusant, A. J. XV, 10, 2. sq. Initio belli Jud. sæviunt in Judæos qui in urbe habitant, B. J. II, 18, 5. Contentio oritur inter Romanorum fautores et seditiosos, B. J. IV, 7, 3. Vespasianus a Gadarenis in urbem recipitur, *ibid.* Seditiosi a Placido funduntur, 7, 4 sq. — Ceterum cf. A. J. XII, 3, 3; 7, 4. B. J. I, 4, 2; II, 18, 1; III, 3, 1. V. J. 10.
- Gadara**, pro *Gazara*, A. J. V, 1, 22.
- Gades** (*Gadas*), Jacobi f. ex Zelpha, A. J. I, 19, 8; II, 7, 4.
- Gades** (*Gadira*), urbs Hispaniæ, A. J. I, 6, 1. B. J. II, 16, 4.
- Gadias**, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, A. J. XV, 7, 8.
- Gadus**, vates, A. J. VII, 13, 2.
- Gætul**, olim Evilæi dicti, A. J. I, 6, 2.
- Galaaditis** (*Galaditis*, *Galadena*), regio Palestinæ trans Jordanem sita, a Galade colli denominata, A. J. I, 19, 11. A Judæis occupatur, IV, 5, 3. Galadeni ab Ammanitis pressi ceteros Judæos in auxilium vocant; Saulus hostes profligat, VI, 5, 1. sqq. Galaaditis occupatur ab Azælo Syriæ rege, IX, 8, 1. Subigitur a Theglaphalassare, IX, 11, 1. Alexandrum Jann. eam in potestatem suam redigit, B. J. I, 4, 3. Galadenorum (?) regina Laodice bellum gerit cum Parthis, A. J. XIII, 13, 4. Cf. A. J. VIII, 13, 2; 15, 13. B. J. II, 3, 3.
- Galades**, collis Galaaditidis, A. J. I, 19, 11.

Galatæ, Galatia. V. Galli, Gallia.

Galba, imperator; Tiberii Cæsaris de eo prædictio, *A. J.* XVIII, 6, 9. Neroni succedit; interficitur, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.

Golbath, locus Palæst., *A. J.* VI, 11, 5.

Gulgath, oppidum Judææ prope Hierichuntem, ubi Jesus Chananaeam invadens castra posuit, *A. J.* V, 1, 11; 1, 16 sqq. Unde nomen habeat, *ibid.* Cf. VI, 4, 2; 5, 4; 6, 1; 6, 2; 7, 5; VII, 11, 4 sq.

Galilæa, regio sive toparchia Palæstinae, *A. J.* XIII, 2, 3. Galilæa superior et inferior describitur, *B. J.* III, 3, 1 sq. Incolarum indoles, *ibid.* — Galilæa a Theglaphalasæ subigitur, *A. J.* IX, 11, 1. Antipas, Herodis M. f., Galilææ et Perææ tetrarcha constituitur, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4, *B. J.* II, 6, 3. Iis inter Galilæos et Samaritas sub Claudii imperio, *A. J.* XX, 6. *B. J.* II, 15, 5 sq. Initio belli Jud. Flavius Josephus utrique Galilææ præficitur; urbes ab eo mununtur. *B. J.* II, 20, 4 sqq. *V. J.* 7 sqq. Galilæi Josepho valde favent, *V. J.* 41, 49.

Gallî (*Galatæ*) a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Galli, qui proxime Germaniam habitant, sub Vespasiani imperio cum Germanis rebellant; mox ad obsequium rediguntur, *B. J.* VII, 4, 2. Galli Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.

Gallia (*Galatia*) locorum natura bene munita, *B. J.* II, 16, 4.

Gallicanus, tribun. milit. Roman., *B. J.* III, 8; 1.

Gallus. V. Cestius.

C. Gallus, consul Roman., *A. J.* XIV, 16, 4.

Gallus, legionis dux a Cestio in Galilæam mittitur, *B. J.* II, 18, 11.

Gallus, centurio Roman., fortitudine eminet, *B. J.* IV, 1, 5.

Gamala, urbs Gaulanitidis inferioris, unde nomen habeat; ejus situs, *B. J.* IV, 1, 1. Ab Alexandro Jann. capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. De agro Gamalitico contentio oritur inter Aretam regem Arabiæ et Herodem Antipam, *A. J.* XVIII, 5, 1. Gamalesensis initio belli Jud. in fide manent erga Agrippam et Romanos, *V. J.* 11. Postea ab iis desciscunt, *V. J.* 37. *B. J.* IV, 1, 1 sq. Vespasianus urbem capit et diruit, incolæ cadit, 1, 3 sqq. — Cf. *A. J.* XVIII, 1, 1. *B. J.* I, 4, 8. II, 20, 6.

Ganges, fluv. Asiæ, a Judæis vocatur Phison, *A. J.* I, 1, 3.

Garesime, vicus Galil., *V. J.* 71.

Garis, urbs Galil., *B. J.* III, 6, 3.

Garizin (*Garizim, Garizæus mons*), mons Samarizæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19; XII, 1, 1; XIII, 3, 4. *B. J.* I, 2, 6. Templum in eo a Sanaballetæ exstruitur, *A. J.* XI, 8, 2. Templum deletur, *A. J.* XIII, 9, 1.

Garsis, urbs Galil., *B. J.* V, 11, 5.

Gasiogabel, urbs Arab. Petr., *A. J.* VIII, 6, 4.

Gatherus, Arami f., Bactrianorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.

Gaulana, urbs Bataneadis, ab Alexandro Jann. capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. Cf. *B. J.* I, 4, 4; 4, 8. *A. J.* IV, 7, 4.

Gaulanitis (*Gaulonitis*), regio Palæst., a Judæis occupatur, *A. J.* IV, 5, 3. Didivitur in superiorem et inferiorem, quarum illa Gaulana appellatur, *B. J.* IV, 1, 1. — Cf. *A. J.* VIII, 2, 3; XIII, 16, 4. *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1; 3, 5; 10, 10. *V. J.* 37.

Gaza, urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* V, 1, 22. Ad mare sita, *A. J.* XIII, 2, 2. *B. J.* I, 7, 7. Olim una ex Palæstinorum quinque urbibus primariis, VI, 1, 2. — Samson urbis portas evellit, *A. J.* V, 8, 10. Ab Ezecia capitur, *A. J.* IX, 13, 3. Ab Alexandro M. post longam obsidionem expugnatur, *A. J.* XI, 8, 3 sq. Ab Alexandro Jannæo ca-

pitur et diruitur, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Judæis a Pompeio eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provinciæ ab Augusto adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Urbs græcanica appellatur, *ibid.* Initio belli Jud. funditus evertitur, *B. J.* II, 18, 1. — Cf. *A. J.* V, 2, 4; XIII, 5, 5. *Gazara*, urbs Samarizæ, olim in Palæstinorum ditione, *A. J.* VIII, 6, 1. A Pharaone diruitur, a Solomone instauratur, *ibid.* Munitur a Barchide, XIII, 1, 3. Cf. *A. J.* VII, 4, 1; 12, 1; XIII, 9, 2. *B. J.* I, 2, 2. Appellatur *Gadara* *A. J.* V, 1, 22.

Gedeon, Joasi f., Judæos a Moabitibus subjugatos servitute liberat; quadraginta annos imperium tenet apud Judæos; *A. J.* V, 6.

Gelboe, mons Samarizæ, *A. J.* VI, 14, 2.

Gelmon, urbs Palæst., *A. J.* A. J. VII, 9, 8 sq.

Geman (*Ginæa*?), vicus in campo Magno situs, *B. J.* II, 12, 3.

Gemellus, magna auctoritate est apud Herodem M; conjurationis suspectus honoribus privatur, *A. J.* XVI, 8, 3.

Gennath, porta Hierosol. urbis, *B. J.* V, 4, 2.

Gennesar, lacus Galil., describitur, *B. J.* III, 10, 7. Cf. II, 20, 6. *A. J.* V, 1, 22; XIII, 5, 4; XVIII, 2, 1.

Gennesar, regio circa lacum ejusdem nominis, fertilitate et amœnitate excellens, *B. J.* III, 10, 8.

Gennesaritidis lacus, *A. J.* V, 1, 22; XIII, 2; 3. *V. Gennesar.*

Geon, ita Nilus appellatur a Judæis, *A. J.* I, 1, 3.

Gerara, urbs Judææ, *A. J.* I, 12, 1; 18, 1. VIII, 12, 2.

Geras, pater Ehudis, *A. J.* V, 4, 2.

Geras, pater Semei, *A. J.* VII, 9, 4.

Gerasa, urbs Galaaditidis, *B. J.* I, 4, 8; II, 18, 1. Geraseni parcent Judæis in urbe habitantibus initio belli Jud. *B. J.* II, 18, 5. Urbs a Romanis capitur, IV, 9, 1. — Gerasenorum montes, *A. J.* XIX, 15, 5.

Gerastratus, judex apud Tyrios, *C. A.* I, 21.

Geraus, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Gergesæus, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.

Germani a Romanis subjugati, *B. J.* II, 16, 4. Germani, Classico et Vitellio ducibus contra Romanos rebellant, a Petilio Cereali ad obedientiam rediguntur, *B. J.* VII, 4, 2. Germani, Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9. Germani, Caia Cæsaris satellites, ejus necem ulciscuntur, *A. J.* XIX, 1, 15.

Germanicus, Drusi f., ex senatus-consulto mittitur ad res Orientis componendas, *A. J.* XVIII, 2, 5. A Pisone e medio tollitur, *ibid.* Apud populum gratiosissimus fuit, *A. J.* XVIII, 6, 8. Cf. XIX, 1, 5. *C. A.*

Gersomes, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

Gersus, Moysis f., *A. J.* II, 13, 1.

Gessirorum rex Tholomæus, *A. J.* VII, 1, 4.

Gessius. V. Florus.

Getta. V. Gitta.

Gethraamas, Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4.

Gethsura (*Gessura*), oppidum Judææ, *A. J.* VII, 8, 3.

Gibbalus, mons Samarizæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19.

Gigantum vallis, prope Hierosol., *A. J.* VII, 4, 1.

Gihon, fons, prope Hierosol., *A. J.* VII, 14, 5.

Ginnabris, vicus Judææ, *B. J.* IV, 8, 2.

Ginæa, vicus in confiniis Samariæ et Magni campi situs, *A. J.* XX, 6, 1. Cf. *B. J.* II, 12, 3. III, 3, 4.

Gischala, urbs Galil.; a populis vicinis diruta, a Joanne Levi f. instauratur et munitur, *V. J.* 10. Cf. *B. J.* II, 20, 6; 21, 2. Gischaleni a Joanne Levi contra Romanos concitantur, *B. J.* IV, 2, 1. Quum Joannes fuga Hierosolyma se recepisset, Tito se dedunt, 2, 2 sqq.

- Gision*, septum templi, *A. J.* VIII, 3, 8.
- Gitta* (*Gelta*), urbs Judææ; olim fuit una ex quinque. Palæstinorum civitatibus potentioribus, *A. J.* VI, 1, 2; 12, 2; XIII, 14, 10. Danitis tribuitur, *A. J.* V, 1, 22. Ab Azælo evertitur, IX, 8, 4. Ab Hieroboamo capitur, IX, 10, 3. Ab Ezecia occupatur, IX, 13, 3. Cf. VI, 2, 3. 9, 1; 9, 5.
- Githa*, castellum Idumææ, *A. J.* XIV, 15, 10. *B. J.* I, 17, 2.
- Glaphyra*, Archelai Cappadocum regis filia, nubuit Alexandro Herodis filio, *A. J.* XVI, 1, 2. Simulacrum exercet cum Salome, *A. J.* 7, 2. *B. J.* I, 21, 2 sq. Ejus superbia, *ibid.* Interrogatur de marito, conjugationis in patrem factæ accusato, *A. J.* 10, 7. Post Alexandri mortem ad patrem cum dote remittitur, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Ejus liberi, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 2. Jubbæ Libyæ regi nubuit; post ejus decessum in Cappadociam domum redit; mox vero in matrimonium collocatur Archelao ethnarchæ primi mariti fratri; somnio ominoso perturbatur; moritur, *A. J.* 13, 1; 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
- Gobolitis* (*Gabalene*), regio Arabiæ, ab Amalecitis habitata, *A. J.* II, 1, 2; III, 2, 1.
- Godolias*, Judæis in Judæa a Nabuchodonosoro relictis præficitur, *A. J.* X, 9, 1. Bene iis consultit, 9, 2. Ab Ismaelo interficitur, 9, 4.
- Goliathus*, Philistæus, gigas, Judæos ad certamen singulare provocat; a Davide interficitur, *A. J.* VI, 9, 1 sqq.
- Gomarenses* (*Galatæ*, *Galli*) a Gomaro originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
- Gomaries*, Japhethæ f., Gomarensium princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Gophna*, urbs Judææ, a Cassio capitur, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 2. Cf. *B. J.* V, 2, 1; VI, 2, 2. — Gophnitica toparchia, *B. J.* II, 20, 4; III, 3, 5; IV, 9, 9.
- Goriois*, a Lysia Antiochi Epiph. procuratore contra Judam Maccab. missus vincitur, *A. J.* XII, 7, 4.
- Gorion*, Josephi f., Hierosolymitas in zelotas concitat, *B. J.* IV, 3, 9. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
- Gorion*, Nicodemi f., *B. J.* II, 17, 10.
- Gotarzes*, Artabani III Parthorum regis fil., post Bardanem fratrem regnum suscipit, *A. J.* XX, 3, 4. Necatur, *ibid.*
- Gothamus*, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Gotholia*, Achabi regis filia, Jorami uxor, *A. J.* VIII, 15, 3. Ochozia a Jehu necato, totam Davidis stirpem extinguere studet, unus tamen ex Ochoziæ filiis, Joasus a Joado servatur, IX, 7, 1. Septem annos regnum tenet, 7, 2. Joaso, quem Joasus, assentiente populo regem creavit, imperium eripere studet; Joadi jussu necatur, 7, 3.
- Græcianæ* urbes in Palæstina, *Gaza* *Gadara* et *Hippos*, *A. J.* XVII, 11, 4.
- Græci*, a Jovano, Japhethæ f., originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1. Gentibus devictis nova dant nomina, 4, 4. Ab Egyptiis arithmetica et astronomia instituti sunt, 8, 3. Literas a Phœnicibus acceperunt, *C. A.* I, 2. Ante bellum Trojanum literarum usus iis ignotus erat, *ibid.* Res gestas in tabulis publicas referre diu neglexerunt, 4. Judæa admodum sero in eorum notitiam venit, 12. Græci religiosissimi, *C. A.* II, 11. Antiquissimis temporibus non legibus, sed sententiis parum definitis et regum jussis regebantur, 15. Græcorum leges cum iis, quas Moyses posuit, comparantur, 16. Quæ de diis statuam absurda esse demonstratur, 33; 34. Pictores et sculptores diis formam quamlibet attribuant; poetæ novos plane deos fingunt; oratores deos peregrinos plebscitis in civitatem adiscunt, 35. Cf. *Athenienses*, *Lacedæmonit.*
- Granicus*, fluv. Asiæ, *A. J.* XI, 8, 1.
- Graple*, Izatis Adiabænorum regis consanguinea, regiam extruxit Hierosolymis, *B. J.* IV, 9, 11.
- Gratus*, Judæorum dux, Romanos adjuvat in Judæis seditionis coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 6 sq; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 4, 2 sq; 5, 2.
- Gratus*, prætorianus, *A. J.* XIX, 3, 1.
- Gunis*, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Gyphæus*, Judæus fortitudinis præclarus, *B. J.* VI, 1, 8; 2, 6.
- H.
- Halicarnassensium* de Judæis decretum, *A. J.* XIV, 10, 23.
- Hannibal*, Carthaginis decus, *B. J.* II, 16, 4.
- Heberus*, Salæ f., Hebræis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 4.
- Hebræi*. V. *Judæi*.
- Hebron*. V. *Chebron*.
- Hecataeus Milesius*, primorum hominum longævitetatem testatur, *A. J.* I, 3, 9.
- Hecataeus Abderita*, Alexandri M. et Ptolemæi Lagi æqualis, librum de Judæis scripsit, *C. A.* I, 22. Scripsit librum de Abramo, *A. J.* I, 7, 2. Laudatur, *A. J.* I, 7, 2. *C. A.* I, 22; I, 23; II, 4.
- Hecatontomachi*, milites Alexandri Jannæi in prima acie positi, *A. J.* XIII, 12, 5.
- Helcias Magnus*, pro Judæis apud Petronium deprecatur, *A. J.* XVIII, 8, 4.
- Helcias*, Agrippæ regis amicus, equitum magister, Silam interficiendum curat, *A. J.* XIX, 8, 3.
- Heleias*, sacri ærarii custos, a Judæis Romam mittitur ad Agrippam apud Neronem accusandum, *A. J.* XX, 8, 11. Obses a Nerone retinetur, *ibid.*
- Helena*, Monobazi Adiabænorum regis soror et uxor, *A. J.* XX, 2, 1. Izatis mater, *ibid.* Cum Izate f. religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolyma proficiscitur, ubi egenis cibos distribuit, 2, 5. Moritur; in pyramide non procul ab Hierosolymis sepelitur, 4, 3.
- Helenæ monumentum*, prope Hierosolyma, *B. J.* V, 2, 2; 4, 2.
- Helenæ regia*, in Hierosol. urbe, *B. J.* V, 6, 1.
- Heliopolis*, urbs Syriæ, *A. J.* XIV, 3, 2.
- Heliopolis*, urbs Egypti, *A. J.* II, 7, 6. *C. A.* II, 2. — Praefectura Heliopolitana, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 3, 1; 3, 2. *B. J.* I, 1, 1. Sacerdotes Heliopolitani, *A. J.* II, 6, 1.
- Hellanicus*, historicus, ab Acusilao in genealogiæ rationibus dissentit; mendacii arguitur ab Ephoro, *C. A.* I, 3. Quid de diluvio tradat, *A. J.* I, 3, 9.
- Hellespontus*, *A. J.* XI, 8, 2; XII, 1, 1.
- Helo*, Chananaeus, *A. J.* I, 18, 14.
- Heniochi*, pop. Asiæ, *B. J.* II, 16, 4.
- Heracleon*, Antiochum Grypum interficit, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Heracleopolis*, urbs Egypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Hercules*, cum Antæo bellum gerens, Apheræ et Iaphræ auxilio utitur; Apheræ filiam uxorem ducit, *A. J.* I, 15.
- Herculis templum* Tyri exstructum a Hiram, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 18.
- Herculis columnæ*, *B. J.* II, 16, 4.
- Herennius Capito*, Jamniæ procurator, *A. J.* XVIII, 6, 3; 6, 4.
- Hermæus*. V. *Danaus*.
- Hermippus*, quid de Pythagora referat, *C. A.* I, 22.
- Hermogenes*, in libris suis Judæorum meminit, *C. A.* I, 23.
- Herodes*, Antipatri Idumæi f., *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 9. Galilææ a patre præficitur, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. Ezechiam aliosque latrones supplicio afficit, *A. J.* 9, 2.

B. J. 10, 5. Ob eorum cædem ab Hyrcano in iudicium vocatur; intercedente Sexto Cæsare absolvitur, *A. J.* 9, 3 sqq. *B. J.* 10, 6 sq. A Sexto Cæsare Corleayriæ præficitur; ne Hyrcano bellum inferat prohibent Antipater pater et Phasaëlus frater, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. Maximam init gratiam apud Cassium; ab eo Syriæ præficitur, *A. J.* 11, 2sq. *B. J.* 11, 2. sq. Patris mortem ulciscens Malichum interficit, *A. J.* 11, 4 sqq. *B. J.* 11, 5 sqq. Antigonum ejusque socium Marionem vincit, a Hierosolymitanis honorifice excipitur, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 12, 3. Apud M. Antonium ab inimicis accusatus, eum pecunia sibi conciliat, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4. Iterum accusatus iterum absolvitur, tetrarcha constituitur, *A. J.* 13, 1. *B. J.* 12, 5. Iasidias Parthorum evitaturus contendit in Arabiam, *A. J.* 13, 6 sq. *B. J.* 13, 7 sqq.; 14, 1. A Malcho, Arabiæ rege rejectus, in Ægyptum iter convertit, *A. J.* 14, 1 sq. *B. J.* 14, 1 sq. Cleopatra eum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 14, 2. Rhodum appellitur; inde Romam se confert, ubi supplex Antonium adit, *A. J.* 14, 3. *B. J.* 14, 3. Antonii et Augusti consilio a senatu rex Judææ creatur, *A. J.* 14, 4. *B. J.* 14, 4. Roma reversus copias ducit adversus Antigonum, Joppen capit suosque et Masada recipit, *A. J.* 15, 1. *B. J.* 15, 3 sq. Hierosolyma frustra oppugnat, Sydonis auxilio ab Antigono corrupti destitutus, *A. J.* 15, 2 sq. *B. J.* 15, 5 sq. Josepho fratre in Idumæam misso, in Galilæam contendit, Sephorin capit et latrones debellat, *A. J.* 15, 4 sq. *B. J.* 16, 1 sqq. In Samariam proficiscitur cum Antigono dimicaturus, sed mox in Galilæam redit rebellesque devincit, *A. J.* 15, 6. *B. J.* 16, 5. Machæras Herodi a Ventidio auxilio missus mala fide agit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6. Ad Antonium qui Samosata oppugnat proficiscens multos barbaros fundit fugatque, *A. J.* 15, 8. *B. J.* 16, 7. Ab Antonio subsidia impetrat, *A. J.* 15, 9. Galilæos, qui ab ipso defecerant, vincit; magno periculo mirum in modum liberatur, *A. J.* 15, 10 sq. *B. J.* 17, 3 sq. Pappum superat hostesque in demos compulsos conficit, *A. J.* 15, 2. *B. J.* 17, 6. Iterum e magno discrimine evadit, *A. J.* 15, 13. *B. J.* 17, 7. Ad Hierosolyma castra facit, Mariamnem, Alexandri filiam, uxorem ducit, *A. J.* 15, 14. *B. J.* 17, 9. Cum Sosio Hierosolyma expugnat, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 18, 1 sqq. Antonio persuadet ut Antigonum e medio tollat, *A. J.* 16, 4. Herodes regno suscepto, amicos Antigoni interficit, *A. J.* XV, 1, 1. Hyrcanum in Judæam reversum honorifice excipit, *A. J.* 2, 3 sq. Ananelo Judæo ignobili pontificatum dat, id quod graviter fert Alexandra, 2, 4 sq. Alexandram ejusque filium Aristobulum sibi conciliare studet, 2, 7. Aristobulum pontificem constituit, mox vero e medio tollit, *A. J.* 3, 1 sqq. *B. J.* 22, 2. Hujus criminis a Cleopatra apud Antonium accusatus, ab eo ad causam dicendam evocatur; Antonium muneribus placat, *A. J.* 3, 5 sqq. Josephum avunculum in suspicionem adulterii cum Mariamne commissi adductum necari jubet, *A. J.* 3, 5 et 6; 3, 9. Cf. *B. J.* 22, 4. Cleopatram necare molitur, *A. J.* XV, 4, 2. *A. J.* 1, 18, 5. Jussu Antonii Arabibus bellum inferit, multisque præliis factis tandem victoriam reportat. Arabes eum pro patrono suo habent, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 19, 1 sqq. Post pugnam Actiacam Hyrcanum interficit, deinde Octavianum in Rhodo insula adit, a quo regnum ei confirmatur, *A. J.* 6, 1 sqq. *B. J.* 20, 1 sqq.; 22, 1. Octavianum in Ægyptum proficiscentem apud Ptolemaidem splendide excipit magnisque muneribus donat, *A. J.* 6, 7. *B. J.* 20, 3. Mariamnem uxorem iterum in adulterii suspicionem vocatam necari jubet, *A. J.* 7, 1 sqq. Octavianus Herodi restituit eam Judææ partem, quam Antonius Cleopatram

dederat, aliasque insuper urbes ejus regno addit, *A. J.* 7, 3. Herodes uxoris nece perturbatus in gravem incidit morbum, *A. J.* 7, 7. Alexandram, Costobarum, Lysimachum aliosque amicos occidit, *A. J.* 7, 8 sqq. A patris moribus recedit, ludos instituit quinquennales, theatrum Hierosolymis aedificat et magnifica exhibet spectacula, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 21, 8. Decem viri contra eum conjurant, 8, 3 sqq. Cæsaream et Sebasten exa-dificat, 8, 5. Populum fame laborantem sublevat ejusque gratiam sibi conciliat, 9, 1 sq. Simonis filiam uxorem ducit; Herodium castellum et Cæsaream urbem extruit, 9, 3 sqq. Filios Romam mittit; Zenodori latrocinia reprimat; a Zenodoro et Gadarenis apud Augustum accusatus absolvitur; Trachonitide, Batanæa, Auranitide, et Zenodori tetrarchia donatur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* 1, 20, 4. Judæos majore in dies servitute premit, *A. J.* 10, 4. Essenos in honore habet, 10, 5. Novum templum sumtuosissimum extruit, *A. J.* 11, 1 sqq. Novam legem fert de furibus, *A. J.* XVI, 1, 1. Romam proficiscitur filiosque suos inde in patriam reducit; filiis uxores dat, 1, 2. Agrippam in Judæam venientem splendide excipit, 2, 1. Agrippam in Bosphorum expeditionem facientem comitatur, 2, 2. Herode intercessore, Agrippa et in alios multa beneficia confert et Judæis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat, 2, 2 sqq. Hierosolyma reversus populo in concionem convocato exponit, quæ in itinere gesserit, eique quartam tributorum partem remittit, 2, 3. Pheroras, Salome et Antipater ejus odium incendunt in filios e Mariamne creatos, Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* XVI, 3, 1 sqq. *B. J.* 1, 23, 1. Antipatrum, filium e Doride creatum, ad honores evehit et Romam mittit ad Cæsarem, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 23, 2. In Italiam profectus cum Alexandro et Aristobulo filiis, hos apud Cæsarem accusat, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 23, 3. Cæsare auctore, cum filiis in gratiam redit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 23, 3. Hierosolyma reversus populo in templo narrat, quæ in Italia egerit, declaratque filios suos post se regnatos esse primum Antipatrum, deinde Alexandrum et Aristobulum, *B. J.* 23, 4 sq. *A. J.* 4, 6. Ad inaugurandam Cæsaream urbem, certamina musica et gymnica instituit, quæ quinquennialia facit, *A. J.* 5, 1. Antipatridem, Cyprum et Phasaelidem urbes condit, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 21, 9. Herodis liberalitas in exteris, *A. J.* 5, 3. *B. J.* 21, 11 sq. Ejus ingenium varium, *A. J.* 5, 4. Davidis sepulcrum spoliatur, *A. J.* 7, 1. Cf. VII, 15, 3. Turbæ domestica; Salome, Antipater et Pheroras multis artificibus Herodis animum ab Alexandro et Aristobulo, ejus filiis, abalienare student, *A. J.* 7, 2 sqq. *B. J.* 24, 1 sqq. Salomen sororem cum Syllæo Arabe matrimonium inire ob religionum diversitatem non permittit, *A. J.* 7, 6. *B. J.* 24, 6. Alexandrum filium in suspicionem insidiarum ipsi structarum vocatum in vincula conjicit; multis delationibus ita perturbatur ut omnes fere aulicos et amicos, etiam fidissimos, suspectos habeat, in eosque sæviat, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 1, 24, 7. Archelaus Alexandrum Herodi reconciliat, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 1 sqq. Herodes Archelaum, muneribus auctum, Antiochiam usque deducit, et lites inter eum et Titium, Syriæ præfectum, componit, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 6. Latrones Trachoniticos, a Syllæo in Arabiam receptos, ad supplicium ab eo depascit, *A. J.* 9, 1. Expeditione in Arabiam facta, latrones et Arabes cædit, 9, 2. A Syllæo apud Cæsarem Octav. accusatur, 9, 3. Frustra legatos mittit ad Cæsarem qui causam suam defendant, 9, 4. Alexandrum et Aristobulum filios iterum conjurationis accusatos in vincula conjicit, *A. J.* 10, 1 sqq. *B. J.* 26, 1 sqq. Nicolaus Damascenus, Romam missus legatus, Herodem

crimnibus falso ei objectis apud Caesarem purgat, *A. J.* 10, 8. A Caesare potestatem obtinet de filiis conjurationis suspectis pro arbitrio statuendi, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 27, 1. In concilio Beryti habito filios accusat; hi capite damnantur, *A. J.* 11, 2 sqq. *B. J.* 27, 2 sqq. Filios strangulari jubet, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6. De ejus immanitate, *A. J.* 11, 7. Cum Antipatro res Judææ administrat, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus progenies; nepotum sponsalia curat, *A. J.* 1, 2 sq. *B. J.* 1, 28, 2 sqq. Zamari ejusque comitibus sedem tribuit in Balanæa ad Trachonitarum latrocinia reprimenda, *A. J.* 2, 1 sq. Phariseorum nocentissimos, omnesque ex sua familia, qui cum Phariseis faciunt, interficit, *A. J.* 2, 4. Inimicitia ei cum Pherora intercedit, *A. J.* 3, 1; 3. *B. J.* 28, 2; 28, 4. Insidias ab Antipatro sibi structas detegit, *A. J.* 4, 1 sq. *B. J.* 29, 1 sqq. Mariamnen uxorem repudiat, Simoni pontificatum abrogat, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 28, 3. Antipatrum coram Vara Syriæ prefecto accusat, criminis convictum in vincula conjicit, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq.; 32, 1 sqq. Morbo correptus testamentum facit, quo Antipam regem constituit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 32, 7. Judas Sariphaei et Matthias Margalothi seditionem contra eum movent; vivi cremantur, *A. J.* 6, 2 sqq. *B. J.* 33, 2 sqq. Ejus morbus qualis fuerit, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 23, 5. Instante morte crudelissimus est, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 33, 5. de Herode Josephi iudicium, *A. J.* 6, 6; 8. 1. *B. J.* 33, 8. Manus sibi inferre conatur; Antipatrum fil. interfici jubet, *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7. Mutato testamento Archelaum regem, Philippum vero et Antipam tetrarchas constituit; moritur; splendidas ei exsequias solvit Archelaus, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 33, 7 sq. Regnavit triginta septem annos postquam a Romanis rex creatus est, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 8. Ejus testamentum ex plerisque rebus confirmatur ab Augusto, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 6, 3.

Herodes, Herodis M. fil. ex Mariamne Simonis filia, *B. J.* 1, 28, 4. *A. J.* XVII, 1, 3. Herodes M. in testamento statuit, ut Herodes filius post Antipatri mortem regnum suscipiat, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 29, 2. Repudiata ab Herode M. Mariamne, ex ejus testamento expungitur, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 30, 7. Herodiam Aristobuli fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Herodias ei repudium mittit, *A. J.* 5, 1; 5, 4.

Herodes, Herodis M. fil. ex Cleopatra, Philippi frater, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* 1, 28, 4.

Herodes, Aristobuli fil. ex Berenice, Herodis M. nepos, *B. J.* 1, 28, 1. Mariamnen, Josephi filiam ex Olympiade, uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Postea matrimonium init cum Berenice Agrippæ fratris f., *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* II, 11, 6. A Claudio Caesare regnum Chalcidis obtinet, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 11, 5. Silam interficiendum curat, *A. J.* 8, 3. A Claudio templi et sacrae pecuniæ curator constituitur, jusque impetrat pontifices creandi, *A. J.* XX, 1, 3. Moritur; ejus liberi, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 11, 6.

Herodes, Aristobuli fil. ex Salome, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Herodes, Phasaeli f. ex Salampione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Herodes, Miari f., Tiberiensis, *V. J.* 9.

Herodes, Gamali f., Tiberiensis, *V. J.* 9.

Herodes, V. Antipas.

Herodis monumentum, prope Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.

Herodias, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* 1, 28, 1. Herodi Herodis M. ex Mariamne filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Marito repudium mittit; nubit Herodi Antipæ tetrarchæ, *A. J.* 5, 1; 5, 4. Pro Agrippa fratre ad inopiam redacto apud Herodem intercedit, 6, 2. Agrippa regnum adepti, maritum instigat ut et ipse regiam dignitatem a Caligula petat; a Caligula cum marito in ex-

silium mittitur Lugdunum, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* II, 9, 6. Moritur, *B. J.* 9, 6.

Herodium (Herodia), castellum Judææ: sexaginta stadiis ab Hierosolymis dissitum, ab Herode M. in memoriam victoriae ex Antigonianis reportatae exstructum, *A. J.* XV, 9, 4. Ejus descriptio, *ibid.* Cf. XIV, 13, 9. *B. J.* 1, 13, 8; 21, 10. Toparchiae caput, *B. J.* III, 3, 5. A Romanis post expugnationem Hierosolymorum capitur, *B. J.* VII, 6, 1.

Herodium, castellum Arabiæ ab Herode M. exstructum, *B. J.* 1, 21, 10.

Herodotus Halicarnassensis, ab omnibus fere historicis sæpe mendacii arguitur, *C. A.* 1, 3. A Manethone reprehenditur, *C. A.* 1, 14. Romanorum nullam facit mentionem, *C. A.* 1, 12. Ejus de Judæis testimonium, *C. A.* 1, 22. Errat in iis quæ de Sesostris refert, *A. J.* VIII, 10, 2 sq. Laudatur de Pharaohis Ægypti regibus, *A. J.* VIII, 6, 2; de Senacheribo, *A. J.* X, 1, 4; de circumcissione, *A. J.* VIII, 10, 3; *C. A.* II, 13.

Heroum urbs, in Ægypto, *A. J.* II, 7, 5.

Hesiodus, poeta, in multis rebus ab Acusilao castigatur, *C. A.* 1, 3. Laudatur de veterum longevitate, *A. J.* 1, 3, 9.

Hestæus, historicus de primorum hominum longevitate, *A. J.* 1, 3, 9; de Sennaare campo Babylonie, 4, 3.

Hetæsa, mater Oziae regis, *A. J.* IX, 11, 2.

Hieremias, propheta; noniam in Josiæ mortem componit; mala Hierosolymis eventura literis mandat, *A. J.* X, 5, 1. Accusatur; mox absolvitur; vaticinia in templo recitat, 6, 2. Urbis excidium iterum atque iterum prædicit, 7, 2 sqq. In carcerem, deinde in fossam cæno oppletam conjicitur, 7, 4, et 5. Liberatus regi suadet ut Babylonis se subiciat, 7, 6. Post urbis excidium a Babylonis magno in honore habetur, 9, 1. Judæis qui in patria relictis sunt suadet ne in Ægyptum discedant, 9, 6.

Hieremmon, ejus filii Iebothum Judæorum regem interficiunt, *A. J.* VII, 2, 1.

Hierichus, urbs Judææ, ejus situs, *B. J.* IV, 8, 2. Magna regionis circa urbem fertilitas et amenitas; fons quidam fertilitatis causa, *B. J.* IV, 8, 3. Cf. *A. J.* XV, 4, 2; IX, 12, 2. *B. J.* 1, 6, 6. — Hierichus caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 5. — Capitur a Judæis ejusque incolæ cæduntur, *A. J.* V, 1, 5—10. Synedrium ibi constituitur a Gabinio, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* 1, 8, 5. Post defectionem a Romanis Josephus Simonis f. urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 4. A Romanis capitur, *B. J.* IV, 8, 2; 9, 1.

Hieroboamus I, Nabataei fil., a Solomone muris extruendis præficitur; deinde tribus Josephi præfectus constituitur, *A. J.* VIII, 7, 7. Achiz vaticinio motus res novas molitur; in Ægyptum ad Susacum se confert, 7, 8. Post Solomonis mortem revocatur, 8, 1. A decem tribubus rex creatur, 8, 3. Regiam extruit in Sicimorum urbe; vitulas aureas facit ad easque colendas populum adhortatur 8, 4. Jadon vates Dei iram ei denunciat, 6, 5. Vates Bethiensis ei persuadet, Jadonem esse deceptorem, 9, 1. In majorem indies delabitur impietatem, *ibid.* Abiam bello lacessit, sed cladem accipit, 11, 2. Moritur postquam regnavit annos viginti duos, 11, 4. Tota ejus stirps ad interuersionem deletur a Basane, 11, 4.

Hieroboamus II, rex Israelitarum, Joasi f., *A. J.* IX, 8, 7. Legum contemptor, 10, 1. Regni fines dilatat, *ibid.* Regnat annos quadraginta, 10, 3.

Hieronymus, Ægyptius, Antigoni regis amicus, Syriæ præfectus, Alexandri successorum historiam scripsit, *C. A.* 1, 23. Judæorum non meminit, *ibid.* Antiquitates Phœ-

nicias scripsit, *A. J. I, 3, 6. Laudatur de diluvio, ibid.; de veterum longævitæ, A. J. I, 3, 9.*

Hierosolyma, metropolis Palestinæ; antiquitus *Solyma* dicta, *A. J. I, 10, 2; VII, 3, 2. B. J. VI, 10.* Ea appellata esse *Hierosyla* tradit Lysimachus, *C. A. I, 35.* — Urbis accurata descriptio, *B. J. V, 4 sq.* Ejus colles et partes, 4, 1; triplex murus, 4, 2; ambitus, turres, 4, 3; regia, 4, 4; templum, 5, 1 sq. *Cf. C. A. I, 22.* — Quid Moyses de urbe sacra ædificanda præscripserit, *A. J. IV, 8, 5.* — Hierosolyma ab iis, qui Hycos appellantur, condita secundum Manethonem, *C. A. I, 14.* A Jebusæis habitata usque dum a Davide expugnarentur, *A. J. VII, 3, 1. Cf. V, 1, 17; B. J. VI, 10.* A Davide instaurata atque aucta, *A. J. VII, 3, 2. Davidis urbs* vocata, *ibid.* A Salomone munita, *A. J. VIII, 6, 1.* Expugnatur a Nabuchodonosoro et solo æquantur, *X, 8, 1 sqq.* Instaurari cœpta sunt sub regno Cyri, *XI, 2, 1. Mœnia, a gentibus lniilimis* diruta sub regno Xerxis I, reficiuntur, 5, 6 sqq. Hierosolyma capta a Ptolemæo Lagi per fraudem, *XII, 1. Arx a Simone* funditus deletur, *XIII, 6, 6.* Hierosolyma a Pompejo capta, *A. J. XIV, 4, 2. sqq. B. J. I, 7, 2 sqq.* Syndrium Hierosolymis a Gabinio constitutum, *A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5.* Hierosolyma expugnata ab Herode et Sossio, *A. J. 16, 1 sqq. B. J. 18, 1 sqq.* Theatrum in urbe extruitur ab Herode M., *A. J. XV, 8, 1. Agrippa M. urbem* molitur munitissimam reddere, sed prohibetur a Claudio Cæsare, *A. J. XIX, 7, 2. Cf. B. J. II, 11, 6.* Plateæ splendido lapide sternuntur sub Agrippa jun., *A. J. XX, 9, 7.* Florus Hierosolymitanos ad seditionem adigit; magna eorum strages, *B. J. II, 14, 6 sqq.; 15, 1 sqq.; Bellum inter pacificos et seditiosos. Romanorum presidium* cadit, 17. Cestius, Syriæ præses, Bezetham capit, urbem superiorem et templum irritò conatu o'sidet, 20. Romanis expulsis, Josephus Gorionis et Ananus urbis præfecti constituuntur, 20, 3. Zelotæ, latrones undique conflati, Hierosolyma rapinis, cædibus et discordiis complent, *B. J. IV, 3, 3 sqq.* Acris pugna inter Zelotas et populum committitur, Zelotæ in templum confugiunt, 3, 11 sqq. Zelotæ Idumæos in auxilium vocant cum iisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumæorum discessum Zelotæ crudelius adhuc in cives sæviunt, 6, 1; 6, 3. Zelotæ in duas partes discedunt, 7, 1. Zelotæ ab Idumæis qui in urbem confugerant pressi in unam factionem rursus coalescunt, 9, 11. Simon Gioræ a populo in urbem recipitur ad opprimendos Zelotas, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem Zelotarum ducem, 9, 12. Zelotæ denuo in duas scinduntur factiones, quarum altera duce Joanne templi porticus, altera duce Eleazaro templi septum tenet, *V, 1, 2.* Simon Gioræ, tertiæ factionis dux, urbem superiorem in potestate habet et magnam inferioris partem; atrox bellum inter tres illas factiones, 1, 3. Titus ad urbem obsidendam se adtingit, 2, 1 sqq. Tres factiones in breve tempus concordēs Romanos adoriuntur, 2, 4. sqq. Bellum intestinum recrudescit: Joannes Eleazari factionem opprimit et templi septum occupat, ita ut tres factiones ad duas redigantur, 3, 1. Romanis machinas urbi admoventibus, factiones denuo in unum corpus coeunt fortiterque hosti resistunt, 6, 4 sqq. Primus murus septemtrionalis a Romanis capitur, 7, 2. Romani secundum murum occupant et Nova urbe poliuntur; a Judæis repelluntur, sed quarto die post iterum in urbem irruunt, 8, 1 sqq. Obsidio in breve tempus remittitur; Josephus Flavius Hierosolymitanos ad deditionem hortatur, 9, 1 sqq. Fames in urbe grassatur; seditiosi in populum sæviunt, 10, 1 sqq. Aggeres a Romanis prope Antoniam et Joannis monumentum erecti

a Joanne et Simone destruuntur, 11, 4 sqq. Urbs a Romanis muro circumdatur novique aggeres jaciuntur, 12, 1 sqq. Perfugarum misera sors, 13, 4. Joannis sacrilegium, 13, 6. Mortuorum numerus, 13, 7. Judæi novos aggeres frustra aggrediuntur, *VI, 1, 3.* Antonia a Romanis capitur, 1, 5 sqq. Nobilium plurimi ad Romanos confugiunt, 2, 2. Acris pugna prope templum, 2, 6. Romani aggeres extruunt e regione templi, 2, 7. Porticus exteriores partim a Judæis, partim a Romanis incenduntur, 2, 9. Judæorum dolo multi Romani pereunt, 3, 1. Fama in urbe atrocitas, 3, 3. Invito imperatore ipsum templum incenditur, 4, 1 sqq. Magna Judæorum strages, 5, 1 sqq. Signaque præcesserunt Hierosolymorum excidium, 5, 3. Titus quum frustra seditiosos ad deditionem hortatus esset, urbem perdere decernit; archivum, curia et Acra incenduntur, 6, 1 sqq. Superior urbs, male a Judæis defensa, a Romanis capitur; tota jam urbe expugnata, omnia ferro et flamma vastantur, 8, 1 sqq. Captivorum sors, 9, 2. Quoties prioribus temporibus capta fuerint Hierosolyma, 10. Urbs funditus evertitur, exceptis tribus turribus et parte muri occidentalis, *VII, 1, 1.*

Hin, mensura apud Judæos, *A. J. III, 8, 3; 9, 4; VIII, 3, 8.*

Hippene, regio circa Hippum urbem, *B. J. III, 3, 1.*

Hippicos, turris Hierosol., describitur, *B. J. V, 4, 3.* Ab Herode exstructa est, *ibid.* Post Hierosol. expugnationem a Romanis servatur, *B. J. VII, 1, 1.*

Hippos, urbs Galil., triginta stadiis a Tiberiade, sexaginta a Gadaris distat, *V. J. 65.* Urbs Græcanica, *A. J. XVII, 11, 4.* A Pompejo Judæis eripitur, *A. J. XIV, 4, 4.* Herodi M. dono datur ab Augusto, *A. J. XV, 7, 3.* Post Herodis mortem Syriæ provinciæ adjicitur, *A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.* — Initio belli Jud. Hippeni in Judæos sæviunt, qui urbem incolunt, *B. J. II, 18, 5; cf. 18, 1.*

Hiramus, Tyrionum rex, cum Davide fordis init, eique ligna cedrina atque artifices, qui regiam extruunt, mittit, *A. J. VII, 3, 2.* Cum Solomone amicitiam jungit eique operarios ad ligna cædenda templumque extruendum mittit, *VIII, 2, 7. sqq.* Ejus literæ ad Solomone[m] datæ, *ibid.* Quotannis frumentum, vinum et oleum a Solomone accipit pro iis quæ ad templi Hieros. extructionem contulit; viginti urbes quas Solomon ipsi offert, repudiat; ænigmata a Solomone solvenda mittit, aliaque ab eo sibi missa solvere studet, *VIII, 5, 3.* Quenam Menander et Dios historici de eo referant, *ibid.* *Cf. C. A. I, 17; II, 2.*

Hiramus, Tyrionum rex qui floruit Cyri temporibus, *C. A. I, 21.*

Hispani, a Romanis subacti, *B. J. II, 16, 4. Cf. C. A. II, 4.*

Holophantes, Judæus nobilis, *A. J. IV, 7, 5.*

Holocastum, quomodo instituendum sit, *A. J. III, 9, 1.*

Homerus, poeta; ejus carmina antiquissimum apud Græcos literarum monumentum, *C. A. I, 2.* Ea non ab ipso Homero literis mandata, sed posterioribus temporibus ex variis cantilenis collecta esse ferunt, *ibid.* Homerus nusquam in carminibus suis legi nomine utitur, *II, 15.* Plato Homerum republica sua excludit, *II, 36.*

Homonæa, locus Galil., *V. J. 54.*

Horatia, Romæ tribus, *A. J. XIV, 10, 13; 10, 19.*

A. Hortensius, consul Roman., *A. J. XIV, 1, 1.*

Hothnielus, e tribu Judæ, Judæos ab Assyriis subjectos in libertatem restituit, *A. J. V, 3, 2.* Principatum tenet apud Judæos annos quadraginta, 3, 3.

Hycos, gens pastorum, Ægyptum invadunt, *A. J. I, 14.* Diversæ de iis sententiæ, *ibid.*

Hyoscyamus, planta, describitur, *A. J.* III, 7, 6.

Hypsierates, ejus de Hyrcano testimonium, *A. J.* XIV, 8, 3.

Hyrcania (Hyrcanum), castellum Palaestin. a Gabinio diruitur, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Cf. *A. J.* XIII, 16, 3. *B. J.* I, 8, 2; I, 19, 1.

Hyrcania, regio Asiae, ejus claustra et portae ferreae, *B. J.* VII, 7, 4.

Hyrcanus, (Joannes) Maccab., Simonis fil., insidias Ptolemaei effugit; principatu potitur, *A. J.* XLII, 8, 1. Ab Antiocho Sotere Hierosolymis oppugnatur, 8, 2. Pacem redimit, 8, 3. Davidis sepulchrum depeculatur; mercenariis utitur; Antiochi in expeditione contra Parthos socius est, 8, 4; cf. VII, 15, 3. Mortuo Antiocho Syriam invadit; templum Garizitanum delet, XIII, 9, 1. Cum Romanis societatem init, 9, 2. Duobus Antiochis de Syria regno inter se certantibus, pace fruitur, 10, 1. Samariam obsidet et funditus delet, 10, 2 sqq. Cum Deo colloquitur, 10, 3. A Pharisaeis ad Sadduceeorum sectam transit, 10, 5 et 6. Ejus mors et elogium, 10, 7.

Hyrcanus, Alexandri Jannae f., post patris mortem ab Alexandra matre pontifex constituitur, *A. J.* XIII, 16, 1 et 2. Ejus indoles, *ibid.* et XIV, 1, 3. Matre mortua cum Aristobulo fratre de regno certat; facta reconciliatione fratri regnum concedit, *A. J.* XIV, 1, 2. *B. J.* I, 6, 1. Instigante Antipatro, regnum sibi vindicare conatur, cum Aretae copiis fratrem praelio vincit et Hierosolyma obsidet, *A. J.* I, 3 sq; 2, 1 sq. *B. J.* 6, 2 sq. A Scauro jubetur obsidione desistere; ad Papyronem a fratre superatur, *A. J.* 2, 3. *B. J.* 6, 3. Causam suam coram Pompejo defendit, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 6, 4. Pompejus ei favet, *A. J.* 3, 4. *B. J.* 6, 4. Pompejus pontificatum ei restituit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 7, 6. Cum Antipatro Caesari in Aegypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 3. Pontificatus a Caesare ei confirmatur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Ab Atheniensibus magno honore afficitur, *A. J.* 8, 5. Antipatro ejusque filiis rerum administrationem relinquit, *A. J.* 9, 1 sq. *B. J.* 10, 4. Antipatri ejusque filiorum inimicis obsequutus, Herodem ex latronum caedem in judicium vocat, intercedente vero Sexto Caesare absolvit, *A. J.* 9, 3, sqq. *B. J.* 10, 6 sq. Decreta a Romanis in Hyrcani gratiam facta, *A. J.* 10, 2 sqq. Malichum mortis periculo liberat, *A. J.* 11, 2. Malichum eum principatu deturbare molitur, sed ab Herode occiditur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 11, 7 sq. Legationem mittit ad M. Antonium; Antonius ei restituit, quae Cassius ei eriperat, *A. J.* 12, 2 sqq. Parthi, ab Antigono regnum affectante acciti, Hyrcano insidias struunt, *A. J.* 13, 5 sq. *B. J.* 13, 4 sq. Vincitur traditur Antigono, qui ei aures abscidit, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 9. Captivus in Parthiam abducitur, *A. J.* XV, 2, 1. *B. J.* I, 13, 11. A Phraate, Parthorum rege, e vinculis dimissus Babylonem degit, ubi magna apud Judaeos gaudet auctoritate, *A. J.* XV, 2, 2. In Judaeam reversus honorifice excipitur ab Herode, 2, 3 sq. Ab Herode interficitur, *A. J.* XV, 6, 1 sqq. *B. J.* I, 22, 1. Ejus indoles et varia fortuna, *A. J.* 6, 4.

Hyrcanus, Josephi fil. ex Solymii filia, *A. J.* XII, 4, 6. Ejus indoles, *ibid.* A patre ad Ptolemæum Epiph. mittitur ut ei gratuletur, 4, 7. Ptolemæi gratiam largitione sibi conciliat, 4, 9. Cum fratribus congressus, eorum duos interficit; trans Jordanem se confert, *ibid.* Post patris mortem bellum gerit cum fratribus, 4, 11. Arabes infestat et castellum validissimum trans Jordanem aedificat; mortem sibi consciscit, *ibid.*

Hyrcanus, Herodis Agrippae M. fratris f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.

Hyrcanus, Flav. Josephi f. *V. J.* I, 76.

I. J.

Jabala, urbs Palaest., *A. J.* X, 3, 2.

Jabes, Sellumi pater, *A. J.* IX, 11, 1.

Jabinus, rex Chanaanæorum, Judaeos sibi subjicit durissimoque dominatu premit, *A. J.* V, 5.

Jabisus (*Jabissus*, *Jabissa*), urbs Galaaditidis, *A. J.* VI, 14, 8. Jabiseni quum recusassent contra Benjamitas cum ceteris tribubus pugnare, caeduntur, V, 2, 11. Jabiseni Sauli ejusque filiorum corpora a Palaestinis in cruce sublata auferunt et sepeliunt, VI, 14, 8.

Jacimus, Zamaris f., dux Bathyræorum, vir fortitudine insignis, *A. J.* XVII, 2, 3.

Jacimus. V. *Alcimus*.

Jachinus, Symeonis filius, *A. J.* II, 7, 4.

Jacobus, Isaci fil. ex Rebecca, *A. J.* I, 18, 1. Patris preces pro Esavo in se fraudulenter convertit, 18, 6. A matre Charas mittitur, ut iras Esavi evilet et Labani filiam uxorem ducat, 19, 1. Labano bis septem annos servit; post prius septennium Liam, post alterum Rachelam in matrimonium accipit, 19, 2 sqq. Ejus liberi ex uxoribus et concubinis suscepti, 19, 8. A Labano clam discedit cum uxoribus et parte gregum, 19, 9. Cum Labano, qui fugientes persequutus est, reconciliationem et fœdus facit, 19, 10 sq. In patriam reversus cum Esavo in gratiam redit; cum angelo divino certamen init, quare Israhel appellatur, 20. Deorum simulacra, quae Rachel ex Mesopotamia secum abstulerat, prope Sicima in terra occultat, 21, 2. Post Isaci mortem, Jacobus Chanaanam obtinet, Esavus Idumæam, II, 1, 1. Summa gaudet felicitate, Josephum præ ceteris liberis amat, 2, 1. Josephum, a fratribus venditum, a feris laceratum esse putans dolore opprimitur, 3, 4. Filios, excepto uno Beniamine, in Aegyptum mittit ad frumentum coemendum, 6, 2. Jussu Josephi Beniaminem quoque in Aegyptum mittit, 6, 5. Quum audisset Josephum in Aegypto vivere, cum tota sua familia eo migrat, 7, 1 sqq. Pharaotes ei Heliopoli concedit ad habitandum, 7, 6. Moritur in Aegypto, sepelitur Chebrone, 8, 1.

Jacobus, Judæ Galilæi f., cruci suffigitur, *A. J.* XX, 5, 2.

Jacobus, Jesu Christi frater lapidatur, auctore Anano pontifice, *A. J.* XX, 9, 1.

Jacobus, Sosæ f., Idumæorum dux qui Zelotis Hierosol. contra optimates auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Simoni Gioræ f. patriam prodit, 9, 6. Hierosolymis a Simonis Gior. partibus stat, V, 6, 1. A Simone in vincula conjicitur, VI, 8, 2. Cf. VI, 1, 8; 2, 6.

Jacobus, Flav. Josephi satelles; *V. J.* 18.

Jaddus, Joannis fil., pontifex, *A. J.* XI, 7, 2; 8, 7.

Jadon, vates, Hieroboamo Dei iram denunciat, *A. J.* VIII, 8, 5. A leone interimitur, quod Dei præceptum neglexit, 9, 1.

Jaires, Galadenus, triginta annos apud Judaeos principatum tenet, *A. J.* V, 7, 6.

Jale, mulier Cenetis, Sisarem interficit, *A. J.* V, 5, 4.

Jalelus, Zabulonis f., *A. J.* II, 7, 4.

Jalus, Moysis nepos, *A. J.* VII, 14, 10.

Jamblichus, Libani dynasta, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 8, 3.

Jaminus, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.

Janna, urbs Judææ, olim in Palaestinatorum ditone, *A. J.* IX, 10, 3. A Pompeio Judæis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. Ab Herode M. datur Salomæ, *A. J.* XVII, 8, 1. Salome eam Juliae (Liviae) Augusti uxori legat, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.*

- II, 9, 1. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 3, 2; 8, 1. Cf. *A. J.* V, 1, 22; XII, 7, 4; XIII, 6, 6. *B. J.* I, 2, 2; 7, 7.
- Jamnith*, (Jamnia), vicus Galil., *B. J.* II, 20, 6.
- Jamuelus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Janias*, rex Egypti, *C. A.* I, 14.
- Jannæus*. V. *Alexander*.
- Jannæus*, Levi f., Taricheata nobilis, *V. J.* 26.
- Jaodus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Japha*, oppidum Galil., a Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37; 52. A Tito capitur, incolæ cæduntur, *B. J.* III, 7, 31.
- Japhethas*, Noei f., *A. J.* I, 4, 1. Ejus septem filii quas terras occupaverint, 5, 1.
- Japhra*, secundum Alexandrum Polyhistorum Abrami f. ex Chatura; cum Aphra fratre Aphram urbem condit, Herculi cum Libya et Antæo bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* I, 15.
- Japygium promontorium*, *B. J.* VII, 2, 1.
- Jar*, mensis secundus apud Judæos, *A. J.* VII, 3, 1.
- Jarda*, vicus Judææ, *B. J.* III, 3, 5.
- Jardes*, silva Palæst., *B. J.* VII, 6, 5.
- Jaredes*, Anochi f., *A. J.* I, 2, 2.
- Jaredes*, Malaëli f., *A. J.* I, 3, 4.
- Jason*, Eleazari f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J.* XII, 10, 6.
- Jason*. V. *Jesus*, *Simonis* f.
- Jasubus*, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jaus*, Esavi f., *A. J.* I, 1, 2.
- Jazares*, Abrami f., *A. J.* I, 15.
- Jazielus*, vates, *A. J.* IX, 1, 2.
- Jazorus*, urbs Ammanitarum, a Juda Maccab. expugnatur, *A. J.* XII, 8, 1.
- Iberi*, a Judæis olim Thobeli vocati, originem trahunt a Thobelo, Japheti f., *A. J.* I, 6, 1. Tiberius Iberis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J.* XVIII, 4, 4.
- Ide*, liberta, Mundum perducit ad Paulinam in Isidis templo stuprandam; cruci affigitur, *A. J.* XVIII, 3, 4.
- Idumæa*, *Idumæi*. Idumæa unde nomen habeat, *A. J.* II, 1, 1. Idumæi Judæos ex Egypto redeuntes a finibus suis arcent, *A. J.* IV, 4, 4. A Davide devicti tributum pendere coguntur, VII, 5, 4. Joramo Israelitarum regi opem ferunt contra Moabitas, IX, 3, 1. Ab Amasia, Judæorum rege debellantur, IX, 9, 1. Ab Hyrcano coguntur Judæorum mores legesque recipere, *A. J.* XV, 7, 9; XIII, 9, 1. Idumæorum agri devastantur a Trachonitis, *A. J.* XVI, 9, 3. Post Herodis M. mortem Idumæa ad Archelai ethnarchiam pertinet, quæ præter eam Judæam et Samariam comprehendit, *A. J.* XVI, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Idumæa toparchia Judææ, *B. J.* III, 3, 5. Jesus et Eleazarus initio belli Jud. Idumææ præficiuntur, *B. J.* II, 20, 4. Idumæi a zelotis in auxilium vocati, Hierosolyma occupant magnamque cum illis civium stragem edunt, *B. J.* IV, 4 et 5. Compertis zelotarum sceleratis consiliis domum redeunt, 5, 5; 6, 1. Idumæa a Vespasiano occupatur, 8, 1. *Simon*, Gioræ f., Idumæam vastat, *B. J.* IV, 9, 4 sqq. Qui Simonem effugiunt, Hierosolyma se recipiunt; ibi cum zelotis confligunt, 9, 10. Postea a Simonis Gior. partibus stant, V, 6, 1. Maxima Hierosolymorum parte a Romanis jam expugnata, ad Titum perferunt, VI, 8, 2. Idumæorum perversitas, VII, 8, 1. Eorum numen Coze, *A. J.* XV, 7, 9.
- Idumas*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Iebar*, Davidis fil., *A. J.* VII, 3, 3.
- Jebosthus*, Sauli filius, post patris mortem, Abeneri opera rex constituitur ab omnibus Judæis, excepta Judæ tribu, *A. J.* VII, 1, 3. Abenerus ab eo desciscit, 1, 4. Interfici-
tur, 2, 1.
- Jebusæi*, gens Chananæa, Hierosolyma incolebant, usque dum a Davide ejicerentur, *A. J.* VII, 3, 1.
- Jebusæus*, Chanaani filius, *A. J.* I, 5, 2.
- Jechonias*. V. *Joachimus*.
- Jedis*, uxor Amosi, mater Josiæ, *A. J.* X, 4, 1.
- Jeglomus*, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
- Jehus*, vates, *A. J.* VIII, 12, 3; 13, 7.
- Jehus*, Israelitarum rex. Elias a Deo jubetur eum Israelitarum regem constituere, *A. J.* VIII, 13, 7. Joramo rege in Aramathæ oppugnatione vulnerato, Eliassæus unum e discipulis suis mittit qui Jehum sacro oleo inungat, IX, 6, 1. Ab exercitu ducibus rex declaratur, 6, 2. Jesraelam profectus Joramum, et Ochoziam Judææ regem interficit, 6, 3. Jezabelam et totam Achiabi stirpem interimit, 6, 4 sqq. Omnes Baalis sacerdotes e medio tollit, Baalisque cultum abolet, sed vitularum adorationem permittit, 6, 6. Azaelus, Syrorum rex, regionem Transjordanianam ei eripit; Jehus regnat septem viginti annos, 8, 1.
- Jeldaphas*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Jenæ*, Davidis fil., *A. J.* VII, 3, 3.
- Jephthes*, dux Judæorum, Ammanitis profligat, *A. J.* V, 7, 8. sqq. Filium Deo consecrat, 7, 10. Ephraimitas magna clade afficit, *A. J.* V, 7, 11. Sex annos apud Judæos imperium tenet, *ibid.*
- Jerara*, Ozia regis mater, *A. J.* IX, 11, 2.
- Jeremias*, vates. V. *Hieremias*.
- Jeremias*, Galilæorum dux, *V. J.* 72.
- Jericho*. V. *Hierichus*.
- Jeroboamus*. V. *Hieroboamus*.
- Jes*, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jeselus*, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jesraela*, urbs Samariæ, *A. J.* VIII, 13, 6; IX, 6, 4.
- Jessæmus*, Achemæi fil., robore et fortitudine conspicuus, *A. J.* VII, 12, 4.
- Jessæus*, Obedis fil., Davidis pater, *A. J.* V, 9, 4; VI, 8, 1.
- Jesus*, Naveni f., Judæorum dux in bello cum Amalecitis gesto, *A. J.* III, 2, 3. Judæos contra Moysem rebellantes alloquitur, 14, 4. Moyse Jesum successorem suum declarat, IV, 7, 3. Jesus vaticinatur, vivente adhuc Moyse, 8, 46. Post Moyse mortem Judæorum summus dux Jordanem transgressus Hierichuntum capit, *A. J.* V, 1, 1—12; cf. *B. J.* IV, 8, 3. Infelicius deinde res gerit contra Annitas; exercitum sacrilegio pollutum lustrare a Deo jubetur; quo facto Annam expugnat, *A. J.* V, 1, 13—16. Gabaonitis parcit, 1, 16. Hierosolymitanos aliasque gentes Chananæas prosternit, 1, 17 sq. Sacrum tabernaculum collocat in loco prope Siluntum oppidum; in Garizin et Gibalo montibus benedictiones a Moyse præscriptas facit, 1, 19. Chananæam dimetiendam curat; singulis eam Judæorum tribubus distribuit, 1, 20—25. Legatos mittit ad tribus Transjordanenses, quas patrios ritus violasse putat, 1, 26. Moritur; sepelitur in urbe Thamma, 1, 29.
- Jesus*, Sauli f., *A. J.* VI, 6, 6.
- Jesus*, Josedeci f., pontifex, *A. J.* XI, 3, 10; 4, 2; 4, 7.
- Jesus*, Judæ fil., pontificatum appetit, a fratre Joanne in templo occiditur, *A. J.* XI, 7, 1.
- Jesus* (etiam *Jason* appellatus), Simonis f., ab Antiocho Epiph. pontifex creatur, *A. J.* XII, 5, 1. Pontificatu ab eodem Antiocho privatur; litigat cum fratre, *ibid.* Cf. *V. J.* 4.
- Jesus*, Phabetis f., pontifex; pontificatus ei abrogatur ab Herode M., *A. J.* XV, 9, 3.

Jesus Christus, vir sapiens, si virum eum appellare fas est; multos habet discipulos; cruci affligitur; tertio die post mortem apparet redivivus, *A. J. XVIII*, 3, 3. Ejus frater Jacobus lapidatur, *XX*, 9, 1.

Jesus, Damnaei fil., ab Agrippa jun. pontifex constituitur, *A. J. XX*, 9, 1. Pontificatum amittit, 9, 4.

Jesus, Gamalielis fil., pontifex constituitur ab Agrippa jun., *A. J. XX*, 9, 4. Pontificatum amittit, 9, 7.

Jesus, Sapphiae f., pontifex a Hierosolymitis Idumææ præficitur, *B. J. II*, 20, 4.

Jesus, Sapphiae f., Tiberiensis, factionis ex nautis et pauperibus conflatae dux, *V. J. 12*; cf. 9. Herodis tetrarchæ palatium incendit, 12. Summus Tiberiadis magistratus, Tiberienses contra Josephum Galilææ præf. concitat, *V. J. 27. B. J. II*, 21, 3. Cum Jonatha ejusque collegis, a Simonis factione in Galil. missis, Josepho insidias struit, *V. J. 53* sqq.

Jesus, pontifex, Idumæos Hierosolyma obsidentes alloquitur, *B. J. 4*, 3. Ejus elogium, *ibid.*

Jesus, Gamalæ f., pontifex populum contra Zelotas excitat, *B. J. IV*, 3, 9; cf. *V. J. 38*.

Jesus, latronum princeps Flav. Josepho insidias struit, *V. J. 22*. Seditiosorum Tiberiadis dux urbem contra Romanos defendit, *B. J. III*, 9, 7. Tiberiade Romanis tradita ab incolis, Tarichæas cum sociis suis se confert, *ibid.* Romanos aggreditur, 10, 1. Tarichæis a Romanis captis, fuga evadit, 10, 5.

Jesus, unus e Gamalitarum primoribus, a seditiosis interficitur, *V. J. 37*.

Jesus pontifex Hierosolymis ad Titum profugit, *B. J. VI*, 1, 2.

Jesus, Thebuti f., sacerdos ad Titum transfugit, *B. J. VI*, 8, 3.

Jesus, Anani f., homo rusticus Hierosolymorum excidium prædicat, *B. J. VI*, 5, 3.

Jetharsas, Amessæ pater, *A. J. VII*, 10, 1.

Jeturus, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.

Jezabela, Jthobal, Tyrionum regis; filia, Achabi uxor, maritum perducit ad Tyrionum deos colendos, *A. J. VIII*, 13, 1. In vates sævit, 4. Nabuthum interfici jubet, 13, 8. Jehu jussu interimitur, *IX*, 6, 4.

Jezanias, Judæorum dux, *A. J. X*, 9, 3.

Jezechielus propheta duos libros de malis Hierosolymis eventuris scripsit, *A. J. X*, 5, 1. Babylonem captivus abducitur, 6, 3. Babylone literas mittit Hierosolyma de clade Judæis imminente, 7, 2. Ab Hieremia in vaticiniis dissentit, *ibid.*

Ilium, urbs Asiæ minoris; Herodes M. Ilios reducit in gratiam cum Agrippa, *A. J. XVI*, 2, 2.

Ilus, Cesabæi pater, *A. J. VII*, 12, 4.

Illyrii, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.

Indates, Parthorum dux, ab Antiocho Sotere superatur, *A. J. XIII*, 8, 4.

India, *A. J. I*, 6, 3. Oceanus Indicus, *I*, 6, 4. De rebus Indicis scripsit Philostratus, *X*, 11, 1.

Joabus, Davidis ex sorore nepos, Jebosthi exercitum vincit, *A. J. VII*, 1, 2. Abenerum interficit, 1, 5. Hierosolymorum arcem expugnat, 3, 1. Toti exercitui a Davide præficitur, 5, 4. Feliciter rem gerit contra Ammanitas, 6 sq. Abesalomum Davidi reconciliat, 8, 4 sqq. Abesalomi, qui regnum affectat, exercitum fundit, ipsum interimit, 10, 2. Amessam qui ipsius loco dux factus est, occidit, expeditionem facit contra Sabæum, 11, 6 sq. Denuo toti exercitui præficitur, 11, 8. Populi censum habet, 13, 1. Adoniam qui regnum appetit adjuvat, 14, 4. Solomonis jussu interficitur, *VIII*, 1, 4.

Joachazus, rex Judæorum, Josiæ fil., a Nechaone capti-

vus Ægyptum abducitur; regnum traditur ejus fratri, Eliacino, *A. J. X*, 5, 2. In Ægypto moritur, *ibid.*

Joachebeda, Amaramæ uxor, Moysis mater, *A. J. II*, 9, 4. Moyses ab Ægypti regis filia receptus matri nutriendus datur, 9, 5.

Joachimus (Jechonias) Judæorum rex, regnum accipit a Nabuchodonosoro, *A. J. X*, 6, 3. Ab eodem non multo post captivus Babylonem abducitur, 7, 1. E vinculis solvitur ab Abilamarodacho, *X*, 11, 2.

Joachus, Ezechiæ regi a commentariis, *A. J. X*, 1, 2.

Joacimus, Josiæ fil., a Nechaone rex Judææ constituitur; ante regnum susceptum Eliacimus vocabatur, *A. J. X*, 5, 2. Nabuchodonosoro tributum pendit, 6, 1. Hierosolymis a Nabuchodonosoro captis, occiditur, 6, 2 et 3. Regnavit undecim annos, 6, 3.

Joacimus, Jesu fil., summus pontifex, sub regno Xerxis I, *A. J. XI*, 5, 1.

Joadas, pater Banasæ, *A. J. VII*, 5, 4.

Joadus, (*Jodaus*), pontifex, Joasum Ochoziæ regis filium servat, *A. J. IX*, 7, 1. Joasum regem creat, 7, 2. Gotholiam, Joasi matrem, necari jubet, 7, 3. Regem jurejurando adstringit, ut verum Deum colat legesque Moysæas observet; Baalis ædem a Joram constructam diruit, 7, 4. Templo instaurando magnam navat operam, 8, 2. Vir justitia et probitate insignis, 8, 3.

Joasdrus, Nomici f., Judæus nobilis, *B. J. II*, 21, 7.

Joannes, Judæorum dux, *A. J. VIII*, 15, 2.

Joannes, Careæ f., Judæorum a Babylonis in Judæa relictorum dux, *A. J. X*, 9, 2. Ismael qui Godeliam interfecit persequitur, 9, 5. Judæos in Ægyptum ducit, 9, 6.

Joannes, fil. Elisabi, *A. J. X*, 5, 4.

Joannes, Judæ fil., pontifex Jesum fratrem in templo occidit, *A. J. XI*, 7, 1.

Joannes Hyrcanus. V. Hyrcanus.

Joannes, Mattathias fil., Gaddes vocatus, *A. J. XII*, 6, 1. A Jonatha fratre ad Nabatæos missus ab Amarae filiis occiditur, *XIII*, 1, 2.

Joannes, Baptista f., vir bonus, Judæos ad virtutis studium impellit; ab Herode Antipa necatur, *A. J. XVIII*, 5, 2.

Joannes, Judæus Casariensis, a Floro in vincula conjicitur, *B. J. II*, 14, 5 sq.

Joannes, Essæus Thammæ præfectus, *B. J. II*, 20, 4. In prælio cadit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.

Joannes, Ananiæ f., Acrabatenæ et Gophniticæ toparchiæ præfectus, *B. J. II*, 20, 4.

Joannes, Damæ filius vocatus, Zelota ferocissimus, *B. J. IV*, 3, 5.

Joannes, Soasæ f., Idumæorum dux, *B. J. IV*, 4, 2; *V*, 6, 5; 8, 2.

Joannes, Levi f., Gischalis oriundus, homo dolosissimus et nequissimus, *B. J. II*, 21, 1. *IV*, 2, 1. Gischalenos hortatur ne a Romanis deficiant, *V. J. 10*. Gischala a populis vicinis diruta instaurat et mœnibus firmat, *V. J. 10. B. J. II*, 20, 6; 21, 2. Rebus novis studet, *V. J. 13*. Ejus astutia in facienda pecunia, *V. J. 13. B. J. II*, 21, 2. Josepho Flavio Galilææ præf. insidias struit, *V. J. 16* sqq. *B. J. II*, 21, 6 sqq. Tiberienses et Sepphoritas stimulat, ut seditionem moveant contra Josephum, *V. J. 25*. Frustra id agit, ut Josepho præfectura adimatur et in ipsum conferatur, *V. J. 38—66*. Josephus plerosque ejus sectatores in suas partes pertrahit, *V. J. 66*. Gischalenos contra Romanos concitat, *B. J. IV*, 2, 1. Tito urbem obsidente ejusque deditionem postulante, Joannes unius diei moram faciens, nocte Hierosolyma fugit, 2, 2. sqq; 3, 1. Ibi cum optimatibus et moderatis se facere simulans, eorum secreta Zelotis prodit, 3, 13. Ad Zelo-

fas legatus missus de pace componenda, eos magis etiam contra optimates irritat, 3, 14. Tyrannidem affectans, factionem sibi facit ex Zelotarum nequissimis, 7, 1. Ab Idumæis, qui in urbem confugerant, superatus in templum pellitur; plurimi Zelotæ ad ejus partes se conferunt, 9, 11. Simo Gorionis in urbem recipitur ad Joannem et Zelotas opprimendos, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem, 9, 12. Eleazarus cum multis aliis Zelotis a Joanne desciscit, et interius templi septum occupat, V, 1, 2. Crebris pugnis dimicat cum Eleazaro et Simone, 1, 3. Materiam sacram ad instrumenta bellica conficienda adhibet; 1, 5. Eleazari factionem opprimit, interius templi septum occupat, 3, 1. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Romanis machinas muris admoventibus cum Simone pacem facit, 6, 4. Aggeres a Romanis ad Antoniam erectos destruit, 11, 4. Templum spoliatur, 13, 6. Romanos Antoniam oppugnantibus frustra aggreditur, VI, 1, 3. Flavio Josepho ad dedicationem hortanti conviciatur, 2, 1; 2, 3. Templo a Romanis incenso, in urbem superiorem confugit, 6, 1. Joannes et Simon a Tito petunt ut Judæis liceat cum liberis et uxoribus in desertum exire; repulsam ferunt, 6, 2 sqq. Romanis superiorem urbem oppugnantibus, metu perterritus fugit cum Simone, 8, 4. In caverna latitans a Romanis capitur; vinculis perpetuis damnatur, 9, 4. Ejus indoles, VII, 8, 1. *Joannis* pontif. monumentum in Hierosolym. urbe, *B. J.* V, 6, 1. *Joasus*, Gedeonis fil., *A. J.* V, 6, 2. *Joasus*, Ochozæ Judææ regis fil., Gotholia matre totam Davidis stirpem delere conante, servatur a Joado, *A. J.* IX, 7, 1. In templo educatur, *ibid.* Septimo vitæ anno a Joado rex creatur, assentiente populo, 7, 2. Quamdiu Joasus vixit, Joasus legum erat observantissimus cultusque Dei studiosissimus, 7, 5. Templum instaurandum curat, 8, 2. Joado mortuo Dei cultum negligit; Zachariam vatem, Joadi fil., interfici jubet, 8, 3. Azazel magna pecuniæ vi ab Hierosolymorum obsidione avertit; regnat annos quadraginta, 8, 4. *Joasus*, Israelitarum rex, filius Joazi, vir bonus, Elissarum vatem magno in honore habet, *A. J.* IX, 8, 6. Expeditione facta contra Syros recuperat omnes urbes, quas pater amiseral, 8, 7. Amasiam Judæorum regem devincit et captis Hierosolymis, murorum partem diruit, 9, 3. *Joathames*, Gedeonis f., Scimitas contra Abimelechum concitat, *A. J.* V, 7, 1 sqq. *Joathes*, Josiæ regis a commentariis, *A. J.* X, 4, 1. *Joazarus*, Boethi f., pontifex creatur ab Herode, *A. J.* XVII, 6, 4. Pontificatu ab Archelao priyatur, 13, 1. Populo suadet ut bonorum censum a Romanis agi sinat, XVIII, 1, 1; cf. 2, 1. *Joazus*, Jelu Israelitarum regis f., patris successor, *A. J.* IX, 8, 1. Ab Azælo bello premitur multasque urbes amittit; regnat annos septemdecim, 8, 5. *Jobabab*, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4. *Jobelus*, Lamechi f., *A. J.* I, 2, 2. *Jobelus*, annus Jubilæus, quinquagesimo quoque anno celebrandus, *A. J.* III, 12, 13. *Jochabes*, Phinies f., *A. J.* V, 11, 4. *Jodamus*, tribus Leviticæ princeps, *A. J.* VII, 2, 2. *Joelus*, Samuei f., in republica administranda nequissimum se præbet, *A. J.* VI, 3, 2. *Joannes*, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4. *Jonadabus*, Jelu regis amicus, *A. J.* IX, 6, 6. *Jonas*, vates, a nautis in mare dejectus miraculose servatur; Niniven adfectus Dei jussu vaticinium de hac urbe proclamat, *A. J.* 10, 2. *Jonathas*, Sauli fil., Palestinarum præsidium solus cum

armigero aggreditur et fugat, *A. J.* VI, 6, 2. Saulus eum morti devovet, sed populus pro eo deprecatur, 7, 4. Davidem Saulo reconciliat, 11, 2. Amicitiaæ sœdus cum Davide init ejusque salutis prospicit, 11, 8 sqq. In prælio cum Palastinis commisso cadit, 14, 1. *Jonathas*, Abiathari f., *A. J.* VII, 9, 2. *Jonathas*, Samæ fil., Amnonis amicus, *A. J.* VII, 8, 3; 12, 2. *Jonathas*, Apphus cognominatus, filius Mattathia, *A. J.* XII, 6, 1. Cum Juda fratre gentes finitimas debellat, 8, 2 sqq. Mortuo Juda, principatum suscipit, XIII, 1, 1. Prælium committit cum Bachiæ Syrorum duce in Jordanis paludibus, 1, 3. Joannem fratrem a Nabatæis interfectum ulciscitur, 1, 4. A Bachiæ in urbe Bethalaga frustra obsidetur, 10, 5. Cum Bachiæ pacem componit, 1, 6. Demetrius et Alexander Balas ejus gratiam certatim sibi conciliare student, 2. Hierosolyma instaurat, 2, 1. Ab Alexandro pontifex creatur, 2, 2; 2, 3. Ab Alexandro valde honoratur, 4, 2. Ab Apollonio Dao in pugnam provocatur, 4, 3. Eum fundit fugatque, 4, 4. Arcem Hierosolymorum oppugnat; a Demetrio Nicatoris Judææ immunitatem impetrat, 4, 9. Demetrio opem fert contra Antiochenses, 5, 3. A Demetrio deficit ad Antiochum Entheum, 5, 4. Phœnicia et Coelestriae urbes in Antiochi potestatem redigit, 5, 5. Demetrii duces bis vincit, 5, 7; 5, 10. Cum Romanis et Lacedæmoniiis amicitiam renovat, 5, 8. Hierosolyma munit, 5, 10. A Diodoto capitur et occiditur, 6, 2; 6, 5. Ejus monumentum, 6, 5. Cf. *B. J.* I, 2, 1. *Jonathas*, Absalom f., *A. J.* XIII, 6, 3. *Jonathas*, Onia f., Jud. ab Hyrcano Romanam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10. *Jonathas*, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 4, 3. *Jonathas* pontifex a Felice, Judææ procur., e medio tollitur, *A. J.* XX, 8, 5. *Jonathas*, Pharisæus, cum tribus aliis Judæis a Simonis et Anani factione in Galilæam mittitur ut Josepho prefecturam adimat; Galilæi hoc fieri non sinunt, *V. J.* 39—53. Tiberiadem in potestatem suam redigere studet et Josepho necem machinatur, *V. J.* 53—60. A Josepho capitur et Hierosolyma mittitur, 61—64. *Jonathas*, Sisennæ f., *V. J.* 38. *Jonathas* Judæus Romanos ad singulare certamen provocat; Pudenter vincit; a Prisco sagitta transigitur, *B. J.* VI, 2, 10. *Jonathas*, sicarius Judæos Cyrenenses ad seditionem stimulat; a Catullo captus Judæorum locupletissimos falso accusat, *B. J.* VII, 11, 1 sq. Calumniarum falsitate detecta, Romæ vivus crematur, 11, 3. Cf. *V. J.* 76. *Ionia*, regio Asiæ min., nomen habet a Jovano Japhethæ f., *A. J.* I, 6, 1. Judæis in Ionia habitantibus Agrippa immunitatem confirmat, *A. J.* XVI, 2, 3 sqq. *Jope* (*Joppe*.) urbs Judææ maritima cum portu, *A. J.* XI, 4, 4. *B. J.* I, 4, 7; 7, 7. Ejus situs, *B. J.* III, 9, 3. A Pompejo Judæis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Julio Casare redditur, XIV, 10, 6. Capitur ab Herode M. in bello cum Antigono gesto, *A. J.* XIV, 45, 1. *B. J.* I, 15, 4. Ab Augusto Herodi M. dono datur, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis M. mortem in Archelai ethnarchæ ditione est; Archelao regno dejecto Syriæ adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4, 13, 5. *B. J.* II, 6, 3; 8, 1. Initio belli Jud. a Cestio diripitur et incenditur, *B. J.* II, 18, 10. Instauratur a Judæis seditiosis, qui piraticam faciunt, *B. J.* III, 9, 2. Denuo capitur et diruitur a Romanis, *ibid.* Cf. *A. J.* IX, 10, 1; XIII, 4, 4; 5, 10; 6, 3; 6, 6; 8, 3; 9, 2. *B. J.* I, 2, 2.

Joramus, Josaphati Hierosolymorum regis f., Gotholiam Achabi regis filiam uxorem ducit, *A. J.* VIII, 15, 3. Rex crudelis atque impius; Idumæi et qui regionem Labinam incolunt ab eo deficiunt, IX, 5, 1. Idolorum cultui addictus, 5, 2. Arabes et Palestini Judæam invadunt et in regis domum sæviunt; Joramus post mortem regis exsequiis dignus non habetur, 5, 3.

Joramus, Achabi Israelitarum regis, fil. Ochoziæ fratri succedit, *A. J.* IX, 3, 1. Cum Josaphato et Idumæorum rege Moabitis debellat, 3, 1 et 2. Cum Syris bellum gerit fausto successu, 4. Post Adadi mortem Syris adimit Aramatham, 6, 1. A Jelu interficitur, 6, 3.

Joramus, Azariæ f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.

Jordanes, fluv. Palestine; Jordanes major et minor, *B. J.* IV, 1, 1. Verus ejus fons in Phiala lacu, non in Paneo monte, *B. J.* III, 10, 7. Cf. de fonte *A. J. V*, 3, 1; VIII, 8, 4; I, 10, 1; V, 1, 22. *B. J.* I, 21, 3; IV, 1, 1. Ejus carus describitur, *B. J.* III, 10, 7; cf. III, 3, 1 sqq. Jordanis paludes (Ἐλη), *A. J.* XIII, 1, 3; 1, 5.

Josabetha, Ochoziæ regis soror, Joadi uxor, *A. J.* IX, 7, 1.

Josadocus, pontifex maximus, Babylonem captivus abducitur, *A. J. X*, 8, 6.

Josaphatus, Achili f., *A. J.* VII, 5, 4.

Josaphatus, fil. Asani, Judæorum regis ex Abida, patri succedit, *A. J.* VIII, 12, 6. Rex bonus et pius, populum hortatur ut Moyses leges observet, *A. J.* VIII, 15, 1 sqq. Affinitatem cum Achabo jungit cum eoque expeditionem facit contra Syros, 15, 3 sqq. Cladem accipit, 15, 5. Judices in oppidis constituit, IX, 1, 1. Bellum cum Moabitibus et Ammanitis fausto successu gerit, 1, 2 sqq. Classem mittit in Pontum et Thraciæ emporia, hac vero naufragium facit, 1, 4. Cum Joram et Idumæorum rege expeditionem facit contra Moabitas per Idumææ desertas eosque vincit, 3, 1 et 2. Moritur, regni anno vigesimo quinto, 3, 2.

Josephus, Jacobi filius natu minimus, in fratrum invidiam incurrit, *A. J.* II, 2. A fratribus in puteum conjicitur, deinde mercatoribus Ismaeliticis venditur, 3. A Petephre, viro Ægyptio emitur et liberaliter educatur, 4, 1. Petephre uxorem quæ ipsum ad concubitum pellicere studet, repudiatur; contumeliose ab ea accusatus in carcerem conjicitur, 4, 2 sqq. Post biennium a carcere liberatur; Pharaothæ regis visiones de bobus et spicis magna sapientia interpretatur, 5, 1 sqq. Rei frumentariæ curandæ præficitur, 5, 7. Psothomphanecus a rege cognominatur; honoribus cumulatur 6, 1. Asemetham uxorem ducit; ejus liberi, *ibid.* Fratres in Ægyptum missos ad frumentum coemendum agnosciturque animos variis modis pertentat, 6, 2 sqq. Fratribus se aperit, 6, 10. Patrem fratresque invitat, ut sedem fiant in Ægypto, 6, 10; 7, 1 sqq. Fame Ægyptum prementis, omnes agros pro rege coemit; postea tamen eos incolis reddit ea conditione ut quinta frugum pars regi solvatur, 7, 7. Patrem mortuum splendide effert Chebrone; fratribus magnas possessiones in Ægypto largitur, 8, 1. Moritur; ejus ossa postea in Chananæam transferuntur, 8, 2. Josephi indoles, *ibid.* Quid Cheremon de Josepho tradat, *C. A.* I, 32.

Josephus, Tobie fil., Oniam patrum objurgat quod tributa Ptolemæo Euerg. solvat, *A. J.* XII, 4, 2. Judæorum legatus ad Ptolem. venit, 4, 3. Vectigalia Judææ terrarumque adjacentium litatione erit, 4, 4. Vectigalia severissime exigit, 4, 5. Ejus divitiæ et liberi, 4, 6. Hyrcanum fil. ad Ptolemæum Epiph. mittit, 4, 7. Moritur, 4, 10.

Josephus, Zachariæ f. contra Judææ mandatum Gorgiam aggressus clade afficitur, *A. J.* XII, 8, 2; 8, 6.

Josephus, Mennæi f., ab Hyrcano ad M. Antonium mittitur legatus, *A. J.* XIV, 12, 3.

Josephus, Antipatri f., Herodi fratri patria profugo in Idumæa obviam sit, *A. J.* XIV, 7, 4; 13, 9. *B. J.* I, 13, 8. In castello Masada ab Antigono oppugnatur, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 1. A fratre in Idumæam mittitur, *A. J.* 15, 4. *B. J.* 16, 1. Ab Herode ad Antonium proficiscente in Judæa cum Machæra relinquitur; contra fratris jussum prælium cum Antigono committens vincitur et cadit, *A. J.* 15, 7; 15, 10. *B. J.* 17, 1 sq.

Josephus, Herodis M. avunculus, secretum de Mariamne mandatum quod Herodes ipsi dedit, prodit, *A. J.* XV, 1, 5 sq. In suspicionem adulterii cum Mariamne commissi adductus ab Herode necatur, *A. J.* 1, 9. *B. J.* 1, 22, 4 sq.

Josephus, Herodis M. quæstor, Herodes ei Mariamnes uxoris custodiam credit, *A. J.* XI, 6, 5.

Josephus, Josephi, Herodis fratris, fil., Olympiadem Herodis filiam uxorem ducit, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4. Quinct. Varum adjuvat in coercendis Judæis seditiosis, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 2.

Josephus, Ellemi fil., in unum diem pontifex creatur, *A. J.* XVII, 6, 4.

Josephus, qui etiam Caiaphas appellatur, pontifex creatur a Valerio Grato, *A. J.* XVIII, 2, 2. Pontificatu privatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 4, 3.

Josephus Cabi, Simonis fil., ab Agrippa jun. pontifex creatur, *A. J.* XX, 8, 11. Pontificatum amittit, 9, 1.

Josephus, Cami sive Chamydi f., pontifex constituitur ab Herode Chalcidis dynasta, *A. J.* XX, 1, 3. Pontificatus ei abrogatur, *A. J.* XX, 5, 2.

Josephus, Gorionis f., a populo urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 3.

Josephus, Simonis f., Hierichunti præficitur, *B. J.* II, 20, 4.

Josephus, Gamalensium contra Romanos dux, *B. J.* IV, 1, 4. Cadit, 1, 9. Cf. *V. J.* 37.

Josephus, pontifex, Hierosolymis profugit ad Romanos, *B. J.* VI, 2, 2.

Josephus, Dakei f., sacerdos in flammis templi incensi mortem quærit, *B. J.* VI, 5, 1.

Josephus, Matthiæ f., Flav. Josephi avus, *V. J.* 1.

Josephus (Flavius), Matthiæ f., nobilissimo genere ortus primo anno regni Caii Caesaris natus, *V. J.* 1. *A. J.* XVI, 7, 1. Adolescentulus adhuc sapientia excellit; perulstratis Phariseorum, Sadduceorum et Essenorum sectis, Bani institutione utitur; deinde Phariseorum sectæ se addicit, *V. J.* 2. Romam proficiscens naufragium facit; apud Poppam pro sacerdotibus captivis intercedit, et valde ab ea honoratur, 3. Judæos a seditione contra Romanos moventes dehortatur; proditiōnis se suspectum reddit, 4 sq. Post Cestii cladem, utrique Galilææ cum duobus sociis præficitur, *V. J.* 7; 12, *B. J.* II, 20, 4. Tiberiade Herodis tetrarchæ palatium dirui jubet, *V. J.* 12. Gischala venit Joannem rerum novarum studiosum observaturus, 13. Collegas dimittit; urbes munitionibus firmat; a latronibus pacem redimit, *V. J.* 14; cf. 37 *B. J.* II, 20, 6. Galilæos disciplina militari instituit, *B. J.* 20, 7. Josephi moderatio et continentia, *V. J.* 15. Galilæorum benevolentiam sibi conciliat, *V. J.* 16. *B. J.* II, 20, 5. Tiberienses a Joanne ad seditionem stimulatos alloquitur; e manibus Joannis sibi insidiantis elapsus, Tarichæas se confert, *V. J.* 17 sqq. *B. J.* 21, 6. Sepphoritæ ei insidias struunt, *V. J.* 21 sq. Expeditionem facit contra Æbutium, *V. J.* 24. In suspicionem proditiōnis vocatus apud Tarichæatas et Tiberienses, magnam subito discrimen; stratagemate salutem quærit, *V. J.* 26, sqq.

- B. J. II, 21, 3 sqq.* Tiberienses et Tarichæatas defectionem molientes, alio stratagemate ad obedientiam redigit, *V. J. 31 sqq.* *B. J. II, 21, 8 sqq.* Gamalitis, qui ab Agrippa rege defecerant, auxilium mittit, *V. J. 37.* Simonis Gamal. et Amani factio Joannis Levi artibus eo perducitur ut Josepho præfecturam abroget, *V. J. 38 sqq.* *B. J. II, 21, 7.* Josephus Galilæorum precibus motus in præfectura manet et exercitum cogit, simulans sibi bellum gerendum esse cum Placido, *V. J. 42 sq.* Insidias a legatis factionis Simonis et Joanne Levi sibi structas irritas reddit, *44 sqq.* Præclarum Galilæorum de Josepho testimonium, *50.* Legatos Hierosolyma mittit, qui ipsius inimicos apud populum accusent, *52.* Jonathan et Ananiam, novas insidias parantes capit, *62.* Tiberiadem expugnat, *62. sqq.* Joannis Levi militum plerosque ad suas partes pertrahit, *66.* Sepphorin in potestatem suam redigit, *67.* Tiberiensium saluti consultit, *68.* Quum Sepphoritæ Romanos in urbem suam recepissent, Josephus eam iterum oppugnat; sed re infecta discedit, *71.* Cum Agrippæ exercitu proelio congreditur *72 sqq.* Sepphoritas denuo frustra aggreditur, *B. J. III, 4, 1.* Quum Vespasianus in Galilæam venisset, Josephus a suis desertus Tiberiadem confugit, *B. J. III, 6, 3.* De belli successu desperat, sed omni vi patriam defendere statuit, *B. J. 7, 2.* Jopata se confert, *B. J. 7, 3.* In hac urbe a Romanis obsessus fortiter resistit multaque contra eos stratagemata adhibet, *B. J. 7, 4 — 35.* Urbea Romanis capta in specu delitescit; a muliere proditur, *B. J. 8, 1. sqq.* Ad Vespasianum adducitur; Titi erga eum clementia, *8, 8.* Vespasiano imperium vaticinatur, *8, 9.* Cæsarienses postulant ut de eo supplicium sumatur, *B. J. 9, 1.* Hierosolymitani eum lugent ut mortuum, mox vero de ejus captivitate certiores facti ei maledicunt, *9, 5 sqq.* Vinculis solvitur, *B. J. IV, 10, 7. V. J. 75.* Hierosolymitanos a Tito obsessos ad deditionem hortatur, *B. J. V, 9, 3 sqq.* Lapide percutitur a seditiosis, *13, 8.* Josephi mater eum ut mortuum luget, *ibid.* Iterum ad deditionem hortatur, *VI, 2, 1 sqq.*; *7, 2.* Post Hierosolym. expugnationem multos captivos liberat, *V. J. 75.* A Tito prædia accipit in Judæa, Romam profectus a Vespasiano multis muneribus donatur magnoque in honore apud eum est, *ibid.* A Jonathan quodam falso conjurationis apud Vespas. accusatur, *B. J. VII, 11, 3. V. J. 76.* Defuncto Vespasiano a Tito et post ejus mortem a Domitiano valde honoratur, *V. J. 76.* Ejus uxores et liberi, *V. J. 75, 76, 1.* — Agrippæ regis ad Josephum epistolæ, *V. J. 65.* — Josephus in literis Hebraicis et Græcis versatissimus, *A. J. XX, 11, 2.* Sed non assequutus est exquisitam linguæ Græcæ pronunciationem, *ibid.* Judæorum res gestas Romæ literis mandavit, *C. A. I, 9.* Sibi proposuit sine ira ac studio res narrare, *A. J. VIII, 2, 8. XVI, 7, 1; XX, 8, 3. V. J. 65. C. A. I, 9 sqq.* — Historiam belli Jud. ante Antiquitates scripsit, *A. J. I, pr. 1.* Vespasiani, Titi et Agrippæ testimonia de veritate historię belli Jud. a Josepho conscriptæ, *V. J. 70. C. A. I, 9.* — Quo consilio Antiquitates Jud. scripserit, *A. J. I, pr. 1 sqq. XX, 11, 12.* Judæorum libros sacros in Antiquitatibus græce reddidit, *A. J. X, 10, 6.* Quando hoc opus ad finem perduxerit, *A. J. XX, 11, 2.* — Quid sibi proposuerit in scribendo libro de antiquitate Judæorum contra Apionem, *C. A. I, 1.* — Promittit librum de Deo ejusque substantia et alium de legibus, *A. J. XX, 11, 2; cf. A. J. III, 5, 6; 8, 10; IV, 8, 4. C. A. I, 9.*
- Josias*, rex Judæorum, Amosi fil., *A. J. X, 4, 1.* Ejus pietas, *ibid.* Sacros libros Moysis in templo repertos publice recitandos curat, *4, 2 et 3.* Idolorum cultum funditus delet, *4, 4 et 5.* Nechaonem, regem Egypti, prohibere conatur ab expeditione pro ipsis fines faciendâ; in proelio cum eo commissio sagitta ictus moritur, *5, 1.* Regnavit annos triginta et unum, *ibid.*
- Josua*, V. Jesus Naveni f.
- Josua*, Sise f., pontifex creatur ab Archelao ethnarcha, *A. J. XVIII, 13, 1.*
- Josubacus*, Abrami f., *A. J. I, 15.*
- Jotapata*, urbs Galil. Ejus situs describitur, *B. J. III, 7, 7.* A Josepho munitur, *II, 20, 6.* A Placido frustra oppugnatur, *B. J. III, 6, 1.* A Vespasiano obsidetur; Jotapatensi duce Flavio Josepho, diu fortiter resistunt; tandem urbs capitur et deletur, *7, 4 sqq.* Urbis situs, *7, 7.*
- Jotape*, Sampsigerami Emæorum regis filia Aristobulo Aristobuli filio nubit, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Jotape*, Aristobuli filia ex Jotape, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Jotape*, Antiochi Commagenorum regis f., Alexandro Tigranis filio nubit, *A. J. XVIII, 4, 5.*
- Jothamus*, Boecæ f. *A. J. XVIII, 1, 3.*
- Jothamus*, rex Judæorum, Ozæ fil., vivo adhuc patre regnum suscipit, *A. J. IX, 10, 4.* Rempubicam optime gerit, Ammanitis tributum imperat, *11, 2.* Regnat annos quadraginta et unum, *12, 1.*
- Jothamus*, Jueli f., pontifex maximus, *A. J. X, 8, 6.*
- Jothorus*, Madanita, Moysis soror; ejus posteris terra tribuitur in Palestina, *A. J. V, 2, 3.*
- Jovanus*, Japhethæ f., *A. J. I, 6, 1.* Ab eo Græci originem trahunt, *ibid.*
- Jozarus*, pontifex constituitur ab Herode M. in locum Mattheæ, *A. J. XVII, 6, 4.*
- Jozarus*, Flav. Josephi collega in administranda Galilæa, *V. J. 7.*
- Jozarus*, sacerdos, cum tribus aliis Judæis a Simonis et Anani factione contra Flav. Josephum, Galilææ præf. missus, multas ei struit insidias, *V. J. 39 sqq.*
- Jpa (?)* urbs Palæst., *A. J. VIII, 10, 1.*
- Jraes*, Juctæ f., *A. J. I, 6, 4.*
- Irenæus*, Herodis Antipæ procurator, vir eloquentissimus, *A. J. XVII, 9, 4. B. J. II, 2, 3.*
- Isaacus*, (Isacus) Abrami f. ex Sarra, circumciditur, *A. J. I, 12, 2.* A patre Deo offertur pro victima, sed Deus ei parcat, *13.* Rebecca Bathueli fil. ducit uxorem, *16.* Ex ea procreat Esavum et Jacobum, *18, 1.* Dei jussu Gadara se confert, *18, 2 sqq.* Pro Esavo preces facere volens fallitur a Jacobo, *18, 4 sqq.* Moritur Chebrone, *22.*
- Isamachus*, pater Eliabi, *A. J. III, 6, 1.*
- Isana*, urbs Palæst., *A. J. VIII, 11, 3.*
- Isanæ*, vicus Palæst., *A. J. XIV, 15, 12.*
- Isara*, urbs Palæst., *A. J. VIII, 15, 4.*
- Isidis* sacra fœdantur, *A. J. XVIII, 3, 4.* Tiberii jussu Isidis sacerdotes cruci affiguntur ejusque templum evertitur, *ibid. Cf. C. A. I, 32.*
- Ismaelus*, Abrami f. ex Agara, *A. J. I, 10, 4.* Cum matre Abrami domo expellitur; dei angelus ejus saluti prospicit, *12, 3.* Mulierem Egyptiam ducit uxorem, ex qua duodecim liberos suscipit, *12, 4.*
- Ismaelus*, Judæus ex stirpe regia quum Hierosolyma a Babylonis obsiderentur, ad Baalem Ammanitarum regem confugit, *A. J. X, 9, 2.* Godoliam omnesque Masphatenses interimit, *9, 4.*
- Ismaelus*, Phabi fil., pontifex, *A. J. XVIII, 2, 2; XX, 8, 8. B. J. VI, 2, 2.* Ab Hierosolymorum proceribus Romam mittitur, ut Agrippam regem apud Neronem accuset, *A. J. XX, 8, 11.* A Nerone obses retinetur, *ibid.*
- Israëla*, V. *Jesraëla.*

Israelitæ. V. Judæi.

Israelus. V. Jacobus.

Issacharis, Jacobi ex Lia f., A. J. I, 19, 8. Ejus filii quatuor, II, 7, 4. Issacharis tribus quamnam Palestinæ partem sortita sit, V, 1, 22.

Issares, Nephthalis f., A. J. II, 7, 4.

Ister, fluv. Germaniæ, B. J. II, 16, 4; VII, 4, 3.

Istobus, Ammanitis opem fert contra Judæos, A. J. VII, 6, 1.

Ituis, Aseri f., A. J. II, 7, 4.

Isus, Aseri f., A. J. II, 7, 4.

Isus, Jorami f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.

Itabyrium, mons Galil., describitur, B. J. IV, 1, 8. A Flavio Josepho munitur, II, 20, 6. V. J. 37. Cf. A. J. V, 1, 22; XIII, 15, 4.

Ithamarus, Aaronis f., A. J. XIII, 8, 1. Sub regno Solomonis dignitas sacerdotalis ab ejus familia ad Phineesis stirpem transit, A. J. VIII, 1, 3; cf. VIII, 14, 7.

Ithobalus, Tyriorum et Sidoniorum rex, A. J. VIII, 13, 1. Quid Menander de eo referat, 13, 2. Cf. IX, 6, 6. C. A. I, 18; 21.

*Ituræa, regio Palestinæ. Ituræi ab Aristobulo Judæorum rege debellantur. A. J. XIII, 11, 3. Ab eodem circumcisionem admittere coguntur, *ibid.**

Jubalus, Lamechi f., A. J. I, 2, 2.

Jubas, rex Libyæ, Glaphyrum Achelai regis Cappadociæ filiam in matrimonium ducit, A. J. XVII, 13, 4. B. J. II, 7, 4.

Jubikeus annus. V. Jobelus.

Juctas, Heberi f., A. J. I, 6, 4.

Jucundus, Herodis satelles, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, A. J. XVI, 10, 3. Judææi, gens Æthiopica, originem trahunt a Judada, A. J. I, 6, 2.

Judadas, Regmi f., Judææorum princeps, A. J. I, 6, 2.

*Judæa, Judæi. Judæa (i. e. tota terra Israelitica) describitur, B. J. III, 3, 1 sqq. A. J. V, 1 sqq. Olim Chananaea vocata, A. J. I, 6, 2. Judæa: propriæ fines et natura, B. J. III, 3, 4 sq. In undecim toparchias dividitur, *ibid.* — Judæi ab initio Hebræi appellati ab Hebero Salæ f., A. J. I, 6, 4. Israelitæ ab Israelo (Jacob) f., A. J. I, 20, 2. Judæi hoc nomine ab eo inde tempore vocabantur, quo e captivitate in patriam redierunt, quia tribus Judæ prima in eam pervenit, A. J. XI, 5, 7. — Abramus Judæorum gentis auctor e Mesopotamia in Chananaeam migrat eamque occupat, A. J. I, 7 sqq. V. *Abramus, Isaacus, Jacobus.**

Judæi, fame in Palestina grassante, a Josepho invitati in Ægyptum commigrant, ubi præfectura Heliopolitana iis tribuitur incolenda, A. J. II, 7, 1 sqq. Num iidem qui apud Ægyptios Hycsos vocantur? C. A. I, 14. Judæos a leprosis in Ægyptum accitos esse ibique crudelissime in populum sævisse, tradit Manetho, C. A. I, 26 sqq. Judæi ab Ægyptiis inhumaniter tractantur variisque laboribus atteruntur, A. J. II, 9, 1 sqq.; 13, 4 sqq. Lysimachus refert, Judæos sub Bochori, Ægyptiorum rege, lepra et scabie afflictos partim in mare dejectos, partim in deserta deportatos esse, C. A. I, 34 sq. Ex Ægypto discedunt duce Moyse, A. J. II, 15 sq. cf. *Moyse*. Exodi tempus definitur, A. J. VIII, 3, 1. Apionis de exodo sententia, C. A. II, 2. Judæi seditionem movent contra Moysen, A. J. III, 1, 1 sqq. Amalecitis devincunt; ad Sinam montem perveniunt, 2, 1 sqq. In cohortes distribuuntur, 4, 1. Decem præcepta a Deo accipiunt, 5. Ad tabernaculum extruendum viritum contribunt, 8, 2. Moyse iis leges dat, 8, 10, quarum nonnullæ recensentur 9—13. A Moyse ad Chananaeam fines ducti, seditionem contra eum movent, 13—15. Moyse iis renuntiat, Deum contra eos iratum, facturum ut quadraginta annos in deserto morentur, eorum vero liberis Chananaeam traditurum esse, 15, 1. sqq. Invito Moyse Chananaeos aggressi clade afficiuntur, IV, 1. Core instigant, iterum contra Moysen et Aaronem seditionem movent, et nonnisi magnis a Deo miraculis editis conquiescunt, 2, 3 et 4. Ab Idumæorum finibus prohibiti, a Moyse per desertum ducuntur, 4. Sichonem et Ogen Amorrhæorum reges prælio devincunt, 5. Ex juvenibus multi a puellis Madianiticis corrumpuntur et ad leges violandas perducuntur: hi aut gladio perimuntur aut peste pereunt, 6. Madianitas fugant eorumque terram occupant, 7, 1. Paulo ante mortem Moyses iis librum tradit leges et reipublicæ ordinationem continentem, 8, 3. Jesu duce Jordanem, per quem Deus viam aperit, transgressi, Hierichuntlem capiunt omnesque incolæ occidunt, excepta Raclaba, quæ bene de iis meruerat A. J. V, 1, 1—12. Infeliciter res gerunt contra Annitas, quum Acharus Deum sacrilegio offensisset; a Jesu lustrati, Annam evertunt, 1, 13—16. Tolam fere Chananaeam occupant, exceptis urbibus firmiter munitis; terram tributum distribuunt, 1, 17—29. Post mortem Jesu usque ad Saulum regem *judices* plus quam quingentos annos rempublicam gerunt, A. J. XI, 4, 8. Judæi leges patrias violantes, magnas experiuntur calamitates, ortoque bello inter Benjamitas et ceteros Judæos, tota Benjaminis tribus præter viros sexcentos perimitur, A. J. V, 2. Subjugantur ab Assyriis, a Hothmielo liberantur, 3. A Moabitibus in servitutem redacti liberantur ab Ehude, 4. A Chananaeis deinde subacti, in libertatem vindicantur a Baraco et Debora, 5. A Madianitis duro imperio pressos liberat Gedeon, 6. Cum Ammanitis et Palestinis bella gerunt varia fortuna, 7 sqq. Arca in Palestinorum potestatem venit 11, 2. Palestinos vincunt, duce Samuele, VI, 2. Samuelli filius male se gerentibus in principatu, regem petunt, 3, 1 sqq. Saulus rex designatur a Samuele, 4, 1. Regnante Saulo Palestinos, Amalecitas, Moabitas aliasque gentes finitimas devincunt, VI, 6 sqq. post Sauli mortem a Judæa tribu Davides, a reliquis tribubus Jebosthus rex creatur: exardescit bellum civile, VII, 1, 2 sqq. Jebostho occiso, Davides ab omnibus tribubus rex constituitur, 2, 4. Hierosolyma, quæ Jebusæi, gens Chananaea, incolabant, expugnant, annis quingentis quindecim postquam Jesus cum Chananaeis bellum gerere cepit, 3, 1 sqq. Davide regnante, Palestinos identidem vincunt magnamque eorum terræ partem in suam ditionem redigunt; Moabitibus annuum tributum imperant; Idumæam sibi subjiciunt; Syriam occupant, 5. Fame premuntur; paulo post pestilentia vexantur, 12 et 13. Davides populi censum habet: reperiuntur nongentia millia hominum qui arma ferre possint, Benjamitis et Levitis non numeratis, 13, 1. In cohortes a Davide distribuuntur, 14, 8. Regnante Solomone neque bellis neque turbis distracti operam in agris colendis ponunt, VIII, 2, 3. Arcam in templum transferunt, 4, 1 sqq. Post Solomonis mortem Judæa et Benjaminis tribus Roboamum, ceteræ tribus Hieroboamum regem constituunt; itaque Judæa in duo regna dividitur, A. J. VIII, 8, 2 sqq. Ab hoc inde tempore Judæi a patria religione discedere cœperunt, quæ omnium eorum malorum causa existit, 8, 4. Vide nomina regum Judæ: *Roboamus, Asannus, Josaphatus, Joramus, Ochozias, Gotholia, Joasus, Amasias, Ozias, Jothamus, Achaz, Ezechas, Manasses, Amosus, Josias, Joachazus, Joacimus, Joachimus, Sedecias.* — Reges Israelis, *Hieroboamus, Nadabus, Basanes, Elanus, Zamares, Amarinus, Thamneus, Achabus, II, Ochozias, Joramus, Jehus, Joasus, Hieroboamus Zacharias, Sellumus, Manuemus, Phaceas, Pha-*

tum, facturum ut quadraginta annos in deserto morentur, eorum vero liberis Chananaeam traditurum esse, 15, 1. sqq. Invito Moyse Chananaeos aggressi clade afficiuntur, IV, 1. Core instigant, iterum contra Moysen et Aaronem seditionem movent, et nonnisi magnis a Deo miraculis editis conquiescunt, 2, 3 et 4. Ab Idumæorum finibus prohibiti, a Moyse per desertum ducuntur, 4. Sichonem et Ogen Amorrhæorum reges prælio devincunt, 5. Ex juvenibus multi a puellis Madianiticis corrumpuntur et ad leges violandas perducuntur: hi aut gladio perimuntur aut peste pereunt, 6. Madianitas fugant eorumque terram occupant, 7, 1. Paulo ante mortem Moyses iis librum tradit leges et reipublicæ ordinationem continentem, 8, 3. Jesu duce Jordanem, per quem Deus viam aperit, transgressi, Hierichuntlem capiunt omnesque incolæ occidunt, excepta Raclaba, quæ bene de iis meruerat A. J. V, 1, 1—12. Infeliciter res gerunt contra Annitas, quum Acharus Deum sacrilegio offensisset; a Jesu lustrati, Annam evertunt, 1, 13—16. Tolam fere Chananaeam occupant, exceptis urbibus firmiter munitis; terram tributum distribuunt, 1, 17—29. Post mortem Jesu usque ad Saulum regem *judices* plus quam quingentos annos rempublicam gerunt, A. J. XI, 4, 8. Judæi leges patrias violantes, magnas experiuntur calamitates, ortoque bello inter Benjamitas et ceteros Judæos, tota Benjaminis tribus præter viros sexcentos perimitur, A. J. V, 2. Subjugantur ab Assyriis, a Hothmielo liberantur, 3. A Moabitibus in servitutem redacti liberantur ab Ehude, 4. A Chananaeis deinde subacti, in libertatem vindicantur a Baraco et Debora, 5. A Madianitis duro imperio pressos liberat Gedeon, 6. Cum Ammanitis et Palestinis bella gerunt varia fortuna, 7 sqq. Arca in Palestinorum potestatem venit 11, 2. Palestinos vincunt, duce Samuele, VI, 2. Samuelli filius male se gerentibus in principatu, regem petunt, 3, 1 sqq. Saulus rex designatur a Samuele, 4, 1. Regnante Saulo Palestinos, Amalecitas, Moabitas aliasque gentes finitimas devincunt, VI, 6 sqq. post Sauli mortem a Judæa tribu Davides, a reliquis tribubus Jebosthus rex creatur: exardescit bellum civile, VII, 1, 2 sqq. Jebostho occiso, Davides ab omnibus tribubus rex constituitur, 2, 4. Hierosolyma, quæ Jebusæi, gens Chananaea, incolabant, expugnant, annis quingentis quindecim postquam Jesus cum Chananaeis bellum gerere cepit, 3, 1 sqq. Davide regnante, Palestinos identidem vincunt magnamque eorum terræ partem in suam ditionem redigunt; Moabitibus annuum tributum imperant; Idumæam sibi subjiciunt; Syriam occupant, 5. Fame premuntur; paulo post pestilentia vexantur, 12 et 13. Davides populi censum habet: reperiuntur nongentia millia hominum qui arma ferre possint, Benjamitis et Levitis non numeratis, 13, 1. In cohortes a Davide distribuuntur, 14, 8. Regnante Solomone neque bellis neque turbis distracti operam in agris colendis ponunt, VIII, 2, 3. Arcam in templum transferunt, 4, 1 sqq. Post Solomonis mortem Judæa et Benjaminis tribus Roboamum, ceteræ tribus Hieroboamum regem constituunt; itaque Judæa in duo regna dividitur, A. J. VIII, 8, 2 sqq. Ab hoc inde tempore Judæi a patria religione discedere cœperunt, quæ omnium eorum malorum causa existit, 8, 4. Vide nomina regum Judæ: *Roboamus, Asannus, Josaphatus, Joramus, Ochozias, Gotholia, Joasus, Amasias, Ozias, Jothamus, Achaz, Ezechas, Manasses, Amosus, Josias, Joachazus, Joacimus, Joachimus, Sedecias.* — Reges Israelis, *Hieroboamus, Nadabus, Basanes, Elanus, Zamares, Amarinus, Thamneus, Achabus, II, Ochozias, Joramus, Jehus, Joasus, Hieroboamus Zacharias, Sellumus, Manuemus, Phaceas, Pha-*

ceas, Oseas. Regnum Israelis a Salmanassare Assyriorum rege exstinguitur, Israelitæ in Mediam et Persiam transferuntur: in eorum locum substituantur Chuthæi, *A. J.* IX, 14, 1. Regnum Judæevertitur a Nabuchodonosoro; Judæi melioris sortis cum ipso rege Sedecia in Babyloniam captivi abducuntur, X, 8. Pauperes in Judæa relictici circa Maspham urbem sedes figunt iisque Godolias præficitur; post Godolias interitum in Ægyptum migrant, inde vero et ipsi a Nabuchodonosoro in Babyloniam abducuntur, 9. A Cyro Persarum rege veniam impetrant redeundi in patriam, XI, 1, 1 sqq. Multi in Babylonia remanent, 1, 3. Urbem et templum instaurare ceperunt, sed Cyro mortuo, a Cambyse prohibentur ne hac in re pergant, 2, 1 et 2. Darius, instigante Zorobabelo, in urbe templaque instaurandis magnam ponit operam, 3, 7 sqq. Quinam Bahylone cum Zorobabelo Hierosolyma redierint, 3, 10. Samaritæ templi ædificationem impedire student, sed frustra, 4, 3. sqq. Templo absoluto solemne Pascha celebratur, 4, 8. Optimates rempublicam gerunt, *ibid.* Sub regno Xerxis Esdras connubium cum mulieribus peregrinis abolet, 5, 3 sqq. A gentibus finitimis urbis mœnia diiruntur, quæ Neemias reficit, 5, 6 sqq. Sub regno Artaxerxis I, Amane totam Judæarum gentem extinguere moliente, Mardochei et Estheris opera servantur; in hujus rei memoriam dies Phuræos celebrant, 6, 5 sqq. Adversarios ulciscendi ab Artaxerxe veniam impetrant, 6, 13. Alexander M. se subijciunt ab eoque privilegia impetrant, 8, 4. sqq. Ptolemæus Lagi urbem capit multosque Judæos in Ægyptum deportat; contentiones inter Judæos et Samaritas, XII, 1. Qui in Ægyptum deportati sunt captivi manumittuntur a Ptolemæo Philadelpho, 2, 2 sqq. Antiochus Magnus, occupata Judæa, Judæarum erga se studium remuneratur, 3, 3. Ptolemæus Epiph. Judæam dotis nomine ab Antiocho M. accipit, 4, 1. Ab Antiocho Epiphane coguntur patrium cultum patriosque mores relinquere, 5, 4. Maccabæi regis mandata continentunt magnanque manum circa se colligunt, 6. Sub Juda Maccab. Judæi libertatem suam contra Syriæ reges egregie defendunt, 7 — 11. Fœdus cum Romanis inest, 10, 6. Sub Jonatha Syrorum reges Judæarum gratiam sibi conciliare student, XIII, 2. sqq. Fœdus cum Romanis renovatur, 5, 8; 7, 3; 9, 2. Simone principatum tenente, Judæi magna fruuntur felicitate, gentesque finitimas debellant, 6, 6. Judæarum res admodum secundæ ac florescentes sub Hyrcano, 10, 1. Aristobulus, Hyrcani fil. principatum in regnum commutat, *A. J.* 11, 1. *B. J.* I, 3, 1. Contra Alexandrum Jannæum, qui Aristobulo succedit, sæpius seditionem movent, *A. J.* 13, 5; 14. *B. J.* 4, 3 sqq. Regni fines sub Alexandro Jannæo, *A. J.* 15, 3. Post Alexandri mortem regnum suscipit Alexandra, ejus uxor; hæc omnia Pharisaïs gerenda permittit, qui magna sunt apud populum auctoritate, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 5, 3. Aristobulus et Hyrcanus, Alexandri filii, de regno disceptantes, causam suam ad Pompejum deferunt, *A. J.* XIV, 1 sqq. *B. J.* I, 6, 1 sqq. Pompejus, captis Hierosolymis, regiam dignitatem abolet, Judæis tributum imponit multasque eorum urbes Syriæ provinciæ attribuit, *A. J.* 4, *B. J.* 7. Gabinus quinque synedria constituit populorum in totidem partes dividit; Judæi reguntur ab optimatibus, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium ferunt, *A. J.* 8, *B. J.* 9, 3 sqq. Decreta in Judæarum gratiam facta a Romanis abisque populis, *A. J.* 10. Valde vexantur a Cassio, *A. J.* 11, 2 sqq. *B. J.* 11, 1 sq. M. Antonius iis restituit quæ Cassius iis eriperat, *A. J.* 12, 2 sqq. Longa de regno contentio inter Herodem M. et Antigoneum Aristob. filium, *A. J.* 13 sqq. *B. J.* 12 sqq. An-

tigono superato Herodes regnum suscipit, *A. J.* XV, 1. Jussu Antonii Herodes Judææ partem Cleopatraz cedit, *A. J.* XV, 4, 1. *B. J.* I, 18, 5. Judæa magno terræ motu vastatur, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 19, 3. Herodes ab Octaviano eam Judææ partem recuperat quam jussu Antonii Cleopatraz dederat, *A. J.* XV, 7, 3. Trachonitis, Batanara, Auranitis et Zenodori tetrachia Herodis regno ab Octaviano adduntur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* I, 20, 4. Post Herodis mortem, Archelao et Antipa Romæ de regno disceptantibus, Judæa plena est turbarum; seditiones compeſcuntur a Quinto Varo, Syriæ præfecto, *A. J.* XVII, 10. *B. J.* II, 3 sqq. Judæi legatos mittunt ad Cæsarem Octav., qui ab eo petant, ut regum dominatu ipsos liberet, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 6, 2. Cæsar Octav. Archelaum constituit ethnarcham eique Judæam, Samariam et Idumæam tribuit, Philippum vero et Antipam tetrarchas facit, huic Peræam et Galilæam, illi Batanaram Auranitidem, Trachonitidem et Zenodori terræ partem assignans, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Archelao regno dejecto, Cæsar ejus ethnarchiam Syriæ provinciæ adjicit, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 8, 1. Tiberius, post Philippi mortem ejus tetrarchiam Syriæ adjicit, *A. J.* XVIII, 4, 6. Caius vero Caligula Agrippam Aristobuli fil. Philippi tetrarchiæ regem facit, *A. J.* XVIII, 6, 10. *B. J.* II, 9, 5. Judæi nolunt Caligulæ statuam in dei templo erigere, *A. J.* XVIII, 8, 2 sqq. Claudius Cæsar Agrippæ regno addit Judæam, Samariam, Libanum montem et Abilam urbem, *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* II, 11, 5. Claudius Judæis per totum imperium Romanum permittit, ut moribus suis atque institutis utantur, *A. J.* 5, 2. Post Agrippæ mortem Cuspius Fadus mittitur, qui totius Judææ res administret, *A. J.* 9, 2. Lis inter Samaritas et Galilæos quibus Judæi auxilium, *A. J.* XX, 6. *B. J.* II, 12, 3. Claudius Agrippæ, Agrippæ M. fil., Philippi tetrarchiam tribuit, *A. J.* 7, 1. *B. J.* 12, 8. Nero ejus regno addit partem Galilææ et Perææ, *A. J.* 8, 4. *B. J.* 13, 2. Tota Judæa tum temporis latronum, impostorum et hominum seditiosorum plena, *A. J.* 8, 5 sqq. *B. J.* 13, 2 sqq. Flori procuratoris sævitia Judæos ad defectionem a Romanis adigit; belli Judaici initium, *B. J.* II, 14 sq. Judæarum ubique gentium calamitates et cedes, 18. Cestius Gallus Syriæ præfectus ad reprimendam seditionem in Judæam venit, sed post acceptam apud Bethoron cladem et irritam urbis et templi obsidionem se recipit, 19. Judæi tum urbis et provinciarum præfectos bellicque duces constituunt, 20, 3 sqq. Vespasianus cum exercitu a Nerone mittitur contra Judæos, *B. J.* III, 1, 2 sq. Vespasianus Galilæam occupat, III, 2—10, IV, 1. Intestina dissidia et seditiones in Judæa, IV, 3, 2. Hierosolymis zelotæ in cives sæviunt, 4 et 5. Peræa, Idumæa magnæque pars Judææ a Romanis subiguntur, 7—9. Quum Vespasianus imperator creatus esset, ejus fil. Titus bellum cum Judæis persequitur, 11, 5. Hierosolyma post longam obsidionem a Tito capiuntur et funditus evertuntur, V, 1—VII, 1. V. *Hierosolyma, Titus.* Vespasianus omnem Judææ terram vendi jubet et Judæis, ubicunque degant, tributum indicit, 6, 6. Machæus, Herodium, et Masala castella a Romanis capiuntur; finis belli Judaici, 6, 1 sqq.; 8, 1—10, 1. — Admirabilis inter Judæos de rebus summis consensio, C. II, 19. Dei quæ sit natura ex Judæarum sententia, C. II, 16; 22. Eorum libri sacri viginti duo, C. I, 8. — Judæarum leges omnium optimæ, C. II, 38, 41. Earum indoles, II, 14; 16 sqq.; 41. Severiores sunt quam quæ apud alios populos valent, II, 32. Multi eas imitati sunt, II, 39. Judæi legibus accuratissime instituti, II, 18. Omnia pati malunt quam quidquam contra leges facere, I, 22 — Magistratus s-

Levítica, A. J. IV, 8, 4. — *Judæorum temperantia*, fortitudo, sapientia, C. A. I, 22. Apud Judæos illiberale est aliarum gentium linguas ediscere, A. J. XX, 11, 2. Circumcisio ab Abramo instituta, A. J. I, 10, 5; cf. VIII, 10, 3. De Judæorum juramentis Apionis mendacia, C. A. II, 10. — Judæi admodum sero in Græcorum notitiam venerunt, C. A. I, 12. Græcorum de iis testimonia, I, 22. Cur odio sint Ægyptiis, I, 24. Judæi per totum orbem terrarum dispersi sunt, A. J. XIV, 7, 2. B. J. II, 16, 4. Cf. *Alexandria*, *Antiochia*, *Babylonia*, *Creta*, *Cyrene*, *Damascus*, *Ionia*, *Melas*, *Roma*, *Syria*.
Judaicum bellum, quando initium cepit; ejus causæ, B. J. II, 14 sqq. Cf. *Judæa*, *Hierosolyma*, *Vespasianus*, *Titus*.
Judas, Jacobi ex Lia f. A. J. I, 19, 8. Fratribus consilium dat ut Josephum vendant, II, 3, 3. Jacobi filiorum vehementissimus et audacissimus, 6, 5; cf. 6, 8. Ejus filii tres, 7, 4. — Judæi tribus quamnam Judææ partem sortita sit, V, 1, 22. Post Sauli mortem Davidem creat regem, qua re bellum civile conflatur, VII, 1, 2 sqq. Tributum numerus sub regno Davidis, VII, 13, 1.
Judas, Aminadabi f., A. J. XI, 4, 2.
Judas, pontifex, A. J. XI, 7, 1.
Judas Maccabeus, Mattathiae fil., patre defuncto, rerum administrationem suscipit, A. J. XII, 6, 4. Apollonium, deinde Seronem vincit, 7, 1. Exercitum a Lysia contra ipsum missum fundit, 7, 3 et 1. Lysiam cum magno exercitu advenientem propulsat, 7, 5. Hierosolyma contendit, templum lustrat et instaurat, suetasque hostias offert, 7, 6. Luminum festum instituit, 7, 7. Gentes finitimas subigit, 8. Arcem Hierosolymorum oppugnat, 8, 3. Cum Antiocho Eupatore congreditur; Hierosolyma se recipit, 9, 4 et 5. Cum Antiocho pacem componit, 9, 6. Barchides a Demetrio missus ei insidias struit, 10, 2. Cum Alcimo pontifice de principatu contendit, 10, 3. A Nicanore victus Hierosolyma fugit, 10, 4. Nicanorem superat, 10, 5. Pontificatum obit, 10, 6. Cum Romanis societatem jungit, *ibid.* In prælio cum Barchide commisso cadit, 11, 2. — Cf. B. J. I, 1, 4 sqq.
Judas, Essæus, vates; ejus vaticinium de Antigoni morte, A. J. XIII, 11, 2. B. J. I, 3, 5.
Judas, Chapsæi f., A. J. XIII, 5, 7.
Judas, Ezechiae latronis fil., post Herodis M. mortem multa latrocinia exercet, quin etiam regnum affectat, B. J. II, 4, 1. A. J. XVII, 10, 5.
Judas, Sariphaei fil., legum interpres præstantissimus, juventutem concitat in Herodem M., aquilamque auream templi porta dejici jubet, A. J. XVII, 6, 2 sq. B. J. I, 33, 3. Vivus crematur, A. J. 6, 4. B. J. 33, 4.
Judas, Gahilæus (Gaulanitis) Judæos hortatur ut a Romanis deficiant, A. J. XVIII, 1, 1. B. J. 8, 1. Novæ philosophorum sectæ princeps est, quæ in plerisque rebus cum Phariseis consentit, sed in eo ab iis differt, quod ante omnia libertatem esse tuendam statuit, A. J. I, 1, 1, 6. B. J. 8, 6.
Judas, Jonathæ f., Judæus nobilis, B. J. II, 21, 7.
Judas, Chelciæ f., Eleazari socius, B. J. V, 1, 2.
Judas, Judæ f., unus e seditiosorum Hieros. præfectis ob prodicionem a Simone necatur, B. J. V, 13, 2.
Judas, Ari f., Judæus fortitudine excellens, B. J. VI, 1, 8; VII, 6, 5.
Judas, Mertonis f., Judæus, fortiter se gerit contra Romanos, B. J. VI, 1, 8; 2, 5.
Judas, Flav. Josephi collega in administranda Galilæa, V. J. 7.
Judices, etiam *μόναρχοι* dicti, plus quingentis annis apud

Judæos imperium tenebant, A. J. XI, 4, 8. Cf. IV, 8, 14. Judices apud Tyrios, C. A. I, 21.
Juelus, Sudeæ fil., summus pontifex, A. J. X, 8, 6.
Julia (*Livia*) Caesaris Augusti uxor Herodi M. multa dona mittit, A. J. XVI, 5, 1. Salomæ Herodis sorori suadet ut fratri obsequia nubat Alexæ, A. J. XVII, 1, 1. B. J. I, 28, 6. Herodes magnam pecuniæ vim ei legat, A. J. XVII, 6, 1; 8, 1. B. J. 32, 7; 33, 8. Salome ei Jamniam, Phasælidem et Archelaidem legat, A. J. XVIII, 2, 2. B. J. II, 9, 1.
Julia, Caligulæ soror, M. Minuciani uxor, A. J. XIX, 4, 3.
Julianus, Bithynius, vir fortissimus, B. J. VI, 1, 8.
Julias (*Livias*), urbs Perææ ab Herode Antipa ita vocata in honorem Juliæ Augusti uxoris; prius dicebatur Betharamphtha, A. J. XVIII, 2, 1. B. J. II, 9, 1. A Nerone Agrippæ juniore datur, A. J. XX, 8, 4. A Romanis capitur, B. J. IV, 7, 6.
Julias, urbs Galil. ad lacum Genezareth, a Philippo ita appellata in honorem Juliæ Augusti filiae; prius dicebatur Bethsaida, A. J. XVIII, 2, 1. B. J. II, 9, 1; III, 10, 7. V. J. 71.
Julius, leg. Roman. dux, A. J. XV, 3, 7.
Juno Argiva, B. J. I, 21, 7.
Jupiter Enyalius, A. J. I, 4, 3. Jovis Iellenii templum in monte Garizin, A. J. XII, 5, 5. Jovis Casii templum in Ægypto, B. J. IV, 11, 5. Jovis Victoris et Jovis Capitolini templa in Roma urbe, A. J. XIX, 4, 3. B. J. VII, 5, 6. — Jupiter Olympius, opus Phidiae, A. J. XIX, 1, 1. B. J. I, 21, 7.
Justus, Pisti f., Tiberiensis, rebus novis stultus; ejus indoles atque ingenium, V. J. 9; 70. Contra Fl. Josephum Galil. præf. Tiberienses concitat, 17. Cf. 37. Ad Agrippam regem transit, 75. A Decapolitanis apud Vespasianum accusatus, ab hoc capitis damnatur; ab Agrippa vero, intercedente ejus sorore Berenice, servatur, 65; 74. Postea ab Agrippa propter maleficia varia identidem in vincula conjicitur et in exsilium agitur, 65. Scripsit historiam belli in Galilæa gesti mendaciorum plenam, 65. Quando eam ediderit, *ibid.*
Justus, Flav. Josephi f., V. J. 1; 76.
Iycæi a Hiramio Tyriorum rege subjecti, A. J. VIII, 5, 3.
Izære, fons Palæst., A. J. 15, 6.
Izari (?) urbs (Jesraela), A. J. VIII, 13, 6.
Izates, Monobazi Adiabænorum regis ex Helena fil., ad Abennigerum mittitur, cujus filiam uxorem ducit, A. J. XX, 2, 1. Patri succedit, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolymitanos fame laborantes subleval, 2, 5. Artabanum Parthorum regem, regno pulsum benigne excipit; apud Parthos pro eo intercedit, 3, 1 sq. Ab Artabano magnis honoribus afficitur et regionem circa Nisibin dono accipit, 3, 3. Bardanes, Artabani successor, contra Itazem expeditionem facit, 3, 4. Regni primores, seditionem moventes, eorumque socium, regem Arabia, cædit, 4, 1. A Vologese, Parthorum rege, bello petitur; Dei providentia servatur, 4, 2 sq. Moritur, successorem relinquens Monobazum fratrem, 4, 3. Sepelitur in pyramide prope Hierosolyma, *ibid.* Cf. B. J. VI, 6, 4.

L.

Labanus, Bathueli f., A. J. I, 6, 2; 16, 2. Jacobo Rebecca ipsius filiam in matrimonium petenti septem annorum servitutem imponit; septennio elapso fraudulentem Liam pro Rebecca substituit; post alterum septennium servitutis Rebecca ei nuptum dat, 19, 7. Jacobum cum

- uxoribus et parte gregum discedentem persequitur; Deo intercedente sēdus facit cum Jacobo, 19, 9 sqq.
- Labatha*, urbs Palaest., A. J. VII, 5, 5.
- Labimus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Labina*, regio Palaest., A. J. IX, 5, 1.
- Laborosoarchodus*, rex Babyloniae, C. A. I, 20.
- Labosordachus*, rex Babyloniae, A. J. X, 11, 2.
- Lacedaemonii* Judaeorum cognati, A. J. XII, 4, 10 sq.; XIII, 5, 8. Amicitiam faciunt cum Judaeis, *ibid.* Herodis M. in eos liberalitas. A Romanis subiguntur, B. J. II, 16, 4. — Lacedaemonii moribus docent non praeceptis, C. A. II, 10. Peregrinos in rempublicam non admittunt, II, 36. Nuptias negligunt, II, 37. Cum libertate etiam leges intererunt, II, 31.
- Lachis*, urbs Judaeae, A. J. VIII, 10, 1.
- Lachisa*, urbs Judaeae, A. J. IX, 9, 3.
- Lamechus*, Mathusalae f., A. J. I, 2, 2; 3, 4.
- Laodice*, Galadenorum regina bellum cum Parthis gerit, A. J. XIII, 13, 4.
- Laodicea* maritima, urbs Syriae; Herodis M. in Laodicenses liberalitas, B. J. I, 21, 11.
- Laodicenses*, a Romanis jubentur Judaeos in ipsorum civitate habitantes benigne tractare, A. J. XIV, 10, 20.
- Larcus Lepidus*, decimae legionis Rom. dux; B. J. VI, 4, 3.
- Lasthenes*, Cretensis, Demetrii amicus, A. J. XIII, 4, 3; 4, 9.
- Latopolis*, urbs Egypti, A. J. II, 15, 1.
- Latusimus*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lebana*, urbs Judaeae, A. J. X, 5, 2.
- Lemba*, urbs Moabitum, A. J. XIII, 15, 4.
- Lemonia*, Romae tribus, A. J. XIV, 10, 10.
- L. Lentulus*, consul Rom., ejus de Judaeis Ephesiis decretum, A. J. XIV, 10, 13; 10, 16.
- Leontopolis*, urbs Egypti, A. J. XIII, 3, 1.
- Lepidus*, Minuciani amicus, a Caligula occiditur, A. J. XIX, 1, 3; 1, 8.
- Lesbus*, insula, A. J. XVI, 2, 2.
- Leuce*, saxum prope Masadam, castellum Judaeae, A. J. VII, 8, 5.
- Levias*, Judaeus nobilis, a Zelotis necatur, B. J. IV, 3, 4.
- Leri*, Jacobi ex Lia f., A. J. I, 19, 8. Cum Simyone fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Levitae, Judaeorum tribus, Dei ministerio consecrati, militia immunes sunt; quadraginta octo urbes cum agris possident, et frugum decumam a populo accipiunt, A. J. IV, 4, 3; III, 11, 1; 12, 4; IV, 8, 8; 8, 22; V, 1, 24. Bini in singulis urbibus magistratus e tribu Levitica eligendi, IV, 8, 14. Davides Levitas in classes distribuitisque munera assignat, VII, 14, 7; cf. 12, 2.) Hieroboamo in regno suo vitularum cultum praescribente, Levitae inde in Judaeam migrant, VIII, 10, 1. Agrippa jun. iis, qui cantores sunt, permittit stolam lineam gestare, XX, 9, 6.
- Lex Judaica*, a septuaginta Judaeis in linguam Graecam vertitur, A. J. XII, 2. Post expugnata Hierosolyma in triumpho portatur; deinde in palatio imperatoris reponitur, B. J. VII, 5, 7. — Cf. *Mosaicæ leges*.
- Lia*, Libani filia, patris fraude cum Jacobo matrimonio jungitur, A. J. I, 19, 7. Ejus liberi, 19, 8.
- Libanus*, mons Syriae, A. J. III, 14, 1; V, 1, 22; 3, 1; VIII, 2, 3; 6, 3; XIII, 16, 5; XIX, 5, 1. B. J. I, 17, 3; III, 3, 5. V. J. 11.
- Liberalis*, centurio Rom., B. J. VI, 4, 7.
- Liberius Maximus*, Judaeae procurator, B. J. VII, 6, 6.
- Libya*, nomen habet a Libye Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Occupatur ab Ophire, I, 15. — Libya Pentapolitana, B. J. VII, 11, 1.
- Libyes*, a Judaeis Phuti vocantur, A. J. I, 6, 2.
- Liternius Fronte*, legionum Alexandrinarum dux, B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
- Livia*, V. Julia.
- Livias*, urbs Arabiae, A. J. XIV, 1, 4.
- T. Livius*, de rebus a Pompejo gestis, A. J. XIV, 4, 3.
- Lollius*, cum Metello Damascus capit, A. J. XIV, 2, 3. B. J. I, 6, 2.
- Longinus*, tribunus militum, B. J. II, 19, 7.
- Longinus*, eques Rom., fortitudinis conspicuus, B. J. V, 7, 3; VI, 3, 2.
- Lotus*, Arane f., ab Abramo adoptatur, A. J. I, 7, 1. Cum Abramo in Egyptum proficiscitur; inde in Chanaanem reversus, plantium ad Jordanem fluvium habitat, 8. Ab Assyriis in captivitatem abducitur, 9. Ab Abramo liberatur, 10, 2. De Sodomorum excidio a Deo praemonitus, inde discedit, 11, 4. Ejus uxor in statuam salinam convertitur, *ibid.* Cum filiabus concumbit, 11, 5.
- Lucius*, miles Roman., B. J. VI, 3, 2.
- Lucullus*, bellum gerit cum Mithridate, Armeniam depopulatur, A. J. XIII, 16, 4.
- Ludas*, Semae f., Ludorum (Lydorum) auctor, A. J. I, 6, 4.
- Ludi*, V. Lydi.
- Ludi*, quinquennales ab Herode M. in honorem Caesaris Octav. instituti, A. J. XV, 8, 1. B. J. I, 21, 8. Ludi Palatini Romae in Palatio celebrantur in honorem Caesaris Augusti, A. J. XIX, 1, 11. sq.
- Ludimus* (*Ludimus*), Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Lugdunum*, urbs Galliae; Herodes Antipas a Caligula co-relegatur, A. J. XVIII, 7, 2. B. J. II, 9, 6.
- Luminum festum*, A. J. XII, 7, 7. Ejus origo, *ibid.*
- Luomes*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lupus* (*Julius*) tribunus militum Caligulae uxorem et filium interficit, A. J. XIX, 2, 4. Supplicio afficitur, 4, 5.
- Lupus*, Alexandriae praefectus, Oniae templum claudit, B. J. VII, 5, 2; 8, 4.
- Lychnuchus* sacer describitur, A. J. III, 6, 7.
- Lycii*, pop. Asiae min.; Herodis M. in eos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Cf. II, 16, 4.
- Lycurgus*, Lacedaemoniorum legislator, C. A. II, 15; 31.
- Lydi*, olim Ludi dicti, a Luda Semae f., originem habent, A. J. I, 6, 4. Rebus novis student sub Antiocho M., XII, 4, 3.
- Lydia*, occupatur ab Alexandro M., A. J. XI, 8, 1.
- Lydda* (Diospolis), urbs Judaeae, toparchiae caput, B. J. III, 3, 5. Incolae a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I, 11, 2. Urbs a Vespasiano capitur, B. J. IV, 8, 1. Cf. A. J. XIV, 10, 6; 15, 3; XX, 6, 2. B. J. I, 15, 6; II, 12, 6.
- Lysantas*, Ptolemai Mennae f., post patris obitum Chalcidis tyrannus, cum Antigono Aristobuli f. societatem init, A. J. XIV, 13, 3. B. J. I, 13, 1. Cleopatrae insidiis necatur, A. J. XV, 4, 1. Lysaniae tetrarchia a Zenodoro conducitur, A. J. XV, 10, 1. B. J. I, 20, 4.
- Lysias*, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 7, 2. Exercitus, quem contra Judam Maccab. mittit, funditur, 7, 3 et 4. ipse magno cum exercitu eum aggressus propulsatur, 7, 5. Antiochum Eupatorum declarat regem, 9, 3. Cum Antiocho Eupat. expeditionem facit contra Judaeos, 9, 4 sq. Cum Judaeis pacem componit, 9, 7. A Demetrio interficitur, 10, 1. Cf. XX, 11.
- Lysias*, Syriae castellum, a Pompejo expugnatur, A. J. XIV, 3, 2.

Lysimachus, post mortem Alexandri M. Thraciam obtinet, *A. J.* XII, 1, 1.
Lysimachus, Apollodoti frater, Gazam urbem Alexandro Jannæo prodit, *A. J.* XIII, 13, 3.
Lysimachus, Pausaniæ f.; ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10; 12, 3.
Lysimachus, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, *A. J.* XV, 7, 8.
Lysimachus, historicus, Judæorum detractor, laudatur, *C. A.* I, 34; 35; II, 2; 14.
Lyssa, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.

M.

Maathas, Baalis sacerdos, *A. J.* IX, 7, 4.
Mabortha. V. *Neapolis*.
Maccabæi, Judæorum principes; eorum historia, *A. J.* XII, 6.
Maccabæi, dicuntur etiam septem fratres, ab Antiocho Epiph. ad mortem cruciati; quod leges patrias violare volebant, Maccabæis animi fortitudine similes, *M.* 8 sqq.
Maceda, (Macchida) locus Palæst., *A. J.* V, 1, 17.
Macedonia, post mortem Alexandri M. a Cassandro occupatur, *A. J.* XII, 1, 1.
Macedones, Persarum imperium evertunt, *A. J.* XI, 8.
Macedones, a Romanis devicti, *B. J.* II, 16, 4.
Macedones, Epiphanis Commageni milites, Macedonum more armati, *B. J.* V, 11, 3.
Machæras, Romanorum dux, a Ventidio Herodi auxilio missus mala fide agit, *A. J.* XIV, 15, 7. *B. J.* I, 16, 6.
Macherus, castellum in confinio Palæstinæ et Arabiæ situm, *A. J.* XVIII, 5, 1. *B. J.* I, 8, 1. Ejus situs describitur *B. J.* VII, 6, 1. Primus locum munivit Alexander Judæorum rex, munitiones amplificavit Herodes, 6, 2. A Gabinio diruitur, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Capitur a Judæis seditiosis, *B. J.* II, 18, 6. Capitur a Romanis post Hierosol. expugnationem, *B. J.* 6, 3 sqq. *Cf.* III, 3, 3.
Machama, Tholomæi Gessirorum regis filia, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
Machana, Roboami uxor, *A. J.* VIII, 10, 1.
Machas, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
Macchirus, regionis Galaditidis princeps, *A. J.* VII, 9, 8. *cf.* 5, 5.
Machma, urbs Palæst., *A. J.* VI, 6, 1. XIII, 1, 6.
Machon, urbs Palæst., *A. J.* VII, 5, 3.
Macro, militum prætorianorum sub Tiberio præfectus, *A. J.* XVIII, 6, 6; 7.
Macrones, pop. Ponti, *C. A.* I, 22.
Madæi, Græcis Medi dicuntur, *A. J.* I, 6, 1.
Madanes, Abrami f., *A. J.* I, 15.
Mades, Japhethæ f., Madæorum (Medorum) auctor, *A. J.* I, 6, 1.
Madiana, urbs Arab., *A. J.* II, 11, 1.
Madianes, Abrami f., *A. J.* I, 15.
Madianitæ, pop. Arab., Judæos ex Ægypto redeuntes a finibus suis arcere student, *A. J.* IV, 6. Devincuntur et caduntur a Judæis, 7, 1. Vincuntur a Gedeone, V, 6.
Mæcia, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 10.
Mæolis palus, *B. J.* VII, 7, 4.
Magedo (*Magedo*, *Megiddo*), urbs Samar. in tribu Manassæ, a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1; IX, 6, 3.
Magnus Campus. V. *Campus*.
Magogæ, (Scythæ) a Magoge originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Magoges, Japhethæ f., Magogarum princeps, *A. J.* I, 6, 1.

Malachias, Judæus, fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 1, 8.
Malaelus, Cainæ f., *A. J.* I, 3, 4.
Malatha, castellum Idumææ, *A. J.* XVIII, 6, 2.
Malchus, Arabs, Antiochum Alexandri Balæ fil. educat; eum Diodoto tradit, *A. J.* XIII, 5, 1.
Malchus (*Malichus*), rex Arabiæ, Herodi patria protugo, quamquam beneficiis ab eo affectus, auxilium ferre recusat; cujus rei mox eum poenitet, *A. J.* XIV, 14, 1 sq. *B. J.* I, 14, 1 sq. *Cf.* *A. J.* XV, 6, 2.
Malchus, Arabs, Vespasiano mittit auxilium contra Judæos, *B. J.* III, 4, 2.
Malchus. *Cf.* *Cleodemus*.
Malithe (?) (*Maniathe*), urbs Perææ, *A. J.* V, 7, 10.
Malichus, unus ex Judæorum primoribus, ab Hyrcano mortis periculo eripitur, *A. J.* XIV, 5, 2; 11, 2. *B. J.* I, 8, 3; 11, 2. Antipatrum ex insidiis interficit, *A. J.* II, 2 sq. *B. J.* I, 11, 3 sq. Principatum affectat; ab Herode, Antipatri f., occiditur, *A. J.* II, 5. *B. J.* I, 11, 7 sq.
Malla, sive *Malle*, urbs Palæst., *A. J.* XII, 8, 3.
Mallon, Elimelech f., *A. J.* V, 9, 1.
Malthace, Herodis M. uxor, *A. J.* XVII, 10, 1. *B. J.* I, 28, 4.
Mambre, illex Abrami, *A. J.* I, 11, 2.
Mambres, Abrami commilito, *A. J.* I, 10, 1.
Manachase, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 2.
Manaemus, Israelitarum rex, Phullo, Assyriorum regi, expeditionem contra ipsum facienti, missis mille talentis persuadet ut recedat, *A. J.* IX, 11, 1. Regnavit decem annos, *ibid.*
Manaemus, Essenus ab Herode M. in honore habetur, *A. J.* XV, 10, 6.
Manaemus, (Manaimus), Judæ Galilæi fil., seditiosorum Hierosol. dux, *B. J.* II, 17, 8. Tyrannidem affectat; interficitur, 17, 9. *V. J.* 5.
Manalis, (quæ vox *Castra* significat), Jebosthi, Judæorum regis, regia, *A. J.* VII, 1, 3.
Manasses, Josephi f., ex Asmetha, *A. J.* II, 6, 1. Cum Ephraimo fratre inter Judæorum principes refertur, II, 8, 1; III, 12, 4. Manassæ tribus quamnam Palæstinæ partem sortita sit, IV, 7, 3; V, 1, 22.
Manasses, Judæorum rex, Ezechiæ fil., initio regni sui impius et crudelis, *A. J.* X, 3, 1. A Babylonis, qui Judæam invadunt, in captivitatem abducitur; postea in regnum suum remittitur et optime rempublicam gerit, 3, 2.
Manasses, Jaddi frater, Sanaballetæ filiam ducit uxorem, *A. J.* XI, 7, 2. Id quod indigne fert populus, 8, 1. Templi in monte Garizin a Sanaball. extructi pontifex constituitur, 8, 4.
Manasses, pontifex, *A. J.* XII, 4, 1.
Manasses, initio belli Jud. Perææ præficitur, *B. J.* II, 20, 4.
Mandra, locus Palæst., *A. J.* X, 9, 5.
Manetho, genere Ægyptius, historiæ Ægyptiæ scriptor, *C. A.* I, 14. Laudatur, *C. A.* I, 14; 26–32; II, 2. *A. J.* I, 3, 9. De ejus fide, *C. A.* I, 31; 33.
Maniathe. V. *Malithe*.
L. Mantius, *A. J.* XIII, 9, 2.
Manna, de cælo demittitur, *A. J.* III, 1, 6. Quid vox significet, *ibid.*
Mannæus, Lazari f., *B. J.* V, 13, 7.
Manoches, Samsonis pater, *A. J.* V, 8, 2.
Maon, regio Palæst., *A. J.* VI, 13, 2.
Mar, locus Arabiæ, *A. J.* III, 1, 1.
Maræothus, Jotham f., *A. J.* VIII, 1, 3.
Mararius, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

- C. Marcellus*, consul Rom., *A. J.* XIV, 10, 13.
Marcellus, procurator Judaeae, *A. J.* XVIII, 4, 2.
Marcus, Alexandri Lysimachi, Alabarchae, f., *A. J.* XIX, 5, 1.
Mardocheus, Judaeorum dux, *A. J.* XI, 3, 10; 4, 8.
Murdocheus, unus ex Judaeorum Babylone degentium primoribus, patris Estheris, *A. J.* XI, 6, 2. Coniurationem in Artaxerxem regem detegit, 6, 4. In odium incurrit Amanis, qui omnes Judaeos perdere constituit, 6, 5. Estherem perducit ut Judaeorum patrocinium suscipiat, 6, 7. Amanes eum honorare cogitur, 6, 10. Amanis supplicio affecto, muneribus et honoribus cumulat, 6, 12, et 13.
Maresa. V. *Marissa*.
Maria, femina nobilis, fame urgente filium suum comedit, *B. J.* VI, 3, 4.
Mariamne (*Mariamne*), Moysis soror, Ori (Uronis?) uxor, *A. J.* III, 2, 4; IV, 4, 6; cf. II, 9, 4.
Mariamne, Alexandri ex Alexandra filia, Herodi M. in matrimonium collocatur, *A. J.* XIV, 12, 1; 15, 14. *B. J.* I, 11, 5; 17, 8. Formae venustate insignis, *A. J.* XV, 2, 5 sq. Secretum de Mariamne mandatum, quod Herodes dedit Josepho avunculo suo, 3, 5 sq. In suspicionem adulterii venit, 3, 9. Iterum in adulterii suspicionem vocata necatur, 7, 1 sqq. Ejus indoles, 7, 4.
Mariamne, Simonis pontificis filia, Herodis M. uxor, *A. J.* XV, 9, 3. XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Ejus liberi, *ibid.* Ab Herode repudiatur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 7.
Mariamne, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* I, 28, 1.
Mariamne, Agrippae M. filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4, *B. J.* II, 11, 6. Nubit Archelao Chelciae fil., *A. J.* XIX, 9, 1; XX, 7, 1. Repudiato Archelao matrimonium init cum Demetrio Alexandrino, 7, 3.
Mariamne, Josephi filia ex Olympiade, Herodi Aristobuli filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
Mariamne, Archelai ethnachae uxor, ab eo repudiatur, *A. J.* XVII, 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
Mariamne, turris Hierosolymorum urbis, ab Herode exstructa, describitur, *B. J.* V, 4, 3. Cf. II, 17, 8. Post urbem expugnatam servatur, VII, 1, 1.
Marion, Tyriorum tyrannus Antigono regnum Judaeae occupare molienti auxilio est, ab Herode vincitur, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2.
Marista, urbs Judaeae in tribu Juda, *A. J.* VIII, 12, 1. Ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. A Pompejo Judaeis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, XIV, 5, 3. A Parthis evertitur, XIV, 13, 9. *B. J.* I, 13, 9. Cf. *A. J.* VIII, 10, 1; XII, 8, 6; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 7, 7.
Marmaridae, pop. Africae, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
Marsuane, mensis anni secundus apud Judaeos, *A. J.* I, 3, 3.
Marsus, Syriae praefectus, succedit Petronio, *A. J.* XIX, 6, 4. Ejus inimicitiae cum Agrippa rege, 7, 1; 8, 1.
Marsyas Agrippae M. libertus, *A. J.* XVIII, 6, 3.
Maructus, Jaredis f., *A. J.* I, 2, 2.
Marullus Judaeae procurator constituitur a Caio Caligula, *A. J.* XVIII, 6, 10.
Masada, castellum Judaeae; ejus situs et monumenta describuntur, *B. J.* VII, 8, 3 sq. Cf. 13, 7; 12, 1. Castellum a Jonathae pontifice exstructum, ab Herode M. ampliatum et munitis redditum est, *B. J.* VII, 8, 3. A sicariis occupatur, *B. J.* IV, 7, 2. Iis se adjungit Simon Giorae f., IV, 9, 3. Romani, reliqua Judaea jam subacta, Masadam obsident, *B. J.* VII, 8, 1; 8, 5 sqq. Sicarii ne in Romanorum manus incidant, Eleazari hortatu primum uxores et liberos, deinde se invicem interficiunt, 9, 1.
Masmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Masnaemphthes, tiara sacerdotum, *A. J.* III, 7, 3.
Maspha, urbs Palaest., ab Asano condita, *A. J.* VIII, 12, 4.
Masphate (*Masphace*), urbs Palaest., *A. J.* V, 7, 9; VI, 2, 1; 4, 3; X, 9, 2 sqq.
Massabazanes, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 1.
Massagetae, pop. Asiae, Cyri contra eos expeditio, *A. J.* XI, 2, 1.
Massamas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Masses, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Mastheron angustiae, in Judaea, *A. J.* VI, 13, 4.
Matgenus, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
Mathusalas, Maraeli f., *A. J.* I, 2, 2.
Mathusalas, Anochi f., *A. J.* I, 3, 4.
Mattathias, Joannis f., Maccabaeorum pater, *A. J.* XII, 7, 1. Antiochi Epiph. mandata contemnit; in desertum se confert magnamque ubi Judaeorum manum circa se colligit, 7, 2. Ante mortem filios ad legem defendendam adhortatur, 7, 3. Cf. *B. J.* I, 1, 3.
Mattathias, Absalomi f., *A. J.* XIII, 5, 7.
Matthias, Theophili f., pontifex constituitur ab Herode, *A. J.* XVII, 4, 2. Mox pontificatum amittit, 6, 4.
Matthias, Margalothe (*Margali*) fil., legum interpretis praestantissimus, juventutem concitat in Herodem M., *A. J.* XVII, 6, 2. *B. J.* I, 33, 3. Vivus crematur, *A. J.* 6, 4. *B. J.* 33, 4.
Matthias, Anani f., pontifex creatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 4. Pontificatus ei abrogatur, 8, 2.
Matthias, Theophili fil., pontifex creatur ab Agrippa jun., *A. J.* XX, 9, 7.
Matthias, pontifex ab Hierosolymis mittitur ad Simonem Gior. in urbem arcendum, *B. J.* IV, 9, 11. A Simone postea necatur, V, 13, 1. Ejus elogium, *ibid.* Cf. VI, 2, 2.
Matthias, Simonis Pselli f., Fl. Josephi avus, *V. J.* 1.
Matthias, cognominatus Gibbosus, Matthiae f., Fl. Josephi avus, *V. J.* 1.
Matthias, Josephi f., Flavii Josephi pater, *V. J.* 1; 40. Ejus elogium, 2. Hierosolymis a seditiosis in custodia tenetur, *B. J.* V, 13, 1.
Mauri, pop. Africae, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
Maxilla, locus Palaest., unde nomen habeat, *A. J.* V, 8, 5.
Mazaca, urbs Cappadociae, *A. J.* I, 6, 1.
Medaba, urbs Palaest., olim in Moabitum ditio, *A. J.* XIII, 15, 4. Cf. XIII, 1, 2; 9, 1; XIV, 1, 5. *B. J.* I, 2, 6.
Medai. V. *Medi*.
Medi, a Judaeis Medaei vocati, nomen habent a Made, Japhethae f., *A. J.* I, 6, 1. Cum Persis Babyloniorum imperium evertunt, X, 11, 4.
Media vastatur ab Alanis, *B. J.* VII, 7, 4. In Mediam superiorem Damascus a Theglaphalassare transferuntur, *A. J.* IX, 12, 13.
Meir, tunica talaris pontificis maximi, *A. J.* III, 7, 4.
Megassarus, Judaeus fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.
Megasthenes, rerum Indicarum scriptor de Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 20.
Meirus, Belge f., sacerdos, in flammis templi incensi se praecipitat, *B. J.* VI, 5, 1.

- Melamboreas*, (Boreas niger) ventus vehementissimus, *B. J.* III, 9, 3.
- Melas* ab Archelao, rege Cappadociae, legatus mittitur ad Herodem M., *A. J.* XVI, 10, 6.
- Melcha*, Aranis filia, Nachorae uxor, *A. J.* I, 6, 5.
- Melchisedecus*, Solymorum (Hierosolymorum) urbis rex, Abramum benigne excipit, *A. J.* I, 10, 2. Solyma condidit (?) ibique templum extruxit, *B. J.* VI, 10.
- Melchisus*, Sauli f., *A. J.* VI, 6, 6. In praelio cum Palaestinis commisso cedit, 14, 1.
- Melitene*, regio in confinio Armeniae et Cappadociae sita, *B. J.* VII, 1, 3.
- Melus insula*; Iudaei Melii a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J.* XVII, 12. *B. J.* II, 7.
- Memmius Regulus* a Caligula iubetur Jovem Olympium Romam transferre, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Memnon*, Orestidae f., sacerdos Halicarn., *A. J.* XIV, 10, 23.
- Memnonis monumentum* in Phoenicia ad Belum fluv. situm, *B. J.* II, 10, 2.
- Memphibostus*, Jonathae f., magno in honore habetur apud Davidem, *A. J.* VII, 5, 5. Cf. 9, 3; 11, 3; 12, 1.
- Memphis*, urbs Aegypti, *A. J.* XII, 4, 3; 5, 3. *B. J.* IV, 9, 7; VII, 10, 3. *C. A.* I, 14.
- Menander* Ephesius Graecorum et barbarorum res gestas scripsit, *C. A.* I, 18. Quid tradat de Tyrionum regibus, *ibid.* Cf. *A. J.* VIII, 5, 3; 13, 2; IX, 14, 2.
- Mende*, urbs Palaest., X, 5, 1.
- Mendesius nomos*, in Aegypto, *B. J.* IV, 11, 5.
- Menedemus*, philosophus, de Dei providentia, *A. J.* XII, 2, 12.
- Menenia*, Romae tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Menelaus*. V. *Onias*.
- Menophilus*, prytanis Ephesiorum, *A. J.* XIV, 10, 25.
- Mensa sacra* tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 6.
- Mephramuthosis*, rex Aegypti, *C. A.* I, 15.
- Mephres*, rex Aegypti, *C. A.* I, 15.
- Merbalus*, Tyrionum rex, *C. A.* I, 21.
- Meroba*, Sauli filia, *A. J.* VI, 6, 6.
- Meroe*, metropolis Aethiopiae, ita denominata est a sorore Cambysis; prius Saba vocata erat, *A. J.* II, 10, 2.
- Merolh*, vicus Galil., munitur, *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1. *V. J.* 37.
- Mesanaei* originem trahunt a Mesa, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesas*, Arami f., Mesanaeorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesopotamia*, regio Asiae, *A. J.* I, 7, 1. VII, 6, 1; XIII, 5, 10. Iudaei Mesopotamii Nisibin potissimum urbem habitant; magna eorum editur caedes, *A. J.* XVIII, 9, 1 sqq.
- Messala* Herodis causam defendit in senatu Romano, *A. J.* XIV, 14, 4. *B. J.* I, 14, 4.
- Messalina*, Claudii Caesaris uxor, ab eo interficitur, *A. J.* XX, 8, 1.
- Messenies*, Amenophis Aegypti regis f., *C. A.* I, 32.
- Mestrai* (Aegyptii) et *Mestre* (Aegyptus) nomen habent a Mestraimo, *A. J.* I, 6, 2.
- Mestraimus*, Chamae f., Mestracorum (Aegyptiorum) princeps, *A. J.* I, 6, 2. Ejus octo filii quasnam terras occupaverint, *ibid.*
- Q. Metellus Creticus*, consul, *A. J.* XIV, 1, 2. Cum Lollio Damascum capit, *A. J.* XIV, 2, 5. *B. J.* I, 6, 2.
- Metilius*, praesidii Romani in urbe Hierosol. praefectus seditionis se dedit, *B. J.* II, 17, 10.
- Miq*, vicus Peraeae, *A. J.* XX, 1, 1.
- Micha*, Memphibosthi fil., *A. J.* VII, 5, 5.
- Michaeas*, vates, Achabo regi praedicat eum ab hoste inter-
- fectum iri, *A. J.* VIII, 14, 5. Ejus vaticinium eventum confirmatur, 15, 6.
- Michala*, Sauli filia, Davidis amore capitur, *A. J.* VI, 10, 2. Davidi nuptum datur, 10, 3. Mariti salutem consulit, 11, 4. Postea Pheltiae a Saulo locatur, 13, 8. Abeneri opera Davidi restituitur, VII, 1, 4. Ejus liberi, 4, 3.
- Milesii*: P. Servilii proconsulis ad eos rescriptum de Iudaeis, *A. J.* XIV, 10, 21.
- Milesius*, ab Antiocho Dionysio Damasci praefectus constitutus urbem tradit Philippo, *A. J.* XIII, 15, 1.
- Minæus*, rex Aegypti, *A. J.* VIII, 6, 2.
- Minos* leges suas oraculo Delphico attribuit, *C. A.* II, 16.
- Minucianus (Annius)*, conspirationis in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq.; 4, 3.
- Minucianus (Marcus)*, Caligulae sororis maritus, post Caligulae mortem rerum potiundi cupidus, *A. J.* XIX, 4, 3.
- Minyas*, locus Armeniae, *A. J.* I, 3, 6.
- Misaches*. V. *Misaelus*.
- Misaelus* (a Babylonii Misaches appellatus), Iudaeus genere regio ortus, Babylonem abductus liberaliter a Nabuchodonosoro educatur, *A. J.* X, 10, 1. Cum duobus cognatis in flammis conjicitur quod Nabuchodonosori simulacrum adorare recusant: illasi per flammam ambulant, 10, 5. *M.* 16.
- Misan*, Moabitarum rex, Joramo tributum pendere recusans, ab Israelitis et Iudaeis bello petitur et vincitur, *A. J.* IX, 3, 1.
- Misenum et Pulcoli*, oppida Campaniae maritima a Caligula ponte juncta, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Mithradates Sinaces*, Parthorum dux, Philippi Syriae regis socius, Demetrium Eucærum in captivitatem abducit, *A. J.* XIII, 14, 3.
- Mithradates*, rex Ponti, a Pharnace filio interficitur, *A. J.* XIV, 3, 4.
- Mithradates*, Parthus, ad Gabinium confugit, clam ab eo dimittitur, *A. J.* XIV, 6, 4. *B. J.* I, 8, 7.
- Mithridates Pergamenus* Caesari in Aegypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* XIV, 8, 1 sq. *B. J.* I, 9, 3 sq.
- Mithradates*, Parthus nobilis, Artabani gener, bellum gerit cum Anilaëo, *A. J.* XVIII, 9, 6 sqq.
- Mitylene*, urbs Lesbi insul., *A. J.* XVI, 2, 2.
- Mnaseas*, historicus laudatur, *A. J.* I, 3, 6. *C. A.* I, 23.
- Moabus*, Loti f., Moabitarum princeps, *A. J.* I, 11, 5.
- Moabitae*, pop. Arabiae, originem trahunt a Moabo, *A. J.* I, 11, 5. Iudaeos sibi subjiciunt; sed mox profligantur ab Ehude, *A. J.* V, 4. A Davide devicti annum tributum pendere coguntur, VII, 5, 1. Moabitae cum Ammanitis et magno Arabum exercitu Josaphatum bello petunt, sed ipsi se invicem occidunt, *A. J.* IX, 1, 2 sqq. Israelitis tributum pendere recusantes, a Joramo, Josaphato et Idumaeorum rege debellantur, 3, 1 sqq.
- Moabitis*, Moabitarum terra, *A. J.* IV, 5, 1. V, 9, 1. *B. J.* IV, 8, 2.
- Mochus*, historicus testatur veterum longevitatem, *A. J.* I, 3, 9.
- Modium* (Modein, Modim), vicus Iudaeae, *A. J.* XII, 6, 1; 11, 2; XIII, 6, 5. *B. J.* I, 1, 3.
- Modius* (Aequicolus) Agrippae jun. regis procurator, *V. J.* 11. Gamalum obsidet, 24; 36.
- Mæsia*, *B. J.* IV, 10, 6; 11, 3; VII, 4, 3.
- Molo*. V. *Apollonius*.
- Momphis*, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Monobazus Bazæus, Adiabenorum rex Helenam sororem ducit uxorem, ex qua Izaten suscepit, *A. J. XX*, 2, 1. Moritur, 2, 2.

Monobazus, Monobazi regis f. ex Helena, *A. J. XX*, 2, 1. Post patris obitum regnum administrat usque ad fratris adventum, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 4, 1. Post Itazis fratris mortem, ipse regnum suscipit, 4, 3.

Monobazus, Monobazi jun. regis propinquus, *B. J. II*, 19, 2.

Monobazi regia, in Hierosol. urbe, *B. J. V*, 6, 1.

Mopsuestia, urbs Ciliciæ, *A. J. XIII*, 13, 4. Mopsuestenses Seleucum Epiphanein concremant, *ibid.*

Morius mons, in Judea, *A. J. I*, 13, 1.

Mosocheni (*Cappadoces*) originem trahunt a Mosoche, *A. J. I*, 6, 1.

Mosaches, Japhethæ f., Mosochenorum (Cappadocum) princeps, *A. J. I*, 6, 1.

Mosaicae leges. *V. Moyses.*

Mosollamus, sagittarius celeberrimus, *C. A. I*, 22.

Moses, Amaram: ex Joachebela f., divinum de eo vaticinium, *A. J. II*, 9, 3. In Nilo exponitur, 9, 4. A Thermuti regis filia reperitur et servatur; matri enutriendus datur, 9, 5. Puer venustate et ingenio præcellens, 9, 6. A Thermuti adoptatur, 9, 7. Rem præclare gerit contra Æthiopes; Tharbin, Æthiopum regis filiam, uxorem ducit, 10. Insidias quæ ipsi struuntur evitaturus in Arabiam se confert, 11, 1. Ragueli filiam in matrimonium accipit, 11, 2. A Deo jubetur Judæos servitute liberare, 12. In Ægyptum reversus Dei mandatum regi declarat et miraculis edendis confirmat, 13. Rege Moysem deridente, Ægyptus magnis calamitatibus affligitur, 14. Judæi veniam impetrant in patriam redeundi, mare Rubrum duce Moyse transgrediuntur; Ægyptii, qui eos persequuntur fluctibus delentur, 15 sq. Ad Sinam montem iter convertit Moses; Judæos ciborum inopia laborantes consolatur; aquam amaram potabilem reddit atque miracula edit, III, 1, 1 sq. Amalecitas prælio devincit; tertio mense postquam ex Ægypto discessit ad Sinam montem pervenit, 3, 1 sq. Populum in cohortes distribuit, 4. Cum Deo in monte colloquitur; leges ab eo acceptas promulgat, tabernaculum conficiendum curat, 5. In Aaronem fratrem sacerdotium confert, 8, 3. Tabernaculum lustrat primumque in eo sacrificium facit, 8, 5 sq. Leges fert de sacrificiis, de festis deque aliis rebus, 9—13. Judæis de Chananara occupanda desperantibus ex oraculo renuntiat, quadraginta annos eos in deserto permansuros esse, 14 sq. Plures ex Judæorum proceribus seditionem movent contra Moysem; a Deo exstinguuntur, IV, 2 sqq. Moyses Amorrhæos devincit, 5. Judæos ad leges violandas proclives ad sanitatem reducit, 6. Jesum designat successorem, 7, 2. Gadis et Rubeli tribubus dimidiæque Manassitidi Amoritin assignat, 7, 3. Tradit Judæis librum qui leges continet, 8, 3. Chananæorum gentem jubet exstingui multisque præceptis populi salutem consulit, 8, 44—48. Nube in cælum aufertur, 48. Vixit annos centum et viginti, 49. Virtutibus et ingenio omnes mortales superavit, *ibid.* Legumlatorum antiquissimus, *C. A. II*, 15. Magna ejus de Judæis merita, II, 16. Scripsit primos quinque libros Scripturæ sacræ, *C. A. I*, 8. Quenam Manetho, Charemon et Apion de eo tradant, *C. A. I*, 26; 31; 32; II, 2.

Mosaicae leges, De sacrificiis, *A. J. III*, 9; de festis, III, 10; IV, 8, 7; de purificatione, III, 11; de incestu, de sacerdotum connubio et de jobelo, 12, de iis qui Deo maledicant, IV, 8, 7; de frugum decuma pro sacrificiis solvenda, 8, 8; de scortis, 8, 9; de diis alienis, 8, 10; de vestimentis, 11, de legibus recitandis, 12; de gratiarum

actione, 13; de magistratibus et iudicibus, 14; de testibus, 15; de piaculis pro cæsis instituendis, 8, 16, de regum potestate, 17; de agrorum terminis, 18; de arborum frugibus, 19; de terræ seminatione et aratione, 20; de spiciis pauperibus concedendis, de viatoribus, 21; de decuma tertia viduis et orphanis concedenda; de frugum primitiis sacerdotibus dandis, 22; de connubio, 23; de liberis qui parentibus non obediunt, 24; de fenore, 25; de pignoribus, 26; de furtis, 27; de servis, 28; de rebus in via repertis, 29; de percussoribus, 33; de pharmacis, de talione, 35; de bubus petulcis, 36; de puteis, 37; de depositis, 38; de liberis quorum parentes crimina commiserint, 39; de spadonibus, 40; de bello, 41 sqq. Cf. *C. A. II*, 17—31.

Muchæus, Persa, *A. J. XI*, 6, 1.

Mucianus, Syriæ præfectus, *B. J. IV*, 1, 5. Vespasianum hortatur ut imperium suscipiat, 10, 5; 10, 6. A Vespasiano cum exercitu mittitur contra Vitellium, 11, 1. Cf. *A. J. XII*, 3, 1.

Muliebres turres, in Hierosol. urbe, *B. J. V*, 2, 2.

Mundus, (Decius) Paulinam Saturnini uxorem in Isidis templo stuprat; a Tiberio in exsilium pellitur, *A. J. XVIII*, 3, 4.

Murcus (*Marcus*?), Syriæ prætor post Sextum Cæsarem; cum Cassio facit post J. Cæsaris interitum, *A. J. XIV*, 11, 1 sqq. *B. J. I*, 10, 10; 11, 1 sqq.

Musca, Accaronensium dea, *A. J. IX*, 2, 1.

Mygdonia. *V. Antiochia.*

Myrrha, filia Cinyræ, *A. J. XIX*, 1, 13.

Mytgonus, Tyriorum judex, *A. C. I*, 21.

N.

Naamas, Lamechi filia, *A. J. I*, 2, 2.

Naamis, Elimelech uxore, cum marito in terram Moabiticam migrat; post mariti filiorumque mortem una cum Rutha nuru in Judæam redit, *A. J. V*, 9, 1. A Boazo hospitio excipitur; filiam Boazo nuptum dat, 9, 2 sqq.

Naases, rex Ammanitarum; ejus expeditio in Judæos, *A. J. VI*, 5; 1 sqq., A Saulo vincitur, 3. Cum Davide ei amicitia intercedit, VII, 6, 1.

Naba, urbs Palest., sacerdotum sedes, a Saulo funditus evertitur, *A. J. VI*, 12, 1; 13, 6 et 7.

Nabadus, Aaronis f., victimas in aram afferens flammis comburitur, *A. J. III*, 8, 1, 8, 7.

Nabæoths, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.

Nabalus, Ziphenus ex urbe Emma, Davidi injuriam infert. Davidem eam ulcisci moliens ab Abigæa Nabali uxore placatur, *A. J. VI*, 13, 6 et 7. Ejus mors, 8.

Naballo, urbs Arab., *A. J. XIV*, 1, 4.

Nabatæi, pop. Arab., *A. J. XII*, 8, 3; XIII, 1, 2; 5, 10, XIV, 2, 3; 3, 4.

Nabatena, regio inde ab Euphrate usque ad mare Rubrum pertinens, ab Ismaeli filiis occupatur, *A. J. I*, 12, 4.

Nabla, instrumentum musicum a Davide inventum, *A. J. VII*, 12, 3; VIII, 3, 8.

Naboandelus, rex Babyloniac, *A. J. X*, 11, 2. Cf. *Baltasarus*.

Nabonidus, Babyloniorum rex, a Cyro victus et regno depulsus est, *C. A. I*, 20.

Naboplassorus, Chaldæorum rex, regnavit annos undetriginta, *C. A. I*, 19.

Nabosaris, Babyloniorum dux, *A. J. X*, 8, 2.

Nabuchodonosorus, rex Babyloniorum, Nechaonem, regem Ægypti, proelio vincit; Joacimo, regi Judææ, tributum imperat, *A. J. X*, 6, 1. Hierosolyma capit multosque populi primores captivos abducit, 6, 3. Joachimum, mox

- vero Sedeciam Judæorum constituit regem, 6, 3; 7, 1. *Ægyptios* prælio vincit atque Syria expellit, 7, 3. Quum Judæi ad *Ægyptios* defecissent, Hierosolyma solo æquat, Magnamque Judæorum multitudinem cum rege eorum Sedecia in captivitatem abducit, 8. *Cœlesyriam* occupat, Ammanitis et Moabitibus bellum infert, *Ægyptios* debellat, Judæos qui in *Ægyptum* migraverant, Babylonem abducit, 9, 7. Judæorum pueros nobiliores liberaliter institui jubet, 10, 1. Danielus ei somnia explicat, 10, 4 et 6. Statuam auream adorari jubet, 10, 5. Potestate regia deposita in solitudine vitam degit; post septennium regnum recipit, 10, 6. Moritur post regnum annorum quadraginta trium, 11, 1. Quamnam Berossus, Megasthenes alique historici de eo referant, *ibid.* Cf. C. A. 1, 19 sq.
- Nabuthus*, Jezabelæ, Achabi uxor, insidiis interimitur, A. J. VIII, 13, 8.
- Nabuzardan*, Babyloniorum dux, A. J. X, 8, 5; 9, 1 et 2.
- Nacebus*, Arabum dux, in prælio cum Herode M. commisso cadit, A. J. XVI, 9, 2.
- Nachores*, Serugi f., A. J. I, 6, 4.
- Nachores*, Tharri f., Abrami frater, A. J. I, 6, 5; 16, 1.
- Nadab*, Hieroboami fil., patri succedit; post regnum duorum annorum Basanis insidiis interit, A. J. VIII, 11, 4.
- Næmanes* (*Naamanes*), Benjamin f., A. J. II, 7, 4.
- Nais*, vicus Judææ, B. J. IV, 9, 4 sq.
- Naphæus*, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Nahum*, vates; ejus vaticinium de Assyriis, A. J. IX, 11, 3.
- Narbata*, regio Palæst., 60 stadiis a Cæsarea distans, B. J. II, 14, 5. Narbatena toparchia, II, 18, 10.
- Nasamones*, pop. Africæ, a Romanis subjugati, B. J. II, 16, 4.
- Nathan*, Davidis fil., A. J. VII, 3, 3.
- Nathanael*, Davidis frater, A. J. VI, 8, 1.
- Nathanas*, vates, a Davide consulitur de templo extruendo, A. J. VII, 4, 4. Davidem reprehendit quod Beersaben ad adulterium pellexerit, 7, 3. Davidi nuntiat, Adoniam regnum affectare, 14, 5.
- Nazaræi*, (*Naziræi*,) appellantur qui voto concepto Deo se consacrant, comam nutrientes et vino abstinentes, A. J. IV, 4, 4; cf. XIX, 6, 1.
- Neapolis*, (*Sicima*) urbs Samaricæ, ab indigenis vocatur Mabortha, B. J. IV, 8, 1.
- Neapolitanus*, centurio Rom., a Cestio Syriæ præside mittitur ad Judæorum animos explorandos, B. J. II, 16, 4. Cf. V. J. 24.
- Neara*, vicus Palæst., A. J. XVII, 13, 1.
- Nearda*, urbs Babyloniac, A. J. XVIII, 9, 1; 9, 9.
- Nebrodes*, Chamae nepos, vir audax, homines a Dei timore abducere studet, A. J. I, 4, 2. Ejus consilio turris Babyloniac extruitur, 4, 3.
- Nechao*, rex *Ægypti*, expeditionem facit in Asiam per Judææ fines, A. J. X, 5, 1. Eliacimum Judæorum constituit regem, Joachazum secum abducit captivum, 5, 2. Omnis Syria in ejus ditione est; a Nabuchodonosoro vincitur, 6, 1.
- Necropolis*, pars Alexandriae urbis *Ægypti*, C. A. II, 4.
- Nedemus*, Mestraini f., A. J. I, 6, 2.
- Nemias*, Xerxis regis pincerna, ab eo veniam impetrat Hierosolymorum moenia restaurandi, A. J. XI, 5, 6. Ejus industria moenia reficiuntur, 5, 8. Ejus elogium, *ibid.*
- Nemessus*, pater Jehu, A. J. IX, 6, 1.
- Nephanus*, vir magnæ fortitudinis, A. J. VII, 12, 2.
- Nephtalis*, Jacobi ex Balta f., A. J. I, 19, 8. Ejus filii quatuor, II, 7, 4. Nephtalis tribui quamnam Palæstinæ pars ei obtigerit, A. J. V, 1, 22.
- Nergeleus*, rex Babyloniac, A. J. X, 8, 2.
- Nerias*, Uriæ f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.
- Neriglissorus*, rex Babyloniac, C. A. I, 20.
- Nero* (*Domitius*), Domitii Aenobarbi fil. ex Agrippina, Claudii fil. adoptivus, declaratur imperator, A. J. XX, 8, 2. B. J. II, 12, 8. Ejus facinora crudelissima, *ibid.* Qui Neronis historiam conscripserunt, multa mentiti sunt, B. J. 8, 3. Agrippæ juniiori Gallicæ et Perææ partem tribuit, A. J. 8, 4. B. J. 13, 2. Judæis Cæsarensibus civitatem adimit, A. J. 8, 9. Judæi Agrippam regem apud eum accusant, A. J. 8, 11. Vespasianum in Judæam mittit, B. J. III, 1, 1 sq. Semet ipsum interficit, B. J. IV, 9, 2.
- Neronias*, hoc nomine ab Agrippa jun. appellata est Cæsarea Philippi, urbs Palæst., A. J. XX, 9, 4.
- Nerus*, Sauli patruus, A. J. VI, 6, 6.
- Nerus*, pater Baruchi, A. J. X, 9, 1.
- Netiras*, Galilæus fortitudine excellens, B. J. III, 7, 21.
- Nicanor*, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 5, 5. Contra Judam Maccab. missus vincitur, 7, 3.
- Nicanor*, Ptolemæi Philad. procurator, A. J. XII, 2, 11.
- Nicanor*, Demetrii regis amicus, ab eo contra Judam mittitur, A. J. XII, 10, 4. Judam vincit, postea vero ab eo vincitur et occiditur, 10, 4 et 5.
- Nicanor*, tribun. milit. Rom., Flavii Josephi amicus, B. J. III, 8, 2 sqq.
- Nicanor*, Titi amicus, vulneratur, B. J. V, 6, 2.
- Nicaso*, Sanaballetæ filia, Manassæ uxor, A. J. XI, 7, 2; 8, 2.
- Nicaulis*, *Ægypti* regina, A. J. VIII, 6, 2. Ad Solomonem venit, 6, 5.
- Nicolaus Damascenus*, historicus Herodis M. temporibus floruit hujusque amicus erat, A. J. XVI, 7, 1. Judæorum causam, qui in Ionia habitant, coram Agrippa defendit, A. J. XVI, 2, 3 sq. Coram Augusto Herodem criminibus ei objectis purgat, XVI, 10, 8. Herodi dicit quid Romæ sentiant de ejus filiis, 11, 3. Ejus oratio contra Antipatrum Herodis filium, A. J. XVII, 5, 4 sq. B. J. I, 32, 3. Herodis M. convictor quotidianus, A. J. 5, 4. Archelaum Herodis M. filium apud Augustum contra Antipatrum defendit, A. J. XVII, 9, 6. B. J. II, 2, 6 sq. Archelaum iterum defendit contra Judæorum legatos, A. J. II, 3. B. J. 6, 2. In narrandis Herodis rebus gestis huic gratificari studet, facinora manifesto injusta aut tacens aut excusans, egregie vero facta nimium extollens, XVI, 7, 1. Laudatur, de Judæorum templo, C. A. II, 7. De diluvio, I, 3, 6. De veterum longævitate, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Adado rege Damasci, VII, 5, 2. De Marco Agrippa, XII, 3, 2. De Antiochi Soteris expeditione contra Parthos, XIII, 8, 4. De Ptolemaci Lathyri in Judæos crudelitate, A. J. XIII, 12, 6. De Antipatro Idumæo, XIV, 1, 2. De rebus a Pompejo gestis, 4, 3. De Gabinii expeditionibus contra Judæos, 6, 4. Non memorat, Herodem M. Davidis sepulcrum spoliare, A. J. XVI, 7, 1.
- Nicon*, Romanorum quædam helepolis, a Judæis ita vocata, B. J. V, 7, 2.
- Nicopolis*, urbs Epiri, Herodis M. in Nicopolitanis libertas, A. J. XVI, 5, 3. B. J. I, 21, 11.
- Nicopolis*, urbs *Ægypti*, B. J. IV, 11, 5.
- Niger*, Peraita, in prælio apud Bethoron fortitudine eminet, B. J. II, 19, 2. Idumææ præfectus, 20, 4. Judæorum in expeditione contra Ascalonitas dux, B. J. III, 2, 1 sqq. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
- Niglissarus*, rex Babyloniac, A. J. X, 11, 2.

- Nilus*, fluv. Ægypti, a Judæis appellatur Geon, A. J. I, 1, 3. Sabam urbem circumfuit, II, 10, 1. Navigatur usque ad Elephantinen urbem, B. J. IV, 10, 5. Cf. III, 10, 8.
- Ninive*, urbs Assyriæ, A. J. IX, 10, 2.
- Ninus*, rex Assyriæ, A. J. IX, 10, 2.
- Ninus*, urbs Assyriæ ab Assura condita, A. J. I, 6, 4.
- Niphates*, mons Armeniæ, A. J. XVIII, 2, 4.
- Nisan*, mensis primus apud Judæos, A. J. I, 3, 5; II, 14, 16; XI, 4, 8.
- Nisibis*, urbs Mesopotamiæ munitissima, A. J. XVIII, 9, 1. Judæorum eam regionem incolentium in hac urbe ærarium, *ibid.* Cf. 9, 9. Regio circa Nisibin ab Artabano Parthorum rege datur Izati Adiabenorum regi, XX, 3, 2. A Macedonibus urbs appellata est Antiochia Mygdonia, *ibid.*
- Noarvus*, (Varus), Agrippæ jun. regis procurator, rebus novis studet; in Judæos sævit, V. J. 11. B. J. II, 18, 6.
- Noema*, Lamechi filia, A. J. I, 2, 2.
- Noeus*, Lamechi f., diluvio a Deo in terram immisso solus cum matre, filiis eorumque conjugibus servatur, 3, 1 sq. Ejus arca describitur, 3, 2. In monte Armeniæ ex arca egreditur, 3, 5. Vivit annos nongentos et quinquaginta, 3, 9. — Noe filii de montibus in planitiem, quæ Sennaar vocatur, descendunt, 4, 1. — Chama posteros Noes exsecratus est, I, 5, 3. Noe posterii per totum orbem terrarum dispersi, I, 4, 4. —
- C. Norbani Flacci* rescriptum pro Judæis ad Sardianos, A. J. XVI, 6, 6. Cæsaris Octav. ad eum de Judæis literæ, 6, 3.
- Norbanus*, Romanus nobilitate clarus, a Caji Cæsaris satellitibus occiditur, A. J. XIX, 1, 15.
- Nosta*, mater Joachimi regis, A. J. X, 6, 3.
- Numenius*, a Jonatha Maccab. Romam mittitur legatus, A. J. XIII, 5, 8. Cf. XIV, 8, 5.
- Numidæ*, pop. Africæ, a Romanis subacti, B. J. II, 16, 4.
- Nymphidius*, Neronis libertus, homo nequissimus, B. J. IV, 9, 1.
- O.**
- Oasis*, urbs Ægypti, C. A. II, 3.
- Obedamus*, sacerdos, in cujus ædibus Davides arcam deposuit, antequam eam Hierosolyma deportaret, A. J. VII, 4, 2.
- Obedas*, Arabum rex, Alexandrum Jannæum prælio devincit, A. J. XIII, 13, 5. Cf. B. J. I, 4, 4.
- Obedas*, vates, A. J. IX, 12, 2.
- Obedes*, Boazi ex Rutha filius, quid nomen significet, A. J. V, 9, 4. Procreat Jessæum, cujus filius est Davides, *ibid.*
- Obedias*, vatum amicus ac defensor, A. J. VIII, 13, 4.
- Obimes*, Hieroboami fil., A. J. VIII, 11, 1.
- Obodas*, rex Arabiæ, homo segnis et tardus, A. J. XVI, 7, 6; 9, 4. B. J. I, 24, 6.
- Ochozias*, Achabi Israëlitarum regis f., patri succedit, A. J. VIII, 15, 6. Ægrotus deam Accaronensem consulit; vir improbus, IX, 2, 1. Moritur, 2, 2.
- Ochozias*, Jorami Judæorum regis f., post patris mortem regnum suscipit, A. J. IX, 5, 3. A Jehu interficitur postquam unum tantum annum regnavit, 6, 3.
- Octavia*, Claudii Cæsaris ex Messalina fil., Neroni nuptum datur, A. J. XX, 8, 1. A Nerone interficitur, 8, 2.
- Octavia*, porticus in Roma urbe, B. J. VII, 5, 4.
- Odeas*, Neriæ f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.
- Odolla*, urbs Judææ, A. J. VIII, 10, 1.
- Oeus*, Madianitarum rex, A. J. IV, 7, 1.
- Oges*, Galadenæ et Gaulanitidis rex, a Judæis devincitur, A. J. IV, 5, 3. Ejus cubile describitur, *ibid.*
- Ogyges*, quercetum non procul a Chebrone situm, A. J. I, 10, 4.
- Olda* vates, uxor Sallumi, A. J. X, 4, 2.
- Olivarum*, mons, e regione Hierosolymorum situs, A. J. XX, 8. B. J., 6. II, 13, 5; V, 2, 3; VI, 2, 8.
- Olsa* (Orsa,) Elani regis procurator, A. J. VIII, 12, 4.
- Olympias*, Herodis M. filia ex Malthace Samaritana, Josephi uxor, A. J. XVII, 2, 3. B. J. I, 28, 4.
- Olympici ludi*, splendide instaurati ab Herode M., A. J. XVI, 5, 3; XVIII, 5, 4. B. J. I, 21, 12.
- Olympus*, Herodis M. amicus, cum literis ab eo mittitur ad Augustum, A. J. XVI, 10, 9. B. J. I, 27, 1.
- Omanus*, Eliphazæ f., A. J. II, 1, 2.
- Onias*, Jaddi fil., pontifex, A. J. XI, 8, 7; XII, 2, 2.
- Onias*, Simonis Justi fil., pontifex, A. J. XI, 8, 7; XII, 2, 4.
- Onias*, Simonis Justi fil., pontifex, A. J. XII, 4, 1. Ptolemæo Euerg. tributum solvere recusat, *ibid.* A Josepho Tobia filio apud Ptolemæum accusatur, 4, 2 sqq. Moritur, 4, 10.
- Onias*, Simonis fil., pontifex, A. J. XII, 4, 10. Arei Lacedæmonii ad eum literæ, *ibid.*
- Onias*, Simonis filius natu minimus, qui et *Menelaus* appellatur, pontifex constituitur ab Antiocho Epiph., XII, 5, 1. Lis oritur inter Oniam ejusque fratrem Jesum; populus in duas partes dividitur; Onias ad Antiochum confugit, *ibid.* Interficitur ab Antiocho Eupat., 9, 7. Cf. B. J. I, 1, 1.
- Onias*, Oniæ fil., infans a patre relinquitur, A. J. XII, 5, 1. Quum Onias patruus ab Antioch. Eupat. interfectus in ejusque locum Alcimus pontifex creatus esset, ad Ptolemæum Philomet., Ægypti regem, confugit; templum Hierosolymitanum simile in Ægypto exstruit, 9, 7. Ejus hac de re literæ ad Ptolemæum; Ptolemæi responsum, XIII, 3, 1 sqq. Ejus filii, 10, 4. Cf. B. J. I, 1, 1; VII, 9, 2 sq. A. J. XX, 11.
- Onias*, vir justus et pius, a Hierosolymitis lapidibus obruitur, A. J. XIV, 2, 1.
- Onias, Judæus*, Ægyptiorum dux, C. A. II, 5.
- Oniæ terra*, in Ægypto, A. J. XIV, 8, 1. B. J. I, 9, 4.
- Ophellius*, Phasaëli amicus, A. J. XIV, 13, 5. B. J. I, 13, 5.
- Ophires*, Juctæ filius, A. J. I, 5, 4.
- Ophla*, locus Hierosol. urbis, B. J. II, 17, 9; V, 4, 2; 6, 1; VI, 6, 3.
- Ophnis*, (Hophnis) Eli pontif. filius, homo nequissimus, A. J. V, 10, 1. In prælio cum Palæstinis commisso cadit, 11, 2.
- Orebus*, Madianitarum rex a Gedeone victus, A. J. V, 6, 5.
- Orestarum* gens, A. J. XI, 8, 1.
- Orodes*, Phraatis IV Parthorum regis e Thermusa fil., post fratris obitum regnum oblinet; mox vero a Parthorum primoribus interimitur, A. J. XVIII, 2, 4.
- Orodes*, Artabani III, regis Parthorum fil., regnum Armeniæ oblinet, A. J. XVIII, 2, 4.
- Oronna*, Jebusæus, Davidis amicus, A. J. VII, 3, 3; 13, 9.
- Orononæ*, urbs Arab. in Moabitarum finibus, A. J. XIII, 15, 4; XIV, 1, 4.
- Orpha*, mulier Moabitica, Chellioni nubit, A. J. V, 9, 1.
- Orsanæ*, Parthus nobilis, ad Gabinium confugit, A. J. XIV, 6, 4. B. J. I, 8, 7.
- Orus*, rex Ægypti, C. A. I, 15; 26; 28.
- Orus*, Mariamæ Moysis sororis maritus, A. J. III, 2, 1.

Oryba, urbs Arabiae, *A. J.* XIV, 1, 4.
Osarsiphus, pontifex Heliopolitanus: quid Manetho de eo tradat, *C. A.* 1, 26.
Oseas, occiso Phaceae Israelitarum rege, regnum usurpat; Salmanasari tributum pendit, *A. J.* IX, 13, 1. Societatem init cum Soa rege Egypti contra Salmanasarem; hic vero Samariam expugnat, Oseam in captivitatem abducit, Israelitarum regnum extinguit, eosque in Mediam et Persidem transfert, 14, 1.
Ostracine, urbs Egypti, *B. J.* IV, 11, 5.
Otho, imperator bellum gerit adversus Vitellium; se ipsum interficit, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.
Ozas, pontifex, mortis supplicium luit, quod manus arcae admovit, *A. J.* VII, 4, 2.
Ozias, Judaeorum rex, Amasia fil. *A. J.* IX, 9, 3. Natura bonus ac magnanimus, sollers atque industrius; Palæstina Gittam et Jamniam eripit, Arabes aggreditur, Ammanitis tributum imperat, omnemque terram usque ad Egypti fines in suam potestatem redigit; rempublicam optime regit, 10, 3. Rebus secundis elatus sacerdotum munera sibi arrogat, quare lepra correptus, exul extra urbem misere moritur, 10, 4. Regnum tenuit annos quinquaginta duos, *ibid.*
Ozis, Bocci filius, post patris mortem pontificatum obtinuit, *A. J.* V, 11, 5.

P.

Pacis templum, a Vespasiano Romæ exstructum, *B. J.* VII, 5, 7.
Pacorus, Aradis Parthorum regis f. Syriam occupat; ab Antigono regnum Judææ affectante acitius Hierosolyma adit, Hyrcanum et Phasaëum in vincula conjici jubet, Herode fuga elapso urbem diripit et Antigonom declarat regem, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* I, 13. In prelio cum Romanis commisso occumbit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6.
Pacorus, Artabani Parthorum regis fil., a Vologese fratre Mediam accipit, *A. J.* XX, 3, 4. Ab Alanis bello petitur, *B. J.* VII, 7, 4.
Palestina, a Græcis ita vocatur. Philistæorum terra, *A. J.* I, 6, 2; et omnis Judaeorum terra, *C. A.* 1, 22.
Palæstini sive *Philistæi* nomen habent a Philisto, Me-straimi filio, *A. J.* I, 6, 2. Egyptiis finitimi, II, 15, 2. Præcipuæ eorum urbes: Gitta, Accaron, Ascalon, Gaza et Azotus. VI, 1, 2; 13, 10. Palæstini a Chananæis in exilium vocantur contra Judæos ex Egypto redeuntes, V, 1, 18. A Judæis fugantur, *ibid.* Judæos prelio superant et tributa ab iis exigunt per annos quadraginta, V, 8, 1. A Samsone profligantur, V, 8, 8. Judæos clade afficiunt, arcam sacram rapiunt, V, 11, 1 sqq. Arcam ad Judæos remittunt, VI, 1, 2. Judæam iterum invadunt, a Samuele funduntur, 2, 2 sqq. A Saulo devincuntur, 6, 9. Irruptionem faciunt in Cillanorum agros, a Davide repellantur, 13, 1. Denuo bellum inferunt Judæis, Saulum regem ejusque filios cædunt, 14, 1 sqq. Palæstini identidem a Davide vincuntur, magnaque eorum terre pars in ejus ditionem redigitur, VII, 5. Sub Davidis regni finem iterum profligati Judæos bello lacerare desinunt, 12, 2. Josaphato regi Hierosolymorum tributum pendunt, VIII, 15, 2. Hieroboamus II iis Gittam et Jamniam urbes eripit, IX, 10, 3. Ab Ezechia debellantur, 13, 3.
Palætyrus, urbs Phœnicia, *A. J.* IX, 14, 2.
Pallas, Herodis M. uxor, Phasaëli mater, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
Pallas, Antonia servus, *A. J.* XVIII, 6, 6.
Pallas, Felicis Judææ procuratoris frater, *A. J.* XX, 7, 1. *B. J.* II, 12, 8. Magno in honore apud Neronem est, *A. J.* 8, 9.

Palmyra, (a Judæis Thadamora vocata), urbs Syriæ, a Solomone conditur, *A. J.* VIII, 6, 1.
Pamphylia, *A. J.* XI, 8, 1; XIV, 14, 3. — Pamphylium mare, II, 16, 5.
Panathenæa, festum Atheniensium, *A. J.* XIV, 8, 5.
Paneas, regio Palæst. circa fontes Jordanis, ab Herode M. tribuitur Philippo filio, *A. J.* XVII, 8, 1; cf. XV, 10, 3.
Paneas, urbs Paneadis regionis, a Philippo renovatur et Casarea appellatur, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1.
Panium, locus Paneadis, ubi Jordanis principium esse putatur, *A. J.* XV, 10, 3. *B. J.* III, 10, 7; I, 21, 3.
Pannychis, Herodis M. concubina; ab hoc Archelao regi dono datur, *B. J.* I, 25, 6.
Pannonia, *B. J.* IV, 10, 6; VII, 5, 3.
Paphlagonia, *A. J.* XVI, 2, 2. Paphlagonæ a Judæis Riphathii vocati, a Riphathe originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Papirius, tribunus milit. Rom., *A. J.* XIX, 1, 6.
Papiria, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
Pappus, ab Antigono contra Herodem in Samariam missus vincitur et in prælio occumbit, *A. J.* XIV, 15, 12 sq. *B. J.* I, 17, 5 sq.
Papyron, Arabiae urbs, *A. J.* XIV, 2, 3.
Paradisus Adami et Evæ describitur, *A. J.* I, 1, 3.
Paradisus pensilis, a Nabuchodonosoro Babylone factus, *C. A.* I, 19.
Parmenio, Alexandri dux, *A. J.* XI, 8, 5.
Paros; C. Julii rescriptum ad Parios de Judæis, *A. J.* XIV, 10, 8.
Parthenius, fluv. Asiæ, *C. A.* I, 22.
Parthi, natura infidi sunt, *A. J.* XVIII, 2, 4. Nobilibus moris est gladios gestare, *ibid.* Deorum simulacra secum portant quum peregre eunt, XVIII, 9, 5. — Demetrii Nicatoris contra eos expeditio, XIII, 5, 11. Bellum cum Antiocho Sotere, 8, 4. Bellum cum Laodice Galadenorum regina, 13, 4. Crassum profligant; Cassius eos a Syriæ finibus arcere studet, XIV, 7, 3. Parthi, Pacoro et Barzapharne ducibus, Syriam occupant, Antigonom in Judæam reducunt, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* I, 13. A Ventidio, Romanorum duce, devicti et Syria expelluntur, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6. Phraates, Parthorum rex, Phraatacis filii insidiis interimitur; Phraataces ejusque frater Orodes a nobilibus occiduntur; Vonones qui post Orodes rex creatur regno mox rursus deicitur; regnum deinde traditur Artabano, Media regi, *A. J.* XVIII, 2, 4. Parthi bello petuntur a Scythiis, *A. J.* 4, 4. Eorum regi Artabano insidia struuntur a Vitellio, Syriæ præfecto, *ibid.* Artabanus, postquam regnum sibi stabilivit, amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Parthorum reges post Artabanum, XX, 3 sq.
Pascha, festum Judæorum; ejus origo, *A. J.* II, 14, 6; XVII, 9, 3. *B. J.* II, 1, 3. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 5.
Pastophoria, pars templi Hierosol., *B. J.* IV, 9, 12.
Patroclus, Chærææ f., Jud., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10.
Paulina, Saturnini uxor, a Mundo in Isidis templo stupratur, *A. J.* XVIII, 3, 4.
Paulinus, tribun. milit. Rom., *B. J.* III, 8, 1.
Paulinus, Alexandria præfectus, ex Oniæ templo donaria aufert, et cultum divinum in eo fieri vetat, *B. J.* VII, 10, 4.
Pausanias, Cerastæ filius, Philippum Macedonum regem occidit, *A. J.* XI, 8, 1; XIX, 1, 13.
Pedanius, legatus Roman., *B. J.* I, 27, 2.

- Pedanius*, miles Roman. fortitudine conspicuus, *B. J.* VI, 2, 8.
- Pella*, urbs Syriae, *A. J.* XIV, 3, 2.
- Pella*, urbs Palaestinae, in confiniis Peræe ad septemtrionem, *B. J.* III, 3, 3. Ab Alexandro Jannæo capitur et diruitur, *A. J.* XIII, 15, 4. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 4. Toparchia Judæe, *B. J.* III, 3, 5. Cf. *B. J.* I, 4, 8; 6, 3; 7, 6; II, 18, 1.
- Pelusium*, urbs Egypti, a Senacheribo obsidetur, *A. J.* X, 1, 4. Capitur ab Antipatro et Mithridate, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 4. Cf. *B. J.* IV, 10, 5.
- Pentapolis*, regio Libyæ, *B. J.* VII, 11, 1.
- Pentecoste* (*Asartha*), Judæorum festum, quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 6. *B. J.* II, 3, 1.
- Peræa*, regio Palaestinae, describitur, *B. J.* III, 3, 3. Peræa Antipæ Herodis tetrarchiæ pars fuit, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Initio belli Jud. Peræa ab Hierosolymitis præficitur Manasses, *B. J.* II, 20, 4. A Romanis occupatur, IV, 7, 3 sqq. — Cf. *A. J.* XIII, 4, 9.
- Peryanemorum* decretum de Judæis, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Pergamum*, urbs Mysiæ; Herodis M. in Pergameno liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.
- Peristereon*, petra prope Hierosolyma, *B. J.* V, 12, 2.
- Persia*, Persæ. Israelitæ a Salmanasare in Persiam et Mediam transferuntur, *A. J.* IX, 14, 1. — Persæ originem trahunt ab Elamo, Semæ filio, *A. J.* I, 6, 4. Persæ Babyloniorum imperium evertunt sub Cyro, *A. J.* X, 11, 4. Sub Cambyse Egyptum sibi subiiciunt, XI, 2, 2. Persarum regnum sub Artaxerxe I ab India usque ad Æthiopiam pertinet, et administratur a centum viginti satrapis, 6, 1. Ab Alexandro M. vincuntur, 8, 1; 8, 3. Persarum mores, *C. A.* II, 37.
- Petephres*, Egyptus, Pharaothæ regis coquis præfectus, Josephum emit et liberaliter educat, *A. J.* II, 4, 1. Ejus uxor Josephum ad concubitum pellicere studet, 4, 2 sqq. Petephres Josephum ab uxore accusatum in carcerem conjicit, 4, 5; cf. 5, 4.
- Petephres*, sacerdos Heliopolitanus, cujus filiam Josephus, Jacobi f., uxorem ducit, *A. J.* II, 6, 1.
- Petina*, Claudii Caesaris uxor, *A. J.* XX, 8, 1.
- Petra*; ita Græcis vocatur metropolis Arabiæ, quæ indigenis dicitur *Areceme*, sive *Arce*, *A. J.* IV, 7, 1; 4, 7. Cf. *A. J.* XIV, 1, 4. *B. J.* I, 6, 2; 13, 8.
- Petra*, Amalecitarum urbs, *A. J.* III, 2, 1.
- Petronius*, Egypti præfectus, Herodi M. frumentum suppeditat, *A. J.* XV, 9, 2.
- Petronius*, Syriae præfectus constituitur a Caligula cum mandato ut ipsius statuam in Judæorum templo erigat, *A. J.* XVIII, 8, 2 sqq. *B. J.* II, 10, 1 sqq. Judæorum supplicationibus commotus statuæ dedicationem differt, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 5. Mira Dei providentia servatur, *A. J.* 8, 8 sq. Ejus contra Dorienses edictum, *A. J.* XIX, 6, 3.
- Petrus*, Berenices Agrippæ M. matris libertus, *A. J.* XVIII, 6, 3.
- Phabus*, pater Ismaeli pontificis, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Phaceas*, Manaemi f., Israelitarum rex, a Phacea tribuno occiditur post regnum duorum annorum, *A. J.* IX, 11, 1.
- Phaceas*, occiso Phacea Israelitarum rege, regnum usurpat; a Thieglaphalassare bello premitur, *A. J.* IX, 11, 1. Judæis cladem affert, 12, 1. Ab Osea occiditur post regnum viginti annorum, 13, 1.
- Phædra*, Herodis M. uxor, mater Roxanæ, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Phalaus*, vir ditissimus e tribu Rubeli, *A. J.* IV, 2, 2.
- Phalecus*, Heberi f., *A. J.* I, 6, 4.
- Phallion*, Antipatri frater in prælio apud Papyronem commisso cadit, *B. J.* I, 6, 3. *A. J.* XIV, 2, 3.
- Phallus*, Rubeli f., *A. J.* II, 7, 4.
- Phalna*, Davidis f., *A. J.* VII, 3, 3.
- Phanasus*, pontificum ultimus, *A. J.* XX, 10.
- Phannias*, Samueli fil., sorte pontifex creatur a zelotis, *B. J.* IV, 3, 8.
- Phanuel*, locus Palest., ubi Jacobus certamen iniit cum angelo, *A. J.* I, 20, 2. Postea in eodem loco urbs ejusdem nominis condita est, in qua regiam ædificavit Hieroboam, *A. J.* VIII, 8, 4.
- Phara*, vallis Judæe, *B. J.* IV, 9, 4.
- Pharanx* (Vallis) locus non procul a Geraris urbe, *A. J.* I, 18, 2.
- Pharanx*, locus in Chananæe confiniis, *A. J.* III, 14, 1.
- Pharaothes* sive *Pharao*; ita omnes Egypti reges inde a Minæo usque ad eum qui Solomonis socer fuit appellati sunt, *A. J.* VIII, 6, 2. Quid vox significet, *ibid.*
- Pharaothes*, rex Egypti, Sarram Abami uxorem concupiscit; a Deo punitur, *A. J.* I, 8, 1.
- Pharaothes*, rex Egypti, Josephum Jacobi filium rei frumentariæ curandæ præficit, *A. J.* II, 5, 7. Josephum honoribus cumulat, 6, 1. Jacobi familiæ Heliopolin habitandam tribuit, 7, 6. Quintam frugum partem ab Egyptiis exigit, 7, 7.
- Pharaothes*, rex Egypti, Israelitis veniam in patriam redeundi dare recusat; quare Egyptus calamitatibus affligitur, *A. J.* II, 14. Israelitis ex Egypto fugientes persequens cum toto exercitu in mari Rubro perit, 16.
- Pharaothes*, rex Egypti (hujus nominis ultimus), filiam Solomoni nuptum dat, *A. J.* VIII, 2, 1. Gazara urbem expugnat eamque Solomoni tribuit, 6, 1; cf. 6, 2.
- Pharathon*, urbs Judæe a Bachiide munitur, *A. J.* XIII, 1, 3; cf. V, 7, 15.
- Pharesus*, Judæ f., *A. J.* II, 7, 4. Ejus filii duo, *ibid.*
- Pharisæi*, Judæorum secta. Forum placita et instituta. Credunt, et fatum et voluntatem humanam ad ea quæ agimus valere; animam esse immortalem; bonorum animas in alia corpora transire, malorum æterno supplicio affici. Modeste vivunt; ætate provectoribus honorem habent, *A. J.* XIII, 5, 9; XVIII, 1, 3. *B. J.* II, 8, 14. In penis irrogandis clementes sunt; multa tradunt quæ a patribus accepta, sed in Moysis lege non scripta sunt; graves habent contentiones cum Sadduceis, *A. J.* XIII, 10, 6. Magna sunt apud populum auctoritate, *A. J.* XIII, 16, 5. Regibus audacter resistunt; Herodes M. eorum nocentissimos interfici jubet, *A. J.* XVII, 2, 4. Proxime accedunt ad sectam Stoicam, *V. J.* 2.
- Pharmuthi*, mensis apud Egyptios, *A. J.* II, 14, 6.
- Pharnaces*, Mithridatis Ponti regis f., patrem interficit, *A. J.* XIV, 3, 4.
- Pharus*, insula prope Alexandriam, *B. J.* IV, 10, 5.
- Phasaelis*, urbs Palest. ab Herode in Phasaeli fratris memoriam exstructa, *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 9. Eam Herodes M. Salomæ sorori tribuit, *A. J.* XVII, 8, 1. A Salome Julię (Livię) Augusti uxori legatur, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1. Phasaelus, Antipatri Idumæi f., *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 9. Hierosolymorum præfectus a patre constituitur; Hierosolymitarum gratiam sibi conciliat, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 4. Herodem prohibet ne Hyrcano bellum inferat, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. Felicem superat, *A. J.* 11, 7. *B. J.* 12, 1. Parthii ab Antigono acciti ei insidias struunt, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 13, 4. In vincula conjicitur, *A. J.* 13, 6. *B. J.* 13, 5. Ipse sibi mortem dat ne contumeliose ab Antigono tractetur, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 10.
- Phasaelus*, Herodis M. fil. ex Pallade, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Phasaelus*, Phasaeli Herodis M. fratris fil., Salampsonem

- Herodis M. ex Mariamne filiam uxorem ducit, *A. J.* XVI, 5, 3; XVIII, 5, 4. Ejus progenies, XVIII, 5, 4.
- Phasaëlus*, Pheroræ filius, Herodis filiam ex Mariamne uxorem ducit, *A. J.* XVII, 1, 3; cf. XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 5; 28, 6.
- Phasaëlus*, arcis Hierosolymitanæ turris excelsissima, ab Herode M. in Phasaëli fratris memoriam exstructa, *A. J.* XVI, 5, 2; XVII, 10, 2. *B. J.* I, 21, 9; II, 3, 2; II, 17, 8. Post expugnata Hierosolyma, a Romanis servatur, *B. J.* VII, 1, 1.
- Pheldas*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Pheles*, Tyrionum rex, *C. A.* I, 18.
- Pheltias*, Lisi fil., Michalam, Sauli filiam, quæ Davidis uxor fuerat, in matrimonium accipit, *A. J.* VI, 13, 8. Eam Davidi reddere cogitur, VII, 1, 4.
- Phenanna*, nxor Elcanæ, *A. J.* V, 10, 2.
- Pherecydes*, Syrius, unde hauserit suam doctrinam, *C. A.* I, 2.
- Pheroras*, Antipatri fil., Herodis frater natu minimus Alexandrum castellum restaurat, *A. J.* XIV, 15, 4. *B. J.* I, 16, 3. Cf. *A. J.* XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Herodes ei tetrarchiam ab Augusto impetrat, *A. J.* XV, 10, 3. Apud Herodem calumniatur ejus filios Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* XVI, 1, 2; 3, 2. In Herodis odium incurrit, quod servæ amore captus filias regis repudiat, *A. J.* 7, 3. *B. J.* I, 24, 5. Alexandro suspicionem injicit, Herodem ejus patrem Glaphyræ amore flagrare; qua re magis adhuc Herodis in ipsum odium incendit, *A. J.* 7, 4. Ab Alexandro accusatur, quod conjurationis in Herodem factæ socius sit, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 25, 1. Archelaus rex Pheroram Herodi reconciliat, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 3 sqq. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemnat, *B. J.* 27, 2. Amicitiam init cum Antipatro, *A. J.* XVII, 2, 4. *B. J.* I, 29, 1. Uxori obnoxius est, *ibid.* Cum Herode denuo ei intercedit inimicitia, quod uxorem repudiare recusat, *A. J.* 3, 1. *B. J.* 29, 2. Jussu Herodis in tetrarchiam suam discedit, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 29, 4. Morbo laborans Herodi reconciliatur; insidiarum Herodi structurarum eum pœnitet; moritur, *A. J.* 3, 3; 4, 2. *B. J.* 29, 4; 30, 6.
- Pheroræ uxor*, infimo loco nata, Herodi invisæ, *A. J.* XVI, 7, 3. Cum socru, sorore et Antipatri matre secreta habet conventicula, quæ a Pherora quoque et Antipatro frequentantur, *A. J.* XVII, 2, 4. *B. J.* I, 29, 1. Phariseis favet, *ibid.* Herodes frustra suadet Pheroræ ut eam repudiet, *A. J.* 3, 1. *B. J.* 29, 4. Accusatur quod maritum veneno interfecerit, *A. J.* 4, 1. *B. J.* 30, 1. De tecto se præcipitat, sed non læditur, *A. J.* 4, 2, *B. J.* 30, 5. Ejus confessio de insidiis ab Antipatro et Pherora Herodi paratis, *ibid.*
- Phethrosimus*, Mestrami f., *A. J.* I, 6, 2.
- Phiala*, lacus Palest., in quo Jordanis fluv. fons est, *B. J.* III, 10, 7.
- Phichola*, vicus Judææ, *A. J.* XII, 4, 2.
- Phicolus*, Abimelech dux, *A. J.* I, 18, 3.
- Phideas*, Axiorami f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Phidias*, Atheniensis, Jovem Olympium fecit, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Philadelphene*, regio circa Philadelphiam urbem, *B. J.* III, 3, 3.
- Philadelphina* (*Rabatha*, *Rabbath Ammon*), urbs Palestin., in confinio Perææ et Arabiæ, *B. J.* III, 3, 3. Zeno Colyas urbis tyrannus, *A. J.* XIII, 8, 1. Lis inter Philadelphenos et Judæos Perææ, *A. J.* XX, 1, 1. Initio belli Jud. a Judæis devastatur, *B. J.* II, 13, 1.
- Philippi*, urbs Macedoniæ, *A. J.* XV, 12, 3.
- Philippio*, Ptolemæi Mennæi f., Alexandram Aristohuli filiam uxorem ducit; a patre occiditur, *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2.
- Philippus*, rex Macedoniæ, a Pausania interfectus, *A. J.* XI, 8, 1. *A. J.* XIX, 1, 13.
- Philippus*, ab Antiocho Epiph. moriente regni curator constituitur, *A. J.* XII, 9, 2. Regnum affectat; ab Antiocho Eupatore occiditur, 9, 7.
- Philippus*, Antiochi Grypi f., post Antiochi XI fratris mortem, Syriæ partis regnum suscipit, *A. J.* XIII, 13, 4. Devicto Demetrio Eucæro fratre totius Syriæ regnum adipiscitur, 14, 3. Cum Antiocho Dionysio fratre bellum gerit, qui Damascus potitus est, 15, 1.
- Philippus*, Herodis M. fil. ex Cleopatra, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Philippus ejusque frater Archelaus educantur Romæ; eos apud patrem calumniatur Antipater, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 31, 1. Herodes in testamento suo eum Gaulonitidis, Trachonitidis, Batanææ et Peniadis tetrarchiam constituit, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 7 sqq. Archelaus Romam proficiscens Philippo regni curam committit, *A. J.* 9, 3. Suadente Varo et ipse Romam se confert, *A. J.* 11, 1. *B. J.* II, 6, 1. Augustus Philippi tetrarchiam ita describit ut Trachonitidem, Bataneam, Auranitidem et partem Zenodori terræ comprehendat, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Philippus plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1. Moritur; ejus elogium, *A. J.* 4, 6. Ejus tetrarchiam Tiberius Syriæ adjicit, *ibid.* Salomen Herodis fratris filiam uxorem habuit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Verum Jordanis fontem primus reperit, *B. J.* III, 10, 7.
- Philippus*, Jacimi f., Agrippæ jun. regis dux, *A. J.* XVII, 2, 3. Ab Agrippa optimatibus Hierosolymitanis contra seditiosos auxilio mittitur, *B. J.* II, 17, 4. Post cladem a seditiosis acceptam fuga salutem querit, *B. J.* II, 20, 1. *V. J.* 11. Ejus literæ ad Agrippam a Noaro interceptuntur; cum Judæis a Noaro Ecbatanis expulsi Gamalam castellum occupat, *V. J.* 11. Ad Agrippam redit, *V. J.* 36. A Tyris falso accusatur apud Vespasianum, 74.
- Philippus*, Galilæus, vir fortissimus, *B. J.* III, 7, 21.
- Philistæi*, *V. Palestini*.
- Philistus*, rerum Sicularum scriptor, *C. A.* I, 3.
- Philo senior*, Judæorum antiquitatem testatur, *C. A.* I, 23.
- Philo Alexandrinus*, a Judæis Alexandrinis legatus mittitur ad Cæsarem Caligulam, *A. J.* XVIII, 8, 1.
- Philostephanus*, Ptolemæi Lathyri dux, *A. J.* 12, 5.
- Philostratus*, rerum Indicarum et Phœnicium scriptor, de Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 11, 1. De Tyri obsidione, *C. A.* I, 20.
- Phineas*, Clusothi f., Idumæorum dux, *B. J.* IV, 4, 2.
- Phineas*, sacri thesauri custos, *B. J.* VI, 8, 3.
- Phineeses*, Eleazari f., Moysis ex fratre nepos, Zambriam et Chosbiam legum contemtores interficit, *A. J.* IV, 6, 12. Madianitis prælio devincit, 7, 1. Legatus mittitur ad tribus Transjordanias, V, 1, 26. Pontifex maximus filii post patris mortem, 1, 29. Pontificatus postea ex Phineesæ familia transit ad Ithamari stirpem, 11, 5. Sub regno Solomonis pontificatus ad Phineesæ familiam rediit, VIII, 1, 3.
- Phineeses*, Eli filius, nequissime se gerit, *A. J.* V, 10, 1. Pontifex a patre constituitur; in prælio cum Palestinis commisso cadit, 11, 2. Ejus filius Jochabes, 11, 4.
- Phison*, ita Ganges fluv. a J. dæis appellatur, *A. J.* I, 1, 3.
- Phæbus*, ab Agrippa rege ad Judæos seditiosos legatus missus occiditur, *B. J.* II, 19, 3.
- Phœnicia*, *Phœnices*, Phœnices antiquissimis jam temporibus literis ad res graviore consignandas utebantur,

- C. A. I.*, 6. Cum Græciæ commercium habebant, *C. A. I.*, 12. Græcos literarum usum docuerunt, *C. A. I.*, 2. Ab Ægyptiis circumcisionem acceperunt, *C. A. I.*, 22. Phœnices Judæis infensi, *C. A. I.*, 13. Phœnices ab Ægyptiis bello premuntur, sub rege Elulæo, *A. J. IX*, 14, 2. Cf. *C. A. I.*, 19. Phœniciam invadit Alexander M., *XI*, 8, 3. Phœniciam Ptolemæus Epiph. pro dote accipit ab Antiocho M., *XII*, 4, 1. Cf. *Sidon et Tyrus*.
- Phora*, ita a Judæis Euphrates fluv. vocatur, *A. J. I.*, 1, 3.
- Phraates IV*, rex Parthorum, Hyrcanum a Pacoro captum e vinculis dimittit, *A. J. XV*, 2, 2 sq. Thermusam ancillam uxorem ducit; a Phraatace filio interficitur, *XVIII*, 2, 4.
- Phraataces*, Phraatis IV Parthorum regis ex Thermusa fil., pâtre e medio sublato regnum occupat, adjuvante matre; mox vero e regno pellitur, *XVIII*, 2, 4.
- Phritiphas*, Ægyptius, sacrorum scriba sub Amenophi, *C. A. I.*, 32.
- Phruæti dies*, festum apud Judæos; ejus origo, *A. J. XI*, 6, 13.
- Phryges*, (a Judæis Thygrammæi vocati) originem trahunt a Thygrammæ, Gomari filio, *A. J. I.*, 6, 1. Rebus novis student sub Antiocho Magno, *XII*, 3, 4.
- Phullus*, Assyriorum rex, Israelitis bellum infert, *A. J. IX*, 11, 1.
- Phules*, Chamæ f., Phutorum princeps, *A. J. I.*, 6, 2.
- Phuli*, pop. Africæ, originem habent a Phyte.
- Phutus*, fluv. Mauritanæ, *A. J. I.*, 6, 2.
- Phylastinus*, Mestrami f., Palæstinorum (Phylistæorum) auctor, *A. J. I.*, 6, 2.
- Phyte*, regio Africæ, *A. J. I.*, 6, 2.
- Pilatus*, (Pontius) Judææ præses constituitur a Tiberio, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 2. Judaicas leges abolere studens imperatoris imagines in urbem Hierosolymorum infert; orto inde tumultu imagines submovet, *A. J. 3*, 1. *B. J. 9*, 2, sq. Aqueductum construere moliens Judæorum concitat seditionem magnamque eorum stragem edit, *A. J. 3*, 2. *B. J. 9*, 4. Jesum Christum cruci affligi jubet, *A. J. 3*, 3. Samaritanos seditiosos fundit fugatque, *A. J. 4*, 1. A Samaritanis apud Vitellium Syriæ præfectum accusatur; a Vitellio Romam mittitur, ut Tiberio eorum quæ egerit rationem reddat, *A. J. 4*, 2.
- Pissidæ*, Alexandri Jannæi mercenarii, *A. J. XIII*, 13, 5. *B. J. I*, 4, 3.
- Piso (Marcus)* Pompeji legatus, *A. J. XIV*, 4, 2; cf. 10, 14.
- Piso*, Germanicum veneno interficit, *A. J. XVIII*, 2, 5.
- Piso*, Romæ præfectus, *A. J. XVIII*, 6, 5; 6, 10.
- Pistus*, Tiberiensis, Justi historici pater, *V. J. 9*; 37.
- Pitholaus*, Judæorum dux, cum Hyrcano et Romanis facit, *A. J. XIV*, 5, 2. *B. J. I*, 8, 3. Ad Aristobulum deficit, *A. J. 6*, 1. Antipatri hortatu a Cassio interficitur, *A. J. 7*, 3. *B. J. 8*, 9.
- Placidus*, tribunus militum, Sepphoritis a Vespasiano auxilio mittitur, *B. J. III*, 4, 1. Galilæam devastat; Jotapata frustra oppugnat, 6, 1. Iterum Jotapata mittitur a Vespas., *B. J. 7*, 3; 7, 34. Judæos, qui Itabyrium montem occupaverunt, devincit; *IV*, 1, 8. Gadarensium perfugas fundit pluresque Perææ urbes et vicos subigit, 8, 4.
- Platana*, vicus Phœnicia, *A. J. XVI*, 11, 2. *B. J. I*, 27, 2.
- Plato* philosophus omnium ore celebratur; ejus leges tamen a multis vituperantur, *C. A. II*, 31. In placitis suis de Dei natura Moysen sequitur, *II*, 16. Poetas in republica non esse tolerandos censet, *II*, 36.
- Plinthine*, urbs Ægypti, *B. J. IV*, 10, 5.
- Polemon*, rex Ciliciæ, Berenicen Agrippæ M. fil. uxorem ducit, *A. J. XX*, 7, 5. Ab uxore repudiatur, *ibid.*
- Polemon*, rex Ponti, *A. J. XIX*, 8, 1.
- Pollia*, tribus Romæ urbis, *A. J. XIV*, 10, 10.
- Pollio*, Pharisaus, magno in honore apud Herodem M., *A. J. XV*, 1, 1; 10, 4.
- Pollio*, Romanus, Herodis M. amicus, *A. J. 10*, 1.
- Pollux*, Claudii servus, hunc apud Tiberium Cæsarem accusat, *A. J. XIX*, 1, 2.
- Polybius Megalopolitanus*, de Antiocho Magno, *A. J. XII*, 3, 3. De Antiocho Epiphane, *A. J. XII*, 9, 1. *C. A. II*, 7.
- Polycrates*, historicus, Lacedæmonios insectatur, *C. A. I*, 25.
- Pompedius*, senator Roman., conjurationis in Cæsarem Caligulam particeps, *A. J. XIX*, 1, 5.
- Pompejus* Quum esset Damasci, legati ad eum veniunt ex tota Syria, Ægypto et Judæa, *A. J. XIV*, 3, 1. Aristobulus et Hyrcanus de Judææ regno certantes coram Pompejo causam suam defendunt, *A. J. XIV*, 3, 2. *B. J. I*, 6, 4. Pompejus adversus Aristobulum exercitum ducit, *A. J. 3*, 4. *B. J. 6*, 5. Aristobulum in vincula conjicit, *A. J. 4*, 1. *B. J. 7*, 1. Aristobuli factionem in templo Hierosolymorum oppugnat, templum capit, *A. J. 4*, 2 sq. *B. J. 7*, 2 sq. Templi penetrale ingreditur. Hyrcano pontificatum reddit, Hierosolymis vectigalia imponit, multas urbes a Judæis expugnatas in libertatem restituit, *A. J. 4*, 4. *B. J. 7*, 6. Scauro Cælesyriam tradit; Aristobulum ejusque liberos captivos Romam abducit, *A. J. 4*, 5. *B. J. 7*, 7. Cum senatu in Epirum fugit, Alexandrum, Aristobuli fil. interfici jubet, *A. J. 7*, 4. *B. J. 9*, 1.
- Q Pomponius*, consul Rom., *A. J. XIX*, 4, 5. *B. J. II*, 11, 1.
- Ponti rex Polemon*, *A. J. XIX*, 8, 1.
- Pontifex Maximus* Judæorum vocatur Ananabeles, *A. J. III*, 7, 1. Pontificum numerus a primo usque ad ultimum, pontificatus brevis historia, *A. J. XX*, 10; cf. *V*, 11, 5; *X*, 8, 6, *XV*, 3, 1; *XX*, 1, 3. *B. J. IV*, 3, 6 sqq. Pontificum officia, *C. A. II*, 23. Quibusnam diebus in templum ascendant, *B. J. V*, 4, 7. Eorum ornatus describitur, *A. J. III*, 7, 1 sqq. *B. J. V*, 5, 7. Virginem uxorem ducere debent, *A. J. III*, 12, 2. Dissidium inter pontifices et sacerdotes sub Neronis imperio, *A. J. XX*, 9, 8.
- Poplas*, Archelai Herodis filii amicus, cum eo Romam proliciscitur, *B. J. II*, 2, 1.
- Poppæa*, Neronis uxor, pro Judæis deprecatur apud matrem, *A. J. XX*, 8, 11. Cleopatæ Flori uxoris amica, 11, 1. Ejus in Flavium Josephum benevolentia, *V. J. 3*.
- Posidonius*, Judæos insectatur, *C. A. II*, 7.
- Priscus*, centurio Roman., *B. J. VI*, 2, 10.
- Prophetæ*, qui Moysi successerunt res sua ætate gestas literis mandarunt, *C. A. I*, 8.
- Protagoras*, placitis suis de diis in periculum adductus, Athenis profugit, *C. A. II*, 37.
- Psephina*, turris Hierosol., describitur, *B. J. V*, 4, 3. Cf. 2, 2, 4, 2 sq.
- Pseudalexander*, juvenis quidam Judæus, Sidone educatus, simulat se esse Alexandrum Herodis M. fil., quem hic interfici jussert; Judæis in Creta, Melo et Romæ imponit, ejus fraus ab Augusto detegitur; inter reniges ablegatur, *A. J. XVII*, 12, 1 sq. *B. J. II*, 7, 1 sq.
- Psothomphanecus*; ita Josephus Jacobi f. appellatus est a Pharaothe, *A. J. II*, 6, 1.
- Ptolemæus I Lagi*, Hierosolyma capit multosque Judæos in Ægyptum transfert, *A. J. XII*, 1, 1. *C. A. I*, 22. Judæos Cyrenem et in alias Libyæ partes mittit, *C. A. II*, 4. Demetrium Poliorceten prælio devincit, *C. A. I*, 22.
- Ptolemæus II. Philadelphus*, rex Ægypti, Judæos a

Ptolem. Lagi in Ægyptum deportatos manumittit, A. J. XII, 2, 2 sqq. Demetrii Phaleri consilio legem Judaicam in linguam Græcam vertendam curare constituit, 2, 1; 2, 3. Ejus ad Eleazarum pontificem hac de re literæ, 2, 4. Splendida donaria mittit Hierosolyma, 2, 7—9. Septuaginta duos interpretes ab Eleazaro missos benigne excipit comiterque cum iis colloquitur, 2, 10 sqq. Interpretatione legis absoluta, interpretes laudibus donisque ornat, 2, 14. Cf. C. A. II, 4. A. J. I, pr. 3.

Ptolemæus III, Euergetes, rex Ægypti, totam Syriam occupat, C. A. II, 5. Quum Onias, pontifex maxim., tributa pro Judæis solvere recusasset, Josepho cuidam ea exigenda mandat eidemque vectigalia Phœnicie et Syriæ addicit, A. J. XII, 4, 1 sqq.

Ptolemæus IV, Philopator, rex Ægypti, bellum gerit cum Antiocho M., A. J. XII, 3, 3; 4, 1.

Ptolemæus V, Epiphanes, rex Ægypti, Antiochum vincit, Cœlen Syriam et Judæam occupat, mox inde repellitur, A. J. XII, 3, 3. Antiochi filiam Cleopatram ducit, Cœlesyriam, Judæam, Samariam et Phœniciam pro dote accipit, 4, 1. Gratulatur ei de filii natiuitate Hyrcanus, Josephi fil., 4, 7 sqq.

Ptolemæus VI, Philometor, rex Ægypti, Epiphanis fil. A. J. XII, 4, 11. Bello petitur ab Antiocho Epiphane qui Romanorum jussu in Syriam redit, 5, 2. Onias permittit in Ægypto templum exstruere ad similitudinem Hierosolymitani, XIII, 3, 2. Litem Judæorum et Samaritarum Alexandriæ dirimit, 3, 3. Alexandro Balæ filiam nuptum dat, 4, 1. Alexander per Ammonium ei insidias struit, 4, 6. Filiam Alexandro ereptam Demetrio Nicat. in matrimonium dat, 4, 7. Syriæ regnum ab Antiochensibus sibi oblatum Romanorum metu non accipit, *ibid.* Cum Demetrio Alexandrum vincit; in prælio vulneratus non multo post moritur, 4, 8. Cf. C. A. II, 5.

Ptolemæus VII, Physcon, rex Ægypti, Epiphanis fil. A. J. XII, 4, 11. Alexandrum Zebinam Syriæ constituit regem, XIII, 9, 3. Cleopatram sororem e regno ejicere conatur; Judæos crudelissime tractat, C. A. II, 5.

Ptolemæus VIII, Lathyrus, rex Ægypti, a matre regno deturbatus, A. J. XIII, 10, 2. Invita matre Antiocho Cyziceno contra Samaritas auxilium fert, *ibid.* A Ptolemaidensibus contra Alexandrum Jannæum arcessitur, 12, 2. Alexandrum fundit fugatque, 12, 2. Ejus in Judæos crudelitas, 12, 6. In urbe Ptolemaide a Cleopatra matre oppugnatur; repente in Ægyptum properat, regnum arripitur, 13, 1. Conatu excidit, 13, 2. Demetrium Eucærum Damasci constituit regem, 13, 4. Cf. B. J. I, 4, 1.

Ptolemæus XII, Auletes, rex Ægypti, ab Ægyptiis regno pellitur, a Gabinio restituitur, A. J. XIV, 6, 2. B. J. I, 8, 7.

Ptolemæus Mennæi, Chalcidis tyrannus, Damascum infestat, A. J. XIII, 15, 2; 16, 1. Ejus terram invadit Pompejus, XIV, 2, 2. Aristobuli liberos recipit; interfecto Philippione filio, ejus uxorem Alexandram in matrimonium ducit, 7, 4. B. J. I, 9, 2. Antigonom inducit ut Judææ regnum occupare molitur, A. J. XIV, 12, 1.

Ptolemæus, Jamblichi Libani dynastæ f., cum patre Julio Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, A. J. XIV, 8, 1. B. J. I, 9, 3.

Ptolemæus, Simonis Judæorum principis gener, socerum interficit A. J. XIII, 7, 4. Uxorem quoque Simonis duosque filios occidit; ad Zenonem se recipit, 8, 1. Cf. B. J. I, 2, 3 sqq.

Ptolemæus, Dorymenis fil., a Syria contra Judam Maccab. missus funditur, A. J. XII, 7, 3.

Ptolemæus, Rhodius, Herodis M. amicus, A. J. XIV, 14, 3. B. J. I, 14, 3.

Ptolemæus, ab Herode Galilææ præfectus, a Galilæis interficitur, A. J. XIV, 15, 6. B. J. I, 16, 5.

Ptolemæus, regis Herodis procurator, A. J. XVI, 7, 2 et 3. B. J. I, 24, 2. Ab Alexandro apud Herodem accusatur, A. J. XVI, 8, 3. Post Herodis mortem, ejus testamentum in populi concione recitat, A. J. XVII, 8, 2. B. J. I, 33, 8. Cum Archelao Romam proficiscitur, A. J. XVII, 9, 3. B. J. II, 2, 1.

Ptolemæus, Nicolai Damasceni frater, Antipæ amicus, A. J. XVII, 9, 4. B. J. II, 2, 3.

Ptolemæus, Agrippæ jun. regis procurator, B. J. II, 21, 3. V. J. 26.

Ptolemais (Ace, A. J. IX, 14, 2), urbs Phœnicie, obsidetur ab Alexandro Jannæo qui metu Ptolemæi Lathiri obsidionem solvit, A. J. XIV, 13, 2 sq. Capitur a Cleopatra Ægypti regina, 13, 1 sq. Pacorum Parthum, Antigono opem ferentem, Ptolemaidenses in urbem admittunt, A. J. XIV, 13, 3. B. J. I, 13, 1. Herodis M. in Ptolemaidenses liberalitas, B. J. I, 21, 11. — Urbis situs describitur, B. J. II, 10, 2. — Cf. A. J. XII, 8, 3; XIII, 2, 1; 4, 1; 4, 9; 6, 2. B. J. I, 5, 3; II, 18, 1.

Pudens, Romanus, a Jonathia Judæo in singulari certamine superatur, B. J. VI, 2, 10.

Purificatio, quomodo ex Moysis lege instituenda sit, A. J. III, 11.

Pulci bituminis, vallis olim Palestinæ a Sodomitis habitata, in cujus loco exstitit lacus Asphaltites, A. J. I, 9.

Puteoli (*Dicæarchia*), urbs Italiæ, A. J. XVIII, 6, 4. V. J. 2. Cum Miseno oppido ponte jungitur a Caligula, A. J. XIX, 1, 1.

Pygmalion, Tyriorum rex, C. A. I, 18.

Pyramides tres non procul ab Hierosolymis ab Helena Adiabænorum regina constructæ, A. J. XX, 4, 3.

Pythagoras, Ægyptiorum discipulus, C. A. I, 2. In placitis suis de Dei natura Moysen sequitur, II, 16. Nihil scriptum reliquit; ejus de Judæis testimonium a Hermippo servatum est, I, 22. Multa Judæorum instituta in philosophiam suam transtulit, *ibid.*

Pythium templum ab Herode M. reffectum, A. J. XVI, 5, 3. B. J. I, 21, 11.

Q.

Quadratus V. Ummidius.

Quintilia, Pompeii amica, ejus fortitudo, A. J. XIX, 1, 5.

Quirina, tribus Romæ, A. J. XIV, 8, 5.

Quirinus, vir consularis, censum agit in Syria et Judæa, A. J. XVII, 13, 5; XVIII, 1, 1; 2, 1. B. J. II, 8, 1.

R.

Raazarus, latronum dux, A. J. VIII, 7, 6.

Rabatha (*Rabath Ammon*, *Philadelphie*) Ammanitarum urbs a Judæis capitur, A. J. VII, 7, 5. Cf. VII, 6, 2; 6, 3; IV, 5, 3.

Rabazacus Thaumasius, pater Apamæ, A. J. XI, 3, 5.

C. Rabilius, consul; ejus pro Judæis edictum, A. J. XIV, 10, 20.

Rachaba, mulier Hierichuntina, Judæos in capienda Hierichunte adjuvat, A. J. V, 1, 2; 1, 7.

Rachela, Labani filia, puella formosissima, a Jacobo in matrimonium petitur, A. J. I, 19, 5. Jacobus eam in matrimonium accipit post servitutem bis septem annorum, 19, 7. Rachela astute Ballam ancillam cum marito concubare facit, 19, 8. Cum marito clam a patre discedit, deorum simulacra secum auferens, 19, 9 sqq. Moritur, 21, 3.

Raelus, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
Ræsp̄ha, Sibathi filia, Sauli concubina, *A. J.* VII, 1, 4.
Raip̄ta, castellum Arab., *A. J.* XVI, 9, 3.
Ragaba, castellum Palæst., *A. J.* XIII, 15, 5.
Ragavus, Phaleci f., *A. J.* I, 6, 4.
Ragmus, Chusi f., *A. J.* I, 6, 2.
Ragmæi originem trahunt a Ragmo, *A. J.* I, 6, 2.
Raguelus, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
Raguelus, Madianæ urbis sacerdos, Moysem adoptat eique Sapphoram filiam in matrimonium dat, *A. J.* II, 11, 2; cf. III, 4.
Ramatha. V. *Armatha* et *Aramatha*.
Ramatho. V. *Armatha*.
Ramesses, rex Egypti, *C. A. I.* 15; 26; 32.
Rampses, rex Egypti, *C. A. I.* 26.
Raphanæ, urbs Syriæ, *B. J.* VII, 1, 3; 5, 1.
Raphia, urbs Judææ maritima, ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Cf. *B. J.* IV, 11, 5.
Raphidin, locus Arab., *A. J.* III, 1, 7.
Raphon, urbs Syriæ, *A. J.* XII, 8, 4.
Rapsaces, Assyriorum dux, Hierosolyma obsidet, *A. J.* X, 1, 1.
Ratholis, rex Egypti, *C. A. I.* 15.
Rathymus, Cambysi Persarum regi a commentariis, *A. J.* XI, 2, 1.
Rebecca, Bathueli filia, *A. J.* I, 6, 5. Ejus indoles, 15, 2.
Nubit Isaaco, 15, 3. Parit Esavum et Jacobum, 18, 1. Isaaci preces pro Esavo in Jacobum convertit, 18, 4.
Reblatha, urbs Syriæ, *A. J.* X, 8, 2; 8, 5.
Recemus, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
Reginus, *Regmæi*, V. *Ragmus*, *Ragmæi*.
Regulus. V. *Memmius*, *Emilius*.
Renga, urbs Palæstinarum, *A. J.* VI, 14, 1.
Ressa. V. *Thressa*.
Rhegin, a Judæis Aschanaxi vocati, pro auctore habent Aschanaxem, Gomari filium, *A. J.* I, 6, 1.
Rhenus, fluv. German., *B. J.* II, 16, 4.
Rhinocorura sive *Rhinocolura*, urbs Judææ prope fines Egypti, *A. J.* XIII, 15, 4; XIV, 14, 2. *B. J.* I, 14, 2; IV, 11, 5.
Rhiphalæi (Paphlagonæ) originem trahunt a Rhiphate, *A. J.* I, 6, 1.
Rhiphates, Gomari f., Rhiphatæorum (Paphlagonum) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
Rhoa, rupes in deserto Arabiæ, *A. J.* V, 2, 12.
Rhodus, insula, bello Cassiano vexatur, *A. J.* XIV, 14, 3. *B. J.* I, 14, 3. Herodis M. in Rhodios liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.
Robees, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
Roboamus, Solomonis f., Abesalomi filiam ducit uxorem, *A. J.* VII, 8, 5. Patri succedit, VIII, 8, 1. Decem tribus ab eo desciscunt, duæ tantum, Judæa tribus et Benjaminica fidem præstant, 8, 2 sqq. Oppida condit munitque; sacerdotes et Levitæ a regno Israelis ad eum confugiunt, 10, 1. Flagitiis Deum irriat; bello petitur a Susaco, rege Egypti, 10, 2 sqq. Moritur post regnum septendecim annorum, 10, 4.
Roma, urbs Italiæ; templum Apollinis in ea exstruitur ab Augusto, *A. J.* XVII, 11, 1. *B. J.* II, 6, 1. Isis templum evertitur a Tiberio, *A. J.* XVIII, 3, 4. Pacis templum a Vespasiano edificatur, *B. J.* VII, 5, 7. Octaviæ porticus sive ambulacra, *B. J.* VII, 5, 4. Collis Palatinus omnium primus habitatus, *A. J.* XIX, 3, 2. Ludi Circenses, *A. J.* XIX, 1, 4. Ludi Palatini, *A. J.* XIX, 1, 3. Triumphi

descriptio quem Vespasianus et Titus Romæ agunt, *B. J.* VII, 5, 4 sqq.—Judæi qui Romæ habitant decipiuntur a Pseudalexandro, *A. J.* XVIII, 12. *B. J.* II, 7. A Tiberio Roma expelluntur, *A. J.* XVIII, 3, 5.—Romæ statua ab Herode M. in urbe Cæsarea erecta, *A. J.* XV, 9, 6. *B. J.* I, 21, 7.
Romani, eorum in rebus bellicis exercitationes, *B. J.* III, 5, 1. Castra metandi ratio, 5, 1 sqq. Exercitus ordo in itineribus, 5, 5. Consulto omnia in bello gerunt, 5, 6. Disciplina severissima, 5, 7; V, 11, 5.—Romani diu Græcis ignoti, *C. A. I.* 12. Antiochum Epiphanem jubent ex Egypto discedere, *A. J.* XII, 5, 2. Fœdus ineunt cum Juda Maccabæo, *A. J.* XII, 10, 6; cum Jonatha, XIII, 5, 8; cum Simone, XIII, 7, 3; cum Hyrcano, XIII, 9, 2; XIV, 8, 5. Romanorum pro Judæis decreta, XIV, 10, 2 sqq. Imperium Romanum extollitur, *B. J.* II, 16, 4. Ceterum cf. *Judæa*, *Hierosolyma*, *Pompejus*, *Gabinus*, *J. Cæsar*, *Antonius* et nomina imperatorum.
Romelias, pater Phacæ regis, *A. J.* IX, 11, 1.
Rooboth, puteus Palæstinæ, *A. J.* I, 18, 2.
Ros, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
Roxane, Herodis M. filia ex Phædra, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* 28, 4.
Rubelus, Jacobi f. ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. Pro Josepho apud fratres intercedit, II, 3, 1 sqq. Ejus filii quatuor, II, 7; 4. Rubeli tribus quamnam Palæstinæ partem sortita sit, IV, 7, 3.
Rubrius Gallus Sarmatas vincit, *B. J.* VII, 4, 3.
Rubrum mare, *A. J.* I, 1, 3; 12, 4; II, 15, 3; 16, 4.
Rufus, Judæorum dux Romanos adjuvat in Judæis seditionibus coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 5, 2.
Rufus (Annius), Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.
Rufus, miles Roman., *B. J.* VII, 6, 4.
Ruma, Nachoræ concubina, *A. J.* I, 6, 5.
Ruma, vicus Galil., *B. J.* III, 7, 21.
Rutha, mulier Moabitica, Malloni Elimelech filio nubit; post mortem mariti cum Naami socru in Judæam migrat, *A. J.* V, 9, 1. Roazo nubit eique parit Obedem qui Davidis avus est, 9, 2 sqq.
Rydda, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.

S.

Saab, vicus Galil., *B. J.* III, 7, 21.
Saba, urbs Æthiopie, *A. J.* II, 10, 2. A Cambyse Meroe appellata est, *ibid.*
Sabacathas (Sabacles), Chusi f., Sabacathenorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
Sabacatheni, a Sabacatha, Chusi f., nomen habent. *A. J.* I, 6, 2.
Sabæi, nomen habent a Saba, Chusi filio, *A. J.* I, 6, 2.
Sabæus, Bachorizæ f., seditionem movet contra Davidem, *A. J.* VII, 11, 6. Abelmachæ obsidione premitur a Joabo; urbis incolæ caput ejus abscissum Joabo trahunt, 11, 7 sqq.
Sabas, Chusi f., Sabæis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Sabas, Regmi f., Sabæorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
Sabathanes, Sui f., *A. J.* I, 15.
Sabathas, Chusi f., Sabathenis (Astabaris) nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Sabatheni (Græcis Astabari dicti), nomen habent a Sabatha, *A. J.* I, 6, 2.
Sabathes, Davidis actarius, *A. J.* VII, 11, 8.
Sabalina, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
Sabbæus, Samarita, *A. J.* XIII, 3, 4.
Sabbaticus, fluv. Syriæ, unde nomen habeat, *B. J.* VII, 5, 1.

- Sabbatum*, septimus hebdomatis dies, quomodo celebrandum sit, A. J. I, 1, 1; III, 10, 1. Sabbato Judæis non licet arma capere, aut de pace tractare aut iter facere, A. J. XIII, 8, 4. B. J. IV, 2, 5; I, 7, 3. V. J. 32. Apionis de vocis origine sententia, C. A. II, 2.
- Sabbion*, Alexandræ consilium in Ægyptum fugiendi Herodi prodit, A. J. XV, 3, 2.
- Sabecus*, Syrorum dux, A. J. VII, 6, 3.
- Sabeus*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Sabinus*, Augusti in Syria procurator, Hierosolyma se confert ad Herodis pecunias custodiendas, obnitente Varo, A. J. XVII, 9, 3. B. J. II, 2, 2. Judæis se reddit odio sum; in Hierosolymorum arce obsidetur; Varum in auxilium vocat, A. J. 10, 1 sqq. B. J. 3, 1 sqq. Non audens in Vari conspectum venire clam urbe aufugit, A. J. 10, 10. B. J. 5, 2.
- Sabinus*, tribunus militum, unus e Calgulæ interfectoriis, A. J. XIX, 1, 7 sqq.; 1, 14. Patriam in libertatem restituere vult, 4, 4. Sibi ipsi manus infert, 4, 6.
- Sabinus*, Vespasiani frater, a Vitellio deficiens Capitolium occupat; mox superat et interficitur, B. J. IV, 11, 4.
- Sabinus*, Caii Cæsaris satellitum dux, A. J. XIX, 1, 15.
- Sabinus*, Syrus, vir fortissimus, B. J. VI, 1, 6.
- Sabuchades*, eunuchus, A. J. XI, 6, 14.
- Sace*, populus Asiæ, A. J. XVIII, 4, 4. Parthiam populantur, A. J. XX, 4, 2.
- Saccharum* (hyoscyamus) planta describitur, A. J. III, 7, 6.
- Sacerdotes Judæorum*, eorum reditus a Moyse constituti, A. J. IV, 4, 4. cf. III, 9, 4. Sacerdotum tribus quatuor, C. A. II, 8. Familiae sacerdotales viginti quatuor sub regno Davidis, A. J. VII, 14, 7. Sacerdotum officia, A. J. VII, 14, 7; C. A. II, 8; 13. Ornata, B. J. V, 5, 7. A. J. III, 7, 1 sqq. Quid de eorum connubio sancitum sit, A. J. III, 12. C. A. I, 7. Dissidium inter sacerdotes et pontifices, A. J. XX, 8, 8; 9, 2.
- Sacrificia*, singulis diebus festis instituenda describuntur, A. J. III, 9 sqq. Cf. C. A. II, 23.
- Sacrosanctum*, templi Hierosolym. describitur, B. J. V, 5, 4 sqq.
- Sadducei*, Judæorum secta, contendunt, fatum omnino non esse, sed omnia a nostro pendere arbitrio; animam interire cum corpore. Negant esse quidquam præter legem servandum. Hanc sectam pauci sequuntur, sed dignitate primi, A. J. XIII, 5, 9; 10, 6. XVIII, 1, 4. B. J. II, 8, 14. Cum Phariseis graves habent contentiones, A. J. XIII, 10, 6. Præ ceteris Judæis in judiciis immites, A. J. XX, 9, 1.
- Sadducus*, Phariseus cum Juda Galilæo Judæos contra Romanos concitat, A. J. XVIII, 1, 1.
- Sadocus*, pontifex maximus sub regno Davidis, A. J. VII, 2, 2; 5, 4; 9, 2; 9, 7; 11, 1; 11, 4; VIII, 1, 4; cf. X, 8, 6.
- Sadraces*, Samaritarum dux, A. J. XI, 4, 9.
- Saira* urbs Palæst. ab Esavo Dasia (Villosa) appellata, A. J. I, 20, 3; cf. II, 1, 4.
- Saites*, nomus, in Ægypto, C. A. I, 14.
- Salampio*, Herodis M. ex Mariamne filia, Phasaelo Phasaeli Herodis M. fratris filio nubit, A. J. XVIII, 5, 4. Cf. XVI, 7, 4. Ejus liberti, XVIII, 5, 4.
- Salamon*, V. Solomon.
- Salas*, Arphaxadis f., A. J. I, 6, 4.
- Salas*, Judæ f., A. J. II, 7, 4.
- Salathielus*, pater Zorobabeli, A. J. XI, 3, 10.
- Salatis*, rex Ægypti, C. A. I, 14.
- Salaphus*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Sallis*, oppidum Idumææ, B. J. III, 2, 2.
- Sallumus*, Judæus nobilis, maritus Oldæ vatis, A. J. X, 4, 2.
- Sallunus*, pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.
- Salmana*, Medianitarum dux, A. J. V, 6, 5.
- Salmanasares*, Assyriorum rex, Israelitis tributum imperat, A. J. IX, 13, 1. Samariam expugnat, Oseam regem captivum abducit, Israelitarum regnum exstinguit, 14, 1. Syriam et Phœniciam invadit, IX, 14, 2.
- Salome*, Herodis M. soror, Josephi uxor, maritum suum adulterii apud fratrem accusat, A. J. XV, 3, 9. Cf. XIV, 7, 3. B. J. I, 8, 9. Post Josephi necem ab Herode in matrimonium collocatur Costobaro Idumæo, 7, 9. Costobaro repudium mittit eumque accusat quod rebus novis studeat, 7, 10. Apud Herodem calumniatur ejus filios Aristobulum et Alexandrum, A. J. XVI, 1, 2; 3, 2. Berynicen filiam, Aristobuli uxorem, eo perducit. ut secreta mariti sibi prodant, 7, 3. Calumnias in regem confinxisse dicitur, 7, 5. Syllavi amore capitur, ab eoque mox petitur in matrimonium; sed Herodes nuptias non permittit ob religionum diversitatem, 7, 6. Aristobulum Herodi odiosum reddit, 10, 5. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemnat, B. J. 27, 29. Alexæ ab Herode nuptum datur, A. J. XVII, 1, 1. B. J. I, 28, 6. Uxoris Pheroræ aliarumque mulierum cum ea conversantium consilia Herodi aperit, A. J. 2, 4. B. J. 29, 1. Antipater ei insidias struit, A. J. 5, 7. A. J. 32, 6. Salome ejusque conjux Alexas ab Herode jubentur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum crudelissimum non exsequuntur, V. J. XVII, 6, 5; 8, 2. B. J. I, 33, 6; 33, 8. Herodes testamento ei donat Jamniam, Azotum Phasaelidem urbes magnamque pecuniæ vim, A. J. 8, 1. Romam proficiscitur ad Archelaum apud Augustum accusandum, A. J. XVII, 9, 3. B. J. II, 2, 2. Augustus ei regiam Ascaloniam tribuit; quantus fuerit ejus reditus annuus, A. J. 11, 5. B. J. 6, 3. Moritur; Juliæ Jamniam Phasaelidem et Archelaidem relinquit, A. J. XVIII, 2, 2. B. J. II, 9, 1.
- Salome*, Herodis filia ex Herodiade, Philippi tetrarchæ uxor, A. J. XVIII, 5, 4. Post Philippi mortem Aristobulo nubit, *ibid.*
- Salome*, Herodis M. filia ex Elpide, A. J. XVII, 2, 3. B. J. I, 28, 4.
- Salome*, V. Alexandra.
- Samacho*, Abennigeri Spasinæ Castri regis fil., Izatæ Adiabænorum regis uxor, A. J. XX, 2, 1.
- Samæa*, urbs Palæstinæ, B. J. I, 2, 6. Dicitur Samega, A. J. VIII, 9, 1.
- Samæas*, vates, A. J. VIII, 10, 3.
- Samatus*, Davidis frater, A. J. VI, 8, 1.
- Samarceus*, Chanaani filius, A. J. I, 6, 2.
- Samaria*, regio Palæstinæ, describitur, B. J. III, 3, 4. Post Israelis regni excidium, Chuthæi e Chutha, Persiarum provincia, in Samariam a Salmanasare transferuntur, A. J. IX, 11, 3. Samaritæ sive Chutæi, Judæis infesti templi Hierosolymitani extructionem impedire student, XI, 4, 3 sqq. Alexandrum Magnum libenter excipiunt; 8, 9. Templum in monte Garizin extruunt Hierosolymit. simile, *ibid.* Ptolemæus Epiphanes Samariam dotis nomine accipit ab Antiocho Magno, XII, 4, 1. Judæos multis modis vexant Samaritæ, *ibid.* Mores Græcorum amplexi, templum in monte Garizin Jovi Hellenico consecrant, 5, 5. Samaria post mortem Herodis cum Judæa et Idumæa ad Archelai ethnarchiam pertinet; Augustus quartam vectigalium partem Samariæ condonat, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3. Archelao regno dejecto Samaria Syriæ provinciæ adjicitur, A. J. 13, 5. B. J. 8, 1. Samaritæ seditionem movent contra Pontium Pilatum;

- a Pilato funduntur, *A. J. XVIII*, 4, 1. Pilatum apud Vittelium Syriae praefectum accusant, 4, 2. Lis inter Samaritanos et Galilaeos quibus Iudaei auxiliantur, *A. J. XX*, 6. *B. J. II*, 12, 5 sq. Belli Iudaici tempore Samaritae qui in montem Garizin confluerant caeduntur a Romanis, *B. J. III*, 7, 32. Samaritae, prout Iudaeorum res secundae aut aduersae sunt, profitentur aut negant se esse Iudaeos, *A. J. XI*, 8, 6. — Samaritae qui Alexandriam incolunt litem habent cum Iudaeis ejusdem urbis sub Ptolemaeo Philometore, *A. J. XIII*, 3, 4.
- Samarina**, urbs Palaest., quae a Iudaeis vocatur Semareon, ab Amarino, Israelitarum rege condita est, *A. J. VIII*, 12, 5. Ab Adado oppugnatur, 14, 1; iterum sub Joramo, *IX*, 4, 4. Ab Hyrcano funditus deleta, *XIII*, 10, 3. Iudaeis a Pompeio erepta, *A. J. XIV*, 4, 4. A Gabinio instaurata, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 4. Herodi M. datur ab Octaviano, *A. J. XV*, 7, 3. Ab Herode M. splendide exadificata et munita appellatur Sebaste, *A. J. XV*, 8, 5. *B. J. I*, 21, 1.
- Samaritanus**, Isacharis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Samas**, Davidis frater, *A. J. VII*, 8, 3.
- Sambabab**, praefectus Samariae sub regno Darii, *A. J. XI*, 4, 8.
- Sameas**, Phariseus, Pollionis discipulus, *A. J. XV*, 1, 1. Ejus oratio contra Herodem, *A. J. XIV*, 9, 4. Herodes, postquam regnum suscepit, eum magno in honore habet, *A. J. XV*, 1, 1. Herodi iurandum fidei dare recusat, *A. J. XV*, 10, 4.
- Samega**, urbs Palaestinae, *A. J. VIII*, 9, 1. Cf. *Samara*.
- Samos**, insula, *A. J. XVI*, 2, 2. Herodis M. in Samios liberalitas, *B. J. I*, 21, 11.
- Samosata**, metropolis Commagenae, *B. J. VII*, 7, 1. Obsequetur et capitur a Marco Antonio, *A. J. XIV*, 5, 8 sq. *B. J. I*, 16, 7.
- Sampho**, vicus Samariae munitissimus, ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis diripitur et concrematur, *A. J. XVII*, 10, 9. *B. J. II*, 5, 1.
- Sampsigeramus**, Emesorum rex; ejus filia, Jotape Aristobulo Herodis M. nepoti nubit, *A. J. XVIII*, 5, 4. Ad Agrippam M. venit, *XIX*, 8, 1.
- Samson**, Manochae f., unde nomen habeat, *A. J. V*, 8, 4. Virginem Palaestinam in matrimonium petit; leonem strangulat, 5. Inter epulas nuptiales aenigma proponit; uxorem deserit, quod prodidit aenigmatis solutionem, 6. Palaestinatorum segetes incendit, 7. Aetam habitat; Palaestinis vinctus traditur, sed asini maxilla arrepta multos eorum caedit, ceteros in fugam convertit, 8. Deus ei sicienti fontem emittit e petra, 9. Portas Gazae urbis evellit, 10. A moribus patriis discedit; Dalila, Samsonis concubina, hostibus prodit, ejus robur in caesariesitum esse; Samson, caesarie abscissa oculisque effossis in carcerem conjicitur, 11. Robore recuperato domum Palaestinis repletam subvertit, sed et ipse ruinae involvitur, 12. Imperium tenuit annos viginti, *ibid.*
- Samuelus**, Alcanae Levitae filius ex Anna; a matre divino ministerio consecratur, antequam natus est, *A. J. V*, 10, 2. Quid nomen significet, 3. Duodecimo anno prophetae partes agit; Deus eum alloquitur, Iudaeos a Palaestinis oppressos adhortatur, ut libertatem armis vindicent, *VI*, 2, 1. Palaestinos fundit et regionem quam Iudaeis eripuerant, recuperat, 2, 2 sq. Bis quotannis jus dicit in urbibus, 3, 1. Annis defectus reipublicae administrandae curam filiis tradit, Joelo et Abiae, qui nequissimos se gerunt, 2. Iudaei regem ab eo petunt; concione convocata regni dominatum iis exponit, 3, 3 sq. Saulum quem Deus regem constituit, hospitio excipit et sacro oleo inungit, 4, 1 sq. Sortitione facta, Saulo regnum obtingit, 4, 4 sq. Quae eventura sint populo recitat, 4, 6. Saulo iratus, Davidem inungit, 7, 1 sq.; 8. Moritur, 13, 5. Cf. *VI*, 14, 2.
- Sanaballeles**, natione Chutaeus, Samariae satrapa sub Dario III, filiam Manasse Iudaeo in matrimonium dat, *A. J. XI*, 7, 2. Manasse divortium molienti promittit pontificatum, 8, 2. Ad Alexandrum M. deficit; templum aedificat in monte Garizin ejusque pontificem constituit Manassen, 8, 4. Ejus exercitus cum Alexandro in Aegyptum proficiscitur, 8, 9.
- Sanagarus**, Anathi f., breve tempus principatum tenet apud Iudaeos, *A. J. V*, 4, 3.
- Sanctum Sanctorum** templi Hierosol. describitur, *B. J. V*, 5, 5. Cf. *A. J. III*, 6, 4.
- Sapha**, locus Iudaeae non procul ab Hierosol., *A. J. XI*, 8, 5.
- Saphan**, scriba Josiae regis, *A. J. X*, 4, 1.
- Saphata**, vallis Iudaeae, *A. J. VIII*, 12, 2.
- Saphates**, Galilaeae praefectus sub Solomone, *A. J. VIII*, 2, 3.
- Saphattas**, Davidis f., *A. J. VII*, 1, 4.
- Saphatus**, pater Elisaei, *A. J. VIII*, 13, 7.
- Saphontia**, Gadis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Sapphora**, v. *Sepphora*.
- Sappinas** (*Sappinius*), Herodis M. amicus, *A. J. XIV*, 4, 3. *B. J. I*, 14, 3. Cf. *A. J. XVI*, 8, 3.
- Sara**, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.
- Sara**, urbs Iudaeae, *A. J. VI*, 12, 4.
- Sarabazanes**, Persa, *A. J. XI*, 4, 4.
- Saradus**, Zabulonis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Saraim**, urbs Iudaeae, *A. J. VIII*, 10, 1.
- Saramalla** (*Samaralla*), Syrus locupletissimus, *A. J. XIV*, 13, 5. *B. J. I*, 13, 5. Ab Herode M. ad Phraatem mittitur legatus, *A. J. XV*, 2, 3.
- Sarasa**, urbs Palaest., *A. J. V*, 8, 12.
- Sarasarus**, Senacheribi Assyriorum regis fil., ob patris caedem in exilium pellitur, *A. J. X*, 1, 5.
- Sardes**, urbs Lydiae; L. Antonii et Norhani Flacci ad Sardonios rescripta de Iudaeorum iuribus servandis, *A. J. XIV*, 10, 17; *XVI*, 6, 6. Sardianorum de Iudaeis decretum, *XIV*, 10, 23.
- Sareas**, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occisus, *A. J. X*, 8, 5.
- Sareas**, dux Iudaeorum qui post Hierosolymorum excidium in Iudaea relicti sunt, *A. J. X*, 9, 2.
- Sarephtha**, urbs Phoeniciae, *A. J. VIII*, 13, 2.
- Sariphaeus**, Iudae legum interpretis pater, *A. J. XVII*, 6, 2. *B. J. III*, 3, 3.
- Sarmatae**, Scytharum gens, irruptionem faciunt in Mesiam; a Rubrio Gallo repelluntur, *B. J. VII*, 4, 3.
- Sarra**, Aranæ filia, Abrami uxor, *A. J. I*, 6, 5. Pharaotes rex Aegypti ejus amore capitur, 1, 8, 1; cf. *B. J. V*, 9, 4. Sarra Isaacum parit; Abramo persuadet ut Agaram cum Ismaelo domo expellat, 12, 2 sq. Moritur; sepe-litur Chebrone, 14.
- Sarua**, Davidis soror, *A. J. VI*, 13, 9.
- Saturninus**, Syriae praefectus pro Herode agit cum Syllae, *A. J. XVI*, 9, 1. In concilio Beryti habito moderatam fert sententiam de Alexandro, Herodis filio, conjurationis in patrem accusato, *A. J. II*, 3. *B. J. I*, 27, 2. Antipater eum sibi conciliare studet, *A. J. XVII*, 1, 1. *B. J. I*, 28, 1. Zamari Iudaeo Babyloio Valatham, locum in Syria situm ad habitandum dat, *A. J. 2*, 1. Ejus successor Quinctilius Varus, *A. J. 5*, 2.
- Saturninus**, Tiberii amicus, maritus Fulviae, *A. J. XVIII*, 3, 5.
- Saturninus** (*Cn. Sentius*), post Caligulae interitum senatui suadet ut antiquam reipublicae formam restituat, *A. J. XIX*, 2, 2.

Saulus, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.

Savlus, Ciei filius, patria asinas quærens venit ad Samuelum, cui Deus aperit illum se Judæorum regem constituisse, *A. J.* VI, 4, 1. Samuelus sacro oleo eum perfundit et prædicit, quæ ei in patriam redeuntis eventura sint, 2. Sorte ei regnum obtingit, 5. A multis contemptus, *ibid.* Victis Ammanitis magnam assequitur gloriam; nova inauguratione regnum ei confirmatur, 5, 2 sqq. Palæstinos aliasque gentes finitimas subigit, 6. Amalecitas ad internecionem cædit, parcit tamen Agago eorum regi, qua re Deum offendit, 7. Palæstinos iterum fundit, Goliatho a Davide interfecto, 9. Davidi invidet ob res præclare gestas eique insidias struit, 10 et 11. Abimelechum, qui Davidem receperat, totamque ejus stirpem occidi jubet, 12, 5. Frustra Davidem persequitur; Davides bis ei parcit, 13, 4 sqq. A Palæstinis bello laceratus antequam pugnam ineat, ventri loquam de ejus exitu consulit, 14, 2 sqq. In prælio cum Palæstinis commisso egregie pugnât; Judæis in fugam versis, filiisque suis cæsis, ne vivus in hostium potestatem veniat, Amalecitam jubet sibi mortem afferre, 14, 7. Sauli filiorumque ejus corpora a Palæstinis crucibus affiguntur: Jabissenî vero ea auferunt et sepeliunt, *A. J.* VI, 14, 8.

Saulus, Agrippæ regis cognatus, *A. J.* XX, 9, 4. A Hierosolymis legatus mittitur ad Agrippam, *B. J.* II, 17, 4. Ad Cestium transit a quo ad Neronem legatus mittitur, 20, 1.

Saulus, Judæus Scythopolitanus, cum tota sua familia a Simone filio interimitur, *B. J.* II, 18, 4.

Scala Tyriorum (Κατὰ Τυρίων), mons Phœnicie non procul a Ptolemaide, *A. J.* XIII, 5, 4. *B. J.* II, 10, 2.

Scaurus, a Pompeio in Syriam mittitur; inde in Judæam profectus Aristobulo opitalatur contra Hyrcanum, *A. J.* XIV, 2, 3. *B. J.* I, 6, 3. Pompejus ei Cœlesyriam tradit administrandam, *A. J.* 4, 5. *B. J.* 7, 7. Expeditionem facit in Arabiam, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 8, 1.

Scenæ, locus Palæst., *A. J.* I, 21, 1.

Scenopegia, (ἡ ἑορτὴ τῶν σκηνῶν), festum Judæorum; ejus origo, quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 5. Leges in hoc festo recitandæ sunt, IV, 8, 12. Splendide celebratur in templi inauguratione, VIII, 4, 5.

Scipio, Alexandrum Aristobuli fil. jussu Pompeii occidit, *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2.

Scopas, Ptolemæi Epiphanis dux Judæam et Cœlesyriam occupat; mox ab Antiocho M. victus recedit, *A. J.* XII, 3, 3.

Scopus, locus Judææ prope Hierosolyma, *B. J.* II, 19, 4; 19, 7; V, 2, 3.

Scythæ (Magogæ), originem trahunt a Magoge, Japhethæ f., *A. J.* I, 6, 1. Anacharsin occiderunt quod Græcorum mores amplexus erat, *C. A.* II, 37. Parthos bello petunt, *A. J.* XVIII, 4; 4. Cf. *Sarmatæ*, *Alani*.

Scythopolis, urbs Palæstinæ, in confinio Galilææ a meridie sita, *B. J.* III, 3, 1. Viginti stadiis a Tiberiade distat, V. J. 65. Maxima urbs Decapoleos, *B. J.* III, 9, 7. Ad Cœlesyriam pertinere dicitur, *A. J.* XIII, 13, 2. — Olim Bethsana vocabatur, *A. J.* V, 1, 22; VI, 14, 3; XII, 8, 5. — Ab Epicrate Judæis proditur, XIII, 10, 3. Judæis a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Initio belli Jud. Judæi qui urbem incolunt a Syris cæduntur, *B. J.* II, 18, 3 sq. V. J. 6. — Cf. *B. J.* I, 2, 7; IV, 1, 8. *A. J.* XII, 4, 5; XIII, 15, 4; XIV, 3, 4. V. J. 65.

Sebaste, urbs Palæst., olim Samaria dicta, exædificatur et munitur ab Herode M. *A. J.* XV, 8, 5. *B. J.* I, 21, 1. Post Herodis mortem in Archelai ethnarchæ ditio est; Archelao regno dejecto cum tota Samaria Syriæ adjicitur,

A. J. XVII, 11, 4; 13, 5. *B. J.* II, 6, 3, 8, 1. Sebasteni ob mortem Agrippæ M. immodice exsultant, quare Claudius iis offensus est, *A. J.* XIX, 9, 1 sq. — Initio belli Jud. Sebaste a Judæis flammis vastatur, *B. J.* II, 18, 1. — Cf. *Samaria*.

Sebastenorum turma in Romanorum exercitu, *A. J.* XIX, 9, 1 sq. XX, 6, 1. *B. J.* II, 12, 5.

Sebaste, insula prope Ciliciam, prius Eleusa dicta, *A. J.* XVI, 4, 6. *B. J.* I, 23, 4.

Sebastus, Cæsareæ urbis portus, in honorem Augusti ita vocatus, *A. J.* XVII, 5, 1. *B. J.* I, 31, 3.

Sebee, urbs Galaaditidis, *A. J.* V, 7, 12.

Sebonitis (Essebonitis) regio Palæst., a Judæis vastatur, *B. J.* II, 18, 1.

Secella, *Secela*. V. *Sicella*.

Sedecias, vates, *A. J.* VIII, 15, 4.

Sedecias, Joachimi patruus a Nabuchodonosoro Judæorum rex constituitur, *A. J.* X, 7, 1. A Babyloniis ad Ægyptos deficit, 7, 3. Captis Hierosolymis, oculis privatus et catenis vinctus a Nabuchod. Babylonem abducitur, 8, 1 sqq. Usque ad mortem in carcere conclusus tenetur, 8, 7. Cf. *B. J.* V, 9, 4.

Sedraches, cf. *Ananias*.

Sejanus, militum prætorianorum præfectus, conjurationis in Tiberium convictus occiditur, *A. J.* XVIII, 6, 6.

Selamin, vicus Galil., *B. J.* II, 20, 6. V. J. 37.

Selene, etiam Cleopatra vocata, Syriæ regina, a Tigrane rege Armeniæ bello laceratur, *A. J.* XIII, 16, 4.

Seleucia, urbs Syriæ, *A. J.* XIII, 7, 1.

Seleucia, urbs Babyloniæ, a Seleuco Nicatore condita. Judæi Babyloni in eam immigrant, sed a Græcis et Syris magna ex parte cæduntur, *A. J.* XVIII, 9, 8.

Seleucia, urbs Gaulanitidis superioris, ad Semechonitidem lacum sita, *B. J.* IV, 1, 1. Ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Flavio Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. V. J. 37. Initio belli Jud. incolæ ab Agrippa et Romanis steterunt, *B. J.* IV, 1, 1.

Seleucus I Nicator, rex Syriæ, Babylone potitur, *A. J.* XII, 1, 1. Judæos in Syriæ urbibus habitantes civitate donat, *A. J.* XII, 3, 1. *C. A.* II, 4. Antiochiam et Seleuciam condit, *C. A.* II, 4. *A. J.* XVIII, 9, 8.

Seleucus IV, Philopator, rex Syriæ Antiochi M. f., *A. J.* XII, 1, 10. Judæis pecuniam largitur in sacrificiorum usum, M. 4. (In textu legitur *Nicanor* pro *Philopator*). Moritur, *A. J.* XII, 1, 11.

Seleucus VI, Epiphanes, Antiochi Grypi, Syriæ regis l. patri in regno succedit, *A. J.* XIII, 13, 4. Ab Antiocho Pio Syria expellitur, a Mopsuensis crematur, *ibid.*

Sella, Samechi uxor, *A. J.* I, 2, 2.

Sellimus, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.

Sellumus, Israelitarum rex, regnat triginta dies, *A. J.* IX, 11, 1.

Semaron mons, in Palæst., *A. J.* VIII, 11, 2.

Semareon, urbs Samariæ Græcis Samaria vocata, *A. J.* VIII, 12, 5. Cf. *Samaria*.

Semarus vendit Amarino montem quem hic exstructa Samaria (*Semareone*) occupat, *A. J.* VIII, 12, 5.

Semas, Noei f., *A. J.* I, 4, 1. Quasnam terras ejus filii occupaverint, *A. J.* I, 6, 4.

Semechonitis (Samachonitis) locus in Galil.; ejus situs et ambitus, *B. J.* IV, 1, 1. Jordanes eum secat, *B. J.* III, 10, 7.

Semegarus, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 8, 2.

Semel, Geræ f., maledicît Davidi, *A. J.* VII, 9, 4. Davides ei ignoscit, 11. 2. Interficitur jussu Solomonis, VIII, 1, 5.

Semeis, præfectus tribus Benjam. sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.

Semellus, scribe Cambysis Persarum regis, *A. J.* XI, 2, 1.
C. Sempronius, senator Roman., *A. J.* XIII, 9, 2.
Senabares, Sodomitarum, rex, *A. J.* I, 9.
Senacheribus, Assyriorum rex, expeditionem facit contra Judæos et Egyptios; Hierosolyma et Pelusium obsidet, *A. J.* X, 1, 1 sqq. Re infecta in regnum suum redit, filiorum insidiis perit, 1, 4 sq. Quænam Herodotus et Berosus de eo tradant, 1, 4.
Sennaar, campus Babylonie, *A. J.* I, 4, 1; 4, 3.
Sennabris, locus Galil., *B. J.* III, 9, 7.
Seph, castellum Galil., *B. J.* II, 20, 6.
Sepphoris (*Sapphora*, *Semphora*, *Samphora*) urbs Galil.; ejus situs describitur, *V. J.* 65. In ea synedrium instituitur a Gabinio, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 5. Ab Herode capitur, *A. J.* XIV, 15, 4. *B. J.* I, 16, 2. Ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis incenditur ejusque incolæ venduntur, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. A Philippo munitur et amplificatur ita ut princeps Galilæe urbs sit, *A. J.* XVIII, 2, 1. Denuo munitur ab incolis, *B. J.* II, 20, 6. Sepphoritæ initio belli Jud. propter fidem erga Romanos servatam a Galilais vexantur; Flav. Josephus eos tuelur, *V. J.* 8. Josepho insidias struunt, 22. A Joanne Levi frustra stimulantur ut ipsi se addicant, 25. Cestium Gallum, Syriæ præf., invitant ut ipsorum urbem in fidem recipiat; quod quum Josephus audiisset, eam expugnat et diripit, *V. J.* 67. Sepphoritæ milites Romanos a Cestio missos in urbem recipiunt; Josephus eam iterum oppugnat, sed frustra, 71. Cf. *B. J.* II, 18, 11. Vespasianum libenter excipiunt, *B. J.* III, 2, 4; 4, 1.
Septuaginta duo Judæi ad Ptolemæum Philad. ab Eleazaro mittuntur ut Legem Jud. Græce reddant, *A. J.* XII, 2, 5 et 6. A. Ptolem. benigne excipiuntur, 2, 11. Eorum vendi ratio, 2, 12. Legis interpretatio diebus septuaginta duobus absolvitur, 2, 12. Donis cumulatim dimittuntur, 2, 14.
Serebæus, Judæorum dux, *A. J.* XI, 3, 10.
Sergia, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 10.
Seron, Antiochi Epiph. dux, a Juda Maccab. vincitur, *A. J.* XII, 7, 1.
Serrilæ, Palestinis finitimi, *A. J.* VI, 13, 10.
Sertorius, miles Roman. callidissimus, *B. J.* VI, 3, 2.
Serugus, Ragavi f., *A. J.* I, 6, 4.
Servi testes esse nequeunt apud Judæos, *A. J.* IV, 8, 15.
P. Servilius Galba, proconsul; ejus rescriptum ad Milesios, *A. J.* XIV, 10, 21.
Servilius, Gabinii in Syria legatus, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6.
Sesostris, rex Egypti; multa de eo narrantur fabulosa, *C. A.* II, 11.
Sethon (etiam Egyptus vocatus), rex Egypti, *C. A.* I, 26. Hermæum (Danaum) fratrem Egypto expellit, *ibid.*
Sethosis, rex Egypti, expeditionem facit contra Assyrios et Medos, *C. A.* I, 15.
Sethus, Adami f., virtute præclarus; ejus filii pii et sapientes, observationes astronomicas duabus columnis inscribunt, *A. J.* I, 2, 3.
Sextus Cæsar, J. Cæsaris cognatus, Syriæ procurator, *A. J.* XIV, 9, 2. *B. J.* I, 10, 5. Eo intercedente Herodes, ab Hyrcano in judicium vocatus, absolvitur, *A. J.* 9, 4. *B. J.* I, 10, 7. A Basso Cæcilio interficitur, *A. J.* II, 1, 1. *B. J.* 10, 10.
Sibas, Sauli libertus, *A. J.* VII, 5, 5; 9, 3.
Sicarii, latrones a sica qua utuntur appellati, in Judæa

grassantur, *A. J.* XX, 8, 10. *B. J.* II, 13, 3. A Festo funduntur, *ibid.* Ab Albino debellantur, sed mox resumpta fiducia totam Judæam infestant, *A. J.* 9, 2 sq. Masadam castellum occupant; inde in regionem vicinam excursus faciunt, *B. J.* IV, 7, 2. Qui Masadam tenent se invicem interficiunt ne in Romanorum potestatem veniant, *B. J.* VII, 7 et 9. Reliqui, ex Judæa pulsati, in Egypto Judæos ad defectionem adducere frustra conantur, *B. J.* VIII, 10, 1. Eorum unus, Jonathas Judæos Cyrenenses ad seditionem stimulat, 11, 1. Sicariorum perversitas, 8, 1.
Sicella (*Secella*, *Secela*), vicus in Palæstinorum terra, ab Ancho Davidi tribuitur, *A. J.* VI, 13, 10. Ab Amalecitis vastatur, 14, 5. Cf. VI, 14, 6; VII, 1, 1; 1, 2.
Sichemes, Emmosi Sicimitarum regis 1., Dinam Jacobi filiam stuprat; a Symeone et Levi trucidatur cum eoque tota regis familia, *A. J.* I, 21, 1.
Sicho, Moabitidis et Amoritidis rex a Moyse prælio devincitur, *A. J.* IV, 5.
Sicima (*Sicimul*, *Neapolis*), urbs Samariæ sub monte Garizin sita, *A. J.* V, 7, 2. Ab indigenis Mabortha vocatur, *B. J.* IV, 8, 1. Urbs sacra, homicidarum asylum, *A. J.* V, 1, 24. Regiam in ea exstruxit Hieroboamus, VIII, 8, 4. Alexandri Magni temporibus Samariæ caput, XI, 8, 6. Sicimitæ a Symeone et Levi Jacobi filiis propter Dinæ stuprum interuntur, *A. J.* I, 21, 1. Cæduntur ab Abimelecho tyranno, V, 7, 4. Saulus cum Amalecitis bellum gerens parcit Sicimitis, VI, 7, 3. Sicimitæ Sidonios se esse profitentur, XII, 5, 5. Cf. *A. J.* I, 21, 1; IV, 8, 44; V, 1, 19; XII, 5, 5; XIII, 9, 1. *B. J.* I, 4, 4.
Siculus, nummus apud Judæos, *A. J.* III, 8, 2.
Sidon, urbs Phœnicie, a Sidonio condita, *A. J.* I, 6, 2. A Tyrils deficit, IX, 14, 2. Sidonii jussu Cyri et postea Darii Judæis ligna cedrina mittunt ad templum Hierosol. instaurandum, XI, 4, 1; 4, 6. Sidon capitur ab Alexandro M., XI, 8, 3. J. Cæsaris pro Judæis rescriptum ad Sidonios, XIV, 10, 2; cf. 10, 6. M. Antonius Sidoniis imperat ut Judæis restituant quæ iis eripuerint, XIV, 12, 6. Sidonii Pacorum Parthum in urbem admittunt, XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Lis inter Sidonios et Damascenos, *A. J.* XVIII, 6, 3. Herodis M. in Sidonios liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Sidonii parant Judæis in ipsorum urbe habitantibus initio belli Jud., *B. J.* II, 18, 5.
Sidonius, Chanaani f., Sidonem urbem condidit, *A. J.* I, 6, 2.
Sidonius, (Sigo) vicus Galil. munitur a Flav. Josepho, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
Sitanus, Syriæ præfectus, *A. J.* XVIII, 2, 4.
Silas, Agrippæ M. amicus, *A. J.* XVIII, 6, 7, Agrippæ in adversis socius, *A. J.* XIX, 7, 1. Agrippam sibi alienat, *ibid.* Ab Aristone interficitur jussu Herodis et Helcias, 8, 3.
Silas Babylonius, vir fortissimus, *B. J.* II, 19, 2. 9. In prælio cadit, *B. J.* III, 2, 1 sqq.
Silas, præfectus Tiberiadis, *V. J.* 17.
Silas Judæus, Lysiadis tyrannus, *A. J.* XIV, 3, 2.
Silbonitis (Sibonitis, Sebonitis) regio Palestinæ, *B. J.* III, 3, 2. (*B. J.* II, 18, 1, 2)
Silo, Romanorum dux, a Ventidio in Judæa relictus, pecunia corruptum ab Antigono, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 2. Perfidiose agit in Herodem, *A. J.* 15, 3. *B. J.* 15, 6. Ex Judæa discedit auxilium laturus Ventidii contra Parthos, *A. J.* 15, 5. *B. J.* 16, 4.
Silo, urbs Samariæ, tabernaculum ibi positum erat ante templum exstructum, *A. J.* V, 1, 19; 2, 9. Cf. V, 10, 2; 11, 3; VIII, 7, 7; 11, 1.
Siloa (Siloam), fons Hierosol., *B. J.* II, 16, 2. V, 4, 1; 4, 2; 6, 1; 12, 2.

- Silva Libani*, nomen domus in qua Solomon thesauros suos asservabat, *A. J.* VIII, 7, 2.
- Simon Justus*, pontifex maximus, *A. J.* XII, 2, 4.
- Simon*, Simonis Justi nepos, pontifex maximus, *A. J.* XII, 4, 10.
- Simon*, *Matthes* vocatus, *Matthiae* fil., *A. J.* XII, 6, 1. Prudentia præcellens, 6, 3. Judæos in Galilæa defendit, 8, 2. *Jonathæ* patris adiutor in bello cum Syris, XIII, 1. Ab *Antiocho Euth.* omnis regionis a *Scala Tyriorum* usque ad *Ægyptum* constituitur præfectus, 5, 4. *Jonathæ* mortuo, Judæorum dux et pontifex, 6, 3; 6, 6. Judæorum immunitatem impetrat; Hierosolymorum arcem diruit; ethnarcha appellatur, 6, 6. Cum *Antiocho Sot.* amicitiam jungit, 7, 2. Mox vero ab *Antiocho* bello petitus, ejus ducem *Cendebeum* prælio devincit, 7, 3. Societatem init cum Romanis, *ibid.* A genero suo *Ptolemæo* interficitur, 7, 4. Cf. *B. J.* I, 2, sq.
- Simon*, *Dosithei* f., ab *Hyrcano* Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 9, 2.
- Simon*, *Boethi* f., pontifex sit; ejus filiam *Herodes M.* uxorem ducit, *A. J.* XV, 9, 3. Pontificatu privatur, *A. J.* XVII, 4, 2.
- Simon*, *Herodis M.* servus, post domini mortem regnum affectat; a *Grato* interficitur, *A. J.* XVII, 10, 5. *B. J.* II, 4, 2.
- Simon*, *Esæus*, *Archelao* ethnarchæ somnium interpretatur, *A. J.* XVII, 13, 3. *B. J.* II, 7, 3.
- Simon*, *Camithi* fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Simon Cantheras*, pontifex creatur ab *Agrippa*, *A. J.* XIX, 6, 2. Pontificatus ei abrogatur, 6, 4. Cf. XX, 1, 3.
- Simon* quidam Hierosolymitanus *Agrippam M.* apud populum calumniatur, *A. J.* XIX, 7, 5.
- Simon*, Judæ Galilæi f., cruci suffigitur, *A. J.* XX 5, 2.
- Simon*, Judæus Cyprius, magus, *A. J.* XX, 7, 2.
- Simon*, *Gioræ* f., in prælio apud *Bethoron* commisso fortitudine eminet, *B. J.* II, 19, 2. In *Acrobatene* rapinas facit; inde pulsus *Masadam* occupat, deinde *Idumæam* populatur; magnam improborum manum cogit, *B. J.* II, 21, 2. IV, 9, 3 sq. Cum zelotis pugnam committit, 9, 5. *Idumæam* a *Jacobo* ipsi proditam occupat et vastat, 9, 5 sqq. Zelotæ ejus uxorem rapiunt quam mox reddere coguntur, 9, 8. Iterum *Idumæam* depopulatur, 9, 10. In Hierosol. urbem a populo recipitur, 9, 11. Acris pugna inter *Simonem* qui superiore urbem in potestate habet, et *Joannem*, zelotarum ducem, qui templum tenet, 9, 12; V, 1, 3. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Fortiter rem gerit contra Romanos, 6, 3. Societatem init cum *Joanne* contra Romanos, 6, 4. Aggeres a Romanis ad *Joannis* monumentum erectos destruit, 11, 5, sqq. *Matthiam* pontificem multosque viros nobiles interficit, 13, 1. Judam ejusque socios proditorem molientes supplicio afficit, 13, 2. Templo a Romanis expugnato, ipse et *Joannes* colloquium habent cum *Tito*; ejus fidei se committere recusant, 6, 2 sqq. Urbem superiore male defendit, 8, 1 sqq. Urbe a Romanis expugnata, cum amicis et lapicidibus nonnullis in cavernam se demittit, viam subterraneam ad fugam patefacturus, VII, 2, 1. A Romanis captus triumpho servatur, *ibid.* *Simonis* supplicium, 5, 6. Ejus indoles, 8, 1.
- Simon*, *Ananiæ* f., *B. J.* II, 17, 4.
- Simon*, *Sauli* f., Judæus Scythopolitanus crudelissime in familiam suam sevit, *B. J.* II, 18, 4.
- Simeon*, *Gamalielis* f., populum contra zelotas excitat, *B. J.* IV, 3, 9. Cum *Joanne Levi* contra *Flav. Josephum* quæritur, *V. J.* 3 8 sq. Ejus ingenium, *ibid.*
- Simon*, Cathlicæ f., *Idumæorum* dux qui zelotis auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Ejus ad *Jesu* orationem responsio, 4, 4. Hierosolymis a *Simonis Gior.* partibus stat, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon*, *Ezronis* f., *Eleazari* socius, *B. J.* V, 1, 2.
- Simon*, *Ari* f., zelotarum dux, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter pugnat contra Romanos, VI, 1, 8; 2, 6.
- Simon*, *Josia* f., Judæus fortitudine excellens, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon Psellus*, *Flavii Josephi* atavus, *V. J.* 1.
- Simon*, *Gabarenorum* princeps, *V. J.* 25.
- Simon*, *Josephi Flavii* satelles, *V. J.* 28.
- Simon*, *Levi* f., *Gischalensis*, *V. J.* 38.
- Simon*, *Jonathæ* f., a *Simonis* et *Anani* factione contra *Josephum*, Galilææ præf. missus, multas ei struit insidias, *V. J.* 39 sqq. A *Josepho* capitur, 63 sq. Cf. *B. J.* II, 21, 7.
- Simonias*, vicus Galil., *V. J.* 24.
- Simonides*, *Flavii Josephi* f., *V. J.* 76.
- Sina*, mons Arabiæ (*Sinaeus* mons), describitur, *A. J.* II, 12, 1; III, 5, 1. Deum in eo habitare credebatur; *Moyses* in eo colloquium habet eum Deo, *ibid.* Cf. III, 2, 5.
- Sinaeus*, *Chanaani*, f., *A. J.* I, 6, 2.
- Sinope*, urbs Ponti, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Siphar*, *Ammanitidis* dynasta, *A. J.* VII, 9, 8.
- Siris* (*Sirias*?) regio, in qua *Sethi* filii monumentum posuerunt, *A. J.* I, 2, 3.
- Sisa*, *Davidis* scriba, *A. J.* VII, 5, 4.
- Sisares*, *Chananæorum* dux, a *Jala* occiditur, *A. J.* V, 5, 4.
- Sisenna*, *Gabinii* in Syria legatus, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6.
- Sisines*, Syriæ et Phœnicia præf. sub regno *Darii*, *A. J.* XI, 4, 4.
- Sitenna*, puteus Palæst., *A. J.* I, 18, 2.
- Soa*, Ægypti rex cum Israelitis contra Assyrios societatem init, *A. J.* IX, 14, 1.
- Soarus*, *Symeonis* f., *A. J.* II, 7, 4.
- Soba*, locus in *Damascenorum* terra, *A. J.* I, 10, 1.
- Sobacchis* Chettæus, vir fortissimus, *A. J.* VII, 12, 2.
- Sobnarus* ab *Ezecia* rege ad Assyrios legatus mittitur, *A. J.* X, 1, 2.
- Socho*, vicus Judææ, *A. J.* VIII, 10, 1; VI, 9, 1.
- Socrates* philosophus, sapientia præcellens, *C. A.* II, 12. Cur capitis damnatus sit, II, 37.
- Sodoma*, urbs Palæst., a Deo funditus deleta, *A. J.* I, 11; cf. 8, 3. — *Sodomitica* regio ad lacum *Asphaltiten* tota exusta est; olim beata fuit et multis oppidis distincta, *B. J.* IV, 8, 4.
- Sodomitarum* quinque civitates olim florentissimæ; ab Assyriis subactæ tributum pendunt; in summam morum pravitatem delapsæ a Deo evertuntur, *A. J.* I, 9; I, 11.
- Soemus* Ituræus; *Herodes M.* ad Octavianum proficiscens ei custodiam *Mariamnes* uxoris suæ credit cum secreto quodam mandato, *A. J.* XV, 6, 5. *Soemus* ad *Herodis* mandatum enuntiandum adducitur, 7, 1. Commerci cum *Marianne* habitus accusatus ab *Herode* interficitur, 7, 4.
- Soemus*, Arabs, a *Syllæo* interficitur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Soemus*, rex Emesæ et Libani tetrarcha, *A. J.* XX, 8, 4. *V. J.* 11. Romanis auxilium fert contra Judæos seditiosos, *B. J.* II, 18, 9; III, 4, 2; VII, 7, 1.
- Sogane*, urbs *Gaulanitidis* superioris, *B. J.* IV, 1, 1. *V. J.* 37, cf. 10. *B. J.* II, 20, 6.

- Sogane*, vicus Galil. viginti stadiis a Gabaris distans, *V. J.* 51.
- Solomon* Davidis ex Beersabe filius, *A. J.* VII, 3, 3; 7, 4. Adonia regnum affectante, a patre rex declaratur oleoque inungitur, 15, 5 sqq. Davides verba ab eum facit de templo extruendo, 15, 9. Davides moriens ei praecepta dat, 16, 1. Post patris mortem, ad regnum firmandum, Adoniam, Joabum et Semei interim iubet, VIII, 1, 2 sqq. Pharaothae, Aegyptiorum regis, filiam ducit uxorem; a Deo ipsi copiam dante quicquid velit poscendi, sapientiam petit, 2, 1. Litem duarum meretricium dirimit, 2, 2. Regni administrationem ordinat, 2, 3. Ejus divitiarum, 2, 4. Insignis ejus sapientia; quamnam scripta reliquerit, 2, 5. Ejus literarum ad Hiramum, Tyriorum regem datarum, 2, 6. Ligna caedenda curat reliquamque materiam congerit ad templum Dei extruendum, 2, 9. Templum aedificat, quod septennio absolvitur, 3. Arcam in templum transferendam curat, 4, 1. Regiam aedificat, 5, 1 sqq. Hiram pro his quae ad templi regiae extructionem contulerat, frumentum mittit decemque urbes Galilaeae offert, 5, 3. Aenigmata a Hiram missa solvit, *ibid.* cf. *C. A.* I, 17. Hierosolyma munit multasque urbes condit, 6, 1. Chananaeis, qui in monte Libano habitant, tributum imperat, 6, 3. Classem aedificat, quam in Indiam mittit, 6, 4. Egypti reginam ad se venientem laute excipit, 6, 5 sqq. Magnam auri vim possidet, 7, 1 sqq. Munera exquisita ei mittuntur a multis regibus, 7, 3. A patris moribus ac institutis sub vite finem desciscit, mulieres alienigenas in matrimonium ducens earumque deos colens, quam ob rem Deus ei poenas minatur, 7, 5. Hieroboamus seditionem contra eum movet, 7, 8. Solomon moritur post regnum octoginta annorum, *ibid.*
- Solon* Atheniensium legislator, *C. A.* II, 15.
- Solyma*. *V. Hierosolyma.*
- Solyini* montes in Palestina, *C. A.* I, 22.
- Solymus* Josephi Tobiae frater, *A. J.* XII, 4, c.
- Somorrion* († Gomorra), *B. J.* IV, 8, 2.
- Sophaces*, pop. Africae, nomen habent a Sophone Didori filio, *A. J.* I, 15.
- Sopharus*, Eliphazae f., *A. J.* II, 1, 2.
- Sophas*, Ragueli f., a zelotis necatur, *B. J.* IV, 3, 4.
- Sophene*, regio Armeniae, *A. J.* VII, 5, 1; VIII, 7, 6.
- Sophira*, regio Indiae, postea terra Aurea dicta, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Sophon*, Dioclori f., Sophaeum princeps, *A. J.* I, 15.
- Sophonias*, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occiditur, *A. J.* X, 8, 5.
- Sosibius*, Tarentinus, Ptolemaei Philad. satellitem praefectus, *A. J.* XII, 2, 2.
- Sosipater*, Philippi f., Jud.; ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Sosius* ab Antonio Syriae praeficitur, *A. J.* XIV, 15, 9. *B. J.* I, 17, 2. Cum Herode Hierosolyma expugnat et Antigoni vinctum ducit ad Antonium, *A. J.* 16, 1 sqq., *B. J.* I, 18, 1 sqq.; V, 9, 4; VI, 10.
- Spartani* neque agros colunt neque artes exercent; omne studium in corpore firmando ponunt, *C. A.* I, 31. Cum Jonatha Maccabaeo societatem ineunt, *A. J.* XIII, 5, 8.
- Spasine Charax*, urbs Susianae, *A. J.* I, 6, 4; XX, 2, 1; 2, 3.
- Spinorum vallis*, prope Hierosolyma sita, *B. J.* V, 2, 1.
- Stellatina*, Romae tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Stephanus*, Claudii Caesaris servus, *A. J.* XX, 5, 4. *B. J.* II, 12, 2.
- Staccheus*, Agrippae M. libertus, *A. J.* XVIII, 6, 7.
- Stoici philosophi* in placitis suis de Dei natura cum Moyse consentiunt, *C. A.* II, 16.
- Stola pontificalis* primum in templo asservabatur, Hyrcanus vero pontifex, hujus nominis primus, in arce, quae postea Antonia appellata est, eam deposuit, *A. J.* XVIII, 4, 3. In arce deinde remansit, usque dum Tiberius, rogatu Vitellii, eam sacerdotibus in templo custodiendam permetteret, *A. J.* XV, 11, 4. XVIII, 4, 3. Post mortem Agrippae regis in arce reposita est: sed Claudius, precibus Agrippae junioris obsequutus, Judaeis denuo veniam dedit in templo eam asservandi, *A. J.* XX, 1, 1 sqq. Tribus festis solemnibus et jejunii die pontifex maximus eam induere solebat, *A. J.* XVIII, 4, 3.
- Strabo Cappadox* laudatur de Judaeis Aegyptiis, *A. J.* XIII, 10, 4. De Aristobulo rege, 11, 3. De Ptolemai Lathiri in Judaeos crudelitate, 12, 6. De vite aurea ab Aristobulo Pompejo dono data, XIV, 3, 1. De rebus a Pompejo gestis, *A. J.* XIV, 4, 3. De Gabinii expeditionibus contra Judaeos, 6, 4. De pecunia a Cleopatra et Judaeis in insula Co deposita, 7, 2. Judaeos per totum terrarum orbem dispersos esse dicit, *ibid.* De Hyrcani et Antipatri expeditione in Aegyptum, 8, 3. De Antigono Aristobuli regis filio, XV, 1, 2. De templo Hierosol. ab Antiocho Epiph. spoliato, *C. A.* II, 7.
- Stratonis turris*, urbs Samariae, quae ab Herode M. Caesarea appellata est, *A. J.* XV, 8, 5. Ejus tyrannus Zoilus, XIII, 12, 2; 12, 4. Judaeis a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. Herodi M. datur ab Augusto, XV, 7, 3. Cf. XIII, 11, 2. *B. J.* I, 3, 4 sq.
- Strato*, Bercae Syriae urbis tyrannus, *A. J.* XIII, 14, 3.
- Strato*, Theodoti f., ab Hyrcano ad Romanos legatus mittitur, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Stratonice*, Demetrii Macedoniae regis uxor, marito derelicto in Syriam se confert; rebus novis ibi studens perit, *C. A.* I, 22.
- Struthia*, piscina Hierosol., *B. J.* V, 11, 4.
- Suba Ammanitis* operi fert contra Judaeos, *A. J.* VII, 6, 1.
- Sudeas*, Phideae f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Suna*, urbs Palaestinae, *A. J.* VI, 14, 2.
- Sumis*, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Suris*, secundum Alexandrum Polyhistorum Abrami filius, qui Assyriae nomen dedit, *A. J.* I, 15.
- Sures*, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 6, 10; 7, 1.
- Susa*, Davidis scriba, *A. J.* VII, 4, 8.
- Susa*, Persiae metropolis, *A. J.* X, 11, 7; XI, 6, 1; 6, 2; 6, 7.
- Susaeus*, rex Aegypti Roboamum Judaeae regem bello accessit, Hierosolyma capto templumque spoliato, *A. J.* VIII, 10, 3; cf. VII, 5, 3.
- Suus*, Abrami f., *A. J.* I, 15.
- Sycaminus*, oppidum Phoeniciae, *A. J.* XIII, 12, 3.
- Sychemes*. *V. Sichemes.*
- Syene*, urbs Aegypti, *B. J.* IV, 10, 5.
- Sylla*, Agrippae jun. dux, contra Flav. Josephum Galilaeae praefectum mittitur, quem vincit, *A. J.* 71 sqq.
- Syllaeus* Arabs, Obodae regis procurator, Salomen ipsius amore captam, in matrimonium petit; Herodes, Salomae frater, nuptias non permittit ob religionum diversitatem, *A. J.* XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 6. Latrones Trachone expulsos in Arabiam recipit, Herodi eos tradere recusat, *A. J.* 9, 1. Herodem apud Augustum accusat, 9, 3. Ipse a Nicolao, Herodis legato, in crimen vocatur et ab Augusto capitis damnatur, 9, 8 sq. Statuitur, ut supplicio afficiatur, postquam aes alienum solverit damnumque, quod dederit, restituerit, *ibid.* Nihil eorum, quae Augustus

imperavit, facit; novorum etiam criminum ab Areta et Antipatro apud Augustum accusatur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.

Symeon, Jacobi f. ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. Cum Levi fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. A Josepho obses in Aegypto retinetur, II, 6, 4. Ejus filii sex, II, 7, 4. Symeonis tribui quænam Palæstinæ pars obtigerit, V, 1, 22.

Symborobus, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9, 1.

Synedria quinque a Gabinio in Judæa instituta, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5.

Syria, *Syri*. Syri sive Aramæi originem trahunt ab Aramæo, Arami filio, *A. J.* I, 6, 4. Syri sub regno Adadi contra Israelitis expeditionem faciunt, sed profligantur, *A. J.* VIII, 14, 1 sqq. Ab Israelitis postea bello lacerati vincunt, 15, 5. Denuo Israelitis arma inferunt, Samariam obsident; a Deo in fugam conjiciuntur, IX, 4, 4 sq. Azaelus, occiso Adado regnum occupat, 4, 6. Adadus et Azaelus Josephi adhuc temporibus tamquam dii a Syris colebantur, *ibid.* Aramatha Syris eripitur a Joram, 6, 1. Azaelus Palæstinæ partem Transjordanianam in suam potestatem redigit, 8, 1. Joaso multas magnasque urbes eripit; Judæam invadit, 8, 4 sq. Adadus Azæli successor amittit quæ hic in Palæstina occupaverat, 8, 7. Syri debellantur ab Hieroboamo II, 10, 1. Sub regno Arsacis Judæis bellum inferunt, 12, 1. A Theglaphalassare Assyriorum rege subiguntur, 12, 3. Syria occupatur a Nechaone Aegyptiorum rege; mox vero Aegyptii Babylonis cedunt, X, 6, 1. Cf. *C. A.* I, 19. Alexander Syriam invadit, *A. J.* XI, 8, 3. Regnum ad Seleucidam transit; Seleucus Nicator XII, 1, 1; 3, 1. Antiochus Deus, 3, 2. Antiochus M., 3, 3; 3, 4; 4, 1. Seleucus Philopator, XII, 4, 10. Antiochus Epiphanes, 4, 11. Antiochus Eupator Philippum regnum occupare molientem devincit, 9, 7. Demetrius, Seleuci fil.; Antiochum Eupat. occidit et ipse regnum suscipit, 10, 1. Demetrius ab Alexandro Bala regno dejicitur, XIII, 2. Demetrius Nicator, Demetrii f., ab Antiochensibus rex declaratus, Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Demetrius Nicator in Antiochensium odium incurrit, superatur a Diodoto, qui Antiochio Enthæo puero, Alexandri Bilæ filio, diadema imponit, 5, 3. Antiochus Enthæus mox occiditur a Diodoto, ad quem regnum transit, 7, 1. Superato Diodoto regnum suscipit Antiochus Soter, Demetrii Nicatoris frater, 7, 2. Post hujus mortem Demetrius Nicator regnum recuperat, 8, 4. Militibus invisus regnum denuo perdit, Alexander Zibina a Ptolemæo Physcone Syriæ rex constituitur, 9, 3. Alexander Zebina ab Antiocho Grypo devictus occumbit, 9, 3. Antiochus Grypus et Antiochus Cyzicenus, fratres ex matre de regno inter se certant, 10, 1. Antiochus Grypus ab Heracleone interlicitur, Antiochus Cyzicenus a Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4. Inter Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni posteros diu de regno disceptatur, *ibid.* Tigranes, Armeniæ rex, Syriam invadit, 16, 4. Romani Syriam in suam potestatem redigunt, XIV, 2, 3. A Parthis infestatur, quos Cassius repellere studet, 7, 3. Simulacres inter Syros et Judæos initio belli Judaici, *B. J.* II, 18. — Syri qui Thermodontem et Parthenium fluvios accolunt, circumcisionem a Colchis acceperunt; Syri qui in Palæstina habitant (Judæi) ab Aegyptiis eam didicerunt, auctore Herodoto, *C. A.* I, 22.

Syria, rex Mesopotamiæ, *A. J.* VII, 6, 1.

Syrtes Africæ, *B. J.* II, 16, 4.

T.

Tabæus, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.

Tabernaculum, a Moyse exstructum describitur, *A. J.*

III, 6 sqq. Deus in eo habitare dignatur, 8, 5.

Tabernaculorum festum, *V. Scenopægia*.

Tanais, fluv. Scythiæ, *B. J.* VII, 7, 4.

Tangana, præfectus Samariæ sub regno Darii, *A. J.* XI, 4, 8.

Tanis, urbs Aegypti, *B. J.* IV, 11, 5.

Tarentum, urbs Italiæ, *A. J.* XVII, 5, 1.

Tarichææ (*Taricheæ*), urbs Galilææ, triginta stadiis e Tiberiade distans, *V. J.* 32. Urbis situs describitur, *B. J.* III, 10, 1. A Cassio expugnatur, *A. J.* XIV, 7, 3. A Nerone Agrippæ jun. tribuitur, XX, 8, 4. Munitur a Josepho, Galilææ præfecto, *B. J.* II, 20, 6. Tarichæatæ seditionem movent contra Josephum, *V. J.* 27 sqq. *B. J.* II, 21, 3 sqq. Ad Agrippam regem transire molientes ad obsequium rediguntur a Josepho, *V. J.* 32 sqq. A Romanis funduntur, *B. J.* III, 10, 3. Dissensio inter indigenas et advenas, 10, 4. Urbs capitur a Tito, 10, 5. Seditiosorum alii occiduntur, alii ad Neronem mittuntur, alii venduntur, 10, 10.

Tarsus, metropolis Ciliciæ, *A. J.* I, 6, 1; cf. IX, 10, 2. *B. J.* VII, 7, 3.

Taurus, mons Asiae, *A. J.* XI, 8, 3. *B. J.* II, 16, 4.

Tavaus, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.

Telithon, urbs Arabiæ in Moabitum finibus, *A. J.* XIII, 5, 4.

Templum Hierosolymitanum a Solomone exstructum describitur, *A. J.* VIII, 3; cf. *C. A.* I, 17; II, 2. Quid Moyses de eo præscripserit, *A. J.* IV, 8, 5. Diruitur a Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 8, 5. *C. A.* I, 19; 21. Novi templi fundamenta jaciuntur sub Cyro, *A. J.* XI, 2, 1. Absolvitur sub Dario, *A. J.* XI, 4, 7. *C. A.* I, 21. Pompejus templum expugnat ejusque penetrale ingreditur, *A. J.* XIV, 4, 4. *B. J.* I, 7, 6. Templum sumtuosissime instauratur ab Herode M., *A. J.* XV, 11, 1 sqq. Hujus templi accurata descriptio, *B. J.* V, 5; cf. *C. A.* II, 8 sq.; 1, 22. Porticus igne delentur, *A. J.* XVII, 10, 2. Populus a Agrippa jun. petit, ut porticum orientalem instauret, *A. J.* XX, 9, 7. Templum irritum conatu oppugnatur a Cestio, Syriæ præfecto, *B. J.* II, 19, 5. Zelotæ a populo victi in templum confugiunt, *B. J.* IV, 3, 11 sq. Zelotarum factionum altera duce Eleazaro templi septum, altera duce Joanne porticus tenet, V, 1, 2. Eleazari factio a Joanne opprimitur, 3, 1. Templum spoliatur a Joanne, 13, 6. Romani, capta Antonia templum aggrediuntur, VI, 2, 6 sqq. Porticus exteriores partim a Judæis partim a Romanis incenduntur, 2, 9. Muro septi interioris frustra arietibus pulsato, ejus partis ignis admoventur, quo mox etiam porticus interiores corripuntur, 4, 1 sq. Tito imperatore invito, sacrosanctum a milite quodam Rom. incenditur, 4, 3 sqq. Templum incensum est secundo anno regni Vespasiani eodem mense eodemque mensis die quo prius a Babylonis deletum erat, 4, 8. Templum funditus evertitur, VII, 1, 1.

Templum in monte Garizin prope Sicinam urbem exstructum Alexandri M. temporibus, *A. J.* XI, 8, 4. Postea Jovi Hellenio consecratur, *A. J.* XII, 5, 5. Ab Hyrcano deletur, XIII, 8, 4.

Templum Heliopolitanum ad Hierosolym. similitudinem ab Onia exstructum describitur, *B. J.* VII, 9, 2 sq. Clauditur sub regno Vespasiani, 9, 4. Cf. *A. J.* XIII, 3.

Tephthæus, Galilæus vir fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.

Terentina, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10; 10, 13; 10, 19.

Terentius Rufus exercitus post expugnata Hierosol. a Tito in Judæa relictus dux, *B. J.* VII, 2, 1.

- Tero*, miles, Alexandrum et Aristobulum, Herodis filios, capite damnatos Cæsareæ publice defendit, *A. J.* XVI, 11, 4. *B. J.* I, 27, 4. A Tryphone accusatus lapidatur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6.
- Tethmosis*, rex Ægypti, *C. A.* I, 26.
- Thabnæus*, V. *Thamnæus*.
- Thadalus*, Assyriorum dux, *A. J.* I, 9.
- Thadamora*, urbs Syriæ a Solomone condita, Græcis Palmyra dicta, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Thænus*, rex Amathæ, cum Davide fœdus init, *A. J.* VII, 5, 4.
- Thales*, unde hauserit suam doctrinam, *C. A.* I, 2.
- Thallus*, Tiberii libertus, *A. J.* XVIII, 6, 4.
- Thamara*, Davidis filia, *A. J.* VII, 3, 3. Ab Amnone stupratur, 8, 1.
- Thamara*, Abesalomi filia, Roboami uxor, *A. J.* VII, 10, 3.
- Thanna*, urbs Judææ, olim in Palestinorum ditione, *A. J.* V, 1, 29; 8. 5. Caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 5. Incolæ in servitutem rediguntur a Cassio, *A. J.* XIV, 11, 12. *B. J.* I, 11, 2. Toparchiæ Thamnitiæ initio belli Jud. præficitur Joannes Essæus, II, 20, 4. Occupatur a Vespasiano, *B. J.* IV, 8, 1.
- Thamnæus*, post mortem Flani, ab Israelitarum parte rex creatur, sed mox interimitur, *A. J.* VIII, 12, 5.
- Thamnata*, urbs Judææ, a Bachide munitur, *A. J.* XIII, 1, 3.
- Thannus* cum Banaotha fratre Jebosthum, Judæorum regem, interficit; a Davide morte mulctatur, *A. J.* VII, 2, 1.
- Thaphine*, Aderi Idumæi uxor, *A. J.* VIII, 7, 6.
- Thapsa*, urbs Palæst., a Manæmo expugnatur, *A. J.* IX, 11, 1.
- Tharabasa*, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Tharata*, Assyriorum dux, *A. J.* X, 1, 1.
- Tharbis*, regis Æthiopæ filia, nubit Moysi, *A. J.* II, 10; 2.
- Tharrus*, Nachoræ f., Abrami pater, ex Chaldæa in Mesopotamiam migrat, *A. J.* I, 6, 5.
- Tharsa*, urbs Palæst., *A. J.* VIII, 12, 3; IX, 11, 1.
- Tharstices*, rex Æthiopæ, *A. J.* X, 1, 4.
- Tharsus*, ita olim Cilicia appellabatur, *A. J.* I, 6, 1. Tharsenses (Cilices) originem trahunt a Tharso Jovani filio, *ibid.*
- Tharsus*, Jovani f., Cilicum gentis auctor, *A. J.* I, 6, 1.
- Thaumastus*, primum Caji Caligulæ servus, deinde Agrippæ M., a quo manumittitur et valde honoratur, *A. J.* XVIII, 6, 6.
- Thebæ*, urbs Palæst., *A. J.* V, 7, 5; VII, 7, 2.
- Thebæ*, urbs Ægypti, *B. J.* VII, 10, 1.
- Thebani*, Græci, pæderastiæ delicti, *C. A.* II, 37.
- Thecoa* (Thecoe), urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* VIII, 10, 1; IX, 1, 3. *B. J.* IV, 9, 5. *V. J.* 75.
- Theglaphalassar*, Assyriorum rex, magnam Israelitarum regni partem occupat, *A. J.* IX, 11, 1. Inita cum Achaze societate, Syros et Damascenos subigit, Israelitarum multos captivos abducit, 12, 3.
- Thella*, vicus Gahl., *B. J.* III, 3, 1.
- Themanus*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Themanus*, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Theodectes*, poeta tragicus, *A. J.* XII, 2, 13.
- Theodestes*, Persa, cum Bagathoo conjurationem facit contra Artaxerxem I., *A. J.* XI, 6, 4; 6, 10.
- Theodorus*, Zenonis Philadelphæ tyranni filius Alexandro Jannæo cladem affert, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Postea iterum bello laceratus ab Alexandro, fuga se subducit ejusque castellum Amathus diruitur, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 4, 3.
- Theodosius*, Samarita, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Theodosius*, Theodori f., Suniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.
- Theophilus*, Matthiæ pontificis pater, *A. J.* XVII, 4, 2.
- Theophilus*, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 5, 3. Theophilus Pontificatu privatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 2.
- Theophilus* in libris suis Judæorum mentionem facit, *C. A.* I, 23.
- Theophrastus* laudatur de Tyriorum legibus, *C. A.* I, 22.
- Theopompus*, historicus, de libris sacris Judæorum scribere volens mente perturbatur, *A. J.* XII, 2, 13. Athenienses calumniatur, *C. A.* I, 24. Tripoliticum non scripsit, *ibid.*
- Thermodon*, fluv. Asiæ, *C. A.* I, 22.
- Thermus* a Romanis legatus mittitur ad Ægyptios, *C. A.* II, 5.
- Thermusa*, primum concubina deinde uxor Phraatis IV regis Parthorum; Phraataceum filium adjuvat in struendis Phraati insidiis, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Thesbona*, urbs Galaaditidis, *A. J.* VIII, 13, 2.
- Theudas*, præstigator, Judæus decipit; supplicio afficitur, *A. J.* XX, 5, 1.
- Theudion*, Doridis Herodis M. uxoris frater, Berenices Salomæ filiam in matrimonium ducit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Cum Antipatro, sororis filio, Herodis necem machinatur, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 30, 5.
- Thiras*, Japhethæ f., Thirium (Thracum) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thires*, Græcis Thraces dicti, originem habent a Thira, *A. J.* I, 6, 1.
- Thisri*, mensis apud Judæos, *A. J.* VIII, 4, 1.
- Thnasis*, rex Ægypti, *C. A.* I, 15.
- Thnuis*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Thobeli*, postea Iberi dicti, originem habent a Thobela, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobelus*, Japhethæ f., Thobelorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobelus*, Lamechi f., primus opificum ærarium excogitavit, *A. J.* I, 2, 2.
- Tholomæus*, Gessirorum rex, *A. J.* VII, 1, 4.
- Tholomæus*, latronum dux, *A. J.* XX, 1, 1.
- Thraces*; ita a Græcis Thires appellantur, *A. J.* I, 6, 1. A Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Thraces Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.
- Thraciæ* emporia; Josaphatus Judæorum rex classem ad ea mittit, *A. J.* IX, 1, 4.
- Thressa*, (Hessa, Resa) castellum Idumææ (Judææ?), *A. J.* XIV, 13, 9; 15, 2. *B. J.* I, 13, 8; 15, 4.
- Thucydides*, historicus ex nonnullorum sententia multis in rebus falsa refert, *C. A.* I, 3. Romanorum non facit mentionem, I, 12.
- Thulas*, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Thummosis*, rex Ægypti, *C. A.* I, 14. (Vocalur *Tethmosis*, I, 15).
- Thygrammæi*, Græcis Phryges dicti, originem habent a Thygramme, *A. J.* I, 6, 1.
- Thygrammes*, Gomari f., Thygrammæorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Tiberias*, urbs Palæst., in optima Galilææ parte sita ad lacum Genesareth, ab Antipa in honorem Tiberii exstructa et immunitate donata est, *A. J.* XVIII, 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Cf. de urbis situ *V. J.* 65. A Nerone Agrippæ juniori tribuitur, *A. J.* XX, 8, 4. A Fl. Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. Tres in urbe factiones initio belli Judaici, *V.*

- J. 9.* Herodis tetrarchæ palatium diruitur, *V. J. 17.* Tiberienses rerum novarum semper appetentes et seditio-
nibus gaudentes, 17; cf. 65; 70. A Joanne, Levi f., sti-
mulantur ut seditioem moveant contra Josephum Galil-
læ præf., *V. J. 17 sq.*; 25 sqq. *B. J. II, 21, 6 sqq.* Ad
Agrippam regem transire moluntur; ad obedientiam re-
diguntur Josephi stratagemate, *V. J. 32. sqq. B. J. 21, 8*
sqq. A Jonatha ejusque collegis instigati, iterum rebellant
contra Josephum, *V. J. 53 sqq.* Tiberias a Josepho expu-
gnatur, 63. Josephus impedit ne Tiberias a Galilæis diri-
piatur, 68 sqq. Tiberienses pacem et amicitiam petunt a
Romanis, *B. J. III, 9, 7 sqq.*
- Tiberius Nero*, Augusto in regno succedit; Valerium Gra-
tum Judææ procuratorem facit, *A. J. XVIII, 2, 2. B. J.*
II, 9, 1. Isidis sacerdotes in crucem agit ejusque templum
everit, *A. J. 3, 4.* Judæos Roma expellit, *A. J. 3, 5.*
Cum Artabano, Parthorum rege, amicitiam init, *A. J.*
4, 4 sq. Post Philippi mortem, ejus tetrarchiam Syriæ
adjicit, *A. J. 4, 6.* Vitellio Syriæ præfecto scribit ut Aretæ
regi Arabiæ bellum inferat, 5, 1. Magna apud eum au-
ctoritate valet Antonia, Claudii mater, 6, 4 sqq. Agrippam,
Aristobuli f., benigne excipit, *ibid.* Agrippam ab Eutycho
accusatum in vincula conjicit, 6, 5 sqq. Tiberii in rebus
agendis tarditas et cunctatio, 6, 5. Capto augurio Caium
constituit successorem, Tiberii Gemello nepote ab impe-
rio excluso, 6, 8 sq. Tiberii mors; magna populi lætitia,
6, 10.
- Tiberius Gemellus*, Drusi fil., Tiberii Caesaris nepos, im-
perii successione excluditur, *A. J. XVIII, 6, 4; 6, 8 sq.*
A Caio Caligula e medio tollitur, 6, 9.
- Tiberius Alexander*, Alexandri Alabarchæ f., Judææ pro-
curator, *A. J. XX, 5, 2. B. J. II, 11, 6.* Alexandriæ præ-
fectus, *B. J. II, 18, 7.* Ad Vespasiani partes se confert,
IV, 10, 6. Exercitus Alexandrini dux cum Tito expedi-
tionem facit adversus Hierosolyma, V, 1, 6. Ornamenta
addit templo Hierosol., 5, 4, 12, 2. Totius Titi exercitus
dux, VI, 4, 3.
- Tigellinus*, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J. IV,*
9, 2.
- Tigranes*, rex Armeniæ, Syriam invadit; Judæi ad eum
legatos mittunt; Lucullo, Armeniam depopulante, ex Sy-
ria discedit, *A. J. XIII, 16, 4.* Cf. *B. J. I, 5, 3.*
- Tigranes*, Artabazis Parthorum regis f. a Romanis in regno
collocatur, *A. J. IV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Tigranes*, Alexandri Herodis M. filii f. ex Glaphyra regnum
Armeniæ obtinet, *A. J. XVIII, 5, 4. B. J. I, 1, 28, 1.*
- Tigranes*, Alexandri Herodis M. nepotis f. a Nerone rex
Armeniæ creatur, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Tigris*, fluv. Asiæ, a Judæis *Diglat* vocatur, *A. J. I,*
1, 3.
- Timæus* (*Timaus*), rex Ægypti, *C. A. I, 14.*
- Timæus*, historicus, in rebus Siculis ab Antiocho, Philisto
et Callia dissentit, *C. A. I, 3.* Ephorum sæpe mendacii
arguit, *ibid.* Calumniandi cupidus est, I, 24.
- Timagenes*, historicus, laudatur, de templo Hierosol. ab
Antiocho Epiph. spoliato, *C. A. II, 7.* De Aristobulo Ju-
dæorum rege, *A. J. XIII, 11, 3.* De clade quam Alexan-
dro Jannæo intulit Ptolemæus Lathyrus, 12, 5.
- Timidius*, Pompeium apud Caium Cæsarem accusat, *A. J.*
XIX, 1, 5.
- Timus*, Cyprius; vir nobilis Alexandram Phasaeli filiam
ex Galampsiene uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Timotheus*, Ammanitarum dux vincitur a Juda Maccab.,
A. J. XVII, 8, 1 sqq.
- Tirathana*, vicus Samaritæ, *A. J. XVIII, 4, 1; 4, 2.*
- Tiridates*, rex Armeniæ Magnæ ab Alanis bello petitur, *B.*
J. VII, 7, 4.
- Titanum* vallis prope Hierosolyma, *A. J. VII, 4, 1.*
- Titus*, Syriæ præfectus, *A. J. XVI, 8, 6.*
- Titus* (*Flavius Vespasianus*), Vespasiani f., a patre
Alexandriam mittitur, ut duas inde legiones contra Ju-
dæos ducat, *B. J. III, 1, 2.* Magnis itineribus Ptolemai-
dem contendit, 4, 2. Cum patre Jotapata obsidet, 7, 4
sqq. Ejus pietas in patrem, 7, 72. Japhani expugnat, 7,
31. Primus muros Jotapatorum ascendit, 7, 34. Ejus
in Flavium Josephum captivum clementia, 8, 8 sq. Ad-
versus Tiberiadem mittitur, *B. J. 9, 7.* Tarichæatas præ-
lio devincit, in quo fortitudine eminet; eorum urbem
capit, 10, 1 sqq. Ad Nucianum in Syriam mittitur,
B. J. IV, 1, 5. Inde reversus Gamalaim cum patre obsi-
det, 1, 10. Contra Gischala exercitum movet, 2, 1. Gis-
chalenos ad deditionem hortatur, 2, 2. Joanne, seditio-
norum duce, fuga elapso, a Gischalensis benigne excipi-
tur, 2, 4 sq. Cæsaream se confert, 3, 2. Post Neronis
mortem a patre ad Galbam mittitur, sed audita ejus morte
Cæsaream revertitur, 9, 2. Cum patre Alexandriam pro-
ficiscitur; inde a patre qui in Italiam ad imperium susci-
piendum discedit, ad Hierosolyma expugnanda mittitur,
11, 5. Ejus exercitus describitur, V, 1, 6; 2, 1. Hieroso-
lyma explorans in periculum incidit; egregia ejus forti-
tudo, 2, 2. Castra metatur juxta montem Olivarum, 2,
3. Romanos a Judæis repulsos fortitudine sua e periculo
eripit, 2, 5. Romanos incaute in Judæorum insulas la-
psos reprehendit, 3, 3 sq. Machinas muris admovet, 6, 2
sqq. Primum murum expugnat, 7, 2 sqq. Secundum mu-
rum capit et Novam urbem occupat; inde statim a Judæis
repulsus quarto die post ea rursus potitur, 8, 1 sq. Remissa
in breve tempus obsidione, exercitum lustrat, 9, 1. Fla-
vio Josepho mandat, ut Hierosolymitanos ad deditionem
hortetur, 9, 3. Quatuor aggeres prope Antoniam et Joan-
nis monumentum erigit, 9, 2; 11, 4. His aggeribus a Ju-
dæis destructis, totam urbem muro circumdat novosque
aggeres jacet, 11, 4 sqq.; 12, 1 sqq. Judæos qui aggeres
aggrediuntur, repellit, VI, 1, 3. Antoniam capit, 1, 4 sqq.
Judæos per Josephum iterum ad deditionem hortatur, 2,
1 sqq. Templum aggreditur, 2, 6 sqq.; 4, 1. Ipso invito
sacrosanctum incenditur; frustra ignem extinguere co-
natur, 4, 3 sqq. Templo occupato a militibus salutatur
imperator, 6, 1. Cum seditiosorum ducibus colloquium
habet: his ejus fidei se committere recusantibus, urbem
perdere decernit, 6, 2. Urbem inferiorem incendi jubet,
6, 3. Urbem superiorem capit, omniaque ferro et flamma
vastat, 8, 1 sqq. Quid de captivis decreverit, 9, 9, 2. Urbe
funditus eversa, exercitui gratias agit et præmia distri-
buit, VII, 1, 1 sqq. Cæsareæ Philippi splendida specta-
cula exhibet, 2, 1. In Cæsarea maritima fratris, Beryti
patris diem natalem celebrat, 3, 1. Per Syriam iter fa-
ciens, magnificentissima in urbibus spectacula edit, 5, 1.
Ab Antiochenis laute excipitur; Vologeses Parthorum rex
coronam auream ei mittit, 5, 2. Cf. *A. J. XII, 3, 1.* Per
Judæam deinde Alexandriam proficiscitur, unde Roman
navigat, *B. J. 5, 2 sq.* Cum patre de Judæa subacta
triumphat, 5, 4 sqq. — Titi testimonium de Josephi in
historia scribenda veritate, *V. J. 70. C. A. I, 3.* Josephum
magno in honore habet, *V. J. 76.*
- Titus Frugi*, quintæ decimæ legionis Rom. dux, *B. J. VI,*
4, 3.
- Titty*; Hlrani Tyriorum regis contra eos expeditio, *C. A.*
I, 18.
- Tobiæ* filii Menelai pontificis partes sequuntur; cum Men-
lao ad Antiochum Epiphanen confugiunt, *A. J. XII, 5,*
1; cf. 4, 2. B. J. I, 1, 1.
- Tochoa*, urbs Judææ, a Bachiade mittitur, *A. J. I, 3.*
- Toparchiæ* Judææ, *B. J. III, 3, 5.*

Trachonitis (Trachon), regio Palæst. ab Augusto Herodi M. datur, *A. J. XV*, 10, 1 sqq. *B. J. I*, 20, 4. Trachonitæ, Herode in Italiam profecto, rebellant, sed mox ab Herodis ducibus subiguntur, *A. J. XVI*, 4, 6. Latrones Trachonitici a Syllæo in Arabiam recipiuntur, 9, 1. Herodi infensi Idumæorum agros populantur, 9, 3. Batanæis contra Trachonitas præsidio sunt Zamaris ejusque posteris, *A. J. XVII*, 2, 1 sqq. Trachonitis ab Herode Philippo tributur, *A. J. XVII*, 8, 1; cf. *XVII*, 11, 4. *B. J. II*, 6, 3.

Trajanus, legionis præfectus a Vespasiano mittitur ad Japham expugnandam; adscito Tito urbem capit, *B. J. III*, 7, 31. Tito auxilio mittitur contra Tarichæatas, 10, 3.

Tralles, urbs Cariæ, *A. J. XIV*, 10, 21.

Tyebellius Maximus, senator Roman., *A. J. XIX*, 2, 3.

Tripolis, urbs Phœniæ, *A. J. XII*, 10, 1; *XIII*, 10, 3. Herodis M. in Tripolitanos liberalitas, *B. J. I*, 21, 11.

Tripolitici auctor (non est Theopompus) Thebanos calumniatur, *C. A. I*, 24.

Troglodytica terra, ad sinum Arabicum occupatur ab Abрами posteris, *A. J. I*, 15. Cf. *II*, 11, 2.

Tryphon, V. Diodotus.

Tryphon, Ptolemæi Epiph. jocularator, *A. J. XII*, 4, 9.

Tryphon, Herodis M. tonsor, Teronem accusat; ipse cum Terone a populo lapidatur, *A. J. XVI*, 11, 5 sq. *B. J. I*, 27, 5 sq.

Tunicæ manuleatæ et ad talos usque demissæ apud Judæos a virginibus antiquitus gestatæ, *A. J. VII*, 8, 1.

Tusculanum, villa Tiberii, *A. J. XVIII*, 6, 6.

Typhons urbs, *Avaris*, in Ægypto, *C. A. I*, 20.

Tyrannius Priscus tribun. milit., *B. J. II*, 19, 4.

Tyrannus, Herodis satellites, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, *A. J. XVI*, 10, 3.

Tyropæteum vallis superiorem Hierosol. partem ab inferiori separat, *B. J. V*, 4, 1.

Tyrrheni, pop. Italiæ, *C. A. II*, 4.

Tyrrus, castellum in confiniis Judææ et Arabiæ ab Hyrcano exstructum, *A. J. XII*, 4, 11.

Tyrrus, Tyrii; Tyriorum reges et judices enumerantur, *C. A. I*, 18; 1, 21. Tyrii Carthaginem condunt, *C. A. I*, 67. Tyrii Salmanaasari ipsorum urbem obsidenti fortiter resistunt, *A. J. IX*, 14, 2. Oppugnantur a Nabuchodonosoro, *C. A. I*, 21. Ab Alexandro Tyrrus expugnatur, *XI*, 8, 3 sq. Cassius Marionem Tyriorum constituit tyrannum, *A. J. XIV*, 12, 1. *B. J. I*, 12, 2. M. Antonii ad eos literæ, quibus Judæis restituere jubentur, quæ iis eriperant, *A. J. XIV*, 12, 3 sq. Tyrii Pacorum Parthum Antigono Aristobuli filio opem ferentem, in urbem non admittunt, *A. J. XIV*, 13, 3. *B. J. I*, 13, 1. Herodis M. in eos liberalitas, *B. J. I*, 21, 11. Initio belli Jud. sæviunt in Judæos qui urbem incolunt, *B. J. II*, 18, 5. Cum aliis populis Gischalenos adoriuntur eorumque urbem incendunt, *V. J. 10*. Agrippam regem apud Vespasianum accusant, *V. J. 74*. — Tyrii antiquissimis jam temporibus res gestas literis consignabant, *C. A. I*, 17. Judæis infensi sunt, *I*, 13. Eorum lex de juramentis, *I*, 22.

U.

Ulatha (p. Gaulanitis), regio Palæst., pars Zenodori tetrarchiæ, ab Augusto Herodis M. regno additur, *A. J. XV*, 10, 3.

Ulus, Arami f., *A. J. I*, 6, 4.

Ummidius Quadratus, Syriæ præfectus, Judæos seditiosos punit; item infer Samaritas et Judæos ad Claudium Cæsarem remittit, *A. J. XX*, 6, 2. *B. J. II*, 12, 5 sq.

Ure Chaldaeorum, urbs in Chaldaeorum finibus, *A. J. I*, 6, 5.

Ures, Medianitarum rex, *A. J. IV*, 7, 1.

Ures, tribus Ephraimiticæ præfectus sub Solomone, *A. J. VIII*, 2, 3.

Urias, Beersabes maritus, instigante Davide in vitæ discrimen adductus mortem occumbit, *A. J. VII*, 7.

Urias, Jothami f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.

Urus, pater Beseleeli architecti, *A. J. III*, 6, 1.

Usis, Dani f., *A. J. II*, 7, 4.

Usus, Arami f., *A. J. I*, 6, 4.

Uzus, Nachoræ f., *A. J. I*, 6, 5.

V.

Valatha, locus in Syria situs, a Saturnino, Syriæ præfecto, Zamari datur ad habitandum, *A. J. XVII*, 2, 1.

Valens, Vitellii dux cum Cæcinnæ Othonem vincit, *B. J. IV*, 9, 9.

Valerianus, decurio, *B. J. III*, 9, 7.

L. Valerius, prætor Rom., *A. J. XIV*, 8, 5.

Valerius Gratus, Judææ procurator, *A. J. XVIII*, 2, 2.

Valerius Asiaticus, vir consularis, *A. J. XIX*, 1, 14; 1, 20; 4, 3.

Vallis gratiarum (Κοιλὰς εὐλογίας) locus in Palæst., ubi Josaphatus pro victoria e Moabitibus reportata gratias egit, *A. J. IX*, 1, 3.

Varro, Syriæ præfectus, Zenodori latrocinia reprimit, *B. J. I*, 20, 4. *A. J. XV*, 10, 1.

Varus (Quintilius), Syriæ præfectus, Herodis M. rogatu Hierosolyma venit, ut ei de Antipatro filio iudicium habenti adsit, *A. J. XVII*, 5, 2 sqq. *B. J. I*, 31, 5 sqq. Sabino Hierosolyma ad custodiendas Herodis pecunias proficisci molienti adversatur, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 2. Hierosolymis seditionem compescit, *A. J. 10*, 1. Nova seditione in Judæa orta, Sobino succurrit; in seditionis auctores animadvertit, *A. J. 10*, 9 sq. *B. J. 5*, 1 sqq.

Vaste, Artaxerxis I uxor, repudiatur, *A. J. XI*, 6, 1.

Vatinus, senator Rom., *A. J. XIX*, 1, 13.

Ventidius, Romanorum dux, in Syriam mittitur ut Parthos ab ejus finibus arceat; in Judæam profectus, Josepho auxilium laturus, ab Antigono pecunia corruptipitur, *A. J. XIV*, 14, 6. *B. J. I*, 15, 2. Parthos prælio devincit, Machæram Herodi auxilio mittit, *A. J. 15*, 7. *B. J. 16*, 6.

Veranius, senator Rom. *A. J. XIX*, 3, 4.

Vespasianus (Titus Flavius) a Nerone contra Judæos rebelles mittitur, *B. J. III*, 1, 2 sq. Quænam ante bellum Judaicum gesserit, *ibid.* A. Sepphoritis benigne excipitur, 2, 4. Titus ex Ægypto copias ducit ad Vespasianum; totius exercitus magnitudo, *B. J. 4*, 2. Exercitum ducit in Galilæam, 6, 2. Capta Gadarensium civitate Jotapata proficiscitur, et post longam obsidionem urbem a transfuga proditam capit, 7, 1 sqq. Leviter vulneratur, 7, 22. Flavius Josephus ei imperium vaticinatur, 8, 8 sq. Joppen evertit, 9, 2 sqq. Ab Agrippa laute excipitur Cæsareæ Philippi, 9, 7. Tiberiadem occupat, 9, 8. Tarichæatas debellat, 10, 1 sqq. Gamalam capit et diruit, *IV*, 1, 1 sqq. Ejus in urbis obsidione periculum, 1, 5. Cæsaream redit, militibus requiem concessurus, 2, 1. Jamniam et Azotum capit, 3, 2. Cum ducibus deliberat de obsidendis Hierosolymis, 6, 2. Multi Judæi ad eum confugiunt, 6, 3. Gadara totamque Peræam in potestatem suam redigit, 7, 3 sqq. Quum accepisset motus cieri in Gallia a Vindice, ad bellum Jud. conficiendum præperat, 8, 1. Idumæam et magnam Judææ partem subigit, Hierosolyma circumquaque cingit, 8, 1 sqq. Accepto nuntio de Neronis morte

expeditionem contra Hierosolyma differt; Titum Romam mittit novum imperatorem salutatum, 9, 2. Novum impetum in Judæam facit, 9, 9. Vespasianus a militibus suis imperator declaratur; ægre lis cedit, 10, 2 sqq. Mucianus Syriæ et Alexander Egypti præfectus, itemque Mesæ et Pannoniæ legiones ad ejus partes se conferunt, 10, 5 sq. Josephum vinculis solvit, 10, 7. Mucianum in Italiam mittit contra Vitellium, 11, 1. Alexandriam proficiscitur, ubi Vitellianorum clades ei nuntiatur; Titum mittit ad Hierosolyma expugnanda, 11, 5. Romam proficiscitur, VII, 2, 1. In Italia omnium votis excipitur, 4, 1. Domitianum fil. mittit ad Germanorum seditionem comprimendam et Rubrum Gallum ad Sarmatas ex Mesia repellendos, 4, 2 sq. Cum Tito filio triumphum agit, 5, 4 sqq. Pacis templum exstruit Romæ, 5, 7. Omnem Judæorum terram vendi jubet, 6, 6. Ejus erga Antiochum Commagenes regem humanitas, 7, 3. Oniæ templum in Egypto dirui jubet, 10, 2. Jonathan sicarium morte damnat, 11, 3. — Vespasiani testimonium de Josephi historici fide, V. J. 65. C. A. 1, 9. Ejus commentarii laudantur, V. J. 65. Flavius Josephum magnis muneribus donat, 76.

Veturia, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 13; 10, 19.

Vienna, urbs Galliæ, A. J. XVII, 13, 2. B. J. II, 7, 3.

Vindex rebus novis studet in Gallia, B. J. IV, 8, 1.

Vinicius (Marcus), Caji Cæsaris sororis maritus, A. J. XIV, 1, 14.

Vitellius, Syriæ præfectus, a Judæis honorifice excipitur Hierosolymis; Tiberio persuadet ut Judæis stolam pontificalem reddat, A. J. XV, 11, 4; XVIII, 4, 3. Insidias struit Artabano, Parthorum regi, XVIII, 4, 4. Postquam Artabanus regnum stabilivit, Vitellius jussu Tiberii cum eo amicitiam facit, 4, 5. Herodi Antipæ infensus est, *ibid.* A Tiberio jubetur Aretæ regi Arabiæ bellum inferre; de Tiberii morte certior factus, ab expeditione desistit, 5, 2 sqq.

Vitellius Proculus, centurio Rom., A. J. XIX, 6, 3.

Vitellius a legionibus Germanicis imperator declaratur, Othionem vincit, B. J. IV, 9, 2; 9, 9; 10, 1. Vitelliani vincuntur apud Cremonam et Romæ ab Antonio Primo, Vespasiani duce, 11, 2 sqq. Vitellius trucidatur, 11, 4.

Vitellius rebus novis studet in Germania sub regno Vespasiani, B. J. VII, 4, 2.

Tologes, Artabani III Parthorum regis fil., Gotarzi fratri in regno succedit, A. J. XX, 3, 4. Itazem bello petit, 4, 1. Dahis et Sacis seditionem moventibus, infecta re discedit, 4, 2. Tito Hierosolymorum expugnatori coronam auream mittit, B. J. VII, 5, 2. Pro Antiocho, rege Commagenes, apud Vespasianum intercedit, 7, 3.

Volumnius, Syriæ præfectus pro Herode agit cum Syllæo, A. J. XVI, 9, 1. Ab Herode cum literis mittitur ad Augustum, A. J. 10, 7; 10, 9. B. J. I, 27, 1. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum Herodis filios capitis condemnat, A. J. 11, 3, B. J. 27, 3.

Vonones, Phraatis IV Parthorum regis fil., a patre obses mittitur Romam; post Orodis decessum regnum obfinet, mox vero a populo contemnitur, A. J. XVIII, 2, 4. Cum Artabano a Parthis ad regnum suscipiendum accessito prælio congruitur et vincitur; fuga in Armeniam delapsus ibi regnum occupare conatur; jussu Tiberii a conatu desistit; Silano Syriæ præsidi se dedit; *ibid.*

X.

Xaloth, vicus Galil., B. J. III, 3, 1.

Xerxes, Persarum rex, Darii fil. Judæos magna benevolentia prosequitur, A. J. XI, 5, 1 sqq. Ejus literæ ad

Esdras, 5, 1. Neemiæ pincernæ suo veniam dat Hierosolymorum mœnia restaurandi, 5, 6. Cf. B. J. II, 16, 4.

Xylophoria Judæorum festum in quo ligna ad templi aram comportantur, A. J. II, 17, 6.

Xystus Hierosolymorum urbi, prope regium situs, B. J. V, 4, 2. VI, 3, 2; 6, 2.

Z.

Zabadias a Josaphata Judæorum rege summus judex constituitur, A. J. XI, 1, 1.

Zabelus, Arabum dynasta, A. J. XIII, 4, 8.

Zabidus, Idumæus, C. A. II, 9.

Zabuda, mater Joacimi, A. J. X, 5, 2.

Zabulon, Jacobi f. ex Lia, A. J. I, 19, 8. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Zabulonis tribus quamnam Palæstinæ partem obtinuerit, V, 1, 22.

Zabulon, urbs Galil., admirandæ pulchritudinis, a Cæcio diripitur et incenditur, B. J. II, 18, 9.

Zacharias, Joadi f., vates a Joaso interficitur, A. J. IX, 8, 3.

Zacharias (Azarias), Hieroboami II fil., Israelitarum rex, A. J. IX, 10, 3. Sex menses regnat, 11, 1.

Zacharias, vates, A. J. XI, 4, 5; 4, 7.

Zacharias, Phaleci f., zelota, B. J. IV, 4, 1.

Zacharias, Baruchi f., Judæus nobilis, a zelotis in judicium vocatur; a judicibus absolvitur, tamen ab illis interficitur, B. J. IV, 5, 4.

Zacharis (Zacharias), Israelitarum dux, A. J. IX, 12, 1.

Zaleucus, Locrensiensium legislator, C. A. II, 15.

Zamares, Elano Israelitarum rege occiso, regnum occupat; totam Basanis stirpem interimit; de salute sua desperans se ipsum interficit, A. J. VIII, 12, 5.

Zamaris, Judæus Babylonius cum quingentis equitibus sedem figit in Syria, ubi Saturninus Valatham ei ad habitandum dat, A. J. XVII, 2, 1. Ab Herode M. in Bala-næam accessit ad Trachonitarum latrocinia reprimenda, in eaque Bathyræm condit, 2, 1; 2. Ejus liberi, 2, 3.

Zambranes, Abrami f., A. J. I, 15.

Zambrias, legum Mosaicarum contemtor, a Phineese interficitur, A. J. IV, 6, 10 sqq.

Zara, urbs in Moabiturum finibus, A. J. XIII, 15, 4.

Zareus, Æthiopæ rex, Asanum Judæorum regem bello petit, A. J. VIII, 12, 1. Clade afficitur, 12, 2.

Zaras, Judæ f., A. J. II, 7, 4.

Zaraza, uxor Amanis, A. J. XI, 6, 10.

Zebes, Madianitarum dux, A. J. V, 6, 5.

Zebulus Abimelechum adjuvat in opprimendis Sicimitis, A. J. V, 7, 4.

Zebus, Madianitarum rex, a Gedeone vincitur, A. J. V, 6, 5.

Zelotæ, latrones undique conflati, in Hierosolymorum urbem irrepunt, B. J. IV, 3, 3. Multos civitatis proceres in vincula conjiciunt et indicta causa necant, Pontificem sorte creant, 3, 7 sq. Acris pugna inter zelotæ et populum committitur; zelotæ in templum confugiunt, 3, 11 sqq. Idumæos in auxilium vocant cum iisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumæorum discessum denuo in cives sæviunt, 6, 1; 6, 3. Joanne, qui magna inter ipsos auctoritate fuerat, tyrannidem afflicte, in duas partes discedunt, quæ se invicem armis lacessunt, 7, 1. Ab Idumæis, qui in urbem confugerant, pressi rursus coalescunt, 9, 11. Denuo in duas factiones scinduntur, quarum altera, duce Joanne, exteriorem templi ambitum et porticus, altera, duce Eleazaro, inte-

rius templi septum tenet, V, 1, 2. Acris inter duas factiones contentio, *ibid.* Eleazari factio ab Joanne opprimitur, 3, 1. Eorum perversitas, VII, 8, 1.
Zelpha, Liae ancilla, ex qua Jacobus procreat Gadem et Aserum, A. J. I, 19, 8.
Zeno, philosophus, C. A. II, 12.
Zeno, Cotylas cognominatus, Philadelphiae tyrannus, A. J. XIII, 8, 1. B. J. I, 2, 4.
Zenodorus (Zeno B. J. II, 6, 3), Lysaniae tetrarchiam conducit; in Trachonitide latrocinia exercet, quae ab Herode M. reprimuntur, A. J. XV, 10, 1. Herodem apud Augustum frustra accusat, 10, 2. Zenodoro mortuo, ejus tetrarchia, inter Trachonitidem et Galilaeam sita, Herodi ab Augusto traditur, 10, 3. Cf. B. J. I, 20, 4. Pars hujus tetrarchiae postea Philippo Herodis filio tribuitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.
Zephyrium, promontorium Ciliciae, B. J. I, 23, 4.
Zeugma, urbs Asiae ad Euphratem sita, B. J. VII, 6, 2.

Zeuxis, Antiochi M. amicus, A. J. XII, 3, 4.
Zipha, urbs Judae in tribu Judae, A. J. VIII, 10, 1. —
Ziphene, Ziphendorum ager, A. J. VI, 13, 2, Ziphani Saulo nuntiant Davidem in ipsorum terra delitescere, *ibid.*
Zizus, Arabum dux, Philippo auxilium fert contra Demetrium Eucærum, A. J. XIII, 14, 3.
Zoara, (Zoor), urbs Arabiae prope lacum Asphaltiten sita, B. J. IV, 8, 4. Cf. A. J. I, 11, 4; XIV, 1, 4.
Zodmielus, Judae f., A. J. XI, 4, 2.
Zoilus, Stratonis turris et Doræ tyrannus, ab Aristobulo bello lacescit, A. J. XIII, 12, 2; 12, 4.
Zoor. V. *Zoara*.
Zopyrion, historicus, Judaeorum meminit, C. A. I, 23.
Zorobabelus problematis explicatione Darii regis gratiam sibi conciliat, A. J. XI, 5, 2 sqq. A Dario petit ut Hierosolyma instauret, 3, 7. Magnam Judaeorum multitudinem in Judaeam reducit, 3, 9 sqq. Cf. 4, 4; 4, 8.